

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

1

siječanj 1983. god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

GOSPA SE KLANJA DJETETU ISUSU (Naslikao: CORREGGIO)

Na zadnjoj strani:

NAJLJEPŠI BOŽJI DAR MAJCI I SVIJETU JE DIJETE (Snimio: Mijo GABRIĆ)

Veseli se, Majko Božja!

Veseli se, Majko Božja, puna milosti,
Veseli se i raduj se, rajska svjetlosti,
Jer si noćas porodila,
Pak i mlijekom zadojila
Boga malena — Boga malena.

Veseli se, jer si vječno djevstvo ljubila,
Zato truda i mučnosti niši trpjela.
Neg' začevši u posluhu,
Po nebeskom svetom Duhu
Jesi rodila — jesi rodila.

Veseli se, jer kako si vazda želila,
Radi česa tvoga Boga sved si molila.
Djevicom si vazda bila,
Djevicom si porodila
Boga našega — Boga našega.

Vesel'te se svi Anđeli, koji pjevate:
Slava Bogu, a mir ljudem, koji nazvaste.
Jer se Bog vaš i naš rodi,
Da nevoljni svijet pohodi,
Svojom milošću — svojom milošću.

Vesel'mo se i mi braćo, ovdje zajedno,
Al' veselje neka naše bude pravedno.
Svi se grijeha odrecimo
I srdačno utecimo
Bogu rođenu — Bogu rođenu.

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec. Tehnički urednik: Miro Jurić. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Stjepan Kuzmić, Mato Rusan. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699, telefon (041) 441-636. — Tisak »Plamen« Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broj 22 d. — Godišnja pretplata 264,00 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Uredníkova riječ

S prvim brojem Glasnika za 1983. neka vam stignu i naše iskrene čestitke za Sretan Božić i blagoslovljenu Novu godinu! Što nas u toj godini čeka, ne znamo. Ali, jedno ipak znamo iz vjere: Gospodin je s nama. Njemu preporučimo i izručimo sebe i sve ljude, kao i sva svoja nastojanja. Njemu preporučujemo i naš Glasnik, koji i u ovoj godini želi svakim svojim dolaskom u obitelj donijeti novu radost. Da li će mu to uspjeti, javit ćete nam vi, dragi čitaoci.

Čim prelistate ovaj broj Glasnika, opazit ćete male tehničke promjene, a među piscima neka već poznata, i neka sasvim nova pera. Neka od tih pera ozbiljno su se »nabrusila« za cijelu godinu. Tako će S. Cetinić u dvanaest nastavaka pisati o dvanaest Kristovih obećanja onima koji Ga štuju kao Ljubav. A. Katalinić će nam izložiti dvanaest najljepših bisera Marijinih, kako bismo svoju Majku što bolje upoznali i što više uzljubili. S. Kuzmić će nam pisati o pozivu što ga imamo od Gospodina, osobito oni koje je pozvao da budu Kristovi svećenici. M. Ivanov će se javljati s mora svojim razmišljanjima o životu, a na pretposljednjoj stranici kateheta mladih I. Jedvaj pisat će o uzorima mladih. To, kao i sve ostalo što vam Glasnik kani donositi, obećaje da će svatko naći nešto za se. Daj, Bože!

Siječanjski broj Glasnika po tradiciji ima božićni sadržaj. Svršavajući opis rođenja Isusova, sv. Luka veli: »Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala je o njima u svom srcu.« I ovaj Glasnik je krcat razmišljanjima, božićnim i životnim. Mi nećemo isticati nijedno. Vi ih čitajte redom, pa nam javite, koje vam se posebno dopalo. Svakako smo željeli naglasiti otajstvo trajne Božje prisutnosti među nama, kao i Njegovo Bogojavljenje svim naraštajima. Božić je otajstvo mira, radosti i ljubavi. Neka nas Novorođeni Kralj obdari tim svojim darovima!

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. SIJEČANJ 1983. BR. 1

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 4
EMANUEL, V. Miklobušec — — 6
PRVO OBEĆANJE, S. Cetinić — 8
PRESVETA BOGORODICA, A. Katalinić — — — — — — 9
U TO VRIJEME GODIŠTA, R. Grgec — — — — — — — 10
DVA RAZLOGA, JEDAN CILJ, J. Antolović — — — — — 11
ZANIMANJE ZA BOGA NIJE MRTVO, Tino — — — — — 12
ISUS KRIST JE ŽIVOT SVIJETA, S. Schmidt — — — — — 14
U ŽIVOT ZA ŽIVOT, S. Kuzmić — 16
OBRAĆENIK BOŽIĆNE NOĆI, S. Bošnjak — — — — — — 17
NERAZRJEŠIVOST BRAKA I PREDBRAČNI ŽIVOT, I. Fuček — — 20
JEDNO PISMO I JEDAN ODGOVOR, M. Ivanov — — — — 22
HIBRIDNI ŽIVOT, V. Miklobušec 24
DIJALOG KATOLIKA S OSTALIMA, M. Rusan — — — — 26
SRETAN BOŽIĆ DOBROČINITELJIMA, E. Verlić — — — — — 27
NAŠA PRIPRAVA ZA BOŽIĆ, A. Gabrić — — — — — — 28
NAŠA BRIGA ZA SIROČAD, I. Stakor — — — — — — 30
KAKO IH JE LAKO RAZVESELITI, M. Okrugić — — — — — 31
DINAMIČAN DO KRAJA, Z. Gutal 32
OGLASI — — — — — — 33
ZAHVALNICE — — — — — 34
MIHAEL PRO, I. Jedvaj — — 34

Hvala na pismu

Problem vjere kod mladih je prisutniji nego bismo očekivali. Dok jedni gube vjeru, i ako priznaju, taj ih gubitak ispunja nemirom i sumnjom, drugi su upravo sretni u svojoj vjeri jer im ona daje usmjerenje za svakidašnji život. Plemenite mlade duše, koje žive iz svoje vjere, duboko suosjećaju sa svojim vršnjacima koji su vjeru izgubili. Vapaji Jelenine duše (vidi rujanski broj Glasnika!) koja gubi vjeru i doživljava tjeskobu, još uvijek nailaze na odjek. Uredništvu stižu pisma ohrabrenja za Jelenu, a pišu ih i stari i mladi. Zbog ograničenosti prostora donijet ćemo samo pokoji izvadak iz pisama mladih. Zauzetost mladih kršćana za njihove vršnjake, koji gube vjeru, je razumljiva. Tà, gubitak vjere samo jedne duše, koja zbog toga može i vječno propasti, veća je nego da eksplodira atomska bomba. Evo nekih izvadaka:

POKUŠAJ RAZMIŠLJATI

Draga Jeleno, potpuno razumijem boli i probleme Tvo-

je mlade duše, jer sam istih godina kao i Ti. Ja ipak zauzimam drugačije stanovište prema životu nego Ti. I ja živim u sredini u kojoj većina mojih vršnjaka ne vjeruje u Boga. Ismijavaju Boga. Ih, kakav Bog! Ali ja znam jedno, što nas i život uči: Ne smijemo se prepustiti zlim mislima i utjecaju lošeg društva. Pokušaj svijet gledati očima svoje duše. Pokušaj razmišljati. Pokušaj razmišljati o razmišljanjima, pa ćeš doći do Istine. I zapamti: Bog nikada nikoga nije ostavio tko je od njega s pouzdanjem i vjerom molio pomoć. Dobio je utjehu i zaštitu. Vjera, vjera! Čvrsta vjera i ljubav prema Bogu. Pozdravlja te vršnjakinja

SANJA

KRIST JE DIVAN

U ovom pismu studentica Dragana iznosi svoju ispovijest. Ona veli da su joj za preporod vjere najviše značila zbivanja u Međugorju. Donoseći ovo pismo, uredništvo Glasnika ne zauzima nikakav stav prema zbivanjima u Međugorju, dok ne bude jasan stav CRKVE.

— Da vam odmah kažem, Glasnik sam kupila zbog Kristove slike na naslovnoj stranici. Svidio mi se. Odlučila sam da ga od sada redovno kupujem. Htjela bih vam reći nešto o sebi. Htjela bih svima pričati o svojoj sreći s Kristom.

Rođena sam u malom hercegovačkom selu, u religioznoj obitelji. Od malih nogu sam živjela s Bogom, ali sam se tog Boga bojala. Nisam

HTJELA BIH SVIMA PRIPOVIJEDATI O SVOJOJ SREĆI ŠTO SAM SUSRELA KRISTA

mu se mogla izjadati, nisam mu mogla povjeriti svoje tajne. Kako sam odrastala, Bog mi je postajao sve veći stranac. Na kraju sam Ga ostavila. Ni u čemu nisam nalazila razlog Njegovog opstojanja. Satima i satima sam razmišljala, čak sam u svom očajanju ponekad i zaželjela da bi On ipak postojao. Oh Bože, da bar postojiš!

Ali moja me nevjera proganjala iz dana u dan. Trajalo je to skoro dvije godine. A onda se sasvim polako, onako neprimjetno, kao kad se svitanje pretvara u dan, moja vjera počela ponovo buditi. Svanula je u lipnju, i otada moj se život promijenio.

Sigurno ste čuli za Međugorje i ukazanje Majke Božje. Marija je razbuktala moju vjeru. Otada mi je svaki dan na neki način promašen ako ne odem u crkvu, ako se ne molim. Marija je učinila čudo. Ne samo na meni, nego i na svim mojim prijateljima. Ne postoji na svijetu tuga, koja

bi me mogla rastužiti. Nikakva bol ne bi mi bila teška, jer iz ljubavi prema Kristu podnijela bih svaku. Ne, ne postoje riječi kojima bih mogla opisati svoju sreću. Ja jednostavno plačem od sreće. Ljudi, pa to je divno! Tek sada uviđam kako je moj život bez vjere bio besmislen i bijedan.

Sada sam na fakultetu u Sarajevu. Ostavila sam svoj hercegovački kamen i župnu crkvu, ali je Krist pošao sa mnom. Ovdje sam našla malu crkvicu koja me oduševila. Kad hodam ulicama ovoga grada s Kristom u srcu, osjećam se nekako većom i sretnijom od svih koje susrećem. Osjećam neopisiv ponos zbog Krista koji me vodi. Htjela bih svima, koji nekamo žure, reći da je On divan, da je najbolji i da ga volim. I evo, to činim preko ovog pisma. Sve vas voli

DRAGANA

MLADOST PUNA BOGA

Bravo, Senka iz Osijeka! Dobro si shvatila urednika, da će se tvoji prilozi čitati i sada i kad tebe više ne bude. Rado ćemo uvrstiti svjedočanstva mladih da je njihov život lijep jer je pun Boga. Zato i donosimo tvoje pismo gotovo u cijelosti:

»Silno me obuzela želja da se i ja ubrojim u krug vaših suradnika. Glasnik me navodi na duboko razmišljanje. Svaki broj pročitam od početka do kraja. Uistinu je divan. Oplemenjuje dušu i jača vjeru.

Željela bih vam ovim pismom u prvom redu saopćiti da sam veoma sretna što postojim. Mlada sam. Imam 22 godine i studiram. Radujem se svakom danu, divim se suncu i prirodi, cvijeću i ovoj jeseni koja je tako lijepa, zlatna i tiha. Šetam parkom i ushićena recitiram u sebi pjesme o jeseni, cvijeću, Isusu... Sve što imamo, Krist nam je dao. Kada Ga primim u svetoj Pričesti, osjećam pravu sreću i neku neobjašnjivu sigurnost. Tada mu sva sretna zahvaljujem za sve što imam: Za divne roditelje, za sestru i brata i za bracu koji je već u nebu. Na njega često mislim, osobito nedjeljom, kada smo svi zajedno kod stola. I njemu bi bilo lijepo da je s nama, ali mu je još ljepše u nebu odakle nas promatra i raduje se s nama.

Često se nakon sv. Pričesti spustim na koljena pred Marijom, da zajedno s njom zahvalim Isusu za svaki dan moje mladosti. Naša obitelj često zajedno moli. Roditelji imaju za nas puno razumijevanja. Zato ne shvaćam što je to zapravo »sukob generacija«, o čemu često slušam.

VOLIM KNJIGE, MUZIKU, VOLIM SVE ŠTO VOLE MLADI, A NADASVE VOLIM ISUSA

Rekla sam da volim prirodu. Ali volim ja i knjige, muziku, sve što vole mladi, a nadasve volim Isusa. On mi pomaže da sretno prebrodim dane svoje mladosti. Vjerujem da će On i poslije biti sa mnom! Htjela bih također pitati sve svoje vršnjake: »Dragi prijatelji, da li ste primijetili kako je divna ova jesen? Mene ispunja radošću, a tuga me hvata jedino, kada vidim čime se sve vi zaokupljate. Tražite sreću i lagodan život, a na kraju ostajete nezadovoljni, nesretni. Da li ne možete, ili nećete shvatiti da postoji samo jedan način da uljepšate svoje mlade dane, a to je prijateljevanje s Isusom?«

Senka M.

BOG JE LJUBAV

Vjerujem da je bio Božji plan što je moje pismo stiglo k vama u isto vrijeme kad i od one druge Jelene koja tone u nevjeru. Čitajući Glasnik, mnogo sam o njoj razmišljala. Divim se toj djevojci koja je tako iskreno priznala da sve manje vjeruje u Boga. Kad bi svi moji mladi vršnjaci priznali »umiranje svoje vjere« tako iskreno, kako to čini Jelena, mi bi se vjernici više zauzeli za njih. Od srca bih rado pomogla Jeleni da joj se vrati svjetlost vjere. Ona se pita gdje je Bog kad joj se ne pokaže, kad ga ne sretne? Evo, ja Boga susrećem u prirodi, u svemiru, u svom bližnjemu, u svojim radostima, sreći žalostima i poteškoćama, na svakom koraku svoga života. Ja bih svima mladima, a najviše svojoj imenjakinji Jeleni htjela doviknuti: »Prijatelji, svi smo putnici, a s nama je najveći suputnik, Bog. Da, Bog je ljubav! Jelena, zar ne osjećaš da postoji Netko tko nas povezuje, spaja? Netko velik tko nas sve voli«!

JELENA Ž.

EMANUEL

NAJVEĆA TAJNA

Najveću tajnu čovjekove ovozemne zbilje najavio je prorok Izaija 700 godina prije nego se i zbude, ovim riječima: »Evo, djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu ime Emanuel.« Emanuel znači »Bog s nama«. Kada dođe vrijeme da se to proročanstvo i ispuni, »posla Bog anđela Gabrijela u galilejski grad imenom Nazaret, k djevici zaručenoj s mužem iz kuće Davidove, kojemu je bilo ime Josip. A djevici je bilo ime Marija.« Pozdravivši Mariju kao »milosti punu«, navijesti joj glasnik s neba Božji plan da bude pravom majkom Sinu Božjemu, koji će po njoj postati i pravi sin čovječji. I pošto Marija u punoj poniznosti prihvati ponudu s neba, Božji sveti stvarateljski Duh sazda u njezinom tijelu od njezinog tijela Tijelo Vječne Riječi, Sina Božjega, od vječnosti jednaka Ocu, da u vremenu bude jednak čovjeku. Tako Bog čovjekom posta, a Bogom osta, tako Emanuel nasta.

Trudnoća, koju je Josip zapazio na svojoj zaručnici, veoma ga je zbunila, a nije ju znao protumačiti. U muci svoje savjesti odluči da Mariju otpusti. Ali tada Bog ponovo stupi na scenu. Josipu šalje svoga glasnika i poručuje mu: »Nemoj se bojati kući dovesti Mariju, ženu svoju, jer ono, što je ona začela, od Duha je Svetoga. Rodit će sina, a ti mu nadjeni ime Isus (Izbavitelj!), jer će on izbaviti svoj narod od grijeha njegovih.« A sve se to dogodilo da se izvrši što je Gospodin rekao po proroku: »Evo, djevica će začeti . . .«

BOG S NAMA

Postavši čovjekom, Sin Božji postade Bog s nama na višestruk način. Postade nam Brat po krvi Adamovoj, Suradnik po radu na preoblikovanju svijeta, Supatnik po smrtnosti tijela, Suputnik po putovanju kroz smrt i grob, da bi, razorivši smrt, svojom smrću nas izbavio od grozote smrti i bio nam uistinu Isus (Izbavitelj!). Postao je posve naš, da bismo mi postali posve njegovi. On, vječni Bog, uzeo je sve naše u vremenu, da bi čovjeka izdigao iz vremena i dao mu sve svoje Božansko u vječnosti. To je prvi i posljednji, najdublji i najviši, jedini razlog njegovog silaska da nam bude Božić, mali Bog u dimenzijama malog čovjeka, Djeteta.

OPASNOST IDILE

Kada se mi spremamo za Božić, kad krenu vlakovi, brodovi i avioni da nas donesu kući, među svoje, na što se mi zapravo spremamo? Nije li to najčešće čežnja za idilom koju stvara popratni božićni ukras? A baš ta idila može nam sakriti stvarnost. Možemo zbog nje pomisliti, da je Bog i postao Božić, kako bismo mi imali kratkotrajnu idilu.

Kada je sveti Franjo Asiški gradio jaslice, nije ih gradio radi idile, nego da se što lakše uživi u stvarnost Boga u našoj stvarnosti. A naša stvarnost nije ništa drugo nego krvavo razbojište. To vrijedi za prošlost, kada su carstva počivala na robovima, i za sadašnjost, u kojoj podjela čovječanstva na blokove leži na grobovima nemoćnih, nevinih, obespravljenih, koji svaki čas mogu postati »meso za topove«.

KRVAVO RAZBOJIŠTE

Reći da je naša stvarnost krvavo razbojište, nije pretjerano. Dvije trećine čovječanstva nemaju dovoljno kruha, a jedna trećina se liječi od gojaznosti; na zemlji ima toliko naoružanja da bi svaki čovjek mogao biti ubijen četrdeset puta; kolona gladnih, napuštenih, prognanih, izbjeglih, opasala bi zemlju dvadeset puta; svaki dan, svaki sat, ubijaju se nerođena djeca koja se ni plačem ne mogu braniti; napuštaju se nemoćni i starci, vara se neiskusne, zavodi nevine. Da, naša je stvarnost krvavo razbojište na kojem stalno teče nevina krv Abelova, dijeli se Judin poljubac, dižu vješala smrti. U tu i takvu stvarnost

dolazi Bog, da od nje izbavi svakog pojedinca i svaki naraštaj.

SJEKIRU NA KORIJEN

Bog ne postaje čovjek da čovjeka izbavi samo od robovanja fizičkoj sili, ideološkoj zabludi, podmukloj demagogiji i otvorenom nasilju, nego da »stavi sjekiru na korijen« svih zabluda i zala, a to je grijeh, i začetnik grijeha, sotona. Da iščupa zlo iz ljudskog srca, da čovjeka moralno izliječi, da ga osposobi za ljubav, obdari Božjim posinjenjem. Sin Božji postaje sin Marijin, Veliki Bog malo Dijete, da bi sve nas učinio svojom braćom, djecom Božjom. Ne bude li naš Božić prožet tim mislima i tom vjerom, neće nam prenijeti pravu poruku niti dati pouku, ostat će idila nakon koje nas čeka staro bolno razočaranje. Bog je postao Bog s nama, da bi mogao biti Bog u nama. Zato će nam se dati kao kruh i vino, Tijelo i Krv, da bismo živjeli njegovim životom.

NOVO UTJELOVLJENJE

Danas se malo govori o Isusu kao vođi, upravo vojskovođi. Takav je rječnik pomalo zaboravljen. Radije se govori o njemu kao Patniku i Supatniku. Ali kako god riječi »vođa« i »vojskovođa« zvuče bojovno, pa ih se danas izbjegava, tako i riječi »patnik« i »supatnik« mogu sugerirati da je i Isus na kraju krajeva »nemoćnik«, a tada je i beskoristan. Ako ga, naime, poput Židova, želimo imati za vođu revolucije, sami ćemo ga izdati; ako ga, poput Rimljana, gledamo kao svog takmaca, sami ćemo ga ubiti, jer On nije ni revolucionar ni takmac, budući da njegovo Kraljevstvo nije od ovoga svijeta. On otvara čovjeku širu perspektivu od vremensko-prostorne, a da bi je i postigao daje mu se kao kruh, kao hrana, kao život. Na taj način je On »Bog s nama«. »Ja sam kruh života. Tko dolazi k meni, sigurno neće ogladnjeti. Tko vjeruje u mene, sigurno neće ožednjeti nikada ... Kruh, koji ću ja dati, jest tijelo moje — za život svijeta ... Tko jede moje tijelo i pije moju krv, ima život vječni. I ja ću ga uskrisiti u posljednji dan.« Krist se dakle utjelovio kako bi nas sebi pritjelovio, da zajedno s Njim budemo jedno Mistično Tijelo. U tome je smislu On naš trajni Emanuel, trajno Bog s nama. Pred tim misterijem ljubavi rođene u Betlehemu možemo samo ponoviti vjeru sv. Petra: »Kamo ćemo od tebe, Gospodine, ti jedini imaš riječi života vječnoga. Mi vjerujemo i znamo da si ti Svetac Božji.«

Valentin MIKLOBUŠEC

CIJENJENOJ OBITELJI

»Punina vam milosti i mira po spoznaji Boga i Isusa, Gospodina našega!« (2 Pt 1,2).

Javljam Vam radosnu vijest, u godini Gospodnjoj 1983. održat će se Euharistijski kongres Zagrebačke nadbiskupije. U središtu razmišljanja našeg vjerničkog života i naše pobožnosti bit će EUHARISTIJA.

— Isus Krist, naš Spasitelj, prisutan među nama u Presvetom Oltarskom Sakramentu da bude nekrvna žrtva za nas; da bude hrana naše duše za život vječni; da bude prisutan s nama. »I evo, ja sam s vama u sve dane — do svršetka svijeta« (Mt 28,20).

Molim vas, dragi roditelji i draga djeco; Molim vas, starci i starice, i vas, mladi, da se uključite u pripravu za Kongres i da u njemu sudjelujete molitvom za njegov uspjeh, prikazujući svoje životne križeve i nastojeći živjeti po svojem krštenju u svakidašnjem životu. Sve vas povjeravam zaštiti Presvete Bogorodice. Sve vas blagoslivljam u ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

Franjo KUHARIĆ
nadbiskup zagrebački

Srce Isusovo obećaje

Piše: Srećko CETINIĆ

SVOJIM ĆU ŠTOVATELJIMA DATI »SVE MILOSTI POTREBNE U NJIHOVU STALEŽU!«

(1. obećanje)

Nisu li biblijske poruke dostatne? One same mogu nam sav život zagrijati milinom Gospodnjom. Čemu bi služila posebna obećanja?

Mnogi tako misle. No, Isus bi mogao tebe upitati: »A ti, što ti misliš?« »Isuse moj« — odgovaraš Mu — »otupio sam Ti na sva obećanja! Samo nad onim što mi netko ponudi kao osobito vrijedno, počnem razmišljati koliko bih profita mogao iz toga izvući? Ako mi osobna korist osvijetli um a srce zagrije, dajem Ti se sav na posao, inače, ni makac!«

Isus smireno šuti i pronicavo te motri. Osjećaš kako te pogledom prožima. Doživljavaš da mu se pogled pretvara u riječ koja te čisti. Pročišćena uma i duha, razbistrena oka i srca prihvaćaš i usvajaš govor Isusova pogleda:

»Sva su moja obećanja privlačnija od bilo čije ponude. Moja su obećanja unosna bogatstva. Procjenjiva su samo valutom u neprestanu porastu, valutom Križa. Svako moje obećanje pravo je blago koje se u marljivoj ruci i u zahvalnom srcu — udvostručuje!

Od samog početka naviještanja Radosne vijesti svima sam otvorio sva blaga svoga srca. Uvjeravao sam: Tko vjeruje u me, i on će činiti djela koja ja činim. Činit će i veća od ovih, jer ja idem k Ocu. I što god zamolite u moje ime, učinit ću da se proslavi Otac u Sinu. Ma što me zamolili u moje ime, ja ću to učiniti. (Iv 14, 12-14).

»Kad sam prije četiri stoljeća« — nastavlja Isus — »prijateljski i povjerljivo razgovarao o tome s redovnicom Margaretom Marijom, darivao sam joj bogata obećanja svoga Srca, ali nisam objavljivao nikakvo 'novo evanđelje'! Palio sam tek nove vatre po vrhuncima ljudskih težnji. Želio sam da i ljudi novog vremena ponovno dožive i usvoje vječno Evanđelje moje ljubavi!

Između mnogobrojnih mojih obećanja, o kojima je Margareta opširno pisala, oduševljeni čitatelji njezinih spisa izabrali su samo dvanaest obećanja, pa su ih dovitljivo saželi i pažljivo nanizali u dvanaest jezgrovitih formula duhovnog života.

Prvim obećanjem, prvom formulom duhovnog života: 'Dat ću im sve milosti . . .', htio sam, i još uvijek hoću, poticati ljude da radosnije vrše svoje životne dužnosti. Dok moji vjernici svojim radom oblikuju materiju ili izgrađuju društvo, neka velikodušno, bez ikakva pridržaja, svima bez razlike, **u moje ime**, dijele Božje darove koje su primili, bilo u obliku naravi, bilo u znaku milosti! Tako se stvara zajedništvo u kojem se kao u plodnu tlu najuspješnije razvija sjeme Radosne vijesti.

Dar koji si primio, a koji nisi u stanju, **u moje ime**, drugome darovati, propada ti, pripada otpadu života, truleži besmisla, prokletstvu vječnosti! 'Jer će vam se mjeriti mjerom kojom mjerite!' (Lk 6,38).

Svojom primjedbom ne bih te htio odvesti u drugu krajnost. Ne tražim od tebe da, surađujući sa mnom, u moje ime postaneš, bilo lakoumni rasipnik prirode, bilo lakomi prosjak milosti!

Hoću da dozrijevaš u otajstvu vjere! Od tebe tražim da u raspolaganju s darovima prirode i milosti **u moje ime**, održavaš životnu ravnotežu! Hoću da se, **u moje ime**, pokazuješ i dokazuješ: i kao vjerni upravitelj i kao radosni darovatelj!

Stoga ti moje darežljivo Srce želi dati sve milosti koje su ti potrebne u tvome staležu. To ti je moje prvo obećanje!«

Biseri Srca Marijina

Piše: Ante KATALINIĆ

SVETKUJMO MATERINSTVO DJEVICE MARIJE. POKLONIMO SE GOSPODINU, SINU NJEZINU.

(Marija Bogorodica, 1. siječnja)

O, kako smo zahvalni papi Pavlu VI. što je blagdan Svete Bogorodice premjestio iz mjeseca listopada na prvi dan siječnja.

Zar uopće ljepše možemo početi prvi dan nove godine, novo životno razdoblje, nego s otajstvom Svete Bogorodice!? Doista, ne možemo!

Bogomajčinstvo! Kad se ostvarilo? Na dan Navještenja, onog časa, kad je Marija, na anđelov poziv, na poruku nebeskog Oca, rekla »Neka bude!« U taj trenutak, *kad je dala svoj promišljeni* i svjesni pristanak da bude Majkom Božjom, sišao je Sin Božji pod njezino Srce i postao čovjekom. Bog je postao čovjekom, a Marija je postala Božjom Majkom.

S događajem Bogomajčinstva započelo je egzistiranje »novog neba i nove zemlje«.

Događaj Bogomajčinstva znači početak dubokog osmišljenja ljudskog života na zemlji i *povijesti čovječanstva* uopće. Taj događaj je početak uzdignuća čovjeka u novi svijet, početak pobožanstvenja čovjeka. Taj čas su udareni temelji zajednice čovjeka s Bogom.

Doista, ne bi bilo prikladno toga dana, prvoga u novoj godini i u novom životnom razdoblju, slaviti neko drugo vjersko otajstvo, a ne Marijino Bogomajčinstvo.

Sveta Bogorodica — tim otajstvom se Bog utjelovio, učovječio!

Sveta Bogorodica — tim otajstvom, koje ne možemo promatrati odijeljeno od otajstva Kristova križa, čovjek se pobožanstvenio!

Sveta Bogorodica — tim otajstvom se svemir sakralizirao!

Isus Krist, pravi Bog, Marijin Sin, u svojoj ljudskoj naravi rekapitulirao je, sabrao čitav stvoreni svijet, uključivši i materijalni, i preko svoje božanske naravi, preobrazio ga i prebacio u naručje Očevo.

A sve je to ostvareno pomoću svjesnog Marijina posredništva, u njezinu Srcu, i pod njezinim Srcem, u času Navještenja! I u času rođenja Božjeg Sina, na dan *Božića!* I u času prinošenja žrtve, u kojoj je sudjelovala, pod križem!

Sveta Bogorodice, ne udaljuj se ni trenutak od mene!

Sveta Bogorodice, ne udaljuj se ni trenutak od ljudskog roda!

Nije papa Pavao VI izmislio Bogomajčinstvo Blažene Djevice. Izvanredan dokaz da su već prvi kršćani štovali Mariju pod nazivom Bo*gorodica* **(THEOTOKE),** je komad prilično poderanog papirusa pronađenog 1917. u Egiptu. Stručnjaci su znanstvenim metodama ustanovili da papirus potječe iz 3. stoljeća. Star je dakle 1700 godina. Danas se taj papirus čuva u engleskoj knjižnici »John Rylands« pod brojem 470. Na papirusu čitamo starogrčkim jezikom ispisan najstariji oblik nama dobro poz*nate molitve« Pod obranu se* tvoju utječemo . . .« Tekst na papirusu glasi ovako:

»Pod zaštitu tvoga nježnog skuta, utječemo se, o BOGORODICE! Naše molbe ne odbaci u stranu, nego nas oslobodi od opasnosti, Ti koja si jedina od početka čista i blažena!«

U to vrijeme godišta...

Piše: prof. Radovan GRGEC

Bilo je to davno, prije dva tisućljeća, kada je u mirnoj tišini noći sišao sa svog kraljevskog prijestolja Onaj kojega Izaija zove Knezom mira, rodivši se u Betlehemu kao siromašno ljudsko dijete. Sjećajući se prvoga Božića, molimo Kneza mira da i u današnjem svijetu utvrdi mir u ljubavi, pravu i pravednosti, da svrati na nas svoj pogled i unese mir u naša srca, u naše obitelji i u čitav narod.

»U to vrijeme godišta — mir se svijetu naviješta«, jedna je od najstarijih božićnih pjesama hrvatskoga juga. U božićno vrijeme pada i početak nove godine kada se po želji Svetog Oca slavi Svjetski dan mira. Za ovogodišnji (šesnaesti po redu) Svjetski dan mira Ivan Pavao II. odredio je temu »Dijalog o miru — izazov za naše vrijeme«.

Zaista, u vremenu, u kojemu je ljudska samosvijest, oholost, osjetljivost i osvetljivost na svom vrhuncu, kršćansko shvaćanje mira, pa i istinski dijalog o tom miru, predstavlja izazov duhu svijeta i vremena. Načelo »oko za oko« dijametralno je oprečno kršćanskom načelu »izloži i drugi obraz«, koje je za mudrost ovoga svijeta najveći izazov, ludost ili sablazan. Naravno da je mnogo lakše o tome razgovarati i propovijedati, nego prihvatiti pravi dijalog koji pretpostavlja i promjenu vlastitog ponašanja i stava prema miru, pomirenju i opraštanju. Tek u tom svjetlu mir postaje pravi znak kršćanskog spasenja, djelo ljubavi i pravde. Božićno naviještanje mira i biblijska vizija svijeta u kojem »vuk prebiva s janjetom« vječiti je izazov sili i nasilju, totalitarizmu i terorizmu. Pa ipak, pobjeda nad silom ne nalazi se u odmazdi, nego u iskrenom dijalogu, pravednom miru i djelotvornoj ljubavi.

Mir nije samo odsutnost rata i sukoba. Hebrejska riječ za mir jest »šalom«, a ona ne znači samo mir, nego i pravednost, radost, slobodu, opraštanje, čovječnost i zajedništvo u ljubavi. Dolaskom Spasitelja, kojega su očekivali vjekovi, započinje nova era ljudske povijesti (i za one koji broje godine povijesti po Kristovu rođenju i za one koji ih broje po »erama«). To je doba naviještanja mira. Prema tome, kršćani moraju biti mironosci i mirotvorci, borci za Kraljevstvo mira i ljubavi. U Crkvi Kristovoj bilo je u svim vremenima, pa i onda kada se činilo da »bojovni« žar prevladava, heroja opraštanja, pomirenja i ljubavi, koji su silu i nasilje pobjedivali blagošću i poniznošću srca.

Svi mi čeznemo za mirom u kojemu se razvijaju bratski odnosi, u kojemu cvate srdačnost i pravda, kada po selima i gradovima odzvanja veseo smijeh djece i pjesma vedre mladeži, a ne topovi i granate, psovke i uvrede. Blagoslov mira u pravdi i ljubavi želimo, u ovo »vrijeme godišta« na poseban način svojoj domovini i obiteljima koje u njoj žive.

Ako pravi kršćanski mir uđe najprije u srca pojedinaca, vjerujemo da će naše obitelji biti brojnije, vedrije i sigurnije, što je neophodni preduvjet za procvat i napredak domovine i cijeloga čovječanstva. Ne zaboravimo da je takav mir dar Božji povjeren ljudima, da je Riječ Božja sišla na zemlju i »tijelom postala!«

DA SE ISUS PROGLASI KAO »KRIST, ŽIVOT SVIJETA«

Dva razloga, jedan cilj

Dnevno prikazanje članova Apostolata molitve svršava ovako: »... osobito ti ih (molitve!) prikazujemo za svetu Crkvu, svetog Oca, i za sve nakane koje su nam preporučene kao članovima AM.« Za siječanj 1983. sv. Otac nije samo preporučio, nego je upravo odredio, da molimo, kako bi svijet spoznao i priznao Isusa Krista kao svoj jedini život. Dva su razloga zašto je sv. Otac tako postupio. Prvo zato, jer je u siječnju (18 — 25) velika svjetska molitvena osmina, kada se sav kršćanski svijet posebno moli za sjedinjenje Crkava. Drugi je razlog taj što se od 24. srpnja do 10. kolovoza 1983. u Vancouveru u Americi održava »Šesta opća skupština ekumenskog vijeća Crkava«. Skupština će raspravljati upravo o istini da je Isus Krist Život svijeta. Iako Katolička Crkva nije članica toga vijeća, ipak prisustvuje toj skupštini i potpomaže je molitvom, da bi se ostvario taj veliki cilj.

Za to priznanje vojuju toliki biblijski i teološki razlozi. Sv. Ivan predstavlja Isusa kao život. »Ja sam život« (14, 6). »Jer kruh je Božji onaj koji silazi s neba i daje život svijetu« (6, 3). »Ja sam došao da ovce imaju život i da ga imaju u izobilju« (10, 10). I nema onog pravog i vječnog života bez Isusa. On ne samo da jedini ima riječi života vječnoga, već on je jedini život, rođen od vijeka od Oca, poslan od njega na svijet, da svi po njemu imaju život.

Teologija nas uči, da kršćanin također sudjeluje u tome životu, ne doduše sam po sebi, već ponovnim rođenjem po vodi i Duhu Svetom, po milosti, po nezasluženom Božjem daru.

Taj život čovjek može primiti jedino po vjeri, koja nije samo neka jednostavna razumska spoznaja, nego duboko i korjenito otvaranje čitave ljudske osobe Bogu. Neophodan je, dakle, uvjet, da bi nam se dao taj život, vjera. Primivši taj život mi počinjemo živjeti na jedan nov, uzvišeniji način.

Taj se novi način života prema sv. Ivanu sastoji u ovome: »Tko ljubi svoj život, izgubit će ga; tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni« (12, 25). To je isto onako kao što je i Krist »darovao za svoje ovce svoj život« (10, 28). Taj se novi život sastoji i u poslušnosti prema Božjim zapovijedima. Sv. Ivan piše: »I znam da je zapovijed njegova život vječni« (12, 50). Poslušnost Ocu i darivanje sebe za druge, to su dvije strane Kristove duhovnosti, po kojima se očituje njegov život kao život Sina Božjega. To su dosljedno i dvije strane kršćanskoga života, koji tako postaje život zalaganja, darivanja i služenja.

Ova nakana u današnjem svijetu, koji je pun kriza, potresa, kome prijete tolike opasnosti kao znak jedine nade, kao znak spasenja i oslobođenja. Postoji jedan život, koji jedini može oživjeti ovaj svijet, što izgleda da je već mrtav, iako prividno živi.

Mi kršćani smo pozvani da sami živimo Kristovim životom, ali da ga ponudimo i našim suvremenicima. To je naša velika i odgovorna zadaća. Molimo i radimo da je što bolje ispunimo!

Josip ANTOLOVIĆ

Zanimanje za Boga nije mrtvo

U prvi mah izgleda kao da je suvremeni čovjek neopozivo skinuo s krova svoga života »antenu« koja bi ga povezivala s Bogom, i kao da je Bog sve manje prisutan u praksi. Neki zbog toga već likuju i zaključuju, da će Boga uskoro nestati i iz svijesti ljudi. Drugi pak, mirniji promatrači života, velo, da se u ljudima ponovo budi zanimanje za vjerske stvari. Opaža se, na primjer, sve veće zanimanje za hodočašća, za razne pobožnosti, pa i za vjerski tisak. Svakako je sve manje grlatih hvališa bezvjeraca. Čak i u posve sekulariziranim sredinama znade nenadano doći do erupcije vjerskog osjećaja. Nitko, na primjer, nije očekivao toliko oduševljenje u radničkom i sekulariziranom Torinu, gdje je pred papu Ivana Pavla II. izišlo gotovo milijun ljudi, dok su svi naviještali pravu bruku, jer Papa ne dolazi kao politički lider ili socijalni reformator, nego kao poglavar Crkve i duhovni otac svih vjernika kršćana. Teško je ustvrditi da je toliko mnoštvo došlo iz puke radoznalosti ili želje za uzbudljivim prizorima. Daleko slobodniji smo pretpostaviti da je u tim ljudima mnogo više, nego samo iskra vjere pod pepelom nevjere.

Plima i oseka zanimanja za vjerske stvari svakako postoji. Ali, ustvrditi potpuni sutonili smrt vjere tako je promašeno, kao u nadolasku večeri tvrditi da je sunca posve nestalo. Pitamo se stoga, odakle čovjeku poticaj da ponovo razmišlja o Bogu? Taj poticaj dolazi, kao i uvijek, iz prirode, koju istražuje, iz njega samog, jer je sam sebi zagonetan i iz korijena njegove duhovne i kulturne baštine.

PRIRODA OBJAVLJUJE BOGA

Premda nad našim glavama kruži već toliko satelita i krhotina satelita koje je čovjek slao u svemir, toliko raznih signala i protusignala, da u zvjezdanim prostorima lakše nailazimo na kaos, kao trag čovjekove prisutnosti, nego na kozmos, kao trag Božje prisutnosti, ipak još uvijek slutimo ono što je slutio i Schiller kad je zapisao: »Mora, braćo, da nad zvjezdanim nebom stanuje dragi Otac!«

Tko se jednom našao na visokoj planini ili na širokoj ravni, na beskrajnom moru ili uz gorostasni vodopad, te je osjetio kako mu je veličanstveni prizor zaplijenio oči; tko je promatrao čudesan nagon životinja, zvjezdano nebo nad Ognjenom Zemljom, ili polarnu svjetlost nad Groenlandom; tko je osjetio vulkan pod nogama, promatrao svemir sa zemlje ili zemlju iz svemira, taj se zacijelo »uhvatio« u šurovanju s Bogom, jer divljenje nikad nije daleko od klanjanja. Prirodoznanstvenik će doduše sve te prirodne pojave gledati mirnije i s manje uzbuđenja, ali će mu zato priroda biti, kao i Einsteinu, još »božanstvenija«. Spomenuti Einstein piše: »Svakom dubokom istraživaču prirode mora biti bliz religiozni osjećaj. On naime ne može zamisliti da je čovjek prvi koji razmišlja o neobičnom skladu u prirodi. U neobuhvatljivom svemiru objavljuje se Razum koji nas ljude neizmjerno nadilazi. Uobičajena predodžba o meni, da sam nevjernik, velika je zabluda. Tko iz mojih znanstvenih pretpostavki zaključuje da ja nemam vjere, jedva da ih je shvatio.«

I MALA KAP I VELIKI SLAP OBJAVLJUJU BOGA

Danas, kao i uvijek, nepristranom promatraču prirode je smiješna tvrdnja, da je svemir djelo bezimene slijepe moći, slučajan rezultat igre nepoznatih sila. Sve dok čovjek nije programiran kao robot, dokle god ima sposobnost osobnog zapažanja i divljenja, misao i srce će mu se sami od sebe s tajni prirode dizati prema otajstvu Boga.

SAVJEST OBJAVLJUJE BOGA

Čovjek je sam sebi velika zagonetka, pogotovo, ako to neće biti. Čim ne prizna da samog sebe ne pozna, neki unutarnji glas mu dovikuje da je ohol. Taj unutarnji glas je savjest. Mnogi su htjeli da taj glas zanijemi, ali je onda buknuo još jači vulkan, pred kojim čovjek strepi i od njega bježi, a najveća je kob u tome, što ne može pobjeći. Savjest je neopozivi zahtjev u nama da tražimo istinu, da činimo dobro i izbjegavamo zlo. Sami ne možemo propisati istinu ni sebi ni drugima, niti proglasiti za dobro ono što u sebi spoznajemo da je zlo, nego smo podložnici tog glasa i njego-

GLAS SAVJESTI GLAS JE BOŽJI

ve neumoljive objave. Savjest je tako duboko u nama da je ne možemo iščupati, a u isto vrijeme tako blizu, da je osjećamo kao jedan TI u sebi. Tko slijedi glas toga TI, ta savjesti, sretan je, ma što ga snašlo, isto kao što je u sebi nesretan onaj koji protiv toga glasa bilo što čini, makar sve udesio po svojoj volji. Kao što sat nije točan dok se ne uskladi sa suncem, tako naša svijest nije sretna dok se ne uskladi sa savješću. Kakav god bio naš odgoj, kako god na nas utjecalo društvo, kakve god baštinili sklonosti, u konačnici smo osobno odgovorni za svoje čine i propuste, bili dobri ili zli. I nikakav nas sud ne može proglasiti nevinima, ako nas savjest osuđuje. Ne sudi naime čovjek savjest, nego savjest čovjeku. Vučemo li te niti svoje savjesti do kraja, vidjet ćemo, da ih u rukama drži Sveznajući, uvijek nedohvatljiv, a u isto vrijeme prebiva u najintimnijoj intimi našega srca.

BAŠTINA OBJAVLJUJE BOGA

Naši su korijeni usađeni u vjersko tlo. Vjera ih je prožela tako davno, da bez nje ne raspoznajemo svoga identiteta. Naša je sreća što je to bila baš sveta kršćanska vjera! Već trinaest stoljeća preko roditelja, učitelja, svećenika, umjetnika i drugih djelatnika, Krist u naše biće pretače sok svoga božanskog života. Djeluje u našoj povijesti, djeluje u sadašnjosti, želi djelovati i u budućnosti. Po tome se i prepoznajemo kao isti jučer, danas i sutra. Tko to ne prizna, sakati svoje biće, a na kraju i suha odsječena grana mora priznati da je uzrasla na deblu iz kojega je crpila život, ili je ne bi bilo. Ne možemo biti slijepci kod otvorenih očiju, kad su oko nas tolike crkve. Uspravne ili urušene, one vode do Boga koji je u njima poštivan. U Sovjetskom Savezu mnoge su crkve pretvorene u muzeje. No posjetioci ne gledaju samo mu-

NAŠI SU KORIJENI USAĐENI U VJERSKO TLO

zejske eksponate, nego i građevinu u koju je utisnut pečat religioznog. Kad bi ateisti htjeli izbrisati taj pečat, izbrisali bi kulturu iz koje su nikli, proglasili bi sami sebe nekulturnima. Valja biti zaista dovoljno plitak da se u duši ne porodi radoznalost koja pita: »Tko je Bog, da su mu podigli tolike spomenike, iskazivali takvo štovanje, poklanjali mu svoj život i vrijeme?«

»TRAŽITE BOGA I ŽIVJET ĆETE«

Ima dovoljno znakova preko kojih se Bog objavljuje. Treba ih samo čitati iskrenim srcem i ići za njihovom porukom. Udobnije je ostati na mjestu, nego ići za zvijezdom, ali samo ona vodi u Betlehem. Onima, koji Boga traže iskrena srca, neće On uskratiti svoga lica. Naći će ga sigurno, »s Marijom, majkom njegovom«, i bit će sretni tek onda, kad mu se posve daruju, kao što se i On posve darovao nama i trajno ostao naš Emanuel, Bog s nama, život naš.

TINO

ISUS KRIST JE ŽIVOT SVIJETA

Molitvena osmina 1983.

Svake godine od 18. do 25. siječnja održava se Svjetski molitveni tjedan za jedinstvo kršćana. Već 15 godina jedna posebna grupa predstavnika Ekumenskog vijeća Crkava i Tajništva za jedinstvo kršćana pri Svetoj Stolici običava za te dane pripraviti posebna liturgijska čitanja i molitve. Tako je pripravljeno i za 1983. Potom se ta čitanja i molitve preko Ekumenskog vijeća i Katoličkih biskupskih konferencija šire u čitav kršćanski svijet. Zajednička misao, koja se ove godine svima stavlja pred oči, je velika kristovska istina: ISUS KRIST JE ŽIVOT SVIJETA. To će biti također središnja misao kojom će se baviti i 6. glavna skupština istog Vijeća u ljeto 1983. a o njoj već razmišlja i raspravlja preko tristo Crkava članica tog vijeća. U ovo veliko i odgovorno gibanje kršćana sveti Otac je uključio i Apostolat molitve, određujući mu kao glavnu nakanu molitava kroz siječanj 1983: DA ISUS KRIST BUDE PRIZNAT KAO ŽIVOT SVIJETA.

KRŠĆANI SVJEDOČE

Ta središnja misao pokreta za jedinstvo Crkava i opća nakana Apostolata molitve za siječanj, (Da Isus Krist bude priznat kao život svijeta!) neizmjerno je važna za današnje čovječanstvo. Nije pretjerano reći da čovječanstvo danas proživljava svoju smrtnu krizu. Utrka u naoružavanju nagomilala je nevjerojatne količine oružja, osobito atomskog, koje je dostatno da potpuno uništi svijet i čovjeka. Dok se tako za razorne snage troše ogromne svote novca, i dok mali broj ljudi živi u izobilju, stotine milijuna nemaju ni ono što je za život najnužnije te umiru od gladi, osobito djeca.

U toj bolnoj i mračnoj situaciji svijeta, kršćani su pozvani da pred čovječanstvom svjedoče da je Isus Krist, i to On jedini, život svijeta, kao što je to zapisao i sv. Ivan u svom Evanđelju: »Bog je tako ljubio svijet da je svog jedinorođenog Sina dao da ne pogine nijedan koji u Nj vjeruje, već da ima život vječni« (3,16). Kao što je sv. Ivan dovikivao u svoje vrijeme, tako i kršćani danas dovikuju čovječanstvu: **»Navješćujemo vam život vječni, koji bijaše kod Oca i koji se nama očitovao... da i vi imate s nama zajedništvo. A naše je zajedništvo s Ocem i Sinom njegovim, Isusom Kristom« (1. Iv 2-3). Tako kršćani navještaju današnjem čovjeku spasenje od smrti i puninu života po zajedništvu s Trojedinim Bogom.**

SVIJEST ODGOVORNOSTI

Ovo svjedočanstvo za Krista, Život svijeta, je u isto vrijeme izraz žive svijesti da na svim Crkvama i svim njihovim članovima leži ogromna odgovornost za budućnost čovječanstva, napose danas, na koncu drugog tisućljeća kršćanstva. Ta se svijest rađa iz žive vjere, da je Crkva, taj mesijanski Božji narod, »za sav ljudski rod jaka klica jedinstva, ufanja i spasenja. Krist ju je ustanovio da bude zajednica života, ljubavi i istine. On je uzima i kao

oruđe otkupljenja svih i šalje je svemu svijetu kao svjetlo svijeta i sol zemlje« (Konst. o Crkvi, br. 9), iako ta Crkva često izgleda kao »malo stado.«

S druge strane, upravo ta svijest, koju snose sve Crkve i svi njihovi članovi, traži bezuvjetno da svi budemo također svjesni svoje odgovornosti za ostvarivanje punog jedinstva kršćana. Sjetimo se da je u svojoj velikosvećeničkoj molitvi Isus vapio k Ocu »da svi budu jedno kao što si Ti, Oče, u meni i ja u tebi, tako neka i oni u nama budu jedno da uzvjeruje svijet da si me ti poslao« (Iv 17,21). Drugim riječima, potpuno jedinstvo svih onih koji vjeruju u Krista, jest uvjet i znak, po kojem će svijet spoznati Kristovo poslanje, vjerovati u njega i naći u njemu spasenje i život. Prema tomu, što je jača svijest naše odgovornosti za budućnost čovječanstva, to jače mora biti i naše konkretno zalaganje da svi, koji vjeruju u Krista, postanu potpuno i savršeno jedno kao što su jedno Krist i njegov Otac.

Upravo to su razlozi zbog kojih je Drugi vatikanski sabor proglasio pravu mobilizaciju Crkve i svih njezinih članova u službi velike stvari uspostavljanja punog jedinstva svih kršćana ovim riječima: »Briga za uspostavljanje jedinstva tiče se sveukupne Crkve, kako vjernika tako i pastira, i svakog pojedinoga od njih obvezuje prema njegovim mogućnostima, bilo u svakidašnjem kršćanskom životu ili u teološkim i povijesnim istraživanjima« (br. 5).

ULOGA SVAGDAŠNJEG ŽIVOTA

Kakvu ulogu u tim naporima za jedinstvo ima »svagdašnji kršćanski život?« Ima veliku i bitnu ulogu! Isti je Sabor bez oklijevanja ustvrdio da je »duša ekumenskog gibanja« nešto što se tiče svih članova Crkve i što je svima moguće, naime, »obraćenje srca, svetost života zajedno s privatnim i javnim molitvama za kršćansko jedinstvo« (br. 8). Zašto upravo obraćenje srca i svetost života? Jedinstvo Crkve ima izvor u Bogu samom: »Vrhunski obrazac i počelo tog misterija jest jedinstvo u trojstvu osoba jednoga Boga Oca i Sina u Duhu Svetom.« (br. 2). Odatle sveti Sabor povlači zaključak: »Neka svi vjernici imaju na umu, da to bolje promiču, pače vrše jedinstvo kršćana, što čistiji život prema Evanđelju trude se provoditi. Jer, što se tješnjim zajedništvom sjedine s Ocem, Riječju i Duhom, to će prisnije i lakše moći uvećavati uzajamno bratstvo« (br. 7).

Dok svjesni svoje odgovornosti za sudbinu čovjeka i čitavog čovječanstva, s tolikim kršćanima po čitavom svijetu razmišljamo o velikoj istini da je Isus Krist život svijeta, jedini njegov Spasitelj, postajemo sve svjesniji svoje dužnosti da doprinesemo molitvom, žrtvom i svetošću života ostvarenju punog jedinstva svih onih koji vjeruju u Krista. Jedino onda je naše svjedočanstvo za Krista vjerodostojno i pred Bogom uspješno.

Stjepan SCHMIDT

Biblija sve traženija

Samo prošle godine, Novi Zavjet je po prvi put izdan na 25 jezika, uglavnom jezika Afrike, Azije i Oceanije. Afrika ima na svom tlu najviše jezika pa, prema tome, i najviše prijevoda. Cijela Biblija prevedena je na 104 jezika, samo Novi Zavjet na 163 jezika, a probrani tekstovi na 239 jezika. Azija je na drugom mjestu s cjelovitim prijevodom na 88 jezika, Novim Zavjetom na 119 jezika, a s probranim tekstovima na 231 jeziku. Potom slijedi Australija i Južna Oceanija s prijevodom cijele Biblije na 22 jezika, samo Novog Zavjeta na 83 jezika, a probranih dijelova na 115 jezika.

Ipak se Biblija danas više ne tiska i ne raspačava na svih 1739 jezika na kojima postoje prijevodi, jer su neki od tih jezika već izumrli, a baš preko Biblije im se sačuvala uspomena.

Takav interes ne vlada valjda ni za koje književno djelo. Zanimanje za Bibliju je razumljivo. Objavljena Božja riječ uvijek je privlačila ljude, pa čak i tamo gdje je vjera progonjena. Pravo zanimanje za Bibliju ne može se zapravo iskazati po broju prijevoda, jer ima na svijetu zemalja gdje je vjera progonjena, pa je već i samo zanimanje za Bibliju nepoželjno, a kamoli da je se izdaje. U takvim zemljama »glad« za Biblijom je i te kako velika, jer ništa ne može duši nadomjestiti Boga od kojega i za kojega je stvorena.

U život za život

Bog nas je stvorio da bi nam se mogao darivati. Bogu smo najsličniji, kad se darujemo onome koji nam ne može uzvratiti.

Piše: Stjepan KUZMIĆ

U vremenu užurbanosti i bezglave jurnjave kakva je danas, skloni smo gledati na svoj život kao da smo mu sami gospodari. Čak pomišljamo da ga možemo uložiti u što hoćemo pa ga onda tako i usmjeravamo. Dublje razmišljanje će nas postepeno uvjeriti da je sve što jesmo, kao i sve što imamo, čisti Božji dar. No, to nije nekakav običan dar kao kad se nekome daruje cvijeće ili boca pića. To je dar s kojim je bitno povezano i naše poslanje u životu koji se samo jednom dobiva, pa ćemo prema tome za taj dar davati i račun. Želimo li da račun bude dobar, pitat ćemo Darovatelja o njegovoj nakani, i o načinu, kako ćemo primljeni dar što bolje upotrijebiti. Na to nas i vječni Darovatelj sam poziva i potiče, ali smo mi za njegov glas postali već prilično gluhi, da ne reknemo i neposlušni. Svi smo pozvani u život da darujemo život. To će svatko činiti na svoj način i prema svojim prilikama, ali ako to ne čini, svoj bitan poziv ne ispunjava. Drugačije će to činiti roditelji, drugačije svećenici, redovnici i redovnice, ali to je poziv svih. Taj poziv u život može se i drugačije izraziti: Poziv na svetost. Ipak, primljeni dar nije ukinuo našu slobodu i potrebu naše suradnje. Mi ljudi nismo automati. Mi smo baš po tome najveći što kroz suradnju s Bogom darujemo život. Zato, kad nam Bog daje svoj dar, samim tim poziva nas na suradnju.

SREĆA JE U DARIVANJU SEBE

Od svog postanka čovjek teži za srećom. Mnogi misle da su drugi zapreka njihovoj sreći. Mnoge osobe su mi se znale potužiti da su nesretne, premda imaju sve što zažele. Znadem takvima navesti primjere sretnih koji baš nemaju »sve«, dapače, oskudijevaju i u najnužnijem. Sretni su, jer žive i rade za druge.

Langlois možda pretjeruje kad kaže da je svijet »prijestolnica sebičnosti«, budući da se i u ovom današnjem svijetu može naći mnogo samodarivanja. Ipak on donekle ima pravo. Izrok mnogih tragedija u obiteljima, među narodima i u pojedincima, treba tražiti u sebičnom ljudskom srcu, isto kao što je i sva dobrobit čovječanstva potekla iz srca. Srce je izvor koji to više ima što više daje. Što se više troši, to je bogatije.

»Ja sam budala! Nemam više volje za život!« — te riječi nađene su na jednoj cedulji blizu tijela Marka, mladića od 18 godina, koji si je oduzeo život. Svećenik koji je poznavao obitelj odvažio se nakon nekog vremena i pošao roditeljima pokojnog Marka. Lijepo su ga primili i pred njim se izjadali. Rekli su mu da su se toliko brinuli za nj, da mu nikad ništa nije manjkalo: ploče, motor, slavlja, zabave, a ipak su ga uvijek vidjeli žalosna, nezadovoljna. Živio je poput robota, bez ikakva cilja.

Drugi primjer: U srpnju ili kolovozu, za jakih ljetnih vrućina, čovjek nema želje izlaziti, najradije će ostati kod kuće, u hladovini. »Trebao sam uplatiti neki račun na pošti«, pripovijeda jedan gospodin.

»Sav znojan stanem u red i čekam. Srećom, službenik je ljubazan. Smiješi se. Gospođa preda mnom ga upita: 'Zar vam nije vruće sjediti tu cijelo prije podne? Ne biste li pošli na trenutak popiti coca-colu?' — 'Sigurno, odgovori on, ali kad pomislim na sve ove ljude kojima je također vruće kao meni, ne mogu dozvoliti da gube vrijeme čekajući mene...'«

Iz ova dva primjera je očito da čovjeka ne čini sretnim to što ima »sve«, nego kad se osjeća korisnim nekome. Marko se osjeća suvišnim, nepotrebnim, i njegov ga očaj vodi do samoubistva. Službenik na pošti se osjeća korisnim, u onom malo što ima, no i to je dovoljno da ga učini sretnim.

Drukčije i ne može biti. To je potpuno u skladu s čovjekovim određenjem. Zato s pravom kaže Ivan Merz: »Dan što ga netko posveti drugomu nije nipošto gubitak, već naprotiv dobitak; dani kad ne učinimo ništa za druge, već samo za se, to su izgubljeni dani.«

Obraćenik božićne noći

Francuski književnik i diplomat Paul Claudel je u mladosti izgubio vjeru. Za svog boga izabrao je bezbožnog pisca Renana. Sam Claudel o sebi kao srednjoškolcu piše: »Živio sam nepošteno. Živio sam nemoralno i polako padao u očaj. Vjeru sam bio posve izgubio. Živio sam kao divljak. Strašna smrt moga djeda, koji je umro od raka, silno me prestrašila, pa sam počeo razmišljati o smrti. Osobito sam počeo čitati i razmišljati nad djelima Arthura Rimbauda.«

Značajnu prekretnicu doživio je Claudel božićne noći 1886. Ušao je tada u pariško katedralu, glasovitu baziliku Notre Dame, iz koje se čulo pjevanje. O tome sâm ovako piše: »Tada se sa mnom dogodilo nešto izvanredno. U jedan čas bio sam sav potresen. Najednom se u meni probudila vjera. Nestalo je svake sumnje. Suze i jecaji uz božićnu pjesmu povećaše moje uzbuđenje....«

Božićna Misa pomogla je rasipnom sinu da se izbavi iz močvare nevjere i nemorala. Borba s milošću trajala je doduše još dugo, dok nije napokon tišina i mir prožela njegovu dušu. Nakon obraćenja Claudel je pisao samo djela kojima slavi Boga i veliča njegovu milost, pozivajući sve koji budu čitali njegova djela ili gledali drame, da se drže Boga i misle na drugi, ljepši svijet, da misle na spasenje. Tako je kod svih obraćenika. Oni postaju apostoli koji poput Pavla nastoje nadoknaditi štetu što je počiniše svojim nedjelima.

Činjenica je, da mnogi izgubljeni sinovi nađu put k Ocu baš na Božić, kad im se rodio Brat koji im neće prigovarati što »svoja dobra rasuše živući razvratno«, nego će poći za njima kao dobri pastir za izgubljenom ovcom da ih izmiri s Ocem i spasi.

Srećko BOŠNJAK

»Javljam vam veliku radost za vas i za sav narod:

Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj — Krist, Gospodin.
I neka vam ovo služi kao znak:

Naći ćete Djetešce povijeno u pelenice gdje leži u jaslama! . . .

Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima miljenicima njegovim!«

(Lk 2, 10-11, 14)

Radosnija vijest od ove nikad nije odjeknula ni s ljudskih, ni s anđeoskih usta.

Njome se može mjeriti samo ona, opet s anđeoskih usta:

»Zašto tražite živoga među mrtvima? On nije ovdje! Uskrsnuo je!«

Lk 24, 6)

Sretan Božić i Novu godinu

Svim prijateljima „Glasnika" želi Uredništvo i Uprava

Nerazrješivost braka i predbračni život

Piše: Ivan FUČEK

»S posebnim interesom pročitala sam u Glasniku vaš članak 'Što je s brakom prije braka?' Bio je to vaš odgovor na pitanje jednog liječnika. Češće imam prilike da s mladima raspravljam o predbračnim odnosima i nerazrješivosti braka i o raznim drugim pitanjima bračnog života. Vaš zaključak o nerazrješivosti braka, stvoren na temelju uspoređivanja s ljubavlju koju Bog ima prema čovjeku i koju Gospodin Isus očituje prema svojoj Crkvi, meni je dalek. Zaključak, da na temelju odnosa koji vladaju u Božjoj unutarnjoj ljubavi i Božjoj ljubavi prema ljudima, i ljudska bračna ljubav mora biti takva, ne djeluje mi uvjerljivo, ili bar ne dosta uvjerljivo.

Na ovo pismo potakla me zapravo rečenica: 'Dok nerazrješivost ženidbe izvan kršćanstva nije sasvim lako dokaziva,...' Možda i nije baš lako dokaziva, ali dokaze, kojima raspolažemo, treba mladima ipak iznijeti. Mislim da potreba za stalnošću bračne veze među ljudskim osobama, i to za stalnošću koja će potrajati do konca života, proizlazi iz same ljudske naravi. Mislim da nije teško protumačiti da ljudski brak, koji po svojim fiziološko-biološkim odnosima vodi rađanju djece (i to većeg broja djece!), treba potrajati cijeli život. Budući da je kod svake biološke vrste potreban izvjestan period da se mladi osamostale, prirodni instinkt vodi ženku, pa i mužjaka, da se kroz to vrijeme brinu za svoje potomstvo. Ako je u pitanju čovjek, smatra se da mu potpuni tjelesni razvoj završava oko 22. godine života, dok socijalno osamostaljenje postizava od 16 — 25. godine, zavisno o trajanju školovanja koje se u zadnje vrijeme kod svih naroda znatno produljuje. Mislim da je to važan dokaz da je zajednički život djece s roditeljima prirodna potreba dok god djeca rastu, dok se odgajaju, i dok ne steknu samostalnost.

Što se tiče predbračnog života, trebalo bi onom liječniku reći da se mladi, koji se prije vjenčanja odluče za bračni život, u pravilu odlučuju za kontracepciju ili abortus. Kakve to ima posljedice, osobito za ženu, to bi liječnik trebao znati. Ne bih ulazila u detalje o tom problemu, ali bih naglasila samo to, da sam u toj stvari na strani onih koji prihvaćaju narav i biološke zakonitosti u čovjeku. Ukoliko se žena i odluči da rodi prije braka, može se javiti sumnja da je kasniji brak sklopljen iz prisile, radi djeteta.

Ovo sam vam pisala jer vidim da se kao dokazi protiv predbračnih odnosa često spominju pravni, biološki, psihološki i teološki razlozi, a prešućuju se socijalni i zdravstveni o kojima bi trebalo puno više govoriti. Smatram da bi trebalo svuda (pa i u Glasniku!) više isticati da smo mi na strani prirode, čovjeka naravi, čovjeka kao jedinstvene tjelesne i duhovne osobe. Sakramenat nam je dat kao Božji dar i pomoć da izdržimo u poteškoćama. To je Božji blagoslov na jednu ljudsku zajednicu koja u zajedništvu s Bogom rađa nove članove ljudskog društva i Crkve.«

NN, liječnica

Vaše napomene, gospođo, odaju poznavanje predmeta. Radostan sam i zahvalan, jer kao kršćanski laik pomažete čovjeku, Crkvi i teologiji. Govorite o dva ozbiljna pitanja: nerazrješivosti ženidbe i predbračnim odnosima. S punim pravom naglašavate stalnost veze supružnika na temelju same »naravi čovjeka« i smatrate to »važnim dokazom«. Tako je. Jednako mi je drago što naglašavate socijalne i zdravstvene vidike, s obzirom na predbračne odnose. Slažem se s vama: mi smo, tj. Crkva je uvijek bila i jest »na strani prirode, naravi ljudske, čovjeka kao jedinstva tjelesne i duhovne osobe«. Zato i postoji teološki aksiom: »Milost pretpostavlja narav.« Namjerno sam bio usmjerio svoj članak, o kojem govorite, isključivo teološki i htio sam pokazati vidik **vjere** iz slijedećih razloga: — o naravnim dokazima govorio sam već više puta i na raznim mjestima

pisao, o vidiku vjere na ovaj način još nijedanput; — pitanje je zahvaćalo isključivo kršćanske mladiće i djevojke, a za njih, što se tiče predbračnih odnosa, ukoliko su zaista vjernici, najjači dokaz još uvijek je dokaz vjere; — napokon, dokaz vjere se rijetko iznosi, ili gotovo nikad; u našem jezičnom području nisam ga nikad susretao tako ili slično obrađena, iako sam ga i ja prekratko iznio, jer tako zahtijeva prostor koji je u Glasniku meni dodijeljen.

Želimo li svjetlom razuma dokazivati nerazrješivost, imamo barem dvostruki put: a) gledajući s položaja **supruga,** njihovo međusobno darivanje u uskom bračnom zajedništvu traži nerazrješivo jedinstvo veze. To nerazrješivo jedinstvo traži i bračna ljubav kao takva. To traži i dobro djece, točno onako kako ste to gore vrlo lijepo opisali. Iz toga izlazi za bračne drugove teška moralna dužnost: da bračnu vezu čuvaju, da je brane i da je promiču. b) Gledajući sa stanovišta **društva:** sama ustanova braka kao takva traži nerazrješivost. Ni jedna kultura nikad nije smatrala brak vremenitom, prolaznom ustanovom ili čak pokusnom fazom. Društvo je uvijek u svim civilizacijama osobnu odluku supruga primalo na znanje, branilo je i utvrđivalo. Osobito je to činila Crkva — kao društvo. Društvo je to činilo, kako radi dobra potomstva, tako i radi zajedničkog dobra samog društva. Taj vidik stručno zovu »pravno-eklezijalnom dimenzijom« braka. Dakle, brak je nerazrješiv iz same biti bračne veze, koja se temelji na samoj naravi čovjeka, a koja treba na normalan način biti uklopljena u ljudsko društvo i od njega prihvaćena. Svjetlost razuma tako govori, ako ne dođe »sljepoća srca«, o kojoj je govorio Isus (usp. Mk 10, 2 — 12). Uza sve ljudske slabosti, On jasno kaže: »Što Bog združi, čovjek neka ne rastavlja!«

Želimo li svjetlom vjere dokazivati nerazrješivost, i opet imamo barem dvostruki put: a) gledajući s **Božje** strane: bračna veza nastaje naravnim ljudskim činom kojim sebe supružnici predaju i prihvaćaju. Ta se veza utemeljuje u volji Boga Stvoritelja (usp. Post 1, 27; 2, 24) što Isus potvrđuje (usp. Mt 19, 6; Mk 10, 7—8), a utkana je samim stvaranjem u čovjekovu bitnost. Ta utkanost utemeljuje »naravno pravo« na temelju kojeg svaki zreo čovjek može sklopiti ženidbu. Budući da utkanost toga prava ne ovisi o čovjekovoj volji, nego je izvan moći i dohvata samih supružnika, zato je veza na temelju toga sklopljena po sebi nerazrješiva. b) Gledajući s Kristove strane, zadnji i najdublji temelj nerazrješivosti kršćanskog braka je u tome što je brak **slika, sakramenat i svjedočanstvo** nerazrješivog jedinstva između Krista i Crkve (usp. Ef 5, 21—33). Time nerazrješivost ženidbe postaje događaj milosti. U tom smislu govori i Drugi vatikanski: »Kršćanski bračni drugovi djelovanjem sakramenta ženidbe, kojim naznačuju i imaju dio u misteriju jedinstva i plodne ljubavi između Krista i Crkve (usp. Ef 5, 32), uzajamno se pomažu da postignu svetost u bračnom životu i u primanju i odgoju djece...« (LG 11). U istom sam smislu citirao riječi pape Ivana Pavla II. iz Apostolske pobudnice o zadaćama kršćanske obitelji u suvremenom svijetu (»Familiaris consortio«) br. 19 i 20, koje ne moraju smjesta i svima djelovati **»uvjerljivo«** kako se tužite, pa ni analogija između jedinstva Krist-Crkva primjenjena na muž-žena u kršćanskom braku sigurno ništa ne govori nekršćanima. Radi se, naime, o dokazu vjere.

Što se tiče predbračnog života, posve u pravcu vaših primjedbi govori i Izjava Kongregacije za nauk vjere o nekim pitanjima seksualne etike (»Persona humana«): »Predbračni odnosi, ponajčešće isključuju porod. Ono što se prikazuje kao bračna ljubav ne može se, kao što bi inače moralo biti, produžiti u očinsku i materinsku ljubav. Ako do poroda i dođe, bit će to nauštrb djece jer neće imati ozračja sigurnosti u kojoj bi morala rasti i u njoj pronalaziti putove i pomagala za svoje uključivanje u cjelinu društva« (br. 7).

Sigurno, osim pravih, bioloških, psiholoških, teoloških dokaza, koji govore o nedopustljivosti predbračnih odnosa, treba više naglašavati socijalne i zdravstvene vidike, s primjerima i solidnom naukom da se uspije promijeniti krivi mentalitet koji se stvorio i koji već u korijenu razara mnoge buduće brakove. Mentalitet mijenjati veoma je teško, napose u našoj sredini, koja još uvijek zazire, da se o toj temi javno govori i piše, mada je to sada jedan od naših najgorljivijih problema.

Jedno pismo i jedan odgovor

Piše: Martin IVANOV

Ponoć je već davno prošla, i novi dan krenuo ususret novim radostima i bolima, nadama i strepljenjima. Iako sutra moram na posao, san mi neće na oči. Vani bura divlje urla, a njeni krikovi kroz zatvorene prozore prodiru u dušu, cijepaju srce, razgone san. Kao da čujem vapaje svih onih koje je ona bezobzirno žrtvovala moru, ili ih otrgnula sa stijene i okrutno survala u ponore. Ušao sam u dječju sobu i slušam ravnomjerno disanje svoje djece, slobodne od briga svakodnevnice i od slutnja budućnosti. — Bože, bdij nad mirom njihovih noći i čistoćom dana koje ćeš im pokloniti!

Preumoran za ozbiljan rad ili čitanje, uzimam drvenu kutiju — taj zapretani kutak svoje prošlosti — i listam pisma. Među njima opazim jedno koje je posebno izazvalo moju pozornost. Pisao mi ga je Darko, prijatelj iz studentskih dana. Ne mogu se oteti usporedbi: kolike li sličnosti između Darka i ove bure! U poimanju svijeta nas dvojica smo se temeljito razilazili, pa su i naše rasprave bile vrlo žestoke, ponekad gotovo svađe. Darkove su riječi prštale kao mlazovi u slapu. Ponekad bi čak tutnjale kao goropadna bujica. On nije podnosio organizacije ni strukture. Bio je izrazito slobodarski duh, koji je uporno tragao za »svojom istinom«, koja bi bila oljuštena od svih natruha. Moje odlaske na Misu i na vjeronauk smatrao je nasjedanjem popovskom zaglupljivanju i bijegom od vlastite misli. Po završetku studija on je živio u jednom gradu u unutrašnjosti, a mene je život vratio obalama moga djetinjstva, da budem izložen i udarcima bure i trulosti juga, kako bi naučio cijeniti smirujući dašak maestrala i opojni miris ružmarina. Sve je to bilo opet u meni kad sam čitao Darkovo pismo:

DRAGI PRIJATELJU!

Moje pismo sigurno će te iznenaditi. Bit ću iskren, nočas sam htio pisati majci koja je, kao i ti, sigurno na ponoćki. Međutim, ne želim je povrijediti otvorenim iznošenjem misli i osjećaja, pa izabrah tebe. Ne ljuti se, a bit ću ti iskren!

Nekako čudno se osjećam ove noći. Je li to bijes ili nemoć ili oboje zajedno prožeto sjetom, što tako nezaustavljivo provire iz davno zatrpanih dubina moje duše, i ne da mi mira. Gradom odjekuju zvona, i čini mi se kao da je čitav grad postao jedno veliko zvono, jer se svuda po ulicama razliježe slavljenički glas. Ta neobična skladba vraća me u dane moga djetinjstva, kad je Badnja večer donosila neki neobičan mir, ljude opijala radošću i bacala ih jedne drugima u zagrljaj. Vrhunac je bio ponoćna Misa: blještavilo svjetla, šarenilo ukrasa, dostojanstvo borova. Glava do glave, a lica ožarena. Kao da svi čekaju samo trenutak kada će se sve želje i svi unutarnji naboji stopiti, prsnuti i smiriti u pjesmi: »U sve vrime godišta . . .« Pišem ti ovo i s mukom se suzdržavam da ne izletim iz kuće i ne poletim da se združim s onima koji slave. Bože, kako je čovjek čudan! Može se odreći pića, cigareta i svakog užitka; može zaboraviti prijatelje i najmilije, ali ne može zatomiti zov djetinjstva. Ono se ušutilo i sakrilo negdje u nutrini i kao da više i ne postoji. I kad ti se čini da si

ga posve zaboravio, ono proval kao vrelo u stijeni nakon proljetnih kiša. Da izletim?! Da slavim s ostalima? Čemu? Koja korist od tog noćašnjeg slavljenja rođendana jednog židovskog djeteta? Istina, to je dijete ušlo u povijest više nego druga djeca, ali ne mogu prihvatiti da je imao svojstva koja mu drugi pripisuju. Nije li sve to skupa ipak malo pretjerano? Što se tako bitno promijenilo od njegova rođenja do danas? Da li je možda čovjek bolji i pošteniji, nesebičniji i čovjekoljubiviji? Ne vidim! Rođenje svakog djeteta znači pobjedu života, ali mi je besmisleno slaviti neko davno, davno rođenje, u današnjoj klaonici života. Uostalom, koliko je krvi proliveno baš u ime tog djeteta! Koliko života ugašeno! Međutim, jesu li ovi koji ga slave bolji od onih koji za nj nisu ni čuli, ili od mene koji ga ne mogu prihvatiti? Uvjeren sam da je čovjekova sudbina stradanje i propast, i od toga ga nitko ne može spasiti ...

Pismo je i dalje bilo nabijeno sličnim tmurnim mislima, ali je već i ovo dovoljno da otkrijemo nemir jedne duše koja bolno traga za istinom, ali je ne prihvaća kad mu je nadohvat ruke. Darko nije tražio da mu odgovorim, ali sam to ipak učinio. Ta stari smo kolege!

DRAGI DARKO!

Hvala ti na pismu koje sam nekoliko puta pažljivo pročitao i o njemu dugo razmišljao. Moj odgovor nemoj shvatiti kao želju za nadmudrivanjem. Bit ću samo iskren kao što si i ti bio iskren, i reći ću ti što ja mislim o tom Djetetu i kako Ga ja gledam u ljudskoj povijesti.

Teško je bez vjere shvatiti ulogu tog Djeteta u ovoj našoj žalosnoj i okrvavljenoj povijesti. Međutim, bez Njega, to ćeš sigurno priznati, ona bi bila još žalosnija i krvavija. Istina je da su mnogi, zaogrnuti plaštem Njegovih sljedbenika, počinili i brojna nedjela. Ali ne zato što su slijedili Njega, već zato što su Ga izdali. Ipak, Njegove riječi ni danas nisu izgubile svoju važnost. Mir, ljubav, pravda, žrtvovanje sebe za drugoga — sve su to riječi kojima je On dao pravi i puni smisao. On je to kratko sažeo riječima: »Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe, ljubi i neprijatelje svoje!« Te riječi nisu prazne, jer ih je On sam ispunio u Betlehemu, u Nazaretu, na Golgoti. Istina, On je okružen i slabićima, koji se zaklinju na Njegovo ime, a žive kao da Njega nema. No oni nisu radost Njegova Srca ni svjetlost Njegova lica. Oni su, naprotiv, bolna pljuska Njegovoj ljubavi i rug Njegove poruke. Međutim, ne gledaj samo njih. Gledaj i one druge. Ti si povjesničar, pa nepristrano zaviri u prošla zbivanja. Nema sumnje da su kolonizatori u Njegovo ime porobljivali nova područja i inkvizitori osuđivali nevine. Ali ćeš otkriti i stotine tisuća drugih koji su, ispunjeni Njegovom ljubavlju, umirali za braću, svoj život posvećivali bližnjemu, odricali se vlastitih obitelji, da bi božićnu radost donijeli drugima. To Dijete, koje spominješ, nije samo obično židovsko dijete. To je naš Bog, koji ljubi sve ljude i želi da sa svaki čovjek ostvari do punine. A da bi se mogao ostvariti, bio je potreban znoj i krv tisuća misionara, mučenika, da u ljude i preporode najprije Evropu, a potom ostale kontinente. Čine to i današnji misionari, samo se o njima premalo piše i govori. Više su u cijeni lažne zvijezde i umišljene veličine nego oni koji po Africi i Aziji gladuju s gladnima, žeđaju sa žednima, pate s gubavima i umiru da bi drugi živjeli. A sve to čine iz ljubavi koju ih je učilo Betlehemsko Dijete.

Zar u današnjem svijetu, koji ti nazivaš klaonicom smrti, nije On svojim sljedbenicima jedini svjedok istinskog života? Zar u posvemašnjoj tami mržnje Njegova poruka nije jedino svjetlo, i Njegovo Srce jedino žarište ljubavi? Možda se to premalo vidi jer nije kričavo, budući da nas je On sam učio skrovitosti, tako »da ne zna ljevica što radi desnica«? Ali ćeš priznati da bi bez Njega čovjek potpuno utonuo u mrak besmisla. Stoga, mi, koji vjerujemo da je On ne samo začetnik života, nego i jedini pravi Život, s posebnom radošću slavimo Njegovo Rođenje, iskreno želeći da svaki Božić bude početak novog života i za one koji su Ga odbacili ili Ga od vremena do vremena zatajili. Zato, Darko, ne budi ljut na one koji su Ga ove noći tako radosno i zanosno slavili! A vjeruj mi, oni bi bili još radosniji da si ti bio s njima. Tko se ne bi radovao rođendanu istinskog života, kad zna od kakve nas je smrti izbavio! Stoga dopusti da ti čestitam Božić, želeći da radost i mir, darovani svijetu događajem Božićne Noći, postanu pratilac i tvojih putova i cilj tvojih traženja. Tvoj prijatelj, Martin Ivanov.

Hibridni život

Piše: Valentin MIKLOBUŠEC

Zimska večer spustila se naglo ali tiho. Stariji svijet se povukao u tople sobe da kraj peći liječi reumu, koju mladi upravo pohlepno skupljaju u svoje kosti na smrznutim pločnicima. Doći će vrijeme, kad će se i oni htjeti osloboditi reume, ali će biti prekasno. Neke stvari uvijek prekasno shvatimo, osobito u mladosti, kad je u srcu vatra, a u glavi dim. Ni ovi mladi na pločniku ne vjeruju da se iskustvo skupo plaća. Premda ih »ljubav« grije, tabani ih zebu. Stišću se udvoje, šapću i otpuhuju plave dimove. Ti prizori mladenačkog života uvijek se neumoljivo ponavljaju u svakoj generaciji. Žurim pored njih u veliki neboder na rubu gradskog naselja, gdje na 14. katu moram večeras nastaviti »blagoslov kuća«. Stigao sam do lifta, kad me nešto stegnu pri srcu. Na plavim vratima piše bijelom kredom: »Ne radi!« »U kvaru!« Što da činim? Da odustanem? Nipošto! Reći će svijet da ni pop nije više od riječi. Nema druge, brate moj, nego hajde polako pješke kao i sav svijet koji gore stanuje. Na 5. katu sam otpočinuo, a tako i na 10. Dalje do 14. kata vrzmale su mi se po glavi ove misli: »Isuse, rodio si se kao čovjek. Nedavno smo slavili Božić. To je u redu. Kad su nam kod polnoćke isključili svjetlo, razvila se prava pjesma. Inat za inat, samo svaki drugačiji. Kad si odrastao, trpio si za nas i umro na križu. I to je u redu, premda ti baš nismo previše zahvalni. Ali da si Ti morao nositi svoj križ na 14. kat nebodera kamo se ja uspinjem, bilo bi ti teže nego ići na Kalvariju. Ne bi sreo ni Šimuna ni Veronike da Ti pomognu, kao što ni ja nikoga ne susrećem. Tako si Ti zapravo bolje prošao...«

Stigao sam na 14. kat. Noge mi kao olovo. Skamenio sam se nad svojom bogohulnom mišlju: »Isus da je prošao bolje od mene? Pogane li glave u kojoj se takva misao začela! Zar je mene, prije nego sam krenuo, itko šibao ili trnjem ovjenčao? Ja ne nosim križ nego laganu tašku, a to, što se moram penjati pješke, nije nikakvo zlo. Putem nije na me nitko pljunuo, a kamoli da bi me ovdje gore htio raspeti. Mene će sigurno ponuditi krepkim vinom i slatkim kolačima, a tebi su pružili žuč i ocat. Mene će častiti zbog tebe, a tebe su mučili i raspeli zbog mene. I sad ja još pomislih da si Ti bolje prošao! Ti si, iscrpen do kraja, a ja bih mogao ovako još četrnaest puta četrnaest katova. Isuse, oprosti mi hulu!«

Kraj mene se otvoriše vrata, i ja se prenuh iz razmišljanja. Budući da sam gost u zgradi, na meni je red da prvi pozdravim: — Dobra večer! — Dobra večer! — Molim vas, je li tu obitelj Iksilović? — Da. Koga trebate? — Ako ste vi Iksilović, onda upravo vas! Ja sam župnik i slobodan sam da vas zapitam, želite li da vam se blagoslovi stan, kako je to u nas starinski vjerski običaj u pobožićne dane. — Pardon! Ne razumijem to što ste rekli. — Ako vi to ne razumijete, sigurno vas to i ne zanima. — Jeste li vi pop! — Upravo tako! — Ne, hvala, vaša nam usluga ne treba. Uostalom, ja sam na onoj drugoj strani. Radim na televiziji pa sam organiziran! — Stvar vaše volje i vašeg uvjerenja. Ja sam bio slobodan pitati, vi ste slobodni odbiti. Prijatelji bili i ostali! Uto se pojavi na vratima i gospođa: — Daj čovjeku nešto pa neka ide! — Ne, gospođo, nismo se razumjeli. Ja nisam prosjak. — Ništa zato što niste. Plaćamo mi vodu, struju, lift, smeće, pa što ne bi i popa. Vi barem dođete, a njih nema ni kad ih zovemo da nam lift poprave. — Neka vama vaš novac! Ja sam došao vidjeti da li ste kršćani da se upoznamo i zajedno pomolimo za blagoslov vaše obitelji, a ne da dobijem novca.

— Joj, gospon župnik, moliti ne trebate, jer niko nam nije bolestan, a blagoslov ću vam platiti, reče žena i ode u sobu. Ostao sam opet sam s gospodinom. — Slušajte, meni je stalo da budemo ljudi bez predrasuda. — E pa dobro, onda izvolite ući. Moram priznati da mi je bilo veoma neugodno. Ni da uđem, ni da odem. Ipak smo sjeli i započeli razgovor. Najprije o liftu koji ne radi odkako je zgrada primila stanare. Ima tvornički nedostatak, ali ga nitko ne popravlja. Gospodin Iksilović ne razumije stare

kršćanske običaje jer je odrastao u dačkom domu i odgojen bez vjere. Moja mu usluga ne treba jer je on član organizacije koja je »na drugoj strani«. To što radi na televiziji, nije tako važno jer radi što mu drugi odrede. Može imati i svoje mišljenje, ali samo kao i rupčić u džepu. Najbolje je da ga ne iznosi jer je danas u modi turanje nosa u tuđe misli, umjesto usekivanja u vlastiti rupčić. Svašta ja čuh i lijepa vidjeh u bogatom stanu, ali jedno mi ipak nije išlo u glavu: Kad je iz sobe izišao njihov sinčić, vidio sam kroz otškrinuta vrata da je kod njega u dječjoj sobi okićeno božićno drvce. Mali je prišao k meni i posve slobodno kao da se odavno znamo počeo: »Striček, vidite našeg Božića!« i širom otvori vrata svoje sobice. — Ah, divan je! A tko ga je tako lijepo okitio? — Ja sam ga okitio! — Nisi valjda sam? — Pomogla mi je i Đulija i mama. Tata ga je kupio. Tata je stavio i zvijezdice. Mali otrča i upali svjetlo na jelki. Lampice su se same palile i gasile, a u dječakovim očima sjala je sreća. — Ovog medu sam ja objesio. Đulija je objesila čaplju, mama dimnjačara. — Bravo, mali moj, znači da je to vaš zajednički Božić? — Mali je samo kimao glavom da je to zajednički njihov Božić.

Dok je gospođa nešto radila u kuhinji, postavio sam gospodinu pitanje: — Gospodine Iksiloviću, ja vas ipak ne razumijem. Ne vjerujete, »organiziran ste«, ... kako ipak imate božićno drvce? — Da, to vam moram ispričati. Tu kraj nas je jedna obitelj iz Varaždina. Imaju troje djece i naš se Igor uvijek igra s njima. Na Badnjak su kitili bor i Igor je bio kod njih. Naprosto se nije dao od njih. Pozvao je tamo i Đuliju. Ostali su cijelu večer.

Drugi dan, na sam Božić, djeca nam nisu dala mira: — Mama, kupi i ti jelku! — Tata, zašto mi nemamo jelku? Zašto i kod nas nije lijepo kao kod stričeka Jožeka! Nije bilo druge, nego sam na sam Božić kupio jelku i okitili smo je samo da djeca budu radosna i zadovoljna. Zašto da im branimo te male radosti? Mi možemo o tome i drugačije misliti, ali moramo u prvom redu misliti za svoju djecu. Što više budu imali svijetlih uspomena iz djetinjstva, to više će se kasnije imati na što vratiti. — Kako to mislite, da bi se kasnije imali na što vratiti? — Pa slušajte, mi gledamo našeg susjeda Jožeka, a gledamo i sebe. Mi se uopće ne možemo usporediti. Naša djeca idu u vrtić i mi oboje radimo. Dobro zarađujemo. Susjed radi sam jer mu djecu nisu primili u vrtić pa ih susjeda mora doma čuvati. Mi svakog petka popodne odlazimo na vikend jer imamo auto, susjed je doma. Ode obvezno s djecom u park. Nedjeljom idu u crkvu i starima na selo. To im je sve. Mi vidimo da im koješta manjka, ali nikad ne vidimo da bi bili nezadovoljni.

Jožekovi imaju u bračnoj sobi sliku svog vjenčanja i jednog malog bucmastog dječaka u bijelom odijelu sa svijećom u rukama. To mu je, kaže, najdraža uspomena iz djetinjstva, od nekakve Pričesti. Oni su jako religozni, a nama se sve to čini samo stari običaj. Različito smo odgajani i različito odgajamo. Ja se često pitam, da li se temelj životne sreće ne polaže baš u danima djetinjih radosti koje kasnije prerastu u životnu vedrinu i sigurnost. Ja sam »organiziran«, ali mi se život čini krivo nakalamljen. Imamo sve, a nemamo radosti. Kao da smo nekakav promašeni hibrid! — Baš tako — umiješa se gospođa donoseći kavu i likere. — Život nam se čini jako velik, kao da smo jako važni. A zapravo smo kao hibridna pšenica: Veliko zrno, puno brašna, još više mekinja, a slasti nimalo. Hibrid nije za rezance ni mlince, veli susjeda Barica. Ona pravi divne rezance i mlince uz puricu, jer je sve domaće, ono naše pravo i nepomiješano sa sela. —

Dugo smo razgovarali te večeri o svemu i svačemu, a najviše o tom nevaljalom »hibridnom životu«.

Silazeći s 14. kata kao da je za mnom odjekivalo iz njihovog stana: »Mi smo na drugoj strani. Mi smo neuspjeli hibrid!« Kako točna usporedba! Ali tko nas je to i zašto tako miješao da je Boga isključio iz našeg života? Jesmo nešto, ali najviše ništa! Zbilja je život bez Boga život bez slasti. Bljutav! I to sam morao naučiti kod ljudi koji to danomice doživljavaju.

Izišao sam iz zgrade. Snijeg više nije padao. Oblaci su se raskinuli. Vidi se pokoja zvijezda. Na pločniku nije bilo nikoga. Svuda naokolo osvijetljeni prozori. Studen gricka po ušima i škripi pod nogama. Tako sam bio iznenađen onim što sam doživio da sam skoro počeo vikati: »Ljudi, život bez Boga je bljutav! Neuspjeli hibrid!« Ako se Iksilovići prepoznaju, neka mi oproste!

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA DIJALOG KATOLIKA S DRUGIM CRKVAMA, S DRUGIM RELIGIJAMA I S NEVJERNICIMA

Dijalog katolika s ostalima

Riječ »dijalog« (razgovor) mnogo se upotrebljava nakon zadnjeg Koncila. Crkva nas poziva na razgovor s drugim vjerama i nevjerama. Naravno, ne zato da ublažimo vjerske istine ili ih prešutimo, nego da i drugima pomognemo da ih upoznaju i prihvate.

Nekoć su se, sigurno i zbog ondašnjih prilika, mnogo manje vodili razgovori i raspravljanja između Katoličke Crkve i drugih vjeroispovijesti, još manje s ljudima bez vjere. Danas su poneki, ne svi, više duhovno sazreli i sposobniji za raščišćavanje pojmova i zbližavanje u mišljenjima — i na vjerskom području.

Drugi vatikanski sabor više puta preporučuje dijalog: i s kršćanima nekatolicima, i s drugim nekršćanskim religijama i s onima bez vjere. Tako Konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu veli da dijalog »koji polazi iz čiste ljubavi prema istini, ne isključuje s naše strane nikoga . . . , pa ni one koji se protive Crkvi te je na različite načine progone« (LG 92).

Dekret o apostolatu laika ističe: »Katolici se moraju truditi da surađuju sa svim ljudima dobre volje na promicanju svega što je istinito, pravedno, sveto, dostojno ljubavi. S njima moraju ući u dijalog« (AA 14).

Sabor na više mjesta ističe razlog tog dijaloga: ljudima donositi Evanđelje i njegove blagodati. Katolici »trebaju istraživati kako da socijalne i političke ustanove usavrše prema duhu Evanđelja» (AA 14). »Onima koji traže mir, (Crkva) nastoji odgovoriti bratskim dijalogom — donoseći im iz Evanđelja mir i svjetlo« (AG 12).

U Deklaraciji o odnosu Crkve prema nekršćanskim religijama, Katolička Crkva »bodri svoje sinove da razborito i s ljubavlju, putem razgovora i suradnje sa sljedbenicima ostalih religija, svjedočeći kršćansku vjeru i život, priznaju, čuvaju i promiču ta duhovna i moralna dobra« (NA 2), koja se nalaze u nekršćanskim religijama.

Sažmimo: Koncil nama katolicima poručuje — i za to po Papinoj želji posebno molimo kroz ovaj mjesec: 1. da nastojimo voditi dijalog sa svim ljudima dobre volje; 2. razborito i s ljubavlju; 3. posve vjerni katoličkoj vjeri; 4. s ciljem da i druge upoznamo s istinama i milostima koje nam daje Evanđelje.

Pravi dijalog traži potpunu vjernost svojoj vjeri i nutarnjem djelovanju milosti. Samo onaj koji je vjeran, može drugoga obogatiti svojim duhovnim blagom. Za iskren i plodan dijalog traži se da sudionici budu bez predrasuda prema drugoj strani (a povijest je nagomilala mnogo predrasuda); spremnost prihvatiti ono što je dobro kod drugoga; spremnost da sudionici napuste svoje mišljenje, ako je više istine na drugoj strani.

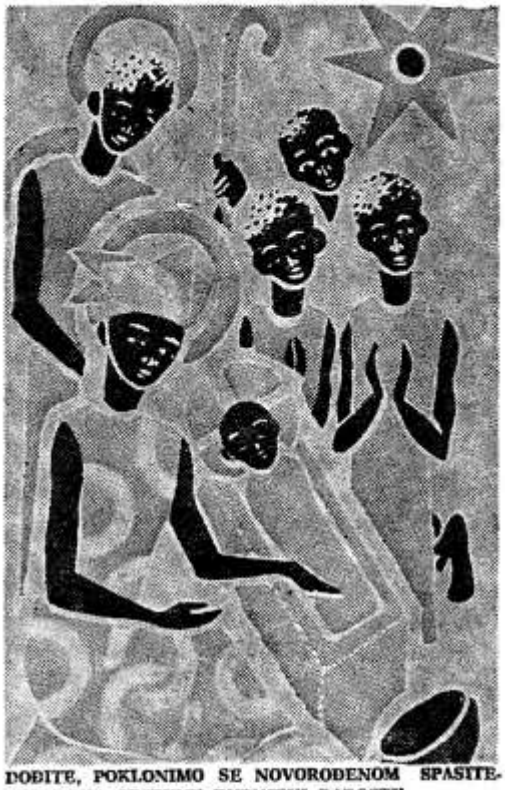
Iz svega je jasno da treba mnogo milosti i svjetla Duha Svetoga, da se može voditi plodan i koristan dijalog, a da to ne bude samo neplodno sastančenje i (samo)zavaravanje. Molimo, da po međusobnom dijalogu ljudi sve više upoznaju pravu vjeru i prihvate Krista i Evanđelje spasenja.

o. Mato RUSAN

Sretan Božić dobročiniteljima

Iz Litete nam je stiglo pismo Emice Verlić upravo na vrijeme da mogne ući u božićni broj Glasnika. Napisala ga je početkom studenog 1982. kao neke vrste čestitke svim dobročiniteljima i prijateljima misija.

Svake godine nastojim da se javim i osobno zahvalim svim prijateljima i dobročiniteljima prigodom svetih božićnih blagdana. Međutim, ima i takvih mojih dobročinitelja koje ja, nažalost, i ne poznam, jer žele ostati anonimni, nepoznati. Koliko ima starih, nemoćnih i bolesnih koji i sami trpe od siromaštva i — koliko god bi od sveg srca željeli pomoći našim gubavim patnicima, ne mogu to učiniti materijalnim darovima. No zato nas oni prate prikazivanjem svojih molitava i žrtava, patnja i boli i za nas misionare i za naše siromašne patnike. Stoga od sveg srca i svim tim nepoznatim suradnicima od sveg srca zahvaljujem na tom velikom duhovnom daru i želim im sretan Božić i blagoslovljenu novu 1983. godinu! Neka ih Mali Isus blagoslovi zajedno sa svojom svetom Majkom! A u ime ove naše gubave patničke braće i sestara iskrena vam hvala! Ni mi vas ne zaboravljamo. Neprestano vas se sjećamo u molitvama. Svetu misu ovdje imamo veoma rijetko: svake druge nedjelje u mjesecu. Tako ni na sam Božić nećemo je imati, osim ako nam slučajno naiđe koji svećenik.

DOĐITE, POKLONIMO SE NOVORODENOM SPASITELJU! NEKA ODJEKNU BUBNJEVI RADOSTI!

Uza sve to što nemamo redovite svete mise, mi se svake nedjelje skupimo na molitvu u našu »crkvu«. I tu pobožnost ovdašnji naši vjernici nazivaju »misa«. A kako izgleda ta naša misa bez svećenika?

U osam i po ujutro skupimo se svi u toj našoj »crkvi«. Sve je povjereno našem predvoditelju i njegovu pomoćniku. Predvoditelj se zove Ruben Mnila, a njegov pomoćnik Rajmundo Lungu. Predvoditelj Ruben započne tu našu »misu« jednom pjesmom, zatim svi kleknemo i molimo molitve Oče naš, Zdravo Marijo, Vjerovanje, Djelo vjere, ufanja, ljubavi, kajanja, molitvu Anđelu Čuvaru i onda na kraju Slava Ocu. Poslije toga ustanemo i ponovo zapjevamo. Tada Rajmundo stupi k stolu na kojem se inače služi sveta misa, sve nas lijepo pozdravi, kaže nam koja je nedjelja kroz godinu, pročita riječi »ulazne pjesme« iz dotične mise. Nakon toga sve nas pozove da se pokajemo. Tada svi kleknemo i klečeći pjevamo »ispovijedam se«, odmah poslije toga se pjeva »Gospodine, smiluj se!«. A kad svrši to, zaore bubnjevi, odjeknu zvečke i pljesak, a onda odzvanja oduševljeno pjevanje »Slava Bogu na visini!«. Tada slijede redom prvo čitanje, pa pjesma, drugo čitanje, pa opet pjesma, i onda čitanje evanđelja. Nismo prikraćeni ni što se tiče propovijedi. Propovijed nam drži Rajmundo. A ta propovijed ne bude kraća od jednog sata. Čim on svrši, svečano se pjeva Vjerovanje. Nakon Vjerovanja slijede »Prošnje«, ali i one su popraćene pjesmom.

Kad sve to svrši, pita predvoditelj Ruben neka se jave oni koji se žele pričestiti. Kad ih prebroji, pristupi k meni, poklekne i kaže mi broj pričesnika.

Kroz ono vrijeme dok ja idem u svoju kućnu kapelicu po ciborij s posvećenim hos-

tijama, oni pjevaju i sabiru crkvenu milostinju. Kad ja stignem s ciborijem, pred crkvenim vratima čeka me šest djevojaka iz pjevačkog zbora, sve pokrivene glave bijelom koprenom: jedna nosi zdjelicu s novcem, a dvije drže u ruci zapaljene svijeće. Ja idem naprijed sa ciborijem, a one me prate i plešu. Sad narod ustane i pjeva. Kad stignem do »oltara«, te djevojke kleknu, plješću i podcikuju u počast Isusu.

Napokon pristupi Ruben i izmoli jednu molitvu. Imamo, naime, neke posebne molitve za pričest izvan mise. Zatim si međusobno pružimo znak mira. Poslije toga Ruben opet moli, a onda svi pjevamo Oče naš, pa onda Jaganjče Božji. Onda svi kleknu, a ja molim na bemba jeziku »Evo Jaganjca Božjega«, a oni zapjevaju »Gospodine, nisam dostojan«.

Tek sad počnem dijeliti pričest. Kroz to vrijeme opet zaore bubnjevi, zvečke i euharistijska pjesma. A kad svrši dijeljenje pričesti, onda Ruben izmoli još zahvalnu molitvu. I tek tada je svršena naša liturgija. Pogledam na sat. Bilo je 11 sati. Dakle, dva i po sata!

Kad sam došla u Litetu, imali smo svaki tjedan svetu misu, ali je crkva bila prazna. Bile smo prisutne svega nas tri bijele bolničarke i oko pet bolesnika. A sad nas je na toj našoj »liturgiji« prisutno preko 200 osoba; crkva nam je puna. A uvjerena sam da bi bila još punija kad bismo imali svećenika ili bar katehistu. A, eto, nemamo ništa. Mi smo doista kao ovce bez pastira. »Žetva je velika, a radnika je malo«. Molite za nas Dijete Isusa da nam pokloni, ako ne baš svećenika, onda bar stalnog katehistu.

Svima od srca želim sretan Božić i blagoslovljenu novu 1983. godinu! I hvala na svemu što ste učinili za naše siromahe tijekom 1982. godine!

Emica VERLIĆ

SRETAN BOŽIĆ

I

NOVU GODINU 1983.

želi našim misionarima i dobročiniteljima misija Urednik misijske rubrike

---

Naša priprava za Božić

Već smo iz prijašnjih pisama oca Gabrića vidjeli kako se njegov apostolski posao sve više proširuje i kako se broj sela koja traže pouku u našoj vjeri iz dana u dan množi. Ovaj put donosimo opis njegova pohoda selu Basto hara, zatim vijest o novoj kapelici u čast Majke Božje Bistričke i početak osnivanja nove misijske postaje. Prve dvije vijesti javio nam je u pismima tijekom rujna, a treću u pismu početkom listopada 1982.

U SELU BASTO HARA

Želio sam svakako pohoditi selo Basto hara ili »Selo koje je sve izgubilo«. To je naše najmanje selo. Njihovo prijašnje selo odnio je Ganges. Struje rijeke Gangesa ništa tako mnoga sela: kuće, zemljišta, ama baš sve. S rijekom se teško boriti.

Uz mali kanal naselilo se oko desetak obitelji. Tu je zemljište nisko i vlažno. Kolibe su od blata, a pokrivene su raznim lišćem, jer nisu mogli dobiti ni rižine slame.

Sukdeb, Sudhano i Modon došli su moliti za pomoć. Željeli bi podići zemljište za svoje kolibe za nekoliko pedalja i napraviti put da ne moraju gaziti močvaru do pasa. A potrebna im je i pitka voda i, dakako, mala kapelica.

Dali smo se na posao. »Kad se bratska srca slože, i olovo plivat može!« Tako je bilo i u selu Basto hara. »Zrno do zrna pogača, kamen do kamena palača.« Samo što tu nema kamena, već komadi blata isjecani motikom, i zidovi su bili brzo gotovi. I uz kanal su nikle jedna za drugom male lijepe kolibe.

Taj kanal im je izvor zarade, jer u njemu love ribu mrežama i udicama. U tome su svi pravi majstori, pa čak i mala djeca.

U selu živi hromi Horen. Noge su mu od djetinjstva tek dva do tri pedlja duge i

sasvim suhe. Hoda puzajući. Ruke su mu zdrave, pa radom nešto može zaslužiti. Od starih komada kože i drugih stvari izrađuje male torbe, sandale, pa čak i cipele.

Katekumene u tom selu poučava katehista Pulin iz obližnjeg sela Molakhalija. Kod ljudi ima dosta dobre volje, no za neke starije glave nije to tako lako učiti katekizam i molitve. Što ujutro nauče, do popodne pola toga zaborave. No ipak će za Božić nekoliko obitelji biti pripravljeno za krštenje.

Molite se za ovo naše drago malo selo, a i za dva obližnja sela. Već su nas pohodili njihovi glavari, i oni bi htjeli upoznati i uzljubiti Isusa.

KAPELICA MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

Revni prijatelji i dobročinitelji misija koji se skupljaju oko bazilike Srca Isusova u Palmotićevoj ulici u Zagrebu, napose skupina revnih djevojaka, darovali su potrebnu svotu novca da se u jednom našem selu novoobraćenika podigne kapelica u čast Majke Božje Bistričke. I sad javljam radosnu vijest da je kapelica već gotova, no još nije svečano blagoslovljena. To ćemo učiniti pred Božić, u suho doba, jer bismo željeli da to bude uistinu svečano i da okolna sela mogu doći.

Selo u kojem smo podigli tu kapelicu zove se Bermodur. To je jedno od naših novih sela, i to veoma revno selo. Zapravo su dva sela koja su smještena s obje strane kanala. To su Bermodur i Đupkhali. I katekumene u tim selima toplo vam preporučujem u molitve. Dosta njih bit će kršteno na dan svečanog blagoslova kapelice.

PRED JASLICAMA ONI MOLE SVOG NOVOROĐENOG BOŽANSKOG BRATA DA BLAGOSLOVI SVE NJIHOVE PRIJATELJE I DOBROČINITELJE

JEDNA KOBRA MANJE. VEĆ SMO IH DESET UBILI NA ZEMLJISTU NOVE POSTAJE

POČETAK OSNIVANJA NOVE POSTAJE

Javljam vam još jednu radosnu vijest. Danas, 8. listopada 1982., odlazim u jedan novi kraj, u Boro Tuskhali, i tu ću se zadržati dulje vremena. Tu otvaramo novu misijsku postaju. Mislim da sam vam o tome već nešto pisao. Već smo kupili oko 4 hektara zemljišta za tu novu postaju. Na tom terenu nalazi se i neka stara kuća, sva obrasla i puna zmija. Dosad smo tu ubili deset kobra. Anđeli Čuvari imat će posla. Počeci će biti teški, no to i jest lijepo, to čovjeka pomlađuje, a dakako, i vaše molitve.

Ovih nekoliko redaka javljam tek u brzini, jer je vrijeme da pođem na put.

Veoma bih se rado javljao opširnije i češće, ali ni uz najbolju volju ne mogu stići. Da dan ima bar 48 sati, možda bih se pojedinim dobročiniteljima mogao onda češće javiti. Ali ako već ne mogu češće pisati, to budite uvjereni da nikoga ne zaboravljam u molitvama i žrtvama. A sve vas molim da se u svojim molitvama sjetite i ovog našeg novog pothvata da nam uspije na slavu Božju i na spas tolikih duša.

O. Ante GABRIĆ

Naša briga za siročad

Naša bengalska misionarka sestra Ivana Stakor javila nam se kraćim pismom što ga je poslala pred Malu Gospu. Samo po sebi se razumije da će nam pisati o svome radu. No uz općeniti izvještaj redovito doda i koju posebnu vijest. Tako nam ovaj put piše o jednom djetetu koje je izgubilo majku.

Dok ovo pismo stigne u Zagreb, već će ovaj ljepi mjesec rujan biti pri kraju. Taj mjesec je nama, koje pripadamo redovničkoj družbi Kćeri svetoga Križa, posebno drag. Najprije ćemo na Malu Gospu, 8. rujna, slaviti 149 godina opstanka naše Družbe, zatim 14. rujna, na blagdan Uzvišenja svetoga Križa, slavimo imendan naše Družbe, a odmah sutradan, 15 rujna, jest blagdan Žalosne Majke Božje, zaštitnice naše Družbe. Sretna sam što pripadam toj Družbi koja stoji pod znakom i zaštitom svetoga Križa. A posebno sam radosna što me je Gospodin pozvao u misije u Indiju. No Gospodinu na poseban način zahvaljujem što me je u mojim posdmaklim godinama pozvao da se žrtvujem i trošim svoje sile i sposobnosti za bolesnu, gladnu, golu i često odbačenu sirotinju. Kakva li utjeha što mogu pomagati odbačenim patnicima gubavcima, pa onda spašavati život nejake dječice koju majke ostavljaju kod nas. Pa za udovice koje nemaju nikoga svoga, osim po nekoliko dječice, koji su svi gotovo redovito gladni i napola goli i kojima treba dati i nekakvo sklonište i hranu i odjeću. Treba se pobrinuti za onu malo odrasliju da počnu pohađati i školu, da se bar nekako osposobe za život.

Imali smo ovdje malog dječaka Kamatu Rai, kome je majka kod nas umrla od tuberkuloze. I dječak je bio obolio od iste bolesti, ali smo ga uspjeli izliječiti. Tek su mu dvije godine. Zadnja majčina suza pala je na njegovo lice kao zadnji poljubac i zadnji pozdrav. Kad ga je netko pitao ima li on koga, odgovarao bi da nema nikoga, jer da mu je majka umrla. No on ipak ima oca, koji živi nekih stotinu kilometara daleko. Pisala sam mu nekoliko puta da dođe po svoje dijete, ali on nam nije odgovarao. Tad smo se obratili na policiju da ona potraži oca i da ga pošalje po dijete. Napokon je ipak došao i odveo dijete. Iako je dječak govorio da ga ovdje svi vole, ipak je ponavljao da je sam, da nema nikoga. Stoga je za njega dobro da se ne osjeća odbačen, nego da zna da ima nekoga svoga.

SRETAN BOŽIĆ I BLAGOSLOV MALOG ISUSA ŽELIMO SVIM ONIMA KOJI BILO NA KOJI NAČIN POMAŽU NAŠE MALE I VELIKE PATNIKE!

Neprestano nam dolaze novi bolesnici, pa čak i oni koji su već na umoru. Za sve njih nastojimo učiniti što god nam je moguće da im pomognemo. Naše bolničarke uvijek su spremne da potrebnima pruže i lijek, i sklonište, i hranu, i odijelo.

Sad ovdje imamo jednog liječnika koji tu obavlja manje operacije na rukama i nogama kod gubavaca. Gubavaca imamo u bolnici 98. Tuberkuloznih bolesnika je 112, i to teško bolesnih. Djece u našoj školi je svega 53. U općem odjelu nalaze se 72 bolesnika. Za sve njih brine se 51 osoba. To je naše bolničko osoblje. No, osim tih bolesnika u bolnici brinemo se ambulantno za brojne gubavce i druge bolesnike ovdje u Jesu Ashram i po okolnim mjestima.

Zahvaljujemo svima onima koji nam svojim molitvama, žrtvama i darovima pomažu da mognemo ispuniti onu zadaću koju nam je Gospodin povjerio.

S. Ivana STAKOR

Kako ih je lako razveseliti...

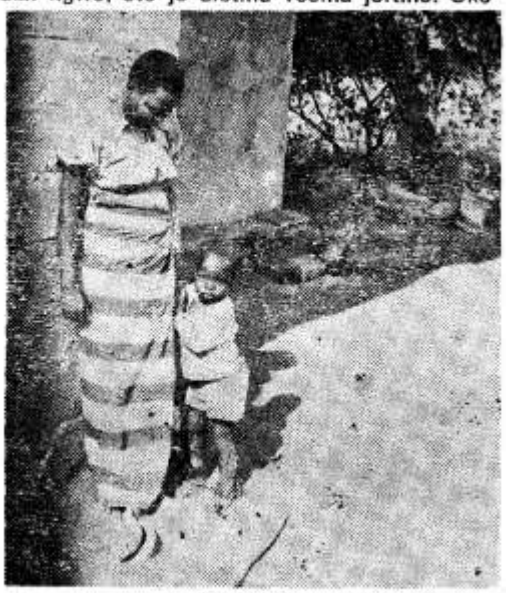
Već je poznato da se naša zambijska misionarka Monika Okrugić posebno posvetila pouci i odgoju žena da ih što više izgradi kao kršćanke i kao domaćice i majke.

Ovdje donosimo tek jednu ili drugu crticu iz tih njezinih susreta s njima.

Danas je sunčan, ali prohladan dan, jer je kod nas hladna sezona. — To je pisano krajem lipnja i početkom srpnja. — Blago onome tko ima vestu, a još je sretniji onaj koji ima cipele i čarape.

Kad ujutro idem na svetu misu, pred svakom kolibom susrećem male crnčiće koji se griju na jutarnjem suncu, a vidim i takve koji se guraju oko vatre da se tu malo ugriju. No kako su ovdje majke često premalo budne, to se zna dogoditi da gdjekoje malo dijete padne u vatru i da zadobije teže opekotine. Stoga moramo neprestano upozoravati majke da više paze na svoju djecu.

Danas, 12. srpnja, bila sam, kao i obično, opet u pohodima jednom selu da održim sastanak s tamošnjim ženama. Našla sam ih već na okupu. A kako je sad hladno, to su se okupile na suncu. Malo dalje jedan je dječak prodavao banane, i to bananu za jedan ngwe, što je uistinu veoma jeftino. Oko njega se sakupilo mnoštvo djece i svi bi oni banana, ali dječak im ih ne može pokloniti kad ga je majka poslala da ih prodaje.

ŽELIMO VAM SRETAN BOŽIĆ I NOVU GODINU ZAJEDNO S NAŠOM MISIONARKOM MONIKOM!

Pristupim djeci i kažem im: »Što gledate u te banane? Jedite ih!« No oni su mi odgovorili: »On ih prodaje, a mi nemamo novaca!« Tad im reknem: »Podite kući i od oca zamolite da vam dade novaca!« A oni mi iskreno odgovore: »Otac mora čuvati novac da sebi kupi čašu čibuku!« Ovdje, naime, ljudi piju taj otrov, a nemaju novaca da svojoj djeci nabave dosta hrane.

Kupila sam od tog dječaka 15 banana i podijelila ih maloj djeci koja još nisu navršila dvije godine. Dok sam zadnjem od njih pružala bananu, prvi ju je već pojeo.

Nakon pola sata kupila sam još 15 banana i opet ih podijelim tim mališanima. I opet, dok sam pružala bananu zadnjemu, već ju je prvi pojeo. Nakon pola sata opet ponovim isto, i opet se dogodilo kao i prva dva puta. Sam dragi Bog zna što jedu ta jadna djeca i kad su zadnji put jeli.

Kad sam završila sastanak sa ženama, ponovo odem do onog mališana i kupim od njega preostalih 58 banana. Sad ih podijelim onim većim dječacima koji su toliko zurili u njih. Tako sam i njih razveselila, a i onog malog prodavača koji je na taj način uspio sve prodati. I ja sam uistinu bila sretna što sam mogla druge usrećiti.

I u mojoj novoj župi ima nešto novo. Nastala je, naime, mala promjena. Katolička ženska liga imala je dosad svoje redovite sastanke svake subote. No sad su ih prebacile na četvrtak popodne. Imale su doista razloga. Ovdje na misijskoj postaji sve vrvi svake subote od mnoštva onih koji dolaze na svoje sastanke, i to kroz cijeli dan. Popodne imaju svoj sastanak ministranti, nakon toga društvo djevojčica nazvano »bansansa«, što znači »veesela djeca«. Popodne imaju sastanak antialkoholičari, pa društvo katoličkih obitelji, zatim društvo sv. Vinka Paulskog, onda mladi kršćanski radnici, poslije njih stariji kršćanski radnici, pa Treći red sv. Franje, pa omladinsko društvo sv. Franje. A kad svi ti svrše sa svojim sastancima, onda je još pouka katekumena.

Može li nam onda netko reći da naša župa nije aktivna. Ipak treba dodati: aktivna na zambijski način.

Sjetite se u svojim molitvama malo tih naših vjernika i njihovih misionara!

Monika OKRUGIĆ

O. ALEKSANDAR BARBALIĆ D. I.

Dinamičan do kraja

Vijest o nenadanoj smrti o. Aleksandra Barbalića iznenadila je sve. Uvijek dinamičan, uvijek u poslu, ostavljao je dojam kao da će poživjeti još lijepi broj godina, a one su se napunile već 9. studenoga 1982. Ovo je prigoda da krenemo tragom njegova života.

Rodio se na otoku Cresu u mjestu Beli. Školovao se na Sušaku, gdje se isticao kao dječak i kao mladić. Zadnje dvije godine gimnazije svršava u isusovačkoj gimnaziji u Travniku, a onda, uoči Male Gospe, 7. rujna 1939. stupa u novicijat Družbe Isusove na Jordanovcu u Zagrebu. Bistar, marljiv, vedar, iskren i uporan, ali bez diplomatskih rukavica. Te su ga značajke njegove naravi pratile cijeli život, osobito u kriznim časovima, kad im se pridružilo i vrhunaravno povjerenje u Božju providnost.

Pred svršetak rata nalazimo ga u Dječačkom sjemeništu na Šalati u Zagrebu.

Kao mlad svećenik radi u dubrovačkom Sjemeništu gdje i opet širi pobožnost Srcu Isusovu. Za taj posao pružila mu se lijepa mogućnost i u isusovačkoj kući u Splitu, kamo je došao iz Dubrovnika. Svoj utjecaj osobito je usmjeravao prema mladeži koju je oduševljavao svojim pjevanjem i kratkim, sadržajnim predavanjima. Na poziv pojedinih župnika odlazio je voditi duhovne obnove u mnoga mjesta splitske nadbiskupije.

Iz Splita, poslušnost ga šalje bliže rodnom zavičaju, u Opatiju. I opet skuplja mladež, uvodi dinamičnu dijalošku metodu u poučavanju vjeronauka, potiče mlade kršćane da proširuju svoje vjersko znanje, oduševljava ih za pobožnost prvih petaka, jer u turističkoj metropoli sjevernog Jadrana vjerski život bez česte ispovijedi i pričesti nije moguć.

Kad je 1969. premješten u Osijek, našao je u isusovačkoj kući malu kapelicu Srca Isusova, pretijesnu i za čovjeka s mora, i za čovjeka sa širokih slavonskih polja. U kapelicu su dolazili mnogi Osječani, ali i mnogi vjernici iz šire Slavonije i Baranje, da se ispovjede i pričeste. O. Barbalić, od subraće popularno prozvan o. Barba, dolazi na ideju da kapelu proširi. Za tu ideju oduševio je i mnoge isusovačke prijatelje u Osijeku. Za izradu Projekta zamolio je Ing. Biglbauera, koji je, iskoristivši date mogućnosti, izveo lijepo arhitektonsko i sakralno zdanje, izvanredno prikladno za liturgiju, a naročito za privatnu i zajedničku molitvu u miru. Osobita briga o. Barbalića bili su školovaniji ljudi. Za njih je organizirao predavanja za produbljivanje vjerskog znanja i poticao ih na vjersku praksu. Teološko-filozofsku misao stalno je pratio i u stranoj štampi koju je dobivao.

Došavši s hodočašća iz Svete zemlje 1980., počeo je s velikim žarom slikati lik Isusa Krista, pod raznim vidicima. Time se osobito intenzivno počeo baviti u Sjemeništu na Šalati, kamo je u međuvremenu bio premješten za novog pastoralnog radnika u kripti sv. Antuna ispod sjemenišne crkve

Žurio se i ne sluteći kako je blizu kraj. Izložbu koju je tokom siječnja imao na Šalati, preko ljeta je prenio u crkvu Gospe Lurdske na Rijeci. Pohvale, ali i dobronamjerne kritike stručnjaka, primao je kao još veći izazov za svoj kist. Uvijek sklon dubljem razmišljanju, pripravio je za tisak i svoja predavanja intelektualcima pod naslovom: »Slutnje vječnosti«. Nije ni slutio kako je ta vječnost upravo njemu bliza. Kriza je nastupila poslije operacije hernije. Preminuo je od embolije pluća, iznenada, u 63. godini života, 44. redovništva i 34. svećeništva. U ispraćaju na počivalište njegovog smrtnog tijela bila su tri biskupa, mnogi svećenici i časne sestre, vjernici i sjemeništarci sa Šalate. Sprovod je vodio o. Marko Matić provincijal DI, a oproštajni govor održao je o. Josip Antolović, rektor Dječačkog sjemeništa. Kristovo Srce, za koje je radio u vremenu, neka mu bude nagrada u vječnosti.

Zvonko GUTAL

DUHOVNE VJEŽBE ZA DJEČAKE

Za vrijeme zimskih školskih praznika organiziramo duhovne vježbe za dečke 7. i 8. razreda osnovne škole. Duhovne vježbe se održavaju u sjemeništu »Augustin Bea«, Fratrovac 38, Zagreb, a toplo se preporučuju svima koji žele produbiti svoj vjerski život, a posebno onima koji žele upoznati duhvono zvanje. Ove zime održat ćemo dva takva tečaja duhovnih vježbi:

- **prvi tečaj počinje 10. siječnja 1983. navečer u 18,30 a završava 13. siječnja navečer. Odlazak kući 14 siječnja ujutro;**
- **drugi tečaj počinje 24. siječnja 1983. navečer u 18,30 a završava 27. siječnja navečer. Odlazak kući 28. siječnja ujutro.**

Prijave slati na adresu: Sjemenište »Augustin Bea«
Fratrovac 38
41000 ZAGREB

Rok prijave za prvi tečaj je 5. siječnja 1983., a za drugi tečaj 20. siječanj 1983.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

VELJAČA: od 18. do 20.
za sudionike do 50 godina

OŽUJAK: od 18. do 20.
za sudionike preko 50 godina

Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka jave svoju adresu na slijedeći naslov: Stjepan Kuzmić Fratrovac 38
41000 ZAGREB

CIJENA GLASNIKU U 1983.:
POJEDINI BROJ: 22 d
GODIŠNJA PRETPLATA: 264 d
TKO NARUČI 10 ILI VIŠE PRIMJERAKA DOBIVA DESET POSTO POPUSTA.

TKO JE ČOVJEK? (J. Moltmann). Knjižica meditacija. Cijena 100 dinara, a naručuje se u Samostanu palotinaca, Remetski kamenjak bb, 41050 Zagreb — Remete.

SLOBODA SAVJESTI (Alojzij Šuštar). Teološke meditacije ljubljanskog nadbiskupa o savjesti. Cijena 100 dinara. Narudžba, kao i gore, kod palotinaca.

ISTOČNI KRŠĆANI (Dr. Juraj Kolarić). Knjiga prikazuje nestorijance, jakobite, armence, kopte i etiopljane. Knjiga je vrlo korisna za upoznavanje istočnih Crkava. Cijena je 200 dinara, a naručuje se kod »Veritas«, Miškinina 31, 41000 Zagreb.

MOLITVA, PREOBRAZBA ČOVJEKA I SVIJETA (Nicola De Martini). Knjižica je džepnog praktičnog formata. Govori o molitvi na nov i svjež način. Cijena je 60 dinara. Naručuje se kod »Salezijanskog vjesnika«, Vlaška 36/I 41000 Zagreb.

POVIJEST CRKVE KROZ LIKOVE SVETACA (Ante Pavlović). Knjiga od 100 stranica. Cijena je 100 dinara. Naručuje se kod Ante Pavlovića Kumičićeva 16, 55000 Slavonski Brod.

Tko želi upoznati sv. Ignacija, osnivača isusovačkog reda, i njegove prve drugove, neka nabavi knjigu **PRVI ISUSOVCI.** Cijena je 120 din.

Za duhovno štivo kroz kolovoz svakome će dobro doći knjiga Josipa Antolovića **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ KOLOVOZ** (cijena je 150 din). Za mjesec rujan **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ RUJAN** (cijena 120 d).

Djevojke neka nabave knjigu **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?** To je treće izdanje te knjige. Cijena je 100 din. Mnogima će koristiti i knjiga **NISAM LI I JA POZVANA?** Tu je riječ o redovničkom zvanju. Cijena 100 din.

Mladićima preporučujemo knjigu **OD KOVAČA DO MISIONARA.** U njoj je opisan život i rad našeg pokojnog zambijskog misionara isusovačkog časnog brata Benedikta Fostača. Cijena je 55 dinara.

Sve ove knjige naručuju se na adresu: Marijan Šajnović, 41001 Zagreb, pp 699, Palmotićeva 31.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...i Majci Božjoj Međugorskoj za ozdravljenje i za ostale milosti. — Marija Mahečić, Volavje

...za primljene milosti. — D. S., Zagreb

...sv. Josipu, p. Gerardu i m. Klaudiji za mnoge milosti a napose za položeni ispit kćerke. — Obitelj Š. Budimčević, Sombor

...za veliku milost što mi se sin spasio iz životne opasnosti. — Zahvalna majka, Babina Greda

...za sve primljene milosti. — Marija Kurpes, Zagreb

...Majci Božjoj Trsatskoj i sv. Anti za darovano zdravlje. — Nikola Knežević, Mošćenička Draga

...što sam ozdravila od upale mozga. — Marica Jambros, Medven Draga

...Gospi Trsatskoj, sv. Josipu i sv. Antunu na svim primljenim milostima, a napose na položenom teškom ispitu moga sina. — J.Š., Onzain, Francuska

...na sretno položenom ispitu. — Z.Š., Onzain (Francuska)

...i sv. Judi Tadeju što mi je pomogao kod ispita. — Učenica, Đakovo

...za milosti primljene u duhovnim vježbama, — Š.I.M., Karlovac

...i sv. Obitelj za uspjelu tešku operaciju moga unuka. — Baka M.Š.Z.

...i Mariji Pomoćnici što sam oslobođen od velike smrtne pogibelji od živine. — Gušćek Prugovečki, Bedenica

...i Gospi Sinjskoj na sretno položenom ispitu moga sina. — Slava Mandarić, Cista Velika

...i Majci Božjoj Bistričkoj na uslišanim molitvama. — Anka Bajh, Sesvete

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za ozdravljenje i za sve primljene milosti. — Manda Brkić

...Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Antunu i svima svetima na uslišanoj molbi. — N.P. iz Zagreba

...za primljene milosti. — Tekla, Mitković

...Predr. Krvi Isusovoj i Gospi Fatimskoj za ozdravljenje. — Petar i Klara Lončarić, Cirkvena

...sv. Josipu i sv. Antunu, na primljenoj milosti. — Š. G., Mrkopalj

...Ranama Isusovim, Gospi od zdravlja i svetim zaštitnicima za ozdravljenje i pomoć u životu. — N.N., Đurđevac

...za uspjelu operaciju. — Jagica Šiško, Ljubljanica

...što se unuk živ i zdrav vratio iz vojske. — Doroteja Strahija

...i Majci Božjoj Čenstohovskoj za ozdravljenje. — — Božena

...Gospi od brze pomoći, sv. Valentinu i sv. Antunu na primljenim milostima, a posebno za uslišanje nakon devetnice za sretnu operaciju moga unuka. — J. S., Nevinac

...za mnoge primljene milosti. — Aleksije, Metković

...i Petru Barbariću za uslišanu molbu. — A. M., Drenovac

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu na uslišanoj molitvi. — Boja, Privlaka

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu na uslišanoj molbi, na ozdravljenju, uz preporuku za zdravlje. — N. N., Sombor

...Gospi Lurdskoj i sv. Antunu za veliku pomoć na ispitu. — Zrinka, Osijek

...za olakšanje teškog zdravstvenog stanja. — Ljubica Štefanec, Đurđevac

...i Kraljici mira za primljene milosti. — Slavica Kraljić, Oroslavlje

...za uslišanu molbu moje unuke. — Mladenka Vrdoljak, Split

...bl. Leopoldu i m. Klaudiji za zdravlje i za sretan povratak djece. — Baka iz Varaždina

...Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji na primljenoj milosti. — K. M., Varaždin

...za ozdravljenje kćerke koja je stradala u prometnoj nesreći. — Majka, Osijek

...za ozdravljenje 12-godišnje unuke koja je stradala u prometnoj nesreći i bila 57 dana u potpunoj nesvijesti. — Zahvalni roditelji i baka, Virje

...na udijeljenim milostima. — Evica Sajler, Levanjska Varoš

...i sv. Josipu za primljene milosti, uz preporuku za zdravlje obitelji. — Majka, Lipovljani

...i bl. Leopoldu za sretnu operaciju, za kćerkin sretan porod, za uspjeh djece u školi i za druge milosti. — M. K., Vratišinec

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Mihael Pro

Piše: Izidor JEDVAJ

Mihael Augustin je bio prvi od sedmero djece u obitelji Pro. Svjetlo dana je ugledao 13. siječnja 1891. a sunce vječnosti zasjalo mu je 23. studenoga 1927. Upravo kad je Mihael prerastao od dječaka u mladića, spremala se bura podmukla i crna koja će slomiti i cvijet njegovog mladog života.

Kad je planuo progon Crkve u Meksiku, Mihael je bio u novicijatu Družbe Isusove. Zajedno sa subraćom napušta domovinu da bi u Evropi završio studije i primio sveti svećenički red. Spremao se na taj čin vrlo ozbiljno jer su vremena bila ozbiljna, i vrlo užurbano, jer je domovina vapila za junacima. Najbolji je čelik koji se prekali u vatri i vodi, a najbolji svećenik koji se prekali u životnim kušnjama. Takav je bio Mihael. Poznavajući njegovu spremnost, poglavari ga šalju u domovinu koja krvari. Bolestan i s nekoliko operacija na želucu, Mihael je znao da neće dugo živjeti, ali baš zato mora život korisno uložiti. Tajno započima svoj apostolski rad tako divovskih razmjera da su ga neprijatelji zamišljali kao robustnog čovjeka čeličnog zdravlja, a zapravo se Bog njime poslužio da postidi »jake«. Uskoro je sav Meksiko govorio o njemu. Nazivali su ga: »otac ubogih, prijatelj prezrenih, tješitelj patnika, pomoćnik nemoćnika«. I dok je neprijatelj kipio od bijesa i na sve strane slao uhode da pronađu tog neustrašivog svećenika, Mihael je čeznuo da bude što sličniji Kristu, kako je to učio u školi sv. Ignacija. Molio je da bude dostojan mučeničke palme. Ali ne bi on bio Isusu toliko sličan da se nije i uza nj našao Juda. Tako se obistinila ona riječ: »Judin rod (izrod!) ne umire«. Istraga je bila kratka jer je Mihael odvažno priznao da je radio za Krista. Isto tako je osuda bila kratka i jasna: Smrt strijeljanjem!

Junak je na stratište izišao s nepobjedivim oružjem: Križ i krunica u raširenim rukama. Vremena nije bilo puno jer se neprijateljima žurilo, budući da su u strahu uvijek velike noge. Mihael je iznio svoju zadnju želju: »Opraštam svim neprijateljima!« Potom se na trenutak sabrao, digao oči prema nebu i uskliknuo svoju životnu lozinku: »Živio Krist Kralj!«

Od zapovijedi vojnika zadrhta zrak, ukočiše se puščane cijevi, fijuknuše svijetla taneta, grom utrnu sunce u velikim nevinim očima mladog svećenika i junaka. Metak samilosti bio je ispaljen uzalud. Mihaelova duša već se našla u zagrljaju Krista Kralja, u zagrljaju Srca koje je ljepše od svih sunaca. Ugašen je jedan mladi život na zemlji da bi mladi našeg vremena imali neugasivu zvijezdu na nebu. Ona i danas sja i svijetli mladima novih vremena. Tajna njezinog sjaja nalazi se u herojskoj ljubavi mladog svećenika i isusovca koji je često ovako molio: »Križ, križ, križ, Gospodina našega Isusa Krista. On za nas znači ljubav, žarku ljubav, nepokolebljivu ljubav, ljubav do ludila. Kad našim srcem struji sok božanskog križa, nema više straha od stranputice... Mornar si izabire valove za počinak, a ja želim umrijeti na Srcu Isusovu.«

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

2 veljača 1983. god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

PROSLAVA SV. VLAHA U DUBROVNIKU
(Snimio: Ivan KNAFELJC)

Na zadnjoj strani:

APOSTOLSKI PRONUNCIJ MICHELE CECCHINI S MALIM DUBROVČANIMA
(Snimio: Ivan KNAFELJC)

Himna svetoga Vlaha

Razvijmo barjak, pred oltar kleknimo svi,
Prošlosti slavne neka nam danas ožive dani,
Kad Dubrave hridi slobode bile su hram,
Zanosnu pjesmu svecu spjevao val i kam.

Čuj, Sveti Vlaho, naše molitve glas,
Dubrovnik čuvaj svoj, čuvaj sve nas!
Uz barjaka vijor i zvona svečani zvuk,
Himnu slobode davne, pjeva ti harni puk.

Dr Vinko VILIĆ

Dubrovnik, Atena hrvatskog juga, pod zaštitom je sv. Vlaha.

Mnogo potresa ga je razaralo, a on se uvijek obnavljao.

Mnogo bura ga je potresalo, a on se uvijek smirivao.

Mnogo kiša ga je rastakalo, a on je svima odolijevao.

Mnogo stranaca ga je pohađalo, a on se nije prodao.

Mnogo lažaca ga je svojatalo, a on se svima otmjeno smijao, jer on je samo naš, hrvatski i kršćanski!

TINO

Izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove — Glavni i odgovorni urednik: Valentin Miklobušec, Tehnički urednik: Miro Jurić. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Stjepan Kuzmić, Mato Rusan. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp. 699. telefon (041) 441-636. — Tisak »Plamen« Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broj 22 d. — Godišnja pretplata 264,00 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Rukopise ne vraćamo. — Poštarina plaćena u gotovu.

Urednikova riječ

Zamski su praznici prošli, ljetni su još daleko. Pred nama je važno razdoblje rada. Iskoristimo ga! Slatka dokolica i neiskorištene prilike ostavljaju gorčinu u srcu i prazninu u duš . Ali nije važno samo mnogo raditi, nego je važno rad i pravilno shvaćati. Rad je čovjekovo životno zvanje i poslanje, pa je od velike važnosti da ga u životu tako shvaćamo i prihvaćamo, Ovog mjeseca cijela se Crkva moli na tu nakanu, pa joj se i mi pridružimo. I skoro cijeli ovaj broj Glasnika posvećen je radu. Htjeli bismo svojim čitateljima pripomoći da shvate kako radom u svijetu oko sebe i radom na izgradnji samih sebe »nastavljamo« Božji stvarateljski čin, a same sebe dorađujemo kao najsavršeniju sliku svoga Stvoritelja.

Pomoć u samoizgradnji obećaje nam sam Isus Krist, a najbolji primjer nam je Djevica Marija. Poletna i radišna mladost jamstvo je sretnije budućnosti pojedinca i naroda. Država nije bogata po bogatim bankama, jer ih lopovi opljačkaju, ni po rudnicima u kojima nema tko raditi, ni po nafti pa da i sama izvire, ni po zlatu jer ono budi pohlepu, nego po poštenom vodstvu i marljivom narodu. Još nitko nije zavolio državu u kojoj ne vlada takvo ustrojstvo.

Pošteno i marljivo proživljen život uklanja očaj u doživljenoj starosti kad s njom pritisne čovjeka i nemoć. Srce obogaćeno dobrim djelima ne žali izgubiti ni snagu mišića, ni ljepotu lica, ni vlast položaja, ni bogtstvo imetka, jer je sabralo »blago koje tat ne može ukrasti ni rđa izgristi.« Toj životnoj istini neka roditelji uče svoju djecu odmalena, jer su samo pravilno odgojena djeca kadra čuti Kristov poziv i na veće stvari: raditi s Kristom, trpjeti s Kristom i kraljevati s Kristom.

Sreću ne donose raskoš i bogatstvo, nego život uložen za druge, za djecu, za prijatelje, za sve bližnje, osobito najpotrebnije. To vrijedi za stare i mlade, roditelje i svećnike, u svijetu i u samostanu, jer svuda vrijedi isti zakon: »U znoju lica svoga jesti ćeš kruh svoj, »Kruh jesti« ne znači samo nekako životariti, nego svoj život, makar i s mukom, izgrađivati »do punine dobi Kristove«.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. VELJAČA 1983. BR. 2

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 40
ČOVJEK I RAD, V. Miklobušec 42
DRUGO OBEĆANJE, S. Cetinić — 44
GOSPA LURDSKA, A. Katalinić — 45
MLADOST — LUDOST?, R. Grgec 46
KRŠĆANSKA VIZIJA RADA, J. Antolović — — — — — 47
DIJETE, V. Miklobušec — — — 48
MOLITE, BRAĆO!, J. Antolović — 49
SVI SMO POZVANI NA SVETOST, S. Kuzmić — — — — 50
SVETA GODINA 1983. M. Matić 51
SUTON ŽIVOTA — TRENUCI MILOSTI, P. Ribinski — — — — 52
POTAMNILO JE ZLATO, S. Domanović — — — — — — 53
RAD I ČOVJEKOVO DOSTOJANSTVO, Tino — — — — — 54
SPASAVATI CIVILNI BRAK?, I. Fuček — — — — — — — 56
SMILJANA I LJUBICA, M. Ivanov 58
SAM BOG VAS JE POSLAO, S. Kušan — — — — — — 60
ULOGA STARIJIH MISIONARA, M. Rusan — — — — — 62
GODIŠNJICA MOG REĐENJA, A. Gabrić — — — — — — 63
KOPAMO NOVI BUNAR, E. Verlić — — — — — — — 64
STIGLI SU NOVI MISIONARI, I. Dilber — — — — — — 66
RAZVESELILI SMO NAŠE STARCE, S. Mužić — — — — — 67
ZVAO SI ME, Dragana — — — 68
OGLASI — — — — — — 69
ZAHVALNICE — — — — — 70
BERNARDICA SOUBIROUS, I. Jedvaj — — — — — — — 71

PISMO JELENI

Želio bih ovim pismom pomoći Jeleni i mnogim drugim »Jelenama«, koje žive u sumnji, koje se boje za svoj život i za svoju dušu. Godinama sam bio opterećen podvojenim životom zbog dvostrukog odgoja: kršćanskog u kući i na vjeronauku, i ateističkog u školi i u društvu. Što sam u školi više napredovao, više sam se odvajao od Boga. Činilo mi se da su ateističke teorije u pravu, ali u dubinama duše nisu me zagrijavale nadom u sreću. Mozgao sam i o Bogu, ali Ga nisam mogao naći. Već kao srednjoškolac gubio sam se u grijesima. Da me je netko pitao koji mi je smisao života, ne bih mu znao odgovoriti. Veselio sam se ludostima subotnjih noći koje sam provodio u diskačima, s djevojkama bez dostojanstva, zalijevao svoju mladost alkoholom, uživao u prostačkim vicevima. Preć roditeljima sam ipak sve tc krio. Došao sam u Zagreb na studij. Učio sam dobro i napredovao na »faksu«, ali sretan nisam bio. Opet je došlo mozganje o Bogu, kojega nikad nisam svjesno odbacio. Čak sam se ponekad i molio, ali suhoparno i bez vjere. Sumnjao sam u ispunjenje svoje molitve i nikad mi nije bila ispunjena. Mučila su me mnoga pitanja, ali ih ja nisam postavljao nikome. »Faks« ide dobro i roditelji su zadovoljni, ali je sam u duši nesretan, iako je moj smijeh znao biti grohotan. Što da radim?

DRUŠTVO JE U MLADOSTI VRLO VAŽNO. S KIM SI, TAKAV SI. VELI NARODNO ISKUSTVO

Na objedu u studentskom centru upoznao sam jednog mladića. Bio je katolik i praktican vjernik. Preko njega sam kasnije upoznao još nekoliko mladića kršćana i nekoliko djevojaka kršćanki. Mnogo sam ih ispitivao o Bogu i oni su mi odgovarali.

UPOZNAO SAM MLADE KRSCANE, PRAVE PRIJATELJE. BEZ NJIH VISE NISAM MOGAO

Njihovi odgovori su me često zbunjivali, ali su oni prema meni bili nadasve prijateljski, tako da bez njihovog društva više nisam mogao. Počeo sam čitati vjerski tisak i Sveto Pismo. Slušao sam dokaze o povijesnosti Isusa Krista i o njegovom uskrsnuću. Polako sam počeo shvaćati ulogu Isusa Krista u životu. Osvajali su me njegovi postupci, njegova mudrost i cijela njegova pojava. Sada vidim da je bila za me prava sreća što moji kršćanski prijatelji nisu bili kršćani samo po nazivu, nego i po sadržaju. Zato sam i ja odlučio da Isusa što bolje upoznam i da mu otvorim svoj život. On mi je postao uzor. Nakon nekog vremena osjetio sam njegovu prisutnost i počeli smo prijateljevati.

ŽIVOT JE SRETAN AKO SE UZAJAMNO LJUBIMO, POMAŽEMO I PRAŠTAMO UVREDE. TADA SMO KRŠĆANI!

Došao sam do spoznaje da je život po materijalističkim teorijama besmislen. Sloboda koju propovijedaju je sumnjiva. Slobodan svijet u kojem se ne prizna grijeh ubrzo postaje robovanje grijehu. To doduše nitko otvoreno ne uči, ali je neizbježna posljedica nijekanja Boga i čovjekovog vječnog cilja. Ako nema Boga, duše, savjesti, vječnosti, onda je slobodan raskalašen život, nasilje nad drugim, zloporaba povjerenja, slobodno je sve, a sve ipak ne može biti slobodno, govori nam svakodnevni život.

Život nije moguć bez ljubavi, praštanja, blagosti, milosrđa, uzajamnog povjerenja, pomaganja, žrtvovanja za drugoga. Što će ga činiti sret-

nim ako sve to isključimo? A sve to našao sam u najvećoj mjeri u osobi Radosne Vijesti, u Isusu Kristu. I moj put do te spoznaje vodio je kroz razne sumnje i mnoga pitanja, ali sam danas sretan jer je Isus moj PUT, moja ISTINA, moj ŽIVOT. Moja je sreća puna, moja sloboda divna. Naučio sam poštivati kolege, djevojke; svakog čovjeka volim i sretan sam kad mogu nekome pomoći. Zahvalan sam Kristu koji je u meni izveo tu promjenu koja se zove obraćenje. Nakon mnogih traženja, za mene slobodan biti znači: Imati pravo da činim dobro svome bližnjemu jer je tako činio i moj Učitelj. Da, kršćanin biti znači biti zarobljenik ljubavi.

M. R. student

RADO ČITANOME GLASNIKU

Odlučila sam da se javim Glasniku koji rado čitam, moleći za pomoć.

Srednjoškolka sam i vjernica. Odmalena idem rado na svetu Misu. Odlučila sam da se posvetim Bogu, ali mi smeta mama. Ona mi dozvoljava sve, samo to ne. Više ne mogu izdržati. Sasvim sam popustila u školi, i jedva čekam kad ću mami sve to reći. Sada nemam dovoljno snage, a ne nalazim ni riječi kojima bih mamu utješila i sklonila da me pusti. Molim vas da mi pomognete.

Srednjoškolka

Ako smo se dobro razumjeli, ti bi htjela poći u samostan. To, što ti mama priječi, nije ništa tragično. Tragično može biti samo to što si prestala učiti. To može bi-

ti znak razdraženosti, a to opet ne bi bilo dobro. Tvoja odluka mora se temeljiti na molitvi i zrelom promišljanju; a nipošto na časovitom raspoloženju. Nastoj, dakle, čuvstveno sazrijevati, moralno jačati, intelektualno se izgraditi. Samo tako se najbolje spremaš za službu Bogu, bez obzira u kojem zvanju. Ako možeš, pitaj kojeg svećenika u kojeg imaš povjerenja, da ti izravnije pomogne savjetom. Mama će na kraju popustiti, a kad jednom budeš neovisna o njoj i punoljetna, neće ti smetati da slijediš volju Božju u svom životu.

DOBAR PRIJEDLOG

Glasnik redovito donosi nakane Apostolata Molitve s popratnim tumačenjem. Opća nakana je u prednjem dijelu Glasnika, a misijska pred misijskom rubrikom. To mi se svida iz više razloga. Ponajprije to nas uči široj, sveobuhvatnoj ljubavi. Gospodin Isus nam je zapovjedio: »Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio.« Tako nas uči da se borimo protiv svake sebičnosti, materijalne i duhovne. Uči nas da od Oca ljubavi molimo sva potrebna dobra, naravna i nadnaravna, kako za sebe, tako i za druge. Doista, evandeoska ljubav uključuje u molitvu čitavu Crkvu i sav svijet. Nošena širinom Kristove ljubavi, jedna je kršćanska djevojka u Splitu rekla: »Još nikad nisam nešto molila za sebe, a da to isto nisam molila i za druge.«

Zatim, nakane Apostolata preporučuje sam sveti Otac. U njima je uvijek izražena neka potreba Crkve. Moliti na ove nakane znači i suosjećati s Crkvom u njezinim potrebama. Svjestan svoga poziva, da kao biskup misli na potrebe cijele Crkve, a ne samo na svoju nadbiskupiju, naš pokojni kardinal Stepinac je redovito prikazivao dvije svete Mise na opću i misijsku papinu nakanu.

Dobro bi bilo kad bi ih i svećenik protumačio u svojoj nedjeljnoj homiliji i uvrstio u prošnje koje iznose vjernici. Tako bi se u njima osvježio i produbio univerzalizam liturgije kao molitve cijele Crkve za cijelu Crkvu i sav svijet.

Vlado PRIBANIĆ

NAKANE APOSTOLATA MOLITVE
za godinu 1983.

Čovjek i rad

Piše: Valentin MIKLOBUŠEC

NENAMETLJIVO SVJETLO

Potkraj 1981. uputio je sveti Otac Ivan Pavao II. Crkvi i svijetu jedno naročito pismo u kojem sažeto izlaže kršćansko shvaćanje rada utemeljeno na Objavi. Čitajući to pismo Vrhovnog učitelja, ne možemo se oteti dojmu da je Božja objava nenametljivo svjetlo koje čovjek na svom razvojnom putu počinje tek onda razabirati kad se pomrače svi ostali samozvani ljudski »svjetionici«. Možda će se nekome nametnuti pitanje, zašto nije Bog to svjetlo odmah dovoljno upalio da ne lutamo za varavim krijesnicama ljudskog prosuđivanja? Pitanje je svakako na mjestu, a odgovor moramo potražiti na širem planu Božje pedagogije. Ponajprije moramo znati da Bog nije nametljiv. On se savršeno prilagođuje mogućnostima svoje djece, da ih ne zbuni. Ničim ne želi na njih vršiti pritisak, niti im smanjiti slobodu. On uvijek budi naše zanimanje, ali nas pušta da Ga tražimo, premda je to naše traženje vrlo mučno. Objavit će nam se uvijek u trenutku kad priznamo svoju nemoć, jer smo tada najbolje spremni primiti njegov dar. Zato se On i objavljuje brže onome tko ga iskrenije, žarče i poniznije traži. Tako polako napreduje i shvaćanje njegove objave o radu.

PREOBRAZBA SRCA

Nekoć, u prošlosti, u mnogim društvenim sredinama, rad je bio smatran za sramotu. Radili su samo robovi, kojima je bilo zanijekano ljudsko pravo i dostojanstvo. To su, međutim, najtamnije stranice ljudske povijesti. I baš kad se cijelo Rimsko carstvo temeljilo na takvoj zabludi, dolazi Isus Krist. Postavši čovjekom, Božji Sin odabire zvanje i život radnika, da bi preobrazbom čovjekovog srca razorio sve zablude, pa i zabludu o sramoti rada i krivog dostojanstva. Za ostvarenje tog cilja nije pozivao na nasilno otimanje vlasti iz ruku vlastodržaca. Nije išao za tim da robovi postanu gospodari a gospodari robovi, jer bi oni time samo zamijenili uloge, ali se čovjek ne bi promijenio. Zlo bi ostalo kraljevati, možda još gore nego prije, kako nam to svjedoče primjeri iz povijesti u kojoj se toliko puta ostvarila osveta: Jao pobijeđenima! Isus je došao da služi svima i zakon ljubavi proglasi za jedini put k ostvarenju novog čovjeka, koji se mora »roditi« i u onima na vlasti i u onima pod vlašću. Ljubav, naime, stavlja vlast u službu čovjeka, a ne čovjeka u službu vlasti. To je jedini put za izlazak iz začaranog kruga nasilja i osvete nasiljem.

Zadivljen primjerom svoga Učitelja kojega ujedno i slijedi, sveti Pavao će pisati Galaćanima: »Dakako, svi ste po vjeri sinovi Božji u Kristu Isusu, jer svi koji ste u Krista kršteni, Krista ste obukli. Nema više ni Židova ni Grka; **nema više ni robova ni slobodnjaka;** nema više ni muškog ni ženskog, jer ste svi samo jedan u Kristu Isusu«. (Gal 3, 26-28). Pavao to nije pisao da krasnoslovi i pobere pljesak, nego da kao apostol objavi ono na što ga »ljubav Kristova goni«. Zato će mu, kao i Kristu, svršetak biti mučenička smrt, koja će mnogima otvoriti oči za spoznaju istine. Da Pavao obraćenje srca nije uzimao olako, vidi se iz primjera kad se ne ustručava odbjeglog roba Onezima slati natrag njegovom, isto tako obraćenom »gospodaru« Filemonu. »Možda je zato bio odijeljen od tebe, na kratko vrijeme, da ti bude vraćen zauvijek, ne više kao rob, nego više od roba, kao dragi brat; meni izvanredno drag, a koliko više tebi po naravi i po Gospodinu« (Fil 15-16)!

POZIV I POSLANJE

Kada su farizeji i pismoznanci optuživali Isusa da ne drži njihove »svete predaje«, On im odgovara: »Nisam došao da ukinem Zakon ili Proroke nego da ih ispunim«! Isusovo ispunjavanje Zakona (u kojem je i »praobjava« o radu) i Proroka, nije dovršeno, nego traje. Danas ih ispunjava po Crkvi kojoj je On glava. Zato On i današnjem čovjeku radničke epohe progovara po današnjem papi, uvodeći ga o potpuniji smi-

sao rada i čovjekovog dostojanstva koje proizlazi iz rada.

Rad nije ni kazna ni sramota, nego čovjekov poziv i poslanje na samoostvarenje. »Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju On ga stvori, muško i žensko stvori ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: 'Plodite se i množite i napunite zemlju, **i sebi je podložite! Vladajte . . .Evo, dajem vam . . .**« (Post 1, 27-31). Podložiti sebi zemlju i vladati njome, može čovjek samo svojim umnim i fizičkim radom, stvarajući bolje uvjete života, da bude vidljivija i njegova sličnost s Bogom, što je osnovno čovjekovo dostojanstvo. Radom se, dakle, njegovo dostojanstvo utvrđuje. Ali odmah dodajemo: Ne bilo kojim i bilo kakvim radom, nego samo radom koji je shvaćen i prihvaćen kao dar, Božji poziv i poslanje. Moći raditi i radom se ostvarivati, uistinu je velik dar čovjeku!

Neka novija proučavanja rada došla su do visoke spoznaje o radu, ali sjaj njihovog otkrića blijedi čim počinju tvrditi da je rad prisila nad čovjekom u borbi za održanje, i da je, prema tome, rad stvorio čovjeka. Kako čovjek nema svog opravdanja u sebi, imao bi ga prema tim teorijama u radu. Time je rad stavljen nad čovjeka. Nije stoga čudo što mnogi drže više do rada i učinka nego do čovjeka. To je zabluda, jer je cilj (čovjek!) postao sredstvo, a sredstvo (rad!) je postalo cilj. »Čovjek je slika Božja između ostalog i po nalogu koji je primio od svoga Stvoritelja da sebi podloži zemlju i vlada njome. Ispunjavajući taj nalog, čovjek (muško i žensko svih vremena!), svako biće, postaje odrazom djelovanja Stvoritelja svemira.« (Laborem exercens). Stoga su kršćani, koji imaju objavu i nezabludive tumače objave, prvi pozvani na stvaralački rad. Tvar za njih nije zlo koje treba izbjegavati niti božanstvo kojemu bi se smjeli klanjati, nego dar koji moraju preoblikovati i tako s Bogom sudjelovati na svom samoostvarenju.

NESLUĆENI RAZMJERI

Rekli smo na početku da je Objava nenametljiva, i da nam se samo onoliko daje koliko smo je kadri shvatiti i prihvatiti. Što bi, na primjer, koristilo čovjeku pradavnih vremena da je pod pojmom »zemlja« shvaćao sve ono što je tvar, pa i ona u svemiru, kao što shvaćamo mi danas, kad do nje nije imao pristupa da njome zagospodari? Ne bi li ga to ispuniło razočaranjem? Ne bi li posumnjao u istinitost Objave u cijelosti, kad je »neostvariva« u pojedinosti? Zato čovjek Objavu o sebi, o zemlji i o radu shvaća sve potpunije, tj. onoliko, koliko mu je moguće da zemljom i zagospodari. Svako novo svladavanje zemlje samo mu je »odskočna daska« za nova osvajanja, i tako neprestano sve potpunije spoznaje što znači Božja riječ iz »praobjave«. »Evo dajem vam. . .«. Suvremeni čovjek, koji »šeta po svemiru« i smišlja kako da za sebe iskoristi tvarna dobra položena u zvijezdama, potpunije shvaća što je »zemlja« (tvar!) nego pradavni brusač kamena koji je u zvijezdama vidio samo »svjetlila nebeska«. Ali i onaj davni, kao i ovaj današnji, pozemljar crpi svoju spoznaju na istom, čistom vrutku Objave.

Čovjek je biće pozvano da radom uma i ruku unaprijedi svoje srce, svoju bit, do neslućenih razmjera. Zato je kršćanin u radu pun optimizma. Veoma je poučna jedna pripovijest iz vremena kad su se gradile divne katedrale. Na velikom gradilištu tri su čovjeka obrađivala kamen. Naiđe neki znatiželjni posjetilac pa svakome postavi isto pitanje: »Što radiš?« »Mučim se i razbijam kamen«, zlovoljno odgovori prvi. »Trudim se da zaradim kruh sebi, ženi i djeci«, odgovori s nešto vedrine drugi. »Gradim Božju katedralu«! sav radostan usklikne treći i nastavi pjevati.

Čovjek koji u radu gleda kaznu, doživljava rad dvostruko težim. Tko u radu traži korist, s mukom ga podnosi. Tko pak u njemu gleda službu Bogu, pjeva, makar su i na njegovu čelu krupne kapi znoja i tvrdi žuljevi na rukama, kao i kod ostale dvojice. Da nije bilo ovog trećeg shvaćanja, nikad ne bi bilo divnih katedrala, a od svih katedrala najljepša je ona živa, čovjek, koji se radom usavršio kao hram Božji i slika Božja.

Srce Isusovo obećaje

Piše: Srećko CETINIĆ

»UNIJET ĆU MIR U OBITELJI«
(2. obećanje)

»Ne shvaćam, Gospodine, zašto Tvoje darežljivo Srce ne bi unosilo svoj mir u sve obitelji svijeta?«

»Mir, koji ja unosim u obiteljski krug svojih prijatelja, ne temelji se na sredstvima društvene moći ni ljudske vještine« — odgovara Gospodin. »Moj mir ima izrazito duhovna svojstva koja se ne mogu nikome ni nametnuti ni podmetnuti. Ja uvijek bez sustezanja i u obilju dijelim svoj mir, kad je on plod našeg osobnog i uzajamnog poznavanja i priznavanja, kad je on izraz neograničenog povjerenja i predanja. Moj mir ne mogu uživati oni koji imaju usta puna medenih riječi, a srce im je prazno jer su ga ispunili samim sobom. Na njih se odnosi riječ: 'Ustima me štuju, a srcem zlo mi snuju!«

»Gospodine, ja Te želim štovati svim svojim srcem! Samo Te molim, unesi mir u moju obitelj!«

»Kad to uistinu želiš, odgovara ti Gospodin, dopusti mi da najprije tvoje srce pretvorim u krsni zdenac koji preporađa. Srce ti moram ražariti u ognju svoga i Očevog Duha. Ražareno srce premetat ću po nakovnju svoje evanđeoske poruke, i maljem križa dotle ću ga prekivati dok ga ne prekujem u krsni studenac! Tada će u njemu snagom Duha poteći potoci žive vode što struji u život vječni. Na njima će tvoja savjest snagom kraljevskog svećeništva krštavati svaku misao, i svako htijenje.«

»Dopuštam Ti, Gospodine!«

»Počnimo odmah!« — prihvaća Gospodin.

I ti, brate, imaš čitava brda svojih stavova. Za mnoge od njih može se reći da ih od tebe ne zahtijeva ni Bog, ni Crkva, ni tvoja savjest. Ti ih se ipak ne odričeš, premda iz iskustva znaš da mnoge od tih »važnih« stavova tvoja obitelj uopće ne prihvaća. I kad god je o njima riječ, svi »gubite živce«. U takvim slučajevima odluči da se svladaš, i svladaj se!

Svladati se ne znači zamuknuti, nego svoj ponos zaroniti u krsni studenac svoga srca da ti ga savjest pokrsti. Zatim snagom Duha Svetoga presijeci nerazmrsivi čvor razgovora sa samim sobom i odvažno primi razgovor s drugima. Iskrena i nepristrana izmjena misli zbližava ljude, pa se tada i problemi lakše rješavaju i ljudi smiruju. Članovi tvoje obitelji uočit će kod tebe značajnu promjenu. Shvatit će da u tebi djeluje posebna, nova sila. Početi će te cijeniti i postupno prihvaćati. Možda ne odmah sa simpatijom, ali barem sa strpljivošću koja je spremna na suradnju. »Zadivit će ih kad shvate da ih ti, zbog moje ljubavi, na ljubav pozivaš! Zato se sjećajte: Ja, koji sam svojom krvlju u svome tijelu srušio sve zidove koji su vas razdvajali i svako vaše neprijateljstvo po križu u sebi ubio; Ja, koji, tvoreći mir, u sebi stvaram od svih vas jednoga, novoga čovjeka, koji ima slobodan pristup Ocu u jednome Duhu; Ja sam vaš jedini Mir! Ja sam Mir vaših obitelji!«

Biseri Srca Marijina

»DIVOTE SE GOVORE O TEBI, DJEVO MARIJO!«
(Gospa Lurdska, 11. veljače)

Piše: Ante KATALINIĆ

Zahvat Božji u život Crkve, zahvat po Mariji, Majci Kristovoj, u ovo moderno doba, gotovo dvije tisuće godina poslije Kristova rođenja — to je doista u Crkvi nešto novo i u prošlosti nečuveno!

Bilo je i u prošlim stoljećima raznih privatnih objava i ukazanja, ali nikada ni jedno do Lurda i Fatime nije bilo tako značajno kao što su ta dva posljednja. Nikada se privatne objave nisu tako duboko odrazile u životu Crkve kao ukazanja Bernardici i Luciji. Na Lurd i Fatimu svraćaju pozornost Crkve i sami rimski biskupi, pape, kao vrhovni i nezabludivi učitelji u stvarima vjere, a to je za nas od odlučnog značenja. Oni vrlo ozbiljno uzimaju u obzir poruke Lurda i Fatime. Dosta je pročitati samo posvetu Bezgrješnom Srcu Marijinu koju je u Fatimi izgovorio Ivan Pavao II., pa da se u to uvjerimo. Lurd i Fatima su veoma snažno djelovali i djeluju ne samo na čitavu Crkvu nego i na čitav svijet. Pred tom činjenicom ne možemo jednostavno zatvoriti oči. Ograničimo se ipak samo na značenje Lurda.

Blažena Djevica Marija je bez grijeha začeta — Bezgrješna! Kad je 8. prosinca 1854. papa Pijo IX. proglasio to kao članak vjere, digoše se protiv njega i te divne istine svi neprijatelji Crkve. Takve su tada bile prilike u Evropi. Na sveučilištima je vladalo bezboštvo, a kulturni i javni život uputio se takvim stazama da se činilo kao da će vjere i Crkve uskoro nestati. Ali, što se dogodilo?

1858., samo četiri godine poslije proglašenja istine o Bezgrješnom Začeću, u Lurd silazi Gospa i govori Bernardici: »Jest, ja sam Bezgrješno Začeće!«

Otada su se prilike izmijenile. U Lurdu su se počela događati čudesa, a događaju se i danas. Najstroža provjeravanja moderne znanosti, vrhunski medicinski stručnjaci, nezapamćena proučavanja, i . . .? Svi se slažu u jednom: U Lurdu se događaju velika i prava čudesa. U to se sumnjati ne može!

Što to znači za naše vrijeme?

— Događaju se čudesa, dakle postoji Bog! Tako je zaključio i dr Alexis Carrel, dobitnik Nobelove nagrade za biologiju i medicinu, učenjak svjetskog glasa, i vratio se od nevjere vjeri u pravoga Boga. Njegov primjer slijedili su i mnogi drugi učeni ljudi. U svojoj stogodišnjoj povijesti Lurd je bio izvanredan putokaz prema Bogu, kako ljudima visoke znanosti, tako i širokim slojevima naroda.

— Lurd je sa svojim čudesima bio i ostao u krilu Katoličke Crkve. Nikakvog otuđenja ni zastranjenja! Dakle, Nebo potvrđuje gdje je prava vjera i prava Kristova Crkva.

— Digla se kuka i motika protiv Pija IX. i istine o Gospi. Samo četiri godine kasnije, sama Gospa potvrđuje da je rimski biskup, papa, nezabludiv kad službeno, kao vrhovni učitelj Crkve, i u Kristovo ime, naučava stvari vjere i morala. Divna istina, divna utjeha! Završimo: Lurd je duboko zaorao u naše vrijeme, Fatima je produbila brazde. Bog je po Mariji zahvatio u suvremeni svijet. Hvala mu!

Mladost - ludost ?

Piše: prof. Radovan GRGEC

»Imam obitelj. Ne mijenjam svijet.«

Tim riječima ispričava se u filmu »Marsejski ugovor« neki francuski policajac svom američkom kolegi, odbijajući njegov zahtjev da uhapsi opasnog zločinca, inače vrlo utjecajnu ličnost. Želi mu time reći kako mora voditi računa o svojoj obitelji i karijeri i kako nije dovoljno »mlad i lud« da bi kakvim nerazboritim činom ugrozio svoje namještenje i život. Kao da nam i opet dopiru do ušiju riječi već otrcanog refrena: »Mladost — ludost«!

Kršćanska razboritost i mudrost, naprotiv, iziskuje od vjernika da budu dovoljno »mladi i ludi« kako bi svojom svetošću i hrabrošću mogli »pobijediti kraljevstva«, »posjedovati zemlju« i »promijeniti lice svijeta«. Bezumlje hrabrih, kako reče Gorki, mudrost je života. Za razborite, koji štede sebe, evanđeoska će mudrost uvijek biti sablazan i ludost, fanatizam i izazov »zdravom razumu«. Tom izazovu i idealu bliži su oni koji su mladi srcem. I Isus Krist se rodio kao dijete u obitelji nazaretskog tesara, živio, djelovao i umro mlad, a mnogi ga suvremenici proglasišc ludim, sanjarom, buntovnikom i fanatikom. Njegov život, smrt i uskrsnuće ipak izmijeniše lice zemlje.

Pretprošle godine, pišući u Glasniku o idolima i idealima mladih, govorili smo o junaštvu besmrtne mladosti, koja u svim vremenima zrači proljećem i ljepotom života, toplinom i svježinom srca. I u naše vrijeme, pape i vođe naroda govore o mladeži kao o budućnosti i nadi čovječanstva. »Ugrabiste mi srce«, rekao je nedavno Ivan Pavao II. mladima u Španjolskoj. Kakvi god bili idoli i ideali mladih oni su jedini kadri pokrenuti svijet iz mrtvila i robovanja potrošačkoj civilizaciji. Mladi osvajaju vrhunce i obaraju rekorde. Njihove koračnice odjekuju poprištima i stratištima svijeta. Naravno da se te velike snage boje i oni koji su »ogrezli« u komoditetu i često nepravedno stečenom blagostanju.

Međutim, kao što mlade ne smijemo podcijenjivati, tako ih ne smijemo ni precjenjivati, tj. svaku njihovu želju ili hir smatrati zakonom. danas ima među mladima kriminalaca i narkomana, karijerista i anarhista, koji su opasnost za svako društvo. Ima među njima i onih kojima je srce ostarjelo i otupjelo za svaki ideal. Dok ih jedni pretjerano hvale, drugi ih isključuju iz svoje sredine. U nekim najmoćnijim zemljama svijeta prosjek starosti članova upravnih organa iznosi obično šezdesetak ili sedamdesetak godina. Nezaposlenost mladih poprima sve veće razmjere. Pitamo se zašto oni moraju lutati naokolo nezaposleni dok se u mnogim obiteljima gomilaju razne plaće i honorari. Sve su to rane suvremenog društva.

Kao ni Isus, mladi tesar iz Nazareta, mladi ne smiju zaboraviti na ljubav prema bližnjemu, prema obitelji, na svoje staleške dužnosti. Ne smiju zaboraviti da su, zahvaljujući žrtvama, pa i pogreškama starijih, došli do nekih iskustava i uspjeha. Svi mi imamo pravo i dužnost tražiti od mladih da budu puni razumijevanja prema ostalim članovima zajednice u kojoj žive, da budu njezini odgovorni i kreativni članovi. Oni ne smiju zaboraviti da je srce najljepši ures čovjeka, pa makar ih neki smatrali i ludima. Za dvadeset godina mladi će biti dobra polovica čovječanstva. Hoće li to čovječanstvo tada biti doista »mlađe« i vitalnije?

DA BI SE POSVUDA PROŠIRILO KRŠĆANSKO GLEDANJE NA RAD

Ova nas nakana potiče da najprije sami upoznamo i usvojimo kršćanski smisao rada, a potom da molitvom i na druge prikladne načine poradimo kako bi i svijet taj smisao upoznao i prihvatio. U najnovije vrijeme kršćansko shvaćanje rada izložio je sam sv. Otac Ivan Pavao II. u svojoj enciklici »Laborem exercens«, objavljenoj 14. rujna 1981.

Rad je jedna od onih čovjekovih značajki po kojima se čovjek bitno razlikuje od ostalih živih bića. Tako je rad u neku ruku svojstven ljudskoj naravi. A budući da je čovjek po svojoj naravi i društveno biće, to jest usmjeren na zajednicu, ljudski je rad vjerojatno najbitnije čvorište sveukupnog socijalnog zbivanja.

Prema kršćanskoj viziji, rad je izvršivanje Božjeg naloga: »Plodite se i množite i napunite zemlju i sebi je podložite!« Post 1, 28). Čovjek sebi zemlju podlaže upravo radom. No, istovremeno, dok sebi radom podlaže zemlju, on i sebe radom ostvaruje. Tako je čovjekov rad na preoblikovanju zemlje odsjev Božjeg, svemogućeg, stvarateljskog čina, i uvjet da čovjek svojim samoostvarenjem odrazi i drugo Božje svojstvo, a to je samosvojnost. Zato sav čovjekov rad ima služiti ostvarenju samog čovjeka, kako bi, potpuno ostvaren, bio i potpuna proslava Božja. A čovjek je potpuno ostvaren samo kad kao razumno biće spoznaje Istinu, i kad kao slobodno biće odabire Dobro u svojoj praksi.

Rad je i uvjet pravednog stjecanja privatnog vlasništva koje čovjek potom ne čuva sebično za sebe, nego ga darežljivo dijeli odražavajući tako i Božje bogatstvo i Božju darežljivost. Bog je Otac od kojega nam dolazi svako dobro.

Kršćanska vizija rada zahtijeva i određenu »duhovnost rada«. Cijeli čovjek, tijelom i dušom, sudjeluje u radu, u izvršavanju Božje volje. Ali čovjek može i zaboraviti da je rad volja Božja, a on po radu Božji suradnik, pa lako postane rob svoga rada. Zato osim »praobjave« o radu kao dužnosti, imamo i puninu objave o radu kao »odličnom bogoslužju«. Ta nam je objava data u riječi i primjeru Isusa Krista radnika. Trebamo opet čitati njegove prispodobe, ali pod tim vidom. To je pravo bogatstvo objave o radu i radniku. »Ne brinite se tjeskobno za svoj život... Zna Otac da vam sve to treba ... Tražite (u radu!) najprije Kraljevstvo Božje... Ludače, još noćas, zatražit će se od tebe duša tvoja, a što si zgrnuo, čije će biti?... Što koristi čovjeku da cijeli svijet stekne a sebe samog izgubi?«

Dakako da smo u praksi često daleko od Kristovog shvaćanja, pa postajemo robovi rada i stečenih dobara, ili barem nezasitnosti. Je li pravo, na primjer, da u obitelj s jednim djetetom idu dvije velike plaće i razni dodatni honorari tako da se živi na »visokoj nozi«, dok u drugu obitelj s brojnijom djecom ide samo jedna skromna plaća tako da se živi u velikoj bijedi? Pokreti, koji se bore da bi svi imali pravo na rad, jer rad oslobada čovjeka i čini ga neovisnim, i čovjeka i rad gledaju nepotpuno, ako čovjeku i radu ne priječu vrhunaravnu dimenziju. Gledamo li čovjeka pojedinca kao socijalno biće, njegovo pravo na rad nije apsolutno. Radi li netko za »višak« i tako onemogućuje drugome da zaradi nužno, nije čovjek. Zato je potrebno moliti da bi se ljudi osvijestili i rad shvatili kao služenje Bogu, zajednici i pojedincu u zajednici, jer samo tada rad postaje »odlično bogoslužje«.

Josip ANTOLOVIĆ

DIJETE

Dijete je najdragocjeniji dar što ga je Bog poklonio čovjeku. Međunarodni sporazumi u civiliziranom društvu predviđaju, da i u slučaju rata djeca budu pošteđena od uništenja. Doista, najteža je ljaga na vojsci koja čini nasilje djeci i starcima. Nažalost, ti se sporazumi često krše. O tome nam svjedoči Vijetnam, Kampučija, Libanon, Afganistan i druga ratišta. Budući da svijet nastoji što prije zaboraviti svoju sramotu, brzo je zaboravio i strahotu Bijafre. Što o djetetu misli Bog, pokazao je svojim rođenjem kao nejako dijete.

U očima ljudi dijete ipak nema onu cijenu koju mu daje Bog. U svim krajevima koji su bar toliko razvijeni kao što je naš, govori se o naglom opadanju nataliteta uz istovremeni porast bračnih kriza i seksualnog nemorala. Govori se o gradnji naselja, zgrada i stanova posve suprotnih potrebama djeteta. Traži li stan obitelj s djecom, neće ga dobiti, osim ako djecu zataji. U gradskim četvrtima su doduše ostavljene zelene površine za odmor, ali ne za odmor djece. Po njima se slobodno igraju samo psi, jer ne znaju čitati zabranu: »Ne gazi po travi!« Po ulicama i salonima mnogih evropskih gradova više je dama koje se ponose sortnim psima nego djecom. Društvo prijatelja pasa je aktivnije, nego društvo prijatelja djece. Sramota! To nije ni ljudski, a kamoli kršćanski.

Poći u kršćanski brak, nekada je značilo stati odlučno na stranu djeteta. Danas više ne. Danas mnogi kršćanski »moderni supruzi« misle da su djeca smetnja njihovom osobnom razvoju i karijeri. Zato će i oni dijete zbrisati sa svoje staze, i to ne samo jedno. Kako mogu pogledati u oči svome jedincu oni roditelji koji su mu ubili seku, brata...? Kako svoje roditelje doživljavaju djeca kad shvate zašto su sama, zašto se nemaju s kim igrati, učiti...? Zar je onda čudno što bježe od roditelja, koji su svoje ruke okrvavili na herodovski način, a u očima nose mutan pogled?

Pjesnik Bertolt Brecht, i sam dijete takvog društva, u jednom svom djelu pita:

— Gospodine Tata, što vi činite kad ljubite svoje dijete?

— Stvaram za njega nacrt i brinem se da bi mu odgovarao!

— A tko kome da odgovara: Dijete nacrtu ili nacrt djetetu?

— Dijete nacrtu, to se razumije!

Čini se da mnogi roditelji smisle za svoje dijete krivi nacrt. Ako se onda dijete ne uklapa u taj njihov »kalup«, ne krive sebe i »kalup«, nego dijete. Jedan je tata za svog sinčića smislio nacrt: »mali genij, veliki direktor, čovjek s položajem...« sve ono, što sam tata nije mogao postići. Kad je mali donio iz škole ocjene prosječnog učenika, tata ga je toliko mlatio, da je mali dobio stres. Tatu više nije mogao vidjeti. Doživljavao ga je kao tiranina i u njegovoj blizini nije mogao normalno govoriti.

Zamislimo što bi bilo da je nazaretski tesar Josip tako postupao s Djetetom Isusom? Bi li taj Isus ikada mogao održati onaj divan govor na gori o osam blaženstava, da sam nije bio u djetinstvu okružen blaženstvom svog Poočima i svoje Majke? Zacijelo nikada! Otac nebeski je znao kome povjerava svoga utjelovljenog Sina. Bio je to Josip, poočim bolji od najboljeg oca.

Dijete Isus u jaslicama daje nam misliti o svakom djetetu, pogotovo, kad znamo da će taj isti Isus kasnije kao Učitelj ljubavi govoriti »Pustite k meni malene! Ne branite im, jer takvima pripada Kraljevstvo Nebesko!«

Valentin MIKLOBUŠEC

Molite, braćo!

Kod svake svete Mise nakon prikazanja čujemo kako nas svećenik poziva: Molite, braćo! Čini to u ime Krista i cijele Crkve. Taj poziv upravlja nam svaki mjesec i naš Glasnik, stavljajući pred nas opću i misijsku nakanu Apostolata molitve. Mora, dakle, da se tu radi o nečem veoma važnom u životu Crkve kao zajednice i svakoga njezina svjesnog člana pojedinačno, kad se taj poziv tako žarko i ustrajno upravlja. Poziv je naročito upravljen članovima Apostolata molitve. Danas on naročito vrijedi, jer živimo u burnom vremenu kad umire staro a rađa se novo, i kad se na svim područjima stvaraju veoma sudbonosne odluke. Svjedoci smo vrlo žilave borbe između raznih zabluda i istine, između Krista Kralja i Antikrista. Htjeli mi ili ne htjeli, u tu smo borbu i sami uključeni. Kao kršćanima, sigurno nam je stalo da ne prevlada zabluda i zlo: Zlo u pojedincima, zlo u obiteljima, zlo u društvenim silama, zlo u prosvjeti, zlo među mladima, zlo među narodima.

Najbolji način, kako možemo sudjelovati u toj borbi za pobjedu istine i dobra, baš je molitva. Osnivač šenštatskog molitvenog pokreta o. Josip Kentenich, svet svećenik, rekao je: »Molitva je velesila u Božjem kraljevstvu«. Doista, to je Kraljevstvo jako, raste, širi se i razvija kad se u njemu mnogo moli. Vremena, kad se u Crkvi malo molilo, bila su po nju uvijek kobna. To možemo reći i za pojedine kršćanske narode. Svaki preporod Crkve uvijek počinje preporodom molitve, a nikad samim nekim djelovanjem, bez molitve. Prema tome, molitvu ne može ništa nadomjestiti. Apostolat molitve jedan je od najvažnijih i najpotrebnijih apostolata Crkve. Nepogrešivo točno je to znao i blagopokojni zagrebački nadbiskup i kardinal Stepinac kad je u Brezovicu kod Zagreba doveo strogi red sestara karmelićanki da se mole i žrtvuju za cijelu Crkvu, a posebno za svećenike njegove nadbiskupije.

Netko je napisao da je zastava kršćanina njegova molitva. Koliko to više vrijedi za svakog pravog i svjesnog člana Apostolata molitve! Mi dobro znamo svoj program: Sjediniti se s molitvom Isusa Krista Kralja da u srcima zavlada njegovo Kraljevstvo. To je jedini put za preobrazbu svijeta. Mi smo sami po sebi slabi, ali »molitva stavlja dušu u ono raspoloženje i ozračje koje je vlastito napretku. Pribavlja nam potrebnu milost i čuva našoj duši snagu poleta« (Josip Engling).

No nadasve je potrebno da u molitvi budemo ustrajni i ponizni. Na to nas upozorava i naš Gospodin: »Molite svagda, i nikada ne prestanite moliti!« Sv. Pavao u poslanici Rimljanima piše: »U molitvi budite ustrajni!« Ustrajati u molitvi znači moliti svaki dan. Članovi Apostolata molitve odmah ujutro prikazuju cijeli svoj dan Božanskom Srcu Isusovu, a to se prikazanje odnosi na sve molitve, djela i trpljenja dana. Tako se po njemu sve pretvara u najtopliju molitvu. Cijeli život kršćanina postaje život molitve, život neprestanog sjedinjenja s Bogom.

Josip ANTOLOVIĆ

Svi smo pozvani na svetost

Piše: Stjepan KUZMIĆ

DAR I OBVEZA

Drugi vatikanski sabor snažno doziva u pamet svim kršćanima da su ozbiljno pozvani na svetost (LG 39—42). Bog nas nije stvorio samo za naravni život, nego i za nadnaravni, koji i jest naš konačni cilj. Zato je i poslao svoga Sina — Vječnu Riječ, da se utjelovi, kako bi sve nas mogao sebi pritjeloviti. Pritjelovljeni Kristu, udovi smo njegova Mističnog Tijela (Crkve!), i u nama je njegov božanski život. Budući da se božanski život odlikuje davanjem, i mi smo pozvani da dajemo sve što smo i primili. Stoga se ne možemo zadovoljiti samo davanjem naravnog života, nego moramo prenositi i nadnaravni. Točnije rečeno, mi sami od sebe ne dajemo ni naravni ni nadnaravni život, nego ga Bog daje po nama. Mi smo sredstvo u njegovim rukama i na taj način surađujemo s Bogom. Naša veličina je upravo u tom što smo pozvani na suradnju s Bogom. To je izvanredan dar koji obvezuje, pa ćemo za nj i odgovarati, prema pouci koju nam Gospodin daje u svojoj prispodobi o talentima. Da bismo bili prikladno oruđe u Božjim rukama, moramo prepustiti Gospodinu da u nama razvija svoj božanski život, da nas suobličuje samom sebi: svojim mislima, osjećajima, planovima i načinu djelovanja. Ta suobličenost Kristu ide tako daleko da sv. Pavao, koji je Gospodina ozbiljno nasljedovao, govori: »Živim, ali ne više ja, nego u meni živi Krist«. To također znači biti svet.

POZIV SVIH KRŠTENIH

Naše pritjelovljenje Isusu Kristu ostvaruje se po krštenju, a upotpunjuje po svim ostalim sakramentima koje primamo tokom života. Po krštenju dobivamo milosni život koji mora stalno rasti kroz sve veću slobodu od grijeha i njegovih posljedica, od kojih je njegova smrt, i to ne samo kao rasulo tijela, nego još više kao odbačenost duše. Nadalje, po krštenju smo oslobođeni robovanja silama ovoga svijeta, kao što su sebičnost, nasilje i strah, jer vjerujemo i živimo u perspektivi vječnosti. Samo tako oslobođeni i slobodni možemo se razviti u potpune ličnosti koje imaju ispravan stav prema sebi, prema ljudima kraj sebe, prema Bogu nad sobom i stvarima oko sebe. Samo tada smo i slika Božje suverenosti. Budući da se poziv na tu i takvu svetost dobiva po krštenju, svetost nije povlastica svećenika, redovnika i redovnica, nego je dar i poziv svih krštenih, bez obzira koji posao u životu obavljaju, i da li žive u posvećenom braku ili svjedočkom celibatu.

Papa Benedikt XV., upoznavši vrline odvjetnika Bartola Longa, koji je početkom ovoga stoljeća utemeljio veliko marijansko svetište u Pompejima i s njime spojene karitativne ustanove, rekao je: »Stavit ćemo ga zacijelo na oltar. Posebno nam je na srcu da na oltaru imamo sveca u hlačama i kaputu« (koji nije u kleričkom odijelu!). Do tog je i došlo 3.

listopada 1975. kad ga je Pavao VI. proglasio blaženim, jer je na odličan način išao za Kristom, tako da su u njemu mnogi i dobili svjedočanstvo Krista na djelu.

UČENIK NIJE NAD UČITELJEM

Slijediti Krista znači platiti i određenu cijenu kao što ju je i sam Krist platio. Znači biti izložen mnogim opasnostima, suočavati se sa sve težim odgovornostima, trajno biti vjeran. To je cijena ljubavi. Čovjek, koji se odlučuje za Krista, nema u tom neke matematičke sigurnosti ni očitog jamstva. Krist traži povjerenje, a onima, koji mu se predaju, ulijeva nadu i odvažnost. Ići za Kristom znači ići protiv struje, misliti drugačije nego misli svijet, jer »moje misli nisu vaše misli i moji puti nisu vaši puti«. Onoga koga je Gospodin pozvao, njega i hrabri: »Hrabro samo, ja sam!«

Kad netko svoj život povjeri Kristu, osjetit će nešto od onoga što je doživjela jedna djevojčica od 13 godina: »Rekla sam lišću: 'Ne miči se!' Odgovorilo mi je: 'Ne mogu. Vjetar je!' Rekla sam suncu: 'Ne zalazi!' Odgovorilo mi je: 'Ne mogu. Dolazi noć!' Rekla sam Raspetom: 'Zaboravi me!' Odgovorio mi je: 'Ne mogu. Ljubim te!«

I mi bismo često voljeli da nas Krist zaboravi kad osjetimo da na nas stavlja zahtjeve. Ali On to ne može jer nas ljubi. Ne dopušta da prije »uskrsnuća« ne doživimo muku i smrt. Biskup iz Accere je to dobro osjetio, no ipak je mogao ustvrditi: »Usprkos svega, usprkos tolikih svojih slabosti, ne uspijevam ni za jedan trenutak da Mu reknem: 'Ne«. Kad si s Njim, imaš jednu jedinu želju: Da u sebi potpuno ostvariš ono što On želi. Znam samo da bih više volio da ni ja ne postojim kad Njega ne bi bilo. Znam samo da bih uvijek izabrao baš njega, makar se i tisuću puta vratio u život. Izabrao bih ga, makar iz iskustva znam da On sa 'svojim prijateljima« ima tešku ruku. A tko od nas ne bi tako radio s onim koga voli (. . .)? Ne mogu razumjeti kako toliki ljudi, moja braća, koja poput mene toliko žele sreću, dapače i žive za tu sreću, Njega odbacuju i sve više vole ono što je 'taština nad taštinama'. Što se mene tiče, znam samo da zavidim onima koji ga ljube potpuno poput svetaca.«

Shvatimo li smisao ovog divnog svjedočanstva biskupa iz Accere, kako da se ne odvažimo za svoj kršćanski poziv, za ostvarivanje svetosti života po trajnom suobličavanju osobi Isusa Krista, neposrednim ulaženjem u njegove osjećaje i u sâm njegov život!

Sveta godina 1983.

Ove godine navršava se 1950. obljetnica Kristove otkupiteljske smrti. To je ponukalo papu Ivana Pavla II. da 1983. godinu proglasi Svetom godinom Otkupljenja. Svetu godinu susrećemo i u Starom i u Novom zavjetu. Najprije se slavila svake sedme (subotna godina), a onda svake pedesete godine (jubilejska godina). Svake sedme godine trebalo je na slobodu pustiti sve robove i oprostiti sve dugove. Razlog tog zakona jest iskustvo slobode i pomilovanja izabranog naroda: »Sjećaj se kada si bio rob u zemlji egipatskoj, i kako te je Jahve, Bog tvoj, otkupio« (Pnz 15, 15). Kako su ti zahtjevi subotne godine bili teški i gotovo neostvarivi, Židovi su ih prenijeli nakon Babilonskog sužanjstva na svaku pedesetu godinu (Lev 25,8 sl).

Budući da čovjek svojim silama nije mogao nikad ostvariti zamisao subotne godine, kod proroka Izaije Zakon će postati obećanje: Bog će sam u posljednja vremena ostvariti tu svetu milosnu godinu. Krist Gospodin u svom programatskom govoru u Nazaretu na početku svog javnog djelovanja spominje to obećanje proroka Izaije (61, 1—3) i tvrdi da je njegovim dolaskom nastupila godina milosti Gospodnje, Sveta godina Otkupljenja«.

Poruka Svete godine Otkupljenja: Budući da sami živite od oproštenja, dužni ste praštati jedni drugima. »Kao što je Gospodin dobrostivo oprostio, tako činite i vi!« (Kol 3, 13)

Marko MATIĆ

Suton života - trenuci milosti

Iznemogao, oronuo starac, približavao se već osamdesetoj godini života. Još je doduše izlazio iz kuće, ali rijetko i samo za najljepšeg vremena. Nije više mogao ni u crkvu da prisustvuje svetoj Misi, kao što je to vrlo rado činio od rane mladosti. Dakako, kod Mise bi se on uvijek i pričestio, pa je u kasnijim godinama s Kristom lakše podnosio svoj prilično težak i osamljen život. Ali sada u dubokoj starosti je ostao i bez te utjehe. — Ne čujem dobro! Slabo vidim i noge su me izdale. Najteže mi je što više ne mogu u crkvu. — Tako mi se jadao dobri starac kad sam ga prvi put posjetio. Stanovao je u malom stanu na četvrtom katu. — Kad vi ne možete k Isusu u crkvu, doći će On k vama. Donosit ću vam svetu Pričest u vaš stan. — Bilo je to obećanje za starca vrlo utješno.

Odmah sutradan krenuh k njemu, ali ne više sam. Sa mnom je pošao i Isus pod prilikom hostije. Starac je bio izvan sebe od radosti. Lijepo se ispovijedio, pričestio i od sreće ponavljao: — I Vi ste meni donijeli Isusa . . . —

Krist želi biti prisutan u životu svih uzrasta i svake dobi svojih vjernika. Pa, dakako, želi biti prisutan i u staračkim godinama, kad njegovi vjernici više ne mogu doći u crkvu. Onda On ide k njima u njihov stan. Velika je to povlastica za stare osobe. Nama svećenicima Crkva stavlja posebno na srce brigu za starce, da ih ne ostavimo same, da im donosimo Krista . . . Starci i nemoćnici neka to znaju i neka se ne ustručavaju da nas pozovu. Ali neka znaju i ovo: Ako je njima drago što se mogu u svom stanu susresti s Kristom, drago je i svakom svećeniku da im to omogući.

Evo još jednog primjera: Bila je to starica koja je davno prešla osamdesetu godinu života. Našao sam je u kuhinji dok je sebi pripravljala objed. Prsti na rukama bili su joj od reume izobličeni. Uvijek se rado molila, pa i sada se rado moli. No, u crkvu ne može već par godina. Za nju sam doznao preko suradnika. Došao sam da se dogovorimo kada da joj donesem uskrsnu svetu Pričest. Veoma sam se začudio, kad mi je odlučno odgovorila: — »Ma kako ću? Pustite vi to. Ja ću to već sama urediti. — Vidim da nešto ipak mora biti radi čega me odbija. Možda se nije davno ispovjedila pa joj je sad neugodno? Ne, rekla je. Ona se rado ispovijeda. Ali zašto onda neće, pitao sam se u sebi. A ona stalno samo ponavlja: — Ma kako ću? — Sasvim jednostavno, odgovorih. — No ništa od tog. Konačno reče da će se pričestiti za svetog Antu. Ali to je još daleko, pomislim. Bude li smrt brža, hoće li joj itko od ukućana pozvati svećenika! Dođe mi da joj ovo predložim:

— Utorak je posebno posvećen štovanju svetog Ante. Hajdemo se dogovoriti tako da uskrsna pričest bude na uskrsni utorak. Tako ćete se i pričestiti i počastiti svetog Antu. — Prijedlog joj se svidio i obećala je da neće promijeniti odluke.

Na uskrsni utorak evo me k njoj. Tek tada sam shvatio ono njezino: — Kako ću? — Dolazak Gospodinov u kuću za nju nije makar što! To je velika i svečana stvar, a ona nije mogla odmah za sutradan, kako sam joj prvo predlagao, sve urediti kako dolikuje za Gospodinov posjet. Do uskrsnog utorka bilo je nešto drugo. Doista, sada sam shvatio: Ukrasila je salon, veliki stol prekrila stolnjakom, na stolu križ i dvije svijeće, blagoslovljena voda, cvijeće, . . . I ona sama bila je svečano obučena. Sve upravo onako kako dolikuje za najvećeg Gosta, kao što je Gospodin. A kad sam se spremao da odem, nije se mogla dovoljno zahvaliti. Suzama mi je kvasila ruku kojom sam joj dao Tijelo Kristovo.

Istina je da treba po mogućnosti sve tako urediti kako dolikuje za Kristov dolazak u čovjekov stan. No, nema svatko mogućnosti da sve tako svečano pripravi. Uostalom, Isus to i ne postavlja kao uvjet da dođe u nečiju kuću. On dobro razumije naše prilike. Zna što je jednostavnost i siromaštvo. Razumije to i svećenik. Dobro mu je poznato da starac ili starica radi drugih u kući često ne smiju priuštiti sebi mnogo od onih stvari koje su tako dobre pa i potrebne. Zato svećenik nosi sa sobom sve što je potrebno za pričest: križ, svijeću, blagoslovljenu vodu. A onaj, kome svećenik dolazi, dosta je da stol prekrije bijelim

ubrusom i pripravi čašu obične vode. To pak može svatko. Više od toga, ako je zbog raznih okolnosti nemoguće, ne traži ni Isus ni svećenik. Bitno što se traži je dobro srce koje se želi sjediniti s Gospodinom u svetoj Pričesti. Traži se dakle ljubav prema Gospodinu. Tamo gdje te ljubavi nema, uspostavlja je se po svetoj Ispovijedi.

Na ovo posljednje neka misle osobito oni koji su u proteklom životu zanemarili osobne susrete s Kristom po svetoj Pričesti. Jer — ima i toga. Život donosi sa sobom koješta! Sam im Krist želi pomoći da se susretnu s Njim bar u vrijeme starosti, pod konac života, kad ih ostavljaju ne samo tjelesne sile nego možda i njihovi najbliži. Ostavljaju ih i životne brige koje im možda u prijašnje vrijeme nisu davale dovoljno slobodnog vremena za crkvu za dušu. A sad su slobodni i imaju vremena za razmišljanje, za molitvu, za dušu.

Može to biti za nekoga prilika da se baš sad, pod konac života, napokon iskreno i dobro ispovjedi. Kao ona žena koja je jedan svoj teški grijeh nosila cijeli život, zatajivši ga na mnogo ispovijedi, a kad joj je svećenik kao iznemogloj starici došao u kuću da je ispovjedi i pričesti, smogla je snage i izjavila: — Sad ću napokon ipak reći sve. — Godinama je Krist čekao na taj čas da joj može sve oprostiti, potpuno je smiriti i pod konac njezina života opet uspostaviti vezu ljubavi koju je ona još u svojoj mladosti prekinula. Ta On je i došao prije svega radi grješnika!

Petar RIBINSKI

Potamnilo je zlato

Kršćani — neznabošci! Je li to moguće? Je li istina da su kršćani, pa i katolici, koji su se nekoć smatrali jedinim pravim kršćanima, u velikom broju postali jednaki neznabošcima »kojima je bog trbuh, a slava u sramoti«? Po nama kršćanima svijet bi morao sličiti velikoj kući u kojoj vlada ljubav, mir, sloga, uzajamno poštivanje i pravo bratoljublje. Međutim, i među mnogim kršćanima vlada zloba, nesloga, mržnja, osveta i sebičnost, tako da se često ne mogu zvati ni ljudima, a kamoli kršćanima. Postali su jedni za druge vukovi, a ne braća! Svaki bi od nas morao biti »svjetlo, sol zemlje, grad na gori; svaki bi morao osvajati druge da svi slavimo Oca nebeskoga, ali, nažalost, potamnilo je zlato!

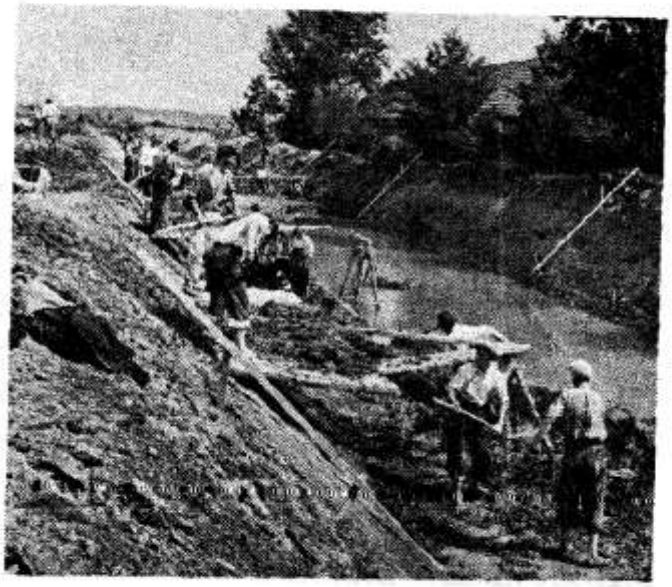
Julien Green piše: »Često sam vidio da u našem današnjem modernom životu ima mnogo nekršćanskog, i mislio sam u sebi: Kad bi sveti Pavao došao među nas u ovo naše vrijeme, sigurno bi pomislio da je došao među poganske Rimljane, neznabošce, koji se predadoše svojim strastima. Ljudi današnjeg vremena su prekrojili Evanđelje po svom ukusu. No svaka stranica Novog zavjeta osuđuje naš život i naše vladanje. Uz toliko primljenih pričesti, uz toliko prikazanih Misa, uz toliko propovijedi i pouka, mi kao da nismo ni kršteni. Kršćani svojim nekršćanskim životom nikoga ne obraćaju na kršćanstvo, ali svakoga s kim se susretnu odvraćaju od Boga.«

Tvrd je to govor i osuda kršćana, i sigurno je, da nisu svi takvi. Mi se, međutim, ne upuštajmo u istraživanje da li su takvi drugi, nego se pitajmo, nismo li takvi upravo mi? Ustanovimo li da smo pravedno osuđeni, ne mirimo se sa svojim manama! Moglo bi nam se dogoditi ono što sveti Pavao piše u svojoj poslanici Rimljanima: »Kako nisu smatrali vrijednim držati se spoznaje Boga, predade ih Bog nevaljalu umu, te čine što ne dolikuje, puni svake nepravde, opakosti, lakomosti, zloće. Puni zavisti, ubojstva, svađe, prijevare, zlonamjernosti. Došaptivači, klevetnici, mrzitelji Boga, drznici, oholice, preuzetnici, izmišljači zala, roditeljima neposlušni, nerazumni, nevjerni, bešćutni, nemilosrdni. Znaju za odredbu Božju — da smrt zaslužuju koji takvo što čine, a oni ne samo da to čine, nego i povlađuju onima, koji čine.«

Pred nama je korizma, vrijeme izvanredno prikladno za obraćenje, vrijeme kad Bog očekuje da mu otvorimo srce, da uđe i preporodi nas iznutra, kako bismo postali novi, Božji ljudi. Kršćanine, brate, zagledaj se u ogledalo Kristovog lica, pa ćeš spoznati kako bi divan mogao biti po Bogu, a kako si ružan po grijehu. Operi se u krvi Kristovoj, da na tvome licu opet zasja zlato lica Kristova!

Srećko DOMANOVIĆ

RAD I ČOVJEKOVO

BOG NAM JE DAO BISTAR UM, ODLUČNU VOLJU I JAKE RUKE DA SEBI PODVRGNEMO ZEMLJU, A MI DA SE PODLOŽIMO SAMO NJEMU KAO DJECA OCU

Temeljna Božja namjera s čovjekom kojega je Bog »stvorio na svoju *sliku*«, nije bila povučena ni kad je čovjek grijehom raskinuo savez sa svojim Stvoriteljem i zbog toga *morao čuti riječi:* »U znoju lica jesti ćeš svoj kruh«. Te riječi doduše navještaju čovjeku da će mu rad biti kadikad veoma težak, ali ga rad i dalje vodi do podvrgavanja zemlje koju mu je Bog dao, i nad kojom ga je postavio za gospodara.

Rad, i to naporan rad, koji je označen slikama »znoja na licu«, opće je poznata stvar. Ipak ga neke vrste radnika posebno doživljavaju. To su na primjer poljodjelci, rudari, radnici u kamenolomima, željezarama, bučnim strojarnicama, gradilištima i slično. Naporan je i rad znanstvenika, liječnika, bolničara, prosvjetnih radnika, žena u domaćinstvu i drugih. Napor i »znoj lica« poznat je svima koji ozbiljno rade i ispunjavaju svoje poslanje u *ljudskome* društvu, svima koji rad prihvaćaju kao sveopći čovjekov poziv.

UREDSKI POSLOVI NISU LAKI AKO IH VRŠIMO SAVJESNO, SLUŽEĆI BOGU U ČOVJEKU

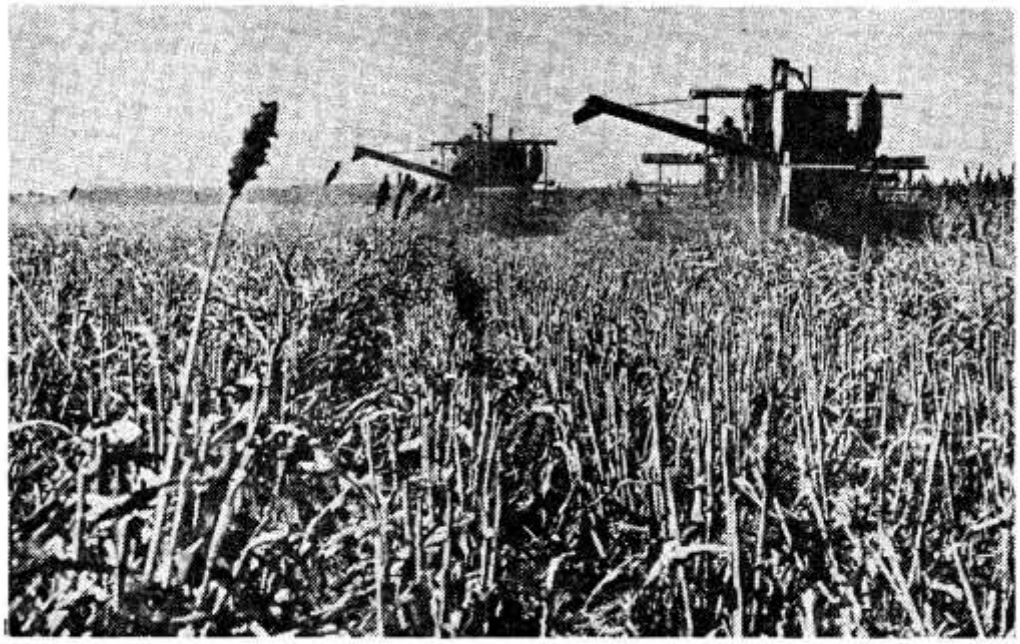
DOSTOJANSTVO

Iako je svaki rad naporan, a ponekad znade biti i veoma mučan, ipak je on čovjekovo dobro i u skladu s njegovim dostojanstvom. Kako je rad u skladu s čovjekovim dostojanstvom? Obrađujući »zemlju«, to jest prilagođujući prirodu svojim potrebama, čovjek izgrađuje i samog sebe. Zemlja se, naime, opire čovjekovim zahvatima, i samo ponizan, ustrajan, s drugima usklađen rad, daje rezultata. Čovjek, dok radi kao čovjek, to jest kao svjesno i slobodno biće, vježba se u mnogim vrlinama koje su mu potrebne, i tako »postaje više čovjek«. Bez toga radišnost ne bi bila krepost, kakvom je inače svi smatraju, to jest navika koja me čini boljim, mome uzoru (Bogu!) sličnijim.

Rad na oplemenjivanju materije može biti i neumjeran, a tada radišnost nije krepost nego mana koja se kosi s čovjekovim dostojanstvom, jer umjesto da čovjek gospodari zemljom i radom, rad zagospodari njime. To je isto takc protiv čovjekovog dostojanstva kao i nerad, osobitc kad na rad sili pohlepa za materijalnim dobrima, a ne ispunjavanje od Boga primljenog poslanja u svijetu. Bio neumjereni rad svojevoljan radi pohlepe, ili prisilan, kao što bude u koncentracionim logorima, on je uvijek protiv čovjekovog dostojanstva. U prvom slučaju svoje dostojanstvo gazi sam pojedinac, a u drugom slučaju gazi ga drugi. Isto je tako protiv čovjekovog dostojanstva kad se radniku uskraćuje pravedna plaća, pa mora raditi i preko svojih sila. Kršćani su pozvani da radu daju onaj smisao koji mu je dao i Bog: Priliku za izgradnju ljudskog dostojanstva.

TINO

KOMBAJNI SU ZAMIJENILI KOSE I SRPOVE, ALI NISU UKLONILI ZNOJ. HVALA TI, BOŽE, ZA PLODNA HRVATSKA POLJA I SVA POLJA SVIJETA. BLAGOSLOVI TRUD I KRUH SVOJE DJECE!

Smije li se pokušati spasavati nečiji brak, ako on nije sklopljen po crkvenim zakonima: a) u slučaju kad se radi o nekatolicima vjernicima, b) u slučaju nevjernika, c) u slučaju katolika, slabih vjernika, koji se ne žele pravilno vjenčati, a s namjerom da djeca ostanu živjeti u obitelji i da se izbjegnu psihičke traume rastave kod djece i roditelja?

NN, liječnik

Spasavati civilni brak?

Piše: Ivan FUČEK

Govorite o »braku«, čak o »sklopljenom braku«, znači isključujete »brak na probu« i »stvarno slobodne veze«. Braku na probu danas neki žele pridavati neku vrijednost, ali »već i sam ljudski razum govori da je on neprihvatljiv, pokazujući kako je malo uvjerljivo govoriti o 'probi' kad je riječ o ljudskim osobama, čije dostojanstvo traži da one uvijek i jedino budu predmet ljubavi i darivanja koje nema nikakve, ni vremenske ni bilo kakve druge granice«, tako papa Ivan Pavao II. u Ap. pobudnici »Familiaris consortio« (=FC) br. 80.

Mnogi danas žive u slobodnim vezama, iz najrazličitijih razloga: — neki, kao da se na to osjećaju prisiljeni ekonomskim, kulturnim i vjerskim teškoćama, jer bi »tobože, sklapljanjem redovne ženidbe bili izloženi štetama, gubitku ekonomskih probitaka, diskriminaciji, itd.« (FC 81); — drugi opet preziru, osporavaju ili odbacuju društvo, obiteljsku ustanovu, društveno-politički poredak; — neki jednostavno traže užitak; — neki to čine iz krajnjeg neznanja i siromaštva, katkada pod uvjetima nastalim iz prave nepravde; — neki iz psihološke nezrelosti koja ih čini kolebljivcima i ulijeva im strah da sklope konačnu vezu; — u nekim krajevima prevladava tzv. »samodošlost« ili »tradicionalni običaji, koji predviđaju pravu ženidbu tek nakon nekog vremena zajedničkog stanovanja i poslije rađanja prvog djeteta« (FC 81). Gledajući vjerski-moralno, uvijek se radi o gubitku vjerskog smisla braka, o gubitku milosti sakramenta, napokon o sablazni. Gledajući s društvenog stanovišta, uvijek je to rušenje pojma obitelji, slabljenje osjećaja vjernosti, pa i prema društvu, moguće psihološke traume kod djece, isticanje egoizma (FC 81).

Dolazi pitanje vezanih jedino »građanskom ženidbom«, koje raščlanjujete u razne kategorije. Najprije **brak »nevjernika«**. Svaki čovjek »iure naturae« — po naravnom pravu, u zrelim godinama, smi-

je sklopiti brak. Nevjernici nemaju drugi titul: ne poznaju sakramente. Njihov brak, sklopljen civilno, je prema tome valjani zakoniti brak i po sebi je nerazrešiv. Rušiti brak bilo kojeg nevjerničkog para, sklopljenog na temelju naravnog prava i po državnim zakonima, je zlo.

»U slučaju kad se radi o nekatolicima vjernicima«, znači, protestantima, pravoslavnima i drugim kršćanskim konfesijama. Ali vi kažete općenito »nekatolicima vjernicima«, pa se može misliti i na brakove kod muslimana, budista, hinduista i drugih »vjernika« koji nisu katolici. Dakako, između ovih su velike razlike: jer jednima je brak sakramenat, drugima nije i ne može biti (budisti). Svima je brak velika svetinja. Sklapa se na temelju naravnog prava i po njihovim uredbama. To je zakoniti brak za njih (ne za jednog katolika, naravno), pa rušiti takav brak je zlo.

»U slučaju katolika slabih vjernika koji se ne žele pravilno vjenčati«. »Pravilno« pretpostavljam da mislite »crkveno«. Nažalost, »sve češći je slučaj da i katolici, iz ideoloških ili praktičnih razloga, radije sklapaju samo građanski brak, odbijajući ili odgajajući slavljenje crkvene ženidbe« (FC 82). Katolički brak je **sakramenat** i ne može se dijeliti »brak« od »sakramenta« kod katolika: radi se samo o dva vidika iste stvarnosti. Uzmimo sad: neki par živi samo civilno vjenčan, ne želi se i neće vjenčati crkveno. Pretpostavimo da žive već puno godina tako, da su izgradili i lijepu obitelj, rodili djecu i odgojili, dokazali ljubav i vjernost, čak dolaze i u crkvu, doduše rijetko i iz neke tradicije, ali pomažu drugima, spremni su sudjelovati u karitasu, pretpostavimo (iako je teže pretpostaviti) da se ponekad i mole. Jasno, »njihov se položaj ne može smatrati sličnim položaju onih koji žive bez ikakve veze, jer barem postoji određena obveza za jasno i vjerojatno postojano životno stanje, premda često takvom koraku nije stran izgled o možebitnoj rastavi. Tražeći od države javno priznanje takve veze, ti supruzi pokazuju spremnost da s probicima istodobno prihvate obveze«, tako govori isti papa Ivan Pavao II. u FC 82.

Papa kao da još manje pretpostavlja kod takvih parova nego smo pretpostavili mi; želi reći da takvi parovi ipak u sebi nose neke vrijednosti. Mada je načelan stav jasan, kaže papa: »Unatoč svemu tome Crkva nikako ne može prihvatiti takav položaj« (FC 82). To je načelno.

Što se tiče postupka s takvim parovima, tj. pastoralno praktički gledano, najprije »valja težiti tome da vjernici steknu spoznaju kako je nužna veza između izbora života i vjere koju ispovijedaju«, mada se u pitanju radi upravo o »slabim vjernicima«. Ipak pastoralni postupak treba ići za tim da ih se prosvijetli i da se poduzme »sve što je moguće da se te osobe navedu da srede svoj položaj prema kršćanskim načelima« (FC 82).

Možemo zamisliti tri vrste ovakvih parova: — jedni su jako blizu crkvi i crkvenoj zajednici, crkvenoj i vjerskoj praksi, ipak »ne mogu biti pripušteni sakramentima« (FC 82). Drugi će se, možda, nekad crkveno vjenčati: zasada nemaju mnogo veze s crkvom, ali kad partner iz prijašnjeg crkvenog braka umre, tada će se dotični koji sada živi u drugom braku, osjetiti slobodan, pa će možda zaželjeti i crkveno vjenčanje. A kad se radi o slobodnima, koji su daleko od crkve, uvijek postoji nada da će se jednoga dana ipak odlučiti i na crkveni brak. I jedan i drugi slučaj je nekako »put« prema kršćanskom braku, mada je taj put samo izdaleka prema sakramentu ženidbe. Moguće je, vjerujući u Božju milost, da se srca tih ljudi okrenu prema Bogu, a kod vezanih da se uklone zapreke smrću prijašnjeg supruga, pa da jednog dana ostvare pravi katolički brak. Treći slučaj može biti, kad nikako nema nade da će jednom od tog braka nastati kršćanski brak.

Prema svima tima trebaju »pastiri Crkve« i svi vjernici pokazivati veliku ljubav, i činiti sve što je moguće da dođe do kršćanskog braka, ali nikad nije uputno da se direktno ili indirektno takvi brakovi nastoje srušiti, ne samo zbog psihičkog zdravlja djece i roditelja, što je veoma važan moment, nego zato što uvijek postoji nada da će se takvi brakovi jednom srediti. Ukoliko, naprotiv, neki civilni brak nema nikakvih pozitivnih vrijednosti, protivno ovome što govori papa i kako smo obrazložili, dapače, ukoliko je samo na štetu civilno vjenčanih bračnih drugova, njihove djece i zajednice (recimo: pijanstvo, razvrat i nevjera, itd.), odgovor je negativan, tj. takvi brakovi nemaju u sebi ni izvan sebe razloga da postoje, naprotiv oni se pokazuju štetnima.

SMILJANA I LJUBICA

Piše: Martin IVANOV

Ove dvije priče ispisao je sam život, a ja vam ih samo prenosim. Priznajem da ih ne mogu ispričati hladno, kao da se mene ne tiču, jer sam i ja bio na određen način povezan s objema sudbinama. Smiljana je imala sveučilišnu naobrazbu i bila je veoma cijenjena na svom radnom mjestu. Godinama smo radili u istom uredu, stol do stola. Dugogodišnji zajednički rad i isti poslovi uklonili su među nama sve prepreke i postali smo vrlo bliski jedno drugome. Ljubica je po zanimanju bila krojačica. I nju sam dobro poznavao, jer smo kao podstanari stanovali u istoj zgradi. Kako smo se nedjeljom redovito sretali u crkvi, naše su se obitelji toliko zbližile da me je zamolila za krsnog kuma dvojici njezinih sinova. Za potpunije razumijevanje ovih zbiljskih životnih priča, moram istaknuti, da i Smiljana i Ljubica potječu iz Dalmatinske zagore, iz obitelji u kojima je duboko ukorijenjena vjera i tradicionalno kršćansko ćudorede.

Priča o Smiljani

Nakon završenih studija na sveučilištu, Smiljana se udala za Ivana, magistra tehničkih znanosti, koji je već zauzimao visok položaj i dobro zarađivao. Priznat kao stručnjak i rukovodilac, Ivan je dobio stan brzo nakon stupanja u brak. Njegova i Smiljanina plaća, često povećane raznim dodatnim zaradama, omogućile su im da uskoro nabave skupa kola i izgrade kuću za odmor na privlačnom mjestu uz samo more. Bili su radosni, a radost im je povećavalo dvoje krasne dječice, Ante i Ivančica. Smiljana je izgledala sretna. Uvijek vedra, nasmijana, dotjerana i pomalo vragoljasta. Krupne, zelene oči zapazile bi sve što može život uljepšati. Premda nije mnogo razmišljala o duhovnim vrednotama, ipak nije prekinula svaku sponu sa starim tradicijama iz kojih je ponikla. Ali nije ni dopuštala da joj tradicije postanu i obveza. — Poberi sa sela što je lijepo, zahvati u gradu što je ugodno. Tako se živi! —

Međutim, kako u životu često biva, zlo pokuca na vrata nenajavljeno. Primijetio sam da je Smiljana počela dolaziti u ured vrlo blijeda, iscrpljena, neispavana. Ispod očiju razvukli se plavi kolutovi, a zjenice, nekad tako vesele, odavale su tjeskobu. Jednom mi je u razgovoru odala da u donjem dijelu trbuha osjeća jake bolove. Iz dana u dan zamirao je njezin radosni smijeh, a na poslu je bila nervozna. Kao da bi htjela pobjeći od svoje zbilje. Bolovi su joj postali nepodnošljivi, pa je otišla na bolovanje. Domala smo čuli da je u bolnici. Prošla je nekoliko »kura« zračenja, ali nije pomoglo. Ni operacijski stol nije donio zdravlje, nego je samo ubio posljednji tračak nade.

Posjetio sam je u bolnici. Već sama bjelina zidova budi neobičan osjećaj. Smiljana leži nepomična. Duge kose kojima se nekoć toliko ponosila, razbašurene su po jastuku. Oči bez sjaja, utonule u tjeskobu. Blijede ruke svršavale su s dugim, naglo smršavjelim prstima. U meni se probudilo sjećanje na Sudetinu pjesmu: »Umorne ruke moje«. Što da joj kažem? Riječ mi ne dolazi. Ispod prozora šumi vjetar u gustoj borovoj šumi, a još dolje niže prostrlo se more, tiho i mirno, da ne povrijedi osjećaje jednog života koji se gasi. U meni se budi sjećanje na naše razgovore:

— Najljepše su mi večeri uz more. Ivan i ja šetamo po plaži, držimo se za ruke. More žubori kao razred razdragane djece, a miris borova nas opaja. Tako mi je

Priča o Ljubici

jednom pričala o svojoj sreći. Osjetio sam da nešto moram reći.

— Smiljano, kako se osjećaš? — Sa mnom je gotovo, Martine, zar ne vidiš! — Pokušao sam je utješiti riječima, ali je ona osjetila svu nemoć mojih riječi i samo zavapila: — Jadno moje dvoje djece! Ja sam im još tako potrebna, a... Iscrpljeno tijelo trzalo se od grča i prekinulo riječ. Ušutio sam i samo je nježno prihvatio za ruku. Smirila se i obrisala suze. Oči joj se raširiše, a iz njih je zračio jeziv strah prošnja, što li? I danas me srsi prođu kad se toga sjetim. — Eno ih! Na stropu, na zidu, eno ih! Troje! — Smiljano, o čemu govoriš? Smiri se! Ti imaš priviđenje! — Ne, nemam priviđenje! To su oni, moja djeca. Troje! Ubila sam ih! Vidim ih kako gledaju u me i osuđuju me... Oči je zaklopila rukama, ispod njih suze i jecaji: — Tri tužitelja, tri sunca, tri svjedoka protiv mene... Ubila sam ih, kako sam samo mogla... Došla je sestra i dala joj injekciju. Smirila se.

Sjetio sam se naših davnih razgovora. — Pobačaj je samo planiranje obitelji, života. Martine, ne može se danas živjeti zatucano, kao kad smo se mi rodili na selu.

Došao sam još jednom. Pokušao sam je nagovoriti da se ispovjedi. — Ne, za mene je sve prekasno!

Za nekoliko dana, ... vijenci, crna povorka, tužna glazba, hladna kiša. Išli smo bez riječi da ne povrijedimo suze Ante i Ivančice.

Sinoć sam opet posjetio Ljubicu u njihovu skromnom domu. Kad god dođem k njima, nemam ni trenutka mira. Na koljenima mi se stalno izmjenjuju njezina tri sina. Najmlađem su tek dvije godine, a baš on i jest povod ove zbiljske priče.

Starija dva sina Ljubica je rodila carskim rezom. Između njihova dva rođenja imala je i dva spontana pobačaja. Kada je zanijela tog najmlađeg, znala je da neće ići bez carskog reza. Pošla je ginekologu.

— Gospođo, vi ste luda ako želite roditi i ovo dijete. Ako ga ne pobacite, svjesno srljate u smrt. A što onda s ono dvoje koje već imate? Zar vas oni ne trebaju više nego što vi trebate ovo treće? Zaboljele su je ove riječi. Prestrašila se. Časak je i zašutjela. Zatim je smogla snage i rekla:

— Ne, doktore, ja to ne mogu učiniti! Ja vjerujem u Boga i neću učiniti tako strašno ubojstvo.

Iskusni ginekolog ju je odmjerio od glave do pete: — Dobro, gospođo, neka vam bude kad sami tako hoćete.

Došlo je vrijeme poroda. Djeca nisu slutila ništa, ali je tata s njima molio za mamu. Bez carskog reza nije išlo. Došao je na svijet dječačić, zdrav i čitav. Međutim, istrošena maternica je izazvala velike komplikacije. U rađaonici je došlo do prave drame. Ljubica je neobično mnogo krvarila, a pojavile su se i druge smetnje. Ginekolog-kirurg je samo nemoćno širio ruke: — Nemoćan sam, nemoćan. Ovu smo ženu izgubili. Medicina ju ne može spasiti.

— Doktore, radite, što ste zastali, vrisnula je sestra Mirna. Zar ne vidite da umire! Ona je majka troje djece! Sestra Mirna je bila Ljubičina prijateljica i produžila je rad u drugoj smjeni samo da bi mogla biti prijateljici na pomoć kad bude rađala.

Tri sata vodila se borba. Liječnik nije dao srcu da se preda, sestra Mirna nije dala liječniku da stane.

— Sestro, ako je spasimo, ja ću vjerovati u Boga, a ne u medicinu! — I spasio me, kume moj, spasio Bog mene i moje dijete, spasio jednom i doktora. Pa gledajte samo moga Miljenka! Što bih ja sada bez njega?!

Gledao sam je sretnu. Majčinstvo je u njeno biće utisnulo neizbrisiv trag. Da nam je više vjernih i hrabrih majki! Bilo bi više sreće u našim domovima, više sreće u našoj domovini.

Sam Bog vas je poslao

Piše: Stjepan KUŠAN, senior

Jednog jutra, kad se sestra Melanija spremala na posao u kliniku, nije ni slutila kako će se tog dana baš njome Bog poslužiti za svoje planove. Preko nje je spasio jedan ugroženi život, kojemu je, kao i svima nama, namijenio jedno poslanje.

Na prodoran zvuk zvona sestra Melanija se uputila prema vratima klinike, pred kojima je stajala gospođa srednjih godina s papirima u ruci: uputnica i povijest bolesti. Nije bio red baš na sestri Melaniji. Ali su se druge oglušile, a nju je zanimalo tko to tako uporno zvoni. Otvorila je vrata. Kad je neznanka vidjela pred sobom časnu sestru, trgnula se i u licu malo problijedila. Izgledalo je kao da je tog trenutka zanijemila, jer nikako nije mogla progovoriti. Da je izbavi iz neprilike, sestra je zapitala što treba.

— Da li je ovdje ginekologija? — Nije, odgovori sestra Melanija i već htjede zatvoriti vrata. Međutim, tog joj trenutka prođe glavom strašna slutnja, koja joj ne dade da zatvori vrata: »Tko zna, nije li možda . . .?« Ponovo stupi pred ženu, koja se još više prepade.

— A što vam treba ginekologija, strogo je upita. Ako ste nakanila ubiti, odmah se vratite kući. To ne smijete učiniti! Bog će vas kazniti, ako me ne poslušate!«

Na ovu sestrinu zapovijed žena se još više prepala, te za korak ustuknu od vratiju, gledajući sestru prestrašeno. Videći ženinu zbunjenost, sestra je zapita je li udata?

— Jesam, hitro će žena, ali tiho. Već imam četvero djece. Da sam opet trudna krila sam pred njim tri mjeseca. On ni sad ne zna da sam pošla u bolnicu. On ne bi dao . . .«

Čuvši to priznanje, sestra je primi za ruku i povede u hodnik gdje će moći nesmetano razgovarati. Začudo, neznanka je ušla za njom bez riječi. Sestra joj ponudi mjesto na klupi kraj zida da se lakše smiri. Kad je vidjela da se malo primirila, nastavila ju je odvraćati od onoga što je nakanila. Prikazala joj je sve posljedice za zdravlje tijela, ali također i za vječni život. Na kraju krajeva, to je težak zločin.

— Gospođo, govorila joj je sestra, izgleda mi kao da ste na nečiju zapovijed morala pozvoniti baš na ova vrata, i kao da je baš meni netko zapovjedio da vam otvorim, kako bi vas imao tko upozoriti da je to i u Božjim očima za vas veoma važna stvar. Gospođo, oduzeti nekome život, i to nekome tko se ne može čak ni braniti, vlastitom djetetu, koje još nosite pod srcem, zar ima išta strašnije! Vama ili nije poznato, ili ne vjerujete, ali od trenutka začeća u vama je vaše dijete. Ne nekakva sluz ili grudica, kako neki govore, nego čovjek, doduše malen, ali uistinu pravi čovjek. Jer u trenutku spajanja muške i ženske stanice Bog im udahnjuje besmrtnu dušu koja ih čini jednim i nedjeljivim jedinstvom. Ne vjerujte nikome, pa ni doktoru koji bi vam govorio drugačije. Jer kad vas bude grizla savjest zbog počinjenog zločina, svi će vas ostaviti i govoriti vam, da ste na to trebali prije misliti. Ubiti začeto dijete, isti je zločin kao i ubiti odrasla čovjeka. Točno je da ne dođe na svijet svako dijete, da ih mnogo umre čak prije nego je majka i osjetila da ga nosi, ali to je onda Božja stvar. Bog je jedini gospodar života i smrti.«

— Sestro sām vas je Bog poslao na vrata! Ja sam mislila da je to treći kat, a to je drugi. Sad vidim da je moja zabuna bila samo Božja ruka.

Neznanka je poderala uputnicu za pobačaj i bacila je u smeće. Sama od sebe počela je sestri objašnjavati kako je došlo do toga da se odluči na pobačaj.

— Kad sam bila načistu da sam trudna, počela sam se baviti mišlju da li da rodim dijete ili ne. Četvero djece već imam, a već sam zašla pomalo i u godine. Muž mi je obrtnik, i što ću kazati: Nije nam loše. Djecu smo odgojili i dobro uče. Nije da sam se odlučila na pobačaj; samo zato da ne rodim, nego su mi u zadnje vrijeme počele noge otjecati. Bila sam kod svoje rajonske dok

torice na pregledu. Rekla sam joj da sam trudna. A ona mi bez promišljanja reče, kao da se radi, Bože mi prosti, o telctu: — Van s njim! Zar vam četvero nije dosta! Ovo, peto, moglo bi vas i prije reda strpati u grob!

Napisala mi je uputnicu za ginekološki, a mene stresle kao struja. Strah me spopao, ali sam jadna krenula

— Gospodo, ne vjerujte takvim doktoricama! Pobačaj bi vas mogao prije strpati u grob nego rađanje, a on bi vas isto tako mogao pokopati zauvijek, a vi znate kamo. Mnogi su doktori već savjetovali pobačaj i mnoge su žene poslušale pa ih je mnogo baš zbog pobačaja prije vremena leglo u grob. A što je s dušom, ne daj nam, Bože, doživjeti. One pak koje nisu poslušale liječnike nego su rodile, rijetko su umirale, a sada imaju mir savjesti. Ako je koja i umrla, vjerujemo da se nije upropastila zauvijek. Ne misle o tom ni svi liječnici jednako. Uostalom, njihova savjest ne može zamijeniti vašu, a i oni će Bogu na račun. Možda vam je Bog baš ovo dijete darovao da vas pod stare dane ima tko pogledati. Možda vam baš u njemu priprema najveće veselje. Nikad ne znamo! Bog jedini zna, Bog koji nas ljubi i u svemu želi s nama surađivati.

— Sestro draga, nije mi se bilo baš tako lako odlučiti na ovo u što sam krenula. Nešto mi je stalno govorilo da sam već prestara za rađanje i da imam dosta djece. Bojala sam se da ga starija djeca ne bi prihvatila. Jedino za muža nisam bila u sumnji. On bi volio još jedno dijete. A da znate kakva mi je bila ta noć poslije pregleda kod rajonske liječnice! Cijelu noć kao da su se u meni borila dva čovjeka. Jedan je bio za to da pobacim, a drugi ni čuti. Pa i u onom kratkom snu koji mi je sklopio oči, sanjala sam grozan san. To me je zapravo najviše prestrašilo. Vidjela sam u nekoj sobi golemu hrpu dijelova ljudskih tjelesa: ruke, noge, glave, pluća, srca, bubrezi ... Onda je došla neka žena u bijelom kojoj nisam mogla vidjeti lice. Približila se toj hrpi i počela izvlačiti komad po komad, slažući jedan pored drugoga. Kad ih je složila, na moje veliko iznenađenje, nastalo je od njih odjednom dijete, koje je u njezinim rukama oživjelo. Zatim je s njim prišla k meni i pokazala mi ga. Onda ga je bez riječi odnijela u drugu sobu ... Probudila sam se sva znojna. Pred jutro je u meni ipak pobijedila mutna odluka da pođem ginekologu radi pobačaja. Mužu sam rekla da idem na pregled radi noge. On ništa ne sluti. On ne bi dao ...

Sada vidim, sestro, da ste vi bila ona žena u bijelom o kojoj sam sanjala. Sam Bog vas je poslao preda me. Sada pomalo shvaćam koliku sam glupost htjela učiniti. Ne samo glupost, grijeh, grehotu pred Bogom i pred sobom. Sestro, spasili ste mene i moje dijete. Vi ste zaista bila anđeo kojega je Bog poslao pred mene.

— Svi smo mi oruđe u Božjim rukama. I ja, i vi, gospođo! S vama surađuje da stvara, sa mnom da spasava. Ja sam sretna što se sa mnom poslužio da uspije njegov stvarateljski čin u kojem vi surađujete kao majka.

— Sestro, vi ste Božja duša. Kad rodim, opet ću vas potražiti. Vi ćete dati ime djetetu koje je Bog po vama spasio. Zbogom, i hvala vam ...«

Sestra Melanija je kroz svoj svakodnevni posao gotovo zaboravila taj susret. U bolnici su uvijek novi ljudi, a svi s istim starim problemima. Svakome treba posvetiti potrebnu pozornost i poštovanje, a sestra tako i čini. Jednoga dana na vrata klinike ušla je žena s djetetom u naručju, u pratnji muža. Tražila je sestru Melaniju. U naručju je držala dijete, jedro i crvenkasto kao da ga je stvorio najbolji umjetnik. Pa tako i jest. Svako dijete je neponovljivo djelo najvećeg Umjetnika, samoga Boga.

Opet smo sjedili na istoj klupi kao i prije sedam mjeseci.

— Sestro, ovo je Božje i vaše, a tek onda muževo i moje. Muž sada zna sve. I on se slaže da djetetu vi nadjenete ime prije nego ga ponesemo na krštenje.

Sestra Melanija je bila sva sretna. — Divno dijete! Divan Božji dar! Ja vam čestitam. A ako ja smijem dati ime, neka bude Božidar. I svojom mekanom rukom učini djetetu znak križa na čelo, uz riječi: Neka te Bog čuva za blagoslov tvojih roditelja.

— Sestro, molite Boga da ovo dijete bude ono što sam On hoće, završi otac, stišćući sestri ruku.

— Sestra Melanija je odlazila i u sebi molila: »Bože, kad si se već htio sa mnom poslužiti, daj me onda i usliši. Daj da taj dječačić bude tvoj svećenik, da uči majke i očeve, liječnike i bolničarke da poštuju dar života koji nam daješ.

misije

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA MISIONARE POODMAKLE DOBI I ZA NJIHOVU ULOGU U CRKVI

Uloga starijih misionara

Ovaj put Papina nakana Apostolata molitve svraća naše misli na starije misionare, a takvih je sve više. Neki se, osobito zbog naglih promjena u svijetu, teže snalaze bilo u misijama, bilo u svojoj domovini.

Sveto pismo često govori pohvalno o starijima, o sijedoj kosi... Papa također češće govori o starijim osobama, naglašavajući kako oni mogu mnogo pridonijeti dobru Crkve i društva. Posebno to vrijedi za ostarjele misionare. Ivan Pavao II. reče za biskupe misionare, koje su zamijenili mlađi: »Kako li su dostojni divljenja ti bijeli biskupi, koji — ustupivši svoje mjesto kojem afričkom nasljedniku — sada dalje rade kao obični misionari u svakodnevnom pastirskom radu Crkve.« A tako postupaju ne samo biskupi, nego i drugi stariji misionari.

Iz Papinih smjernica za starije osobe općenito, a i za misionare slijede ovi zaključci:

— Misionar poodmakle dobi treba da nastavi misionarski rad, makar i na drugi način.

— On može ispuniti prazninu između generacija. Kod mladih naroda, naime, nastaju nagle promjene, a stariji misionari imaju više nego mladi, iskustva, postojanosti i stalnosti, ravnovjesja, da Evanđelje prilagode drugim kulturama i nastalim problemima.

— Želimo li društvo učiniti osjetljivim za vrijednosti starijih osoba, tome mogu često najviše pridonijeti upravo sami stariji. Misionar treće dobi učinit će to veću uslugu misiji, što više bude sam uvjeren u vrednote koje mu je njegova dob donijela. Može pomagati misiju svojim molitvama i savjetima. Dragocjeno, a često nenadomjestivo svjedočanstvo, može imati njegova riječ, iskustvo, primjer postojanosti i povezanosti njegova apostolskog rada, dapače i sama njegova prisutnost.

Kao što naglašujemo pozitivne vidove treće dobi, tako treba imati u vidu i probleme koje donosi starost i misionaru. Kad ga se premjesti ili udalji s područja na kojem je dobar dio života djelovao, može to za nj biti težak udarac. Smanjuju mu se, kao i svakom starcu, fizičke i psihičke sile; teže shvaća svoju okolinu; često nema mogućnosti da zadovolji svoje zakonite materijalne i duhovne potrebe, itd. Sve je to predmet za naše razmišljanje i molitvu; a onda bi se plod tog razmišljanja i molitve morao odraziti i u našem postupku.

Evo poučnog i pobudnog primjera jednog starog misionara.

Isusovac John Peter Leonard, nekoć biskup Madure u Indiji, piše: »Imam 90 godina, i nakon što sam podnio 'teret i žegu dana' moja je utjeha što još mogu surađivati s Apostolatom molitve.« Time pokazuje da je svjestan, kako veliko bogatstvo duhovnosti može starijim misionarima dati Apostolat molitve.

Taj je primjer misionarima na pobudu, a nama poticaj i nadahnuće za molitvu. Molimo Gospodina, da starijim misionarima pomaže u njihovim potrebama, podržava apostolsku revnost; a oni da i dalje pomažu misije svojom molitvom, primjerom, iskustvom, apostolskim žarom, podnošenjem neugodnosti i radom.

Mato RUSAN

Godišnjica mog ređenja

U rujnu prošle godine napisao je otac Gabrić članak u kojem nam iznosi kako je proslavio godišnjicu svog svećeničkog ređenja 1981. godine. Da je pošta bila točnija i brža, taj bismo članak stavili u Glasnik za studeni 1982. Međutim, uvjereni smo da će on uvijek biti zanimljiv.

Blagdan Gospina prikazanja u hramu, 21. studenog, dan je mog svećeničkog ređenja. To je za mene uvijek sretan dan. Misli mi lete na himalajska brda, u Kolegij svete Marije u Kurseongu, gdje je nas 16 mladih levita klečalo pred oltarom. Nezaboravni časovi.

Danas sam u našem najvećem selu, Piprekhalíju, na putu u neka nova sela. Sa mnom je mladić Geno. Njegov brat Šubol je u bogosloviji, sestra mu želi stupiti u novicijat sestara Majke Terezije, a i sam Geno ima žarku želju da se posveti Isusu. Sad radi kao katehista.

Rana sveta misa. Malo je zahladilo. Umotan u gunj, sa štapom u ruci, uz nasip ribnjaka dolazi Stanislavov otac. Prevalio je već osamdesetu, no svetu misu neće propustiti. »To mi je najveća utjeha: s Isusom prikazati svetu misu i Isusa primiti u srce!« Danas će se on moliti posebno za mene i za druge svećenike. I čovjek osjeća plod tih molitava.

Put do prvog sela, Daudpura, bio je dosta težak. Na mnogim mjestima voda je skoro do pasa. No do Lolitove kolibe stigli smo živi i zdravi. Već izdaleka su nas opazili mali huncuti, pa je bilo trke i skakanja. Neki su lovili ribice u blatnim kanalima, pa onako zablaćeni — kao mala strašila — viču: »Đoe Đišu, Đoe Đišu! — Slava Isusu!« To je bengalski pozdrav »Hvaljen Isus!«

To je malo selo: pokršteno je tu pet obitelji, a četiri se obitelji pripremaju za krštenje. Kapelica im je dosta nastaradala od poplava. Još je nisu mogli popraviti, stoga će sveta misa biti u Lolitovoj kolibi, i to sjedeći na hasurama i svećenik i vjernici. Mali Horekrišno lijepo je uredio oltar. Tu

NA BLAGDAN SVETE CECILIJE 1943. GODINE PRIKAZAO SAM GOSPODINU SVOJU PRVU SVETU MISNU ŽRTVU

su i svijeće i cvijeće i sandalovi mirisni štapići, a dakako, i srca.

Kako sam ova zadnja tri mjeseca sam, nisam mogao redovito pohoditi sva sela. I Daudpur je čekao preko dva mjeseca.

Najprije je bila priprava za ispovijed, molitve, pjesme, onda sveta misa i sveta pričest. Koje li sreće! Pravi pravcati blagdan! Uistinu iskreno veselje i radost vidi se svima na licima. Zajedno smo i doručkovali. Malo riže, a bila je i pokoja ribica. I opet puno radosti.

U BENGALIJI JE OBIČAJ DA SVEĆENIK BLAGOSLOVI NEŠTO NOVE RIŽE I DA ONDA NJOM NAHRANI JEDNO DIJETE

Trebalo je pohoditi još nekoliko sela. Katehista Pio, otac našeg novog mladomisnika Moloya, i ja čučimo na obali Gangesa čekajući na ladicu. Iako se zima približava, još je sparno, pješice će biti teško, a i put do Radhanagara je dug. No ladice nismo dočekali. Dakle, put pod noge, klimave noge, a put je hrapav. Obojica smo šepali i jedan drugoga tješili, pa tješeći i moleći krunicu, stigli smo navečer u Radhanagar.

Šotrugon je udario malo u mali gong, zvono, i što bi rukom o ruku, djeca su već bila tu, a nakon nekoliko minuta stigli su i stariji.

Tu ćemo prenoćiti. Imali smo zajedničku krunicu i malo smo zapjevali. A onda sam opazio kako između sebe nešto šapuću. Katehista me pozvao pa mi je šapnuo u uho: »Oče, danas se u nijednoj kolibi ne kuha. Nigdje nema zarade. Tu vlada prava glad. Zabrinuti su za vas!« Međutim, nisu trebali biti ništa zabrinuti. Postit ćemo zajedno. Izmolili smo krunicu. Odnekuda su donijeli »muria«, suho pržene riže. Uz čašu vode i obilje dobre volje, svi smo bili sretni — i uza sve komarce i moju glavobolju, ostali smo živi do slijedećeg jutra. No moram iskreno priznati: nije se moglo spavati. Glava jednostavno kao da gori, kao da puca. Tu svoju bijednu metkovsku glavu omotao sam mokrim ručnikom, no ručnik se za nekoliko minuta osušio, kao da si ga stavio nad vatru. Eto, bilo je malo više vremena za molitvu, za proslavu godišnjice rođenja i za dočekspomendana Mlade mise, 22. studenog, blagdana sv. Cecilije.

Tu je bila rana misa i onda opet preko Gangesa u takozvani Zapadni Radhanagar. Tu živi Šudip, jedan naš hindu prijatelj. To je dobro stojeći čovjek. On se divi našem radu i brizi za bolesnike, pa nam svake godine sa svojih rižinih polja dade oko 15 kvintala riže. To on daje u spomen svoje pokojne majke. A na njezin smrtni dan nahrani 500 siromaha. Pozvao me da blagoslovim tu hranu i sve te siromahe. Drage sam se volje odazvao i zato da mu se zahvalim na daru i zato da budem s tim siromasima. A kako je za koji dan i imendan moje drage pokojne majke Katarine, molio sam se da nas i Šudipova i moja majka blagoslove iz lijepog neba.

O. Ante GABRIĆ

Kopamo novi bunar u Liteti

Čovjek se često mora čuditi čime se sve moraju misionari baviti ako žele zasvjedočiti Kristovu ljubav. Tako i naša misionarka Emica Verlić uz neposrednu brigu za gubavce u leprozariju u Liteti nastoji im povremeno nabaviti gdjekoji komad odjeće, jer su jadno obučeni. Zatim im, kad joj to dopuštaju materijalna sredstva, nastoji pružiti bolju hranu. A kad nema za to dosta novca, onda im iz svoga vrta donosi povrće ili im skuha čaja ili mlijeka. Sad se pojavila nova nevolja od koje trpi ne samo bolnica, nego i namještenici. To je nestašica pitke vode. I tu im naša misionarka želi pomoći. Kako? Evo što ona sama piše.

Primila sam pošiljku i hvala vam! Nisam se nadala ča će mi tako brzo stići pomoć u mojoj stisci. Bog platio svima! Prošli sam, naime, mjesec ostala bez prebitog novčića. A upravo sad nas je pritisla nevolja — nestašica vode u ovoj vrućini... Vodu dobivamo svaki dan samo od 6 do 9 sati ujutro, a onda nema ništa do slijedećeg dana. Bolnica nam je nečista, svuda zaudara od WC-a. A u onaj dio naselja, gdje ja stanujem, voda uopće ne dolazi, nego svi koji tu stanujemo idemo na jedinu pipu koja se nalazi kod fizioterapije. Tu je nekih desetak obitelji od kojih svaka ima bar oko pola tuceta djece. Pred pipom stojimo svi u redu čekajući kad ćemo doći na red da ponesemo kući bar toliko vode koliko nam je najnužnije do idućeg dana.

Stoga sam odlučila dati iskopati bunar. Koliko sam mogla zaključiti, voda nije duboko. Jedan, naime, naš namještenik koji stanuje nekih tri stotine metara dalje od moje kuće, ima bunar dubok svega tri metra. No kako je to otvoren bunar, voda je prljava, pa je on upotrebljava samo za zalijevanje svog vrta. Ja bih dala napraviti zatvoren bunar, no kako se sama u to ne razumijem, to čekam da nam noće naš brat Ilija Dilber i da mi

KRSTENICI I PRVOPRICESNICI U LITETI. MEĐU NJIMA JE I DVOJE GUBAVACA

on dade savjet i da mi pomogne onda i provesti tu odluku na dobro ne samo moje, nego i mojih bolesnika i ostalih mojih susjeda.

Stranci su opskrbili Litetu s tri pumpe na električni pogon, no dvije su već u kvaru zbog lošeg baratanja, pa sad radi samo jedna. A kad se i ona pokvari, ostat ćemo posve bez vode. Nažalost, ovdje ljudima nedostaje osjećaj odgovornosti. Njima je važnije da u krčmi ima piva nego da imaju vode.

Imala sam u kući mačku da mi hvata miševe kojih ovdje ne manjka. No zaklali su mi je tuđi psi, pa mi sada društvo prave miševi i štakori, koji su odmah nanjušili da u kući više nema mačke.

Eto, čime se sve čovjek mora baviti ovdje u misijama...

U pismu od 7. studenog 1982. javlja radosnu vijest da se počeo ostvarivati njezin plan.

Brat Ilija Dilber učinio mi je mnogo dobra. U ovoj kućici, u kojoj sad stanujem, voda se nalazi na dvorištu, Brat Ilija mi je dovco vodu sada u kuhinju i postavio praonik za suđe, uveo mi struju u WC i na dvorište. Nabavio mi je za prozore mreže protiv komaraca i stavio ih na prozore. Kad počne kišno doba, zrak je pun raznih letećih živinica. To samo vrvi, napose u sumrak, pa ako su prozori na kući otvoreni, sav taj leteći roj ulijeće u sobu. Ako su pak prozori i vrata zatvoreni, onda u sobi nema dosta zraka i vruće je. No takva žičana mreža i zaštićuje nas od te gamadi i omogućuje nam da imamo dosta zraka.

Brat Ilija mi je sve to učinio posve besplatno. Neka ga Gospodin blagoslovi za to djelo!

Već sam pisala da smo mi ovdje bez vode, a vrućina je nesnosna. Svaki dan ujutro možemo mi iz nekih 20 kuća dobiti nešto vode između 6 i 8 sati, a onda čekaj do sutra ujutro.

Ja sam se dala na veliki posao. Kopam bunar u svom dvorištu, i to sedam metara duboko. Dosad su došli do vode, a sad će ispumpati i kopati još dublje da dođu do žile žive vode. Nakon toga slijedi zidanje bunara i onda gore dolazi ručna pumpa. Bit će i posla i izdataka, no to mogu izvoditi zahvaljujući darovima svojih dobročinitelja. To će biti dar i uspomena Liteti od hrvatskih dobročinitelja. Svi se vesele tom bunaru. Daj, Bože, da nam sve lijepo uspije.

I tu mi je brat Ilija pomogao. Darovao mi je za bunar tri vreće cementa.

Kao i oko prijašnje svoje kućice, tako sam i ovdje zasadila banane, mangoe i guare, no to će početi donositi rod tek nakon dvije godine, no tko će to brati to zna samo dragi Bog.

Moji crnci veoma se raduju novom bunaru, ali koliko bi se više radovali kad bi iz njega umjesto vode poteklo pivo. No oni će se za to pobrinuti na drugi način, a nama je sad najglavnije da dobijemo vodu, jer smo već mnogi oboljeli od upotrebe nečiste vode.

Stoga hvala svima koji su nam pomogli da izvedemo ovo djelo! Neka ih Gospodin obilno nagradi!

Emica VERLIĆ

EMICA MEĐU SVOJIM BOLESNICIMA KOJI SU IZAŠLI VAN NA SVJEŽI ZRAK I DA SE NA SUNCU MALO OGRIJU

Stigli su novi misionari

Časni brat Ilija Dilber vratio se iz domovine ponovo u Zambiju i nastavio svoj posao. No malo nakon njegova povratka u Zambiju su stigli i novi misionari. Iz Poljske je stiglo 13 salezijanaca, a iz naše domovine jedan svećenik. O tome nam brat Ilija piše u pismu od 15. listopada 1982.

Hvala dragom Bogu, sretno sam se vratio u Zambiju prije kojih desetak dana i preuzeo sam ponovo svoje dužnosti.

U utorak, 12. listopada 1982., u Zambiju je stiglo 13 misionara salezijanaca iz Poljske. Prije toga su prisustvovali svečanosti proglašenja svetim svoga zemljaka svetog Maksimilijana Kolbea.

To će biti uistinu krasna pomoć zambijskoj Crkvi. Najmladi od tih novih misionara ima 29 godina, a najstariji 61 godinu. Tri dana su proboravili u našem novicijatu ovdje u Lusaki. Iz Lusake su pošli na svoje misijsko polje djelovanja. Razdijelili su se tako da su pošli u četiri biskupije: u biskupiju Kasama, Ndola, Mansa i Solwezi. Namjeravaju otvoriti zanatske škole u izbjegličkom logoru Mahebi te u mjestima Lufumbwa, Kasembe i Lewungu. A kako su nam rekli, kasnije će doći i časne sestre da otvore domaćinske škole.

Uistinu je bilo divno vidjeti te nove apostole za vrijeme koncelebrirane svete mise u kapelici našeg novicijata. Pod tom svetom misom molili smo za Poljsku i za roditelje tih novih misionara. Svima su se posebno svidjele molitve naših novaka za nove misionare i njihov budući rad.

Kao četrnaesti misionar stigao je naš zemljak velečasni Stjepan Miloš, svećenik sarajevske nadbiskupije. Došao je zajedno s velečasnim Dominkom Bilićem, koji se vratio s odmora u domovini, a koji djeluje već nekoliko godina kao misionar u biskupiji Solwezi. Velečasni Dominko je želio da dobije nekoga iz domovine koji bi zajedno s njim djelovao u toj zambijskoj biskupiji. Ta ipak je čovjeku lakše kad zna da nije sam. I eto, njegovu se pozivu odazvao velečasni Stjepan Miloš.

Vlč. Dominko mi je poslao iz Rima brzojav da će njih dvojica stići avionom u Zambiju u ponedjeljak, 11. listopada ujutro. Došao sam na vrijeme autom na aerodrom da ih dočekam. Međutim, avion nije stigao. Uputio sam se u ured za informacije i tu sam pitao što je s avionom koji je trebao stići iz Rima. Odgovorili su mi da je odgođen let tog aviona. U Lusaku će stići tek sutra ujutro u isto vrijeme. No kad sam i sutradan došao na aerodrom, avion nije stigao. Stigao je tek poslije podne. Napokon je ipak stigao, a u njemu naša dva misionara.

U svojoj sobici u novicijatu priredio sam im malu dobrodošlicu. Pozdravili smo se i nazdravili smo si našom domaćom šljivovicom što sam je dobio u domovini na poklon od dobročinitelja. Bilo je divno slušati kako jedni druge potičemo da što više učinimo za Crkvu u Zambiji.

Kad je navečer bio dan znak za šutnju u novicijatu, Dominko je predložio da pođu van zajednički izmoliti krunicu. Ja sam se povukao u našu kućnu kapelicu i tu sam se molio za naše misionare, dok su oni u isto vrijeme zazivali Gospinu zaštitu i pomoć u svom radu za Boga i duše.

Na kraju od srca zahvaljujem svim dobročiniteljima i prijateljima na svoj ljubavi što su mi je iskazali za vrijeme mog boravka u domovini. Da im se bar malo odužim, odlučio sam da ću na njihove nakane dati odslužiti tri svete mise.

Ostanimo i ubuduće međusobno povezani po molitvi i žrtvi u tom svetom djelu: donošenju Kristove Radosne vijesti tolikim dušama. No ujedno molimo i za nova misionarska zvanja iz naše domovine, da nam se broj poveća.

Ilija DILBER

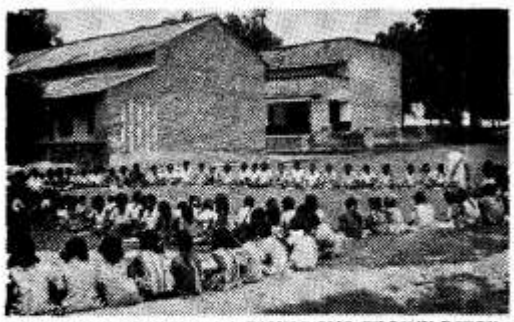
KOPAMO TEMELJE ZA NOVU CRKVU U PREDGRAĐU GRADA LUSAKE ZVANOM KAUNDA

Razveselili smo naše starce

Sestra Silvina Mužić poslala nam je iz Gaibire, Orissa, Indija, opet mali izvještaj o svom radu. Ovaj put nam je odjednom poslala dva pisma: jedno datirano 29. rujna, a drugo 10. listopada 1982. Objavljujemo oba, jer sačinjavaju jednu cjelinu.

20. rujna išla sam u Kalkutu zbog popravka zubi. U Kalkuti sam ostala desetak dana. Kad sam se vlakom vraćala kući u Gaibiru, promatrala sam kroz prozor vagona sela koja sam nekoć obilazila dok sam bila u našoj misiji Bošonti. Obilazila sam da nađem bolesnike i nemoćnike i besmrtne duše. Sad sam se sama sebi čudila da sam tolike udaljenosti prevaljivala pješke. U ono vrijeme nije se moglo nigdje vidjeti ni bicikla, a kamoli autobusa. Bogu hvala, koji mi je davao snage i zdravlja da sam mogla podnositi i glad, i žeđu, i sunce, i vrućinu, i tolike napore.

Ovdje u Gaibiri tri tjedna smo se spremale da u određeni dan sakupimo starce i starice. Nije to u našoj župi bilo lako provesti. Trebalo je obići 12 sela i u njima popisati sve starce i starice i svima ujedno tumačiti o čemu se zapravo radi. Nakon te duge priprave napokon smo tu svečanost priredile 19. rujna. Velika sveta misa bila je u 10 sati u župnoj crkvi. Na njoj su prisustvovala 243 starca i starice, nemoćni, kljasti, slijepi... Mnogi od njih već više godina nisu bili u crkvi na svetoj misi, a niti na svetim sakramentima. Sad im se pružila lijepa prilika da se napokon pomire s Bogom u svetoj ispovijedi i da tako budu pripravniji za svoj polazak u vječnost.

PRIJE GODINU DANA NAHRANILI SMO BROJNU DJECU. OVE GODINE NEŠTO SMO SLIČNO UČINILI NAŠIM STARCIMA I STARICAMA

SVETA MISA ZA NAŠE STARCE I STARICE BIO JE VELIK DOGAĐAJ, JER MNOGI OD NJIH NISU BILI NI NA MISI NI NA SAKRAMENTIMA PO VIŠE GODINA

Poslije svete mise naša djeca su ih dovela k nama u povorci uz glazbu i ples. Mi smo ih podvorile čajem i prženom rižom. Nakon toga pozivale smo ih po selima i svakom smo starcu darovale dhoti, muško indijsko odijelo, a staricama sari, žensko indijsko odijelo. Trebalo je to vidjeti: svi su bili sretni i radosni kao mala djeca...

Još nam je preostalo nekih deset sela koja moramo obići. Ta sela su daleko pa starci ne mogu doći k nama u Gaibiru, stoga ćemo morati takvo nešto učiniti tamo kod njih.

Nastavljam pisati 10. listopada. Jučer su naše sestre otišle u spomenuta udaljena sela da i tamo potraže najsiromašnije, slijepe i hrome, starce i starice. A ja kod kuće za te siromahe priređujem odjeću i hranu. Tad ćemo i za njih prirediti nešto slično kao što smo učinile ovdje u Gaibiri, da i njih malo razveselimo.

Riža nam je ove godine veoma slaba. Kiša nam je kasno došla i trajala je samo mjesec dana, kroz mjesec kolovoz, a onda tijekom rujna nije je bilo, pa se u poljima sve počelo sušiti. No onda nam je u listopadu padala kroz dva dana prilično obilna kiša, a onda opet ništa...

Sad je ovdje vrijeme ugodno, nije ni vruće ni hladno.

Molite se za nas misionare i misionarke da budemo hrabri. Treba se boriti za Božju stvar, jer đavao pokušava prodrijeti i u misionarske redove i spriječiti napredovanje Božje stvari. Svećeničkih i redovničkih zvanja imamo lijep broj, samo im treba izmoliti ustrajnost da postanu jednom pravi Kristovi apostoli.

S. Silvina MUŽIĆ

Zvao si me

Zvao si me i kad sam
zaslijepljena stajala na rubu propasti,
koja me tako silno mamila,
kad sam otvarala ruke grijehu.

Zvao si me i kad sam Ti u lice
vikala da ne postojiš,
kad sam Ti psovala ime,
zvao si me.

Zvao si me i kad sam svjesno
kidala niti što su me vezale s Tobom,
kad sam se smijala nepravdi,
uživala u zagrljaju grijeha,
ponavljao si moje ime,
zvao si me.

Uvijek si me zvao
kad moj korak nije vodio k Tebi,
kad sam odobravala onima koji Te niječu.
Na beskrajnu cestu si me zvao,
da zajedno s Tobom putujem u vječnost.
Zvao si me i kad me nitko drugi nije zvao.
Zvao si očajno moje ime — Vrati se, Dragana,
zvao si me.

Zvao si me i kad Te nisam htjela čuti.
Kad sam bježala od Tebe,
zvao si me.
I evo, došla sam, jer —
zvao si me!!!

DRAGANA

VJEŽBANJE U DIJALEKTICI (Platon), fragmenti iz Platonova dijaloga o Idejama »Parmenid«.

ISLAM I MUSLIMANI (J-R Milot), priručnik za osnovno upoznavanje nastanka i povijesti islama, islamske nauke i života, kao i susret islama s modernim svijetom.

FILIP LASTRIĆ — OĆEVAC (Andrija Zirdum), prilog kulturnoj povijesti Bosne i Hercegovine.

PRIČE IZ PASJIH KORITA (Stjepan Džalto), poučne i zabavne priče iz suvremenog života u Bosni.

PROROK - ČOVJEK BOŽJI (Adalbert Rebić), studija o starozavjetnim prorocima. Vrlo koristan priručnik sa svim podacima koji su potrebni svećeniku kod pripravljanja nedjeljnih homilija.

VOJTJEH ADALBERT, SVETAC BIJELIH HRVATA (František Dvornik), kratak i jezgrovit prikaz lika sv. Vojtjeha, drugog praškog biskupa, koji potječe iz bjelohrvatskog plemena Slavnikovića.

BIBLIJA U STRIPU, svezak 11—13, o Davidu i o Salomonu.

RAĐA SE NOVI ČOVJEK, ilustrirana povijest Crkve za mlade. Život i događaji između 1300. i 1500. godine.

Sve ove knjige možete naručiti kod »Kršćanske sadašnjosti«, 41000 Zagreb, Marulićev trg 14.

GOVORI ŽUPNIK (Fra Vjeko Vrčić). Vrlo zanimljivo štivo iz života svećenika koji je stalno u dodiru s narodom te dobro poznaje djecu, mladež, odrasle i starce, njihove naivnosti i vrline. Naručuje se kod Uredništva lista MARIJA, A. Jonića 3 — 58230 Sinj.

RIJEČ I ŽIVOT (Raniero Cantalamessa), propovijedi za nedjelje i blagdane u godini C. Naručuje se kod »Službe Božje« — 58300 Makarska, pp 29.

SUVREMENE DJEVOJKE I LJUBAV (C. Kaufmann i O. Kaufmann). Narudžbe: Ivan Zirdum — 54415 Đakovački Selci

Želite li upoznati pojedine svece koji se slave u mjesecu veljači, nabavite knjigu **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ VELJAČU** (cijena 60 din). Za mjesec ožujak nabavite **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ OŽUJAK** (cijena 70 din). Za mjesec travanj **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ TRAVANJ** (cijena 100 din).

Tko želi malo više saznati o indijskom mučeniku Ivanu de Britu, može nabaviti kratak životopis tog sveca pod naslovom **OD PAŽA DO MUČENIKA** (cijena 30 din).

Životopis svete Margarete Marije Alacoque, kojoj se ukazalo Srce Isusovo, stoji 70 din.

Kratak životopis engleskog mučenika sv. Edmunda Campiona pod naslovom **DVAPUT OKOM U OKO**, stoji svega 25 din.

Ako vas zanimaju počeci Družbe Isusove, onda pročitajte knjigu **PRVI ISUSOVCI.** Cijena joj je 120 din.

Tko voli pjesme, može nabaviti zbirku Stjepana Šimete **PLAMENOVI SRCA**. Cijena je 35 din. Ili zbirku pjesama oca Milana Pavelića pod naslovom **JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR.** Cijena je 70 din.

Djevojke koje osjećaju da ih Bog zove u redovnički stalež, neka pročitaju knjigu **NISAM LI I JA POZVANA?** Cijena 100 din. A one koje misle na udaju, neka svakako pročitaju knjigu **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?** To je već treće izdanje te knjige. Cijena je 100 din.

Mladi i stariji s užitkom će pročitati knjižicu **PREDZADNJI LJUDOŽDERI,** koju je napisao jedan francuski misionar koji je djelovao među ljudožderima Papuancima. Cijena 30 din.

Isto tako je zanimljiv strip-roman **TAJNE GRADA PALAHORA.** I on stoji svega 30 din.

Sve ove knjige naručuju se na adresu: Marijan Šajnović, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

OŽUJAK: od 18. do 20.

za sudionike preko 30 godina

Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka jave svoju adresu na slijedeći naslov: Stjepan Kuzmić Fratrovac 38 41000 ZAGREB

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...za primljene milosti. — Đ. D. Lipik
...sv. Antunu i ostalim zaštitnicima na svim milostima a napose za zdravlje u obitelji. — Katarina, Francuska
...sv. Tereziji i svima svetima što su mi pomogli u mojoj slabosti. — Ana Leko, Split
...Gospi Sinjskoj i sv. Anti na primljenim milostima. — Majka iz Budrovaca
...za sve primljene milosti. — M. Radmanović, Reštovo-Sošice
...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Anti za sve milosti primljene kroz 25 godina samoće nakon majčine smrti, a napose što sam preživljela ožujak i travanj ove godine. — Jovanka Stanić, Subotica
...Gospi od zdravlja i sv. Anti na svim primljenim milostima kroz 72 godine života. — S. D., Pučišća
...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Anti za sretnu operaciju i za druge milosti. — M. M., Brač
...Gospi Lurdskoj i sv. Maksimilijanu Kolbe za zdravlje djece. — F. Lučić, Kruševica
...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti. — Slava Mandarić, Cista Velika
...Duhu Svetomu i svima svetima za mnoge milosti za dušu i za tijelo moje djece i unučadi. — Anđa Šitum, Cista Provo
...i Majci Božjoj Bistričkoj za uslišanu molitvu. Baka, Goričan
...za sve primljene milosti. — Ana Salak, Retkovci
...Gospi Trsatskoj, bl. Leopoldu i m. Klaudiji za mnoge primljene milosti i za zdravlje unučadi. — Roža Jerbić, Donji Lipovac
...i sv. Antunu na primljenim milostima i na ozdravljenju. — Eva Blažinkov, Retkovci
...na svim primljenim milostima. — Perina Šupraha, Kolan
...i bl. Leopoldu što mi je pomogao u velikoj nevolji. — Slavica R., Zagreb
...sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Tereziji za primljene milosti. — Z. A., Đurađ
...sv. Antunu i bl. Leopoldu za pomirenje u kućana. — Zahvalna majka
...Gospi od brze pomoći, sv. Anti i bl. Leopoldu što su mi unuci ostali živi u teškoj prometnoj nesreći. — Manda Đurković, Vinogradci
...i Gospi od brze pomoći za zdravlje nakon dvije operacije u dva mjeseca. — Marica Glavačević, Beravci
...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti i za ozdravljenje. — Mandica Smolčić, Slav. Brod

ZAHVALNICE MAJCI KLAUDIJI

...što je šlagirana ruka postala pokretna i prikladna za rad. — M. R., Pula
...što su ovogodišnja predavanja na više mjesta sretno završila. — S. Anastazija
...na ozdravljenju jedne naše sestre i što sam pronašla jednu važnu stvar. — S. R. F.
...za uspjeh u školi. — Ružica Vražić, Goričan
...za sretan porod. — Obitelj, Zagreb
...za pruženu pomoć. — Revniteljica Eržika, Sombor
...za sretan porod. — B. S., Varaždin
...za pomoć u teškim danima prije rođenja blizanaca. — R., Varaždin
...što mi je unučica prebrodila vrlo teške muke i pomalo ozdravlja. — S. M., Osijek
...za sretno riješen teški problem. — M., Varaždin
...što mi je šlagirana majka za par dana pregovorila i prohodala. — D. J., Zagreb
...za pomoć u teškim problemima braka. — R., Francuska
...za mnogo pomoći u posljednje vrijeme. — Kl., Varaždin
...za ozdravljenje. — N. N., Lepoglava
...što me je m. Klaudija naučila živjeti u Božjoj prisutnosti i trajno se uzdati u Gospodina. — N. N., Varaždin
...što sam spašena iz velike nevolje. — N. N., Zagreb
...za primljene milosti, za utjehu i nadu. — E. R., Zagreb
...za milost što mi je pomogla ostvariti čvrsta, nutarnja, duhovna i vrhunaravna načela te duševnu jakost i izdržljivost. — S. MP. V.

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Bernardica Soubirous

Piše: Izidor JEDVAJ

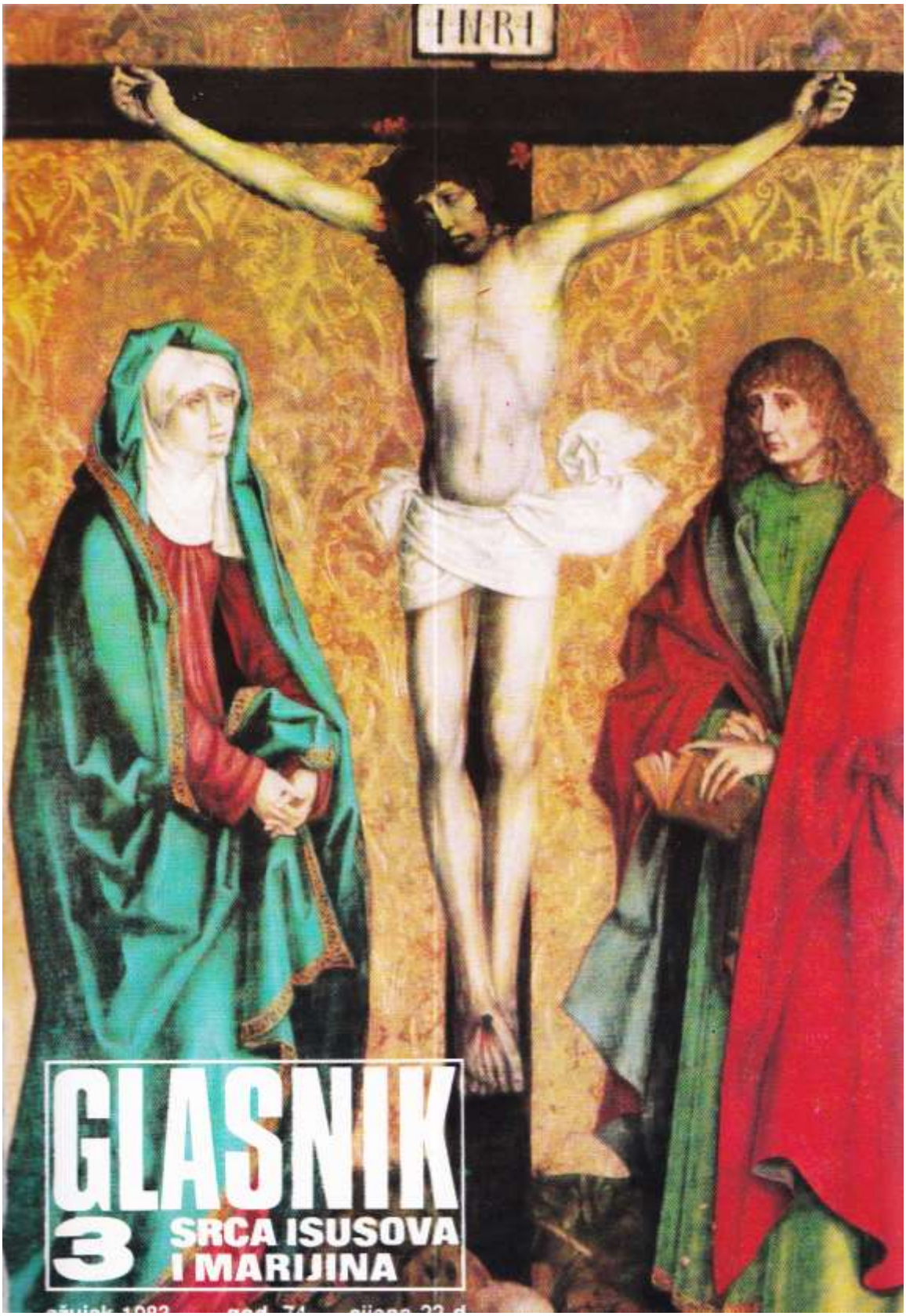
Obitelj Soubirous (Subiru) je spadala među najsiromašnije u Lurdu i okolici. Živjela je u starom, vlažnom i napuštenom zatvoru Cachot. Svoju djecu nije mogla školovati, ali ju je mogla naučiti moliti. Zato ni mala Bernardica do svoje četrnaeste godine nije znala ni čitati ni pisati, ali je znala moliti, osobito Krunicu. Tek tada je naučila čitati i ponešto pisati da bi se lakše pripravila za prvu pričest.

U kući Soubirousovih nije bilo parketa ni centralnog grijanja. Zimi su i djeca morala ići skupljati drva. Onog četvrtka, 11. veljače 1858., krenula je i Bernardica sa sestrom i prijateljicama u potragu za drvima. Pred špiljom Masabielle (Masabjel) čekalo ju je iznenađenje. Sama o tome priča ovako: »Vidjela sam divnu gospođu u bijeloj haljini s bijelom koprenom i plavim pojasom. Na svakoj nozi imala je zlatnu ružu, a oko sklopljenih ruku zlatnu krunicu.«

Bio je to početak onog što danas znači Lourdes, nedjeljiv od imena Bezgrješne Djevice i male Bernardice. Ali nebo nije na zemlji, niti su Bernardičine staze posute ružama. Trebala je, naprotiv, bosim nogama pregaziti mnogo trnja jer samo tako se sa zemlje stiže u nebo. Njezino se ime pročulo, i svijet se stao skupljati oko nje. Svatko bi je rado dodirnuo. A tko i ne bi, kad je sretnica vidjela Majku Božju i s njom razgovarala. Ni to, ni išta drugo, nije ju moglo navesti na oholost. Jednostavna je ostala i među svojim drugaricama koje su joj se nekada rugale zbog siromaštva i neukosti, a sada su joj zavidne na sreći. Bernardica je i nadalje čuvala tuđe ovce da zaradi koji sitniš za obitelj, shvaćajući sve dublje veličinu poniznosti koju samo Bog nagrađuje. U samoći i tišini čudesno lijepih Pirineja razmišljala je kako da svoj život stavi što više na raspolaganje Bogu u bližnjemu. Dolazi do spoznaje da je Bog hoće u tišini samostana, da se tamo istroši služeći drugima, kao što se istroši bijela svijeća dok gori i izgara na tihom oltaru.

Ni u samostanu nisu cvale ruže. Najljepša je bila zapravo Bernardica, okružena trnjem nepovjerenja. Učiteljica novakinja i samostanska poglavarica nisu ništa držale do njezinih viđenja. Bernardica je za njih bila zaostala i nesposobna djevojka, korisna tek toliko da dvori bolesne sestre. Bernardica se ne buni. Ona zna: To je škola u kojoj uči biti slična Isusu. »Moja je povijest posve jednostavna. Ovamo sam došla da se sakrijem. Blažena Gospa se sa mnom poslužila za svoje planove, a sada me hoće ovdje, i ja ostajem. Slušati i sve podnijeti šutke da se svidim Isusu, to znači ljubiti.« Teško bolesna, i kad je konac već bio sasvim blizu, Bernardica je zapisala: »Ja sam radosnija na svome križu, nego bilo koja kraljica na svome prijestolju.« Ruža njezinog života rascvala se tek u blaženoj smrti 16. travnja 1879. Iako je od djetinstva patila od astme, a u samostanu u Neveresu (Neveru) oboljela je i od tuberkuloze, njezino tijelo neraspadnuto počiva u samostanskoj kapeli kao svjedočanstvo, da je Bogu bila mila njezina djevičanska duša i ponizno služenje u tišini.

GLASNIK

3 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

ožujak 1983. god. 74. cijena 23 d.

Na naslovnoj strani:

Isus reče Majci: »ŽENO, EVO TI SINA!« Potom reče učeniku: »EVO TI MAJKE!«

Na zadnjoj strani:

Križ se uzdigao nad sve vrhunce i postao MOST KOJI SPAJA NEBO I ZEMLJU

Oporuka ljubavi

Nitko toliko ne trpi kao majka kad joj umire dijete. Stoga je razumljiva i Marijina nijema bol pod križem na kojem joj umire Sin. Doista, nije smogla ni jedne riječi, jer sve što je imala reći svome Bogu i Stvoritelju, već je rekla jednom zauvijek, neopozivo i nepromjenljivo svojim: »Neka mi bude po riječi tvojoj!«

Marijin »Neka mi bude«, ostvarivao se cijelog njezinog života, a sada dostiže svoj vrhunac i postaje božanski jak, rodan i preporodan. Isus umire, a po Mariji se rađa novi svijet. Ona koja se Bogu posve predala u siromaštvu, postaje rizničarkom svega blaga milosti što ga Isus tog trenutka stječe; Ona koja se Bogu posve predala u poslušnosti, postaje Kraljicom anđela, Gospodaricom Neba i Zemlje. To je sav smisao Isusove oporuke ljubavi koju je zapisao sv. Ivan: »Kad opazi majku i blizu nje učenika, kojega je osobito ljubio, reče majci svojoj: »Ženo, evo ti sina!« Zatim reče učeniku: »Evo ti majke!« I od tog je časa učenik uze u svoju kuću« (Iv 19, 26-27).

Sretna li učenika koji Majku svoga Učitelja dobiva za svoju Majku! A sve to nije se odigralo samo jednom u prošlosti, nego je to najveća ponuda i meni danas.

TINO

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Urednikova riječ

Početke ove, 1983. godine pamtit ćemo po blagoj zimi bez snijega. Nije to svima drago, ali je napokon i siromašniji svijet došao na svoje. Kad već tare oskudica, nek ne tare i zima. Jedan dan više bez snijega, jedan je dan manje sa snijegom!

Pamtit ćemo ovu godinu i po radosti koju doživjesmo imenovanjem jednog hrvatskog sina, zagrebačkog nadbiskupa, za kardinala svete Crkve. No, sam novoimenovani kardinal točno ističe da je kardinalski grimiz u prvom redu priznanje našoj Crkvi, a tek onda osobna čast, koja obvezuje na vjerno i ustrajno služenje sveopćoj Crkvi, a osobito Crkvi u Hrvata. Budućnost će pokazati da li će to služenje proteći u buri ili zatišju. Mi pak znamo jedno: Uzor tog služenja je sv. Josip, kojega ovaj mjesec slavimo kao zaručnika Djevičina, Isusova poočima zaštitnika sv. Crkve.

Korizma je. To je »Zgodno vrijeme« da se ponovo suočimo sami sa sobom, i s istinom o sebi u svjetlu Istine u sebi. Na to nas potiče i mjesečna nakana Apostolata molitve, kao i razmišljanje o bitnom i nebitnom u životu. Odaberimo i mi uvijek »ono pravo«, pa nećemo promašiti odabrati ni jedinog pravog, Isusa. On nas poziva, sve i svakoga, na velike i ozbiljne zadatke u životu, jer život se ne sastoji od trajnih pokłada, nego od trajne borbe. U toj borbi pobjeđuju samo oni koji se bore u znaku Kristova križa.

Krist je na križu raširio ruke da prigrli sve ljude i otvorio srce da svi nađemo milosrđe. Papa nas u ovoj Korizmi poziva da i mi raširimo ruke i srca svome bližnjemu. Ove godine, koja je »Sveta godina milosti Gospodnje«, mora Papin poziv, koji je zapravo Kristov poziv, poprimiti istinski sadržaj za svakoga u njegovim prilikama. Milost Gospodnju moraju osjetiti i oni koji se još ne rodiše, jer i nerođeni imaju svoja sveta, nepovrediva prava.

Protiviti se poticajima Božje ljubavi, znači sebe izvrgavati opasnosti da se jednom susretnemo s križem kao znakom propasti, iako nam je bio ponuđen kao put uskrsnuća.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. OŽUJAK 1983. BR. 3

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 76
STUP KRISTOVE CRKVE, J. Ćurić 78
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE UTJEHU SVOJIM ŠTOVATELJIMA, S. Cetinić — — — — — — 80
BISERI SRCA MARIJINA: PONIZNOST I POSLUŠNOST, A. Katalinić — — — — — — 81
U TOM ĆEŠ ZNAKU POBIJEDITI, R. Grgec — — — — — 82
ISTINA ĆE VAS SPASITI, J. Antolović — — — — — — 83
BITNO I NEBITNO, F. Pšeničnjak 84
GRIMIZ SVJEDOČANSTVA, RADOST NARODA. KARDINAL F. KUHARIĆ, S. Kožul — — — 86
BRAK JE POZIV NA DARIVANJE ŽIVOTA, S. Kuzmić — — — 88
OTVORITE SRCA I RUKE, Ivan Pavao II. — — — — — 90
VJENČAO SAM SE MAJCI ZA VOLJU, I. Fuček — — — — 92
GODINA MILOSTI GOSPODNJE 1983., M. Matić — — — — 94
VATRENI KRIŽ, A. Vidovečki — 96
POŠTIVANJE DUHOVNIH VREDNOTA, M. Rusan — — — — 98
KRŠĆANI U KINI, M. Rusan — 99
MORAMO DIJELITI ŽUPU MARIA POLLI, A. Gabrić — — — 100
DVA PISMA IZ GAIBIRE, S. Mužić — — — — — — — 101
DUHOVNA OBNOVA NAŠE DJECE, M. Okrugić — — — — 102
SESTRA ANKA PIŠE IZ KINDU, A. Luketić — — — — — 103
NERODENI IMAJU PRAVO NA ŽIVOT, S. Bošnjak — — — 104
OGLASI — — — — — — 105
ZAHVALNICE — — — — 106
ALPSKA ZVIJEZDA, I. Jedvaj — 107

Hvala na pismu

BRAVO PRIJATELJI!

Kako je krasno imati Krista u srcu! To je najveća sreća. Vjerujem da Isus hoće svojom velikom ljubavlju mladima pokazati put u puninu života. Otvoreno priznajem, bez vjere u Isusa moj život ne bi imao nikakvog smisla. Jeleni svjedočim svojim iskustvom: Bez Isusa neće imati ni cilja ni smisla u životu! Meni su 24 godine i osjećam da samo zrela i čvrsta vjera u Boga daje sigurnost. Zato svim mladima svjedočim da sam radostan što sam upoznao i uzljubio Isusa Spasitelja.

Prijatelji, potičimo jedni druge na čvrstu i ustrajnu vjeru. Ja volim muziku i sport, a nadasve volim u muzici slušati Clifa Richarda. Ja znam da je on našao smisao života baš u vjeri u Isusa Krista. Prijatelji, proučavajmo svoju vjeru. Ona je za nas još uvijek nepoznato blago koje nam se nuđa. Bog je svuda. Svuda Bog, naš Otac! Zar to nije divno?!

Bravo, djevojke! Hvala vam što ste spremne tako iskreno svjedočiti da volite život, svijet, prijatelje, mladost, a nadasve Isusa! Modernom svijetu su potrebni mladi kršćani, zaljubljenici u Krista. Oni će spasiti čovjekovu budućnost, jer vjeruju da Krist nosi u svom srcu sve ljude. »Onaj koji sluša moju riječ i vjeruje onomu koji me posla, ima vječni život. On ne dolazi na sud, već je prešao iz smrti u život« (Iv 5, 24). Širimo Kristovu ljubav na mlade oko sebe koji Isusa Krista još ne poznaju. Sprovedimo svoju vjeru u djela! Svima pozdrav i odanost u Isusu Kristu!

Stanko Č. iz Trogira

ZALJUBLJENICI U ISUSA KRISTA ĆE SPASITI ČOVJEKOVU BUDUĆNOST, JER VJERUJU DA KRIST NOSI U SVOM SRCU SVE LJUDE

OD RIJEČI DO RIJEČI

U rujanskom broju Glasnika prošle godine objavili smo pismo nepoznate djevojke Jelene koja je doživjela veliku krizu svoje vjere. Istovremeno je stiglo još jedno pismo, ali sasvim drugačijeg sadržaja. Druga neka Jelena, iz Međimurja, piše raspjevano o svojoj vjeri, pa' smo ga odmah stavili kao odgovor. Nakon toga razvilo se preko Glasnika pravo dopisivanje. Sada nam se opet javila ona »prva« Jelena, i njezino pismo donosimo od riječi do riječi.

Poštovano uredništvo Glasnika!

Čitajući u Glasniku pisma kojima me mladi ljudi žele uvjeriti da je Isus jedina nada, ljubav i svjetlo na svijetu, duboko sam se zamislila. Zar je moja vjera spala na taj stupanj da mi drugi moraju pomagati ako se mislim obratiti? Suze su mi pomutile vid, pero mi je zadrhtalo u ruci. Hvala vam! Hvala svima koji mi preko Glasnika žele pomoći! Iskreno hvala i tebi Sanja, tebi, Jeleno Ž., a posebno tebi, Dragana. Ti si proživljavala istu sudbinu kakvu proživljavam ja sada.

Živjela si u nevjeri, dok te jedan događaj nije obratio. I ja sada vodim boj sa samom sobom: vjerovati ili ne vjerovati?! Moram priznati da me vaša pisma ne ostavljaju ravnodušnom, nego nailaze na odjek. Sve češće razmišljam o Bogu, vjeri, ljudima koji su umrli za vjeru ... Osjećam da će moja vjera ponovo zasjati u pravom svjetlu, ali zahvaljujući baš vama. Diraju me vaša pisma, vaši izljevi ljubavi prema Isusu. Pišite mi preko Glasnika, pišite mi, jer mi vaša topla i iskrena pisma mnogo pomažu. Zato pišite, pišite, molim vas!

Jelena K.
Privlaka — Zadar

MOLITVA ZA PAPU

Sačuvaj, Gospode Bože,
Rimskoga papu Poljaka,
Jer narode svijeta on vodi
Iz tame bezbožnog mraka.

Ivanu Pavlu Drugom
Mudrosti daj, i snage,
Da čitavom svijetu budu
Njegove riječi drage.

Čuvaj, Gospodine, papu,
Jer Kristovu ljubav širi,
Blagoslov tvoj da dijeli,
Zavađene narode miri.

Dok narodom Božjim upravlja
Ispunja volju Tvoju,
Pomozi Ivana Pavla,
Usliši, molitvu moju!

Žarko MADŽAR

O MARXOVOJ SMRTI

Želimo li s kršćanskog gledišta kazati nešto o Marxovoj smrti u povodu njezine stote obljetnice, koja se napunjava ove godine, čini se da to možemo sažeti u ovih nekoliko kratkih rečenica: 14.

O. TOMISLAV VEREŠ POZNATI I PRIZNATI POZNAVAOC MARXA I MARXIZMA PREDAJE PAPI IVANU PAVLU II SVOJU KNJIGU: »FILOZOFSKO-TEOLOŠKI DIJALOG S MARXOM

ožujka 1883. godine Karl Marx se pojavio pred Božjim sudištem i položio račun za svoj život, primio nagradu za dobra djela a kaznu za zla. Mi ne znamo kako je taj njegov osobni sud završen. Drugim riječima: ne znamo da li je Karl Marx spašen ili osuđen. To će do konca vremena ostati tajna zapečaćena sa sedam pečata. Znamo samo to da se Božja pravednost i Božje milosrđe podjednako odnose na Karla Marxa kao i na sve druge ljude. Bog ne poznaje klasnog neprijatelja! Bog je, naime, Bog, a ne grješan čovjek.

(Iz predavanja o. Tome Vereša održanog 2. ožujka o. g. na vjerskoj tribini u Palmotićevoj ulici 31 u Zagrebu.)

Dobro je također uočiti što je sam Marx mislio o svome životu: **»Beskoristan, besadržajan, uz to skupi životni tijek.«**

(Iz pisma Engelsu od 20. svibnja 1882. godine.)

T. V.

OPROŠTAJ OD TATE

Zašto, tata, slušaš tuđe laži,
Zašto sin tvoj nije tebi od
svih draži?
Ostavio si mene i majku
same,
Pa su naše oči stoga pune
tame.
Smekšaj, tata tvrdo srce
svoje,
Priznaj da sam malen, ipak
dijete tvoje.
Kosa mi je plava, oči imam
male,
Baš sve kao i ti tata,
Vele ljudi, kad se sa mnom
šale.
Tako sam još mali, al' me
srce boli,
Kada vidim da me tata
rođeni ne voli.
Kad u školu ja ću malen
skoro poći,
Nemoj nikad, tata, ti preda
me doći.
Jer baš sada kad te ja
najviše želim,
U patnji sam s majkom
morao da selim.
A ti, tata, ljubav daješ
tuđem djetetu i ženi,
Premda ona pripada samo
mami i meni.
I znaj, tata, kad porastem,
Voljeti ću ljude svake boje
I u njima svuda tražiti ime
tvoje,
Ali tebe, tata nikad, nikad
više,
Tako tebi mali Tomislav tvoj
piše.

Tomislav Meštrić

STUP KRISTOVE CRKVE

Piše: Josip ĆURIĆ

Listajući Bibliju, susrećemo mnoštvo svetačkih likova — muževa i žena — kojima se moramo diviti. Najveći među njima nisu vladari ni osvajači, nisu izumitelji ni učenjaci; uglavnom su to mali, skromni ljudi kojima je sav život bio puka svagdašnjica... Na osobit način vrijedi ovo za Isusova poočima, sv. Josipa. Evanđelje ne bilježi nikakvih naročitih podataka o tom Nazaretskom Zanatliji: spominje mu ime i navodi dva sna, što ih je usnio — ništa više. Kršćanski je svijet smatrao da tu »prazninu« treba popuniti legendama, koje bi nam živo dočarale izvanrednost Josipove osobe i svetosti. Ali s pravom sumnjamo — nisu li te nabožne i dobronamjerne maštarije zasjenile pravu veličinu Glavara Svete Obitelji.

Naša je nakana da s onu stranu svih legendi stanemo časkom pred sv. Josipom onakvim — kakav je uistinu bio. Želimo ga otvoreno zapitati: po čemu je on, siromašni galilejski tesar, postao prvi svetac raja i »Pokrovitelj Svete Crkve«, dapače »Strah zlih duhova«? Možemo kleknuti pred njegov lik i svoje mu pitanje izravno postaviti. No budimo već unaprijed sigurni, da od njega nećemo čuti nijednu riječ u ime odgovora. Možemo zatim prolistati Evanđelje s kraja na kraj; ni u jednom retku nećemo ondje pronaći makar slovo, koje bi potjecalo od sv. Josipa. Možemo proputovati mjesta i krajeve u kojima je boravio — Nazaret i Betlehem, Palestinu i Egipat; nigdje mu nećemo otkriti najmanjeg traga ni relikvije, čak ni groba. Napokon, možemo uzeti u ruke crkvenu povijest pa gledati, nije li taj Božji ugodnik kad-tad upravio ljudima poruku s neba; ali trud nam se neće isplatiti. Dok se Presveta Djevica s drugim nebesnicima često ukazivala izabranim dušama, naš svetac kao da se i toga klonio. Jedino u Fatimi kod posljednjeg Marijina ukazanja — 13. listopada 1917. — pojavio se iznenada i sv. Josip. Prema malim vidiocima, bio je odjeven tamnocrvenim plaštem i u naručju nosio Dijete Isusa. Pri tom nije izustio nijednu riječ. Samo je nijemo stajao kraj Fatimske Gospe, kao što nijemo stoji po tolikim našim oltarima i svetištima.

Zbilja, Hranitelj Kristov uvijek i posvud uporno šuti. Poput nijemog, nepomičnog stupa izdignuo se on u Povijest Spasenja, pa dok stoljeća ginu i ljudski se naraštaji smjenjuju, on stoji bez riječi, nepokolebljiv, uvijek isti, uvijek jednako Bogu vjeran i sebi dosljedan ... Nije li možda u toj šutnji i nepomičnosti tajna Josipove veličine i svetosti? Nije li baš to poruka, koju on iz Fatime upravlja našem izgubljenom i uznemirenom pokoljenju? Nije li doista svaki kršćanin danas pozvan, da u svom dnevnom životu i na svom radnom mjestu bude tih i krotak, nepomičan i nepokolebljiv stup Kristove Crkve?

MISIJA STUPA

Iz iskustva znamo, kako izgleda pravi stup u građevini. Visok je to kamen, isklesan iz jednog komada, koji se podnožjem čvrsto upire o zemlju i stasito uzdiže prema nebu. Stup stoji na svom mjestu posve tiho, bez riječi: ne pravi buke ni štropota. Ali zato nosi težak teret, nosi ponekad svod cijele jedne katedrale. Nosi ga kroz godine, kroz stotine godina. Ne tuži se na svoju sudbinu, ne reklamira svoju ulogu; samo šutke stoji na svom mjestu i vjerno nosi svoj teret ...

Svakom bi moralo biti jasno, da baš nije malenkost »biti sav iz jednog komada«. Nije malenkost ni »biti vazda na svom mjestu«! Pogotovu, nije malenkost nositi vjerno teret života, teret i od više stoljeća, dapače Teret same Vječnosti! Upravo ta-

kav bio je sv. Josip. Živio je u zabitnoj Galileji kao posve siromašan potomak nekoć slavne Davidove kuće. Morao je skromnim radom ruku prehranjivati sebe zajedno s Djevicom i Djetetom, koje mu je Nebo povjerilo. Dužnost mu je bila da bdije nad prvim koracima Sina Božjeg u svijetu. Dovoljna je bila samo jedna Josipova neopreznost, samo jedna Josipova nemarnost, i Spasitelj svijeta pao bi na tle. Srećom, Josip nikad nije zatajio u svojoj odgovornoj službi: uvijek je u pravi čas bio na pravome mjestu.

MISIJA TESARA

Nazarećani su svakog dana mogli vidjeti sv. Josipa kako se nadvija nad grede i daske, da ih isteše i obradi. Nije pri tom imao aureole na glavi niti držao ljiljan u ruci. Ispod njegovih žuljevitih ruku nije prskala zlatna piljevina, kako bi to htjele nabožne legende. Sjekira i pila, čekić i bradva s ostalim oruđem i kućnim namještajem, sve je kod njega bilo skromno, sirotinjsko. Naizvan, ničim se nije razlikovao od drugih siromašnih zanatlija na Bliskom Istoku, kakve susrećemo još i danas.

Ipak, ovaj je nazaretski tesar u nečem nadvisio sve svoje suvremenike. Od zore do mraka obavljao je svoj naporni posao u neposrednoj blizini Utjelovljene Riječi. Tešući, on je kroz cijeli dan adorirao, klanjao se svom Bogu u svojoj radionici. Nije bilo te kućne ni životne brige, nije bilo te stiske ili tjeskobe, koja bi Josipa udaljila iz blizine Živoga Boga. Pod Josipovim krovom, Svevišnji je postao Dijete i zemlja je doticala Nebo. Josip je to Nevjerojatno Otajstvo motrio očima srca i... šutio, šutio kao nitko ni prije ni poslije njega. Šutio je i onda, kad je dvanaestgodišnji Isus zaostao u Hramu. Gospa se tom prilikom odvažila da rekne: »Sinko, zašto si nam to učinio?« Ali Josip ni tad nije prekinuo šutnju. Samo je nijemo stajao na svom mjestu i vjerno nosio svoj Teret, nosio Isusa Krista!

MISIJA U CRKVI

Nije moguće Isusa — Glavu dijeliti od Tijela Crkve. Nije moguće nositi Krista, a zanemariti breme sveukupnog Naroda Božjega. Stoga je u Nazaretu Josipov rad za Isusa bio u stvari služba na dobrobit cijele Crkve. Svake je večeri Kristov Poočim, iscrpljen dnevnim trudom i naporom, lijegao na ubogu slamnu prostirku. Pri tom je, mnogo prije Ivana Krstitelja, opravdano smio govoriti: »Isus treba da raste, dok se ja trošim!« Doista, iz dana u dan Josip je postupno nestajao da bi njegov Božanski Posinak mogao ojačati, da bi dorastao za Golgotu i Uskrsnuće, da bi na Pećini sagradio Crkvu koju vrata paklena neće nadvladati. Josip je danomice radio, ginuo, venuo, da bi jedanput na zemlji bilo apostola... i mučenika... i djevica... i misionara... i propovjednika... i, nadasve, uzornih kršćanskih obitelji, da bi jedanput svijet obilovao srcima koja će ljubiti Boga kao što to Bog zaslužuje. Josip je, dakle, noseći Krista, zbiljski nosio Božju Crkvu. Izvan Presvete Djevice, nećemo u povijesti naći veličine: papu, biskupa ili drugog dostojanstvenika, koji bi tako nosio Crkvu katoličku, kako Ju je nosio ovaj galilejski zanatlija. Nitko među običnim smrtnicima nije za Nju učinio više od njega! Nažalost, ovu potresnu činjenicu gotovo ni ne zapažamo, jer se Josipovo djelo za Crkvu skriva u sjeni. On se poput svijećnjaka podložio Svjetlu svijeta, Isusu; pa dok Svjetlo u tami svijetli i obasjava sav Krug zemaljski, Josip podno Njega ostaje nezamijećen, nezapažen, prikriven sjenom... Nema sumnje da takva žrtva i takva krepost najviše vrijede. Vrijede kao uzor i putokaz svim vremenima, napose našima.

Živimo u svijetu željnom senzacija i atrakcija, željnom jakih podražaja i bučnih izazova. Ni Crkva se tom »ukusu« ne može oteti: i u Njoj uživaju prednost bubnjevi i fanfare, i u Njoj se novinski stupci posvećuju magnatima — koji na Papin pontifikal dolaze bez misnog ruha, u radničkom kombinezonu, a na televiziji izvikuju drske ljevičarske parole... Možda bismo svi od sv. Josipa morali naučiti da glavnu težinu života, glavni teret kršćanstva, glavnu ulogu pri stvaranju boljeg naraštaja i bolje sutrašnjice nemaju grlati deklamatori ni hipijevski manekeni! Po Josipovu uzoru, mali ljudi — koji nisu stekli »ime« ni u općoj ni u mjesnoj Crkvi — nose Isusa, nose Njegovo Djelo, utiru put Njegovu Kraljevstvu. Svima nama na radost i utjehu!

Srce Isusovo obećaje utjehu svojim štovateljima

Piše: Srećko CETINIĆ

»SVOJE ĆU ŠTOVATELJE TJEŠITI U SVIM NJIHOVIM PATNJAMA«
(3. obećanje)

U jedno kasno poslije podne sjedio sam u stanu dviju sestara, starih i velikih patnica. Starija, udovica, imala je 84 godine, a mlađa neudata, ušla je u 78. godinu života. Mlađa sestra Ema ne može samu sebe ni u čemu poslužiti, iako je fizički još veoma jaka. Sjećanja su joj razbijena, a neposredni doživljaji mrve joj se i osipaju na sve strane, kao ulomci suhog kruha. Starija sestra Vilma, umno je bistra i doživljajno bogata, ali je teška srčana bolesnica. U kući mora sama sve uraditi i još pažljivo bdjeti nad neumnom sestrom, u svemu je posluživati i njegovati. Tako to već ide treću godinu.

S Emom nisam uspio razgovarati više od koju minutu. Gospođa Vilma sama o njoj pripovijeda: »Ema je godinama dvorila i na kraju dodvorila jednog siromašnog starca. Uvijek je bila radina i u svemu strpljiva, uredna i nadasve darežljiva. Svima je bila dobra i draga, uvijek vedra i radosna. A sada, kada je bolest urušila temelje njezinog spoznajnog svijeta, svi bježe od nje i zaboravljaju je. Rodbina, prijatelji i znanci nabrajaju mnogostruke svoje obveze i potrebe, samo da se ispričaju za svoj bijeg pred bijedom u svoja dobro zaštićena »skloništa«, dublja, deblja i dugotrajnija od onih za atomske bombe.

Proživjele smo dosta teških dana. Imamo mnogobrojnu rodbinu, jake veze i dosta novaca, a opet smo same. Što sve nisam poduzela da bi mi makar sestru primili u koji staračk dom, ali ništa! Uočila sam da me ljudi izigravaju. Klonula sam. U tim jezivim trenucima vapila sam Isusu: »Veliki Patniče, smiluj mi se! Gledaj, kako me vlastita djeca i rodbina zasipaju novcem uz izliku da oni ne mogu ni na koji drugi način preuzeti brigu za moju sestru. A susjedi i razni drugi ljudi, pa i oni bez posla i stana, neće ni za kakve pare da me redovito pomažu u brizi oko ove moje jadne neumice. Isuse moj, bez Tebe ću propasti. I to u kući punoj novca i svakojakog obilja. Pomozi mi, molim Te!«

»Raspeta Ljubav nije se oglušila. Spasitelj pomaže. Uvjerena sam! Po svom Svetom Duhu, unutarnjim glasom dobrote, Isus osobno progovara mom srcu: 'Tako dugo dok ti hoćeš biti heroj patnje, nemam te Ja čime utješiti. Heroji patnje i onda kad se iskreno trude da bi ljubili, teško pate zbog toga što ih svi napuštaju, pa od straha da ne klonu, proklinju! Heroji ljubavi postupaju posve drugačije. Upravo onda kad ih patnja najbolnije pogađa, kad ih boli to što ih svi izbjegavaju i zaboravljaju, oni i tada ljube ljude. Tada mole za njih. Opraštaju im upravo to što su zaboravljivi. Žele im isprositi oproštenje i milosrđe. Izvor takve herojske ljubavi ključa u mom probodenom Srcu. Tom ljubavlju želim natopiti i tvoje srce!' Prihvatila sam svoj križ iz ljubavi i krenula za Isusom!«

Biseri Srca Marijina: poniznost i poslušnost

Piše: Ante KATALINIĆ

MARIJA REČE: »EVO SLUŽBENICE GOSPODNJE, NEKA MI BUDE PO RIJEČI TVOJOJ« (Blagovijest, 25. ožujka)

Isusovac, o. Eberschweiler, urednik njemačkog »Glasnika Srca Isusova«, dobro poznat i kao pisac duhovnih sastavaka i kao svet čovjek, razvijao je svoj najjači apostolski rad početkom našeg stoljeća. Kad bi ga netko posjetio i upitao: »Velečasni, kako je, ima li što nova?« on bi s pravim zanosom i ushitom odgovorio: — Kako ne! Ima jedna novost, velika novost, novi veliki događaj! — Što, oče? — Sin Božji, sam veliki Bog, sišao je s neba i postao čovjekom. Pohodio je našu jadnu zemlju, postao je kao jedan od nas. Nešto nečuveno, neviđeno, neshvatljivo. Novi, veliki događaj!

Imao je pravo o. Eberschweiler kad je tako odgovarao. Na ovoj našoj kukavnoj, staroj i otrcanoj Zemlji, ne događa se doista ništa svježe, ništa novo, jer sve što se događa, već se tisuću puta dogodilo: umro neki kraljević, stvorila se neka nova vlada, buknuo neki rat, sklopio se neki krhki mir, ovamo poplava, onamo suša, potres i stotinu drugih događaja, kojih je povijest do grla sita, uistinu ništa nova. Ima samo jedan pravi događaj, koji je uistinu važan za čovjeka, za bijednu zemaljsku kuglu, za čitav Svemir, a to je: Sin Božji postade čovjekom!

Otkad postoji ova naša ostarjela Zemlja, nije njome odjeknula nijedna vijest koja bi se mogla mjeriti s ovom: Sin Božji postade čovjekom. Ova će vijest uvijek ostati nova, važna i svježa, uvijek iznenađujuća.

Bog je postao čovjekom, Zašto? Da čovjeka uzdigne k sebi, da ga po milosti učini dionikom svoje božanske ljubavi, da ga unese u dinamizam svoga božanskog života koji struji između Oca i Sina i Duha Svetoga, da ga pobožanstveni, da ga, ukoliko je to moguće, učini bogom.

Preko Kristove ljudske naravi, u kojoj je bio zastupan i sav materijalni svijet, pa nadalje preko uzdignutog i posvećenog ljudskog roda i rada, bila je tim velikim novim događajem zahvaćena sva Priroda, sav Svemir. Ižarivanje božanske svetosti iz obnovljenog i pobožanstvenjenog čovjeka, proželo je, obnovilo i posvetilo Zemlju i Svemir, to područje i predmet čovjekovog djelovanja i kretanja. Očišćeno i prodahnuto novom blistavom svetošću koja je planula iz Kristova utjelovljenja, svako je stvorenje, kojega god stupnja bilo, krenulo prema velebnom usponu, prema božanskom životu.

U koji dan se to dogodilo? Na dan Blagovijesti! U kojem času? U času kad je Djevica Marija, shvativši dobro poruku Nebeskog Oca, odgovorila anđelu: — Da, neka bude kako si rekao! Tog časa je Sin Božji postao čovjekom u Djevičinu prečistom krilu. Tog časa je sve stvoreno krenulo velikim korakom prema novom velikom Usponu.

U tom ćeš znaku pobijediti

Piše: prof. Radovan GRGEC

Tim je riječima, kako kažu, označen križ kao znak pobjede cara Konstantina nad Maksencijem. Križ je znak spasenja, pobjede i raspoznavanja za svakog kršćanina. Tek po križu dolazimo do Uskrsnuća. U korizmeno vrijeme na poseban se način sjećamo križnog puta kao puta do pobjede. Ta se pobjeda ne nalazi u oružju, nego u vjeri, nadi i ljubavi. I u patnji!

Na Spasiteljevoj zastavi nalazi se znak Sina čovječjega kao znak pobjede nad svijetom. Na kraju ljudske povijesti »ukazat će se na nebesima znak Sina čovječjega, i tada će proplakati sva plemena na zemlji (Mt 24, 20). U Bensonovu romanu »Gospodar svijeta« prikazani su posljednji dani ljudske povijesti i Crkve. Vidimo tu kako je put čovjeka i kršćanina zapravo križni put u susret Onome koji je Gospodar povijesti. I drugog puta nema.

»Bog je gospodar povijesti« naslov je najnovije knjige poznatoga katoličkog laika Georgesa Hubera (čije su već dvije knjige izašle u ćirilometodskoj biblioteci »Novi vidici«). U našoj se povijesti ne događa ništa što ne bi Bog dopustio, pripustio ili predvidio. Ona je sva u Božjoj ruci, u Božjem planu, u kojem ljudski stvor kao slobodno biće ima, po zamisli svoga Stvoritelja, vrlo aktivnu ulogu.

Ivan Pavao II. rekao je u Manili 1981. godine: »Otvorite oči i duh Bogu, koji svojom Providnošću upravlja svim događajima povijesti!« Isti papa proglasio je 1983. godinu izvanredno Svetom godinom Otkupljenja. Iako neki suvremenici baš ne vole riječ »Providnost« ni riječ »Otkupljenje«, jer se, tobože, tim riječima iskrivljuje značenje ljudske slobode, mi znamo da se u tim riječima nalazi znak našeg oslobođenja i pobjede nad svijetom i grijehom. Sveta godina Otkupljenja počinje 25. ožujka 1983, na sam dan Blagovijesti, kada je »Riječ tijelom postala i nastanila se među nama«. Tada je započelo naše otkupljenje u znaku patnje i križa.

Na nama je da taj znak prepoznamo i priznamo u svom osobnom životu kao znak svojeg Otkupitelja i Osloboditelja. Kao što je Riječ postala tijelom, tako i naše dobre nakane, misli i riječi trebaju postati djelom. Primjer za to dadoše nam i toliki sveci koji su više radili nego govorili, više šutjeli nego »propovijedali«. Propovijedali su, naime, svojim ponašanjem, svojim djelima, svojom požrtvovnošću i strpljivim nošenjem svagdanjeg križa. Najrječitiji je tu primjer Majke Spasiteljeve i njezina zaručnika sv. Josipa, »muža šutnje«, čiji blagdan slavimo također u ovom mjesecu. U vremenu »inflacije« riječi takvi su nam primjeri najpotrebniji. Oni nam približuju ideal Božje Riječi (Logosa), koja je misao, riječ i čin. Nažalost, mi često jedno mislimo, drugo govorimo, a treće činimo. Taj raskorak između misli, riječi i djela možemo pobijediti prihvaćanjem križa. U ovom znaku naše pobjede i spasenja prepoznat ćemo Providnost nebeskog Oca, bez čijeg znanja ne pada ni vlas s naše glave. On je Gospodar svijeta i povijesti, Otkupitelj i Spasitelj. Njegovo je ime »Kralj kraljeva« (Otk 19, 6). Po križu On postaje i Gospodar naših srdaca. Samo u tom znaku možemo pobijediti.

DA BI KRŠĆANI PROŽIVLJAVALI KORIZMU KAO »VRIJEME ISTINE«

Istina će vas spasiti

U novijoj povijesti jedva da smo imali papu tako snažnog pastoralnog usmjerenja kao što je to sadašnji papa Ivan Pavao II. On nastoji svaku zgodu, pa tako i korizmu, pastoralno što bolje iskoristiti. Misao o korizmi kao »vremenu istine«, uzeta je upravo iz poruke koju je papa uputio Crkvi i svijetu o korizmi prošle godine.

Što znači proživljavati korizmu? Znači živjeti u istini i prema istini. U prvom redu u istini o čovjeku, a to znači priznati da smo »prah«. Tu nam istinu Crkva zorno dozivlje u pamet obredom pepeljenja na Čistu srijedu. Kod tog obreda čujemo i ozbiljne riječi iz Biblije: »Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah vratiti« Ali to je samo dio istine o čovjeku. On je prah duhom obdaren, i po duhu pozvan da u životu ispuni uzvišeno poslanje.

Nadalje, živjeti u istini, znači svaku stvar staviti na njeno pravo mjesto na ljestvici vrednota. Prolazno cijeniti kao prolazno, ali bez pesimizma, zračeći nadom i optimizmom.

Živjeti u istini znači biti u životu milosrdan Samaritanac, koji svoju osobu, vrijeme i imetak stavlja u službu bližnjega. Živjeti u istini znači živjeti u ljubavi. Zaustavimo se podrobnije na ovom posljednjem. Da bismo korizmu mogli proživljavati kao »vrijeme istine«, neophodna je svakodnevna samokontrola ili ispit savjesti. Nenadmašivi poznavalac ljudske duše i majstor pera, Sv. Franjo Saleški, u svojoj »Filoteji« majstorski opisuje čovjekovo ponašanje prema istini, iskrenost i neiskrenost. Kad se radi o tome da se prosudi našu pogrešku, kaže on, odmah vičemo: »Milosrđe, nastojte me shvatiti!« Ako li se radi o tuđem nedostatku, onda naprotiv govorimo: »Pravda! Valja činiti pravdu!« Ako nešto prodajemo, nastojimo izvući što više novca. Ako li kupujemo, nastojimo proći što jeftinije.

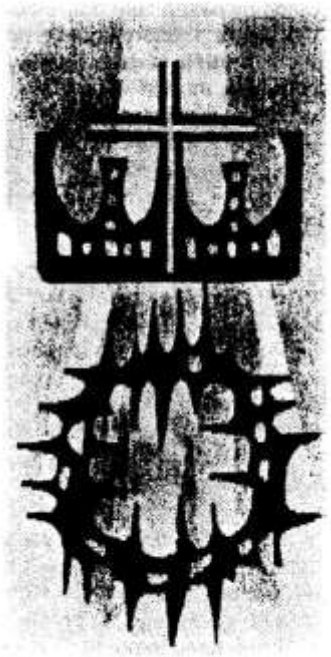
Ako nam je neka osoba simpatična, bit će nam uvijek drago ma što da ta osoba učini. Je li nam, naprotiv, antipatična, gledat ćemo je nevoljko da i čudesa čini. Šala koju mi činimo na račun drugih, uvijek je zgodna. Šala što je drugi čine na naš račun, uvijek je nezgodna, uzimamo je za zlo.

Čak i onaj američki gangster Al Capone, krivac za mnoga zlodjela i nasilja, ima obraza da u svojim memoarima napiše i ove riječi: »Pod ovim starim kaputom kuca umorno ali plemenito srce.« Koje li ironije! »Plemenito srce?«

Eto, kakav je i što je čovjek, ako ne živi u istini, ako nije iskren prema Bogu, prema sebi i prema drugima!

Crkva na početku korizme, posipajući ljudima glave pepelom, izgovara ove riječi: »Obrati se i vjeruj Evanđelju!« Poziva nas, dakle, da promijenimo svoje shvaćanje vjerujući u Evanđelje. Ova je nakana Apostolata Molitve stoga veoma dalekosežna. Zadire i u samu čovjekovu bit, u njegovu savjest i njegovo srce. Vjerovati Evanđelju znači bez straha prihvatiti istinu, suočiti se s njome makar bila za nas i porazna, jer »Istina će vas spasiti«, govori Gospodin. Počnimo dakle ove korizme u svoj život uvoditi istinu!

Josip ANTOLOVIĆ

Bitno i nebitno

Piše: Franjo PŠENIČNJAK

VRIJEME NAGLIH PROMJENA

U suvremenom svijetu koji je pun naglih promjena, neočekivanih novosti, užurbane trke i neslućenih mogućnosti, čovjek lako izgubi pravo usmjerenje. Na mnogim područjima osjeća se nesiguran. Znamo kako su se u mnogim našim ljudima, inače trijeznima i postojanima, pošto su otišli u tuđu zemlju, poljuljale mnoge vrijednosti i svetinje: bračna vjernost, obiteljski život, osobno ćudoređe, vjera i običaji, i sve ono što su prije smatrali vrijednim.

Čini se kao da je danas svatko od nas pomalo iseljenik: iselili smo se, htjeli ili ne htjeli, iz jednog ustanovljenog svijeta u nov još nedovoljno poznat, promjenljiv, koji kao da se još nije ni posvema rodio. Stariji su uvijek s čeznućem gledali u prošlost i teško su se mirili s novim. No čini se da su u ovom vremenu promjene daleko brže nego nekad i iznenađuju više nego u prošlosti. Prije nego smo ih i svjesni, već dolaze nove. Stoga je i nesigurnost u mnogočem veća i snalazimo se teže.

ŠTO JE U SVEMU BITNO?

Baš zbog tih naglih promjena u svagdašnjem životu teško je razlikovati prave životne potrebe od onih umjetno stvorenih. Ne znamo više ni što je bitno, a što sporedno. Tako na primjer među mnogim vijestima koje primamo nije lako razlikovati što je istina a što laž, jer je često onaj koji nam vijesti daje previše zainteresiran za svoje gledište pa nam pruža takozvane »orijentirane informacije«, a to je onda okljaštrena istina, gotovo laž. I u umjetnosti, čak se ni stručnjaci ne usuđuju reći što je lijepo a što nije. Previše su pod utjecajem pomodnih strujanja. A kad nešto postane moda, i kad moda osvoji javno mišljenje i zavuče se u javnu podsvijest, čovjek je u opasnosti da mnogošta primi bez provjere, gotovo neosobno. Okolina mu naime određuje što je vrijedno, što dobro, korisno ili ugodno. Na taj način zakržlja čovjekov osobni sud, zakržlja čovjek kao osoba.

Malo ih je koji znadu smireno, bez oklijevanja i sa sigurnošću prosuditi što je prava vrednota, a što samo prividna, što će nadživjeti ovaj čas, jer je uistinu vrijedno i dobro utemeljeno, a što će uskoro pasti u zaborav, jer je vrijedilo samo za pomodarske oči. Potrebna je prava ljudska mudrost i bogato životno iskustvo da se u ovom vremenu prosudi što je bitno i za budućnost vrijedno, a što nije. No, mi živimo u tom i takvom vremenu i moramo ga prihvatiti ljudski odvažno i savjesno.

SAMO JEDNO JE POTREBNO

Vjernik je pozvan da i u svom vjerničkom životu sa sigurnošću znade što je ono bitno. Bilo bi kobno kad bi i u vjeri krenuo za modom i radije išao za onim što »škaklja uši«, kako bi to rekao sv. Pavao, nego za onim što je »jedino potrebno«. Kad bi sv. Pavao živio danas, zar ne bi podijelio stroge lekcije onima koji se zanose »lijevim« ili »desnim« krajnostima; onima koji idu za »privlačnijim karizmama«; onima koji se previše vežu za »privatne objave« ili onima koji se opredjeljuju isključivo za »Pavla«, za »Apolona«, za »Petra«, svima bi pokazao — Isusa Krista, i to raspetoga (1 Kor 1, 11—13).

Isus je više puta potaknuo svoje slušaoce da prionu uz ono što je bitno. »Tražite

najprije kraljestvo i pravednost njegovu, a sve ostalo će vam se nadodati« (Mt 6, 33). »**Neće** u kraljestvo nebesko ući svaki **koji govori:** Gospodine, Gospodine!, **nego onaj koji vrši** volju Oca moga koji je na nebesima« (Mt 7, 21). »Marta, Marta! Brineš se i uznemiruješ za **mnogo, a jedno** je potrebno. Marija je uistinu izabrala najbolji dio, koji joj se neće uzeti« (Lk 10, 41 i sl.).

Primjer Marte i Marije, odnosno njihov stav, evanđeosko je svjetlo i za naše vrijeme. Isus ne kori Martu zbog ljubavi i gostoljubivosti, nego zbog toga što se »brine i uznemiruje za mnogo«. On želi tu dobru ali rastresenu ljudsku volju usredotočiti na »jedno potrebno«.

Marijin stav je drugačiji. Ona sjedi do Isusovih nogu i sluša Ga kao što se sluša Učitelja. Na prvi pogled to je pasivnost i stav nerada. Ona se ne zabrinjava, ne djeluje, ne stvara. Ona miruje uronjena u razmatranje. I baš njezin stav Isus hvali. Takav stav posve je stran suvremenom čovjeku. On bi joj čak predbacio da se izvlači iz briga određenog časa, da se povlači iz životne borbe, da je i ne prihvaća. Prema Isusu, naprotiv, ona čini ono najpreče. On kao da želi reći da će Mariju njezino slušanje mnogo više osposobiti za životnu borbu nego Martu njezin aktivizam zbog kojega će ubrzo ostati bez unutarnje energije. Ono bitno u kršćanstvu je osoba Isusa Krista, kaže Romano Guardini. Valja sebi osigurati vrijeme da se naužijemo njegove prisutnosti, naslušamo njegove Osobe, da Ga primimo u svoje srce. To je ono »jedno i jedino potrebno«.

NEUGODNO EVANĐELJE

Charles Péguy ovako opisuje bolest našeg vremena: »Ono boluje od 'amnezije vječnog,' to jest od zaborava na ono što je vječno, a bavi se isključivo onim što je vremenito. Zaboravlja na bitno. Opasnost je da čovjek na taj način izgubi smisao za Boga i božansko, za Krista i Kristovo, te da zakržlja kao vjernik.«

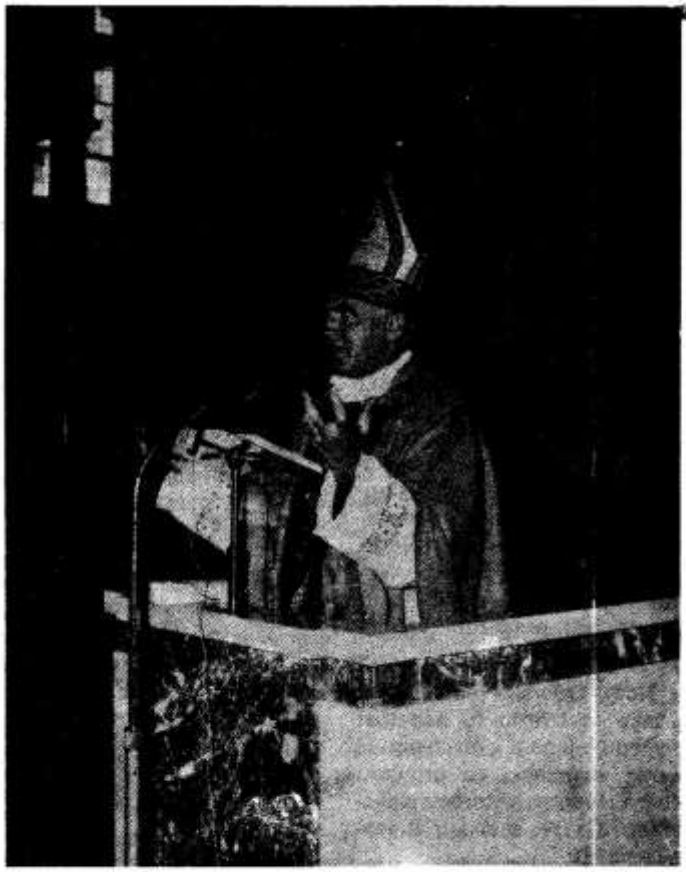
I novoimenovani francuski kardinal H. de Lubac, izvanredno bistar filozofski i teološki um, rekao je nešto slično: »Oni koji se uvijek trude da idu 'ukorak' s vremenom prihvaćajući sve njegove ukuse, ideje, strasti, predrasude, zanose i ludilo, ubrzo će biti pregaženi vremenom i ostarjeti.«

Naš kardinal Franjo Šeper ovako je izrazio tu napetost između »jedino potrebnog« i onog »ostalog«, na primjeru Ivana Merza: »Merčev apostolat nije se sastojao u tehnici apostolata, nego u dubokom uvjerenju u ono o čem je svjedočio.«

U svjetlu ovih misli upravo se Martina aktivistička uznemirenost pokazuje kao bijeg od središta, od bitnog na rubno, iz sjedinjenja u raspršenost. Dakako, dok ističemo potrebu Marijine sabranosti, ne niječemo potrebu mnogostrukog zalaganja i u društvu i u Crkvi. Ta je potreba svakome jasna. Želimo samo upozoriti na opasnost od »raspršenosti« koja može naše djelovanje učiniti kratkim i neplodnim. Cilj nam je da se u ovoj Korizmi opet stavimo pred evanđeoski zahtjev obraćenja, pred »ono (Onog!) jedno potrebno«, iako je to pomalo i neudobno. Da, Evanđelja znaju biti neugodna (A. Pronzato). Mi smo kadri Evanđelju otupiti svaku oštricu i ušutkati mu glas, učiniti ga »neopasnim«. No tada činimo upravo to da zanemarujemo ono što je »jedino potrebno«.

ČINI SE KAO DA JE DANAS SVATKO OD NAS POMALO ISELJENIK. OTUĐENI SMO BOGU, CRKVI, NACIJI I JEDAN DRUGOME

Grimiz svjedočanstva, radost naroda. Kardinal Franjo Kuharić

Dogodio se dar Providnosti! Toliki su to i molili i željeli. I evo, svijetom i Domovinom prostrujila je radosna vijest: Sveti Otac Ivan Pavao II. najavio je 5. siječnja ove godine Crkvi i svijetu da je imenovao 18 novih kardinala. Među novim kardinalima nalazi se i naš zagrebački nadbiskup metropolita i predsjednik Biskupske konferencije Msgr. Franjo Kuharić.

Jednom zgodom Sv. Otac je istaknuo: kardinali (stožernici!) su najuži papini savjetnici i suradnici u upravljanju Crkvom Božjom. Njihov grimiz je samo vanjski znak, da trebaju svjedočiti za Krista i Crkvu sve do prolijevanja krvi. Mnogi su to kroz povijest na ovaj ili onaj način i učinili. Zato je Sv. Otac i ovoga puta »obišao« svijet i narode da grimiznim kardinalskim pojasom opaše predstavnike pojedinih mjesnih Crkava i tako pokaže razumijevanje, poštovanje i ljubav prema Crkvama koje odgajaju dušu i srce tih naroda, prečesto uz velike žrtve, poniženja i patnje. No, Crkva je navikla dijeliti sudbinu naroda, ona je mudra i strpljiva, ona zna da »učenik nije nad Učiteljem«. Ona vjeruje da Gospodin vidi i vodi sudbinu pojedinaca i naroda.

Tko bi ovih dana mogao sagledati i žar molitve, i dubinu dobrih želja, veličinu radosti i oduševljenja srdaca sve do suza radosnica, tolikih duša širom zemlje i izvan njenih granica, što je Hrvatska opet dobila kardinala, što je »mučenička trnova kruna našega naroda i naše Crkve — kako to zgodno reče netko ovih dana — opet ukrašena još jednim grimiznim draguljem«. To je i razumljivo, jer to je naš Natpastir i Metropolita, ponikao među nama i rastao s nama, koji osjeća bilo naroda i Crkve, koji je osjetljiv za sudbinu svakog čovjeka, koji je svima blizak i drag i kad nas karizmatički poučava, i

kad trpi, i kad se žrtvuje i moli za sve. Nitko nas ne može uvjeriti u suprotno, jer smo ga takvog upoznali, jer smo od njega samo to vidjeli, osjetili i doživjeli.

Nadbiskup Kuharić je 74. biskup na drevnoj zagrebačkoj biskupskoj stolici, od njezina osnutka, a 7. nadbiskup otkako je zaslugom hrvatskog bana Jelačića papa Pijo IX. godine 1852. zagrebačku biskupiju podigao na stupanj nadbiskupije i samostalne metropolije. Duhovni je pastir naše Crkve, pa je opravdana naša radost što je Sv. Otac upravo njega izabrao da bude peti zagrebački nadbiskup koji nosi i kardinalsku čast, nakon svojih uzornih i nezaboravnih neposrednih predšasnika.

Uzoriti gospodin Franjo kardinal Kuharić je bio 13. i najmlađe dijete u svojih pobožnih roditelja, zemljoradnika Ivana i Ane iz Gornjeg Pribića. Budući da je sin zemljoradnika, nije čudo što nam je nedavno na Euharistijskim kongresima znao tako zanosno i toplo govoriti o tlu iz kojega smo nikli, o znoju i žuljevima seljaka i radnika koji se nadaju i vjeruju u budućnost. Sve svoje školovanje je sa zavidnim uspjehom završio u Hrvatskoj. Osnovno u rodnom Pribiću, a srednje i fakultetsko u Zagrebu. Za svećenika ga je zaredio 15. srpnja 1945. zagrebački nadbiskup i kardinal dr. Alojzije Stepinac. U jesen iste godine počeo je svoje svećeničko djelovanje. Najprije kao kapelan u Radoboju, zatim kao upravitelj novoosnovanih župa Rakov Potok i Pavučnjak. Kad je 12. rujna 1946. u župi Sv. Martin pod Okićem ubijen župnik Pavao Bedenik, imenovan je upraviteljem i te župe. Nakon što je na Uskrsni ponedjeljak 1950. bio ranjen župnik u Okičkoj sv. Mariji, mladi Franjo preuzeo je, i kroz dvije godine vodio upravu i te župe. Često je stanovao kod vjernika, jer je u narodu uvijek užívao povjerenje i nailazio na potporu. Bilo je teško, ali nije zaboravljao riječi koje mu je rekao u tim danima biskup Josip Lach: »Svećenici se ne smiju povlačiti s teških terena!«

U proljeće 1958. imenovan je subsidijarom u Samoboru, gdje ga je kao župnika zateklo imenovanje za pomoćnog zagrebačkog biskupa u proljeće 1964. Biskupsko posvećenje je primio u zagrebačkoj katedrali 3. svibnja 1964.

Kao biskup sudjeluje na 3. i 4. zasjedanju Drugog vatikanskog sabora, gdje je govorio o raznim problemima svećeničkog života i rada, o suvremenim bračnim problemima i o slozi Crkve sa znanošću. 20. kolovoza 1969. imenovan je Apostolskim administratorom Zagrebačke nadbiskupije, a bulom Sv. Oca Pavla VI. od 16. lipnja 1970. imenovan je rezidencijalnim zagrebačkim nadbiskupom i metropolitom. Prije Koncila, kao nadbiskup zagrebački i metropolita hrvatski, bio je samim tim i predsjednik Biskupske konferencije. Nakon Koncila, kad biskupi pojedinih regija sami biraju svoga predsjednika, nadbiskup Kuharić je već od 1970. do danas redovno biran za predsjednika Biskupske konferencije Jugoslavije. Veliki je kancelar Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, član Međunarodne papinske Marijanske akademije itd. Godine 1974. izašla je knjiga njegovih govora i pisama svećenicima: »Hodajmo u istini«. Zbog neumornog pismenog i usmenog naviještanja Božje riječi, zapamtit ćemo ga kao uzorna pastira i oca Crkve u vjernoj Hrvatskoj.

Radi svega onoga što je učinio i što će, kako se pouzdano nadamo, još učiniti za Crkvu, prava i dostojanstvo čovjeka, zahvalni smo Bogu i Sv. Ocu Ivanu Pavlu II. na ovom promaknuću. Svojega ćemo Natpastira i uzoritog gospodina Kardinala pomagati svojim molitvama, da bi nas svojim primjerom i nadalje vodio prema duhovnim vrhuncima, da bi ostao na braniku Božjih i ljudskih prava, da bi kao zaljubljenik u Crkvu Božju bdio nad duhovnom baštinom naroda i Crkve. Neka njegova riječ uvijek bude jasan putokaz svim svećenicima i vjernicima. Svoju mu privrženost iskažimo molitvom, žrtvom i požrtvovnim radom, kakvim se i sam odlikuje za Isusovo Kraljevstvo. Združeni s njim u njegovu geslu: »Bog je ljubav«, ustrajmo svaki na svom radnom mjestu kamo nas je Providnost postavila za izgradnju Otajstvenog Kristovog Tijela, Crkve. »Bog je ljubav!« Neka ime našeg novog Kardinala bude trajno upisano u našim srcima sjedinjenima u Srcu Isusovom zajedno sa srcem Presvete Bogorodice Marije, na dobro Crkve, Naroda i Domovine.

Stjepan KOŽUL

Brak je poziv na darivanje života

Piše: Stjepan KUZMIĆ

SAZDANI SMO PO ZAKONU LJUBAVI

Kad Bog nekoga na nešto poziva, On uvijek ima u vidu neko dobro. Ponajprije dobro dotičnog pozvanika, a zatim i dobro uže ili šire ljudske zajednice. Tako je to bilo već kod samog »pozivanja« čovjeka u život, kod njegovog stvaranja. Bog ga je stvorio, i to kao muško i žensko, to jest, dao mu je dobro života, ali i zapovijed: »Rastite i množite se!« Dao je, dakle, čovjeku jedno dinamično bogatstvo koje teži da se »podijeli«, »umnoži«, »saopći«. Budući da čovjek ne može biti sretan ako svoje usmjerenje ne ostvari, mora se »davati«, »množiti se«. I začudo, upravo tako biva sretan što ispunja taj zakon: Što se više daješ, to si bogatiji, sretniji! To je zakon ljubavi.

Poziv na svetost koji je po sakramentu krštenja primio svaki kršćanin, također je dobro svakog pojedinca, ali i cijele zajednice. I to se dobro u pojedincu ostvaruje tim potpunije što se pojedinac više »raduje« drugima. To je tajna Krista prisutnog u našoj braći koji nam uvijek više uzvraća nego što smo mi dali.

BRAK JE ZVANJE OD BOGA

Ljudima se često čini da je brak nešto što slijedi samo po sebi za one koji ne osjećaju Božji poziv na djevičanstvo življeno u svećeništvu ili redovništvu, pa prema tome brak i nije neki posebni poziv. To je potpuno krivo! Brak je i te kako poziv, zvanje, koje Bog daje za život u ljubavi.

Jedan svećenik-psiholog, vrstan poznavalac bračnog života, ovako se izrazio: »Činjenica je da nedostaju zvanja za svećeništvo i redovništvo. Ali je isto tako činjenica, možda još značajnija, da nedostaju i zvanja za kršćanski brak. Nema, naime, mladih koji bi brak prihvaćali kao poziv koji im dolazi od Boga.« Ako je tako, onda se ne čudimo onima koji tvrde da je brak zamka naše prirode i put za utažívanje strasti. I samo oni koji tako gledaju na brak, misle i govore da djevičanstvo odabiru oni koji su se »razočarali u ljubavi«. U ljubavi se čovjek ne može razočarati, nego samo u svojoj nespremnosti na ljubav.

POZIV NA SLUŽBU I DOBROBIT DRUGIH

U rječniku mladih »ljubav« zauzima veoma značajno mje-

sto. Međutim, poznato je da se danas pod tom riječju svašta podrazumijeva, pa čak i ono što je ljubavi sasvim protivno: sebeljublje, sebično »posjedovanje« drugoga radi zadovoljenja svojih prohtjeva, i slično. Brak će samo onda uspjeti, ako svom bračnom partneru dadnemo svu svoju ljepotu i sve bogatstvo svoga bića, kao što kristal daje sav svoj sjaj onome tko preda nj stane, a ne kao ogledalo koje mu samo pokazuje što je i kakav je. Ako su bračni drugovi pozvani da žive u neprestanom uzajamnom darivanju i po tom darivanju sudjeluju u stvaranju novog čovjeka, osobe, onda je izvan svake sumnje da je Božji poziv na bračni i obiteljski život, poziv na službu i dobrobit samog čovjeka, bračnih drugova i njihove obitelji, a ta ih potpuna i uzajamna vjernost braku kadikad mnogo stoji.

KRIVE PREDODŽBE SLABI REZULTATI

Živimo u vremenu kad je prava bračna ljubav jako ugrožena. U nekim državnim revijama, a ne samo u crkvenom tisku, čitamo kritičke osvrte na ono što je ovo naše današnje društvo dalo mladima, a što im je oduzelo. Dalo im je široku tehničku naobrazbu i velika materijalna dobra, a oduzelo im je sredstva koja bi im trebala pomoći da postignu pravu ljudsku zrelost u kojoj bi mogli odgovorno raspolagati svojim životom. Tko će preuzeti na sebe odgovornost za tolike mlade prepuštene odgoju ulice, navikle da odmah dobiju sve što im srce zaželi, a u isto vrijeme nisu kadri da se savjesno spremaju za ozbiljne životne zadatke koje će ubrzo morati preuzeti na sebe? To je rezultat gledanja na brak i bračni život samo u obliku uživanja koje nosi samo etiketu »ljubavi«. Prilike će se tek onda promijeniti, kad se na brak počne gledati kao na Božji poziv na suradnju u stvaranju novih života, na međusobnu vjernost i trajno, uzajamno darivanje osoba. Iz takvih će obitelji onda proizlaziti djeca koja neće nasjedati raznim parolama, reklamama i propagandi tobožnjeg lakog i udobnog života, a bez osnovnog usmjerenja prema bratskom služenju drugima. U takvim obiteljima će se razviti i velikodušna srca spremna ostaviti sva dobra ovoga svijeta, i prihvatiti proročku službu svećenika, misionara, redovnika ili redovnice, pripravljajući novi zdravi teren za pravi život ljubavi u našim obiteljima, u našem narodu i u ljudskoj zajednici uopće.

PRAVA LJUBAV NIKAD NE MALAKŠE

Bračni drugovi koji ispravno gledaju na svoj brak, rast će u uzajamnoj ljubavi do te mjere, da će se u starosti, ako je po volji Božjoj dožive, najviše voljeti. Poznam nekoliko takvih obitelji. S jednim svojim subratom posjetio sam jedan takav stariji bračni par. Upitali smo ih da li imaju televizor? Odgovorili su da ga imaju, ali je pokvaren, i ne kane ga dati popraviti, jer otkako ne gledaju televiziju, postali su jedno drugom bliži, još se više vole jer imaju vremena jedno za drugo.

Neki mladić od 23 godine našao se pred pitanjem, da li da prihvati kršćanstvo ili ne? Pošto ga je ipak prihvatio kao ozbiljan zadatak, odluči poći u Afriku kao laički misionar. Do te odluke je došao zbog odbojnosti prema društvu koje sve ulaže u materijalno blagostanje i vodi se samo pohlepom za dobitkom. U Africi je upoznao djevojku koja je u misije došla iz istih razloga kao on. Oženili su se sa željom da budu roditelji brojne djece, ali vruća klima nije pogodovala njihovu zdravlju. Vratili su se u domovinu i sada imaju već dvoje djece. Svoj su bračni život shvatili kao poziv na služenje. Ponudili su se da preuzmu brigu za mladiće i djevojke koji su se liječili od droge. Tisak o takvim slučajevima piše kao o nečem izvanrednom, a sva izvanrednost je u tome što su u konkretnim prilikama prihvatili da budu pravi kršćani po ljubavi i služenju. »Izvanredni slučajevi« trebali bi biti oni koji se samo nazivaju kršćanima, a žive zarobljeni vlastitom komotnošću.

PORUKA
Svetoga Oca
za korizmu
1983.

Draga braćo i sestre u Kristu!

»Svi koji prigrliše vjeru držahu se zajedno i sve im bijaše zajedničko. Prodavali bi pokretna i nepokretna dobra i to bi dijelili svakom prema njegovoj potrebi« (Dj 2, 44—45).

Riječi sv. Luke koje smo čuli, odzvanjaju u mojem srcu upravo u času kad se spremamo ponovno slaviti liturgijsko doba Korizme: to su dragocjeni tjedni koje Crkva nudi svim kršćanima, kako bi im omogućila da razmatraju iz dubine duše o svojem dubokom identitetu djece Nebeskog Oca i braće svih ljudi, te da pronađu novi polet za stvarna i velikodušna darivanja, jer nas je Bog pozvao da utemeljimo svoj život na Ljubavi.

Naš je odnos prema bližnjemu dakle od bitne važnosti. Kad govorim o »bližnjemu«, mislim na one koji nas okružuju, u obitelji, u susjedstvu, u selu, u gradu. Ali to su isto tako i oni koje susrećemo na radu, oni koji trpe, koji su bolesni, osamljeni, koji su zaista siromašni. Moji su bližnji i oni koji su geografski daleko ili prognani iz domovine, bez zapos-

lenja, bez hrane i odjeće, a često i bez slobode. Moji su bližnji svi oni nesretnici koje su nepredvidive i dramatične katastrofe potpuno ili gotovo potpuno unesrećile, bacile u tjelesnu ili duševnu bijedu, i veoma često u žalost što su izgubili svoje najmilije.

Korizma je zaista hitan poziv Gospodinov na unutarnju osobnu i zajedničku obnovu, u molitvi i u povratku k sakramentima, ali isto tako u iskazivanju ljubavi osobnim ili skupnim darivanjem vremena, novca, dobara svake vrste, s ciljem da pritekne-mo u pomoć svojoj braći u svijetu. Darivanje je dužnost svakog čovjeka dobre volje, a posebno Kristovih učenika. Način darivanja može biti višestruk: od dobrovoljnog služenja u duhu Evanđelja pa do velikodušnih i ponovljenih darova naših suvišnih stvari, a ponekad i potrebnih, sve do rada koji pružamo nezaposlenima ili onome koji je u opasnosti da izgubi svaku nadu.

Na koncu, ova će Korizma 1983. godine biti posebna milost, jer se poklapa s otvorenjem Svete godine Otkupljenja; bit će prikladna da u dubinama pokrene život kršćana, kako bi ovaj što bolje odgovarao Božjem pozivu, koji mu je upućen: postati djeca Božja i istinska opća braća svima, po Kristovu primjeru.

Na početku mojeg pontifikata govorio sam: »Širom otvorite vrata Kristu!« Danas vam pak kažem: Širom otvorite vaše ruke da biste zaista dali sve ono što možete svojoj braći koja su u potrebi! Ne bojte se! Budite svi zajednički i pojedinačno novi i neumorni graditelji Kristove Ljubavi!

Ivan Pavao II. papa

ITE SRCA I RUKE!

lenja, bez hrane i odjeće, a često i bez slobode. Moji su bližnji svi oni nesretnici koje su nepredvidive i dramatične katastrofe potpuno ili gotovo potpuno unesrećile, bacile u tjelesnu ili duševnu bijedu, i veoma često u žalost što su izgubili svoje najmilije.

Korizma je zaista hitan poziv Gospodinov na unutarnju osobnu i zajedničku obnovu, u molitvi i u povratku k sakramentima, ali isto tako u iskazivanju ljubavi osobnim ili skupnim darivanjem vremena, novca, dobara svake vrste, s ciljem da pritekne-mo u pomoć svojoj braći u svijetu. Darivanje je dužnost svakog čovjeka dobre volje, a posebno Kristovih učenika. Način darivanja može biti višestruk: od dobrovoljnog služenja u duhu Evanđelja pa do velikodušnih i ponovljenih darova naših suvišnih stvari, a ponekad i potrebnih, sve do rada koji pružamo nezaposlenima ili onome koji je u opasnosti da izgubi svaku nadu.

Na koncu, ova će Korizma 1983. godine biti posebna milost, jer se poklapa s otvorenjem Svete godine Otkupljenja; bit će prikladna da u dubinama pokrene život kršćana, kako bi ovaj što bolje odgovarao Božjem pozivu, koji mu je upućen: postati djeca Božja i istinska opća braća svima, po Kristovu primjeru.

Na početku mojeg pontifikata govorio sam: »Širom otvorite vrata Kristu!« Danas vam pak kažem: Širom otvorite vaše ruke da biste zaista dali sve ono što možete svojoj braći koja su u potrebi! Ne bojte se! Budite svi zajednički i pojedinačno novi i neumorni graditelji Kristove Ljubavi!

Ivan Pavao II. papa

Vjenčao sam se majci za volju

Piše: Ivan FUČEK

Zaručio sam se s jednom djevojkom, i zajedno smo živjeli od proljeća do jeseni. Na kraju sam ipak zaključio da ona nije za mene i to sam rekao majci. Mati mi je odgovorila da je sramota djevojku sada ostaviti. Tako sam je vjenčao majci za volju. Kad je već rodila četvero djece odala mi je da žali za drugim. Nakon toga je život postajao danomice sve nesnošljiviji. Izazivala me i dražila do ludila. Istjerao sam je iz kuće. No mati se žalila da ne može podnijeti da se djeci upropasti život. Žena se vratila, a ja, kad više nisam mogao sve to podnositi, ostavio sam ih i našao posao u gradu. Ona me je tražila preko milicije i strpala me u ludnicu.

I. P. čitalac Glasnika

Pretpostavljam da govorim sa zdravom, zrelom i uravnoteženom osobom. U tvom slučaju isprepliću se četiri čimbenika: majka, žena, djeca i ti kao mladić, muž i otac. **Tvoja mati,** možda plemenita, zatajila je ipak u dvije osnovne dužnosti: kao mladiću ti je popuštala, a kad si stupio u nedopuštenu vezu i u njoj ostao toliko vremena, mati je šutjela. Ali u dvije bitne stvari ona nastupa pozitivno: protivila se da napustiš djevojku koju si iskoristio, a sada nastoji spasavati vaš brak radi djece: »Ne može podnijeti da se djeci upropasti život.« Rastava roditelja redovito razara i djecu. Stvara im traume, komplekse i psihičke šokove, osjećaj zapuštenosti i napuštenosti, osjećaj manje vrijednosti jer im je odgoj prepušten ulici ili slučaju. Ti osjećaji, osobito osamljenost i napuštenost djece, redovito su uzrok mnogih daljnjih poroka kod djece. **Tvoja žena,** vjerojatno nedovoljno poučena, kao kršćanka, objektivno govoreći, nije smjela s tobom u život prije crkvenog vjenčanja. Je li to bila »samodošlost«? razvijena, nažalost, u nekim našim krajevima, pa zato ondje i napose »pridržan grijeh« od kojeg može odriješiti samo biskup ili posebno ovlašten svećenik. Je li to bio »brak na pokus«? iz mnogostrukih razloga »neprihvatljiv« i »apsurdan«, kako o tom govori i sadašnji papa Ivan Pavao II. Nakon tih slabosti, sada je njen lik u mnogome pozitivan: rodila ti je četvero djece, znak izvanredne velikodušnosti i vjernosti! Marno se brine za djecu, i radi njih se vraća natrag kući, unatoč sramoti što si je istjerao iz kuće. Brine se kao žena i za tebe, jer te traži po gradu. Zabrinuta je za tvoje zdravlje, budući da tvoji postupci nisu odavali psihu zdravog čovjeka. Prigovaraš joj dvije stvari: da je rekla da »žali za drugim« i da te je »dražila do ludila«. Za kim »žali«? Nije li to rekla u afektu, s namjerom da

te ušutka? U svađi takva riječ ne znači ništa. A da ni najmanje ne misli na drugoga, jasno je: na svekrvinu riječ, radi djece, vratila se kući, i sada sve čini da ti dođeš k sebi, da ozdraviš... Žena koja »žali« za drugim ili »ima« drugoga, ne spašava tako zauzeto i na sve načine svoj brak i obitelj. Zar to ne uviđaš? A što se tiče »draženja do ludila«, ne navodiš razlog zašto. Može li se nekoga »dražiti do ludila« a da taj nije dao nikakva povoda? Budi nepristran! **Tvoja djeca?** Mati i žena misle na njih. Ti, nažalost, sebično misliš samo na sebe, ne na njih. Kao da ti je svejedno kako će oni kasnije živjeti. Gdje ti je svijest odgovornosti muža i oca? Četvero djece! Četiri blagoslova s neba, ali i četiri odgovornosti! Nije dosta djecu samo roditi. Treba ih i odgojiti! »Uloga oca u obitelji i za obitelj od jedinstvenog je i nezamjenjivog značenja. Kao što iskustvo pokazuje, očeva odsutnost izaziva psihološke i ćudoredne poremećaje«, kaže isti papa u pobudnici o zadaćama kršćanske obitelji u suvremenom svijetu (FC 25). I nastavlja: »Muž je pozvan da osigura jedinstven razvoj svih članova obitelji.« A za to je »potreban brižljiviji odgojni napor koji treba dijeliti sa suprugom, rad koji nikad ne razara obitelj već učvršćuje njezino jedinstvo i nastojanje, svjedočanstvo odraslog kršćanskog života koje djelotvornije uvodi djecu u živo iskustvo Krista i Crkve« (FC 25). A ti misliš odgoj djece napustiti ili isključivo prepustiti ženi i majci: **Napokon ti kao mladić.** S djevojkom zajedno živiš »od proljeća do jeseni«. Početak je bio pogrešan, jer katolički mladić i katolička djevojka tako ne ulaze u brak, nego se oni žene »u Gospodinu«. »Samodošlost« ili »brak na pokus« izlaze na isto: da se »vidi« jesu li jedno za drugo. O tom treba biti načistu prije početka zajedničkog života. Tome služi vrijeme upoznavanja ili takozvanog »hodanja«. Je li pošteno djevojku iskoristiti pa napustiti? Može li ljubav biti »na pokus«? Što kaže zdrav razum? »Nije uvjerljivo govoriti o »pokusu« kad je riječ o ljudskim osobama, čije dostojanstvo traži da one, i jedino one, budu predmet ljubavi i darivanja koje nema nikakve ,ni vremenske ni ikakve druge granice« (FC 80), kaže Ivan Pavao II. A razlozi vjere? »Dar tijela u spolnom odnosu jest doista stvarni simbol darivanja čitave osobe (...), a ženidba između dva krštenika jest simbol jedinstva Krista s Crkvom, jedinstva koje nije privremeno ili »na pokus«, već vječno vjerno. Stoga među dvoje krštenika može postojati jedino nerazrješiva ženidba« (FC 80), naučava isti papa. Isus se, naime, ne daje svojoj Crkvi »na pokus«, da »vidi« je li ona za njega ili nije. Mi (Crkva!), nažalost, za Njega i nismo, ali On je svejedno uzeo Crkvu definitivno kao svoju zaručnicu. To je učinio na križu, prolivši za nju svoju krv. A jer u tom neopozivom predanju Krista Crkvi kršćanska ženidba ima svoj izvor i korijen, ona je također neopoziva, to jest nerazrješiva. A ti si bio došao do zaključka da tvoja žena nije za tebe. Iskoristiti je toliko vremena, a onda je odbaciti?! Ta, žena nije »stvar« ili »predmet« prodaje ili kupnje, u službi sebičnog probitka i pukog zadovoljstva« (FC 24), opominje i opet Ivan Pavao II. To bi bila gruba povreda dostojanstva žene. Napokon, ne navodiš nikakva razloga zašto ona ne bi bila za tebe.

Sada, »kad je rodila četvero djece«, u nekom trenutku afekta ti je rekla »da žali za drugim«. Nespretan izraz koji ti je dao povoda da razmišljaš o tome kako si, tobože, »majci za volju« ušao s njom u brak. Kako to da nisi na to mislio kad si rađao drugo ili treće dijete? Kako to da nisi o tome mislio prije nego ti je ona prigovorila? Da nisu nastale poteškoće, vjerojatno ti nikad ne bi palo na pamet da pomisliš kako si ušao u brak »majci za volju«. Ako je majka tako i savjetovala, ona te **nije prisilila** kao što te nije prisilila ni da s tom istom djevojkom uđeš ili ne uđeš u zajednički život prije vjenčanja. Nikad nećeš moći dokazati da te je majka »prisilila«, da si »natjeran« njezinom voljom da tolike godine proživiš sa ženom, i da si iz iste »prisile« rodio četvero djece. Tvoj pokušaj dokazivanja je zaista jalov i neuvjerljiv. Rješenje, dakle, nije u tom da se rastavite, nego u tom da jedno drugome oprostite uvrede, da se pomirite i osvježite svoju uzajamnu ljubav, učvrstite obitelj i ozbiljnije uznastojite oko života molitve i primanja sakramenata. Osobito nemojte u poteškoćama bježati od zajedničkih odgovornosti, što će vam pomoći da sretno odgojite djecu koju vam je Bog dao i u ljubavi i razumijevanju sprovedete preostali dio svog zajedničkog života.

Godina milosti Gospodnje 1983.

S Korizmom ove godine započet će Sveta godina otkupljenja, koju proglašuje Sv. Otac na spomen 1950. obljetnice Kristove otkupiteljske smrti. Pred nama su uistinu veliki dani euharistijskih kongresa i Svete godine, uistinu dani velikih milosti. No, milost se ne nameće nego samo nuda, ali za odbijenu se ipak odgovara, i to ozbiljno.

NESTAJE PRVOTNE RAVNOPRAVNOSTI

Zamisao Svete godine je nikla u točno određenim prilikama, vjerskim i društvenim, izraelskog naroda. Prije useljenja u Obećanu zemlju, Izraelci nisu među sobom poznavali nikakvih društvenih razlika. Svi su se doživljavali kao Jahvin narod čudesnim Božjim zahvatima izbavljen iz egipatskog ropstva. Siromašnih nije smjelo biti. Nomadski pustinjski život bio je za sve podjednak. Međutim, kad su se nastanili u Kanaanu i s nomadskog života prešli na sjedilački, stvorili stalna naselja i zaposjeli domorodačke gradove, počeli su se baviti također obrtom i trgovinom. To je omogućilo imovinske razlike koje su nekima bile i temelj društvenog prestiža. Takvo stanje doseglo je svoj vrhunac u doba kraljeva. Sam kralj, gradsko plemstvo, svećenstvo i razni društveni službenici došli su u povlašten položaj, živjeli su u raskoši i obilju, a sirotinja je gladovala. Da bi preživjeli, siromasi su se sami prodavali u ropstvo. Javlja se čak trgovina robljem. »Pravednika prodavahu za srebro i nevoljnika za sandale; gaze po glavi siromahu i sirotinju na zlo vode«, primjećuje prorok Amos (2, 6—7).

PROROCI DIŽU GLAS

Protiv nepravednih društvenih razlika u kojima je siromasima pogaženo svako ljudsko pravo i dostojanstvo, proroci, kao što su: Izaija, Hošea, Amos, Mihej, Habakuk i drugi, smiono dižu svoj glas. »U vašim kućama je ono što oteste siromahu... S kojim pravom narod tlačite i gazite lice siromaha... Jao onima koji izdaju odredbe nepravde, koji ispisuju propise tlačiteljske; koji uskraćuju pravdu ubogima i otimlju pravo sirotinji mog naroda, da oplijene udovice, da opljačkaju sirote!« (Iz 3, 14—15; 10 1—2).

»Jao onom tko množi što nije njegovo (a dokle će?) i opterećuje se zalogama! Neće li naglo ustati vjerovnici tvoji, neće li se probuditi ljuti tvoji tlačitelji« (Hab 2, 6—7).

Bog ustaje protiv onih koji ga samo usnama časte, a srce im je daleko od Njega. Stoga proroci neumorno propovijedaju da se Bogu ne mile velika hodočašća, da mrzi i prezire njihove blagdane i žrtve. Molitvu im naziva dernjavom. Odvaraća lice svoje od njih i ne sluša ih jer su im ruke ogrezle u krvi, a pravda i pravica je pogažena (Iz 1, 10—17; 58, 1—8; Am 5, 21—24).

Proročka kritika društva je u prvom redu religiozne naravi. Time što ste uveli razlike između sebe, udaljili ste se od mene. Proroci žele da se Izrael vrati svojoj prvotnoj ravnopravnosti, a po tome i Jahvi. Svojom smionom kritikom društvenih prilika oni imaju znatan utjecaj i na zakonodavstvo. Podsjećaju na ono što se traži u knjizi Izlaska, da suci ne smiju krnjiti prava siromaha u parnici, da ne primaju mita, jer ono zasljepljuje oči i upropašćuje pravo pravednika (Izl 23, 6—8). Pod utjecajem proroka stvoreni su mnogi zakoni za zaštitu potlačenih i poniženih siromaha, a najznačajniji i ujedno najzahtjevniji je onaj zakon koji se odnosio na »subotnu godinu«.

SUBOTNA GODINA

Zakon »subotne godine« je tražio da budu pušteni na slobodu svi robovi i oprošteni svi dugovi. »Na završetku sedme godine opraštaj dugove... neka svatko oprosti dužniku svoje potraživanje; neka ne utjeruje duga od svoga bližnjega ni od svoga brata, kad se jednom proglasi Jahvino otpuštanje dugova... Ako se tebi proda brat tvoj... neka ti služi šest godina, a sedme ga godine otpusti od sebe slobodna... ne šalji ga praznih ruku... Sjećaj se kako si bio rob u zemlji egipatskoj, i kako te Jahve, Bog tvoj, otkupio. Zato ti ovo zapovijedam danas« (Pnz 15, 15 sl.). U ovom tekstu nalazimo izražen početak i obrazloženje Svete godine: budući da si sam pomilovan i da ti je oprošteno, dužan si pomilovati i oprostit.

Propisi Ponovljenog zakona nisu puno promijenili prilike. Zakon je postajao sve slabiji pred ljudskim slabostima. Problem siromaštva i izrabljivanja od strane veleposjednika nije riješen. Na toj pozadini treba promatrati proroka Jeremiju u vrijeme Babilonskog sužanjstva: Jer se nije odbrzavala Sveta godina otpuštanja dugova i puštanja robova na slobodu, uslijedila je »godina ropstva«, dugotrajno Babilonsko sužanjstvo.

SVAKA PEDESETA JE SVETA

Nakon Babilonskog sužanjstva ponovo se uvodi »subotna godina«, ali to više nije svaka sedma, nego svaka pedeseta godina. »Nabroj sedam sedmica takvih godina. Sedam sedmica iznosit će ti 49 godina. Kad se ona navrši, zaori u trubu!... Zaorite u trubu širom svoje zemlje i pedesetu godinu proglasite svetom! Zemljom proglasite oslobođenje svim njezinim stanovnicima. To neka vam bude jubilej, oprosna godina« (Lev 25, 8 sl.).

Budući da čovjek svojim vlastitim silama nikad nije mogao ostvariti visoke ideale Svete godine, kod proroka Izaije (Tritoizacije) Zakon poprima smisao obećanja za budućnost. Bog će sam u mesijansko doba ostvariti tu »milosnu godinu« i donijeti spasenje svojim siromasima. To obećanje glasi: »Duh Jahve Gospoda na meni je, jer me Jahve pomaza, posla me da radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenicima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima; da navijestim godinu milosti Jahvine i dan odmazde Boga našega; da razveselim ožalošćene na Sionu i da im dadem vijenac mjesto pepela, ulje radosti mjesto ruha žalosti, pjesmu zahvalnicu mjesto duha očaja« (Iz 61, 1—3).

To obećanje proroka Izaije dizalo je nadu izabranom narodu kroz stoljeća. Gotovo svi političko-religiozni pokreti u Izraelu do Isusova vremena očekuju nestrpljivo Mesijin dolazak koji će za Izrael i Jahvine siromahe biti dan oslobođenja, »godina milosti Gospodnje«, a za pogane i zlikovce svih vrsta »dan odmazde Boga našega.«

ZAKON, OBEĆANJE, OSTVARENJE

Na početku svog javnog djelovanja u svom nastupnom govoru u Nazaretu, Isus navodi samo dio Izaijinih riječi, i završava: »Danas se ovo pismo, koje ste čuli svojim ušima, ispunilo« (Lk 4, 21). Drugi dio koji govori o odmazdi Boga našega, Isus prešućuje. Zašto? Pošto je On došao, počela je »godina milosti Gospodnje«, »Kristova era« koja će trajati do konca svijeta, i tek tada, za razliku od proroka, dolazi »dan odmazde Boga našega«. Time se Isus isključio iz židovske tradicije i udario temelje Novom Zavjetu. »Svadbeno doba« Isusove prisutnosti, osjetili su svi prezreni i poniženi, na tijelu i duši bolesni, carinici i grješnici koje su farizeji izbjegavali kao »bezbošce«, a Eseni im branili sudjelovati u službi Božjoj. Upravo na takve ljude, i na sve grešnike do konca svijeta, mislio je Isus kad je s Gore blaženstva proglasio: »Blago vama, siromasi, jer vaše je Kraljevstvo Božje« (Lk 6, 20)! Ne blaženi zato što ste siromašni, nego jer vam se nudi milost!

Isusovo blagovanje s carinicima i grešnicima nije samo znak njegove izvanredne ljudskosti i poštivanja čovjeka, nego pravi izraz Božje ljubavi prema čovjeku, prema izgubljenim, koje Otac po Sinu ponovo sabire na nebesku gozbu. Primajući odbačene, Isus ih prima u zajedništvo s Bogom, to jest, opraštа im grijehe, najteže dugove prema Bogu i čovjeku, to jest u njihovoj zbilji ostvaruje se zamisao Svete, jubilarne godine. Iskusiti milosrđe i biti milosrdan, to je svrha i smisao Svete godine milosti Gospodnje koju ćemo započeti.

Marko MATIĆ

Vatreni križ

Piše: Aco VIDOVEČKI

Ljudi viđahu tu klapu nedoraslih mladića duge raščupane kose i danju i noću. Na ulici su zadirkivali starije i mlade. Osobito su bili drski prema djevojkama. One su se nerijetko morale silom otimati iz njihovih prljavih ruku i nokata požutjelih od duhana. Stariji su s negodovanjem okretali glavu za njima, a čupavci bi im u znak »pozdrava« isplazili jezik. Među njima se osobito isticao jedan suhonja koji je upravo stršao nad ostalima. To kao da mu je davalo pravo i na najveću obijest, pa su svi mogli vidjeti da im je upravo on kolovođa. Kad je sazivao svoju »družinu«, izmjenjivao je resko zviždanje s indijanskim urlikanjem. Poticao ih je na što veću drskost, kao da se baš tim moraju isticati.

Jednom, kad su ti čupavci bili upravo »raspoloženi«, prolazio je pokraj njih neki stariji par, ruku pod ruku, na povratku s tržnice. Kolovođa grupe im naglo pristupi, zgrabi starcu mrežu iz ruke i cereći se na svoja pušljiva usta izvali: — Stari, što si kupio? Imaš li mesa? Vina? Što će ti stara skuhati za klopu? Starac se skamenio pred neotesancem koji mu je prekapao po mreži, a starica je upravo protrnula. U čas ih okružiše svi klapari kao gavranovi strvinu, rugajući se svome »šefu« što se zabavlja s »metuzalemima«.

— Što šutiš, stari? Bekni nešto, izdere se na nj suhonja. — Dečki, tko vas je... Dalje se starčev glas nije čuo. Zaglušio ga je grohotan smijeh čupavaca.

— Hajde, stari, tornjaj se, izdere se na nj još grublje kolovođa klape koja uz bahati i cerekavi smijeh krene u usputnu gostionicu. Zatečeni tim prizorom, prolaznici se zgražaju nad postupkom nedoraslih derana. Dvoje starih se pribralo i krenulo dalje, korakom deset godina umornijim. Nije im išlo u glavu odakle tolika drskost prema njihovoj dobi koja zaslužuje razumijevanje i poštovanje. — To su valjda ti fakini o kojima se govori u gradu. Opijaju se, izazivaju ljude, i sigurno troše drogu. Engleski se zovu pankeri, što znači smradljivci, preplašeno će starica. — Čega sve nema u tom našem gradu, i tko zna gdje su im otac i mati — ljutito će starac.

Sunce je bilo na zalazu. Ljudi su išli svaki sa svojim brigama za svojim poslom, a pankeri su halabučili u gostionici. Naručili su džin, žestoko piće. I što ih je džin palio dublje niz grlo, pamet im se sve više mutila, a noge su dizali na stol. Konobarica se, nažalost, nije usudila praviti red, a nije to ni bila neka otmjena gostionica. Brlog pun kiselog vonja i dima od cigara. Kad je već bila prava noć, pankerima je dosadilo. Kad je jedan rekao: — Ja idem, digoše se bučno svi i izidoše. Konobarica je odahnula, a oni su krenuli na »svoj posao«. Još dugo se po ulicama čula dernjava i lupanje po vratima kućnih veža kao i prijašnjih večeri, ali su građani obično nezaštićeni pred takvom vrstom maloljetnih izgrednika. Bilo je već vrlo kasno kad su se uz zvižduke razilazili, kao što se uz zvižduke i sabiru.

Oblaci su prekrili mjesec. Ulična je rasvjeta rijetka zbog štednje. Konobrica je zatvorila gostionicu i krenula kući. U jednoj ulici opazi pri svjetlu živine lampe na stupu, kako na srušenom betonskom zidu sjedi upravo on, Arsen, vođa pankera. Brzo je skrenula u drugu ulicu. Arsen je svoje duge prste uvukao u raščupanu kosu, glavu uronio u dlanove, laktima se oslonio na koljena. Ustiju otvorenih kao u vrućici, izgledao je sablasno. Takve je nekada noćno redarstvo privodilo na ispitivanje, ali danas su redari zauzeti drugim poslom. Sjedio je sam. San mu nije dolazio na oči, a noge nisu mogle naprijed. Glava mu je teška kao veliki uteg na skladišnoj vagi. Duša mu je bila još te-

ža. Teška kao što može biti težak samo promašen život. Droga ga je već dobrano iscijedila, a i bez toga se nekadašnji bucko prometnuo u suhonju. Nekoliko atoma mozga još je svjetlucalo u njemu, i on gleda pred sobom jedan čudan film.

... Neki mladi tata i mama drže među sobom za ručice malog zlatnog dječačića i spuštaju se po travnatoj padini na ravnicu. Mali je cupkao nožicama, gazio cvijeće i previjao se od smijeha. Onda se nenadano istrgnuo roditeljima iz ruku, potrčao naprijed i pao na mekani travnati sag. Roditelji pritrčaše da ga podignu, a on se koprcao i valjao kao živa lopta. Od smijeha je odjekivao cijeli dol. Uz malog razigranog bucka podjetiniše i roditelji. Baciše se u travu i valjaju se s njim. Činilo im se kao da sve oko njih odjekuje od smijeha i kliče od radosti: Živjela igra! Živjela radost! Živjela mladost! Živjela sreća! I sitna ševa visoko u zraku zaplesa svoje kolo pozivajući cijeli svemir da se pridruži radosti života, nevinosti srca i stazama bezbrižne, sunčane budućnosti.

... Veliki otvoren rekord, snježno bijele boje, svoji pred školom. Jedan mali đačić sa žutom maramom oko vrata skače majci u zagrljaj, i auto polazi.

Uh! Netko je projurio na motoru kraj Arsena i prekinuo mu film. Arsen se trgne, skupi svu pljuvačku i mljacne je preda se u prašinu. Pripalio je cigaretu i povukao dim. Spopao ga je kašalj. Kašljao je i pljuvao kao da želi ispljuvati cijelu svoju prošlost: svršenu osmoljetku, poznanstva s mora, samovoljne odlaske od kuće, kasne povratke, »vruće poljupce« koje su mama i tata od njega tražili, jer ona je otmjena mama i on bogat tata koji mu priušte sve što zaželi bilo ljeti ili zimi. On im doduše poslije toga iza leđa plazi jezik, jer su mu tako dosadni da od muke pušta onu najdivlju muziku. Tako se može bar praviti kao da nije čuo kako se oni svađaju i oslovljavaju veoma ružnim izrazima.

... Onda je došlo ono ljeto. Tata je otišao u bijelom rekordu, a kraj njega je sjedila neka druga žena. Mama mu je na izlazu doviknula: — Srami se pred tvojim velikim sinom! — A ti se ponosi, ako imaš čim, otpovrnu joj on te izađe. Nikad više nije se vratio. Arsen se pomalo privikao na prazninu. Samo je vidio da mama mnogo više puši. Kad bi se vratio iz škole, neki je čovjek s mamom pio kavu. Tako je to bilo često, dok jednog dana nije i ostao u stanu, ali tada je Arsen već bio isto tako drugi kao što je bila druga mama i drugi »tata«.

... Napokon je postao srednjoškolac. Slobodan! Mama ga više ne smije pitati kamo ide, zašto se tako kasno vraća, s kim se druži... Ta, nije on više mamin mali. Ako to ponekad i pokuša, on joj otme cigarete, i uz »što te briga!« ode u svoju sobu ili opet van. Gleda i ona dva tipa s kojima se upoznao u diskaču »Ritam«. Sjeća se kako mu je cijelo tijelo podrhtavalo od uzbuđenja kad je uvlačio prve dimove drogirane cigare. Škola? Deseta briga! Samo glupaci uče kad život ionako nema nikakvog smisla. Badava i sve opomene: »Ili se popravi u vladanju i u učenju, ili iz škole!« Pa on je ionako više izvan škole nego u školi. I danas ga je profa istjerao. Izišao je drsko kako nitko nije očekivao. Svi su mu zamjerili uvredu, a on je krenuo u svoje društvo, bez cilja. Cilj? Kad mu je itko govorio o nekom cilju!

Opet juri neki motor, inače nigdje nikoga. Tko zna je li bliže jutro ili večer. Osjeća se sam na betonskom zidu kao na stupu sramote. Sam? S njim je sav besmisao star osamnaest godina. Oko njega su mnoga poznata lica. Cerekaju mu se i smiju. U glavi mu šumi vodopad. Čini mu se da će potonuti u neki hladan, vlažan, smradan tunel. Hladno mu je. Digao se. Krenuo je prema zelenim svjetlima na benzinskoj stanici. Kao da ga neki glas uvjerava da će se tamo ogrijati. Korača poput isprebijanog robijaša, poput čovjeka koji se namučio rušeći sve ono što je trebao izgraditi.

Jutro je svanulo s velikim uzbuđenjem. Sav je grad govorio o živoj baklji na trgu. Prolaznicima se kosa ježila pred vratima stare crkve. Od smrada izgorjelog benzina, tkanine, kose i cvrljenja kože nos se sam zatvara. Arsen se polio benzinom, zapalio, raširio ruke u križ, i naslonio se na vrata crkve prije nego se survao po stepenicama. Na vratima je ostala nagorjelotina, križ.

— Arsene, Arsene! Što si učinio, Arsene! Žena zavijena u crno vapila je iz povorke koja se kretala sjenom grobnih čempresa. Molio nije nitko. Stariji su samo komentirali: »Čudno je što takvih nema više! Što se mladima daje, to i vraćaju. Ne ispunilo se!«

misije

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA POŠTIVANJE OBITELJSKIH I VJERSKIH VRIJEDNOSTI U KINI

Poštivanje duhovnih vrednota u Kini

Posljednjih nekoliko godina Papa nas svake godine poziva da molimo za Kinu. U veljači prošle godine molili smo na nakanu da Kinezi cijene duhovne vrednote... Ovaj put nas Papa poziva da molimo na nakanu da kineski narod cijeni obiteljske i vjerske vrednote.

Kineski filozof Konfucije, koji je živio oko 600 godina prije Krista, osnivač je jedne od glavnih vjera u Kini. Po njemu su je prozvali konfucionizam. On poštuje stare i časne predaje svoga naroda. Među njima se posebno ističu obiteljske vrline: vjernost, poslušnost djece roditeljima i poštivanje predа.

Te vrline naglašuju i ističu, svaka na sebi svojstven način, i druge vjere u Kini: taoizam, budizam, islam i kršćanstvo.

U naše dane te vrednote u Kini doživljavaju tešku krizu. Ide se upravo za tim da ih se sruši. To ide uporedo s borbom protiv svake vjere, budući da su te vrednote tijesno s njom povezane.

Često se govori o velikom porastu pučanstva. Godine 1953. Kina je imala 600 milijuna stanovnika, dok danas, nakon 30 godina, taj broj je narastao na preko jednu milijardu. No premda su još golema područja nenaseljena, kineske vlasti provode sustavnu propagandu protiv brojnih obitelji. Štoviše, na takve se obitelji vrši i ekonomski pritisak. Tako, na primjer, prema odredbi od 1979. godine na državni se trošak mogu školovati samo djeca jedinci. Obitelji s dvoje ili više djece moraju plaćati porez, koji iznosi 10—15% od njihova prihoda.

Sveti Otac često poziva da se vjernici mole za kineski narod. Tako je Ivan Pavao II. 21. ožujka prošle godine, u prisutnosti vjernika sa svih strana svijeta, prikazao svetu misu za Crkvu u Kini. Tom zgodom rekao je u propovijedi da vjera Kineza katolika, koji su ostali vjerni jedinstvu s općom Crkvom, prolazi kroz mnoge kušnje i patnje.

I prije podnevnog Anđeoskog pozdrava Papa je više puta pozvao vjernike da se u molitvi sjete kineskog naroda.

U siječnju prošle godine upravio je na sve biskupe svijeta pismeni poziv u kojem ih moli da se s njim sjedine u molitvi za Crkvu u toj velikoj zemlji. Tad je biskupima napisao: »Molite i bit ćete u Duhu Božjem sjedinjeni sa sinovima i kćerima Katoličke Crkve koji žive u Kini, a s kojima već nekoliko desetljeća nemamo vidljivih veza. Iako su izvana lišeni svake veze s nama, po molitvi oni su uvijek u samom srcu Kristove Crkve. Molitva će od božanskog milosrđa postići darove, svjetlo i potrebnu duhovnu snagu da se Crkvi u Kini osiguraju neophodni uvjeti i za vidljivo jedinstvo s Crkvom Isusa Krista.«

Odazovimo se stoga Kristu, koji nas poziva po svome Namjesniku na zemlji, pa molimo da vjernici u Kini, nasilno odvojeni od opće Crkve, ponovo mognu uživati blagodati jedinstva, kao i da kineski narod uspije u tim teškim prilikama u što većoj mjeri sačuvati obiteljske i vjerske vrednote te da po njima živi.

Mato RUSAN

Kršćani u Kini

U talijanskom misijskom časopisu »Popoli e missioni« od 1. prosinca 1982. objavljen je članak o kršćanima u Kini. Napisao ga je Isusovac otac Laszlo Ladanyi. On se, naime, posebno bavi tim pitanjem i prati pomno sva zbivanja na tom području... Ovdje donosimo tek neke podatke da popunimo našu misijsku nakanu za ovaj mjesec.

Nakon Maove smrti 1976. godine Kina se sve više otvara i dolazi do intenzivnijeg dodira sa Zapadom. U isto vrijeme i vjernici kršćani dobivaju bar nešto vjerske slobode. Otvara se gdjekoja dotad zatvorena crkva, slobodnije se mogu vršiti neki vjerski obredi. Međutim, od 134 biskupije o nekima se ni danas ne zna ništa. Prema vijestima koje stižu u Hongkong, koji se nalazi na jugu Kine, ali ne i u okviru današnje kineske države, svećenici koji su ostali vjerni Rimu, vrše bogoslužje prema normama Drugog vatikanskog koncila. No izbjegava se spominjati Papu, nego se moli za »naše poglavare«. U Pekingu se prodaje knjižica sa starinskim molitvama. U litanijama Svih Svetih stavljeno je umjesto zaziva »Molimo za papu našega« »Molimo za naše poglavare«.

Godine 1950. osnovana je »Narodna patriotska Crkva«, koja je prekinula svaku vezu s Rimom. Ta je Crkva održala 1980. godine treći nacionalni kongres. O tome je i državni tisak donio kratak izvještaj u kojem se ističe da je to Crkva neovisna, autonomna i samoupravna, koja odbija svako uplitanje vanjskih vlasti. Pri tom se konkretno misli: ne prihvaća se nikakav utjecaj Svete Stolice, tj. Pape.

Ta Crkva zadržala je stari obred u misi. O tome su se uvjerili i razni strani diplomati i novinari koji su prisustvovali misi u njihovoj crkvi na velike blagdane.

Državna vlast uporno tvrdi da svako miješanje izvana stvara razdor i smutnju. Stoga država priznaje samo »Narodnu Crkvu«. A ta je Crkva posve podložna režimu. U jednom vjerskom izvještaju te Crkve između ostalog piše: »U svemu što se tiče braka, bračne rastave, kontrole rađanja itd. treba obdržavati državne norme.«

GOSPA S DJETETOM ISUSOM (Kineska umjetnost)

Protuvjerska propaganda nastoji »navesti narod da napusti vjersko praznovjerje«. U knjigama se tvrdi da Isus Krist nikad nije postojao, a vjeru, koja nosi njegovo ime, izmislili su neki za izrabljivanje naroda. Odmah se vidi da su te tvrdnje preuzete iz ruske protuvjerske literature.

Iz zatvora nisu pušteni na slobodu svi svećenici. To ponekad ovisi o raspoloženju mjesnih vlasti. A oslobođeni svećenici, koji su vjerni Rimu, ne dobivaju bonove za živežne namirnice. Stoga su posve ovisni o svojim rođacima i prijateljima, koji ni sami često nemaju ni za sebe što im je potrebno za život.

Ti svećenici, ako se ne pridruže »Patriotskoj Crkvi«, ne smiju služiti svetu misu. Ipak ima takvih svećenika koji u nekim mjestima potajno služe svetu misu i dijele sakramente.

Još je na životu svega osam zakonitih biskupa.

Kad povežemo te podatke s misijskom nakanom Apostolata molitve, onda će nam biti jasnije zašto Papa toliko poziva vjernike na molitvu za Crkvu u Kini. Neka i nama to bude poticaj da se sjetimo kineskih kršćana.

Mato RUSAN

Moramo dijeliti župu Maria Polli

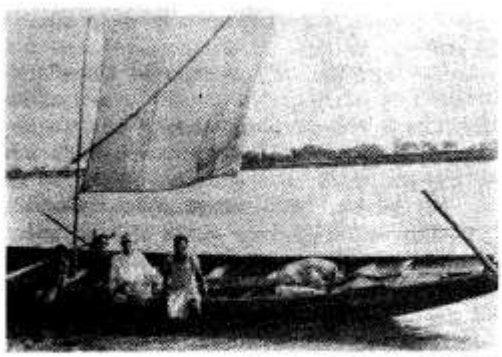
U roku od svega šest godina i misijska postaja Maria Polli mora se dijeliti, jer su svakim danom sve brojnija obraćenja. Sad ona već obuhvaća nekih pedeset sela, pa je nemoguće jednom misionaru da ih redovito pohađa. Zbog toga se sada sprema osnivanje nove misije kojoj otac Ante namjerava dati ime »Joseph Polli — Josipovo selo«.

No evo što nam on piše.

Na samu Misijsku nedjelju 1982. godine prvi put su pohodili našu crkvu ovdje u Maria Polliju novoobraćenici iz sela Kanmaria. Još nitko od njih nije pokršten, no svi oni vole Isusa. Privlači ih njegov križ. Do Maria Pollija pješačili su skoro tri sata po ovoj vrućini, i to i stari i mladi.

Kako su bili sretni kad su smjeli s vjernicima, koji pripadaju drugim kastama, sjediti u crkvi na istoj hasuri. Oni su siromasi i pripadaju jednoj nižoj kasti, pa ih zbog toga drugi preziru. Sretni i ponosni su se vratili u svoje selo. Starkelja Kalipodo mi reče: »Ja ću svima govoriti o Isusu. Čitavo će naše selo postati Isusovo selo.«

Molimo se da bi se ispunila Kalipodova želja, pa da bi i njegovo selo Kanmari, i čitava Bengalija, i čitav svijet upoznali i uzljubili Isusa.

SPREMNI SMO DA PODEMO U POHODE BROJNIM SELIMA NOVOOBRAĆENIKA

NA GANGESU JE OSEKA. STOGA DO OBALE TREBA GAZITI KROZ DUBOKO BLATO. DA I SESTRE NE BI MORALE GAZITI BLATO, LJUDI IZVLAČE ČAMAC KROZ BLATO GORE NA OBALU

Sredina je prosinca. Ja sam na putu. Teško je stići svaki mjesec obići svih 50 sela naše župe. Stoga smo odlučili ovu župu Maria Polli, koju smo osnovali prije šest godina, dijeliti u dvije župe. Sjedište te nove župe odredili smo dolje prema sunderbanskim džunglama u selu Boro Tuskhali. Kako sam već pisao, tamo smo kupili potrebno zemljište za podizanje te nove postaje.

Župa Maria Polli već je toliko uređena da je možemo predati dijecezanskim svećenicima. Tu se nalaze dvije škole, dvije bolnice, crkva, kuća za konviktorce, kuća za svećenika i samostan sestara Majke Terezije.

Već se ovdje kod mene nalazi jedan dijecezanski svećenik, kojemu postepeno predajem tu župu. Nakon što je predam tom novom župniku, ja ću, uz Božju pomoć, poći iduće, 1983. godine u to novo mjesto. Znam da počeci neće biti baš laki, ali u tome se i krije ljepota tog rada.

Kako sam već pisao, na kupljenom zemljištu nalazi se jedna napola srušena kuća, koja je bila sva zarasla u grmlje. No već smo taj prostor prilično očistili, pa i samu kuću koliko-toliko osposobili za stanovanje. Sada ja u njoj stanujem kad god pohodim to selo . . . Dok smo čistili tu kuću i prostor oko nje, ubili smo 11 zmija kobra. Još ih je nekoliko ostalo u pukotinama zidova. Brigu da me od njih čuvaju, povjerio sam Anđelima Čuvarima.

Preporučujem vam u molitve taj naš novi veliki pothvat da nam uspije na Božju slavu i na spas tolikih duša.

O. Ante GABRIĆ

Dva pisma iz Gaibire

SESTRA SILVINA KUPUJE RIŽU DOK JE JEFTINIJA. TREBAT ĆE JE ZA MNOGE SIROMAHE

Sredinom listopada prošle godine iz Gaibire nam je pisala sestra Silvina Mužić. U tom svom pismu opisala nam je jedan neobičan događaj koji se zbio kod njih. Početkom prosinca javila nam se i druga naša misionarka, sestra Emerika Šumak, koja živi i djeluje u istom samostanu u kojem boravi i sestra Silvina.

Sestra Emerika piše nam ukratko:

Kod nas je veoma zahladilo. To je za nas, koji smo naučeni na vrućinu, prava zima. No ugriju nas mnogi poslovi. Tako sad pred božićne blagdane kod nas se održava pouka za mlade koji se spremaju na vjenčanje poslije Božića. Mnogo ih se skupilo na tu pouku.

U nekim je mjestima, hvala Bogu, žetva riže bila prilično dobra. I mi smo sad zaposlene spremanjem riže za iduću, 1983. godinu. Nastojimo nabaviti po mogućnosti što više riže sad dok je još jeftinija.

Uz sve te poslove treba pripraviti i darove za Božić. Ovdje, naime, svatko očekuje da će nešto dobiti, bilo da je riječ o malima ili velikima. Sestra Silvina je ovih dana dobila iz domovine paket. Ne mogu vam opisati koliko je on prouzročio veselja. Hvala svim dobročiniteljima. Želimo im obilje Božjeg blagoslova!

S. Emerika ŠUMAK

A sestra Silvina nam pripovijeda:

Ovdje kod nas zbio se jedan uistinu neobičan događaj. Naš Marko Kujur »vratio nam se s drugog svijeta«.

Već dulje vremena bio je teško bolestan. Jedne večeri odjednom je pao u duboku nesvijest. Svi su bili uvjereni da je umro. Oko njegova kreveta našli su se uz njegovu ženu i djecu također njegovi susjedi i rođaci. Svi su plakali. A onda su se odrasli počeli dogovarati kad bi bio sprovod.

Prema ovdašnjem običaju rodbina i susjedi čuvaju mrtvaca da ne bi došao zli duh i odnio mrtvo tijelo. I Marka su isto tako čuvali. No eto odjednom silnog iznenađenja i preneraženja. Nekako oko ponoći Marko je sjeo na svom krevetu i pozvao k sebi svoju ženu: »Sukri, brzo mi skuhaj riže i daj mi jesti! Jako sma gladan.« Kad su to vidjeli i čuli spomenuti noćni čuvari, obuzeo ih je silan strah pa su se razbježali. No žena se nije uplašila, nego je mirno odgovorila: »Ima skuhane riže, pa ću ti donijeti.«

Marko se najeo, a onda je ženi pripovijedao što mu se dogodilo. Pripovijedao je kako je išao u nebo. Kad je došao do nebeskih vrata, naišao je tamo na jednog starijeg čovjeka koji ga je pustio u nebo. No dok se on unutra naokolo okretao i sve oko sebe promatrao, odjednom mu je pristupila jedna lijepa gospođa i rekla je vrataru: »Zašto si ga pustio unutra? Još nije došlo njegovo vrijeme!« Tad ga je vratar ponovo poveo prema vratima i izveo ga iz neba. Rekao mu je: »Moraš još nekoliko godina ostati na zemlji!«

Marko se nato probudio. No sad je bio posve zdrav, kao da uopće nije bio bolestan. Pa sad svima pripovijeda da uistinu postoji nebo.

Možda se Gospodin i tim događajem htio poslužiti da privuče k sebi koju dušu.

Eto, kod nas ima uvijek nešto novo i zanimljivo . . .

S. Silvina MUŽIĆ

Duhovna obnova naše djece

Monika Okrugić nam u svom pismu od sredine rujna prošle godine piše:

Od polovice kolovoza do polovice rujna ovdje su bili školski praznici. Takve prilike nastojimo mi uvijek iskoristiti za vjersku pouku djece. Ovaj put imali smo kroz dva tjedna pripravu katekumena za krštenje. No uspjeli smo samo tri pripraviti da prime sakramenat krštenja. Neki od katekumena su nemarni u pohađanju pouke, a neki su novi. A kršteni mogu biti samo redoviti katekumeni, i to nakon dvije godine redovitog dolaženja na vjersku pouku. Ovaj put imali smo ih oko 80. Nadamo se da će idući put biti bolje.

Kad smo svršili pouku katekumena, pozvali smo djecu, i to one koji su već primili prvu svetu pričest. Za njih smo kroz tri dana imali neke vrste duhovnih vježbi, i to samo prije podne. Lijepo su se odazvali. Bilo ih je blizu stotinu.

U tom su nam pomagale dvije zambijske novakinje. Budući da nemamo svećenika, to smo sve sami obavili. Biskupija nam upravo vapi za novim svećenicima, jer ovih nekoliko ne zna kamo bi se okrenuli od silnog posla. Mi im, eto, nastojimo pomoći koliko više možemo.

Prvog dana tih duhovnih vježbi govorili smo im o Božjem pozivu kršćana. Drugog dana tema je bila: zahvala Bogu za milost što nas je pozvao da ga slijedimo. Trećeg dana nastojali smo im pokazati kako i oni mogu pomoći drugima da shvate taj Božji poziv i kako drugi mogu vidjeti Krista u nama. Na kraju je bila ispovijed. Sve to je za njih bilo nešto novo.

No kad je trebalo tu djecu ispovjediti, nastao je problem — gdje naći svećenika da ih ispovjedi. Napokon smo uspjeli naći jednog svećenika koji ih je ispovjedio, ali nije mogao imati svetu misu. Mi smo se snašli tako da smo s njima izmolili neke molitve kao pripravu za svetu pričest, a onda smo im sami podijelili svetu pričest, a zatim smo poslije pričesti zajedno obavili i zahvalu. Da ih što više obrađujemo, na kraju smo im podijelili križiće koji će ih uvijek i svugdje podsjećati da su kršćani. Svi su se radosni vratili kući.

Nakon nekoliko dana došla nam je neka gospođa. Kazala nam je da je ona učiteljica, pa da joj je žao što nije znala da smo imali duhovne vježbe za djecu. Da je znala, pridružila bi se djeci, jer — kako reče — »i meni je potrebna obnova«. Sad nam dolazi svake nedjelje i pita nas kad ćemo nešto takvo organizirati za odrasle.

A majka jednog od djece, koja su bila na tim duhovnim vježbama, došla nam je i rekla nam je: »Ne znam što ste kroz ta tri dana djeci govorili, ali ta djeca sad su drukčija. U kući mi u svemu pomažu i paze na ono najmanje. Ja upravo ne mogu vjerovati da su to ona moja neposlušna djeca kakvi su bili prije toga. Pa kad sam vidjela na njima tu promjenu, prestala sam na njih vikati.«

Takva priznanja roditelja za nas su ohrabrenje. Lako se pohvaliti brojem onih koje smo doveli do krštenja, ali osjećamo da je to tek početak. Nakon toga moramo im pomagati da i žive po svojoj vjeri.

U tim našim duhovnim vježbama nisu svi jednako sudjelovali. Neki su se već prvi dan zalijenili i nisu više došli. A bilo ih je koji su se razboljeli. Sad je nastalo pitanje zašto svi nisu dobili križiće. Odgovorili smo njihovim roditeljima da smo križiće dali samo onima koji su dolazili sva tri dana na te duhovne vježbe. Oni koji su bili bolesni, neka pošalju svoju majku koja će nam potvrditi da su uistinu bili bolesni. I jedna nam je majka doista došla i izjavila da je njezina kćerka silom htjela ići, ali ju je ona morala voditi k liječniku. Toj smo, dakle, djevojčici dali križić.

Eto kako mala stvar može ovdje utjecati, ne samo na djecu, nego i na njihove roditelje.

To je tek mali isječak iz našeg apostolskog rada u toj našoj novoj župi koja nema svoga svećenika, nego je predana nama da činimo koliko možemo. Mislim da ne trebam spominjati koliko nam je potrebna vaša pomoć u molitvi i žrtvi da doista izvršimo ono što od nas očekuju Bog i Crkva.

Monika OKRUGIĆ

Sestra Anka piše iz Kindu

Još krajem listopada 1982. primili smo pismo naše zairske misionarke sestre Anke Luketić, no tek sad ga možemo objaviti. Ipak ne gubi ništa od svoje zanimljivosti.

Nedjeljom popodne redovito posjećujem starice koje više ne mogu doći do nas. Inače su više godina redovito dolazile k nama. Sad im pomoć šaljemo u njihove kolibe. No trebali biste vidjeti kako su sretne kad ih posjetim. Po sebi se razumije da im nikad ne dolazim praznih ruku.

Svaka dva do tri tjedna jedan im katehista donosi svetu pričest. Svećenik im dođe samo onda kad ga pozovu da ih ispovjedi.

Ovdje u Zairu ima već mnogo kršćana, ali svećeničkih zvanja još nema u razmjeru prema broju kršćana. Naš biskup ovdje u Kindu ponavlja vjernicima: »Nikako to nije normalno da vas ima toliko kršćana, a da se iz vaše sredine ne budi više svećeničkih zvanja. Morate postati još potpuniji kršćani, pa će onda biti i više svećenika!«

Ženskih redovničkih zvanja ima više, jer roditelji žensku djecu mnogo lakše puštaju da pođu tim putem. Mušku djecu ne puštaju tako lako budući da »kao svećenici neće imati djece«.

Ove godine imamo svega jednog bogoslova, koji je sada na jednoj od misijskih postaja na praksi. Nadamo se da će biti za Božić zaređen za svećenika. Tako svake godine dobijemo po jednog novog svećenika za cijelu našu biskupiju Kindu. No mi se tješimo da je bolje i to nego ništa.

3. listopada 1982. svečano smo proslavili 75. godišnjicu dolaska prvih misionara na ovo tlo. To su bili Oci Duha Svetoga, koji još i danas ovdje djeluju. Ujedno je bila i 75. godišnjica što je na tom području, koje je tada bilo još posve pogansko, prikazana prva sveta misa.

U početku je tu bio osnovan apostolski vikarijat koji je zahvaćao veoma veliko područje tadašnjeg Konga. Danas se na tom području nalaze tri biskupije: Kindu, Manono i Kongolo. Manono je biskupija pod koju spada i misija Malemba u kojoj djeluju naše misionarke sestre Sofija Novotny i sestra Miriam Erega.

Osim našeg biskupa slavlju je prisustvovao i biskup iz Kongola. Na svečanost je došlo i veoma mnogo vjernika iz svih župa. Stoga su oltar postavili vani pred crkvom. Misa je bila veoma svečana, ali na afrički način. Kad je pjevački zbor pjevao »Slava Bogu«, pred oltar je izašlo 12 djevojčica i pjevanje su pratile svojim obrednim plesom.

Za vrijeme te svečanosti pet djevojaka je svečano uvedeno pred oltar kao prve kandidatice nove domaće redovničke družbe što je osniva naš biskup. One su pred oltarom uz pratnju plesa sve zajedno pjevale: »Bog me je odabrao, Bog me je pozvao!« Tim obredom započele su svoju redovničku kandidaturu.

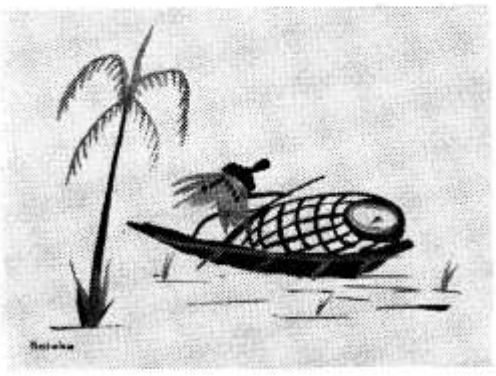
Crkvena svečanost tog jubileja trajala je od 8 do 11 sati. Ovdje za svečanosti, pa i crkvene, vrijedi načelo: Što dulje, to bolje.

Poslije proslave u crkvi ili pred crkvom bio je svečani ručak, ali ne prema našem evropskom poimanju. Bilo je 250 gostiju. I ručak je bio vani, ali pod palminim granama u hladu, jer bi nas inače sunce sve žive ispeklo.

Danas je u Zairu oko polovica stanovništva katoličke vjere, i to je po broju vjernika najkatoličkija zemlja u Africi.

No Zairu su veoma potrebni brojni misionari, jer su obraćenja brojna, a svećenika je premalo. Stoga »molite Gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu«. Biskup iz Kongola posebno moli da bi mu došli misionari iz naše domovine. Hoće li se tko odazvati toj njegovoj molbi? . . .

S. Anka LUKETIĆ

Nerođeni imaju pravo na život

Jedan od najustrajnijih francuskih pobornika za prava nerođene djece je novinar i pisac Jean Toulat. On je u pariškim novinama »La Croix« od 28. prosinca 1982. ponovo podigao svoj glas, potresajući savjestima onih koji stalno »uzakonjuju« ubijanje nerodenih, kao i onih koji taj zločin izvode ili pomažu izvoditi. On piše: »Desetog prosinca 1982. bijaše godišnjica proglašenja povelje o pravima čovjeka. Član 3. te povelje glasi: 'Svako ljudsko biće ima pravo na život'! Kako onda mogu neki, koji imaju u društvu odgovorne položaje, stalno ponavljati da žene imaju pravo na pobačaj jer su gospodari svoga tijela! Zar je tijelo začetog djeteta majčino tijelo, kad mu srce kuca svojim ritmom, krv je drugačija od majčine. Zar je moguće da tako slabo poznajemo život? Majka je samo rizničarka i čuvarica djeteta, nerodenog blaga, a ne vlasnica. Treba, napokon, znati da žena nije vlasnica ni svog tijela. Vlasnik je samo Bog! Zato je jedno i drugo veliki zločin: ubiti sebe ili drugoga. Razlika je samo ta što samoubojice idu direktno na Božji sud, a ubojice drugih idu i na ljudsko sudište, bar ako su zakoni pravedni.«

DIJETE JE BOZJA SVOJINA, A RODITELJI I DRŽAVA PRIMILI SU OD BOGA OBVEZU DA GA ŠTITE PRIJE I POSLIJE ROĐENJA I DA MU POMOGNU DA POSTANE ZREO ČOVJEK

Francuski znanstvenik biolog Jean Rostand veli: 'Nema razlike izmedu začetka koji je u majci i novorođenčeta koje je izvan majke'! Oni koji ubijaju nerođene, jednako su tako u stanju ubijati i rođene. U stara poganska vremena otac je ubijao rođenu djecu ako mu se nisu svidala, danas to čini majka s nerođenom. Trebalo bi već jednom upamtiti: **Dijete ne pripada ni majci, ni ocu ni državi. Dijete je Božja svojina, a roditelji i država primili su od Boga obvezu da ga štite prije i poslije rođenja i da mu pomognu da postane zreo čovjek. Što smo dalje od tog shvaćanja, to smo bliže samouništenju!**

Priopćio:
Srećko BOSNJAK

Oglasi

SMRTI VIŠE NEĆE BITI (Tiemo Rainer Peters), 12. knjižica iz niza »Teološke meditacije«. Obrađuje problem kršćanskog vjerovanja u »novo nebo i novu zemlju«. Je li to isprazan san ili težnja čovjekove stvarnosti? Cijena 100,00 dinara. Narudžbe: Samostan Palotinaca, Remetski kamenjak bb, 41050 Zagreb.

ISUS KRIST, ŽIVOT SVIJETA (Tajništvo za jedinstvo kršćana). Molitve za jedinstvo kršćana 1983. Narudžbe: KS, Zagreb.

ZIDOVSKA MISAO (André Chouraqui), 4. knjiga iz niza »Priručna enciklopedija vjere« Narudžbe kod KS, Zagreb.

VRIJEME SUODGOVORNOSTI (T. J. Šagi-Bunić), druga knjiga. »Polazišta« svezak 15. Narudžbe: KS, Zagreb.

PJESME ZA NOVI SVIJET (Katehetski centar »Palma«), džepni format, 132 »šansone«. Narudžbe: Izidor Jedvaj, Palmotićeva 33, 41001 Zagreb pp 699.

SVEĆENIK KRVAVE HALJINE (Raoul de Navéry), istinita pripovijest iz Irske, 4. izdanje. Narudžbe: Biskupski ordinarijat, 54400 Đakovo

TARZICIJE (Luce Laurand). Narudžbe: Biskupski ordinarijat, 54400 Đakovo.

SVETI JOSIPE, MOLI ZA NAS! (Mons. Ivan Vlašić), 51 razmatranje. Narudžbe: Veritas, Miškinina 31, 41000 Zagreb

HARFA DUHA SVETOGA (Mons. Ivan Vlašić), 50 razmatranja. Narudžbe: Veritas, Miškinina 31, 41000 Zagreb

JUKIĆ br. 12, Sarajevo 1982. Narudžbe: Jukić, Aleja Branka Bujića 111 71000 Sarajevo.

Veoma vam preporučujemo da si nabavite koju od ovih knjiga koje će vam pomoći u vašem duhovnom rastu:

S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ TRAVANJ, SVIBANJ I LIPANJ. Svaki od tih svezaka stoji svega 100 dinara, svi zajedno 300 dinara.

Štovateljima Srca Isusova mnogo će koristiti ako pročitaju životopis **SVETE MARGARETE MARIJE ALACOQUE** (cijena 70 din).

Svatko će sa zanimanjem pročitati opis svetih mjesta u Palestini u knjizi **PORUKA SVETIH MJESTA I DOGADAJA** (cijena 70 din).

Za mjesec svibanj preporučujemo vam knjigu **S GOSPOM K VRHUNCIMA** (cijena 50 d) a za lipanj **LIPANJSKA RAZMIŠLJANJA** (cijena 30 din).

Tko želi malo dublje duhovno štivo, neka nabavi knjige: **TEMELJI BOŽJE KUĆE U SRCU** (cijena 30 din), **TROOSOBNI BOG** (cijena 30 din) i **VIDLJIVI I NEVIDLJIVI SVIJET** (cijena 30 din).

Dječacima osmoljetke posebno preporučujemo knjige: **OD KOVAČA DO MISIONARA** (cijena 55 din), **PREDZADNJI LJUDOŽDERI** (cijena 30 din) i **TAJNE GRADA PALAHORA**, misijski roman u stripu (cijena 30 din).

Onima koji žele dublje doživjeti pojedine blagdane, preporučujemo knjigu **BLAGDANSKA JUTARNJA ZVONA** (cijena 50 din).

Za Korizmu možete nabaviti **klasični Križni put u boji** (cijena 20 din).

Djevojke koje još nisu pročitale knjigu **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?**, neka je što prije nabave. (cijena 100 din).

Sve navedene knjige možete naručiti na adresu: Marijan Šajnović, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE

U proljetnom roku održat će se dva tečaja:
7. — 11. ožujka
11. — 15. travnja
Tečajevi počinju u ponedjeljak uvečer, a svršavaju se u petak ujutro.
Javite se na adresu: ISUSOVCI — Rakovčeva 12 — 51410 Opatija

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

OŽUJAK: 18 do 20.
Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka jave svoju adresu na slijdeći naslov: Stjepan Kuzmić, Fratrovac 38 41000 ZAGREB

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...za primljene milosti. — Nada Podolski, Bjelovar

...i sv. Antunu na svim primljenim milostima, uz preporuku za unuka. — Baka

...i Gospi od brze pomoći za mnoge milosti a napose za ovu: Moj unuk od tri i pol mjeseca bolovao je od leukemije. U bolnici su rekli da mu nema pomoći. Puni pouzdanja obratili smo se molitvom Gospi od brze pomoći. Nakon mjesec dana dijete je došlo kući i ne opažamo na njemu nikakove loše promjene. — Dida iz Kopanice

...i Gospi Trsatskoj što smo našli izgubljenu stvar. — Mama iz Daruvara

...i sv. Antunu na uslišanoj molitvi. — Marija Černi, Kanbera

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Ani za uslišane molitve. — Marija Lerić, Bački Breg

...sv. Josipu i sv. Antunu za ozdravljenje. — Danica Hladnik, Sr. Kamenica

...Majci Božjoj Bistričkoj, bl. Leopoldu i svima svetima za ozdravljenje noge i za druge milosti. — Baka B., Kloštar Podravski

...za spašeni život prigodom prometne nesreće. — Ivka Milošević, N. Kapela

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu što su mi bili u pomoći na putu. — Š. V., Valpovo

...na sretno uspjeloj operaciji na očima. — Slava Nemet, Vinkovci

...Kraljici Krunice i sv. Josipu što su mi unuci sretno diplomirali i dobili namještenje i za mnoge milosti. — Baka K. I., Sisak

...i o. Vendelinu što mi je muž u 84. godini ozdravio od rana na nogama. — N. N.

...sv. Ivanu Bosko i Petru Barbariću za sretan uspjeh operacije. — S. P. Podravina

...i Petru Barbariću za poboljšanje zdravlja moga oca. — Ana Ilić, Perković

...i Gospi Lurdskoj za uslišanu molbu za bratovo zdravlje. — Jaka Radnić, Split

...sv. Anti i svim zaštitnicima za podršku u bolesti i na drugim milostima. — Denka Petrović, Ston

...Kraljici Hrvata i ostalim zaštitnicima za ozdravljenje noge. — Zahvalna baka, Pitomača

...i Gospi od brze pomoći za primljene milosti. — Anka Matošić, St. Topolje

...i bl. Leopoldu za uspješan porod. — S. M., Zenica

...i našem Kardinalu za pomoć u poteškoćama — Kata Taler, Geislingen

...Gospi od suza, sv. Roku i sv. Maksimilijanu za primljene milosti. — Gđa Kemfel i Marija Dimić, Varaždin

...na mnogim milostima, a napose što sam dobila dobru snahu. — Zahvalna majka, Kostanjevac

...i svim svetim zaštitnicima za primljene milosti. — N. N., Kalinovac

...sv. Klementu, sv. Anti i bl. Leopoldu za poboljšanje zdravlja, ozdravljenje kćeri i za druge milosti. — Nina Kusanović, Pražnica

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu što je unuka završila školu i dobila zaposlenje. — Baka

...i Gospi od brze pomoći što mi je spasila život u promtenoj nesreći i za brzo ozdravljenje ruke. — Barica Vukovac, Vel. Kopanica

...sv. Katarini, bl. Leopoldu i svima svetima za ozdravljenje, što mi je unuk položio ispit i za druge milosti. — Baka iz Dabaca

...Gospi Lurdskoj, sv. Mihovilu Arkanđelu i sv. Antunu što sam preživjela tešku nesreću. — Baka iz Vinkovaca

...za udijeljene milosti, a napose što sam nakon dugo godina dobila željenog unučića. — Baka Margita

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje slomljene noge. — Baka iz Međimurja

...i svima svetima za sretno uspjelu operaciju moga muža. — R. J., Zagorje

...i Gospi od Karmela na uslišanoj molitvi. — Anka Mustapić, Cista Provo

...na primljenim milostima. — Neda Mrša, Mandalina

...za primljene milosti. — Terezija Pendić, Valpovo

...i sv. Antunu što mi je pomogao naći izgubljenu stvar. — Čitateljica iz Jalžabeta

...sv. Brigiti i Petru Barbariću na sretno očuvanoj trudnoći i za sretan porod. — Tera Vuksanović, Kupina

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Alpska zvijezda

Piše: Izidor JEDVAJ

»Budem li pozvan u SS regimentu, ni pod koju cijenu neću položiti zakletvu na njihovu zastavu. Adolf Hitler je u mojim očima razbojnik!« Tako jasan i odlučan stav mogao je u ona mračna vremena imati samo čovjek koji se češće zagledao u Kristove oči i nadahnjivao se na heroizmu raspete Ljubavi. Upravo takav je bio mladi muž i otac Josip Mayr-Nusser. Od djetinstva je gledao u svojoj kući veliku obiteljsku svetinju, Raspelo, pred kojim se svaki dan molilo: obitelj, svećenici, prijatelji. Vremena su bila teška, i samo vjera je davala snage.

Josip je završio zanatsku školu u Bozenu i zaposlio se u velikoj firmi »Eccel«. Vrlo zauzeto je radio i u vodstvu katoličke mladeži. Premda je imao godine, a po sudu svih i zrelost, nije se žurio u brak. Znao je da se lako oženiti, ali je teško dobro se oženiti. Kako god je čuvao svoju slobodu, tako je poštivao i tuđu. Dospio je već u 33. godinu života, i svi su ga smatrali otpisanim za brak, a Josip je pamtio jedno: Život nije vrijedan po mnoštvu doživljaja, nego po sadržaju doživljenog. Volio je mir, i zato nitko nije primjećivao da prijateljuje s katolikinjom, radnicom u istoj firmi, djevojkom iz vodstva katoličke mladeži, Hildegard Straub. Svojim vjenčanjem 1942. priredili su svima iznenađenje, kao i radost prvim djetetom 1943.

Nakon kapitulacije Italije došao je 1944. južni Tirol pod vlast »njemačkog rajha«. Dođoše hitlerovci i u tom kraju unovačiše 80 mladih sposobnih ljudi za SS, a među njima je bio unovačen i Josip. Odvedoše ih u Konitz u zapadnoj Pruskoj. Odatle Josip piše ženi 27. rujna iste godine: — Znam da se tvoje srce zabrinulo kad si saznala da sam u SS-u. Ali ja nisam nikad dvoumio kako mi se vladati. Ti znaš što sam izjavio pred tobom i pred prijateljima. Mi smo katolici i valja nam svjedočiti za Krista. Ti ne bi bila moja žena kad bi od mene očekivala nešto drugo... Slutim i znam da te moje svjedočenje može uvaliti u veliku vremenitu nesreću, i to mi zadaje najveću bol. Ali treba svjedočiti, i to je neizbježno. Moji pretpostavljeni niječu i mrze sve što je nama katolicima sveto. Mi smo dva sukobljena svijeta. Moli za me, Hildegard, da u pravi čas postupim onako kako od mene traži Bog i moja savjest. Ti si hrabra žena, kršćanka si! Vjerujem da zbog osobnih patnja nećeš osuditi svoga muža koji je odlučio radije sve izgubiti nego odstupiti s Kristova puta...«

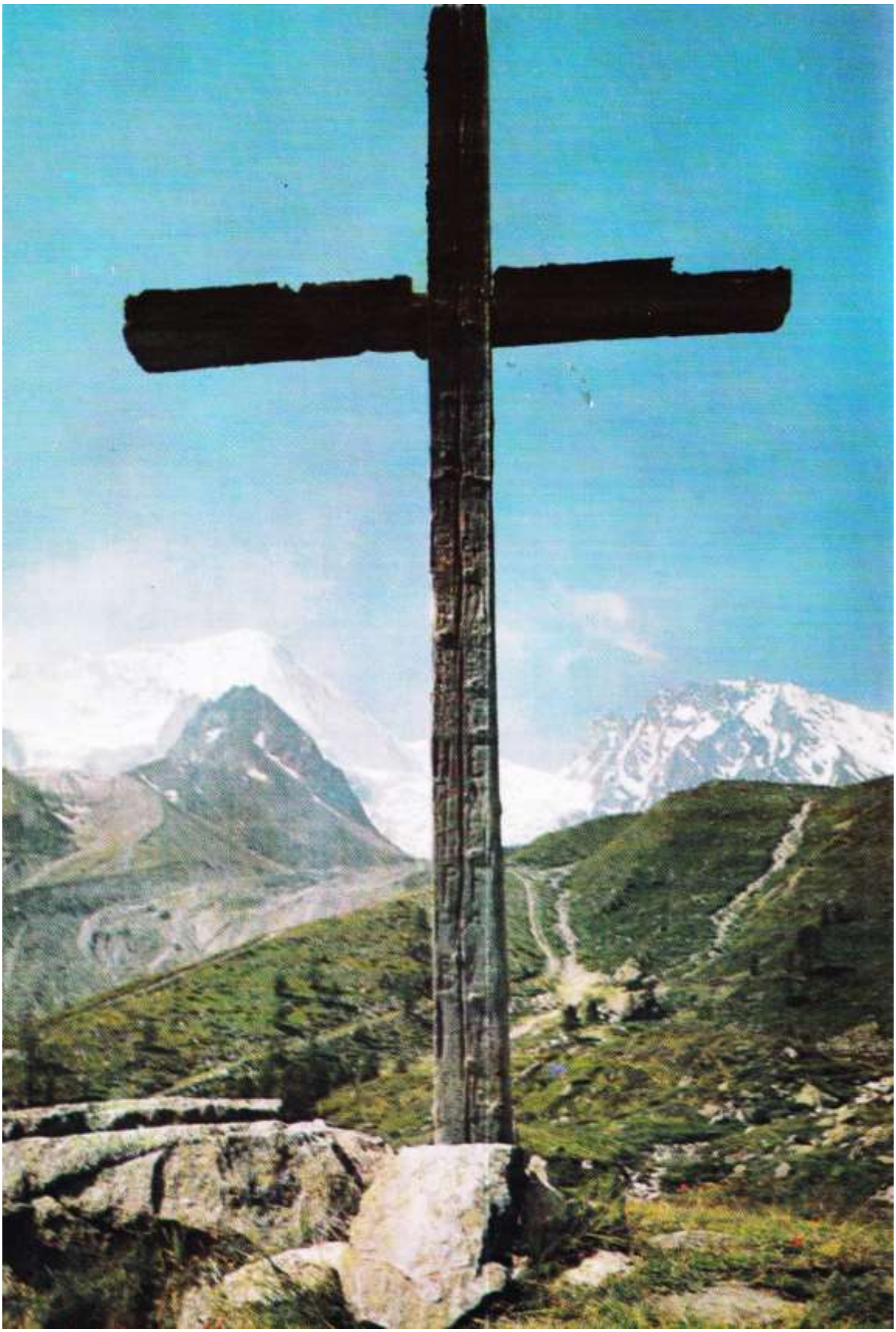
Park oko kasarne u Konitzu prošarao se žutim i crvenim lišćem. Došao je dan zakletve 4. listopada 1944. Odmah potom odlazak na bojište, u žetvu smrti. Josip stupa pred svoje starješine i smiono izjavljuje: — Ja ne mogu položiti zakletvu pred zastavom SS-a. To mi ne dopušta moje vjersko uvjerenje! — Prije nego je bio uhapšen, uspio je reći jednom mlađem kolegi: — Ako se nitko nikada neće usuditi ovima reći da se ne slaže s njihovim sistemom, taj se sistem neće nikada promijeniti! —

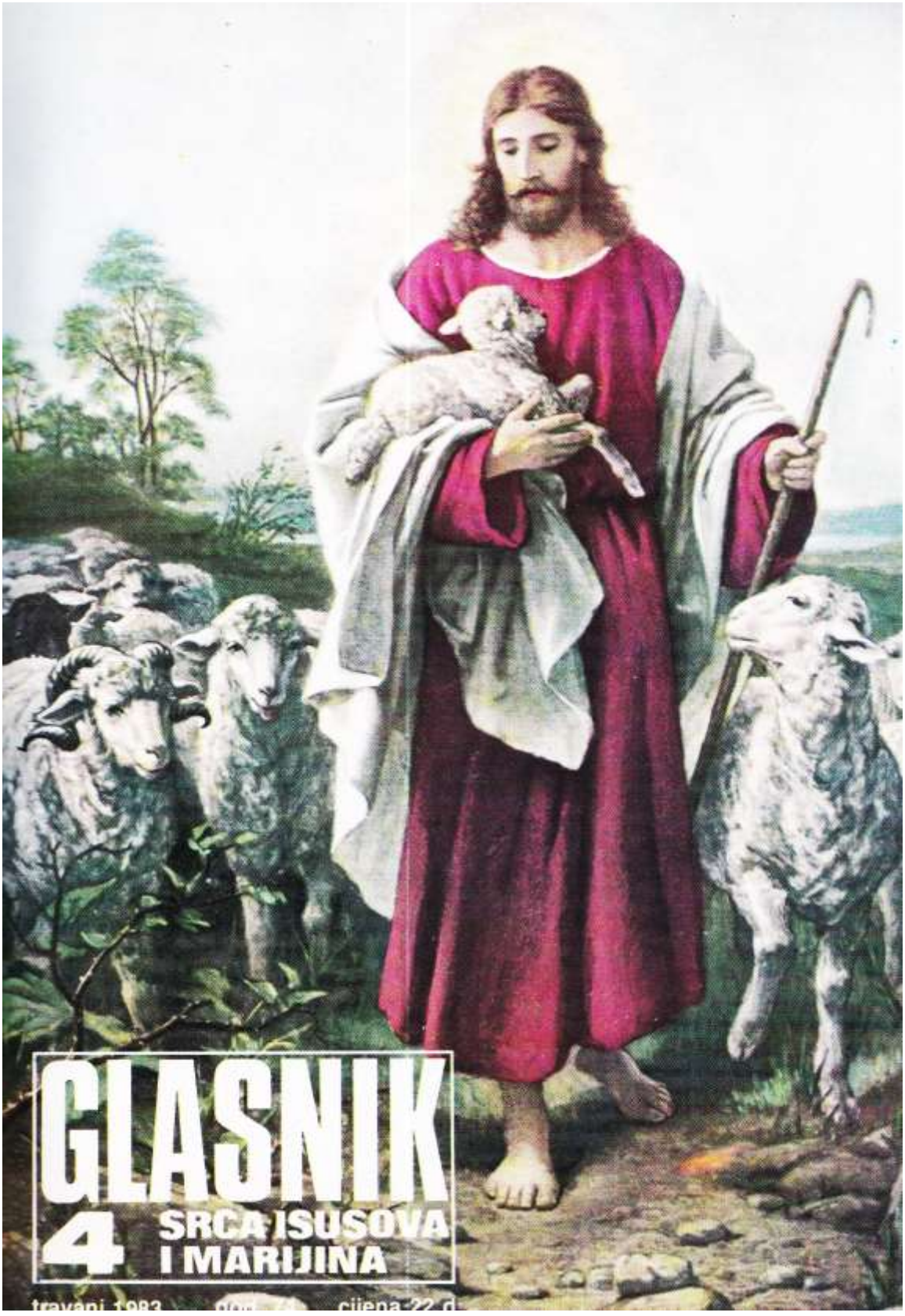
Sve pojedinosti njegova mučeništva nisu nam poznate.

Lako je ginuti od taneta, ali je teško umirati od gladi, smrzavanja, trovanja. A baš tako je bio osuđen Josip. SS nije imao »metka samilosti«. Vlak smrti nosio je žrtve u Dachau. U Erlangenu se morao zaustaviti da izbace jedan leš. Liječnički nalaz od 28. veljače 1945. glasi: — Josip M-N, umro od gladovanja i bronhijalne pneumonije. — U džepu su mu našli najljepši znak raspoznavanja za katolika, Gospinu krunicu.

Nad Alpama je zasjala nova zvijezda da mladima kazuje nepogrešiv put prema vrhuncima.

GLASNIK
4
SRCA ISUSOVA
I MARIJINA
travanj 1983
cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

ISUS DOBRI PASTIR

(Naslikao: Bernard PLOCKHORST)

Na zadnjoj strani:

USKRSLI ISUS JE STABLO ŽIVOTA VJEČNOGA

Dobri pastir - stablo života

»Dobri pastir zove svoje ovce po imenu te ih izvodi van. Kad god izvede ovce, krene pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju njegov glas. Za tuđinom sigurno neće ići, već bježe od njega, jer ne poznaju tuđega glasa« (Iv 10, 2-5).

Veliku istinu o sebi i svojim učenicima — vjernicima, zavio je Isus u tu prispodobu. Njegovi suvremenici, koji su živjeli s ovcama u prirodi, odmah su je shvatili. Današnji pak ljudi, koji žive na asfaltu okruženi kojekakvim aparatima, ne shvaćaju duboku poruku te prispodobe.

Svoje ovce zove po imenu: One za njega nisu glupo stado ni bezimene pojedinke. Svaka ima svoje ime, a on za svaku srca. Ni mi ljudi, kršćani, nismo za Isusa ni bezglava masa, ni bezimeni pojedinci. Mi smo osobe s imenom i prezimenom, svaki je nov i neponovljiv, što je izraz našega dostojanstva koje nam i Isus poštuje.

Izvodi ih van: Na slobodu! Tko je pod vodstvom pastira, nije prepušten igri slijepog slučaja, nego je povjeren razumu i srcu koje voli. Nema slobode bez Vođe Isusa! Crkva nije rulja koja se skita bez cilja, nego živi organizam kojemu je Krist glava. Zato je to zajednica slobodne djece Božje na putu u vječnu Domovinu.

Krene pred njima: Ovce nisu zaštita pastiru, nenego je pastir zaštita ovcama, i ako ustreba, on gine za njih. Isus nije gonič mase, nego Vodič naroda. On svoje učenike ne tjera na barikade, a sam da čeka u zaklonu. Ljudi nisu divljač za odstrel ni meso za topove. »Pustite ove neka idu!« Tako je rekao rulji koja Ga dolazi uhvatiti u Getsemaniju. I za njih On ide na križ, da ih oslobodi od samozvanih vođa.

Dok se predajemo Isusu možemo biti mirni. On bdije nad nama. On stoji pred nama, pred našim domovima, pred našim obiteljima, pred našim životima, kao jedino pravo Stablo života.

TINO

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Urednikova riječ

Velike događaje uvijek bolje ocijenimo kad nam ih vrijeme malo odmakne u prošlost. Tada, naime, u naš vidokrug dođu i okolnosti događaja, njegovi uzroci i posljedice. Tako je bilo i s Velikim petkom. Samo tri dana kasnije kad ga je obasjalo Uskrslo Sunce, zaplašeni učenici su počeli shvaćati »Pisma« i njihovo je srce počelo gorjeti. Tako i mi danas, udaljeni od Kalvarije skoro dvije tisuće godina, možemo mirno gledati Veliki petak jer znamo da će svanuti Uskrs koji u nama budi vjeru u Raspetu Ljubav, vjeru u život, vjeru u vječnost.

Ali ni nakon Uskrsa nije nam lako prihvatiti sadržaj križa. »Duh je istina voljan, ali tijelo je slabo.« No kršćanin nije mitski Sizif koji se može pouzdati samo u svoje snage, pa je uvijek iznova prevaren. Kršćanin je u svakom času svog života jedno s Kristom koji je pobijedio smrt. Zato je i mi s Njim nadmoćno pobjeđujemo kad god u krug svoje ljubavi primamo drugoga da s njim podijelimo rad, kruh i radost, kad god otvorimo vrata svoga bića Otkupitelju. Pa i onda, kad na tom putu malakšemo, kad od iznemoglosti padamo pod teretom, u našoj iscrpljenosti, Isus nas ne ostavlja. Tada nam dolazi po Crkvi, u svećeniku. Zato su nam svećenici, Božji svećenici, tako potrebni, a ima ih sve manje. Ipak, Gospodin i u ovo vrijeme šalje svoga Duha koji obnavlja lice zemlje. Isus ne napušta ni čovjeka današnjice koji je u bijegu od Boga, gubi se u zagušenom gradu. Isus je Dobri Pastir koji svoje ovce ne napušta. Sva ta vjera raste iz njegova uskrsnuća. Neka raste i u vama, dragi čitatelji Glasnika.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. TRAVANJ 1983. BR. 4

S A D R Ž A J :

HVALA NA PISMU — — — 112
PUT DO USKRSNUĆA, V. Miklobušec — — — — — — — 114
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE SIGURNO UTOČIŠTE, S. Cetinić — 116
BISERI SRCA MARIJINA: SAVJETNICA I POMOĆNICA, A. Katalinić — — — — — 117
POBJEDA ŽIVOTA NAD SMRĆU, R. Grgec — — — — — 118
BOGATSTVO I RAD, J. Antolović 119
IMA LI SVETA GODINA SMISLA?, I. Fuček — — — — 120
KRIST I BOLESNICI, P. Ribinski 122
SVEĆENIŠTVO JE POZIV NA SLUŽENJE, S. Kuzmić — — — 124
HRVATSKA OBITELJ U KANADI, J. Jezerinac — — — — 128
OSNIVAČ ULIČNIH MISIONARA, Ž. Brzić — — — — — 130
HVALA TI, STIPE!, B. Karačić — 132
ODGOVORNOST ZA EVANGELIZACIJU SVIJETA, M. Rusan — 134
BILA JE PONOĆ, A. Gabrić — 135
NAŠE LISTOPADSKE POBOŽNOSTI, M. Okrugić — — — — 137
OBRADOVALE SMO MNOGE NAŠE SIROMAHE, S. Mužić — — 137
BLAGOSLOV CRKVE U LILANDI, I. Dilber — — — — — 138
SVI NAS MOLE DA IM POMOGNEMO, S. Novotny — — — 139
SVIJET U BIJEGU, S. Bošnjak — 140
OGLASI — — — — — 141
ZAHVALNICE — — — — 142
SVETICA BEZ GROBA, I. Jedvaj 143

Put do uskrsnuća

Piše: Valentin MIKLOBUŠEC

Uskrs je glavni blagdan u godini. Uskrsnuće je najveći misterij. Nekima je uskrsnuće nemoguće, drugi u njemu nalaze smisao svega i središnja im je točka svakodnevnog života. Nastojmo porazmisliti i moliti.

APOSTOLI SVJEDOČE, ISUS JE ŽIV

Vjera u Isusa Krista kao Boga i Spasitelja rodila se iz činjenice njegova uskrsnuća. On, naime, nije ostao zarobljenik groba. Apostoli su Ga već trećeg dana poslije njegove smrti vidjeli živa, s Njim razgovarali i blagovali. Kako je živ nakon onakvih muka i sigurne smrti na križu, oni ne shvaćaju. Dapače, sumnjaju u ono što vide svojim zdravim očima, tako da ih Isus mora koriti: »Zašto ste zbunjeni? Čemu se takve sumnje rađaju u vašim srcima? Pogledajte moje ruke i moje noge: ja sam, ja glavom! Opipajte me i ustanovite! Duh nema mesa ni kostiju kao što vidite da ja imam«. Kada to reče, pokaza im ruke i noge. Kako oni od radosti još nisu mogli vjerovati i kako su se samo čudili, upita ih: »Imate li ovdje što za jelo? Pružiše mu komad pečene ribe. On je uze i pojede pred njima« (Lk 24, 38—43). Na kraju ne mogu ništa drugo nego odbacuju svaku sumnju. Tà On je zaista živ i tu među njima prisutan.

Da je živ, u to su se uvjerili. Ali kako je uskrsnuo, nisu shvaćali, niti objašnjavali, niti dokazivali, nego samo objavljivali i svjedočili. To je bio njihov poziv i poslanje: Objaviti svijetu da je On uistinu živ, Mesija, Otkupitelj. Sv. Ivan u zaključku svog evanđelja piše: **»Mnoga je druga čudesa učinio Isus** (poslije uskrsnuća!) **pred svojim učenicima. Ona nisu opisana u ovoj knjizi. A ova su opisana da trajno vjerujete da je Isus Mesija, Sin Božji, te da vjerujući imate život po Njemu«** (Iv 20, 30).

»Nevjernom Tomi« koji se želio iskustveno uvjeriti da li je Isus živ, to jest, vidjeti Ga i opipati, Isus govori: »Jer me vidiš, vjeruješ. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli!« (Iv 20, 29)' Kao da je želio reći: »Ti, Toma, kao i ostali moji učenici, vi me zato vidite ponovo živa da biste mogli to objaviti i svjedočiti onima koji me neće vidjeti. Ali koji budu vjerovali vašem svjedočanstvu, baštinit će isti život blaženstva vječnoga kao i vi koji ste me vidjeli.«

ISTINA USKRSNUĆA JE SREDIŠTE ŽIVOTA

Apostoli su bili jednostavni ali istinoljubivi ljudi koji su dobro znali da je istinu zatajiti isto što i slagati, a tko na laži zida, na pijesku gradi. Zato su za istinu Isusova uskrsnuća bili spremni radije i sve muke podnijeti nego li je zatajiti. Isusovo uskrsnuće je postalo središte njihova života, temelj vjere u Njega kao Boga i Čovjeka i snaga koja ih je nosila u svagdašnjem životu. Ono to mora biti isto tako i nama danas. Mi, međutim, Isusovo uskrsnuće promatramo kao događaj koji se zbio u prošlosti, a svome uskrsnuću se nekako nepovjerljivo nadamo u budućnosti. Sadašnjost tog misterija stalno nam izmiče iako je baš ona najvažnija. Ako se, naime, uskrsnuće ne odražava u mojoj sadašnjosti, ono zaista ostaje samo događaj prošlosti koji za mene nema značenja u budućnosti.

Kako dakle da Isusovo uskrsnuće shvatimo kao središte svog sadašnjeg, stvarnog života? Na to pitanje ima samo jedan odgovor, a to je Isusov život. Isus je živio umirući svaki dan iz ljubavi, a golgotska smrt, kako god bila strašna, jer je kao i cijeli život, prihvaćena iz ljubavi, bila je samo rascvat u uskrsnuće. Tako i mi, stalnim životom umiranja iz ljubavi, idemo ususret smrti koja će biti samo prijelaz u rascvat uskrsnuća. Nema, naime, toga čina ljubavi koji ne bi bio i umiranje i potvrđivanje života.

DRAGOVOLJNO UMIRANJE DONOSI ŽIVOT

Ono što čovjeka čini »nadčovjekom« je umiranje iz ljubavi. Svi smo pozvani na ljubav, a ljubiti znači umirati za drugoga. Bez toga nema života. Ne kaže se badava da je ljubav jaka kao smrt, a smrt se opet naziva osloboditeljicom. Ne shvaćamo? Dakako da ne shvaćamo! Tajnu ljubavi i smrti shvaća samo onaj tko se iz ljubavi predaje u smrt.

Ljubav i smrt su u takvoj uzajamnoj sprezi kao deblo i korijen. Bez korijena nema debla, bez umiranja nema ljubavi. Samo na snažnom i dubokom korijenu može se uzdići snažno deblo koje nosi krošnju punu slatkih plodova. Bez poniranja u smrt iz ljubavi, nema rascvata života vječnoga.

Svi smo pozvani da umiremo svaki dan, ali je razlika od smrti i smrti.

Gospodin Berto i gospođa Lina su bili glazbenici, pravi umjetnici. Svome sinčiću Frediju od ranog su djetinjstva nabavljali razna skupa glazbala u nadi da će i on biti glazbenik. Međutim, kad se on već dobrano zamomčio, saopći roditeljima svoj životni plan: — Hoću biti liječnik za invalidnu djecu da im olakšam život. — Roditelje je to pokosilo. — Zar ti prezireš našu ljubav? Zar ti nismo sve omogućili da budeš glazbenik, da proslaviš svoje i naše ime! — Poštujem ja vas i volim glazbu, ali hoću živjeti za život drugih! — Smrtno ranjeni roditelji su se povukli. Fredi više nije bio: »Fredi, zlato,...« nego: »Ti, nezahvalniče,...« Srca su se posve otuđila, i roditeljska je ljubav pomalo umrla. Nije ona nikad zapravo ni plamsala. Bilo je to samo sebeljublje. Kad se Fredi oženio, morao je sebi drugdje potražiti stan.

Danas je gospodin Fredi već u lijepim godinama. U vitrinama čuva cijelu zbirku mrtvih glazbala. Umrla su smrću njegovih roditelja. Za njega je najljepša muzika smijeh njegove unučadi. Pričao mi je: — U stan svojih roditelja i svoga djetinjstva smio sam se vratiti tek po njihovoj smrti. Ni u starosti me nisu htjeli primiti. Umrli su sami iza spuštenih zavjesa. Nikad nisu mogli pregorjeti svoj plan s mojim životom. — Kad god dođem k vama, uvijek je živo, rekoh mu. — Tako je. Ja to smatram normalnim. Živio sam za budućnost svoje djece. Uvijek sam ih bodrio da nađu svoje pravo životno poslanje. Jedan je inžinjer, jedan liječnik, a kćerka još studira kemiju. Ona se dala na mater. Sve ih jednako volim i svi me jednako raduju. Vjerujem da neću umrijeti sam iza spuštenih zavjesa.

Postoji, dakle, prava ljubav i umiranje koje rađa život, donosi radost, a postoji i sebeljublje koje se odupire smrti dok joj napokon ne podlegne.

Kad je planuo brod koji se još gradio, i iz njegove utrobe počeo kuljati gusti, vrući, crni, otrovni dim, stotinjak je radnika bježalo iz dubokog potpalublja gore na zrak. Krupan i prekrupan radnik Ive nije mogao dalje, a radilo se o krajnjim trenucima. Svi će izgorjeti u baklji! Ne, neće! Ive je stao u stranu: — Drugovi, spasavajte se, ja ne mogu! Žrtvovao je sebe, da bi stotinu drugih živjelo. »Istrunuo je« kao zrno, ali je donio stostruki plod. Uvjereni smo da žrtvom svoga života nije spasio samo zemaljski život svojih kolega, nego je i sebi osigurao život vječni.

DRAGOVOLJNIM UMIRANJEM ISUS POSTAJE ŽIVOT SVIJETA

Isusa često vidimo kako dragovoljno prihvaća neko umiranje iz ljubavi prema Ocu i ljudima. U 12. godini prihvaća da umre dotadašnji djetinji odnos prema roditeljima: »Zar niste znali? Meni je biti u onome što je Oca mojega!« Trideset godina umire ostajući po Očevom planu u zabitosti Nazareta. Tada pak umire za toplinu svoga doma i Majčine blizine, za sve rodbinske veze, da bi se predao svima koje bude susretao. »Evo majke moje i braće moje! To su oni koji vrše volju Oca mojega!« Umirući isključivoj ljubavi prema svojima po tijelu, zadobiva mnogo braće i sestara po ljubavi. U 33. godini je stavljen pred izbor: spasiti svoj život ili ga položiti za otkupljenje mnogih. On ga daje iz ljubavi prema Ocu i braći. »Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj!« To je vrhunac na koji se morao popeti da bi mogao reći: »Svršeno je!« Ono što slijedi, to je »slava koju prima od Oca kao Jedinorođeni Sin, pun milosti i istine«. Time, što je dragovoljno položio svoj život, postaje sam Život koji se daje a ne iscrpljuje, oživljuje a ne umire. Postaje Život svijeta.

Srce Isusovo obećaje sigurno utočište

Piše: Srećko CETINIĆ

»BIT ĆU SIGURNO UTOČIŠTE ZA ŽIVOTA, A OSOBITO NA ČASU SMRTI«

(4. obećanje)

Osjećao sam potrebu da se u povjerljivoj molitvi porazgovorim s Gospodinom o tolikim značajnim zbivanjima u današnjem svijetu. Uzeo sam Sv. Pismo, otvorio 6. poglavlje Ivanova Evanđelja i htio početi čitati. Zastao sam. Znam koliko je Gospodinu stalo do toga da svaka njegova riječ padne na pripravljenu njivu srca kao zdravo sjeme u uzoranu brazdu. Zamolio sam Isusa neka mi pomogne da moje srce ne bi postalo put kojim gazi Zlo, ni kameno tlo sa kojega napasti, nevolje i progonstva otplave plodne slojeve zemlje, niti njiva obrasla trnjem tjeskobnih briga, varavim bogatstvom, sjetilnim užicima i ostalim požudama, nego plodna njiva koja daje očekivani urod.

Nakon srdačne molitve počeo sam čitati retke. Posebno me se dojmiše riječi: »Tko jede Tijelo moje i pije Krv moju, ostaje u meni i ja u njemu. Kao što je mene poslao živi Otac i kao što ja živim zbog Oca, tako će i onaj koji mene jede živjeti zbog mene.«

Gospodine, kako da ti zahvalimo na tome što smijemo i možemo živjeti »zbog Tebe«, kao što i Ti živiš »zbog Oca«? Znam kako: Da ljubimo jedni druge, kao što i Ti nas ljubiš. Ljubav Tvoga Srca bila je i ostaje neuništiva sila koja nas provodi kroz otajstva života i smrti, uskrsnuća i slave. Vjerujem, Gospodine, da tvoje Tijelo i tvoja Krv pružaju dovoljno hrane i snage ljubavi svakom ljudskom srcu i u najtežim okolnostima života! Molim Te, obdari me milošću da me uvijek privlače i privuku svi oni koji, iako su sada žalosni, siromašni i gladni, te zbog Tebe, Sina Čovječjega, izopčeni, pogrđeni i odbačeni, ipak, hraneći se otajstvom tvoga Tijela i Krvi, doživljavaju kako oni žive »zbog Tebe«, pa se u svom srcu raduju i kliču od veselja što je velika njihova plaća na nebu!

U to je nepokolebivo vjerovala i odabranica tvoje dobrote Margareta Marija. Neko vrijeme pred smrt zahvatio ju je silan strah zbog neobično snažnog doživljavanja osobne bijede, svojih nedostataka i nesavršenosti, tako da se sva tresla. Dozvolili su joj da u tim posebnim trenucima tjeskobe primi otajstvo tvoga Tijela i Krvi kao Popudbinu. Usrdno Te zazivala da joj se smiluješ i pomogneš kako bi u tim najsudbonosnijim trenucima umiranja mogla živjeti »zbog Tebe«, kao što si i Ti u vrijeme svoje muke i smrti dostojno trpio i živio »zbog Oca«! Tvojom pomoću svladala je strah, smirila se i u smirenosti srca dočekala posljednji dan života, 17. listopada 1690. Od ranog jutra pa sve do sedam sati navečer, kad je preminula, proživljavala je ono o čemu je pisala u svojim pismima: »O, kako je slatko umrijeti, ako smo nježno i ustrajno štovali Presveto Srce Isusovo!«

O tim svojim posljednjim doživljajima očitovala je nešto i svojoj poglavarici kojoj je s ponosom priznala: »Više mi nije potrebno osim jedinog Boga — i da uronim u Srce Isusovo!«

GOSPO, DOBRA SAVJETNICE I VJERNA POMOĆNICE, TEBI SE IZRUČUJEMO!
(Gospa od dobrog savjeta, 26. travnja)

Biseri Srca Marijina: Savjetnica i Pomoćnica

Piše: Ante KATALINIĆ

Dobra Savjetnica i Vjerna Pomoćnica, dva su naslova pod kojima se časti Gospa prikazana na jednoj te istoj slici. Promotrimo kako je do toga došlo.

U mjestu Genazzano, nedaleko Rima, od najstarijih vremena se štovala Gospa od dobrog savjeta ili Gospa Dobra Savjetnica. Čuvari tog svetišta od vrlo starih vremena su redovnici Augustinci. Glasovito je to svetište, a Gospu Dobru Savjetnicu štuju Augustinci kao glavnu zaštitnicu svoga reda. I današnji papa Ivan Pavao II. hodočastio je Gospi u Genazzano.

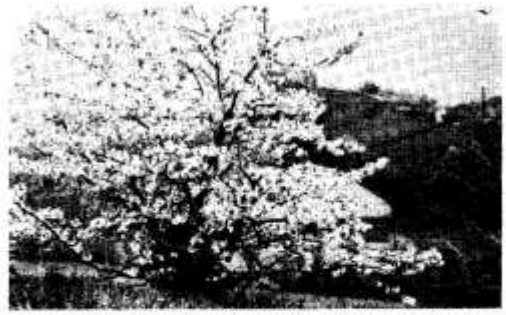
Tokom 14. i 15. stoljeća Gospino je proštenište bilo, međutim, dosta zapušteno. Čak su se i zidovi rušili. A onda se iznenada, kao pomladilo. Jedna je naime žena, imenom Petruča, potakla vjernike da se crkva popravi. Osim toga, prema prastaroj predaji, dogodilo se i nešto izvanredno. Točno 25. travnja 1467. nadvio se nad Genazzanom sjajan oblak, a iz oblaka se spustila na još nedovršene zidine prekrasna Gospina slika. Gospa drži u naručju malog Isusa. Sliku su prozvali starim nazivom svetišta: Gospa Dobra Savjetnica. Njezino štovanje je iznova procvalo, a proširilo se i na druge krajeve.

Upravo o toj slici, koju prati takva predaja, znamo da se do godine 1467. štovala u Skadru u Albaniji, pod naslovom Gospe Vjerne Pomoćnice. Te iste godine kad je turska sila porazila velikog albanskog kršćanskog junaka Jurja Kastriotu, kasnije prozvanog Skenderbeg, veliko mnoštvo kršćanskih Albanaca bježalo je preko mora u Italiju. Međutim nestalo je i slike iz Gospine crkve u Skadru. Zabilježena je ova predaja o nestanku slike: Dva su se Albanca prije odlaska došla oprostiti sa svojom Gospom Vjernom Pomoćnicom. Međutim, slika se tada sama zaputila s njima u Italiju.

Godine 1856. poslana je u Skadar lijepa preslika (kopija) Gospine slike iz Genazzana. Skadarsko proštenište bilo je glavno, nacionalno Gospino prošteništa svih kršćanskih Albanaca, dok nije poslije rata bilo sravnjeno sa zemljom. Pouzdano se nadamo da će za mučeničku Crkvu u Albaniji svanuti bolja vremena i da će se onamo jednom vratiti i izvorna slika Gospe Vjerne Pomoćnice.

Dobra Savjetnica i Vjerna Pomoćnica! Ta dva različita naslova imaju duboku unutarnju vezu. Gospa nam najprije daje dobar savjet, a potom nam pruža i pomoć da ga ostvarimo. Jedan i drugi naslov imaju čvrstu biblijsku i dogmatsku podlogu. Ona, koja je u trenutku Blagovijesti znala donijeti mudru odluku i postala Majka Vječne Mudrosti, Božjeg Sina, Ona zna i nama u svako vrijeme dati dobar savjet. Ona, koja je u Nazaretu vjerno pomagala učovječenoj Božjoj Mudrosti da raste i odraste, koja je na svadbi u Kani znala priteći u pomoć, a na Kalvariji je vjerno i junački stajala pod križem, znala je i znat će pružiti pomoć svim narodima i pojedincima. Treba samo da je zamolimo.

Pobjeda života nad smrću

POPUT PRIRODE KOJA SE BUDI? PROBUDIMO SE I MI NA NOV ŽIVOT U ISUSU KRISTU

Piše: prof. Radovan GRGEC

Uoči Uskrsa, pogled mi se odmara na zelenilu prirode, koja se budi obasjana proljetnim suncem. Kako li je lijep život! Nažalost, kao što nakon dana dolazi noć, nakon života dolazi smrt. Često smo i mi kršćani zaokupljeni više raspadljivošću i smrtnošću svoga tijela, o kojoj nam govori iskustvo, nego njegovim uskrsnućem, o kojem nam govori vjera.

Unatoč sve većem broju samoubistava u svijetu, normalno je i ljudski, voljeti život i bojati se smrti. Isto je tako normalno i kršćanski nadati se pobjedi života nad smrću i vjerovati u uskrsnuće tijela. Isus Krist, kao čovjek, prošao je kroz tjeskobu smrti i kroz samu smrt, ali je kao Bog pobijedio smrt i uskrsnuo od mrtvih, zajamčivši nam tako naše osobno uskrsnuće, koje označuje konačnu pobjedu života nad smrću.

Put do Uskrsnuća jest put križa. Kao što rekosmo u prošlom broju Glasnika, drugog puta nema. Ako želimo uskrsnuti, valja nam poći tim putem. Križni put je naš ljudski udes i naša kršćanska nada.

Kristovo Uskrsnuće, kao i Kristovo rođenje, život i smrt na križu, povijesna je činjenica. Ono nije samo doživljaj vjere prve kršćanske zajednice, nego stvarni događaj. Da tog događaja nije bilo, ne bi bilo ni vjere sviju kršćanskih zajednica do danas.

Kad gledamo kako se sunce života gasi nad našim obzorjem i kako se, stareći, približavamo rastanku s onim što smo voljeli i čemu smo se radovali, obuzima nas želja da zaustavimo neumoljivo protjecanje vremena, ne bismo li tako odgodili neizbježivu smrt. U potrazi za izgubljenim vremenom, sjećamo se djetinjstva i mladosti pokušavajući, poput Marcela Prousta, oživiti ono što nestaje. U svojoj knjizi »Učimo starjeti« dr. Paul Tournier savjetuje nam da se pomirimo s približavanjem smrti i da kao vjernici pomišljamo na osobno uskrsnuće, na novi i puniji život. Uskrsnuti s Kristom na nov život znači sačuvati puninu svog osobnog identiteta, a ne izgubiti se u ništavilu svemira. To znači mnogo više i od besmrtnosti duše koja se oslobađa od tijela kao od nekakvog zatvora.

Stareći i umirući, sjećamo se svega što smo pretrpjeli, ali i svih radosnih trenutaka. Možda nam i život nije bio baš previše sklon, možda je u njemu bilo više neuspjeha i poraza nego pobjeda? Ako smo i izgubili mnoge bitke, važno je da ne izgubimo ovu odlučnu i konačnu.

Vjerujući u Kristovo Uskrsnuće, vjerujemo srcem i umom u svoje osobno uskrsnuće, u konačnu pobjedu života nad zlom, grijehom i smrću. Ta vjera treba se odraziti na životu svakog kršćanina i probuditi sve uspavane, ravnodušne i malodušne. Ljudi očekuju od nas da konkretno pokažemo i dokažemo vjeru svoga krštenja. »Dosta s teoretiziranjem«! dovikuje nam obraćeni filmski režiser i glumac Robert Hossein, »dosta s vjernicima koji ne žive po svojoj vjeri! Valja prijeći na djela, mijenjati svijet«!

Svijet postaje sve malodušniji i bezdušniji, jer u njemu ima premalo žive vjere, vjere u Uskrsnuće, vjere u pobjedu dobra nad zlom, vjere u pobjedu života nad smrću.

Poput prirode, koja se oko nas budi na nov život, i mi kršćani moramo se prenuti iz sna i mrtvila. Na kraju ovozemnoga puta čeka nas život. Čeka nas uskrsli Spasitelj, pobjednik nad smrću.

DA BI SE PRAVEDNIJE PROVODILA RASPODJELA BOGATSTVA I RADA

Bogatstvo i rad

Ove godine Apostolat molitve uzima za svoje mjesečne nakane one goruće probleme svijeta i Crkve koje u svojim govorima ističe sam Sveti Otac. Tako se molitvom uključujemo u apostolsko poslanje Crkve i doprinosimo rješenju teških problema. Kod toga je dobro imati na pameti ono što je veliki čovjek Crkve u ovom stoljeću — kardinal Augustin Bea — 1965. zapisao u svoj duhovni dnevnik: »Moram biti istinski i stvarno čovjek molitve, jer Gospodin najviše djeluje i najviše postizava po onima koji mole. Kad molim, tada znam da sam Gospodinu potreban; tada znam da raste vjera u meni i u svijetu.«

U svom »povijesnom govoru« što ga je održao u Rio de Janeiru 1980, Papa je iznio socijalnu nauku Crkve o pravednoj raspodjeli bogatstva i rada. Bilo je to 2. srpnja 1980. Sv. Otac je posjetio najsiromašniju četvrt grada tako zvanu »Favelu Vidigal« Ondje je navijestio blaženstvo onih koji su siromašni, ali i to da Crkva, konkretno Crkva u Brazilu, želi biti Crkva siromaha.

»Blago siromasima!« Papa je veoma sugestivno iznio značenje prvog blaženstva. Siromašni su oni koji se otvaraju Bogu i uvijek su spremni primiti njegove darove; koji su otvoreni prema drugima, to jest prema svome bližnjemu. Ta otvorenost je uvjet da bismo mogli ući u Kraljevstvo Božje. Ali je tom zgodom progovorio i bogatašima: »Ako imate mnogo, sjetite se da morate mnogo i davati! Ako imate mnogo znanja i ako se nalazite visoko na društvenoj ljestvici, ne zaboravite ni za čas da to više morate služiti, što je viši vaš položaj!«

Papa ne samo što naglašava da je pravednija raspodjela bogatstva dužnost koja proizlazi iz ljubavi, nego se također svojski zalaže za pravedniju organizaciju društva, za ljudskiji poredak. Evo njegovih riječi: »Crkva govori ovako: ‚Učinite sve, naročito vi koji imate moć odlučivanja, vi o kojima ovisi sudbina svijeta, da život svakog čovjeka postane ljudskiji i čovjeka dostojniji. Učinite sve da pomalo nestane tog bezdana što dijeli malobrojne pretjerano bogate od onih nebrojenih koji žive u bijedi... Napokon, nek' nepravedna podjela dobra ustupi mjesto pravednijoj podjeli'...«

Papa je u Brazilu govorio i o velikom problemu nezaposlenosti. Radnicima je u Sao Paolo rekao: »Rad je vaša prava i temeljna čežnja. Koliko patnji, tjeskobe i bijede uzrokuje nezaposlenost!«

Na rad ima pravo svaki čovjek i to valja poštivati pod svaku cijenu. Rad, naime, pomaže razvoju čovjeka, omogućuje mu osnivanje i uzdržavanje obitelji, a pridonosi i općem dobru i napretku. No potrebno je da se rad odvija u uvjetima koji su dostojni čovjeka, da ne bude ugrožen život radnika, i da za rad prima pravednu plaću, i nakon rada dobije zasluženu mirovinu. Za sve to moraju se brinuti poduzeća, državne vlasti i međunarodne ustanove. Valja također zajamčiti i slobodu privatne poduzetnosti. Ljudima valja omogućiti da se za razne vrste poslova i osposobe kako bi ih mogli obavljati korisno i bez opasnosti za život.

Ivan Pavao II. pravi je suvremeni prorok socijalne pravde i branič temeljnih čovjekovih prava. Apostoli molitve neka ga svojom molitvom podupru, uvjereni, da mu na taj način najbolje pomažu.

Josip ANTOLOVIĆ

Ima li Sveta godina smisla?

Piše: Ivan FUČEK

Navještajem Svete godine Papa je »iznenadio« svijet. Meni se ipak čini da postoji velik »raskorak« u poimanju Svete godine. Službena Crkva misli jedno, a vjernici drugo. Oni svjesniji vjernici će se potruditi da bar donekle ostvare smisao Svete godine, a oni manje svjesni, slabi, ništa. Neki će možda poći i u Rim. Bojim se da će to biti više turizam nego pravo hodočašće, i da će se sve svršiti na tome. Ima li načina da se u ljudima probudi pravi smisao Svete godine i da ih se pokrene za njezinim ostvarenjem. Ako li ne, bit će to pucanj u prazno. Tada taj potez, inače prvorazredni odgojni pothvat Crkve, nema smisla, jer će svijet ići drugim kolosijekom, različitim od onog kojim ide Crkva. Ići će u vremenu usporedo kao dva gluha . . .

U SVETOJ GODINI OTKUPLJENJA HODOCASNICI CE POSJECIVATI CETIRI RIMSKE BAZILIKE: SV. PETRA, SV. PAVLA, SV. MARIJU VELIKU I SV. IVANA

Da, Papa je »iznenadio« svijet svojom najavom Svete godine povodom tisućudevetstopedesete obljetnice smrti našeg Otkupitelja Gospodina Isusa Krista. Sada je već poznato svima da Sveta godina počinje na Blagovijest 1983, a svršava za Uskrs 22. travnja 1984.

Čini vam se da postoji velik »raskorak« u poimanju smisla i cilja Svete godine. Lako je moguće da postoje različita mišljenja čak i među biskupima, a pogotovo među teolozima. Mnogi će biti skeptični. Ipak, vjernici koji žive s Crkvom, koji su žive stanice Crkve, znaju da se radi o posebnom vremenu oslobođenja od grijeha, o obraćenju, i obnovi na žarči duhovni život. Ali i u njima, a pogotovo u onim »slabima« treba buditi svijest o smislu Svete godine, kako bi ona urodila plodovima koje Papa očekuje. Samo od sebe neće se dogoditi ništa.

Pomanjkanje vjere i potpuno svjetovnjačko poimanje života sasvim se protivi takvom pothvatu Svetog Oca. Svetu godinu mogu slaviti samo oni koji po vjeri shvaćaju njezin smisao i, vjerom potaknuti, spremni su prihvatiti njezine zahtjeve i ugraditi ih u svoj život. Bez tog svjetla vjere koje ne potječe iz ljudske mudrosti, niti je ljudska računica, ne možemo od svega shvatiti ništa. Za one koji nemaju vjere, ili su vjernici samo po imenu, Sveta godina će ostati »pucanj u prazno«, potez bez smisla. Ali zašto? Zato, jer nemaju sluha za »sveto«, pa uz Crkvu koja ih zove na put spasenja, idu i dalje svojim vlastitim kolosijekom. Ali dokle?

Crkva je zato tu da svim raspoloživim sredstvima ljudima nudi spasenje. I dokle god se ona daje voditi vjerom i nadahnućem Duha Svetoga, dok nastoji živjeti u milosti hraneći se molitvom i sakramentima, dotle njezini pothvati svjedoče, navješćuju, osmišljavaju, bude svijest i osjećaj za prisutnost »Svetog«. Zato bez vjere taj prvorazredni odgojni pothvat Crkve ne možemo shvatiti. Izgleda nam prazan i besmislen. Međutim, smisao Svete godine je odlično izražen riječima kojima Sveti Otac naviješta njezino otvorenje: »Otvorite vrata Otkupitelju«!

»Otvorite« je zapovijed. Zapovijed je uvijek poziv čovjekovoj slobodnoj volji da se podloži. O čovjekovoj slobodi, dakle, ovisi hoće li se on »otvoriti« ili će vrata i dalje zadržati zatvorena. Ali otvorenost ili zatvorenost ne uvjetuje samo čovjekova volja, nego su tu i osjećaji i podsvijest u koju se mnogo toga nataložilo. Čovjek nerijetko ostaje zatvoren Bogu i ljudima kao knjiga sa sedam pečata, mnogostruko otuđen samome sebi i uvijen u sebe s odlukom da takav i ostane. Često je to »ljubav prema sebi do prezira Boga« kako kaže sveti Augustin; traženje samo sebe, popuštanje sebi, ugađanje sebi, stavljanje sebe u središte svega, klanjanje sebi, zaljubljenost u sebe. Prihvatiti život vjere, ufanja i ljubavi, predati se milosti, dati se na molitvu i pokoru, to znači raskinuti sa sebeljubljem, dopustiti Kristu Gospodinu kao Velikom Svećeniku da otvori vrata našega srca koja smo mi držali zatvorena, zabravljena, zapečaćena.

»Vrata« upućuju na značenje otvaranja vratiju Vatikanske bazilike. Poznato je da su jedna vrata Bazilike uvijek zatvorena, dapače zazidana. Samo papa ih svečano otvara prigodom otvorenja Svete godine. Ivan Pavao II. će to učiniti 25. ožujka ove godine.

Ta su vrata Vatikanske bazilike simbol našeg srca, duše, cijele čovjekove unutrašnjosti. »Srce« je svetopisamski pojam za čovjekovu srž, za »savjest«. Savjest je ono »mjesto« gdje Bog trajno govori sa svojim stvorenjem (GS). To je mjesto ili ta »vrata« treba ponovno otvoriti i pustiti da kroz njih uđe Gospodin, i da kod nas ostane, da bismo živjeli novim, obnovljenim životom Duha Svetoga. To znači da »treba ponovno otkriti što je grijeh i tko je Bog« kaže Papa. Treba nanovo »visoko uzdignuti vrijednost života u milosti«.

Smisao otvaranja vratiju u Svetoj godini je snažan »poziv na pokoru i obraćenje, kao na nužno raspoloženje za sudjelovanje s milošću otkupljenja koju On daje, da se tako stigne do duhovne obnove svakog pojedinog vjernika, svake obitelji, svake župe, biskupije, redovničke zajednice i drugih središta kršćanskog apostolata«, govori Papa.

Dva su bitna uvjeta, kaže dalje Papa, da se dobije potpuno oproštenje: »osobna sakramentalna Ispovijed grijeha u kojoj se čovjek susreće s Božjim milosrđem, i dostojno primljena Pričest«.

»Otkupitelju« je treća navještajna riječ papinske bule. Ona nam govori da treba dozvoliti Gospodinu da nas ponovo otkupi, to jest da budemo dostojni plodova njegove Krvi. Papa želi da čitava godina bude u znaku otkupljenja, to jest molitve i pokore, kao neka produljena korizma u kojoj se živi po Duhu Svetom; da ljudi mole i poste, da provode odricanja na svim područjima time što će osjetilima uskratiti mnogo toga što ih vuče na zlo, prema nižem čovjeku, da i svome duhu uskratimo štošta za čim teži, kako bismo ga oslobodili za duhovne vrijednosti ,jer samo oslobođen duh može živjeti duhovnim životom. Napose je važno da čiste savjesti činimo djela ljubavi svima potrebnima.

U tom smislu govorio je Sv. Otac i našim biskupima kad su 18. veljače ove godine bili kod njega (»ad limina«). Govorio im je da je nužna obnova života u vjeri kako bi ona prožela sav konkretan život. Preko jednog tisućljeća bili smo vjerni vjeri otaca, a danas smo u opasnosti da nam ta vjera oslabi. Marija nas je štitila iz mnogobrojnih naših svetišta, napose iz Marije Bistrice, istaknuo je Papa, i Njoj se treba utjecati živo i žarko. Ali sve veći su problemi duhovnih zvanja, kako za biskupijske svećenike, tako i za redovničke, naglasio je dalje Sv. Otac. A to znači da sve više gubimo smisao za sveto, da nas obuzima materijalizacija, predajemo se potrošačkom i uživalačkom duhu. Taj pak duh nam nagriza vjeru i iz temelja ruši duhovni život. Kao ustuk tome zlu Papa ističe potrebu organizirane vjerske pouke mladih i obitelji, izgradnju života prema načelima Evanđelja, a napose stvaranje takvog ozračja u kojem se duša otvara duhovnome i prema misteriju, sa sklonošću prema strogosti i raspoloživosti, bratskoj solidarnosti i praštanju. Vjeru treba naviještati nedvosmisleno jasno u skladu s Učiteljstvom Crkve, gajiti pravovjerje osobito u središtima za vjerski odgoj, na raznim područjima pastoralnog djelovanja, u propovijedima i tisku. Golem je dakle program obnove u Svetoj godini. Sveta godina je poziv na obnovu i ponovni trajni život milosti, poziv na revoluciju duha koja se treba odigrati u srcu svakoga koji je »otvorio vrata Otkupitelju«.

SVETO POMAZANJE MOGU PRIMITI NE SAMO TEŠKI BOLESNICI, NEGO I STARIJI LJUDI KOJIMA SU SNAGE SMALAKSALE, IAKO POSEBNO NE BOLUJU

Krist i bolesnici

Znamo iz Evanđelja da je Krist Gospodin imao puno srca za bolesnike. Njegova ljubav prema njima nije manja ni sada. Sada se On spušta do njih preko svoje Crkve po svetim sakramentima. Po njima ih jača i hrabri, a njihove patnje sjedinjuje sa svojima, podnesenim za vrijeme svog zemaljskog života, a osobito u pregorskoj muci. Tako On nastavlja djelo ljudskog spasenja.

BOLESNICIMA USUSRET

Da bi olakšala bolesnicima primanje svetih sakramenata, Crkva im na razne načine ide ususret. Pričest im nosi u kuću. Bolesnicima koji se ne mogu pričestiti pod prilikama kruha, dopušta da se pričeste samo pod prilikama vina. Da bi se bolesnici osjećali što bolje, dopušta da se s njima pričeste i oni koji ih dvore. U slučaju duge i teške bolesti mjesni biskup može dozvoliti da se sveta Misa slavi u bolesnikovoj sobi. Pričest na samrti daje se kao popudbina koju su dužni primiti svi koji su u smrtnoj pogibli, a mogu se pričestiti.

Sveto pomazanje mogu primiti ne samo teški bolesnici, nego i starci kojima su snage znatno smalaksale, iako posebno ne boluju. Sakramenat pomirenja ili pokajnički čin može se u času smrti završiti potpunim oprostom koji svećenik rado daje umirućima. Tako se Krist preko svoje Crkve, a po svetim sakramentima, spušta do svih onih koji su njegove prisutnosti i pomoći najpotrebniji.

SMETAJU DOMAĆI

Sve je to lijepo i utješno, ali iz iskustva znamo da bolesnici ipak teško dođu do Isusa. I baš kad im je On najpotrebniji, kad je bolest smrtonosna, ukućani im stvaraju najveće poteškoće da se susretnu s Isusom. Ne žele pozvati svećenika da se bolesnik ne bi tobože uznemirio, uplašio. Dođe li mu svećenik, misle da je s bolesnikom gotovo. Ne žele da bolesnik misli na smrt iako mu je ona svoj hladan dah već spustila u lice. Ako i moraju pustiti svećenika, onda je to kasno, kad bolesnik više nije ni kadar primiti svete sakramente, jer ne zna što se s njim zbiva.

Jedan muž me nije pustio svojoj bolesnoj ženi. »Ona se sigurno već previše muči, pa čemu da joj mišlju na smrt zadajemo nove boli?« Umrla je bez svećenika, bez utjehe sakramenata. Takav osjećaj prema bolesniku je posve ljudski i razumljiv. Ali moramo znati i to, da je najveće dobro što ga možemo učiniti bolesniku prije smrti da mu pozovemo svećenika koji će ga po dobroj ispovijedi izmiriti s Bogom i ojačati sakramentima da bude spreman za susret s Kristom, jer ga se tada ne mora bojati kao Suca, kad Isus dolazi kao Prijatelj koji će ga iz ovoga života prevesti u vječni. Bolesnici su najčešće svjesni svoga stanja i rado primaju svećenika, smiruju se po sakramentima i mirno umiru.

Neka devedesetgodišnja žena je već dugo bolovala, a onda je nadošla i veoma

opasna upala vena. Smrt se mogla očekivati svaki čas. »Mi nemamo snage da joj to reknemo«, poručiše mi njezini. »Dođite, vi ćete to najbolje učiniti!«

»Kako ste, pitao sam je otvoreno?« »Nije dobro«, odgovori. Predložim joj ovo: Ima jedna posebna pobožnost Gospi za zdravlje. Petnaest subota zaredom treba se pričestiti i moliti Gospi. Sutra je subota. Počnimo odmah! Starica je rado pristala. Sutradan sam je ispovjedio pričestio i pomazao svetim uljem. Vrlo pobožno i sabrano je odgovarala na sve molitve. Doživjela je i dvanaestu subotu, a onda preminula mirno kao da je usnula. Ukućani su se bojali da će je to samo uznemiriti i nisu znali što da počnu. Svećenik je svećenik, i tko ima imalo vjere, zna pošto dolazi. On je djelitelj Kristovog mira.

Neizlječivog bolesnika četrdesetih godina života vratili su iz bolnice. Rak je u zadnjem stadiju. Silno je nemiran i trpi. Pozvali su me da ga pokušam smiriti, ali da mu nipošto ne spominjem ispovijed. Ukućani su me čekali pred bolesnikovom sobom potpuno utučeni. »Mi se ne usudimo upaliti svijeću da se ne bi uplašio.« No ja sam srećom ponio sa sobom sve što je potrebno.

»Kako ste?« »Vrlo slabo.« Nakon par rečenica sam ga upitao da li bi se možda želio ispovjediti. »Kako ne! I pričesti!« Dao sam mu i sveto pomazanje. »Pa sad, što Bog da, a vama, velečasni, hvala!«

K jednom šesnaestgodišnjem teško bolesnom mladiću pozvali su me njegovi roditelji. Očito je da se bori sa smrću. Ispovjedio sam ga i podijelio mu ostale svete sakramente. Primio ih je pobožno i pri potpunoj svijesti. Za par dana je umro. Kasnije mi je njegov otac rekao: »Prije vašeg dolaska bio je veoma nemiran. U nutrini ga je nešto mučilo. Nakon vašeg odlaska potpuno se smirio i umro začuđujuće mirno . . .«

NAJVEĆE DOBROČINSTVO

Tako je to kad se netko na vrijeme pripravi na smrt kao na susret sa svojim prijateljem Isusom. Sveta ispovijed ponovo uspostavlja vezu s njim koja je možda bila prekinuta. Ispovijed je sakramenat milosrđa i ljubavi. Svijest o tome olakšava bolesniku i najteže boli i težinu smrti. Zato nije čudo što je ispovjeđen bolesnik svećeniku uvijek veoma zahvalan, što prosuzi od sreće i radosti. A zapravo je sam Krist taj koji po svećeniku dolazi, tješi, krijepi, prašta. Stoga pamtimo dobro: Najveće dobročinstvo što ga možemo učiniti na smrt bolesnome, jest da mu pozovemo svećenika, i to na vrijeme, dok još shvaća, čuje i može govoriti. Bolesnik će uvijek biti zahvalan i ukućanima koji su svećenika pozvali, a neće im to zaboraviti ni Krist kad njima bude najpotrebnije, jer Njemu je najviše stalo do njegovog bolesnog brata ili sestre i želi mu svojom prisutnošću pomoći u najodsudnijem trenutku: na prelazu iz vremenitog života u vječni.

Petar RIBINSKI

Kršćanska vizija života

Premda je svaki oblik života dar Božji, čovjekov život je to na poseban način. Bog, naime, stvarajući čovjeka na svoju sliku i priliku, poziva ga da bude dionikom njegove naravi i sudionikom njegova života, da tako dođe do svoje punine i ostvarenja. Nagovještaj i potvrda te istine dani su sami stvaranjem. »Gospodin napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postade čovjek živa duša.« (Post 2,7). Time je na slikovit, ali duboko istinit način, kazano da je taj dah od Božjega daha i život od Božjega života. To je razlog da je čovjek jedini od svih stvorenja »slika Božja« (Post 1,27), i jedini od svih stvorenja može Boga zvati Ocem. Što god o čovjekovu nastanku i razvoju rekla znanost, ona ni najmanje ne dokida ovu riječ knjige Postanka: »Na svoju sliku stvori Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.« (Post 1, 27)

Taj dar života dan nam je po Isusu Kristu, »po kojemu je sve stvoreno« (Iv 1,3); on je »začetnik života« (Dj 3,15), koji je »savršena slika Boga nevidljivoga« (Kol 1,15), »prvorođenac među mnogom braćom« (Rim 8,28), od kojega punine svi mi primismo (Iv 1,16).

(Biskupi Jugoslavije, »Uzvišenost i radost života«, str. 7—8)

Svećeništvo je poziv na služenje

Piše: Stjepan KUZMIĆ

OPĆENITI PUT LJUBAVI

Brak je sveta stvar i u Božjem je planu od samog stvorenja čovjeka. »Čovjek će ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu, i njih dvoje bit će jedno tijelo«, kaže Sv. Pismo. Brak je najširi i najopćenitiji put za ostvarenje plana što ga Bog ima s čovjekom: Ljubiti i biti ljubljen, živjeti s drugim i za drugoga. Zato muž ljubi ženu i žena muža, žive jedno s drugim i jedno za drugo, a oboje opet za svoju djecu kojoj tako objavljuju Božju Ljubav.

NAROČITI PUT LJUBAVI

Postoji i drugi put za ostvarenje Božjih planova s čovjekom, koji možemo nazvati užim, probranijim ili naročitim. To je put odricanja od bračne ljubavi prema malom krugu osoba u obitelji, u korist mnogih, dapače, svih ljudi. To je put celibata koji odabiru redovnici i redovnice kada se zavjetuju na život djevičanstva. Na taj put usmjeruje Duh Sveti i sve svećenike i svećeničke kandidate, da bi nepodijeljena srca lakše služili Kristu u cijelom Tijelu Crkve. Zato odricanje od braka nipošto ne znači odricanje od ljubavi, nego samo izrazitiju i nesebičniju ljubav, bez koje nijedan čovjek ne može biti cjelovit kao ličnost.

SVEĆENIK — SLUGA BOŽJEG NARODA

Svi smo pozvani na život za drugoga, a svećenik još posebno. Svakom redeniku biskup govori: »Sjeti se da si uzet između ljudi i da si postavljen na korist ljudima da im pomažeš na putu prema Bogu. Zato radosno obavljaj službu Krista Svećenika ne tražeći sebe nego Isusa Krista. Uvijek imaj pred očima primjer dobroga Pastira, koji nije došao da mu služe, nego da služi, i koji je došao tražiti i spasiti što je izgubljeno.«

Prema tome, sav bi svećenički život trebao biti u službi drugima po primjeru Isusa Krista. Samo svećenik, koji je svojom pročišćenom i svestranom ljubavlju sličan svome Uzoru, Isusu Kristu, bez većih će duševnih tjeskoba podnijeti sve teškoće koje sobom nosi djevičanski život, život bez žene i vlastitog potomstva. Kad, naime, dođu krize, on sa svetim Pavlom govori: »Znam kome sam povjerovao.« Utemeljen na vjeri, svjestan je da mu život nije uzaludan, kao što to izgleda po mjerilima svijeta.

Uzoran talijanski svećenik, don Primo Mazzolari, savjetovao je jednom svećeniku koji se našao u krizi: »Ne žeđaš samo ti, žeđaju i tvoja braća, a njihova žeđ u srcu jednog svećenika mora biti prava briga. Neposredno ti ne mogu dati ništa, ali ti mogu obećati sve ako budeš živio za njih i s njima. Što su oni više lišeni nade, to više moraš ti postati njom prožet. Što oni više očajavaju, ti se moraš više pouzdavati!«

SVEĆENIK — PRODUŽENA RUKA KRISTOVA

U svim svojim poslovima svećenik mora više misliti na druge nego na sebe. U njegovu srcu mora biti mjesta za sva druga srca. Kad s Vječnim Svećenikom prikazuje Nebeskom Ocu nekrvnu žrtvu Novoga Zavjeta, on iz dna duše moli i za bezbrojnu braću koju ljubi.

Dijeleći sakramenat milosnog preporođenja iz vode i Duha Svetoga, on od djeteta osiromašena Adamovim grijehom čini slobodno dijete Božje. Pa zar da onda ne bude radostan?! Veliko je djelo ljubavi nahraniti gladnoga, ali još je veće djelo ljubavi nahraniti čovjeka duhovnom hranom, Isusom Kristom. Svećenik je najsretniji kad pričešćuje, jer Pričest je hrana života vječnoga.

Čovjek i nakon krštenja nosi sklonost zlu i grijehu. Podlegne li, progoni ga osjećaj krivnje. Nitko nije sretniji od svećenika, kad Gospodin po njemu oprašta krivnju i vraća milost pokajniku. Kad čovjeka pohodi teška bolest, pa i liječnici dignu od njega ruke, Krist ga ne ostavlja. Po svećenikovoj ruci On ga pomazuje za zadnju borbu do konačne pobjede za život vječni na nebu. Nije li već sama pomisao na to utjeha svećeniku?

Kad dvoje mladih želi svoju životnu sudbinu vezati jedno uz drugo, svećenik će blagosloviti tu njihovu vezu i zazvati Božju pomoć na njihovo bračno i obiteljsko zajedništvo, stavit će Boga u temelje njihova novog života, da im život bude lijep, radostan i bogonosan.

SVEĆENIK — SVJETLO U TAMI

Svećenik izravno služi ljudima kad propovijeda, razgovara, savjetuje, nagovara, potiče, kad riječju ili perom, a nadasve primjerom, osvjetljuje život mnogima koji bi inače zalutali u tami, učinili mnoga zlodjela braći, a možda i sami sebi oduzeli život. Svećenik im vraća nadu i otvara dotad nepoznatu stranicu njihova života.

Sâm Bog znade kolikima je svećenik pomogao riješiti mladenačke probleme, raspršiti vjerske sumnje, osmisliti križ i pattnju koja ih je snašla, vratiti radost i osmijeh na lica koja su se već grčila od očaja. Zar ima ljepše službe?!

Svećenikovo je dakle služenje raznovrsno, smijemo čak reći, svestrano. Upravo to čini njegov život bogatim, to mu donosi veliku radost i zadovoljstvo, što je Božja nagrada onima koji se nesebično stave na službu Njemu u mnogoj braći.

Bože, daj mi snage

Bože moj, prema meni
Ti si tako nježan,
Ti si sama ljubav!
Molim Te,
po Tvom ljubljenom Sinu,
ispuni me svojim milosrđem!

Bože moj, daj mi snage
da ljubim tvoja nadahnuća,
da suosjećam sa žalosnima,
da pomažem potrebnima.

Bože moj, daj mi snage
da spasavam unesrećene,
da štitim progonjene,
da tješim ožalošćene,
da hrabrim izmučene.

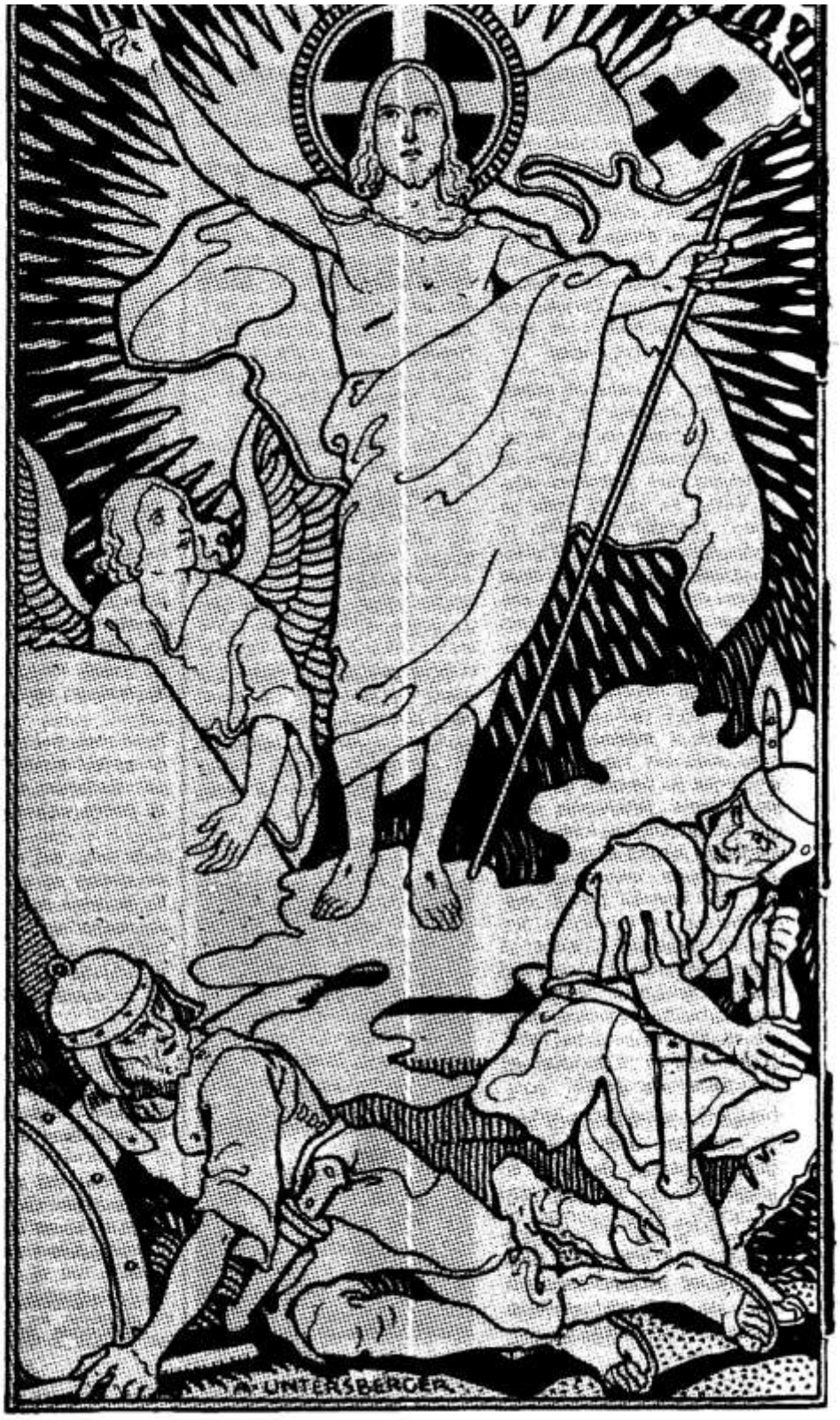
Bože moj, daj mi snage
da opraštam uvrede,
da svladavam mržnju,
da dobro uzvraćam za zlo.

Bože moj, daj mi snage
da nikoga ne prezirem,
da svakoga poštujem,
da nasljedujem dobre,
da činim kreposna djela,
da izbjegavam mane,
da se čuvam grijeha.

Bože moj, daj mi snage
da budem strpljiv u nevolji,
da budem umjeren u dobru,
da pazim na svoje misli,
da svladavam svoj jezik.

Bože moj, daj mi snage
da prezirem sve prolazno
i ljubim samo ono
što je dobro i vječno!

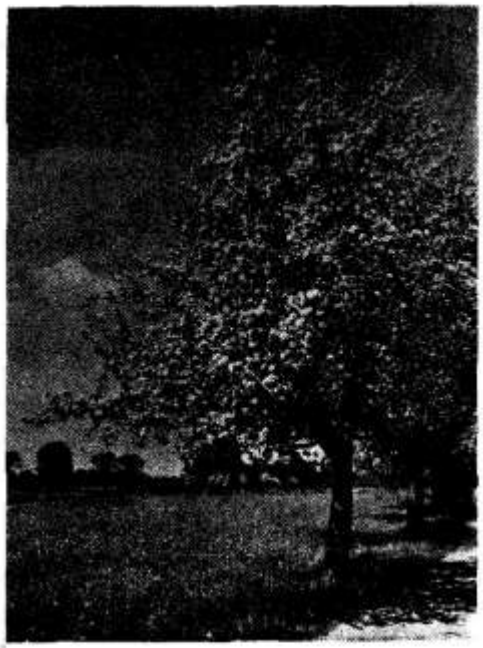
Sv. ANZELMO
(Slobodan prepjev: TINO)

UNTERSBERGER

Svim prijateljima „Glasnika“

SRETAN USKRS

želi Uredništvo i Uprava

Gospodin danas uskrsnu, Aleluja!

Na ljudsku sreću beskrajnu, Aleluja!

On slavno svrši ljuti broj, Aleluja!

Od grijeha spasi narod svoj, Aleluja!

Ko janje na križ pribit bi, Aleluja!

Na križu davla pobijedi, Aleluja!

Ko cio raj mu srce sja, Aleluja!

I sve nas milo ogrijeva, Aleluja!

Sved hvala Kristu uskrslom, Aleluja!

Nek ječi zemljom spasenom, Aleluja!

Radost lažova je kratka, i pobjeda zlikovca gorka. U Isusovim tužiteljima i sucima našlo se jedno i drugo. Još se nisu ni otrijeznili od radosti »pobjede«, već ih je prenerazila vijest potpunog poraza: Isus, kojeg se odrekoste predavši ga na križ, uskrsnu!

Nikada ni jedna vijest nije tako potresla srca ljudi kao ta. Nikada ni jedna zora nije obasjala svijet kao zora Uskrsnuća. Ta vijest još danas potresa svijesti i savjesti, ta zora još danas razgoni mrak. To je svanuće Sunca koje tamu patnje i smrti pretvara u dan vječnoga života! Radujmo se, to je dan i naše pobjede!

TINO

Hrvatska obitelj u Kanadi

Susret s obiteljima koje se nisu prepustile suvremenim strujanjima linije manjeg otpora, uvijek je duhovno osvježenje i obogaćenje. Za mene, kao svećenika, takav je susret odlična prigoda za izmjenu misli i iskustva o vjeri u svagdašnjem životu. Kad god posjetim koju takvu obitelj, ovdje u dalekoj Kanadi, uvijek osjetim novi poticaj za apostolski rad i radosno trošenje svojih tjelesnih sila. Ovdje ću prikazati jedan takav susret. Želio bih da ovaj prikaz bude od koristi i drugim našim obiteljima, jer su sve, manje-više, pred istim problemima, izložene istim slabostima. Možda bi način na koji te probleme rješavaju moji prijatelji mogao poslužiti i drugima da svoje obitelji pretvore u kutak mira, u zajednicu sreće i ljubavi. Mi danas imamo svega, a ovoga možda najmanje. Bilo je veoma ugodno s njima razgovarati. Svaka je riječ doživljaj.

— Vidim vas svake nedjelje na svetoj Misi. Što Misa znači vama osobno, a što vašem obiteljskom životu?

— Svakako obogaćuje nas osobno, a i cijelu našu obitelj, javila se za riječ najprije gospođa.

— Sveta Misa za nas znači puno. To je posebna prilika da se zahvalimo dragom Bogu za sve što nam daje svakoga dana. Osim toga, u Svetom Pismu koje se čita, nalazim odgovore ne samo na mnoga svoja osobna pitanja, posebno što se tiče naših međuljudskih odnosa, nego nam ono također daje snagu za prihvaćanje našeg svagdašnjeg života, dodaje gospodin.

— Ponekad se čuje prigovor da su vjernici koji idu redovito na Misu gori od onih koji ne idu. Što mislite o tome?

— Da, veli gospođa, ima ih koji misle da se mi koji idemo redovito na Misu, samo pretvaramo. Ali je krivo očekivati da će vjernik, koji ide redovito na Misu, biti odmah i savršen. Krist je rekao da je savršen samo Otac Nebeski. Takvi prigovori su, u stvari, samo nastojanje da se opravda vlastita nemarnost, nepoznavanje Mi-

se, da se zataška savjest. Tko ne želi na Misu, naći će tisuću razloga, ali ne i opravdanje.

— Recite nešto o svojoj obitelji.

— Čvrsto vjerujem da nas je Bog pozvao i osjećam Njegovu prisutnost na svakom koraku. On nas stalno prati. Mi se molimo. Duh Sveti nas prosvjetljuje i daje nam snage da nesuglasice koje se javljaju, manje-više, u svakoj, pa prema tome i u našoj obitelji, rješavamo zajednički na obostrano zadovoljstvo i radost. Rastemo u prijateljstvu, a vidim da se to ozračje prijateljstva prenosi i na našu djecu.

— Apsolutno se slažem sa svojom ženom, nadoda muž. Ovo prijateljstvo je važno i dalje razvijati.

— Rođenjem djeteta mi se kao bračni par ne smijemo zanemariti i međusobno se udaljavati. Naprotiv, moramo još više rasti u slozi, ljubavi i razumijevanju, reče gospođa. Ako su zdravi odnosi među roditeljima, i dijete će rasti u zdravom ozračju. Dijete bi prvo osjetilo našu neslogu. Mi smo odrasli i neslaganja bismo možda s vremenom i zaboravili, ali dijete bi nosilo trajan pečat nesigurnosti prema nama.

— A kako vi rješavate nesuglasice koje se možda i slučajno pojave?

— Nesporazuma između muža i žene može biti i oni ga moraju kroz razgovor ukloniti. Ali, mislim, dijete ne treba nikad prisustvovati takvom razgovoru, reče suprug. — Ali mi još nikada nismo išli spavati, a da prije toga nismo riješili nesuglasice koje su se možda tijekom dana pojavile. Mislim da nema nijednog problema koji nismo zajedno riješili, mirno će supruga.

— Mi puno razgovaramo i zajedno vrednujemo naša mišljenja. Prihvaćamo ono koje nam se čini najbolje, bez obzira čije je. Samo tako je moguće da se međusobno još više zbližujemo i rastemo u međusobnoj ljubavi.

— Ne samo to, nadoda gospođa. Mi se ne sramimo jedno drugome reći: Oprosti! Za sve je potrebno dvoje: za ljubav, za svađu, pa onda i za rješavanje problema. Gdje ne postoji ta obostrana želja za rješavanje problema, nema rješenja.

— Ja ne vidim zašto bi priznanje vlastite pogreške bilo protiv muževnosti. Veličina se traži i onda kad valja priznati poraz, jer samo tako se ide zajedničkoj pobjedi bez ičijeg konačnog poraza. Tko ne može oprostiti, ne može računati ni na Božju milost, jer je sam uzeo pravdu u ruke.

— Kako se zapravo intimno osjećate, kad reknete jedno drugome: »oprosti«?

— Izgledat će vam nevjerojatno. U tom momentu se oboje kao po dogovoru nasmijemo, i problem je riješen. U početku je to bilo jako teško reći, ali smo se s vremenom u tome uvježbali i mislim da smo odlično položili taj životni ispit, rekoše oboje u širem razgovoru.

— Recite mi nešto o svom iskustvu u odgoju djece. Danas to nije lako.

— Svakako puno znači ako dijete ide u katoličku školu. Ono ne samo da uči vjeronauk, nego, obzirom na svoje godine, duboko ulazi u vjeru i živi pravim vjerskim životom. Vidimo to po tome što nam postavlja mnoga vjerska pitanja s područja praktičnog kršćanskog ponašanja. Sigurno je i to da život roditelja, njihovo vladanje, najviše doprinosi rastu djeteta u vjeri, rekla je gospođa.

Pričali smo kasnije još podosta o značenju molitve u našem osobnom životu i kako ona mnogo doprinosi življenju pravog kršćanskog braka, oblikovanju ličnosti, bračne i obiteljske zajednice. Molitva je saobraćanje s Bogom, koji je čovjekov najbolji i najvjerniji Prijatelj, koji ga nikad ne iznevjeri.

Vraćajući se te večeri kući, mislio sam ponovno o cijelom razgovoru, i o veličini vjere jedne hrvatske obitelji koja je otrgnuta od svoje zajednice naroda, ali ga s njim veže ista vjera. Zato i nije čudno što već iz daleka planiraju sve tako da bi došli na svehrvatski Euharistijski kongres koji bi se imao održati slijedeće godine na Mariji Bistrici. Oni su svjesni svojih slabosti i ne kriju ih. Ali oni znaju i rješenja. Bez vjere, bez molitve, bez Mise, bez iskrenog priznanja svojih slabosti, nema lijeka za preteške rane mnogih obitelji, kako u domovini, tako i u tuđini. Samo srce, koje Bog obogati, ne boji se otvoriti drugome da ga obogati i da bude obogaćeno.

Jurica JEZERINAC

Osnivač uličnih misionara

Piše: Žarko BRZIĆ

Svjedoci smo da Bog djeluje među nama i da uvijek iznova potiče hrabre pojedince da svojim neobičnim pothvatima bude našu zaspalu savjest i pozivaju nas na ostvarenje kršćanskih vrednota, koje čine osnovicu svake civilizacije i svake nacije.

U POTRAGU ZA MIROM

Michele Ragusa rođen je u obitelji sa šestero djece. Otac, koji mu je umro pred nekoliko godina, bio je po narodnosti Talijan, a majka Engleskinja. Oboje uvjereni katolici i djecu odgajaju katolički. Nakon gimnazije, Michele, nemiran i dinamičan duh, polazi u svijet da nauči što više jezika i da upozna što više ljudi. Najprije radi u Engleskoj kao bolničar u jednoj psihijatrijskoj bolnici. Potom proputova cijelu Evropu baveći se najrazličitijim poslovima. Prao je suđe po hotelima i bojadisao stanove.

Nakon višegodišnjeg lutanja vraća se u Italiju i dobiva posao u zrakoplovnoj kompaniji »Alitalia«, gdje je imao priliku upoznati šaroliki svijet svih meridijana i paralela, sve dobre strane suvremenog društva, ali i mane koje ga u temelju nagrizaju. U 29. godini života postaje novinar i zapošljava se u uredništvu lista »Paese sera«. Preuzima rubriku koja se u novinarstvu obično zove »crna kronika«. Sam tumači razloge koji su ga na to ponukali:

— To područje mi je bilo najzanimljivije. Izgrednici i počinitelji kriviČnih djela zanimali su me više nego ekonomija, kazalište i sport. Tako dolazim u doticaj ne samo s ljudima koji me zanimaju, nego tim istim ljudima mogu pomoći, prema svome zvanju. — Videći strašne patnje svojih bližnjih, Michele se još više oplemenio, i nastojao pomoći gdje je samo mogao. Mnogi su mu bili veoma zahvalni.

— Zadnji telefonski poziv, koji sam primio prije polaska na put oko svijeta, bio je od jedne gospođe. Zahvalila mi je što sam joj preko novina pomogao da dođe do boljeg stana i iseli se iz podrumske vlage u kojoj je živjela skupa sa svojom kćerkom.

Nakon jedanaest godina uspješne novinarske službe, odjednom daje otkaz. Odlučio je poći u svijet u potragu za mirom među ljudima. Okolina je to smatrala zanesenjačkim pothvatom, ali on nije odustao.

— Uvijek sam u životu tražio mir. Zato sam jednog dana rekao sam sebi: »Pođi vidjeti kako stvari stoje među »vrhovima«. Razgovaraj s onima koji su odgovorni za mir među ljudima.«

Otpremninom, koju je dobio od »Paese sera«, kupio je mali karavan i krenuo u široki svijet. Tražio je razgovore s uglednim političarima, s predstavnicima kulturnog i umjetničkog života. Od svakog je sugovornika tražio da mu u bilježnicu upiše svoje misli o miru.

PROMJENA PRAVCA

U Kalkuti se susreće s Majkom Terezijom. Na tom susretu je doživio »udar milosti« koji ga je potpuno preokrenuo. Evo što sâm o tome priča:

— Pred Majkom Terezijom bio sam preneražen spoznajom, da sva moja mirovna putovanja, kako sam ih dotada shvaćao, ne služe ničemu. Mir, kako ga shvaćaju političari, je utopija. Posvemašnji mir može se temeljiti samo na Isusu Kristu. Majka Terezija me povela u kapelu u kojoj nije bilo ništa do jednostavnog oltara. Sjeli smo na pod, da joj iznesem svoj problem. Rekao sam joj da znam da moram slaviti Gospodina, ali da ne znam što da činim. Majka Terezija mi je odgovorila samo jednom rečenicom: 'Zamoli Gospodina da te posve isprazni od tebe, kako bi te On mogao svega ispuniti!«

To je nezaboravan susret. Terezijine riječi Michele ne može nikad zaboraviti. Shvatio ih je kao izraz volje Bož-

je, da svome životu dade novi sadržaj. Kad je ubrzo nakon toga doživio nesreću u kojoj mu je izgorio karavan, vidio je u tom prst Božji koji ga zove natrag u domovinu. »Tri dana i tri noći proveo sam na cesti moleći Boga za pomoć. Konačno me jedan engleski vozač teretnog kamiona prihvatio i odvezao skroz do Gorice«, piše Michele.

Nastupili su dani mira i sabranosti. Kroz razgovor s Gospodinom i teološki studij, sazrela je u njemu odluka da prigrli svećeništvo i osnuje zajednicu misionara koji će Kristov mir propovijedati na ulicama i na trgovima.

— Odluka da osnujem jednu zajednicu koja još nije Red, došla mi je skupa s prihvaćanjem svećeništva. Osjetih da Gospodin ne traži od mene trajnu osamljenost, nego da se s nekim ujedinim i da pođemo tamo gdje se ljudi okupljaju i da im navijestimo Riječ Božju. Misionari Kristova mira ne mogu ostati u praznim crkvama nego idu na ulice, gdje su i ljudi, da dadu svijetu Kristov mir, onaj mir koji svijet ne može dati . . .

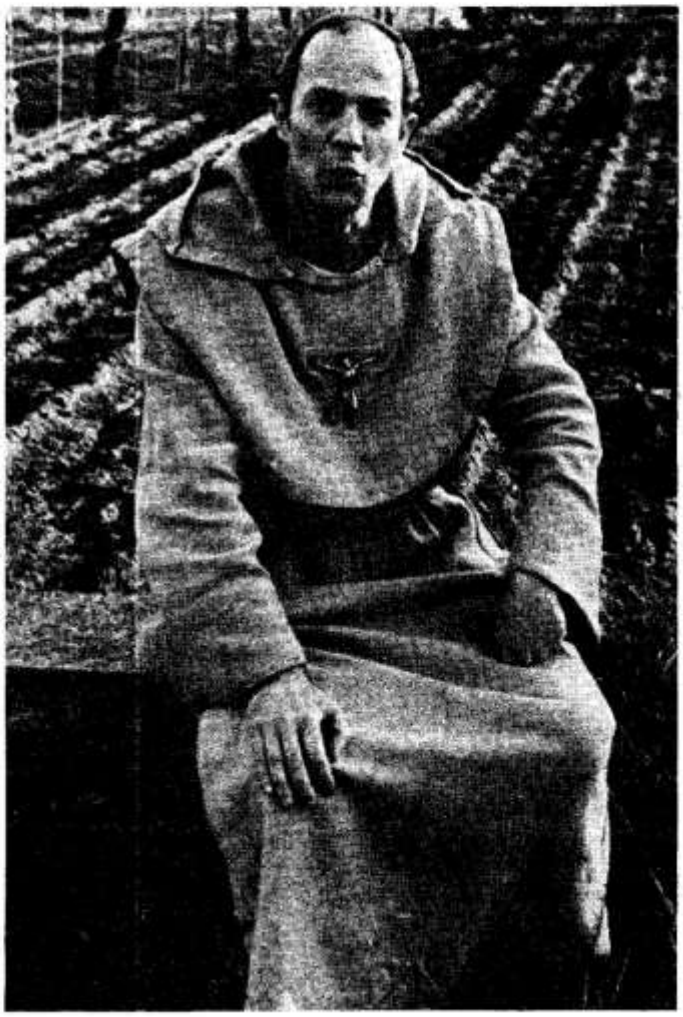
Michele je primio svećenički red u 45 godini života. Na svojim mladomisničkim sličicama napisao je svoju molitvu predanja: — Gospodine, čitavo moje biće je samo tebi posvećeno. Kipim od radosti što me pozivaš da idem po svemu svijetu propovijedati Evanđelje svakom stvorenju . . .

POSLANI NAJPOTREBNIJIMA

Biskup Marcelo Rosini koji je Michele-a zaredio, odobrio je i potvrdio pravila nove zajednice Misionara Kristova mira. Obilazeći svoju domovinu u širokom habitu s križem ušivenim na prsima i velikim slovom M (prvo slovo imena Marija!) susreo se s dvadesetak odvažnih mladića koji su oduševljeno pristupili zajednici misionara Kristova mira. Oni polažu sva tri redovnička zavjeta: siromaštva, čistoće i poslušnosti. O. Michele ovako zamišlja njihov život i poslanje: — Misionari Kristova mira svi su međusobno ravnopravni, premda imaju različite službe. Žive u malim zajednicama i ne smiju boraviti izvan njih. U javnosti obvezno nastupaju u habitu. Njihovo je poslanje biti s onima koji su na rubu društva, među očajnicima, među onima koji najviše trebaju ljubavi, jer su na rubu propasti . . .

Možemo dakle reći: Zanimljiv pokušaj koji je vrijedno pratiti.

MICHELE RAGUSA, OSNIVAČ ULIČNIH MISIONARA

Hvala ti, Stipe!

Piše: Blago KARAČIĆ

U čaršiji i selu govorilo se samo o tom nesretnom slučaju. Ljudi su idući ulicom pokazivali mjesto gdje je auto satro svima poznatu ženu. Ja baš prolazih čaršijom, kad preda me naide Alidov brat. Zabrinut, neispavan, uplakan. Reče mi da Letičani spremaju osvetu; da će ubiti njega kad ne mogu Alida, Alidovu ženu i ako treba glavu za glavu nek padne sva rodbina. Za krv traže krv!

— Ja ga umirivao i obećao mu da ću sve poduzeti kako do većeg zla nego već jest, ne bi došlo. Rekoh mu neka budu mirni i neka spavaju u miru. Ako Bog da, sve će se dobro završiti. Kao da mu je stijena pala sa srca. Zazva na me blagoslov Alaha iskreno kao dijete, pruži mi ruku i ode u hotel gdje radi. Tako ti je to, moj gvardijane. Zlo, a ne daj, Bože, da bude i gore. Moramo poći do Stipe i urazumiti ga. Pametan je on i dobar, ali se nikad ne zna u kakvu se zvijer može premetnuti ranjeni čovjek.

Moj gvardijan Ferdo dobro pozna ove ljude. Jasno mu je da svako oklijevanje može biti preskupo, pa odluči da pođemo odmah, jer je i Stipina kuća malo podalje, već na selu.

Uđosmo u kuću i pozdravismo kršćanski. Stipe sjedi za stolom u kuhinji. Uza nj su njegova dva sina, naočiti momci, i kćerka mu časna sestra koja dođe materi na sprovod. Svi su u crnom, uplakani i blijedi. Primakoše i nama stolice, staviše pred nas rakiju, ali riječ nikako da krene. Stipe puši, iskapi, pa opet zapuši. I mi čekamo da se ne prenaglimo.

— Znam ja, po što ste vi, Božji misnici, došli. Znam da vaše poštenje dijeli moju bol. Hvala vam! Ali samo ja znam što je meni bila Iva i što ću ja bez nje. Jučer po sprovodu sam odlučio i neću mijenjati. Glava za glavu, i ako treba, neka nas noć sve sahrani.

— Stipe, promisli. Čovjek si, kršćanin si. Evanđelje nas uči praštanju i pomirenju. Eno smo u Korizmi, i skoro će Veliki petak. Isus je oprostio nepravdu i molio za svoje neprijatelje: 'Oče, oprosti im, jer ne znaju što čine.' Nije ni ona bena za volanom znala doklen će dotjerati.

— Sve je to i meni jasno, fra Ferdo, ali neka je i vama misnicima jasno da ja ne mogu pregorit svoju ženu zdravu, vjernu, snažnu i poštenu, a djeci dobru majku. Nikome, ni fratru za volju ne mogu to učiniti.

— Nije, tata, fratru za volju, nego Kristovim ranama za volju, podrži nas Stipina kćerka časna sestra. I sinovi se nekako smekšaše, i oni stadoše sa sestrom.

— Stipe, sutra je Blagovijest. Molim te, dođi na Misu. Dođi i moli Boga i Gospu da te prosvijetle za ono što je sada najbolje i za te i za djecu, da ne bi još veću nevolju navukao na kuću. Oko dva sata poslije podne navrati se onda u samostan. Dovedi koga hoćeš u koga se nadaš poštenoj i pametnoj riječi. Znaš da ti želimo dobro. Pokušat ćemo naći izlaz iz ove muke. — Vidio sam, da se u sebi lomi. Na kraju je ipak obećao: — Dobro, doći ću sigurno!

Na povratku iz Stipine tužne kuće krenusmo Alidovima u kuću da ih obavijestimo i pozovemo na sutrašnji sastanak u samostan, ne bismo li uspjeli otvoriti put izmirenja. Rado su pristali i obećali da će sigurno doći.

Sutradan je bila Blagovijest. Stipe je bio na Misi. Cijelu je Misu prostajao. Ni usta nije otvorio. Činio mi se starijim puno godina. Poslije podne muslimani stigoše prvi. Pozdravismo se, i oni posjedaše za stol naše samostanske blagovaonice. Ponudismo ih rakijom. Muški uzeše, a žene učtivo zahvališe i otkloniše. Tu je Alidov brat s kojim sam jučer razgovarao na čaršiji sa svojom ženom ,Alidova žena sva zaplakana, amidže i amidžići, svega desetak od-

raslih ljudi. Ozbiljni su kao na sudu. Stigoše i Letičani. Stipe sa sinovima i kćerkom časnom sestrom, stričevi i stričevići, svih devetero. Uzeše mjesta nasuprot muslimanima. Ponuđih i njih rakijom. Uzeše, zahvališe i popiše, ali ni okom ne progovoriše. Uto dođe i fra Ferdo iz kancelarije. Pozdravišе ga svi. Meni je to bio dobar znak. Priznat će ga i poštivati kao suca. On stade na čelo, otpozdravi svima i nastavi:

— Pozdravljam braću muslimane s kojima smo ista krv i starina. Pozdravljam i vas, braćo u Kristu, svoje župljane. Drago mi je što ste se jedni i drugi odazvali, i hvala vam. Svi znamo što se prekjučer dogodilo i koji nas je nemio slučaj okupio. Nas kršćane tješi što je pokojnica pošla na drugi svijet okrijepljena svetim pomazanjem koje je primila iz ruku fra Blage. Kad su bolnička kola stigla, njezina je poštena duša već bila u naručju dobrog Boga i milosrdnog Oca. Njoj vječni pokoj! Alid je u zatvoru. Njega svi znamo kao dobra i poštena čovjeka. To će potvrditi i sva čaršija. Eto, on je završio vozačku školu i kupio auto, iako još nije položio ispita. Sada svi vidimo da se malo previše pouzdavao u sebe. Bez iskustva krenuo da oproba auto, ali nije to konj. U zao čas kad je čaršija puna ljudi. Smeo se, pa mjesto kočnicu, pritisnuo gas. Neiskustvo je to. Nije opakost! Auto poletio, svijet se razletio. Sam Bog znade zašto se baš Stipina lva nađe na mjestu odakle pođe u vječnost. Bila joj sretna, iako je nas sve ostavila rastužene. Alid, kad vidje, skameni se i proplaka. Milicija ga odvela u zatvor. Kako je i njemu pri duši u zatvoru, možete si misliti. A evo, braco, i mi kršćani i vi muslimani, vjerujemo u jednog milostivog Boga. Obje nas vjere uče da praštamo čovjeku. Isus traži i više: Da praštamo i neprijateljima, da za njih molimo, dobro im želimo i za zlo dobro uzvraćamo. Tek tada smo njegovi učenici. Ja bih toliko, braćo. Vas znam jedne i druge. Znam da vam je teško i preteško. Ako mislite drugačije, iskažite svoju muku. Bit će nam odmah svima lakše. Neka pamet govori mjesto osjećaja.

Tako je, kimnuše svi glavom. Ja nadodah par riječi, a onda opet šutnja. Svi su samo čekali što će Stipe. A meni se činilo kao da on i nije otišao iz crkve u kojoj je prostajao cijelu Misu. On ustade: — Sve nas pogodi gorka žalost, a mene i moju djecu najgorča. (Alidova žena gotovo glasno zajeca). Ja, evo, ostadoh bez žene, djeca bez matere. Vi znate što sam naumio: Glavu za glavu. Pravdu za zlo. Bio sam to čvrsto naumio, a bio bih i učinio, da me jučer ne pohodiše u mojoj nevolji fra Ferdo i fra Blago. Oni su me pokolebali u namjeravanom zlu. A i kćerka koju sam Bogu darovao, odvraćala me od toga, i sinovi koje sam kršćanski digao na noge. Navečer smo molili i molitvom zoru pretekli. Bog mi je otvorio oči i pamet. Odlučio sam oprostiti. Svečano pred Bogom, pred njegovim misnicima, pred svojom djecom, pred svima vama i pred svojom pokojnom ženom izjavljujem da od srca opraštam Alidu. Ne tražim ga ni odštete. Obećajem mu da ću i sud moliti neka ga blago sude. Sve to zato jer nas tako uči Krist u kojeg vjerujem.

Nije mi bilo jasno da li to preda mnom govori prorok ili čovjek. Zapljeskah rukama, a za mnom i svi ostali. Pružismo si ruke preko stola. Poteče rakija oprosnica, zali nas suza radosnica. Alidova žena pristupi Stipi i poljubi ga u ruku: — Hvala ti, Stipe, Alah ti bio milostiv! Dao ti sreću i blagoslov dok ti bude roda i imena!

Kamen bi se ganuo na taj prizor, a gdje ne bi srce koje osjeća, makar bilo muško i junačko.

— Hvala ti, Stipe, hvala ti do neba koje te nadahnulo na ovaj čin. Sad vidim da si veći junak nego da si nam svima glave poskidao. Nadahnuo te višnji Alah i Isus u kojega vjeruješ. On neka učini da umjesto neprijatelji budemo prijatelji. Moja ti je kuća vazda otvorena, i kad nešto zatrebaš, ne mimoidi me, moljaše ga Alidov brat. Još izvadi novčanik i odredi, kako je u nas kršćana običaj, platiti više Misa za pokojnu lvu. Sutradan se služila prva. Bilo je na njoj i kršćana i muslimana, svega sedamdeset glava. I opet se poslije Mise svratismo na rakiju.

Prošlo je od tog vremena dosta godina. Rijeka teče i dalje, čaršija živi po starom. Alid je odslužio svoju kaznu. Njegova i Stipina obitelj postadoše pravi prijatelji. Često se posjećuju i pomažu. Isus je prvi oprostio svima nama, pribivši našu zadužnicu na križ, plativši naš dug cijenom svoje krvi. On je i opet pobijedio u srcima ovih ljudi.

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

DA BI U CRKVI SVI BILI SVJESNI ODGOVORNOSTI ZA EVANGELIZACIJU SVEGA SVIJETA

Odgovornost za evangelizaciju svijeta

Sigurno smo već više puta čuli i čitali da su svi kršćani odgovorni za širenje Evanđelja. Ipak ta obveza mnogim kršćanima teško dolazi do svijesti, pa im stoga i ne uznemiruje savjest. I nadalje ostaje kod mnogih upravo nekršćansko uvjerenje da su samo svećenici odgovorni za spasenje ljudi.

Koncil je tu našu opću dužnost naglasio veoma jasnim i jakim riječima. On nam govori: Otac nebeski poslao je svoga Sina da po njemu spasi svijet. Sin Božji, Isus Krist je osnovao Crkvu zato da po njoj nastavi to djelo spasavanja ljudskih duša. Isus Krist je jedini i sveopći Spasitelj, a njega nam naviješta Crkva. I jer Bog »hoće da se svi ljudi spase i dođu do spoznaje istine« (Tim 2, 4), Crkva treba da Krista i njegovu istinu prenosi svim ljudima. Koncil iz toga zaključuje: »Misijska djelatnost proizlazi iz najdublje naravi Crkve« (AG 6). A budući da mi kao kršćani sačinjavamo Crkvu, to je »svim vjernicima, kao udovima živućeg Krista, dužnost da surađuju na rastu njegova tajanstvenog tijela — Crkve« (AG 36).

Ova je, dakle, Papina molitvena nakana odjek nadahnutih riječi Koncila: »Neka svi sinovi Crkve imaju živu svijest svoje odgovornosti prema svijetu« (AG 36). Dakle, svi vjernici moraju biti svjesni svoje odgovornosti za čitav svijet, za vječno spasenje drugih. Papa često naglašava tu sveopću kršćansku dužnost. Tako, na primjer, za Misijsku nedjelju 1981. govori svim vjernicima da misijska dužnost spada na svakog člana Crkve, nalazio se on u bilo kojoj službi i na bilo kojem mjestu. Tom zgodom reče: »Kad bi svi kršćani bili uvjereni u svoju misijsku dužnost, poteškoće bi bile manje zabrinjavajuće.«

Tu našu dužnost Papa naglašava i na svojim misijskim putovanjima. U Nigeriji reče svjetovnjacima 14. veljače 1982.: »U Crkvi postoje razni apostolati ili službe, ali istovjetno poslanje: širenje Kristova Evanđelja. Biskupi, svećenici, redovnici i svjetovnjaci — svatko je dužan dati svoj prinos.«

Posebno bi se moglo govoriti o tome kako ćemo vršiti tu svoju dužnost. I o tome nam je više puta govoreno. Od raznih načina ovdje spominjemo jedan, i to riječima Koncila: »Neka svi znaju da je njihova prva i najpreča dužnost glede širenja vjere to da produbljuju svoj vlastiti kršćanski život. Njihova, naime, revnost u Božjoj službi i ljubav prema drugima donijet će novo duhovno oživljavanje cijeloj Crkvi.«

Tijekom ovog mjeseca posebno molimo, da Gospodin i nama i svim kršćanima udijeli istinski kršćanski misionarski duh. Molimo, da svi postanemo osjetljivi za spasenje drugih, i onih s kojima živimo, i onih koji su nam daleko. Neka nas prožme Kristov duh te, kao i on, imamo srce otvoreno za sve ljude i da, prema mogućnostima, radimo za spasenje svijeta. Naučimo se često ponavljati molbu Očenaša: »Dođi Kraljevstvo Tvoje!«

Mato RUSAN

Bila je ponoć

Otac Gabrić poslao nam je još prošle godine nekoliko članaka. Dok smo druge članke već objavili, preostao nam je još ovaj koji sada donosimo.

Bila je ponoć kad je pozlilo našem sjemeništarcu Šomiru. Pozlilo je Šomiru, a pozlilo je i Anti. U cijeloj Bengaliji vlada nezapamćena vrućina. U mjesecu srpnju obično su sva polja pod vodom, a ove godine polja su suha, zemlja je raspucana, vapi za kišom. Lani poplave, a ove godine suša: eto to su igre i nesigurnosti monsumskih struja nad Bengalskim morem.

Ja sam se tog popodneva vratio iz naših udaljenih sela. Ne pitajte me kako mi je bilo! Još sam se držao na nogama, no koljena su klecala, a glava — glava samo da ne pukne. Udarila me sunčanica. Glava izgleda kao vatrena kugla, a iz očiju iskaču iskre. O spavanju nema ni govora. Odmorit ću se sjedeći naslonjen na zid. Jer legnem li, krv će mi se sliti u glavu, pa će mi biti još gore.

Baš sam počeo sanjati o odmoru, kadli začujem Piusov uplašeni glas: »Oče, brzo dođite! Šomiru je slabo. Bulazni i povraća. Izgleda da je kolera . . .«

Uhvatio sam svoju torbicu s lijekovima, a poslao sam odmah i po sestre. Svi smo klekli i pomolili se. Dao sam Šomiru lijek. Kod kolere se ne smije čekati. I sat-dva zakašnjenja može biti fatalno. Krvna se zrnca raspadaju i pretvaraju u vodu, a onda lijekovi više ne djeluju.

Šomir se smirio. A smirila su se i ostala djeca. Bili su se uplašili kad su vidjeli kako je sa Šomirom.

Malo nakon toga stigle su i sestre Štefanija i Violeta s lijekom protiv kolere. Pomišljali smo i na tako zvanu »saline« injekciju, ali nije bilo potrebno. Šomir je bio izvan opasnosti. Ali ne samo Šomir, nego i Ante, koji je zaboravio na svoju glavu i glavobolju.

SRETAN USKRS ŽELI SVIM PRIJATELJIMA I DOBROČINITELJIMA MONĐULA I CIJELA ŽUPA MARIA POLLI

Dakle, jedna pouka: lijek protiv glavobolje je — zaboravi na svoju glavu, zaboravi da imaš glavu, pa onda neće biti ni mjesta za glavobolju. Kušajte, pa mi onda javite kako vam je uspjelo. A dotle ostajte mi zdravo i veselo!

O. Ante GABRIĆ

TROSTRUKI JUBILEJ OCA ANTE

Ove godine otac Ante Gabrić slavi tri jubileja. 30. srpnja proslavit će zlatni jubilej redovništva. U Družbu Isusovu stupio je u-oči blagdana sv. Ignacija 1933. godine u Zagrebu. Drugi jubilej bit će 16. listopada, kad će se navršiti 45 godina njegova odlaska u misije. A na blagdan Gospina prikazanja u hramu, 21. studenog bit će 40. godišnjica njegova svećeničkog ređenja. Zaređen je za svećenika na taj dan 1943. godine u Kurseongu, gdje je odmah sutradan proslavio i svoju Mladu misu.

Taj svoj trostruki jubilej on želi obilježiti osnivanjem nove misijske postaje koju je nazvao »Dišu Polli — Isusovo selo«. Pridružimo mu se u tom njegovu slavlju molitvom i žrtvom i izgradnjom te nove postaje.

Naše listopadske pobožnosti

Što sve može učiniti jedna misionarka kao voditeljica župe bez svećenika, već nam je više puta pokazala svojim primjerom naša Monika Okrugić, kojoj je biskup Manse povjerio jednu takvu novoosnovanu župu. I u pismu od 4. studenog 1982. pripovijeda nam ona o jednom svom pastoralnom pothvatu i o svojoj ustrajnosti da to doista ostvari. Evo što piše.

Javljam vam da sam živa i zdrava i tu kod nas sve je na svome mjestu, samo sunce gori, pa sve izgori. I nas pokušava spaliti, no mi se čvrsto držimo hladovine, pa nas ono još dosad nije moglo dohvatiti.

Ne znam kako su kod vas prošle listopadske pobožnosti. Možda ste se pri svršetku mjeseca već i smrzavali. Kod nas je bilo posve obratno: vrućina, vrućina, vrućina. Kroz ovo vrijeme što sam proboravila ovdje u Zambiji, nisam vidjela u ovdašnjoj Crkvi nikakve razlike između svibnja i listopada. No kako je u ovoj našoj novoj župi, koja je povjerena meni i još jednoj sestri, prepuštena briga da odlučujemo koje će se pobožnosti i obredi tu obavljati, budući da nemamo svećenika, to smo same odlučile na koji ćemo način proslaviti mjesec listopad.

Na redovitom sastanku Katoličke ženske lige, što ga održavamo svakog četvrtka, predložila sam 30. rujna da bi bilo lijepo kad bismo se tijekom listopada svaku večer skupili da zajedno molimo krunicu. Sve su prisutne žene obećale da će redovito dolaziti na tu pobožnost. Međutim, drugo je nešto obećati, a drugo je to izvršiti.

Na prvi dan listopada došla sam prva u crkvu, a malo nakon toga stigla je još jedna žena. Počekale smo hoće li nam se netko pridružiti. I došao je jedan mladić, pa smo nas troje sami molili krunicu. Dotična žena je primijetila: »Te zambijske žene doista nisu od riječi!« Ja je pogledam i upitam je odakle je ona. Odgovorila mi je da je ovamo doselila iz Zaira sa svojom obitelji, jer se tu lakše živi nego u Zairu.

U subotu, drugog listopada ujutro imala sam sastanak s ministrantima i s djevojčicama iz društva »Vesela djeca«. Pozvala sam i njih na listopadsku pobožnost. I svi su mi obećali. I uvečer su doista osvanuli u crkvi svi ministranti, a pridružile su im se i tri žene iz Katoličke ženske lige.

U nedjelju poslije službe riječi — koja nadomješta misu, budući da nemamo svećenika — ponovile smo poziv da se pozivaju svi koji žele da zajedno molimo krunicu na razne nakane. Naglasile smo da članice Katoličke ženske lige svaku večer mole krunicu. Tako se opet broj povećao.

Najvjernija su bila djeca. Svi su prilično redovito dolazili. Svakom smo od njih dale krunicu na početku pobožnosti, a kad je pobožnost svršila, morali su nam krunice vratiti. Oni koji su imali novaca, kupili su si krunicu.

Meni je bio užitak moliti s tom djecom, a nadam se da je i Gospodin bio s njima zadovoljan. Dva dana bila sam spriječena pa nisam došla na tu zajedničku pobožnost. No djeca su ipak došla. Ali djeca ko djeca, morali su nešto nepredviđeno učiniti: dječaci su se posvađali s djevojčicama. Kad sam došla treću večer, tužili su mi jedni druge. No tko će ustanoviti tko je među njima nevin, a tko krivac?! Samo sam im kazala da se to više ne smije dogoditi, a onda sam ih pozvala da svi zajedno pođemo u crkvu i pobožno izmolimo krunicu.

Zadnji dan listopada svi su došli na tu pobožnost, a kad je pobožnost svršila, svima sam podijelila krunice kao dar zato što su tako revno dolazili u crkvu tijekom listopada. Neka nam je, naime, gospođa iz Kanade poklonila prilično mnogo krunica da ih podijelimo onima koji bi željeli moliti krunicu, a ne mogu si nabaviti svoju krunicu.

Tako smo, eto, mi — uz svu vrućinu i znoj — proslavili Gospin mjesec listopad.

Neko nam je vrijeme često dolazio jedan francuski svećenik i kod nas služio svetu misu. Sad je pošao na zasluženi odmor, Pa otkad je on otišao, jedva nam uspije da imamo svetu misu jednom na mjesec. Tu konkretno osjećamo što znače Isusove riječi: »Žetva je velika, a radnika je malo. Molite, dakle, gospodara žetve da pošalje radnike u svoju žetvu!«

Na kraju zahvaljujem svim suradnicima misija, napose onima kojima sam posebno dužna zahvalnost. Koliko god bih željela, ne mogu stići pisati svakom posebno, jer voditi jednu misijsku župu — priznat ćete — nije lako jednoj misionarki. Svima preporučujem u molitve i sebe i svoju župu.

Monika OKRUGIĆ

Obradovale smo mnoge naše siromahe

Pred Božić nam je pisala iz Gaibire naša indijska misionarka sestra Emerika Šumak kako se spremaju za proslavu Božića među tamošnjim siromasima. Ovaj put nam javlja sestra Silvina Mužić u pismu od 10. siječnja 1983. kako su proslavili taj veliki blagdan. Uz' to dodaje i još neke vijesti.

Ja se ovaj čas nalazim u provincijalnoj kući naše družbe u Kalkuti. Došla sam amo na svoje godišnje duhovne vježbe. Daje nam ih jedan isusovac. Kažu da je to veoma duhovan čovjek, pa se nadamo da će i nama malo pomoći da porastemo u duhovnom životu.

Prije Božića bila sam veoma zaposlena. Sigurno je bilo preko tisuću siromaha koji su mi tih dana došli moliti da im dam koji komad odjeće. Iz osam sela svaka je obitelj dobivala po četiri komada odjeće. Nakon toga došlo nam ih je još mnogo više kojima se nismo uopće nadale. Tad smo počele davati po jedan komad odjeće, ali i to je brzo presahnulo. Zatim sam otišla k sestri koja se brine za rublje. Ona mi je dala stare zastore koliko god ih je imala. Kad ni toga više nije bilo, otišla sam i kupila 150 sarija za žene i 100 komada dhotija za muškarce. No i to je sve nestalo brzo kao svježi kolači. A sirotinje nam je dolazilo sve više i više. Na sve su strane razglasili da »Ma« dijeli rublje. Kad sam im bila prisiljena reći da više nemamo ništa, nisu mi vjerovali. Neprestano su vikali i plakali ponavljajući: »Ma ma, dajte nam bilo što! Došli smo ovamo iz veoma dalekog sela!« Bilo mi je žao, ali im nisam mogla pomoći. No obećala sam im da ću iduće godine dati najprije njima.

Sam Božić smo veoma lijepo proslavili. Na ponoćki je bilo sigurno preko pet tisuća ljudi. Po sebi se razumije da je tu bila glazba ,bubnjevi i ples. Sveta misa bila je vani na otvorenom. Nije bilo hladno, pa je bilo ugodno. Počeli smo u 10 sati navečer, a završili u jedan sat poslije ponoći. Najprije je bila procesija sa štalicom i Malim Isusom. Nakon procesije svi smo išli poljubiti

JEDNA OD NAŠIH NOVOKRŠTENIH OBITELJI

Malog Isusa i svatko je ostavio svoj mali dar. Budući da je to dugo trajalo, mnogo je žena i djece zaspalo i zbog kasnog sata i zato što su bili umorni od duga puta, jer su mnogi došli iz veoma udaljenih sela. Na kraju je bila sveta misa ponoćka.

Štalicu su u procesiji nosili mladići koji se spremaju za ženidbu sad poslije Božića, a pred štalicom su plesale djevojke, njihove zaručnice, koje se sada ovdje na misiji nalaze na pouci za udaju. To su 143 para. Nastojimo ih poučiti kako će morati živjeti u braku i u obitelji. Ta pouka obično traje oko tri tjedna. No mi se moramo pobrinuti i za njihovu vjenčanu odjeću, moramo na vrijeme splesti vijence, bez kojih nema ovdje nikakve svečanosti, pa ni svatova.

Pomolite se malo za nas i za te naše vjernike da ustraju na dobrom putu.

Od srca hvala svim dobročiniteljima koji su nam svojim darovima pomogli da smo mogli nabaviti toliko potrebnu rižu za naše brojne siromahe, budući da je ova godina podbacila, pa mnogi nisu imali što žeti. Mnogima prijeti glad. A onda će doći tražiti pomoć k nama. Tko može odbiti gladnoga?!

S. Silvina MUŽIĆ

Urednik Glasnikove misijske rubrike želi

SRETAN USKRS

svim našim misionarima, misionarkama i suradnicima misija

Blagoslov crkve u Lilandi

Zamolili smo našeg zambijskog misionara brata Iliju Dilbera da nam napiše bar nekoliko redaka o svečanom otvorenju i blagoslovu nove crkve u Lilandi, jednom od predgrađa Lusake. On nam je poslao zamoljeni članak zadnjih dana prosinca 1982.

Kao što se svugdje po svijetu naglo šire gradovi, tako je to i kod nas ovdje u Africi. Kako već znate, glavni grad Zambije je Lusaka. Kad sam došao u Zambiju prije 16 godina, Lusaka je imala nešto preko dvije stotine tisuća stanovnika. Danas ih ima blizu sedam stotina tisuća. S porastom stanovništva nastaju i potrebe za novim crkvama, jer treba osnivati nove župe na novonaseljenim područjima. Prije 15 godina Lusaka je imala šest katoličkih župa, a danas ih ima već 24. Po tome možete lako zaključiti kako brzo raste broj katolika.

U nedjelju, 14. studenog 1982., bila je velika svečanost u Lilandi, jednom od predgrađa Lusake. Tu smo nedavno izgradili novu crkvu, posvećenu sv. Andriji Kaggwa, jednom od ugandskih mučenika.

Predgrađe Lilanda potpada pod župu sv. Kizita, također ugandskog mučenika. Ovdje se, naime, najprije izgrade crkve gdje je to potrebno, a tek onda se osniva nova župa. Tako će uskoro biti i s Lilandom.

U župi sv. Kizita bio je dosad župnik indijski isusovac otac Emanuel Kujur, i on se pobrinuo za sredstva potrebna za gradnju te nove crkve. Glavninu pomoći dobio je od dobročinitelja misija iz Austrije, ali su sudjelovali također i hrvatski i slovenski dobročinitelji priličnom svotom.

NOVA CRKVA U LILANDI

DJECA SU VELIKI PRIJATELJI BRATA ILIJE, JER IH UVIJEK NECIM RAZVESELI

Kao župnik oca Emanuela Kujura naslijedio je slovenski isusovački misionar otac Josip Grošelj. On se sada brine za dovršenje dvorane uz crkvu u Lilandi.

Budući da je administrator lusačke nadbiskupije nadbiskup Ilija Mutale bio spriječen poslovima u svojoj nadbiskupiji, već smo mislili da kod svečanog blagoslova te nove crkve neće sudjelovati nijedan biskup. No dragi Bog se pobrinuo da je naš administrator ipak uspio stići iz svoje nadbiskupije Kasame. A u to se vrijeme našao u Lusaki i biskup biskupije Livingston, Hadrijan Mugandhu. Tako smo imali ne jednog, nego dva biskupa na toj svečanosti. Župnik otac Grošelj lijepo je organizirao svečanost u crkvi, a vjernici Lilande pobrinuli su se da počaste zakuskom sve prisutne.

Svečanost u crkvi trajala je puna tri sata, od 10 sati do 1 sat popodne. Kod svete mise molili smo i za sve dobročinitelje, pa i za vas.

Još prije nego što smo dovršili crkvu u Lilandi, započeli smo s pripremama za gradnju crkve u predgrađu s druge strane Lusake, koje se zove Kaunda Squere. I uz tu crkvu nalazit će se prostorije neophodno potrebne za apostolsko djelovanje. Tu je župnik irski misionar, pa mu u izgradnji te crkve materijalno pomažu njegovi zemljaci. No i ovdašnji vjernici nastoje pridonijeti svoj udio koliko im je to moguće. To je šesta crkva koju gradimo u lusačkoj nadbiskupiji. Pomolite se za nas da nam i taj pothvat što bolje uspije.

Ilija DILBER

Svi nas mole da im pomognemo

Već smo nekoliko puta pisali da nam iz misije Malemba, gdje djeluju sestre Sofija Novotny i sestra Miriam Erega, pisma redovito stižu s velikim zakašnjenjem. No dok nam je prije kratkog vremena stiglo pismo pisano još 17. listopada 1982., drugo je stiglo nešto brže. Pisano je 13. prosinca 1982., a k nama je stiglo u roku od nepunih 40 dana. Ovdje ćemo objaviti dijelove prvog i drugog pisma za koje računamo da će zanimati prijatelje misija i naših misionarki.

U prvom pismu piše nam sestra Sofija najprije o svom povratku iz domovine u Malembu.

U svoju misiju Malembu vratila sam se još početkom listopada. Moj povratak posebno je razveselio našu djecu, jer su svi očekivali da ću im bar nešto donijeti iz Evrope. Ni afrička se djeca ne razlikuju od sve druge djece na svijetu, kad je riječ o darovima.

Jučer — 16. listopada — imali smo prvu kišu. To je za naše ljude događaj, jer nakon nje započinju radovi u polju. Najprije se sadi kukuruz, da već za Božić možemo ubrati prve klipove.

U kišno doba ljudi ostaju u polju, gdje si podignu male kolibice u kojima mogu prenoćiti. Ne ostaju tamo samo zbog poslova, nego i zato da usjeve i nasade čuvaju od malih majmuna kojih tu ima veoma mnogo i koji uništavaju sve što ljudi posiju ili posade.

Ti majmuni rade kao da su razumna bića: otvore klip kukuruza da vide je li dozrio. Ako nije još dozrio ostave ga, a ako je dozrio, onda ga otkinu.

Kad ljudi zasade kikiriki, ti majmuni izgrebu van iz zemlje ono što je posađeno. Zato ljudi imaju uvijek posla s tim kradljivcima.

U zadnje vrijeme bilo je i drugih neugodnih posjetilaca — slonova. Kad se oni pojave, onda iza njih na njivama ne ostane ništa, jer sve izgaze i unište. Prošle su godine (1981.) slonovi ubili dvije žene. Zgnječili su ih svojim nogama. Čak su se približavali i samom selu.

Naše škole su prepune djece, no premalo imamo nastavnika. Svi bi željeli dobiti namještenje negdje u gradu i ne daju se na selo.

U pismu od sredine prosinca piše:

Najprije od srca zahvaljujem svim našim dobročiniteljima na svemu što su nam pomogli molitvom, žrtvom i darovima u našim velikim potrebama i kušnjama.

Epidemija kolere je popustila, no iza sebe je ostavila tragove. Ostalo je mnogo djece siročadi koja su neishranjena i bijedno odjevena. Mnogi nam ljudi dolaze na naša vrata prositi lijekove, hrane, odjeće ili bar koju prijateljsku riječ.

Ove godine pada veoma mnogo kiše, pa nam već prijete poplave. Ako je previše vode, onda i kukuruzi i kikiriki počnu trunuti. A onda nam može zaprijetiti glad.

Kako sam već kazala, u školi imamo veoma mnogo djece, a mjesta je premalo. To je problem za ministarstvo prosvjete i za njegov budžet. U Zairu ima oko 60% mladeži do 20. godine života, i svi oni žele polaziti školu. A za tolik broj đaka treba mnogo više škola i nastavnika i materijala potrebnog za uspješnu nastavu. A nama svega toga nedostaje . . .

Ovdje smo otvorile tečaj za odrasle žene. Četiri učiteljice, naše bivše učenice, predaju im kućanstvo, higijenu i šivanje. Svaki tjedan također im govore o aktuelnim pitanjima afričkog života i odgoja djece, te o bračnom životu na temelju Evanđelja.

Poslije Nove godine započet ćemo s tečajem opismenjivanja žena na njihovu vlastitu molbu.

Naša misijska postaja Malemba neprestano raste i proširuje svoje djelovanje. I u okolnim selima podižu se kapelice da se tamo mogu vjernici skupljati i da misionar, kada im dođe u pohode, ima gdje za njih služiti svetu misu. No treba uvijek imati na umu da imamo posla s Afrikancima koje neprestano treba poticati na akciju. Za to se malo pomolite da i u tome što više uspijemo.

S. Sofija NOVOTNY

Svijet u bijegu

Piše: Srećko BOŠNJAK

Englez Michael Green napisao je knjigu pod naslovom: »Svijet u bijegu«. Pisac govori kako Isus poziva k sebi sve koji žele biti sretni, ali njegov put do sreće ljudima se čini pretežak pa radije bježe od Njega. Međutim, tko se odluči za Isusov put, mora svaki dan prihvatiti i nositi njegov križ: boriti se protiv zlog duha, zlog društva i zlih požuda, a to nije lako.

Kristov sljedbenik mora biti svjestan da će ga Kristovi neprijatelji progoniti. »Ako su mene progonili i vas će progoniti. Nije sluga veći od svoga gospodara«, navijeŠta Isus. Iako Isus jedini može pozvati na istinsku sreću, ipak se mnogi ogluše na njegov poziv i žele sreću postići drugim putevima. Takva je i većina Evropljana. Priznaju se kršćanima, ali ne idu za Kristom. Nekoga odvraća lijenost, nekoga strah, a većinu običan kukavičluk.

Slijediti Krista znači biti junak: boriti se protiv nepravde oko sebe, protiv mržnje u sebi, protiv sebičnosti itd. Kristov sljedbenik mora biti budan i spreman na udarce. Isus je i sam rekao: »Bdijte i molite, da ne padnete u napast.« Nedosljedan kršćanin zapravo je kukavica, koji ničim ne može opravdati svoj kukavičluk.

Bježeći od Krista, mnogi se gube na stranputici koja ih vodi ne samo vječnoj nesreći nego i nesreći u ovom životu. Oni koji traže sreću u seksualnoj razvratnosti, doživljavaju rasulo i smrt tijela zbog teških zaraznih bolesti. Ako i rode djecu, ona nisu sretna, jer nije rijedak slučaj da takva djeca svoje roditelje nikad ne upoznaju pa ih u trenucima osame, tjeskobe i životne borbe proklinju. Seksualna »sloboda« vodi i do množenja pobačaja, rastave braka, ili sklapanja braka »na pokus«. Kršćani, koji tako čine, zaboravljaju da za pravog kršćanina brak nije brak, ako nije i sakramentom posvećen. Neozbiljni roditelji stvaraju od svoje djece kriminalce koji pune zatvore.

Neki u bijegu od Krista upadaju u pakao droge koja im ubija tijelo i duh. Drugi se ubijaju alkoholom, a nerijetko na drugi način skončaju život. Zbog svih tih poroka, koji čak žele da budu i ozakonjeni, rektor sveučilišta u Edinburgu, Malcolm Muggerige daje ostavku na rektorskom položaju. Želio je na taj način izraziti veliko neslaganje sa zahtjevom da se studentima slobodno prodaju sredstva za sprečavanje začeća, droga i slično. On je taj zahtjev nazvao »bijegom razvratnika u drogu i snošaj«. »Siguran sam«, rekao je, »da će razuzdanost našeg vremena doseći svoj žalosni ponor. Ako se pilule protiv začeća prodaju zajedno s voćnim sokovima; ako rastave i pobačaji budu ozakonjeni, ako muškarci i žene budu živjeli kao »krdo«; ako se izlaz bude tražio u drogi, doživjet ćemo užasnu tamu. Množit će se samoubojstva, puniti se psihijatrijske klinike.«

Propagiranje istočnjačkih »meditacija« Green također ubraja među nastranosti, jer takve meditacije vode u bezbrižnost i nerad, stvaraju sanjare i skitnice. O tome nam dovoljno svjedoči Indija koja upravo zbog takvih ne može izaći iz svoje teške zaostalosti. K njima se pribrajaju i oni koji bi do bogatstva htjeli doći na lak način putem hazardnih igara. Nasuprot svima takvima Krist zahtijeva žilav rad i ustrajnu molitvu. »Radite dok je dan!« »Molite svagda, i nikad ne prestanite moliti!«

Ima kršćana koji čak dosta često primaju svete sakramente, a povremeno učine i koje dobro djelo svojem bližnjemu, ali u biti bježe od Isusa. Pjesnik Francis Thompson za sebe osobito veli: »Bježao sam od Njega danju i noću. Bježao sam od Njega godinama. Bježao sam od Njega najzamršenijim stazama svoga srca . . .« Ipak, svi se bjegunci napokon moraju susresti s Isusom, jer On je i jedini Spasitelj i nezaobilazni Sudac savjesti. »Pametno bi bilo«, piše Green »da svatko zamoli Isusa za pomoć, kako bi se vratio sa svoje stranputice na Isusov put.« »Gospodine, dosta sam bježao od Tebe! Pokušavao sam živjeti bez Tebe i danas uviđam svoj kukavičluk, sramotu i krivicu. Dođi u moju dušu, spasi moj život!«

Oglasi

DOBRA KNJIGA JE NAJBOLJI PRIJATELJ

— Na adresi: Župni ured, 58465 Jelsa, možete nabaviti:

SPJEV O BOGO-ČOVJEKU (Marija Valtorta), II svezak.

PLOD TIJELA DJEVINOG (Marija Valtorta), euharistijsko razmatranje.

— Na adresi: Samostan Palotinaca, Remetski kamenjak bb, 41050 Zagreb, možete nabaviti: **ODGOJ SAVJESTI** (Alojzij Šuštar), 13. svezak teoloških meditacija.

— Kod Kršćanske sadašnjosti (KS) u Zagrebu, Marulićev trg 14, možete nabaviti: **SPROVOD**, rimski obrednik, džepni format tvrdog uveza, 40 din.

GRAD NA GORI (D. Lamprecht), Franjo i naše vrijeme, 180 din.

SEBI I BOGU PRISUTAN (Otac Franjo od svete Marije, karmelićanin), 150 din.

IZAZOV STARIH (Tomislav J. Šagi Bunić), II izdanje, 250 din.

ISTINA O ALKOHOLU I ALKOHOLIZMU (Vladimir Hudolin), 240 din.

SEKSOLOŠKE STUDIJE (djelo je od više autora) 540 din.

KATOLIČKA CRKVA I PRAVOSLAVLJE U DALMACIJI ZA MLETAČKE VLADAVINE (Mile Bogović), 700 din. **KRŠTENJE VAŠEG DJETETA** (Obrednik i tumač), 140 din. **VAŠE VJENČANJE** (Obred i tumač), 140 din. **KRALJ ARTUR I VITEZOVI OKRUGLOG STOLA** (R. Lancelyn Green), 280 din. **BIBLIJA U STRIPU**, Starozavjetni junaci: Ilija, Izaija i Jeremija. Svezak po 50 din.

— Na adresi: Franjo Ereiz, Palmotićeva 33, 41001 Zagreb, pp 699 možete nabaviti slijedeće knjige:

Pred nama je mjesec svibanj. Svećenicima će dobro doći knjiga **SVEĆENIČKI SVIBANJ** (cijena 30 din)

I mladima i starijima preporučujemo knjigu **S GOSPOM K VRHUNCIMA** (cijena 50 din) i knjiga **LURD — SUSRET NEBA I ZEMLJE** (cijena 70 din). Tko želi upoznati svece koji se slave u svibnju, naći će o njima kratak prikaz u knjizi **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ SVIBANJ** (cijena 100 din).

Uz trostruki jubilej oca Gabrića, našeg bengalskog misionara, preporučujemo prijateljima misija da nabave treći dio knjige **ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA.** Prva dva dijela već su davno rasprodana. (Cijena 120 din).

Priličan broj djevojaka se zanima kako bi ostvarile svoj poziv u redovnički stalež. Neka nabave i pročitaju knjigu **NISAM LI I JA POZVANA?** (cijena 100 din). Tu će naći odgovor na mnoga pitanja i kratak prikaz svih redovničkih družba koje djeluju u našoj domovini.

Djevojke, koje žele proživjeti čistu mladost, naći će za to upute u knjizi **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?** (cijena 100 din). To je već treće izdanje te knjige, što najbolje govori o njezinoj potražnji i aktuelnosti.

I mladi i stariji čitat će s velikim zanimanjem doživljaje jednog misionara među ljudožderima što ih je opisao u knjižici **PREDZADNJI LJUDOŽDERI** (cijena 30 din). Isto je tako zanimljiv i strip-roman **TAJNE GRADA PALAHORA** (cijena 30 din).

Za mjesec Srca Isusova dobro će svakome doći knjiga **BISKUPI SVJEDOČE ZA KRISTOVO SRCE** (cijena 30 din). A tko se želi po osobnoj posveti predati Srcu Isusovu u tome će mu pomoći knjižica **OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU** (cijena 20 din).

Onima koji žele sami razmišljati o duhovnim stvarima pomoći će im knjiga **BOŽJI PUTOVI.** Knjiga je uvezana i ima oko 600 str., a cijena joj je svega 130 din.

I mladim i starijim obiteljima dobro će doći knjiga **OBITELJ MEĐU KAMERAMA** (cijena 50 din).

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

6. do 8. svibnja (do pedeset godina starosti)

10. do 12. lipnja (preko 50 godina starosti)

Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka jave svoju adresu na slijedeći naslov: Stjepan Kuzmić, Fratrovac 38 — 41000 ZAGREB

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. Antunu za sretno uspjelu operaciju. — Katarina Cvek, Zagreb

...Gospi Karmelskoj i svima svetima za pomoć u bolesti. — Josip Bukovac, Bjelovar

...sv. Antunu, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu što mi je unuk dobio zaposlenje i što mi je unuka na životu nakon prometne nesreće. — Baka M. T. iz Nedelišća

...sv. Antunu i dušama u čistilištu za zdravlje. — Katica Krbaklić, Ilok

...za dobro uspjelu operaciju. — Anka Ercegović, Bajnice

...na svim primljenim milostima. — Barica Lukić, Virje

...Gospi Sinjskoj i sv. Anti na primljenim milostima. — Majka iz Budrovaca

...i Ivanu Merzu na uslišanoj molitvi. — Bara Tukša, G. Rijeka

...i svima svojim zaštitnicima za primljene milosti. — Obitelj Balaban, Samobor

...Duhu Svetome i sv. Anti za ozdravljenje. — Ana Šarčević, Novi Perkovci

...za ozdravljenje noge od trohmore. — Terezija Ivandić, Vareš

...i bl. Leopoldu na mnogim milostima. — N. N., Kopanica

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje. — Jelka Šljivac, Njemačka

...za mir u obitelji. — Jelka Grgur, Vaska

...i sv. Antunu što nam je kćerka ispravila govor i za druge milosti. —

...Gospi od zdravlja, sv. Josipu i sv. Antunu za sve primljene milosti. — Katarina Čerček, Đurđevac

...i sv. Josipu za primljene milosti. — Marija Kadić, Sikirevci

...za sva dobra kroz 70 godina života. — Starica

...Gospi od suza, sv. Maksimilijanu i sv. Antunu za sve milosti. — Čitateljica iz Podravine

...predr. Krvi Isusovoj i svima svetim zaštitnicima za zdravlje i za pomoć u životu. — Dragutin Sučec, Austrija

...sv. Anti i svima svetima za primljene milosti. — Franjo Ilić, Obre

...i Kraljici mira u Međugorju za velike milosti meni i mojima. — Z. S., Split

...i Ivanu Merzu za primljene milosti. — Marija Mejač, Jesenice

...za sve milosti uz preporuku za unuka. — Mandica Miler, N. Gradiška

...i Presv. Trojstvu na primljenim milostima. — Majka, Šmirka

...Majci Božjoj od Krasna i svima svetima na mnogim milostima. — Terezija B., Otočac

...za mnoge primljene milosti. — Aleksije Crnjević, Zagreb

...za zdravlje, za sinov uspjeh u školi i za kćerkin sretan porod. — Čitateljica, Slav. Brod

...za sve primljene milosti. — Marija Strahija, Palinovec

...za primljene milosti. — Obitelj Šokčević, Slakovci

...sv. Ani, sv. Tereziji i sv. Antunu za primljene milosti. — J. K. i M., Mosti

...i Gospi od brze pomoći za sve milosti. — M. G., Lokve

...Presv. Trojstvu, Gospi od brze pomoći i svetim zaštitnicima što mi je kćerka dobila posao, za uspjeh u školi moje djece i za mnoge druge milosti. — Marica iz Sl. Broda

...za unukin uspjeh u školi kao i za pomoć u bolesti. — M. K., Kučan Gornji

...i Gospi Fatimskoj za sretan uspjeh operacije, za sretan povratak jednoga vojnika i za mir i Božji blagoslov u kući. — Jadranka, Podravina

...Majci Božjoj Bistričkoj, bl. Leopoldu i svima svetima na uslišanoj molitvi. — Verica iz Orahovice

...Majci Božjoj Bistričkoj i svetim zaštitnicima za zdravlje i za mnoge druge milosti. — Cila, Dekanovec

...i Gospi Lurdskoj na ozdravljenju. — A. N., Ilok

...Gospi od brze pomoći i sv. Anti za sve milosti, a napose za blagoslov u gospodarstvu. — Obitelj Brkić iz Sibinja

...za sve milosti što su mi ih udijelili kroz čitav život. — Nevenka Marević, Metković

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Svetica bez groba

Piše: Izidor JEDVAJ

U svojoj 15. godini Edita Stein, mlada Židovka iz Wroclava izjavljuje da ne vjeruje. Mati je doduše često palila pred svojom djecom sedmerokraki svijećnjak, spomen na Jahvu koji je šest dana stvarao a sedmi počinuo, ali je to za Editu bilo preslabo svjetlo. Otac joj je umro kad je imala dvije godine, a bila je najmlađa od sedmero djece. Kao djevojka, ponadala se da će joj filozofija otkriti istinu o životu, i upisuje se kod glasovitog Husserla. Međutim, pravo svjetlo obasjalo ju je iznenada, jedne noći kod obitelji Martius.

Oh, knjige, knjige! Koliko ste učinile dobra i zla! To ne bi stalo ni u sve knjige svijeta! Edita je te večeri bila sama kod kuće. Prije spavanja nasumce povuče jedan svezak s police za knjige, da sebi skrati vrijeme. Bio je to »Životopis sv. Terezije Avilske«. Ostala je zapanjena. Isus je osvojio Terezijinu dušu, preporodio cijeli njezin život. Da, to je istina. Isus je Bog! Majka je govorila da je on sigurno bio dobar čovjek kad su ga toliki zavoljeli, ali da je pogriješio kad se proglasio Bogom. Kako pogriješio? On je bio Bog! On, kojega graditelji odbaciše, postade kamen zaglavni! To je istina!

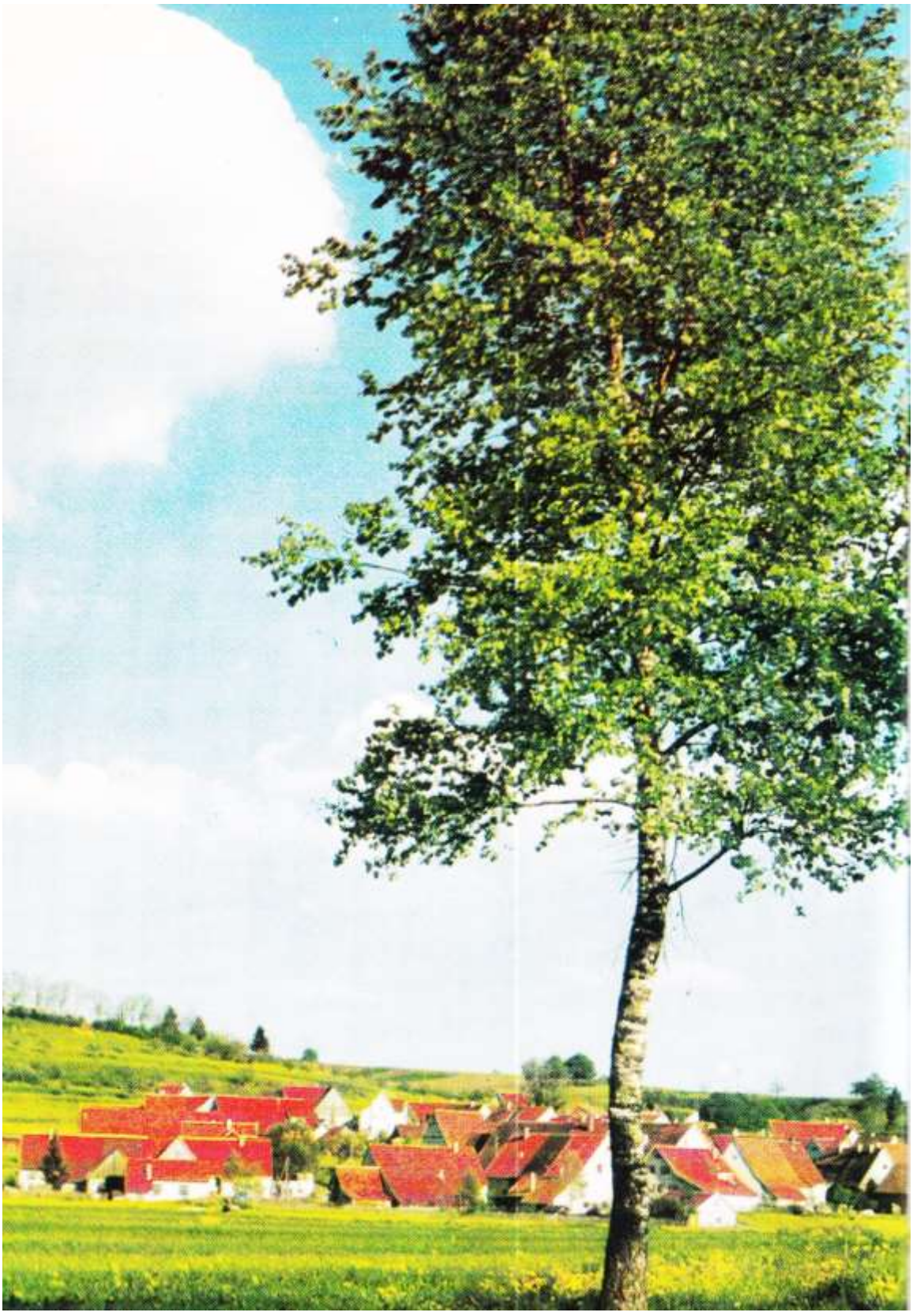
Jutro je svanulo, Edita je dočitala knjigu. Čemu Boga tražiti po zamršenim filozofskim putevima, kad se On želi dati jednostavno i od srca srcu. Da Ga upozna, nabavlja Katekizam i Misal. Krstila se na samu Novu godinu 1922. Time joj se ispunila samo prva čežnja, da spozna istinu. Druga je još pred njom.

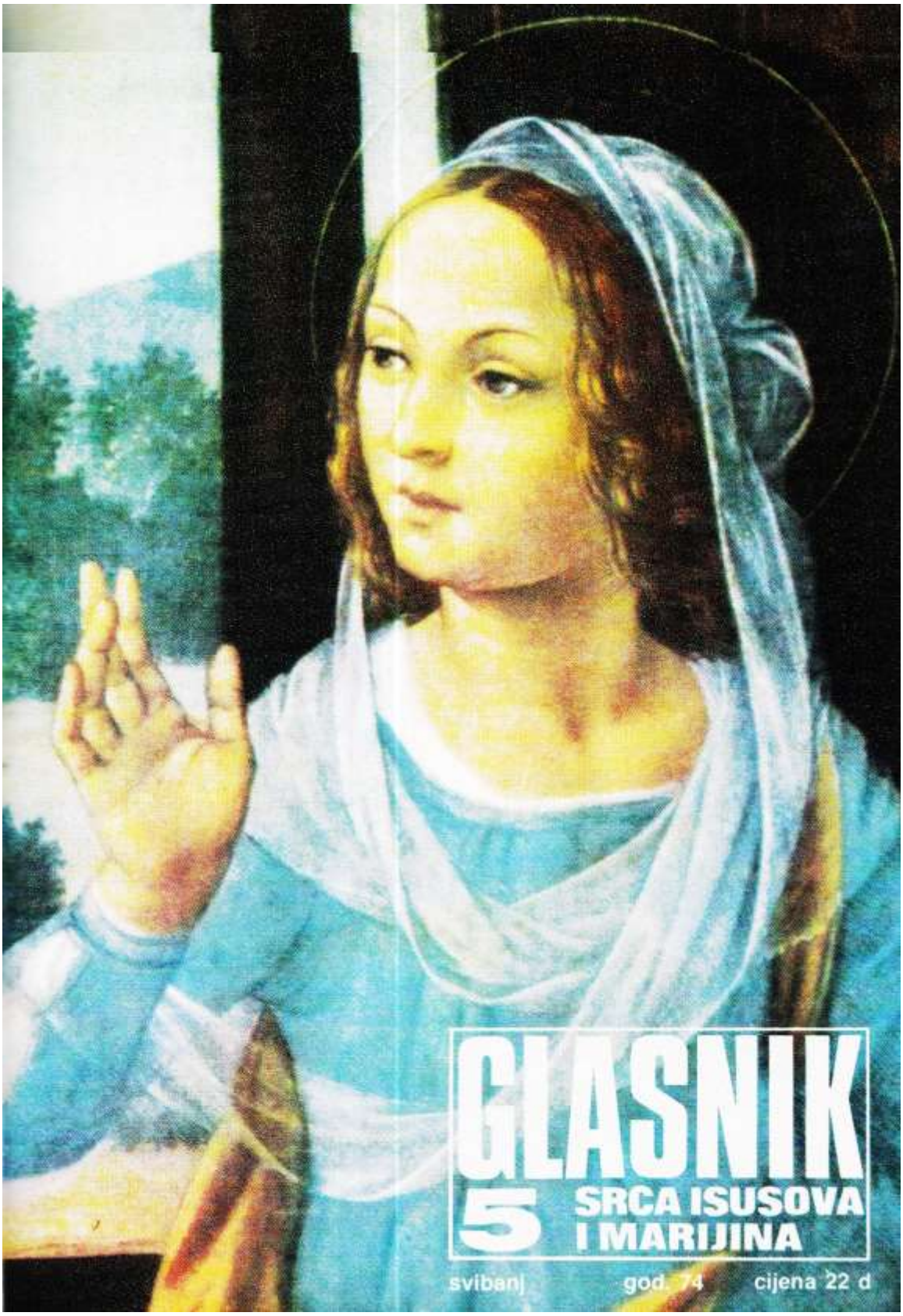
Tko bježi od zore, ne dočeka sunca! Edita to dobro zna, i zato svoju prvu učiteljicu, Tereziju Avilsku, više ne zaboravlja. Ona joj postaje ideal. Čast profesorskim titulama, ali ona bi htjela poput Terezije, osvojiti samu »katedru ljubavi«, Kristov križ. Stoga odluči postati mala sestra karmelićanka, jer »tko želi biti prvi, neka svima bude sluga, i tko želi biti moj učenik, neka uzme križ svoj i neka ga nosi.« Tako uči Isus.

Hitler se zakitio kukastim križem, ali je jednako mrzio Davidovu zvijezdu i Kristov križ. Podigao je koncentracione logore, potpalio krematorije, Židove napunio strahom, svijet ratom. Sestra Benedikta od križa, kako se redovnički zvala Edita, odlazi iz Njemačke u Holandiju. Ali ruka zla stiže i tamo. Pozvana u ured Gestapoa, Edita pozdravlja: »Hvaljen budi Isus Krist!« Rijedak pozdrav na ustima potomaka onoga naroda koji je vikao: »Krv njegova na nas i na djecu našu!« Odbila je ponudu prijatelja da ilegalno ode iz Holandije, jer nije htjela svoj život spašavati uz cijenu tuđeg, i Gestapo je došao po nju 2. kolovoza 1942. Imala je samo pet minuta vremena da se pripremi za put. Sasvim dosta za onoga tko je uvijek spreman! Strpali su je u vlak s ostalim žrtvama mržnje. Putem je bila pravi anđeo tješitelj zdvojnih majki i zlostavljane djece.

9. kolovoza dogorjela je i zadnja svijeća sedmodnevnog putovanja od Echta do Auschwitza, u pratnji kundaka, psovki i gladi. »Sedam« je židovski sveti broj koji znači punina i savršenost. I Edita je savršeno ispunila svoju drugu čežnju: Predati se iz ljubavi. To je obećala svome Učitelju na Nedjelju muke još 1939. Sada joj valja još prijeći samo plinsku komoru i krematorij kao prag tame, i zasjat će joj dan vječne slave. Njezinog groba nema, ali je ostalo svjedočanstvo ljubavi za Krista s kojim vječno živi.

GLASNIK 5 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

svibanj god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

MILOSTI PUNA
(Naslikao: L. di CREDI)

Na zadnjoj strani:

SVIBANJ U PRIRODI

Svibanj i Marija

Svibanj Ti, Marijo, dariva cvijeće,
Svibanjska pjesma sad do Tebe lijeće: Zdravo, Marijo!

I naših srdaca svibanj Te časti,
Daj mu, o Marijo, sveđ uza Te cvasti. Zdravo, Marijo!

Daj nam dozrijevati krepošću cvjetnom,
Slaviti u nebu pjesmom Te sretnom: Zdravo, Marijo!

Zašto je svibanj svima tako drag? Iako će svatko imati svoj odgovor, ipak se usuđujem sve ih sažeti u jedan: Zato što svi imamo svoj životni svibanj! Svi imamo svoju bujnu i rascvjetanu mladost kad nas nose sveti ideali. To je ono raspjevano doba koje ćemo u godinama životnog realizma nazivati danima mladenačkog romantizma. To je dob koje ćemo se uvijek sjećati sa sjetom u duši, jer je bila tako lijepa, a tako kratka, tako burna, a tako slatka.

Što zato što je prošla?! Bila je i ostala kao idealno doba našeg života! Ostala je čežnja za ljepotom, koja mora biti i ostvarena!

Zašto nas Marija u svibnju toliko privlači? Zato što je Ona ostvarenje naših snova, vječno raspjevano proljeće, cvat vječne ljepote, nepomućena radost! I upravo takva, djevičanski lijepa i »božanski« sveta, stoji pred nama kao znak i poziv.

Želiš li biti idealan, ugledaj se u Mariju! Želiš li svoje ideale nekome pokloniti, pokloni ih Marji! Ona je Djevica čiste Ljubavi i Majka svetog Ufanja!

TINO

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Urednikova riječ

Svibanj otvara duše i srca i prostore. Zbližuje, sjedinjuje i oplemenjuje. Takav je i ovaj svibanjski Glasnik. Baš kao rascvjetani krajolik. Koji čeznu za mirom da bi se lakše susreli sa svojim Bogom, neka čitaju o iskustvima drugih, pod naslovom: Oaza mira u pustinji vreve. Iako je svibanj u cijelosti posvećen Gospi, počinje s blagdanom sv. Josipa Radnika, koji je uistinu bio radni, a ne paradni svetac. O tome piše J. Ćurić. Za pobliže upoznavanje sv. Oca, čitajte članak Papa — molitelj i hodočasnik. Na sredini ćete naći reportažu o Kamenitim vratima, gdje Gospu dnevno posjeti i pozdravi, a dakako da joj se i preporuči, mnogo Zagrepčana. Pri kraju Glasnika Renata se pjesnički osvrće na svoj odnos prema majci uz majčin dan, 8. svibnja. To su samo neke stranice koje nemojte mimoići. Mi ih samo letimično navodimo, kao kad se u cvjetnjaku letimično promatra samo rascvale ruže, iako su pupoljci, tratinčice i mačuhice jednako lijepe kao ruže i ljiljani.

Isus Krist nas po Mariji poziva na putove Duha, da bismo i pojedinci, a osobito obitelji, doživjeli i širili Radosnu vijest. Mnogi mladi su na kraju školovanja i razmišljaju — kamo dalje. Neka dobro osluhnu glas svoje nutrine da otkriju kamo ih Krist poziva. Ljubitelji misija i misionara naći će i svoje stranice, a mladi svoj uzor, Dominika Savia. Neka Glasnik donese svakom ponešto, a svima veseo, raspjevan, marijanski i duhovski svibanj.

GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. SVIBANJ 1983. BR. 5

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 148
OAZA TIŠINE U PUSTINJI VREVE, S. K. — — — — — 150
PETO OBEĆANJE, S. Cetinić — 152
POHOĐENJE MARIJINO, A. Katalinić — — — — — — 153
PUTOVI DUHA, R. Grgec — — 154
OBITELJ I RADOSNA VIJEST, J. Antolović — — — — — 155
RADNI SVETAC, J. Ćurić — — 156
PAPA — MOLITELJ I HODOČASNIK, S. Bošnjak — — — — 158
REDOVNIŠTVO JE POZIV NA SVJEDOČENJE, S. Kuzmić — — 160
KAMENITA VRATA, B. Kruz — 162
IMA LI SRETNIH LJUBAVI? I. Fuček — — — — — — 164
DAN GOSPODNJI JE DAN ZA SUSRET S KRISTOM, P. Ribinski 166
PRAVO LICE JAGICE, S. Kušan 168
SJEMENIŠTARCI I NOVACI U AZIJI, M. Rusan — — — — 170
NOVA POSTAJA ĐIŠU POLLI, A. Gabrić — — — — — — 171
KRŠTENJA I VJENČANJA U ŽUPI ĆIMESE, M. Okrugić — — — 172
RADOST ZBOG NOVOG BUNARA, E. Verlić — — — — 174
SLAVLJE U MALEMBI, S. Novotny — — — — — — 175
MAJCI ZA MAJČIN DAN, Renata 176
OGLASI — — — — — — 176
ZAHVALNICE — — — — 178
ZALJUBLJEN U SVJETLO, I. Jedvaj — — — — — — — 179

Hvala na pismu

Iz Zaječara, grada na Timoku u istočnoj Srbiji, javio se Glasniku jedan novi čitalac. Donosimo izvadak iz njegovog pisma i kršćanski se radujemo što smo mu mogli donijeti radost kojom odiše cijeli tekst pisma.

»Glasnik je zaista divan list. Mnogo mi je žao što se ranije nisam pretplatio na njega jer tek sada vidim kako sam dosta izgubio time. Mislim da je odlično duhovno gradivo za svakog iskrenog kršćanina. Nije ni slučajno, vjerujte mi, da je upravo sam dragi Bog htio preko ovog Glasnika ohrabriti me u nekim mojim pomalo tugaljivim osjećajima, bolje rečeno, rezignaciji. Budući da sam u godinama kada se već počinje postepeno razmišljati o efemernosti ovog našeg prolaznog života, ja sam eto počeo da tu budućnost posmatram kroz tamniju perspektivu. I upravo vaši članci o temi: »Mostovi života« i drugi koji na tako dirljiv, suptilan i poetski način govore dušom i srcem iskrene vjere da je smrt samo prijelaz u jedan drugi život... No, eto, čovjek može i godinama čitati Bibliju poput mene, pa opet da trenutno zaboravi na ovakvu divnu istinu... Tada se Gospodin posluži i na takav način, kakav je čovjeku neshvatljiv, da ga načinom za koji samo On zna, trgne i vrati u sigunost koju samo On može pružiti. Zahvalan sam zato dragom Bogu za ovaj Glasnik i Krista, ne samo na Glasnikovoj naslovnoj strani, nego i za Krista koji je u njemu (u Glasniku!), njegovom sadržaju, u srcima onih iz kojih izvire taj divan izvor Božje riječi koja tako krijepi i jača... Uz srdačan pozdrav svim članovima uredništva i vama posebno...«

Dobroslav

GLAS I JEKA

Davno je tome kad sam se s malim prijateljima igrao uz bunar. U tihu vodu ubacili bismo kamenčić, a onda smo promatrali kako se valovi prstenasto razilaze na sve strane. Kad se voda opet smirila, ponovo smo ubacili kamenčić. Bili smo djeca, ali se sjećam kako smo govorili: »Ovi vodeni kolobari idu sve dalje, dalje, dalje... Takav ubačen kamenčić na mirne stranice Glasnika, bilo je pismo Jelene iz Zadra (br. 9/82). Odjek toga pisma stigao je početkom ožujka čak iz North Jersy-a u Americi. Rekli bismo da ga je napisao svećenik, ali nije, nego mlada vjernica.

DRAGA JELENO!

»Nije lako boriti se za vjeru u Boga. Prije svega, u nama se bore »dva čovjeka«. Jedan je za nas, a drugi je protiv nas. Ali mi moramo sačuvati vjeru i nadu u našega Gospodina Isusa Krista. Tako i ti, draga Jeleno, ne gubi nadu u Njegovu pomoć! Isus te voli i ljubi. On ti je najbolji Prijatelj. Ali i ti ustraj u vjernosti. Moli svaki dan Gospinu krunicu, obavi trodnevne duhovne vježbe. U njima ćeš naći sasvim nove snage za daljnji životni put. Pokušaj Isusa doživljavati u miru samoće, iskusiti Njegovu blizinu u svemu, i tvoj će se duhovni život pomalo mijenjati. Uz topli pozdrav,

Mlada vjernica

VELICANSTVENO SAM SE OSJECAO NAKON SVETE ISPOVIJEDI, ODRIJEŠEN OD GRIJEHA

MOLI SVAKI DAN! MOLI GOSPINU KRUNICU!

NEPOZNATOJ JELENI

Neznana djevojko Jeleno, nikad te nisam vidio, ni tvoga glasa čuo, ali sam osjetio vapaje tvoje ranjene duše i nisam kadar stegnuti srce, ušutkati ga. Ja ne vodim boj sa samim sobom jer sam ga odavna dobio. Svladao sam kušnje, i s Isusom ostao pobjednik nad zlom koje me je već snažno zapljusnulo. Nisu mi suze ganuća pomutile vid, ali sam se osjećao veličanstveno nakon svete Ispovijedi, kad mi je nepoznati ispovjednik zahvalio na iskrenosti i zaželio da bude još tako iskrenih mladih ljudi kojima je ispovijed potrebna kao i meni. Nema potrebe uvjeravati te da ćeš stići na stazu svjetla i ljubavi, jer joj se ti zapravo nisi ni otela. Isto tako nema straha da ćeš ostati zaboravljena, jer te nikada neće iz svog srca izbrisati Krist koji nas sve ljubi.

Molio bih usput i Hercegovku iz Sarajeva, Draganu, koja se javila Jeleni u siječnju ove godine, a u veljači joj je Glasnik objavio pjesmu: »Zvao si me«, na str. 68. da mi se javi. Moja adresa poznata je uredništvu Glasnika.

Josip T.

Ovo je pismo iz Bugojna, i adresa je stvarno u uredništvu Glasnika.

ZAKAŠNJELO PISMO IZ BOSNE

Nije lako uvijek ni pisati, a kamoli se slikati. Treba za to i sunca i vedrine i svježine. Kad se sve to sabralo, javiše nam se prijatelji čije pismo donosimo.

Veljača je, snijeg i hladno. Putovi su zameteni. Sela na proplancima Rostova podno planine Vranice obučena su u bijelo. U 130 domova živi 750 katolika. I to kakvih!

Nedjelja je, dan Gospodnji. Iz razbacanih sela penju se uskim prtinama prema crkvi stotine vjernika. Bez velika razloga ne ostaje se kod kuće. Osobito prednjači mladež, zdrava, brojna i razdragana, ponosna i u vjeri odgojena. Kao što borovi stoljetnih šuma prkose vjetrovima i olujama, tako i ova mladež prkosi svemu pomodarstvu i čuva svoju vjeru. Ne bježi od onoga što je lijepo i suvremeno, ali ničim ne želi zamijeniti vrednote svoje vjere. Ona je u tim mladim ljudima duboko ukorijenjena. Dirnuti im vjeru, znači dirati najintimnije njihove osjećaje, bez kojih ova mladost ne bi bila ono što ona jest. S vjerom se rađa, iz vjere živi, vjerom osmišljava svoje životne putove. Vjera je prožima nepatvorenom ljubavlju prema svakom čovjeku, prema Crkvi, svome narodu i domovini.

Nakon Mise mladi rado povedu kolo. Jedne nedjelje, prohladne prošle veljače, u starinskoj nošnji koju čuvaju i samo u svečanim zgodama oblače, zaigraše kolo na snijegu u crkvenom dvorištu. Mladi, ponosni, vedri i radosni! Tko ih ispunja veseljem? Već vam rekoh u ovom pismu koje s naših brda šaljemo svim čitateljima Glasnika, našim prijateljima! Ne vjerujete? Dođite, navratite se, rado ćemo s vama podijeliti veselje naših srdaca i ljepote naših planina Bosne ponosne!

Drago S.

Oaza tišine u pustinji vreve

FRATROVAC 38, DOM MIRA I MOLITVE

PRILIKA KOJU DUGO TRAŽIMO

Čitatelji Glasnika već znaju da se u obnovljenoj zgradi kraj isusovačkog sjemeništa »Augustin Bea« na Fratrovou u Zagrebu gotovo svakog mjeseca održavaju duhovne vježbe za odrasle vjernike. Lijep broj je te duhovne vježbe već obavio, a neki i po dva puta.

S tom duhovnom obnovom počelo se dosta široko obzirom na dob, spol, zanimanje ili izobrazbu. No, budući da nisu u svakoj dobi ili zanimanju isti problemi i iste potrebe, počeli smo organizirati posebne tečajeve za osobe do 50. godine života, a posebne za osobe preko te dobi. Nadamo se da ćemo s vremenom moći prijeći na ono što bi bilo najbolje, a to su duhovne vježbe napose za mlade prije braka, za mlade roditelje, za ljude koji snose teret života, i za one koji polako osjećaju da je taj teret dobrano savio njihova leđa. Ovdje donosimo dojmove onih koji su te duhovne vježbe obavili, uvjereni da će vam njihovo iskustvo najbolje saopćiti o čemu se radi. U ovom svibanjskom broju Glasnika ograničit ćemo se samo na dojmove starijih od pedeset godina, a u lipanjskom broju objavit ćemo dojmove mlađih od pedeset godina — a bilo je među njima i studenata, mladih radnika i radnica, mladića i djevojaka.

O. STJEPAN KUZMIĆ, O. ZVONIMIR MAJIĆ I SKUPINA SJEMENIŠTARACA, RAZGOVARAJU SA SUDIONICIMA DUHOVNIH VJEŽBA O SVEĆENIČKOM I REDOVNIČKOM ZVANJU

SUSRET S ISUSOM, RADOST I ZAHVALNOST

Većina izjava koje su nakon obavljenih duhovnih vježbi dale starije osobe, izriču osjećaje radosti i zahvalnosti Bogu što su mogle sudjelovati u tako dragocjenoj i uspješnoj duhovnoj obnovi, za kojom su dugo čeznule. Mnogi ističu: »To se ne da opisati!« »Kao da mi je govorio sam Isus.« »Kao da sam na Fratrovcu srela samog Isusa.« »Toliko sam se osvježila u duhovnim nagovorima da vam to ne mogu izraziti. Osjećala sam da mojoj duši govori sam Isus.« »Ovdje sam doživjela najljepši susret s Isusom.«

Točan je taj duhovni doživljaj. To je zaista duhovno doživljavanje Božje blizine i susreta s Isusom. On je govorio njihovim dušama, On ih je hranio svojim Tijelom. Za susret i riječ, on se poslužio susretom i riječju voditelja. Radost i mir Isusov su dar. Hvala mu!

OAZA MIRA UZ IZVOR ŽIVOTA

»Odlazimo radosni i veseli, s nadom da ćemo se o-

pet vratiti u ovaj lijepi kraj i ponovo doživjeti iste divne trenutke« — završava svoj prikaz dojmova jedan bračni par nakon duhovnih vježbi. »Dođoh umorna i duhom i tijelom. Ovdje sam u sabranosti okrijepila svoj život... Samo mjesto gdje se održavaju duhovne vježbe prava je oaza mira i tišine u ovom bučnom svijetu. Tko želi naći duhovnu okrepu neka samo dođe na taj izvor duhovnog života!« »Za mene i za moju suprugu ove su duhovne vježbe bile osvježenje naše vjere, i toliko željena duhovna obnova. Proživljeni časovi u tako svetom ozračju ne mogu biti zaboravljeni.«

Da se radi o pravoj duhovnoj oazi mira, svjedoče napose oni koji su se u duhovnim vježbama uz pomoć voditelja posebno lijepo pripravili na svetu Ispovijed, pa su je doživjeli kao pravo preporođenje. »Nema tog novca kojim bih mogla platiti smirenost koju sam doživjela, osobito po svetoj Ispovijedi.« »Odlazim odavde presretna jer sam našla smirenje u svome Bogu koji me u Ispovijedi obdario svojim mirom.«

Nije dakle pretjerano reći da su duhovne vježbe prava oaza duševnog mira, osvježenja i preporođenja na novi život u Isusu Kristu.

KROZ ŠKOLU EVANĐELJA DO SMISLA ŽIVOTA

Većina kroz duhovne vježbe nađe smisao svojih patnja i učvrsti se u kršćanskom gledanju na život koji im je, sami priznaju, počeo pomalo blijediti. »Ovo je kuća molitve i škola Evanđelja.« »U ovoj svetoj kući skupio sam snage za daljnji život i za daljnja trpljenja koja me u životu čekaju.« »Ove duhovne vježbe su me puno ojačale u vjeri i sada potpunije shvaćam smisao svoga trpljenja. Više mi ni jedna žrtva neće biti preteška jer znam zašto živim i zašto trpim.« »Sretna sam što sada znam da je Isus sa mnom u mojim bolima i radostima.« »Osjećam da su mi ove duhovne vježbe vjeru još više produbile, i bolje sam upoznala Isusa, svoga Spasitelja i najboljeg Prijatelja.« »Živjeti s Isusom, trpjeti s Isusom i spasiti se s Isusom!«

DUHOVNO OBNOVLJENI MOLE ZA DUHOVNA ZVANJA

Sama činjenica što se duhovne vježbe daju na prostoru isusovačkog sjemeništa »Augustin Bea«, odlična je prilika da se progovori i o duhovnim zvanjima. Svećenička i redovnička zvanja su velika i goruća potreba Crkve u našem narodu. I Sveti Otac poziva cijelu Crkvu da se moli za duhovna zvanja. Sudionicima duhovnih vježbi na Fratrovcu nastoji se probuditi svijest o toj velikoj zajedničkoj brizi. Uvijek dođe i nekoliko sjemeništaraca koji im govore o sebi, kako su osjetili Božji poziv, i kako gledaju na svoj budući svećenički ili redovnički život. Ljudi postaju svjesni da je svećeničko ili redovničko zvanje dar koji Bog daje po molitvi. Mnogi nam kasnije i pišu da se mole i žrtvuju za duhovna zvanja, neki čak svaki dan. Velika većina to čini u znak zahvalnosti za milosti koje su sami primili uz to Sjemenište.

Ova školska godina ide polako kraju. Mladići i djevojke opet će se odlučivati kojim životnim putem da krenu. Molimo Gospodina da ih pozove u svoj vinograd, i da ukloni sve zapreke koje bi im mogle stajati na putu. Naš su narod počele pogađati najrazličitije neimaštine, ali ga može ubiti samo prazna kolijevka, prazno sjemenište i prazan samostan.

Priredio: S. K.

SUDIONICI DUHOVNIH VJEŽBA OBIČNO SE FOTOGRAFIRAJU DA PONESU USPOMENU I LAKŠE SE SJETE JEDNI DRUGIH

Srce Isusovo obećaje obilje blagoslova

Piše: Srećko CETINIĆ

»IZLIT ĆU OBILJE BLAGOSLOVA NA SVE NJIHOVE POTHVATE«
(5. Obećanje)

Građevinskog tehničara Mirka poznam kao trijezna čovjeka i prokušana vjernika. Zajedno sa svojom suprugom Marijom, kćerkama i sinom svjedoći svoju vjeru kako u radnim zadacima, tako i na molitvenim zborovima. Jednom, kad sam ga posjetio, zapodjenuh razgovor o Isusovom obećanju da će blagosloviti dobre pothvate svojih štovatelja. Tako smo svi ušli u razmišljanje. Evo što su izrazili pojedini članovi te obitelji.

»Uvjeren sam, reče Mirko, da snagom vjere možemo dokučiti kako Bog bez ikakva zamaranja i posustajanja prati naša dobra djela svojom očinskom dobrotom. Što me ta svijest više prožima, više sam i sâm potaknut da nasljedujem božansku dobrotu. No, Bog se u dobroti ne da natkriliti pa iz dana u dan izlijeva na nas sve obilniji svoj blagoslov.«

»Tako je, nadoda Mirkova žena Marija, ali Božji blagoslov nipošto ne znači da će nam Bog uvijek priskrbiti onaj uspjeh za kojim mi idemo. To je samo jamstvo da naše nastojanje neće ostati bez ploda, iako nam taj plod nije uvijek očit. Osim toga, ako uspjeha nema zbog našeg propusta ili promašaja, blagoslov je u tome što imamo snage priznati svoju krivnju i prihvatiti odgovornost, uz nastojanje da štetu popravimo. Nesebično zalaganje bez tjeskobnog očekivanja željenog uspjeha, veći je znak Božjeg blagoslova nego sam uspjeh.«

»U koliko u svom pothvatu ne uspijemo tuđom krivnjom, uključi se u razgovor i starija kćerka, studentica pedagogije, blagoslov Božji je u hrabroj i pomirljivoj strpljivosti, a nadasve u iskrenom opraštanju. Takvo vladanje svakog plemenitog čovjeka navodi da spremno i bez osjećaja poniženosti pruža zadovoljštinu za svoju krivnju, pa da onda i sam doživi Božji blagoslov.«

»Ja mislim da blagoslov ne izostane ni onda kad nam pothvat ne uspije zbog prirodnih katastrofa«, dometnu mlađa kćerka studentica, »samo što nam se on tada daje kao snaga da teškoće podnesemo bez kukanja što nas je snašao težak život. Blagoslov je tada u tome što imamo snage da se pitamo što nam je činiti u takvim prilikama i da to činimo.«

»Blagoslov je Božji u tome da vjerno i ustrajno poduzimamo sve što Krist od nas traži, jer tada i Bog čini što mi ne možemo«, reče sin Marijan, također već student. Isus je od apostola zahtijevao da bace mreže, iako su iz iskustva znali da nakon uzaludne noći, sada, po bijelom danu, nema nikakve nade u uspjeh. Njihovo dugogodišnje ribarsko iskustvo našlo se na iskušenju. Ali oni su imali povjerenja u Isusa koji ih nikad nije iznevjerio. I ulovište veliko mnoštvo riba«.

Bio sam iznenađen širinom i ozbiljnošću njihova shvaćanja Isusovog obećanja blagoslova. Treba dakle svoje planove podvrći Njegovima, i svoje očekivanje graditi na vjeri da Božja ljubav daje ono što je za nas najbolje, a ne ono što je nama najdraže. Tada blagoslov našim pothvatima sigurno neće izostati.

Biseri Srca Marijina: poniznost i ljubav prema bližnjemu

»OTKUDA MENI TO DA MAJKA GOSPODINA MOJEGA DOĐE K MENI?« (Pohođenje Marijino, 31. svibnja)

Piše: Ante KATALINIĆ

Isus nas je posve jasno učio da je »prva i najveća zapovijed«: »Ljubi Gospodina Boga«; a »druga je ovoj jednaka: »Ljubi bližnjega svoga« (Mt 22,37 s.). Zašto je druga jednaka prvoj? Jer je moj bližnji slika Božja; još više: on je ud Kristova otajstvenog Tijela. U bližnjemu moram gledati samoga Krista. I da ne bi u toj stvari kome bilo što nejasno, Isus nam posve razgovijetno kaže: »Sve što želite da ljudi čine vama, činite i vi njima! U tom je sav Zakon i Proroci« (Mt 7, 12). Dakle, sažetak Objave glasi: »Ljubi bližnjega!« Tu svoju nauku Krist je zasvjedočio svojim primjerom. Dao je svoj život za bližnjega, za nas.

Posve je razumljivo da nam je i Marija morala ostaviti primjer savršene ljubavi prema bližnjemu. I ostavila ga je. Ne mislimo ovaj čas govoriti o njezinoj ljubavi prema nama koju je zasvjedočila kod Utjelovljenja Božjeg Sina i pod križem ili prije toga u Kani. Promotrit ćemo onaj događaj u kojem nam je primjerom pokazala da se savršena ljubav prema bližnjemu sastoji u poniznom služenju onima s kojima živimo, koji su nam blizu.

Na blagdan Blagovijesti postala je Božjom Majkom. Tada se uzdigla neshvatljivo visoko iznad svih stvorenja. Čovjek bi očekivao da će se Ona nakon toga povući u samoću i predati se uzvišenom razmišljanju tog velikog otajstva. Ali ništa od toga. Naprotiv, sv. Luka nam u Evanđelju jednostavno piše da se Marija tih dana žurno uputila u planine. Otišla je iz Galileje preko Samarije u Judeju, u posjete svojoj rođakinji Elizabeti. To je bilo udaljeno više dana hoda. Zašto u posjete? Zato jer je od Anđela u Blagovijesti čula da joj je rođakinja Elizabeta, premda već u poodmakloj dobi, začela, i da uskoro ima roditi. A Marija je znala da je Elizabeta siromašna i da nema nikoga tko bi je za vrijeme porođaja dvorio. I Marija, koja je onog časa postala Božjom Majkom, dakle Kraljicom ljudskog roda, svemira i svega stvorenoga, odmah se diže i ide u posjete siromašnoj rođakinji. Zbog čega? Da pere, nosi vodu, cijepa drva, da kuha . . .

»Otkuda meni to, da Majka Gospodina mojega dođe k meni!?« uskliknula je Elizabeta. Ispunjena Duhom Svetim, spoznala je onog časa da Marija pod srcem nosi Bogočovjeka.

»Veliča duša moja Gospodina; duh moj kliče od radosti u Bogu, Spasitelju mome, jer milostivo pogleda na neznatnu službenicu svoju. Gle! Odsad će me 'blaženom zvati' svi naraštaji, jer mi velike stvari učini Silni, čije je ime sveto . . .« odgovorila je Marija.

Marija ostade s Elizabetom oko tri mjeseca; zatim se vrati svojoj kući (Lk 1, 46—49,56).

Veličanstven prizor! Dah nam staje dok ga promatramo .Uzmimo u ruke Evanđelje, pročitajmo tu stranicu.

Služiti bližnjemu zbog Boga, u tome je smisao života.

Putovi duha

Piše: prof. Radovan GRGEC

Suvremeni čovjek, udišući zagušljiv zrak zasićen praktičnim materijalizmom, čezne za slobodom Duha koji puše kamo i kako hoće, prvenstveno tamo gdje se njegovu djelovanju ne postavljaju zapreke. Sve veći broj duhovnih i »duhovskih« pokreta u naše vrijeme, pogotovo među mladima, govori nam o toj čežnji i težnji. Ta se gibanja javljaju u Crkvi, rođenoj na prvi blagdan Duhova, ali i izvan nje, u najrazličitijim sredinama. Znamo da je vrijeme Duha vrijeme Crkve. Isto tako znamo da valja, kako reče jedan uvaženi sociolog, duh učiniti stvarnim a stvarnost duhovnom. Međutim, valja znati i »razlikovati duhove«.

Raspoznat ćemo ih najbolje po plodovima Duha, a to su: »ljubav, radost, mir, velikodušnost, uslužnost, dobrota, vjernost, blagost i uzdržljivost«, kako kaže sv. Pavao (Gal 5,22—23). Na prve Duhove Duh Sveti najavio je svoj dolazak vihorom i plamenim jezicima, vatrom i svjetlošću zajedništva, jakosti, mudrosti i poniznosti. Vjerujemo da Duh »puše« kroz svakoga vjernika, ali ne vjerujemo da su iz njegova djelovanja »izuzeti« neki stariji ili »neprosvijetljeni vjernici, pa čak i predstavnici crkvene hijerarhije, kako to misle neki mladi nadobudni osporavatelji crkvenih institucija. Zahvaljujući snazi događaja Uskrsnuća, na Duhove se rodila Crkva kao ustanova, i ta »institucionalna« Crkva, kao i ona »karizmatička«, prostor je djelovanja Duha Svetoga.

Na poseban način Duh Sveti, treća božanska osoba, koja proizlazi od Oca i Sina, djeluje na nas po sakramentu sv. Potvrde. Na nama je da primimo njegove darove i plodove, ne postavljajući zapreke njegovu djelovanju. Najistaknutiji odabranici Duha Svetoga bili su uvijek ponizni službenici Božji, među kojima prvo mjesto pripada Mariji, koju u ovom mjesecu slavimo kao Kraljicu svibnja. Nije čudno što danas neki teolozi vole raspravljati o njoj kao o »Prijestolju Mudrosti«.

Od svih pak rasprava o »proizlaženju« Duha Svetoga i o Marijinu »posredništvu« mnogo je važnija naša praktična pobožnost prema Presvetom Trojstvu i prema Majci Kristovoj. Svjedoci smo rađanja novih oblika pobožnosti prema Duhu Svetomu i prema njegovoj »odabranici«, Blaženoj Djevici Mariji. Jedan od novijih marijanskih pokreta jest i Marijina legija, koja se proširila osobito u misijskim zemljama.

Budimo spremni i raspoloživi za djelovanje Duha kao što je bila i Marija, koja je hrabro pošla njegovim putovima. Duh Sveti nas »pobožanstvenjuje« čineći nas dionicima svojih darova i naravi. On nas oživljava stvaralačkim duhom da bismo, poput Marije, mogli obnavljati lice zemlje.

Mariju štuju i katolici i nekatolici, i obrazovani i neuki. Pred očima mi je slika liječnice-pedijatra koja se u filmu »Variola vera« na koljenima obraća Bogorodici moleći je da očuva djecu iz njezina odjela od strašne zaraze boginja i od smrti.

Potaknuti Duhom Svetim, i *mi molimo s čitavom Crkvom*: »Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike sada i u času smrti naše!« Po njezinu moćnom zagovoru dolazimo do Sina idući putovima njegova Duha.

Nakana Apostolata molitve

DA BI KRŠĆANSKA OBITELJ UISTINU BILA VJERNIČKA ZAJEDNICA IZ KOJE ZRAČI RADOSNA VIJEST.

Obitelj i radosna vijest

»Kad molite, iz dva zrna rastu četiri stabljike«, rekao je jednom sv. Ivan Don Bosco. Time je htio istaknuti vrijednost i moć molitve, pa je dobro da tu njegovu misao imamo na pameti upravo u svibnju kad nas sv. Otac poziva da se molimo posebno za obitelji da bi ispunile svoju apostolsku ulogu među svojim članovima, u Crkvi i u svijetu.

Ta je nakana uzeta iz njegove Apostolske pobudnice »Obiteljska zajednica«. Sama ta pobudnica, koju imamo prevedenu i na hrvatski, rezultat je rada Biskupske sinode koja je zasjedala u Rimu ujesen 1980. Po završetku svojih vijećanja, sinodalni oci su zamolili Papu »da bude pred čovječanstvom tumač žive brige Crkve za obitelj, te da u tom smislu donese i prikladne smjernice za život«. Papa je to i učinio spomenutom pobudnicom, a o obitelji i inače često govori. Uvjeren je, naime, da dobro pojedinaca, naroda i Crkve ovisi upravo o obitelji.

Papa se u prvom redu obraća kršćanskim obiteljima i uvijek ističe misao sv. Augustina da je obitelj Crkva u malom pa tu misao razvija na temelju Objave.

Po čemu je kršćanska obitelj vjernička zajednica? U prvom redu po tome što vjeruje u Boga kao temelj svoga zajedništva, što svoju ljubav smatra odsjajem Božje ljubavi, što Božje nakane prihvaća za svoje ciljeve i što se za ostvarenje tih ciljeva služi sredstvima koja joj je sam Krist stavio na raspolaganje. Takva obitelj svoje sjedinjenje s Bogom ne očekuje tek u dalekoj budućnosti, nego ga proživljava već u sadašnjosti. Njezino se, naime, zajedništvo zasniva na sakramentu ženidbe, vidljivom znaku ustanovljenom od Krista, koji ne samo da to nevidljivo otajstvo označuje, nego ga i ostvaruje. Svaki pak sakramenat je ponazočenje Isusovog prijelaza iz smrti u život, ali tako da i nas uključuje u njegovo umiranje i u uskrsnuće. To je nesebično predanje samog sebe za druge, da bismo postigli sebe i druge. To je radosna vijest koju je Isus navijestio i sam na sebi ostvario, tako da je On sam ta Radosna Vijest.

Budući da smo u njegovoj smrti i mi umrli, i uskrsnuli u njegovom uskrsnuću radost koja i druge osvaja i spasava. Umrijeti s Kristom i uskrsnuti s Kristom znači postati otajstveno JEDNO s Njim, njegovo Tijelo, Crkva. I kao što proslavljeni Krist zrači radošću, i tek proslavljen može udijeliti plodove svoje muke i smrti, tako i Crkva mora zračiti radošću spasenih i dijeliti darove spasenja.

Ono što je zadatak Crkve kao cjeline, to je zadatak i svih pojedinaca i zajednica kao živih stanica Tijela. Obitelj je za tu spasiteljsku ulogu posebno prikladna u krugu svojih članova, pa ju je zato Krist i uzvisio na dostojanstvo sakramenta, ne mijenjajući, nego posvećujući njezine prirodne zakone. Zajednica u kojoj se stvara prirodni život, najprikladnija je da svojim članovima navijesti i iskustveno pokaže Božju ljubav.

Kad nas dakle Papa poziva da ovog mjeseca posebno molimo za kršćanske obitelji, stavlja pred nas nakanu koja zadire u samu bit spasenja. Moliti na tu nakanu znači moliti za »novo lice obitelji i Crkve« za lice koje će privlačiti i spasavati.

Josip ANTOLOVIĆ

Radni svetac

Piše: Josip ĆURIĆ

Ima svetaca, koje ljudi još za njihova smrtnog života veličaju kao Božje ugodnike; no ima i takvih, koji sav svoj vijek prožive nepoznati, nepriznati i od najbliže okoline. Oni prvi umiru već »na glasu svetosti«; drugi, međutim, kroz stoljeća i tisućljeća ostaju u zabiti, bez imena i bez spomena u kalendarima. Možda bi se u tom smislu mogla shvatiti davna Vulgatina izreka: »Čudesan je i raznolik Bog u svojim svetima!« (Ps 68, 36) Zaista, Bog ne stvara duše »konfekcijski«, niti ih vodi u nebo sve na isti način; u Njegovoj milosnoj obradi svaki je svetac doslovce »unikat«. Što se grješnika tiče, oni plitko oponašaju Sotonu, Božjeg Protivnika i Čovjekoubojicu od postanka; stoga je u dnu svakoga grijeha smrtonosna, prokletnička dosada. Ali kod svetaca, milost iz dna duše iznosi na vidjelo najizvorniju, najosobniju jezgru bića: stoga je svaki od njih originalan, osebujan, neponovljiv ...

Na osobit način vrijedi ovo za Josipa iz Nazareta, Poočima Kristova. U nazaretskoj obitelji bio je on najmanji, na posljednjem mjestu: svoj zemaljski vijek proživio je tako ponizno te ne znamo ni kad je preminuo. Čini se pak da je i u nebeskoj slavi ostao sebi savršeno dosljedan; ni ondje se on ne »gura« na prva mjesta. Hranitelj Kristov bio je uvijek radni, nikad »paradni« svetac ... Trebalo je da proteče tisuću godina, dok mu nije sv. Bernard pribavio »ulaznu vizu« u teološke rasprave. Istom pet stoljeća kasnije dospjet će Josipovo ime u liturgijske knjige, a tek od 1621. godine blagdan mu je obvezatan za sveopću Crkvu. Tom su promaknuću utrli put veliki svečevi štovatelji: Ignacije Lojolski, Terezija Avilska i Franjo Saleški. Za njima se povela i pobožnost i umjetnost Novoga vijeka, predvođena slavnim Josipovim slikarom Murillom. Papa Pio IX. smatrao je umjesnim da, usred najtežih progona, ovom Nazaretskom Tesaru povjeri brigu za cijelu Crkvu, dok se Pio XII. odvažio da pođe još jedan korak dalje: 1. svibnja 1955. uspostavio je spomendan Svetog Josipa Radnika. Smatrao je da ovaj Božji ugodnik jedini može stati na kraj pitanjima, koja nemilo potresaju današnjicu, a rješenja im još nitko ne zna.

Sva ta »imenovanja« prihvatio je Poočim Kristov na svoj način, bez ijedne riječi; do bučnih naslova i nastupa on nikada nije mnogo držao. Njemu je vazda bilo očito da Božji usjevi rastu tiho i veoma polagano; stoga štropot i buka mogu značiti samo jedno — da nešto pada u rasulo i propast. Kao svetac koji je već u Nazaretu »Isusovu Stvar« nečujno promicao, Josip i danas izbjegava spektakularne podvige i gromoglasna čudesa: on djeluje onako, kako je najpotrebnije i najuspješnije, »iz pozadine«! Njegova prva briga jest mali svijet, radni svijet, koji živi u sivoj svagdašnjici — uz malo nadanja, ali mnogo stradanja. Tim skromnim dušama pomaže on na bezbroj načina dokazujući iz dana u dan da je najveća stvar »biti vjeran u malom« ... Tko god ga zazove, brzo će se uvjeriti u istinitost ovih navoda.

»POLJE SVETOG JOSIPA«

Prvi vrhbosanski nadbiskup Josip Stadler uvelike je štovao sv. Josipa. Kad je bio odlučio da na dobrobit hrvatskog naroda osnuje Družbu Sestara Služavki Malog Isusa, odredio je, neka Sestre — uz Gospu, prvu Isusovu »Služavku« — na osobit način časte i Njezina Zaručnika. Nedaleko Travnika, pribavio je Stadler Sestrama zemljište i dao mu ime »Polje sv. Josipa«. Trebalo je da ga redovnice obrađuju, te s vremenom izgrade crkvu, školu i dom za najsiromašnije među siromašnima — za duševno nerazvijene mališe. Početkom 1907. godine stigoše prve Sestre iz sarajevske kuće-matice u novu postojbinu: sedam njih smjestilo se siromaški u drvenoj kolibi, koja je imala tri nazovi-sobe. Ljetina je one godine bila oskudna, pa su skromno živjele o grahu i

krumpiru. Najteže im je bilo, što su svakog jutra morale cijeli sat pješačiti do župne crkve u Vitezu, da bi pribivale Službi Božjoj. Jednog kasnog popodneva krenuo je župnik iz Viteza da u blizini Sestara providi teškog bolesnika; nažalost, ovaj preminu prije svećenikova dolaska. Budući da se već spustila noć, zamoli župnik Sestre da ga prime na konak. One počeše plakati od ganuća i veselja, što će Euharistijski Isus jednu noć proboraviti pod njihovim krovom. Sve do jutra bdjele su u molitvi i suzama pred Gospodinom. Sporazumješe se da će kroz devet dana moliti sv. Josipa, da im omogući kakvu-takvu kapelicu pod vlastitim krovom. Posljednjeg dana devetnice krene poglavarica u Travnik, gdje sretne isusovca o. Puntigama. Ovaj je iznenadi riječima: »Sestro, imam nešto za Vas!« I pruži joj novac, dobiven iz Beča — kao pomoć siromašnim bosanskim crkvama. Svota je dostajala, da Sestre mognu načiniti omanji oltar i nabaviti nešto crkvenog ruha. Sâm je nadbiskup Stadler došao iz Sarajeva, da blagoslovi novu kapelicu. Prema njegovu svjedočanstvu, bila je ta izba do skrajnosti siromašna, no ispunjena Mirom u Utjehom kao nekoć Betlehemska Stajica.

Međutim je Sestrama u Sarajevu teško obolio konj, njihova ekonomska uzdanica. Zamoliše sv. Josipa, da im ga ozdravi, a zauzvrat one će siroticama kraj Viteza pokloniti malo svinjče. I, da se ne bi svetac predomislio, smjesta poslaše svoj dar vlakom u jednoj vreći. Još četveronožni putnik nije bio prispio do svog odredišta, a već je samostanski konj zdrav i krepak kasao po Sarajevu. No, tu još nije pričі kraj! Kad Sestre na »Polju sv. Josipa« razvezaše vreću da iz nje izvade živi poklon, iskoči mali utamničenik napolje i nestade u obližnjoj šikari. Svih sedam Sestara tražilo ga do mrkle noći, no bjeguncu nigdje traga. Žalosne, preporučiše stvar sv. Josipu i krenuše na počinak. Ali, nije im bilo suđeno da s mirom usnu! Najedanput se pred vratima njihove drvenjare oglasi čudan štropot: vratio se mali bjegunac i svojim uobičajenim zovom počeo tražiti konačište.

Na početku zime pođe kućna poglavarica s još jednom sestrom u Travnik, da nakupuju raznih potrepština. Na kraju zamoli pratilica svoju pretpostavljenu, da joj za osobnu uporabu kupi važnu sitnicu — jedan glicerinski sapun: od teškog posla i studeni stradala joj je koža na objema rukama. Ali je u poglavaričinu novčaniku bilo još samo toliko novca, da mognu platiti vožnju do kuće. Odrekoše se dakle toliko željkovanog sapuna. Međutim pođoše do isusovačkog samostana, da posjete nakratko kućnog ekonoma. Pri rastanku ovaj im reče: »Netko je od moje subraće ostavio malen zamotak pred kipom sv. Josipa na kućnom hodniku. Uzmite ga, možda će kojoj Sestri biti na korist! Razmotaše papir i ugledaše glicerin-sapun ...

POLJE JE SVIJET (Mt 13,38)

Kronika »Služavki Malog Isusa« kraj Viteza nije zabilježila samo niz sitnih, dražesnih uslišanja kojima je sv. Josip pomagao svoje »polje«. Kad je ustrebalo, činio je Pokrovitelj svete Crkve i mnogo veće zahvate. On je Sestrama priskrbio 40.000 predratnih forinti, da uzmognu izgraditi krasan dom s crkvom i školom — pravi građevinski dragulj u ondašnjoj Bosni. Ipak, najbolje se pokazao »u svom elementu«, kad je skromnoj redovnici pribavljao sapun za ruke ili kad je utješio razočarane duše vrativši im izgubljeno blašče. Tko umije na ovakav način »biti vjeran u malom«, taj u srcu nosi nevjerojatno veliku i nježnu ljubav. To je ona ljubav, o kojoj je pisano da pobjeđuje sve — pa i samu Smrt.

Danas nema u blizini Viteza ni »Služavki Malog Isusa« ni »Polja sv. Josipa«. Ratni vihori i poratne nedaće dokrajčiše ovo plemenito Stadlerovo djelo. Da li su ga posve uništile? Nipošto! Samo su negdašnjem »polju« srušene ograde i na taj način razmaknute granice: sad je zapravo cijela kugla zemaljska pretvorena u »Josipovo polje« ... Jamče to Kristovi namjesnici — od Pija XII. do Ivana Pavla II, od uspostave blagdana Josipa Radnika do enciklike o smislu i značenju ljudskoga rada. U svijetu koji se diči industrijskim napretkom, a strepi pred mnoštvom nezaposlenih; koji se smatra superkulturnim, a danomice mu raste broj nepismenih; koji se hvasta astronautikom, a zemlju je zatrovao atomskim i drugim otpacima; koji se zove humanim, a bezdušan je prema nerođenima, prema gladnima ... u tom svijetu veoma je suvremena biblijska riječ: »Idite k Josipu!«

Papa - molitelj i hodočasnik

Svi koji su izbliza poznavali kardinala Karola Wojtylu vidjeli su i osjećali da je on čovjek molitve. Njegova misao stalno obogaćivana u povezanosti s Bogom, uvijek se odlikovala pažnjom i promišljenošću. I danas kao papa on u miru i tišini osluškuje glas Duha Svetoga, i u svemu što poduzima vodi ga Kristov Duh. Tako o papi Ivanu Pavlu II. piše francuski novinar José de Broucker. Sve su njegove propovijedi, predavanja i nagovori puni Duha Kristova. Papa stalno svoj rad prožima i izmjenjuje molitvom. Tako ono što drugima govori »i sam svojim potvrđuje činom«. Svaki nastup počinje pozdravom Hvaljen Isus! Tako počinje i svoju nedjeljnu molitvu Anđeoskog pozdrava Gospi, i audijenciju srijedom kad prima velika mnoštva ljudi, koji dolaze da ga čuju.

ISTINSKI ODAN MARIJI

Majku Isusovu i Majku Crkve štuje istinski i odano. Krunicu moli svaki dan, a jednom mjesečno predmoli je na Radio-Vatikanu, pozivajući kršćane da se u svim svojim potrebama mole Gospi. Molitvu krunice preporučuje osobito obiteljima jer je u njoj sadržano Evanđelje. Pjeva u čast Gospi pjesme pune osjećaja, ali i sadržaja. Rado se spušta na koljena pred Gospinim kipom ili slikom, a pred likom Gospe Čenstohovske moli se osobito za Crkvu i svoju domovinu Poljsku. Kako sam moli, tako se i drugima, osobito bolesnicima, preporučuje u molitve, da bi mogao služiti svim kršćanima i svim narodima.

RAZMATRA MUKU ISUSOVU

Kao nekad apostol Pavao, čije ime nosi, i Papa ne želi znati drugo osim Isusa Krista, i to raspetoga. Zato svaki dan obavlja pobožnost Križnoga puta. Tako je radio i kao kardinal za vrijeme sabora. Vidjeli su ga jedne noći kako tiho otvara vrata kapelice samostana u kojem je stanovao, začas se sabrao i u pravom smislu riječi pao na koljena pred prvom postajom Križnoga puta. Sklopljenim rukama i sagnute glave, pobožno i sabrano počeo je razmatrati otajstva Muke Kristove od početka do kraja. Time je djelovao potresnije nego bio kojom propovijedi, tvrdi Marija Winowska, koja je napisala i knjigu o Ivanu Pavlu II. Tako se uživi kao da je na Kalvariji kod same Isusove muke i smrti. Zato često i rado poziva na vjernost Kristu i njegovu križu, da ne činimo ništa što bi vrijeđalo Krista ili bi bilo na štetu pojedinca ili zajednice.

Svoja pastirska pisma i poruke, svoje propovijedi, sve sređuje i dotjeruje pred oltarom na kojem je Srce Isusovo u Hostiji. To tvrde njegovi najbliži. Neke tekstove za Sabor pisao je na koljenima. Njegov razgovor s Kristom neprekidan je i stalan. To se opaža i u njegovim propovijedima i pri susretu s njim.

HODOČASNIK SAV ZA KRISTA

Papa Ivan Pavao II. rado hodočasti u velika svetišta Gospe ili svetaca, napose

mučenika. Sva su ta putovanja sasvim molitvena, jer se prije svakog nastupa najprije spušta na koljena. Enciklika »Otkupitelj čovjeka« svjedoči o njegovoj duši povezanoj s nebom. Svećenička i redovnička zvanja uvijek preporučuje svima u molitve, jer je tako želio Isus. Riječ sv. Tome Akvinskog: »Euharistija čini Crkvu« sadržaj su njegove vjere o Crkvi.

Nikad nije ništa činio polovično, jer je polovičnost mrska Bogu. Zato uvijek poziv|je sve da potpuno vjeruju u Isusa Krista i da mu se predaju cijelim srcem, bez pridržaja. Dok je još bio kardinal u Krakowu, na njegov poticaj i uz njegovu suradnju, nastala je knjiga od 400 stranica pod naslovom: »Tko je za mene Isus Krist?« Mnoge su se duše probudile iz vjerskog mrtvila čitajući baš tu knjigu.

Takav je naš Sv. Otac: povezan s Bogom, odan Mariji, napojen na izvorima Kristova milosrđa, hodočasnik koji vodi hodočasničku Crkvu na uzvišenu Goru Gospodnju.

Srećko BOŠNJAK

Papina molitva u Fatimi

Prošle godine, 13 svibnja, na spomendan fatimskih ukazanja, Papa je posjetio Fatimu kao molitelj i hodočasnik. Tom zgodom je u velikom Gospinom svetištu ovako molio:

»Majko, povjeravam Ti i preporučujem svijet, sve ljude i sve narode. Bezgrješno Srce Marijino, pomozi nam da pobijedimo zlo koje se tako lako ukorjenjuje u srcima današnjih ljudi.

Oslobodi nas od glada i rata!

Oslobodi nas od atomskog i svakog drugog rata!

Oslobodi svijet od atomskog uništenja, a nas same od samouništenja!

Oslobodi nas od ljudskog grijeha protiv čovjeka u začeću!

Oslobodi nas od međusobne mržnje i svakog gaženja dostojanstva sinova Božjih!

Oslobodi nas od svih vrsta nepravdi u društvenom, narodnom i međunarodnom životu!

Oslobodi nas od nepromišljenosti kojom se gaze Božje zapovijedi!

Oslobodi nas od pokušaja koji se čine da se iz ljudskih srdaca izbaci i sama istina o Bogu!

Oslobodi nas od grijeha protiv Duha Svetoga!

Majko Kristova, primi vapaj u koji se slijeva patnja svih ljudi i svega čovječanstva!

Neka se još jednom u povijesti pokaže neizmjerna moć milosrdne ljubavi! Daj da se zaustavi zlo, da se preobraze savjesti! Neka u Tvom Bezgrješnom majčinskom Srcu svima zasja svjetlo Nade!

Želim Ti, Majko, koja poznaš sve strave svijeta i brige svih svojih sinova, uputiti još jednu molbu: Zauzmi se za mir u svijetu, među zaraćenim narodima u kojima vlada uzajamna mržnja!

(Slobodan prijevod)

Redovništvo je poziv na svjedočenje

Piše: Stjepan KUZMIĆ

U ljudskom društvu vrlo često prevladava sebičnost, oholost i nasilje. Čovjeka se više prosuđuje po onome što ima i može nego po onome što on jest. To je krivi postupak koji čovjeka ne vodi prema izlazu iz zaljubljenosti u samog sebe u koju upada po grijehu. Krist, naprotiv, želi čovječanstvo povesti jednim drugim putem, a to je put ljubavi, poniznosti i praštanja. Mogli bismo ga nazvati i put darivanja, poštivanja i služenja.

KRISTOVA TROSTRUKA PONUDA

Ljudska pravda glasi: »Kako ti meni, tako ja tebi.« Krist je nije nasilno dokinuo, nego je pokazao da ona nije nipošto dovoljna za izlaz iz sukoba čovjeka sa samim sobom, sa svojom okolinom i s Bogom. Ona je, štoviše, tako nesavršena, da samo vodi iz nasilja u nasilje. Nasuprot tom bespuću, Krist pokazuje, ali ne nameće, jedini put prema izlazu iz tog začaranog kruga, a to je put darivanja svega svojega do posvemašnjeg osiromašenja i na kraju predanja samog sebe. I On sam darovao nam je sve svoje i na kraju nam predao samog sebe, da bi nas sve zadobio za sebe.

Krist nije dokinuo ni dostojanstvo ljudskog JA koje želi da ga drugi poštuju, nego je pokazao da svoga dostojanstva ne može ni postići ni sačuvati, ako sami ne poštujemo tuđe. »Što god, dakle, želite da drugi vama čine, činite (prije!) vi njima!« Zato je On, za kojega Petar svjedoči da je »prošao zemljom čineći dobro«, i svog učenika izdajicu s poštovanjem nazvao: »Prijatelju . . .«. Tako je to! Što nam je netko bliži, to iskrenije mu valja iskazivati poštovanje. Nitko pak nikome nije tako blizu kao što su muž i žena jer su po naravi usmjereni jedno prema drugome. No, ta usmjerenost mora biti uvijek u poštovanju osobe, a nikad u želji da se izrabi tuđe tijelo ili imetak.

Krist nije dokinuo ni ljudsku vlast, jer svaka je vlast od Boga koji je jedini Svevladar. Ali je pokazao da neće biti prvi onaj koji zapovijeda i gospoduje nad drugima, nego onaj koji sluša i služi. »Tko želi biti prvi, neka bude od svih posljednji, i tko želi biti gospodar, neka svima bude sluga. Jer ni Sin Čovječji nije došao da bude služen nego da služi, i svoj život dade kao otkup za mnoge.« Time je svaku vlast skinuo s prijestolja gospodovanja i stavio je u ulogu služenja, sasvim suprotno onome što bismo mi htjeli i kako svijet uči.

Ako igdje, onda ovdje vidimo da »Božje misli nisu naše misli, i Božji puti nisu naši puti«. A ipak, to su savjeti Božanske Mudrosti, i tko će se usuditi da ih opovrgne!

SVJEDOCI ZA KRALJEVSTVO KRISTOVO

Život, međutim, znade biti tako grub, da ljudi izgube povjerenje u Evanđelje. Isusove savjete odbace i povedu se za svojom mudrošću, iako ih je ona već mnogo puta iznevjerila. Zato Isus uvijek poziva muškarce i žene da život ostvare po njegovim savjetima i da tako pred svijetom svjedoče da Evanđelje nije mit, i da je Kraljevstvo Kristovo ostvarivo. Štoviše, oni su pozvani za svjedoke da je evanđeoski život jedini izlaz iz tro-

struke zarobljenosti: u sebičnost — obzirom na materijalna dobra, u tjelesnost — — obzirom na spolni užitak, i u oholost i nasilje — obzirom na vlast.

Junaci povjerenja koji se odazovu, zadaju Isusu svečanu riječ — zavjetuju se — da će, pomognuti njegovom milošću, živjeti po njegovim savjetima u siromaštvu, čistoći i poslušnosti. To znači da će svoj imetak razdijeliti sirotinji, i samoga sebe staviti u službu bližnjega; da će poštivati tuđu osobu, i ničije, a najmanje tijelo osobe suprotnog spola, koristiti za sebične užitke; da će radije slušati i služiti nego zapovijedati i gospodovati. Biti, dakle, redovnik, znači prihvatiti poziv za svjedoka Kristova Kraljevstva.

BLAGOSLOV ZA CRKVU I ČOVJEČANSTVO

Junaci koji žele slijediti savjete Isusa Krista svrstavaju se u posebne redovničke zajednice gdje im je omogućen život po određenim pravilima. Svim takvim pojedincima i zajednicama je zajedničko to da žive po zavjetu siromaštva sa siromašnim Kristom, po zavjetu čistoće s čistim Kristom i po zavjetu poslušnosti s poslušnim Kristom. Na pameti im je vazda riječ sv. Pavla: »Braćo, ovo vam kažem: vrijeme je kratko. Preostaje da i oni koji imaju žene žive kao da ih nemaju; i koji plaču, kao da ne plaču; i koji se raduju, kao da se ne raduju; i koji kupuju, kao da ne posjeduju; i koji uživaju ovaj svijet, kao da ga ne uživaju, jer prolazi vanjski oblik ovog svijeta« (1 Kor 7, 29—31). Od redovnika se, dakle, traži sloboda duha u kojoj jedino može razabrati poticaje milosti koja ga uvijek vodi na put savršenije sličnosti s Kristom Gospodinom. Bez muževa i žena koji svoju životnu sudbinu neopozivo vežu sa sudbinom svog Božanskog Učitelja i uzora, Crkva bi bila ne samo znatno siromašnija, nego i bez živih svjedoka da Krist i danas djeluje. Zato su redovnici i redovnice veliki Božji blagoslov za Crkvu i čovječanstvo.

ZAVJETI SU VIŠE BOŽJI DAR ČOVJEKU, NEGO ČOVJEKOVA ŽRTVA BOGU

Istina je da dosljedno življenje po zavjetima znači i stvarne žrtve. Ali zavjeti su više Božji dar čovjeku nego čovjekova žrtva Bogu. Oni koje Krist pozove u redovnički život, mogu se s pravom osjećati počašćenima. Njima Krist daje i potrebnu snagu da rado i ustrajno žive u svome zvanju ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Redovnici i redovnice sa zavjetima siromaštva, čistoće i poslušnosti mogu nekome izgledati kao ostaci prošlosti. To je, međutim, tako samo na prvi pogled. Zagledamo li se u tu stvarnost dublje, uvjerit ćemo se u njihovu suvremenost upravo danas.

Osobno siromaštvo redovnika uvjerljivo je svjedočanstvo pred svijetom da se može radosno živjeti bez pohlepe za materijalnim dobrima, i to upravo danas kad ljudi trče samo za bogatstvom predajući se takozvanom potrošačkom mentalitetu. Danas se ljudi žele materijalno osigurati čak na štetu duhovnog. Djevičanski život redovnika i redovnice otvoreni je prosvjed protiv razuzdane zloporabe onih moći u čovjeku koje su mu date za svete ciljeve stvaranja života. Te su moći vrlo privlačne i baš zbog toga zaslužuju posebno poštovanje. Nasrtljiva pornografija i seksualni nemoral pokazuju kako danas ni muškarac ni žena nisu u cijeni kao osobe, nego se traže kao roba za sebičan užitak. Koliko je time nisko spao čovjek kao čovjek, pokazuju najbolje primjeri onih koji se tom nemoralu prepuste. Brzo postaju socijalna bijeda, opterećenje društva i otrov sredine u kojoj žive.

Zavjet poslušnosti je odgovor svijetu u kojem vlada neumoljivi individualizam, nezasitna sebičnost i lažna neovisnost.

Redovnički je život uzvišen, radostan i plodan. To je hod putem na kojem rastе trnje, ali se na kraju postizava neuveli vijenac slave, nasuprot putu ruža koji nuđa svijet, da bi nas na kraju napojio samo otrovom vječne smrti.

KAMENITA VRATA

Taj tihi kutak s likom Majke Božje poput magneta privlači rastužena srca i duše. Uvijek je pun molitve, utjehe i nade. Tim prolazom zadimljenih svodova prošle su bezbrojne ljudske sudbine, prohujala su stoljeća, vjetrovi i oluje. Svi oni ostaviše za sobom trag u kamenu našeg grada i u duši našeg čovjeka. Oh, kada bismo mogli izbrojiti sva ona stopala koja su stoljećima prošla ovim vratima i zaustavila se pred Majčinim likom! Kada bismo mogli čuti uzdahe iz dubine njihovih srdaca! Kada bismo mogli sabrati sve one suze radosti i boli koje su tekle niz nepoznata lica! Ali, to je nemoguće! Iz daljine od više vjekova čujemo samo šum molitava i uzdaha: »Majko, pomozi! Majko, hvala!«

Stajala sam jednom pred tim likom Djevice, kao pred slikom svoje Majke, udubljena u molitvu. Uto dođe jedna mama s kćerkicom. Stane pred likom Majke Božje i sklopi ruke. Djevojčica, gledajući svoju mamu, učini to isto. Oči su joj bile čas na licu mame, čas na liku Djevice Marije. Onda se čulo kako pita svoju mamu: »Mama, da li je to Majka malog Isusa?« »Da, odgovori joj mama. To je Isusova i naša Majka.« »I naša Majka«, usklikne djevojčica. »A da li i nas voli, kao što voli Isusa?« »Da, dijete moje, ona i nas voli i za nas se moli.«

Taj razgovor djeteta s mamom prenuo me iz moje molitve. Pogledala sam djevojčicu i nehotice se susrela s njezinim pogledom u kojem se caklila sreća nevinosti. Pogladila sam je po glavici i s njenom mamom razmijenila smiješak. Prije odlaska djevojčica je zatražila novčić od mame, stavila ga u kutijicu i rekla: »To je za našu Majčicu koja me voli, i koju ja volim.«

Ovaj prizor potkrijepio je moju molitvu. Ta divna, čista i djetinja duša oduševila me svojim ushićenjem. Već je padao sumrak i jedna je svijeća dogorijevala. Među crvenim, bijelim i plavim ružama titrao je žižak vječnog svjetla u čast Prečistoj Djevici Mariji, našoj Majci, čuvarici i zagovornici dragoga nam Zagreba grada i cijelog roda hrvatskoga.

Božena KRUZ

PRISTUP KAMENITIM VRATIMA S GORNJEG GRADA U ZAGREBU

ZAGREB

PRED OVIM GOSPINIM LIKOM U KAMENITIM VRATIMA SVAKI DAN MOLE VJERNI ZAGREPČANI

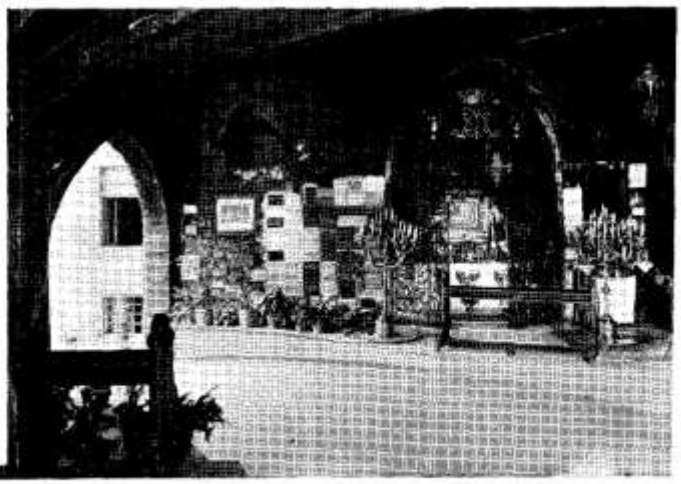
GOSPA S KAMENITIH VRATA

U drevnom starom zidu
Kamenitih vrata
Lik Djevice sjaji
U naručju s Kristom!
Njene oči drage
Prate naše staze.
Srca molitelja šapću
Uvijek prošnje iste.

Marijo! Ti nas ljubiš
I prošnje nam primaš.
Iz Tvog svetog bića
Vječna ljubav žari.
Čuvarica budi i bedem
Staroga nam Zagreb-grada.
Neka Tvoje srce, Majko,
Za nas stalno kuca.

Božena KRUZ

TIM PROLAZOM ZADIMLJENIH SVODOVA PROŠLE SU BEZBROJNE LJUDSKE SUDBINE: SIROMASI, GRAĐANI, BISKUPI, BANOVI I KRALJEVI. DANAS PROLAZE RADNICI, ĐACI I DRŽAVNICI. . .

(Iz vašeg lijepog i dugog pisma, koje mi šaljete preko Glasnika vadim samo bitne dijelove).

Živim u današnjem »modernom svijetu«, kako se to popularno kaže. Radim na klinici. Susrećem ljude različitih pogleda na svijet i različitih mentaliteta. Zabrinjava me način života tolikih ljudi. Postavljam im razna pitanja, pa i o cilju i o smislu života. Odgovori su različiti: jednima je Krist ideal, i takvih je malo, drugima je cilj provesti se i naživati se što više, a takvih je puno.

Mladi hodaju od krčme do krčme, ispijaju čaše uz dim cigarete. Malo ih je koji su spremni i na najmanju žrtvu. Gotovo ih i nema. A koliko ima sretnih ljubavi? Ja mislim da ih je malo. To što vidim po ulicama, čemu to naliči? Je li to ljubav? Ne, nije to ljubav, to je sebičnost, izrabljivanje jedno drugoga, oduzimanje nevinosti — onog najljepšeg i najdragocjenijeg što mi mladi imamo.

Zašto su tolike djevojke upropaštene? Zašto su toliki mladići sebični? Malo je onih koji traže smisao i cilj života u Kristu. Malo njih smatraju ljude oko sebe svojom braćom i sestrama koji ne smiju postati predmet njihove sebičnosti.

Jesam li u pravu? I ja se mučim, jer nije lako ostati vjerna.

Stana

Ima li sretnih ljubavi?

Piše: Ivan FUČEK

Oprostite što ste više mjeseci čekali na odgovor. Poučno je vaše kretanje među ljudima, opažanje stvarnosti, procjenjivanje, vaganje, sa željom da rastete u izgrađenosti kršćanske djevojke. I-ma, velite, i mučnih trenutaka, kad nije »lako ostati vjerna«. Onaj koji vjeruje nije nikad sam, čak ni slab — uza svu slabost — jer mu je Gospodin i njegov Duh svjetlo, jakost i oduševljenje!

Svojim usporedbama između »ljubavi« i »sebičnosti«, »darivanja« drugome i »izrabljivanja« drugoga, »poštivanja osobe« drugoga ili pretvaranja drugoga u »predmet« svoje sebičnosti, dajete mi odličnu priliku da progovorim pravu riječ o tom pitanju. Neću moći odgovoriti na sve detalje vašega pisma, želim uzeti bitno.

Upravo čitam knjigu »Ljubav i odgovornost«, koju je 1960. izdalo Znanstveno društvo Katoličkog sveučilišta u Lublinu, a napisao ju je tada još malo poznati pomoćni biskup Krakova Karol Wojtyla, sadašnji papa Ivan Pavao II. Radi se o nizu jedinstvenih predavanja koja je profesor etike Wojtyla održao na istom Sveučilištu u Lublinu 1958. i 1959. Knjiga je putokaz u ispravnom poimanju **ljubavi.** Prvenstveno je govor o bračnoj ljubavi, ali se proteže na sve probleme mladih s tim u vezi. Knjiga je pisana prije Drugog vatikanskog koncila (1962. — 1965.), ali odlično tumači i koncilske tekstove o tom predmetu, osobito one iz konstitucije »Gaudium et spes«, i enciklike o prenošenju života »Humanae vitae«, pape Pavla VI. (1968.). Prevedena je na osam jezika i doživjela je mnoga izdanja.

Moj će odgovor biti izrađen prema toj blagoslovljenoj knjizi.

Nema sumnje, mi živimo u trenutku povijesti kad ponašanje mladih izaziva, kad se na svim razinama raspravlja o »vrijednostima spolnosti, ljubavnih nagnuća, osjećajnosti, ljubavi, a onda i o prenošenju života u vezi sa sredstvima protiv začeća, obesplođivanjem, pobačajima. Wojtylina knjiga nezaobilazno raspravlja o svemu, ne doduše biblijskim i teološkim rječnikom nego filozofskim, jer autor želi biti blizak i onima koji ne vjeruju. Sasvim jasno luči dva stanovišta. S jedne strane je koristoljubivi ili sebičnjački pojam »ljubavi« izvanredno prisutan, koji nije ljubav, nego ponizuje ljudsku osobu na služenje vlastitoj nasladi. Takav stav snizuje život sudionika, čak i onih u braku, na drugarstvo ili složnost dvaju egoizama koji su se složili u tome, da je svaki okrenut prema osobi drugoga, ali samo kao odličnom predmetu svoje vlastite ugode. Drugi je potreban radi mene, drugi je tražen radi mene. Znači, ne ljubim drugoga, nego ljubim samoga sebe, a drugi mi služi kao predmet u kome se ja nalazim i koji zadovoljava moju sebičnost.

U tom smislu je i vaše pitanje: »Koliko ima sretnih ljubavi?« U tom je smislu i vaša refleksija: »Ovo što vidim po ulicama grada, čemu naliči? Je li to ljubav?« I sasvim ispravno odgovarate: »Ne, to nije ljubav, to je sebičnost, izrabljivanje jedno drugoga, oduzimanje nevinosti . . .« Prava se ljubav ne razbacuje po ulicama, ona je svetinja. Takva ponašanja s raznim lukavim načinima i vještinama, koliko god se objavljivala preko sredstava javnog priopćavanja, nemaju ništa zajedničko s pravom ljubavlju. To je seks udvoje, zadovoljavanje sebe pomoću drugoga, na čemu se ne može graditi ni trajnost veze, ni sreća života, ni odgovornost za ozbiljne dužnosti.

S druge strane Wojtylina knjiga je sva usmjerena prema zbiljskom, plemenitom i upravo privlačnom poimanju ljubavi. To je ispravan poosobljeni pojam ljubavi, shvaćen kao darivanje istinskom dobru osobe supruga i djece (rekao sam, knjiga u prvom redu govori o supruzima). Kad kažemo »poosobljeni« pojam ljubavi, tada upravo znači da se traži osoba i dobro drugoga, ne vlastito. Radi se o daru drugome, o darivanju koje se kao obogaćeno vraća natrag darovatelju i djeluje kao usavršenje onoga koji se darovao. Dar usavršuje darovatelja. Dar je uzimanje od sebe i davanje drugome, otkidanje od sebe, žrtvovanje sebe. Dar ne traži sebe u drugoj osobi kao predmetu, nego traži dobro druge osobe radi nje same. A to u isto vrijeme najviše obogaćuje i samoga darovatelja. To je ljubav. To je ono vaše »ljude oko sebe smatrati osobama«, »poštivati ih«, kao »bližnje«, kao »braću i sestre«, a ne kao »objekt moga sebeljublja.«

Ta se dva stanovišta danas jasno vide među novinarima, piscima, govornicima, gdje, nažalost, prevladava ona prva struja svojim razornim utjecajem; zato i kažete da je puno onih kojima je »cilj provesti se i naužívati se što više«. Ta se dva stanovišta opažaju i u suvremenoj filozofiji »ljubavi, požude, spolnog, osjećajnog«. To su dvije nauke o čovjeku, tj. dvije slike o čovjeku. Jedna je linija »kontraceptivno-abortistička«, koja nastoji čak i opravdati takva ponašanja i zaodjenuti ih lijepim teorijama »novih« kreposnih pravila. Druga je linija Učiteljstva Crkve, koja čovjeka promatra kao sliku Božju otkupljenu u Isusu Kristu. Spolno ne promatra odijeljeno od osobe, ni ljubav kao nešto isključivo iz područja iskustva. Radi se o najdubljim metafizičkim stvarnostima osobe. Kad je, naime, ljubav uzdignuta na razinu ljudske osobe i njena dostojanstva, ne zabacuje vrijednosti tijela ni seksualnog, nego ih prihvaća, ali u onolikoj mjeri u kolikoj su podložni ispravnom pravilu koje treba vladati u svijetu osoba. A pravilo, koje tu stavlja Wojtyla, glasi: »Osobu voli, i nemoj je poniziti na sredstvo naslade!« Takvo pravilo odbacuje predbračne odnose, slobodne veze, brakove na pokus, mnogoženstvo, rastave, nasilno razdvajanje sjedinjenja i rađanja u braku, a ispravno tumači spolnost, čistoću, stid, bračnu ljubav, djevičanstvo, celibat, odgovorno očinstvo.

Ista osoba, sadašnji Sveti Otac, trudi se da svake srijede u svojim katehezama probudi svijet da bude osjetljiv za tu duboko ljudsku stvarnost, pomoću riječi Božje, dakle sa više Biblije i teologije.

Dan Gospodnji je dan za susret s Kristom

Stvarnog i plodnog kršćanskog života nema bez unutarnjeg sjedinjenja s Kristom Gospodinom. To unutarnje sjedinjenje s Kristom posebno se postizava svetkovanjem dana Gospodnjeg kad slavimo Misu. U Misi slušamo Njegovu riječ i hranimo se njegovim Tijelom. Dan Gospodnji je zato i predviđen.

POSTOJE ZAPREKE

Često se u našim prilikama čuje poteškoća pojedinca i cijelih obitelji: »Mi bismo rado išli u crkvu, ali ne smijemo!« Da li je to točno? Nije i jest! Nije točno, jer nema nijednog zakona kojim bi bilo zabranjeno ići u crkvu. Kad bi takav zakon i postojao, bio bi skroz nečovječan. Jest točno, jer osim jasnih zakona postoje i razne direktive za pojedina zanimanja i društvene položaje. Vjernici sami najbolje osjećaju da li im se u praksi stvaraju poteškoće ili ne. Budući da mnogi od njih te poteškoće i doživljavaju, ustručavaju se ići u crkvu. Time pokazuju da nisu heroji, ali bi ih uvrijedilo da im se rekne da su kukavice. Mnogi od njih kaže: »Ja doduše u crkvu ne idem, ali nitko ne zna što ja u srcu nosim. Možda sam čak bolji vjernik od onih koji idu!« Što na to?

SKRIVENA OPASNOST

Izostajanjem od Mise ne smiju se vjernici miriti ni u najtežim prilikama. Takvo mirenje ih dovodi u opasnost da im se savjest malo-po-

malo uspava i tako vrlo lako prekida svaku vezu s Kristom. Ako tako čine roditelji, što se onda može očekivati od njihove djece! Neprestano pritajivanje vjere čini je nedjelotvornom, osobito ako s napuštanjem Mise ide i zapuštanje osobne i obiteljske molitve, kako to najčešće biva. Bez ispovijedi, Pričesti, osobne i obiteljske molitve, vjera neće krišom u srcu ostati, nego će je krišom nestati. Ako je ničim ne hranimo, ona postaje sve slabija, a mi sve neotporniji u poteškoćama. Djeca uz takve roditelje neće steći ni onoliko vjerskog smisla koliko su ga imali roditelji, pa će njihovo krštenje ostati besplodno. Roditelji najčešće nisu ni svjesni velike odgovornosti pred Bogom za vjeru svoje djece.

BUDITE RAZBORITI

Što dakle da se čini kad kukavica ne želiš biti, ali ni heroj nisi? Heroj nisi, ali moraš biti! Ali kako? Ako iskreno vjeruješ, prihvaćaš da je zapovijed: »Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnji!« od samog Gospodina kojemu nam je polagati i račun. On ne traži od nas ništa nemoguće. On traži heroizam, ali zasnovan na milosti i razboritosti, a ne na inatu. Ako dakle u crkvu zaista ne možeš ići bez velike opasnosti za sebe i za napredak svoje obitelji, a izostanak neće biti shvaćen kao zatajenje vjere, pretvori svoju kuću, svoj stan, u crkvu u malom, u kojoj se sabire Božji narod tvoje obitelji, a ti kao otac budi i svećenik! Nemoj zatajiti svetkovanje dana Gospodnjega pred svojima! Nemoj otići od svojih i prepustiti ih da se snalaze kako znaju! Nemoj vrijeme uložiti niti samo u zabavu, niti samo u sport, niti samo u rad, niti samo u lutanje, nego ga uloži smišljeno u odmor i molitvu! U tom se od tebe traži heroizam, i tu ga možeš pokazati.

CRKVA U MALOM

Saberi svoju obitelj i rastumači im zašto ne idete u crkvu da slavite dan Gospodnji s mnogom braćom. Tvoja će ih riječ utvrditi u vjeri. Uskoro ćeš vidjeti da je to mnogo teže nego stajati u crkvi odostraga neprimjećen. Tada se pitaj da li si ti uopće spreman u svojoj vjeri biti primjećen, pa makar to bilo samo od svoje djece i žene? Ako ti je i to teško, pitaj se da li si uopće vjernik?

Moliti u obitelji danas nije teško onome tko zaista hoće. Na raspolaganju nam stoje misne knjige za narod u kojima su sva nedjeljna čitanja i sve misne molitve. Na hrvatskom jeziku ima i knjiga s propovijedima koje će nam pomoći da lakše razumijemo misna čitanja, itd. Pokajati se za grijehe možemo uvijek, uzajamno si oprostiti i onda primiti Isusa na duhovan način, to jest zamoliti Ga da dođe u naše srce i u našu obitelj duhovno kad već ne može pod prilikama kruha. Imaš auto i odlaziš na vikend. Zar s malo dobre volje ne bi mogao put tako udesiti da budeš s obitelju i u kojoj crkvi na Misi? Ti ni ne slutiš kako će to dobro djelovati na tvoju djecu i učvrstiti tvoju obitelj!

Petar RIBINSKI

MARIJI, MAJCI CRKVE

Za Crkvu, Marijo,
kojoj si Ti Majka,
što da molimo?

Ti znaš njezine potrebe
bolje nego mi.
Ti znaš njezine zadaće
bolje nego mi.
Ti najbolje znaš i put
kojim je Božji Duh
vodi danas.

U Tebi,
kćerki ove naše zemlje,
a potpuno odanoj Ocu,
Duh Sveti je sazdao
Tijelo Vječne Riječi,
koja dođe,
i nastani se među nama.
Pomozi Crkvi
da primi istog Duha,
da živi i raste
kao Tijelo Kristovo.

Okružena zborom Apostola,
čekala si i molila
Obećanu Silu odozgo.
Molila si Ti,
koja si milosti puna,
i po tvojoj molitvi
side na Crkvu Božji Duh,
ispuni je snagom,
koje si Ti puna,
i razasla je narodima
na sve strane svijeta,
da Adamovu palu djecu
preporodi darom
Božjeg posinjenja.

Moli, Marijo,
s Crkvom i danas
da bi je prožeo isti Duh,
da bi pred svijetom imala
pravo Kristovo lice,
da bi Crkva bila
Majka koja preporađa
i daruje život ljubavi
kojim sama živi.
Moli da bi joj u grudima
kucalo Kristovo Srce!

A. Bossard
(Slobodan prepjev: TINO)

Pravo lice Jagice

Piše: Stjepan KUŠAN senior

Gospodu Agatu, ili po domaću Jagicu, viđao sam svake večeri na Misi i na Pričesti, ali sam se za nju počeo bliže zanimati tek kad sam joj došao blagosloviti stan. Počela me zanimati zbog toga što ima isto prezime kao jedan revolucionar koji je prije rata izgubio život u Samoboru, a danas po njemu i njegovom bratu nosi naziv jedna ulica u Zagrebu.

— Da, Mijo je bio moj muž, reče ona i u nekoliko rečenica ocrta mi svoj mukotrpan život, koji je inače potanko opisan u nedavno objavljenoj knjizi pod naslovom »Sibirski pečat«. Dopustila mi je da o njoj napišem nekoliko riječi kojih inače nema u spomenutoj knjizi. Knjiga je prikazuje kao hrabru ženu patnicu. Ali to je samo jedno lice. Ono drugo lice Jagice kao vjernice, u knjizi nije ocrtano. A ona sama veli da joj je baš nepokolebiva vjera davala snage da nadvlada sve patnje, pa ona daje njenom liku i pravi sjaj.

— Ako ste možda pročitali knjigu Karla Štajnera »Sedam tisuća dana u Sibiru«, upozorila me Jagica, mogli ste upoznati sve strahote Staljinovih koncentracionih logora u kojima su ljudi umirali od gladi i bolesti, ili su bili ubijani samo zato što mu nisu bili po volji, ili ih se bojao da bi ga mogli svrgnuti s vlasti. U tim su logorima našli smrt milijuni ljudi iz mnogih dijelova svijeta, a najviše iz same Rusije. Bilo je dovoljno da vas netko optuži, pa da odete u smrt, ili pak u jedan od mnogobrojnih sibirskih logora, gdje bi vam se zameo svaki trag. Među tim bezbrojnim kandidatima smrti iz raznih naroda našla sam se i ja iz Hrvatske.

Cijeli je moj život bio težak. Još kao mala djevojčica ostala sam bez roditelja. Tada se za mene pobrinuo moj tadašnji župnik i poslao me u Zagreb u biskupsko sirotište koje su vodile časne sestre Služavke Malog Isusa. Kod njih sam svršila osnovnu školu i naučila osnove kršćanske vjere, koja mi je u vrtlogu moga života i te kako koristila.

Kasnije sam radila u bolnici Milosrdnih sestara u Vinogradskoj, kao pomoćna sestra. Tamo sam upoznala i svog Miju kao zidara. Budući da je on bio ateist, nagovarao me da sklopimo brak bez sakramenta. Kad sam mu na to odlučno rekla: »Ako hoćeš da ti budem žena, tražim da se vjenčamo u crkvi, ja ti ne želim rađati vanbračnu djecu, koja ne bi bila ni krštena!« I kad me vidio tako odlučnu, pristao je, makar i nerado. I partija mu je dala dozvolu da se vjenča u crkvi. Vjenčali smo se u Beogradu. —

Premda joj je muž bio ateist, brak je za tu jaku ženu bio svet i ona je bila vjerna svome mužu i onda kad je zbog njega morala mnogo patiti. Čak mu je pomagala u akcijama otpora prije rata, pa je zbog toga morala bježati iz države i to s malim sinom. I kud će, nego — kako je muževa strana propagirala — preko Beča u Rusiju.

— U Rusiju sam krenula s nadom da ću tamo biti sigurna, ali sam se grdno razočarala. Prokleto su me prevarili! Umjesto mira i sigurnosti, čekala me bijeda i užas. Čim sam stigla u Moskvu, oduzeli su mi dijete i odveli ga u internat, a mene su uskoro, za takozvanih Staljinovih čistki, optužili da sam špijunka. Nakon preslu-

šavanja sam trebala potpisati neki papir, ali sam odbila. Da sam potpisala, potpisala bih svoju smrtnu osudu. Oni bi na potpisanom papiru redovito dopisivali priznavanje krivice i takve »krivce« bi odmah ubijali. Ali, jer nisam potpisala smrt odmah, osudili su me na smrt u sibirskim logorima, od kojih je jedan i Talaga kod Arhangelska. No, najviše me je slomilo to što su mi oteli dijete.

Na putu u Sibir skoro sam izgubila ono malo vjere što me još držala. Bila sam očajna. Čak sam počela predbacivati Bogu što dozvoljava da me nedužnu tako proganjaju. Upravo, kad sam Boga htjela napustiti, sjetila sam se jedne male Gospine medaljice koju sam držala sakrivenu kod sebe i riječi časne sestre koja mi ju je poklonila: 'Kad budeš u opasnosti, zovi Mariju u pomoć'. Kasnije sam se uvjerila da mi je upravo Marija pomogla izići iz sibirskog pakla. U vlaku koji nas je vozio beskrajnim divljim Sibirom, počela sam vapiti: Majko Božja, smiluj mi se, pomozi mi! Čula je to neka Ruskinja pa mi dobaci: 'Uzalud zoveš Bogorodicu. Tko je jednom otjeran u Sibir, ni Bogorodica mu ne može pomoći. Taj se više ne vraća. Spasiti ga može samo Staljin, ali on takve ne spasava nego ih uništava'! Ali meni se tog trenutka vratila nada i snaga. U dubini svoje duše čula sam glas: 'Ne boj se! Ne očajavaj! Opet ćeš vidjeti svoje dijete i svoj bijeli Zagreb'! Smirila sam se i čvrsto stisla svoju skrivenu medaljicu. Mir me pratio kroz cijelo vrijeme logorovanja. U svim nevoljama molila sam Mariju za pomoć, vruće se moleći za sina i za sretan povratak, osobito kad su oko mene ljudi umirali od gladi i bolesti. Da imam dara za pisanje, napisala bih četiri onakve knjige kakve je napisao Štajner, ali sam to prepustila svome sinu.

Šest godina logora bila je za me vječnost, ali me nikad nije napuštala nada da ću jednog dana izaći iz tog pakla. Ta mi se nada uvijek budila po molitvi koju sam obavljala kriomice, noću u krevetu.

Jednog je dana zasjalo sunce u mojoj duši. Bio je svibanj, Marijin mjesec. Duboko sam uvjerena da mi je to izmolila sama Majka Božja. Jednog su me dana obavijestili da mogu ići u svoju domovinu, da sam slobodna. Riječ »sloboda« nije mi bila jasna, ali sam je brzo prihvatila. Sjela sam da se smirim od uzbuđenja, a onda sam zahvalila Bogu što me je uslišio po zagovoru Božje Majke. Pred oči mi je došao odmah moj sin koji je već morao biti lijep mladić. Naći ćeš ga' — čula sam u sebi glas koji me nikad nije iznevjerio. I našli smo se u Beogradu. Prošao je pokraj mene a da me nije prepoznao. Ja sam ga prepoznala jer je sličan pokojnom ocu, a majčino se srce u tim stvarima nikad ne vara. U suzama sam potrčala za njim i zagrlila ga. Zagrljaj je trajao nekoliko trenutaka, bez riječi.

Mogu vam reći da sam sretna što nisam izgubila vjeru. Da sam je izgubila, danas me sigurno ne bi više bilo ovdje. Ubio bi me očaj kao tolike pokraj mene. Još jedanput i zauvijek hvala Bogu i Majci Božjoj što su me izvukli iz onog pakla. Sada me vidite svaki dan na Misi i na Pričesti. To mi je nada, utjeha i nadahnuće. Sada mi je 76 godina, i mirno čekam poziv svoga Spasitelja. Svjesna sam da Ga se nikad nisam odrekla, pa vjerujem njegovoj riječi da se neće ni On mene odreći pred svojim Ocem. — I zato nije istina, dovršavala je Jagica svoju priču, ono što piše na kraju knjige »Sibirski pečat«: Nije čudo što se jedno vrijeme ponovo okrenula religiji... Vjerom je htjela nadoknaditi beznađe... Brzo je uvidjela da ni u religiji nema izlaza... Jagica je sada jedna bolesna, razočarana i napuštena stara žena...' To nije istina jer ja nikada nisam prestala vjerovati! Upravo vjera mi je bila nada u beznađu. Vjera mi je uvijek pokazivala put. Iako sam stara, bolesna i možda napuštena od ljudi, nisam napuštena od moga Isusa s kojim se svaki dan sjedinjujem na Misi u svetoj Pričesti. A uz mene je i gospođa Martina s kojom već nekoliko godina dijelim dobro i zlo, vjerujući da će nas primiti Dobri Bog. —

JOŠ JEDANPUT I ZAUVIJEK, HVALA MAJCI BOŽJOJ

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA TEMELJITU FORMACIJU SJEMENIŠTARACA I REDOVNIČKIH NOVAKA U AZIJI

Sjemeništarci i novaci u Aziji

Da dublje shvatimo važnost ovog Papina poziva na molitvu za svećeničke i redovničke pripravnike u Aziji, sjetimo se najprije izjave Crkvenog Učiteljstva. Zadnji Koncil u posebnom dekretu o odgoju svećenika ističe: sjemeništa su kao »srce biskupije«, potrebna su za izobrazbu — disciplinsku, intelektualnu, liturgijsku, pastoralnu — budućih radnika na njivi Božjoj (OT 4,5).

Azija je zemlja mladosti, puna djece i mladeži. Usprkos velikog siromaštva i raznovrsnih teškoća, oni su sretni i veselo ulaze u život. Iz tog mnoštva mladih Krist zove mnoge da drugima prenose njegovu poruku i sredstva sreće i spasenja. Pozvanici koji se odazovu Kristovu pozivu, moraju se najprije sami izgraditi da budu sposobni druge izgrađivati.

Zadnjih godina izdalo je Crkveno Učiteljstvo više dokumenata o odgoju sjemeništaraca i redovničkih novaka. Ali, veli Koncil: »Tolika je razlika između pojedinih naroda i krajeva, da je moguće donijeti samo opće zakone. Zato treba za svaki pojedini narod ili obred uvesti posebnu uredbu odgoja svećenika« (OT 1). Zato naša molitva uključuje i ovo: da Gospodin odgovornima dade svjetla, kako će najprikladnije odgajati sebi povjerene za kasniji rad u različitim predjelima zemlje.

U Aziji je jedan od problema mnoštvo vjera. Veli se za Koreju da je »zemlja s dvjesta vjera«; a slično je i drugdje. Od Sredozemlja do Indije pretežno je rasprostranjen islam, u Indiji hinduizam, od Burme do Japana budizam, u osamljenim predjelima Sibirije šamanizam, u Japanu šintoizam. Za naše evropsko shvaćanje te su vjere u mnogočem naivne i nevjerojatne, ali su za tamošnje narode svetinja. Usred tolikih ideja mladi pripravnici za budući apostolat treba da steknu zdrave pojmove i nazore i o tim vjerovanjima, a pogotovo o kršćanstvu.

Broj svećeničkih i redovničkih zvanja različit je: negdje je mnogo podmlatka, drugdje malo. Tako Indija, po broju katolika odmah iza Filipina, ima velik prirast zvanja. Sjemeništa su prepuna, te ne mogu primati sve kandidate. U Indoneziji je također mnogo zvanja, pa su zbog mnoštva kandidata i dvoranu za odmor morali pretvoriti u spavaonicu. Samo u jednom velikom sjemeništu ima 400 studenata. Znatno je drukčije u Honkongu: u velikom je sjemeništu samo 15 sjemeništaraca.

Kroz ovaj mjesec molit ćemo najprije, da se od tako velikog mnoštva mladih širom Azije što veći broj odazove Kristovu pozivu na više. Zatim da se na njima ispuni Papina želja, koju je više puta istaknuo govoreći o njihovu odgoju: Da ti mladi uspostave što dublje prijateljstvo s Isusom Kristom, da euharistijski Isus zauzima u njihovu životu središnje mjesto, da budu ljudi molitve, koji razmišljaju riječ Božju i po njoj žive, da budu čisti, puni apostolske revnosti. Puni Duha Božjega bit će sposobni drugima davati od svoje punine.

Mato RUSAN

Nova postaja Đišu Polli

PRIVREMENA MISIJSKA POSTAJA U NOVOJ ŽUPI ĐISU POLLI U SELU BORO TUSKHALIJU

Kad smo saznali da otac Gabrić namjerava osnovati novu misijsku postaju diobom župe Maria Polli, zamolili smo ga da nam o tome napiše članak u kojem će iznijeti neke podatke u toj novoj postaji. Ispunio nam je molbu. Taj članak donosimo u cijelosti, premda su nam već neke stvari poznate iz njegovih prijašnjih pisama. No ta nova postaja neće se zvati »Joseph Polli«, kako nam je prije pisao, nego »Đišu Polli — Isusovo selo«. Članak je napisan oko 10. veljače, a kad ga vi budete čitali, posao oko osnivanja te nove postaje prilično će odmaknuti.

Kraj u kojem namjeravamo osnovati novu misijsku postaju, zove se Tuškhali. A selo u kojem će se nalaziti ta postaja zove se Boro (Veliki) Tuškhali. Tu imamo privremenu kuću i kapelicu. Ime nove postaje je »Đišu Polli — Isusovo selo«. U budućem samostanu nalazit će se kapelica posvećena sv. Josipu. Crkva će biti posvećena Srcu Isusovu. U njoj će se nalaziti i zavjetni oltar Gospe Sinjske. Dobri moj rođak fra Nikola Gabrić i njegovi vjerni misionari i misionarke u Sinju preuzeli su na sebe brigu za gradnju te nove crkve. A mnogi su nam dobročinitelji pomogli da smo mogli nabaviti potrebno zemljište. Oni nam još uvijek pomažu da mognemo podići tu novu župu.

Eto župu Maria Polli treba dijeliti, iako je od njezina osnutka prošlo tek sedam godina. Ima već preko 40 sela. To je ipak previše za jednu župu. Stoga sam zamolio oca biskupa i redovničke poglavare da bih počeo s osnivanjem nove župe u Boro Tuškhaliju — prije nego što ostarim! Do stote još mi fali punih 30 godina... Dakle, još sam mlad, još mogu dnevno pješačiti po 5 do 6 sati i — što je glavno — sa mnom su vaše molitve, pa smo već počeli s poslom.

Nabavili smo oko četiri hektara zemljišta od jedne plemenite hindu gospođe. Tu je njezina obitelj imala velike posjede, tako zvanu zemindariju, no prigodom agrarne reforme država je sve zemindarije otkupila i zemlju podijelila siromasima. Dotadašnjim vlasnicima ostavila je oko 20 hektara. Vlasnica ovog zemljišta u Boro Tuškhaliju, gospođa Bose odgojena je u školama časnih sestara loretinki u Kalkuti, pa nam je zemljište dala uz veoma nisku cijenu, radosna što će to biti upotrijebljeno u vjerske i karitativne svrhe.

Polovicu tog kupljenog zemljišta odredili smo za novu postaju, crkvu i samostan, dok smo drugu polovicu odmah razdijelili onim najsiromašnijima, koji su prije nekoliko godina izgubili sve, kad je rijeka Ganges probila nasip i dio sela posve uništila. Na tom terenu već se diže deset lijepih koliba. Ja, međutim, stanujem u staroj, napola srušenoj kući »zemindara«. Već dvadeset godina u njoj nije nitko stanovao, pa je sve oko nje obraslo. Zmija je bilo za izvoz. U tri dana ubili smo 11 otrovnica kobri. U pukotine zidova stavili smo »karbolit acid«, pa su zmije počele izlaziti. Šikaru oko kuće

ISUSOVAČKI NOVACI KALKUTSKE PROVINCIJE — BUDUĆNOST CRKVE U BENGALIJI

krčili smo veoma oprezno, jer se većina zmija zavukla među korijenje i u pukotine. Još ih je nekoliko ostalo unutra u zidovima, no na njih paze Anđeli Čuvari.

Ja stanujem u jednom kutu, dok veću, srednju sobu upotrebljavamo za crkvicu.

Počeci su uvijek malo teški, no i — sretni! Krov na kući prokišnjava na mnogim mjestima. Nekako smo ga pokrpali blatom.

Od 40 sela župe Maria Polli polovica će pripasti novoj župi. Tu su većinom katekumeni, oni koji se pripravljaju za krštenje. Dosad je svega 30 pokrštenih obitelji. Na tom području imamo 11 seoskih kapelica, a osam katehista poučava novoobraćenike. To nam je najvažniji i ujedno najteži posao. Stoga vam ga posebno preporučujem u molitve. Jedva da tko od njih zna čitati i pisati, stoga nije lako istine svete vjere tumačiti i u glave složiti, osobito ne u starije glave. Međutim, dobre je volje dosta, pa uz Božju pomoć i uz vaše molitve i blagoslov sve će lijepo ići naprijed.

Mladež je naša uzdanica. U »Konviktu« imamo 60 dječaka, dok su nam djevojke, njih 30, u samostanskoj školi u Bošontiju. Hvala dragom Bogu, među njima je lijep broj zvanja. Od svega srca zahvaljujem svim dragim prijateljima, koji mi pomažu u odgoju tih mladića i djevojaka. To je velik trošak, no vrijedan. Dobro odgojeni mladići i djevojke, makar svi i ne mogu završiti svoje nauke, srž su naših kršćanskih zajednica po raznim selima.

Kao što su i kod vas, tako su i ovdje cijene skočile, stoga nas školovanje svakog mladića i djevojke mjesečno stoji oko 10 dolara.

Eto vam bar ovo nekoliko podataka o našoj i vašoj novoj misijskoj postaji. Ja bih vas najradije pozvao »rodu u pohode«, ali kuća je i malena i »klimava«, krov prokišnjava, pa biste sa sobom morali donijeti kišobrane. A onda zabrinjava me onih nekoliko zmija kobri u zidovima. Možda biste o njima sanjali ili možda ne biste mogli ni spavati. Pa stoga zasad pričekajte dok se kuća ne sredi. Međutim, recite nekoliko »Amena« za oca Antu da bi mogao sanjati — ne o zmijama, nego o novim selima, sanjati o dušama koje čekaju na Isusa. I da zaboravi da mu se približava 70. godina...

Puno vas sve pozdravlja u Isusu i Mariji odani

O. Ante GABRIĆ

Krštenja i vjenčanja u župi Čimese

Naša zambijska misionarka Monika Okrugić poslala nam je pismo koje ovdje objavljujemo, još 22. siječnja 1983., ali do nas je stiglo s toliko zakašnjenja da ga možemo uvrstiti tek u svibanjski broj Glasnika. No u njemu se nalazi nekoliko veoma utješnih vijesti, pa će biti i sada zanimljivo.

Prilično se toga dogodilo od mog zadnjeg pisma. Advent smo proveli u iščekivanju, kao što to i treba. Božić je došao tiho, bez neke prevelike žurbe i buke, onako po zambijsku — polako i sigurno. Misu smo imali na Badnjak navečer u 7 sati. Kasnije je bila mjesečina pa narod nije morao posrtati po puteljcima i rupama na povratku kući.

Na sam Božić nismo imali svete mise, jer nismo mogli dobiti svećenika. Umjesto mise imali smo »službu riječi«, kao inače kad nema svećenika. No zato nam je na blagdan sv. Stjepana došao jedan bijeli otac. Bilo je veoma svečano i veselo, doista u pravom kršćanskom duhu. Kako je, međutim, tog dana bio ujedno i blagdan sv. Obitelji, to smo proslavu sv. Stjepana, kojeg posebno slave naši ministranti, odgodili za četvrtak, 30 prosinca. Tad su naši ministranti imali svoju posebnu misu, a zatim su slijedile razne igre i natjecanja.

Na Novu godinu i u nedjelju poslije nje nismo opet imali misu, nego umjesto toga bila je služba riječi, koju predvodi katehista. Ali zato je u subotu, 8. siječnja bio za našu župu velik dan. Bio je to dan krštenja i vjenčanja.

Ti su se naši katekumeni pripravljali za taj veliki dan dvije godine. No nisu svi bili kršteni, nego samo oni koji su se temeljito pripravili revnim pohađanjem pouke u vjeri. Od 32 katekumena kršteni su samo 22. Nije ni to loše. Bilo je kršteno i 37 male djece do pet godina. Većinom djeca tih novokršstenika. Treba naime znati da se ovdje ne mogu krstiti djeca čija majka nije kršteni, makar otac bio kršćanin. Iskustvo je pokazalo da je tako bolje. Ako majka nema pojma o kršćanskoj vjeri, a ona je glavna odgo-

BUBNJEVI NAVJEŠCUJU VELIKU SVEČANOST U ŽUPI ĆIMESE

jiteljica djece, tko će djecu kršćanski odgajati?

Nakon krštenja bilo je vjenčano 15 parova. Jedan »mladenac« imao je već preko 80 godina. Kad ga je svećenik upitao da li se sam i slobodno odlučio na tu ženidbu, odgovorio je: »Jesam, oče, sâm sam se odlučio, i hoću samo nju i nijednu drugu uz nju!« Da ste bili ovdje, bili biste svjedoci silnog smijeha koji je odjeknuo crkvom. Neki su izašli van iz crkve, jer se nisu mogli svladati da se dalje ne smiju. Čak se i svećenik nasmijao.

Svi ti obredi trajali su oko tri sata. Bilo je uistinu lijepo i svečano. Kako sutradan, u nedjelju, nismo više imali svećenika, to smo opet imali redovitu službu riječi, ali k tome i nešto posebno. Nakon pročitanog evanđelja katehista je pozvao sve novokrštenike pred oltar. Svi prisutni vjernici pozdravili su ih trostrukim pljeskom u znak dobrodošlice. Kad su se oni vratili na svoja mjesta, onda su im pjevači otpjevali posebnu pjesmu za novokrštenike u kojoj se spominje kako su sad i oni djeca Božja i braća Kristova.

Nakon novokrštenika došli su pred oltar i novovjenčani bračni parovi, pa su vjernici i njih pozdravili trostrukim pljeskom.

A što će biti s preostalim katekumenima? Oni će nastaviti s poukom u suhoj sezoni, budući da je sada kišno doba i vrijeme poslova u polju, pa se moraju pobrinuti da imaju što za jelo u sušnoj sezoni.

Jutros smo sestra, koja sa mnom radi, i ja pošle na svoj redoviti posao. Prije toga morala sam se navratiti do našeg župnika u Mansi da ga upitam ima li kojeg svećenika na raspolaganju da bi nam došao odslužiti bar privatnu misu da nam posveti hostije za svetu pričest. No pozove nas jedan svećenik koji ovdje vrši službu ekonoma. Reče nam da mu je biskup povjerio brigu za našu novu župu uz sve dosadašnje dužnosti. Ta naša župa zove se Ćimese. On, doduše, neće moći redovito tamo dolaziti, ali ćemo odsad imati mnogo češće svetu misu. Možete si predstaviti kako nas je ta vijest obradovala.

U našu biskupiju stigla su tri poljska salezijanca i sad uče bemba jezik. Međutim, njihovim dolaskom nije biskupija dobila nijednog svećenika više, jer su u isto vrijeme tri misionara otišla. Jednog su njegovi poglavari iz Njemačke pozvali da preuzme drugu službu. Drugi se morao vratiti u domovinu zbog bolesti, a treći je tu bio došao na tri godine i sad se vratio kući, pa smo sada opet tamo gdje smo i bili.

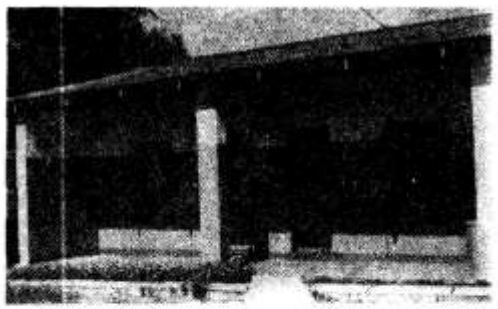
Na kraju pozdravljam sve dobročinitelje i zahvaljujem im od sveg srca. Željela sam im se javiti za Božić, ali nisam dospjela. Ako ne uspijem ni za Uskrs, neka mi oproste. Ta nije šala upravljati jednom zambijskom župom i još naći vremena za nešto drugo.

Monika OKRUGIĆ

MONIKU JE POHODIO NJEZIN BRAT ADAM. DJECA SU GA OKRUŽILA DA SE S NJIM SLIKAJU

Radost zbog novog bunara

EMICINA APOTEKA U KOJOJ ONA PROVODI MNOGE SATE IZ LJUBAVI PREMA SVOJIM DRAGIM GUBAVCIMA

Već smo javili da je naša misionarka Emica Verlić dala o svom trošku iskopati bunar kako bi na taj način ublažila nestašicu vode u bolnici i kod stanovnika koji se nalaze u blizini. Pred Uskrs nam je poslala pismo u kojem najprije svim prijateljima i dobročiniteljima želi sretan Uskrs, a onda piše o tom svom novom bunaru.

Novi bunar je proradio tjedan dana prije Božića. Taj pothvat me je stajao 1.400 kwača ili 56.000 novih dinara. Tisuću kwača sam isplatila, a 400 kwača stoji pumpa koju još nisam platila.

Taj posao je izvođen pod nadzorom časnog brata Dominika, koji je po rodu Španjolac. On pripada redovničkoj družbi »Marista«, koji ovdje nekih 20 km daleko od grada Kabwe vode mušku gimnaziju. Taj časni brat rekao mi je da može pričekati da mu platim nabavljenu pumpu. U isto sam, naime, vrijeme morala nabaviti za svoj auto rezervne dijelove, a to me je stajalo oko 500 kwača.

Na drugi i treći dan poslije Božića bolesnici bi ostali bez jela da nije bilo moga bunara, kojeg ste mi pomogli iskopati. Na sam Božić popodne i u noći bješnjela je ovdje velika oluja, pa smo tako dva dana ostali bez struje i bez vode. A bolnica je već treći mjesec bez prevoznog sredstva. Ambulantna kola su razbijena u sudaru, a kamion je u kvaru već tri mjeseca. Kad se pokvario, odvezli su ga automehaničaru na popravak, ali eto i nakon tri mjeseca još nije popravljen. A hrana se ne može kuhati bez vode.

Upitala sam svoje bolesnice da li imaju vode za piće. Odgovorile su mi da nemaju. Tad ih upitam: »Pa zašto ne idete na bunar?« »Pa smijemo li mi ići u tvoje dvorište?« »Samo idite!« Kako su se brzo i veselo uputile do bunara noseći svakojake boce i limenke. Nastala je prava povorka, a za njima eto i bolesnika muškaraca. Tad sam se sjetila da si oni sami neće moći pumpati vodu, jer su im ruke ranjave i kljaste. Pođoh, dakle, kući da im pomognem. I pumpala sam im vodu preko jedan sat dok su se svi izredali. Bili su radosni i oni i ja s njima

Hvala Bogu i vama, dragi prijatelji, na tom daru! Nadam se da ću idući puta moći poslati i fotografiju tog bunara. Kad sam željela kupiti film za svoj fotografski aparat, nisam ga mogla dobiti u Lusaki. Kad su pak filmovi stigli, ja nisam imala novaca da ih kupim. Početkom ove godine posjetio me je časni brat Ilija Dilber i donio mi je film na dar. Tako sam sada uzela nekoliko snimaka. No sad to treba nositi u Lusaku na razvijanje, a ja idem u grad jednom mjesečno da u trgovini nabavim za sebe živežne namirnice za mjesec dana. Ministar financija ne dozvoljava više, jer je benzin vrlo skup. Od Nove godine sve je poskupilo za 20 posto, a plaće su nam ostale iste. No kad bolnica dobije svoje automobile, onda ću imati prilike da pođem u Lusaku. Od 10. veljače radim u bolničkoj apoteci — moram biti farmaceut! — pa treba ići u Lusaku po lijekove.

Javljala bih se ja i češće, ali mi je vrijeme ograničeno, jer moram raditi i dopodne i popodne, dakle, cijeli sam dan zaposlena. Samo mi je nedjelja ostala slobodna. A i kod kuće imam dosta posla. K tome tu su već i godine. Još malo pa će mi biti i šezdeseta.

Sjetite se i mene i mojih bolesnika u svojim molitvama da vam Gospodin naplati svojim molitvama da vas Gospodin naplati vašu velikodušnost prema misijama.

Emica VERLIĆ

Slavlje u Malembi

Krajem siječnja ove godine javila nam se iz zairske misije Malembe sestra Sofija Novotny. Piše nam o proslavi 70. godišnjice dolaska prvih misionara u to mjesto.

Prije tri tjedna imali smo ovdje u Malembi veliko slavlje — proslavu 70. godišnjice osnutka misijske postaje u Nkulu Malembi. Godine 1912. stigao je ovamo prvi misionar, otac Emil Konrad, koji je pripadao družbi otaca Duha Svetoga. Ljudima se predstavio na swahili jeziku kao »Mganga zambi«, tj. kao liječnik od grijeha.

Svoje apostolsko djelovanje započeo je veoma skromno s dječacima. Nešto kasnije počeo je poučavati u vjeri i odrasle. Za

SESTRA SOFIJA SA SKUPINOM SVOJIH UCENICA INTERNATKINJA

krštenje je pripravio 40 osoba. No kad je rekao: »Tko želi biti kršten neka stupi korak naprijed!«, samo četvorica su se javila za krštenje. Jedan od tih bio je na dan slavlja prisutan među nama. To je otac jednog domaćeg svećenika, koji je sad župnik u jednoj ovdašnjoj župi.

Ta proslava bila je doista lijepo pripravljena. Misionari su održali predavanja uz diapozitive. Tako su naši kršćani imali priliku da bar na slici vide one koji su ih kroz to razdoblje poučavali u kršćanskoj vjeri, i oci misionari i sestre misionarke. Jedan časni brat izgubio je život pri gradnji lijepe crkve ovdje u Malembi. Pao je s ljestava i slomio kičmu.

ZAIRSKO SELO

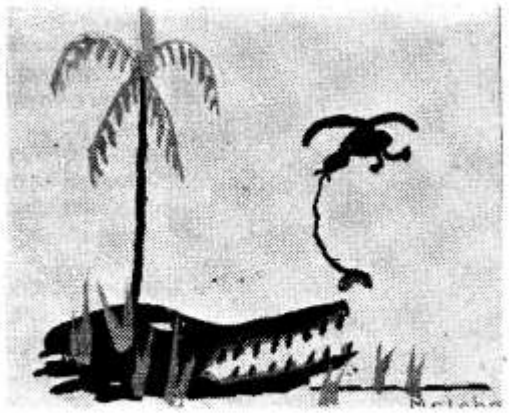
Sestre Kćeri sv. Križa došle su u Malembu 1924. godine. Svoj apostolat započele su s vjerskom poukom odraslih i s pripravom žena za kršćanski brak. Kasnije su otvorile školu za žensku mladež. Na tom području počeci su bili veoma teški. Ovdje je, naime, vladalo uvjerenje da ženskom djetetu nije potrebna škola. Djevojčice i djevojke moraju ostati uz domaće ognjište i da tu budu odgajane u duhu svoga klana kao čuvarice tradicije.

Danas sama Malemba ima oko 15.000 kršćana. No misionari su u unutrašnjosti osnovali lijepe kršćanske zajednice. Svaka od tih zajednica ima svoju lijepu crkvicu. Za sve te kršćane došao je u našu domovinu ovdašnji biskup da traži pastire koji će se brinuti za to raspršeno Božje stado.

Molimo Gospodara žetve da pošalje žeteoce, jer je žetva zrela.

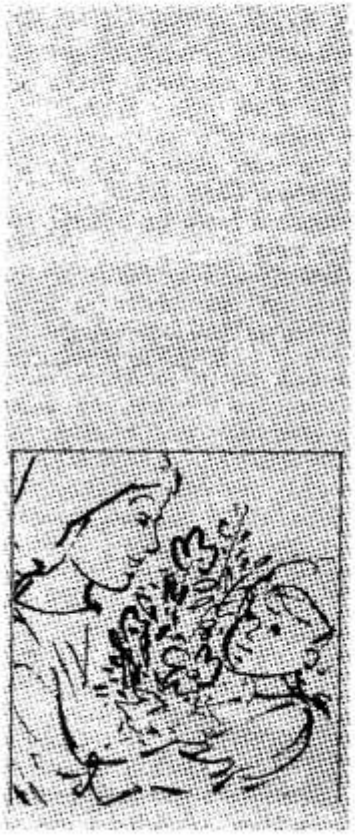
Od srca zahvaljujemo svim našim dobročiniteljima za sve što su učinili za našu misiju. Nemojte nas ni ubuduće zaboraviti!

S. Sofija NOVOTNY

Majci za Majčin dan

Mati moja, draga mati,
što bih mogla tebi dati
danas, majko, na tvoj dan?
Da ti vazu kupim
od srebra? Kristala?
Ti bi rekla: »Dijete, hvala!«
Ostala bi u vitrini
uspomena mala.

Kad bih mogla, mati draga,
dala bih ti više
od najvećeg blaga.
Dala bih ti
sve pozdrave uskraćene,
i sve riječi prešućene,
sve časove zanemarene.
Dala bih ti
sve što sam ti uskratila,
jer ti si uvijek
više zaslužila,
ta, mati si mi bila!

Dala bih ti ono
što si s pravom čekala,
za čim si tiho čeznula,
da ti reknem:
»Majko, hvala!«

Sada kad ništa
ne mogu da ti dam,
i propuste svoje znam,
svih me, majko,
grubosti mojih sram.

Tvoje me suze pritišću
vrele, krupne i teške,
bole me i peku,
režu i sijeku,
i teku, teku . . .

Ne, ne treba tebi
ni srebro, ni zlato — blato,
ni blistavi kristal — kal!
Nosim ti odluku srca svoga
da je ostvarim, moli Boga:
Da budem kao ti,
strpljiva, tiha i blaga,
da budem kao ti,
svojoj djeci mama draga!

RENATA

Oglasi

DOBRA KNJIGA JE NAJBOLJI PRIJATELJ

ZAŠTO BAŠ JA? — TAJNA TRPLJENJA (E. Engel, preveo S. Bošnjak), a naručuje se kod Župskog ureda, Kumičićeva 16, 55000 Slavonski Brod. O čemu piše? Svi koji trpe na tijelu ili na duši, postavljaju pitanje: Zašto, zašto baš ja? Na ova i slična pitanja svih patnika odgovor može dati samo Isus Patnik koji je i Sin Božji. Tko ovu knjigu bude čitao polako i sabrano, ulazit će pomalo u kršćanski smisao svojih patnja i lakše će ih podnositi. Zato je prevodioc svima preporuča. — Cijena 100 d. Za narudžbe od 10 primjeraka i više 10% popusta.

NEDJELJE I BLAGDANI U ŽUPNOJ ZAJEDNICI (Ivan Horvat). To je ciklus propovijedi u godini A, a u pripremi je i ciklus za godinu B i C. Komplet stoji 180 dinara, Narudžbe: Župni ured, Maršala Tita 2, 41430 Samobor.

NAŠA VJERA — INFORMACIJE ZA ODRASLE, SVEZAK I (F. Krenzer — I. Pavić) Naručuje se kod Hrvatskog književnog društva sv. Ćirila i Metoda, Zagreb.

KRVI KRISTOVA, SPASI NAS! (Prijevod s njemačkog) Razne molitve i pobožnosti u čast predragocjene Krvi Kristove. Prikladno osobito za privatnu pobožnost. Knjižica je mala, džepnog formata. Naručuje se kod: Klanjateljice Krvi Kristove, Tuškanac 56, 41000 Zagreb. Cijena 20 din.

DJEVOJKA IZ VALLECORSE (Alfonso de Sancta Cruz). Kratak životopis utemeljiteljice sestara Klanjateljica Krvi Kristove. Knjižica džepnog formata i vrlo čitka. Narudžbe: Klanjateljice Krvi Kristove, Tuškanac 56 41000 Zagreb. Cijena 80 din.

OBRAĆENJE, (Matjaž Puc). Opis živog i krivudavog puta jednog od tvoje braće, koji i danas živi među nama. Knjižica je džepnog formata, vrlo interesantna. Narudžbe: Katehetski centar »Palma«, Palmotićeva 33, 41001 Zagreb. Cijena 60 din.

VELKA KATEHEZA (Grgur iz Nise), klasično je djelo kršćanske kateheze. Dobra za upoznavanje, odnosno produbljivanje, vjerske spoznaje. Narudžbe: Služba Božja, 58300 Makarska, pp 29. — Cijena 250 din.

MORE SJAJA (S. Marija od Presvetog Srca), pjesme. Cijena 270 din. Narudžbe: Samostan Sv. Klare, Končareva 29, 58000 Split.

Svećenicima koji žele sa svojim vjernicima proživjeti mjesec lipanj sjedinjeni s Isusovim Srcem, toplo preporučujemo knjigu BISKUPI SVJEDOČE ZA KRISTOVO SRCE. U njoj će naći propovijedi što su ih naši biskupi održali u bazilici Srca Isusova u Zagrebu prigodom proslave 300. obljetnice ukazanja Srca Isusova svetoj Margareti Mariji Alacoque. Cijena je svega 30 din. Narudžbe slati na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699. Palmotićeva 31.

Svim vjernicima preporučujemo kao duhovno štivo kroz mjesec lipanj knjigu **LIPANJSKA RAZMIŠLJANJA.** Cijena je 30 din.

Tko želi upoznati povijest ukazanja Srca Isusova sv. Margareti Mariji Alacoque neka nabavi njezin životopis. Cijena mu je 70 din.

Svećenicima može poslužiti kao pomoćna literatura za propovijed knjiga **SVEĆENIK VJERNIKU NA RAZMIŠLJANJE.** Cijena je 40 din.

Za bolje upoznavanje svetaca koji se slave u lipnju poslužite se knjigom **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ LIPANJ.** Cijena 100 din.

Približava se konac školske godine kad će se mnoga djevojka odlučivati kojim putem da krene u život. Onima koje misle na brak, može mnogo pomoći knjiga **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?** (Cijena 100 din), a djevojke koje osjećaju u sebi poziv u redovnički stalež, neka pročitaju knjigu **NISAM LI I JA POZVANA?** (Cijena 100 din).

Mladićima koji se žele posvetiti Bogu i bližnjemu kao svećenici ili redovnici, savjetujemo da pročitaju knjige **ŽIVOTNI PUT JEDNOG MISIONARA,** treći dio, gdje nam naš bengalski misionar otac Ante Gabrić preko svojih pisama govori o svome svećeničkom radu (cijena 120 din) te **OD KOVAČA DO MISIONARA.** Tu je opisan život i rad našeg pokojnog zambijskog misionara Benedikta Fostača. Cijena je 55 din.

Sve ove knjige naručuju se na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...i Gospi od brze pomoći za zdravlje, mir u kući i za sve milosti. — Marija Kolundžić, Velika

...sv. Antunu i bl. Leopoldu za zdravlje majke i sina uz preporuku za mir i slogu u obitelji. — Zahvalna majka

...za sretnu operaciju. — J. Dijačić, Zagreb

...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Anti za svoje sinove koji su bili u velikoj opasnosti radi bolesti. — Nike Brbora, Ston

...za ozdravljenje bez operacije. — S. F. G., Varaždin

...sv. Antunu, sv. Maksimilijanu i bl. Leopoldu za obraćenje i na mnogim drugim milostima. — Gojko Pezer, Zagreb

...i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molitvi. — J. A., Bistrinci

...za milost ozdravljenja. — S. D., Vel. Gorica

...na uslišanoj molitvi za zdravlje. — Ane Mogoš, Ston

...za primljene milosti. — Zora

...Gospi od brze pomoći i sv. Antunu na primljenoj milosti. — B. Š., Retkovci

...i bl. Leopoldu za uspjeh u školi i za druge primljene milosti. — L. S., Križevci

...i Majci Božjoj Bistričkoj na primljenim milostima. — Majka, Kloštar Podravski

...sv. Antunu i bl. Leopoldu za zdravlje i za mnoge druge milosti. — M. H., Babino Polje

...za Bruninu laku smrt. — Supruga Marija

...Gospi od kamenitih vrata, sv. Roku i bl. Leopoldu na mnogim milostima. — Manda Popović, Podgradina

...sv. Anti, našem Kardinalu i m. Klaudiji za primljene milosti. — Majka za svoga sina, Zagreb

...Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji za sretan porod kćeri i za jednu milost. — N. N., Varaždin

...sv. Josipu, sv. Antunu i Ivanu Merzu što su me dva puta očuvali u prometnoj nesreći. — Anica B. iz Zagreba

...Gospi od Karavaja, sv. Anti i svima svecima za primljene milosti. — B. J. Tijesno

...za primljenu milost, jer mi je život bio u opasnosti. — Ana Z., Vinkovci

...sv. Judi Tadeju, sv. Nikoli Taveliću i bl. Leopoldu za poboljšanje sinovljeva zdravlja. — K. T., Zabok

...Gospi od brze pomoći na uslišanoj molitvi za sretan porod kćerke. — Majka, Slav. Brod

...sv. Josipu i sv. Blažu, što sam se po njihovu zagovoru oslobodila od košćice koja mi je zapela u grlu. — Manda Đurkić, Pleternica

...na primljenim milostima u životu. — M. Š., Rečica

...za primljene milosti. — Barica Lipić, Zagreb

...i Majci Božjoj Bistričkoj što mi je sin ostao nepovrijeđen u prometnoj nesreći uz preporuku za obitelj. — Nadica iz Tržića

...i bl. Lopoldu za sve milosti primljene u mojih 80 godina života. — M. C., Goričan

...na mnogim primljenim milostima. — Draga Jerković, Kula Norinska

...i sv. Ivanu Krstitelju za primljenu milost. — Marija N., Lovreč

...za sve primljene milosti. — Marija Kamenski

...za majčino ozdravljenje iza operacije bubrega. — Evica Mijetić, Slakovci

...i bl. Leopoldu za pomoć i za uslišane molbe. — B. P., Suhopolje

...sv. Tereziji od Maloga Isusa i bl. Leopoldu za primljene milosti. — B. M., Varaždin

...Presv. Trojstvu, Kristovu rođenju i svim zaštitnicima za zdravlje naše kćeri iza teške operacije, kao i za dobiveni stan. — Obitelj Franulović, Vela Luka

...za primljene milosti. — Melanka Nevjestić, Bugojno

...Gospi od ružarja i dušama u čistilištu na primljenim milostima. — Z. M., Pučišća

...i sv. Josipu na primljenim milostima. — J. B., Pučišća

...za primljene milosti. — Magdalena Vreboc, Fojnica

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Zaljubljen u Svjetlo

Piše: Izidor JEDVAJ

»Ja sam tkanina, a vi krojač. Učinite od mene lijepo odijelo za dragog Boga.« To su bile riječi 12-godišnjeg Dominika Savio, kad je u listopadu 1845. prvi puta sreo Don Boska u Torinu. Don Bosko je već tada bio nadaleko poznati odgojitelj mladeži i svećenik svetog života. O tom prvom susretu s Dominikom on je kasnije zapisao: »Vedro lice, radosne oči! Cijelo njegovo držanje odmah mi se svidjelo. Smjesta smo stvorili uzajamno povjerenje. Morao sam se čuditi koliko je Božja milost već djelovala u toj djetinjoj duši. Uvidao sam da se iz tog materijala može nešto dobro učiniti.«

I doista, taj je materijal bio već odavno pripreman. Dominik je usrećio svoje roditelje rođenjem 2. travnja 1842. u Riva di Chieri kraj Torina. Otac mu Karlo bio je kovač, a dobra majka Brigita, poznata krojačica u mjestu. Istog popodneva krstili su novorođenče i dali mu ime Dominik.

Sveci se ne rađaju, nego postaju mukotrpnom borbom protiv zla u sebi i oko sebe, a sve to u nesebičnoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Neki su to postigli s bremenom godina, a neki, kao Dominik Savio, već u svojoj lepršavoj proljetnoj dobi. Prve korake na putu svetosti čini on s pobožnom majkom koja često s njim prigiba koljena i sklapa ruke pred čudesnim nebesima, te ga uvodi u radost života s Isusovim i Marijinim Srcem. Vodi ga u crkvu, gdje ga upućuje na pažljivost i sabranost pred prisutnim Bogom u bijeloj hostiji. U kući se moli kod svakog jela i Dominik to shvaća tako ozbiljno da se rasplakao, kada jedan gost obitelji to nije učinio.

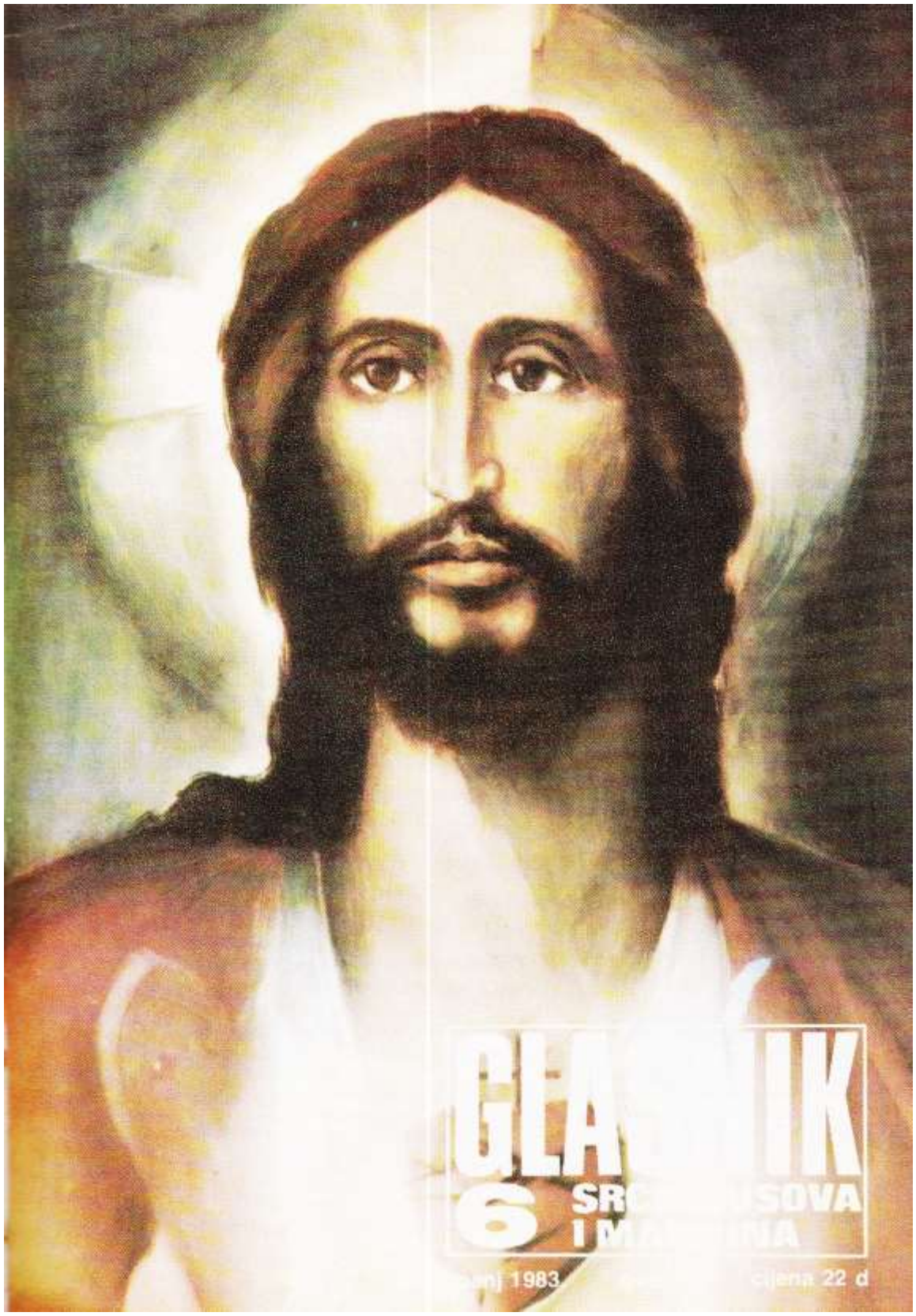
Isus ga obogaćuje srećom euharistijskog susreta već u sedmoj godini života. Ozbiljno se sprema za taj susret. »Oprosti mi, majko, sve ono čime sam te uvrijedio. Sutra idem na sv. Pričest. Od sada ću biti bolji prema tebi i ocu.« I kasnije se često pričešćuje i tako Krist sve više rasplamsava njegovo ražareno srce. »Moji prijatelji bit će Isus i Marija. Želim radije umrijeti negoli sagriješiti.« Ta odluka iz djetinjih dana je to potresnija, što ju je Dominik stvarno i održao.

Ulaskom u oratorij Don Boska u Torinu pospješuje se i Dominikov hod prema svetosti. Veliki kovač mladih duša shvatio je milosno djelo Božje u toj duši i usmjeruje ju prema svetosti. »Svi smo mi pozvani na svetost, a nju se uz Isusa i Mariju lako može postići.« Za Dominika je to bio direktan poziv. Postaje uzoran u molitvi i učenju, u pomaganju drugima, u čistoći i u urednosti. »Ja nisam sposoban za velike stvari, govori Dominik, ali ću činiti s ljubavlju prema Bogu ono što mogu.« I bilo je tako.

Godina 1854. s dogmom o Bezgrešnom Začeću unosi u Dominikovu dušu novi ideal: Bezgrešno Začeće. »O Marijo, darujem Ti svoje srce, učini da ostane uvijek Tvoje.« Bezgrešna ga zadivljuje, i on joj u čast osniva među kolegama društvo čije pravilo je potvrdio sam Don Bosko. Društvo ide za tim da bi se po Mariji što prije došlo k Isusu. Dominik želi postati svima sve, da svima usadi Krista i Bezgrešnu u srce. Učitelj ga mora ograničavati u postu i djelima pokore, jer mu tijelo postaje sve krhkije. Otac Svjetla očito ga je htio imati kod sebe, pa se žuri da ga ubere sa svijeta. Dominik je obolio i osjeća da mu je putovati u vječnost. Tome se raduje, jer su Isus i Marija s njime. 9. ožujka 1857. prima sakramente umirućih. Okružen svojim najbližima opazi čudesno lijepo svjetlo pred kojim je ushićen. Zatim ispusti anđeosku dušu da se pridruži za svu vječnost anđeoskim korovima, gdje će do konca svijeta zagovarati mlade na zemlji i pokazivati im put prema vječnom svjetlu. Spomen mu se u Crkvi slavi 6. svibnja.

GLA IK
6 SR SOVA
I M A
1983
Cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

SRCE ISUSOVO JE SREDIŠTE SVIJU SRDACA

Na zadnjoj strani:

SAMO JE ONA LJUBAV ZRELA KOJA SE DAJE

Srce znači ljubav

Srce je nešto što svi imamo a najmanje poznamo. Kad ono zakuca, život proključa. Kad ono stane, život se gasi. Čovjeka ne poznamo dok mu ne upoznamo srce, ili ga trajno zavolimo tako da mu se i predamo, ili ga posve otklonimo od sebe. A sve se to ne zbiva nigdje drugdje nego opet u našem srcu, i to na način koji često ni sami ne razumijemo. Zato je već i slavni Pascal rekao: »Srce ima svoje razloge do kojih um ne dopire.«

Tek što smo rekli tih nekoliko riječi o srcu, već primjećujemo kako nam je misao neprimjetno kliznula s onog opipljivog srca u grudima na neko neopipljivo »srce« u dubini naše svijesti, u neko središte, u kojem se sve začinje i odvija, gdje se sve procjenjuje i odlučuje, središte, u kojem se sve pokreće i oko kojega se sve okreće, s kojim stojimo ili padamo, po kojem smo dobri ili zli, voljeni ili prezreni. U tom nedokučivom središtu smo sretni ili nesretni. U njemu nas bol smrtno ranjava ili radost oživljava. I tko će ikad rasplesti tajnu našeg srca, kad ono izranja i uranja u nedokučivu tajnu Vječne Ljubavi označene bogočovječjim Srcem Isusa Krista?! To Srce Bogo-Čovjeka Isusa Krista daje nam jedini pravi odgovor na sva naša pitanja o Bogu i čovjeku, o rađanju i smrti, o radosti i žrtvi ljudi svih vremena, pa Ga zato i zovemo Kraljem i Središtem sviju srdaca.

Isus Krist nas je naučio što znači istinski ljubiti, kad je za nas dao probosti svoje Srce. On se lišio svoje jednakosti s Bogom i uzeo narav sluge. Postao je poslušan do smrti, i to smrti na križu. Tako je zaslužio da dobije ime koje je nad svakim imenom i da Mu se pokloni svako koljeno na nebu, na zemlji i pod zemljom, jer je pokazao i dokazao da je Bog koji nas ljubi i za nas se predaje.

Slaviti, dakle, Srce Isusovo znači slaviti ono što je Bog u sebi, u svojoj biti: Vječna Ljubav, po kojoj živimo, od koje živimo i za koju moramo živjeti. To znače Njegove riječi: »Učite se od mene, jer sam blaga i ponizna srca!«

TINO

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Uredníkova riječ

Dani su sve dulji i topliji. Ljeto je blizu. Svuda se zapaža rad i trud. Seljak i radnik, školarac i športaš, svi su bez iznimke svjesni da dar vremena i snage, mladosti i zdravlja treba uložiti za bolje sutra. I Krist nas opominje: »Radite, dok je dan!« Sunce cjeliva zemlju i već se zapažaju prvi plodovi. Lipanj daje na stol mlado voće i povrće; učilišta daju društvu mlade stručnjake; borilišta nove pobjednike; sjemeništa mlade svećenike. Djeca primaju Kruh Života da bi rasla u Kristu; mladi primaju Duha Svetoga da bi živjeli za Krista; starci u dugim danima čitaju kratkoću života na zemlji i vječnost s Kristom u nebu. Sve je u punom zamahu rada, rasta i zrenja. Iz duše nam se otima usklik: »Bože, blagoslovi naš trud i rad! Učini zemlju svojim Kraljevstvom, a nas svojom djecom! A na blagdan Presvetog Srca Boga i čovjeka Isusa Krista on nam odgovara: »To i hoću, prijatelji moji! Zato sam i došao među vas. Učite se od mene koji sam krotak i ponizan srcem! Neka vas uspjeh ne ponese, neka vas poraz ne pokosi. Vaša je sudbina u mojoj ruci! Svaki je uspjeh velik, ali je uspjeh srca najveći. Svaka je zrelost dobra, ali je zrelost srca najbolja. Svaki je dar drag, ali je dar srca najdraži. Svako srce ljubi, ali samo moje Srce je čista, vječna, božanska Ljubav! Svi vaši dani, svi vaši napori, svi vaši uspjesi, sve vaše patnje, sva vaša stradanja, sve vaše žrtve, sve vaše radosti, sve vaše suze — sve je upisano u moje Srce. Ništa nije zaboravljeno, sve će vam biti nagrađeno, samo ostanite u mojoj ljubavi!«

Glasnik želi svim svojim čitateljima, prijateljima, povjerenicima, svim ljudima dobre volje prenijeti tu poruku Božje Ljubavi. Isplati se živjeti, isplati se raditi, isplati se patiti, a možemo se i u svemu radovati, jer za nas kuca Srce samoga Boga.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. LIPANJ 1983. BR. 6

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 184
MLADI LJUDI TREBAJU BOGA, S. K. — — — — — — 186
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE, S. Cetinić — — — — — — 188
BISERI SRCA MARIJINA, A. Katalinić — — — — — — 189
KRALJ I SREDIŠTE SVIJU SRDACA, R. Grgec — — — — 190
SVEĆENICI I KRISTOVO SRCE, J. Antolović — — — — — 191
HODOČAŠĆE NIJE TURIZAM, V. Miklobušec — — — — — 192
EVANĐEOSKI IDEALI OSTVARENI U SVIJETU, S. Kuzmić — — 194
PAPA GOVORI RODITELJIMA BOGOSLOVA, I. Kukula — — 196
SRCE ISUSOVO JE SRCE CRKVE, Tino — — — — — — 198
SIN FORSIRA SAKRAMENTE I MISE, I. Fuček — — — — 200
ŠIRITELJ POBOŽNOSTI SRCU ISUSOVU, V. Pribanić — — — 202
OČENAŠ AUTOVOZAČA, S. Bošnjak — — — — — — 203
SNAGA KRVI, S. Kušan — — 204
OBITELJ U MISIJAMA, M. Rusan 206
USTRAJNO NAPRIJED, A. Gabrić 207
POMAŽEMO PATNICIMA, S. Mužić — — — — — — 208
KARITATIVNI RAD ZAMBIJSKE CRKVE, I. Dilber — — — — 209
NAŠE DRUŠTVO »VESELA DJECA«, M. Okrugić — — — 210
MEĐU INDIJANCIMA PLEMENA GUARANA, V. Gruber — — 211
U PRAVI TRENUTAK, Ž. Beršek 212
OGLASI — — — — — — 213
ZAHVALNICE — — — — 214
TAHAŠI NAGAI, I. Jedvaj — 215

OTAC ME SMATRA FANATIKOM

Na ovaj prilog potaklo me pismo Ivanke iz Č., objavljeno u uskrsnom broju Glasnika, pod naslovom: »Tješi me što mogu oprostiti«. Moje su prilike dosta slične Ivankinim, a možda mi je i gore. Smatram da je lakše podnijeti ruganje koje dolazi od drugih koji vam nisu roditelji, kao što su meni moji. Evo moga slučaja!

Kršćanski sam odgojen zahvaljujući djedu i baki, kod kojih sam proveo djetinstvo. Uz njih sam stekao i vjerske navike. Moji su roditelji radili po cio dan. Navečer, kad bi se umorni vratili s posla, nisu imali snage sa mnom razgovarati. Ako su mi štogod i govorili, bilo je to uvijek zapovijedajućim tonom. Oni potječu iz kršćanskih obitelji, u kojima je bilo čak i svećenika. Kod njih je, međutim, kršćanskog odgoja malo-pomalo nestalo, a s vremenom su zanemarili i svetu Misu. Molili nisu gotovo nikad. U crkvu idu samo dvaput godišnje: na božićnu polnoćku i uskrsno bdjenje.

Ja od malih nogu osjećam da Bog ima sa mnom neke svoje planove. Već kao dijete govorio sam da ću u svećenike, ali su roditelji to shvaćali kao djetinje maštanje. Međutim, kad sam krenuo u 5. razred osnovne škole, roditelji su se tome veoma usprotivili, osobito otac. On mi je čak počeo zabranjivati svakodnevno pribivanje Misi, jer je, kaže, dosta ići nedjeljom. Taj pritisak na mene rastao je iz dana u dan, tako da mi je život s njim postao »nemoguć«. Počeo sam ga se sve više bojati, ali sam na Misu odlazio krišom. Tako je to, nažalost, još danas. Kad sam mu lani jednom zgodom otvoreno iznio svoje shvaćanje života, veoma mi se usprotivio. Nije se mogao načuditi mojoj vjerskoj »zatucanosti«. Na kraju mi je rekao da proklinje onoga koji me je tako »zaludio«. Danas me on smatra fanatikom, iako to nisam. Snagu, da sve to podnesem, daje mi upravo sveta Misa. Često razmatram muku Isusovu i molim krunicu, na što sam se i obvezao. Tu krasnu molitvu, u kojoj razmišljamo otajstva Isusova života, preporučujem svim čitateljima Glasnika. Nemojte misliti da sam ja neki »Matuzalem«. Meni je samo 19 godina!

Andrija

DRAGI ANDRIJA!

Hvala ti na povjerenju s kojim si nam saopćio svoje prilike i neprilike. Bilo bi i te kako lijepo od mladih da ti se preko Glasnika javе, ali im češće nedostaje, ne odvažnosti, nego iskustva. Dok se netko od njih ne javi, pokušaj zaći u ove misli:

Tvoji roditelji sigurno nisu zlonamjerni, ali su prema tvome opisu dosta tvrdi i neupućeni, osobito otac. Otuđivali su se duhovnim vrednotama. Takvih je roditelja puno.

Bore se samo za materijalna dobra, koja na kraju ipak nikoga ne zadovoljavaju. Očev pritisak, od kojeg trpiš već više godina, stvarno je mogao negativno utjecati na razvoj tvoje osobnosti. Strah pred roditeljima uvijek ostavlja posljedice i stvara nesiguran značaj. Tebi je sada već 19 godina te uviđaš mnogošta što ne valja i na sebi i oko sebe. To je dobro! Zadnje je vrijeme za zdrav samoodgoj, osobito u odnosu prema ocu. Smiono, ali otmjeno i sa sinovskim poštovanjem odupri mu se, kad god njegovi prigovori nisu razumski i kršćanski utemeljeni. Pri tome imaj vazda na umu da ti nijedan drugi muškarac, makar kako izgledao idealan, ne može zamijeniti oca. U svemu se vladaj tako da otac pomalo u tebi doživi zrelog mladića i doskora svog suradnika, a ne »vječnog malog«, kojemu će samo zapovijedati. Roditelji često zaborave da oni svoje dijete odgajaju dok ne odraste, a tada se i sami moraju dati odgajati od njega

Dobro bi bilo da o svojim problemima razgovaraš s kojim iskusnim svećenikom, osobito o svojoj izrazitoj pobožnosti. To je potrebno, jer još nemaš provjerena životnog iskustva, a i pobožnost nije unaprijed zaštićena od svake nastranosti. Dopustiš li da te drugi upoznaju i da ti saopće svoje mišljenje, steći ćeš vrlo vrijednu sposobnost koja se zove sposobnost samokritike.

Što se tiče možebitnog svećeničkog zvanja, tu ti je pogotovo potreban savjet iskusnog svećenika. Očev otpor dolazi možda odatle što si, kako mi izgleda, jedini njegov sin, pa se on boji da će ostati bez potomstva. No, on mora znati da svatko pri-

ma u životu svoj poziv od Boga, a roditelji su dužni da djetetu pomognu taj poziv razlučiti i ostvariti. Dijete nije njihova šansa za ostvarivanje neostvarenih sanja. Uostalom, dan tvoje samostalnosti nije daleko. Ti nisi ničiji »privjesak«, pa ni tatin. Ti si osoba, neponovljena i neponovljiva!

Nije rijedak slučaj da se roditelji žestoko opiru duhovnom zvanju svoga djeteta, ali na kraju ga ono ipak ostvari, i oni budu sretni. Tako Bog nagrađuje njihovu žrtvu, jer On nikad ne uzima a da ne nagradi velikodušnost. Dobro ćeš učiniti ako se sjetiš i svoje dužnosti prema roditeljima, da moliš za njih često i iskreno.

Urednik

ŠTO ZANIMA JASMINKA?

»Javljam se vašem časopisu koji sam sasvim slučajno upoznao kod jednog svog kolege iz razreda koji ima zgodnih rok-ploča, koje mu otac donosi iz Njemačke. Mogu vam reći da sam do sada bio bez ikakve vjerske pouke. Roditelji su mi na takvom položaju da moraju biti ateisti. Imaju velika primanja i meni ništa ne manjka. Daju mi sve što zaželim, ali me ipak nisu razmazili. Tjeraju me da puno učim, i samo u slobodno vrijeme mogu slušati rok ili se baviti sportom. Ja ipak odem s društvom u diskač, jer mi sedamnaestgodišnjaci zbilja nemamo kamo. Volim jaku muziku, a već sam i zaljubljen, ako mi hoćete vjerovati. S djevojkom odem na pizzu ili na čagu skoro svaki put kad mi starci nisu doma. Ona to voli. Mislim da sam vam time rekao sve o sebi osim ovog najnovijeg. Prosto ne mogu vjerovati da je Isus uskrsnuo! Je li On zbilja bio nekakav genij? Zašto se takvih više ne rađa? Zašto više ljudi ne uskrsne, bar u Zagrebu, jer tada ne bi trebalo graditi krematorij? Da li bi oni i dalje primali penzije? U vašem listu piše, negdje na sredini, da »nikada nijedna vijest nije tako potresla srca ljudi kao ta, i da ta vijest još danas potresa svijesti i savjesti.« Ja ne znam što mislite pod »savješću«, ali priznajem da je i mene nešto potreslo, a to je mogućnost da možda baš ja uskrsnem. Bio bi to pravi šou. Pitao sam svoje starce da li oni znaju nešto o Isusu koji je uskrsnuo? Mama mi je rekla da to nitko ne zna. Možda jest, a možda je i sve izmišljeno, ali da to uopće nije važno, jer statistički se može utvrditi da svi ljudi samo umiru. Tata mi je rekao da se tim pitanjem uopće ne trebam baviti jer da je to gubljenje vremena. Samo se jednom živi i treba se boriti da nam život bude što ugodniji. Rekao sam mu da bi meni već sada život bio puno ugodniji kad bih znao da neću ostati pod nekakvom betonskom pločom na Mirogoju, iako ne vjerujem da imam takve šanse. To Isusovo uskrsnuće me jako zainteresiralo. Pokušavam o tome razgovarati s nekim iz svoje klape koji idu u crkvu, ali mi neće ništa odgovarati. Zanima me zašto nešto taje preda mnom koji imam, kao i oni, sedamnaest godina?«

Jasminko, hvala na povjerenju i na pismu. Dobro je što te roditelji tjeraju da puno učiš. Dobro bi bilo da te pritjeraju malo i na učenje hrvatskog jezika, jer sam tvoje pismo morao puno dotjerivati da bih ga mogao objaviti. Vjerujem da ipak nigdje nisam iskrivio tvoju misao. No, meni je puno važnije ono što si napisao, ne go kako si napisao. Budući da ističeš svojih sedamnaest godina i prigovaraš svojim vršnjacima koji idu u crkvu a pred tobom šute o Isusovu uskrsnuću, ja ti ne bih želio odgovoriti na tvoja pitanja, jer se nadam da će se oni ipak odvažiti. Vjerujem da se nećeš ljutiti na ovaj moj stav i da ćeš se još kojiput javiti, a mlade, makar bili i malo stariji od tebe, ali su još ipak mladi, pozivem da ti odgovore. Rukavica je bačena!

Urednik

Mladi ljudi trebaju Boga

FRATROVAC 38, DOM MIRA I MOLITVE

Mnogi misle da su suvremeni mladi ljudi »oslobođeni« od duhovnih potreba jer znanošću rješavaju sve svoje probleme. To je zabluda! To je isto tako ludo reći kao kad bismo ugasili sunce i rekli da ljudima u stanu s centralnim grijanjem nije potrebno sunce. Upalite im sunce pa ćete vidjeti kako će sami brzo zatvoriti radijatore. Tako je i s duhovnim svijetom i današnjim mladim ljudima. Povlašten položaj materijalističkog nazora na svijet, a ponekad i stvarna prisila, zatvorili su mladom naraštaju pristup u duhovni svijet, ali mu nisu izbrisali potrebu za duhovnim, nego je time samo stvoren besmisao i razočaranje kakvo danas vlada. Čovjek zaista nije samo hrpa kemijskih spojeva, niti je samo ono što pojede, nego je čudesan spoj tijela i duha, te kao svjesna osoba teži za cjelovitom srećom. To su potvrdile i duhovne vježbe na Fratrovcu u Zagrebu. Evo kako su ih doživjeli mladi ljudi, oženjeni i neoženjeni.

— U ovim duhovnim vježbama nestalo je oblakâ koji su sputavali moje srce i moju dušu. Kao da je neka nevidljiva ruka uklonila od mene sve sumnje i nejasnoće.

— Neizmjerno sam sretna! U dušu mi se vratio mir i spokoj. U Boga sam i prije vjerovala, ali sada se moja vjera još više učvrstila.

— Duhovne vježbe su me ispunile neizrecivom radošću, osobito zbog spoznaje da nam Bog po svome Sinu oprašta grijehe i sve nas poziva k sebi.

— Kolebala sam se, da li da pođem ili ne pođem na ove duhovne vježbe. Odlučila sam se, i sada sam sretna. Hvala Isusu što me našao i upozorio na mnoge moje propuste... O svom ću iskustvu pričati čitavoj obitelji i svim svojim prijateljima...

— Od sada ću drukčije gledati na svoj život... Ove duhovne vježbe će mi pomoći da i svoju djecu bolje odgajam. Odnosi među ljudima bi se znatno popravili kad bi nas više obavilo ovakve duhovne vježbe.

— Kad sam polazila na duhovne vježbe, bilo je u mom srcu tmurno. Bila sam kao u tamnom tunelu bez izlaza. Tu mi se otkrilo Sunce koje nikad ne zalazi nego uvijek grije. To je naš najbolji prijatelj Isus Krist. Dublje sam Ga upoznala i izbliza Ga osjetila.

— Našla sam mir i sreću. Tako je lijepo biti u Božjoj blizini. Sada vidim da me Bog dugo čekao. Mislim da ću sada imati više snage da Mu reknem: »Da, Isuse, Tebi za ljubav!« Ili možda: »Ne, Isuse, da ne povrijedim tvoju ljubav! Kroz ova tri dana moja se duša obogatila vjerom, nadom i ljubavlju.«

— Mojoj sreći i zadovoljstvu doprinosi i ozračje mira koje vlada u kući i oko kuće. U ovoj tišini lakše se čuje Božji glas. Duh Božji me je ojačao i uklonio svaku kolebljivost. Sada mi sunce ljepše sja, ptica umilnije cvrkuće, dan je bistriji.

— Doživio sam Kristovu prisutnost. Vjerujem da će me On i dalje oduševljavati. Kako su lijepi trenuci kad se čovjek upoznaje s Kristom i zaželi mu se posve predati.

— Zaista sam se duhovno obnovila. Nadam se da ću odsad i s djecom lakše i češće moliti, bolje ih odgajati. Isus će mi pomoći. Vjerujem!

— Dobila sam takvu snagu Duha Svetoga da mi se čini da bih mogla i svjedočiti za Krista poput prvih kršćana.

— Vratila sam se kući svježa i radosna. Kako je divno susresti se u miru s Bogom! Sada sam svjesnija da treba moliti i češće se hraniti Tijelom Kristovim. Osjećam želju da i druge potaknem na ove dragocjene duhovne vježbe, i vjerujem da će doživjeti istu duhovnu sreću kao i ja. (Neke je poslala, i nije se prevarila!)

— S novim poletom i snagom prihvatila sam se svojih svakodnevnih dužnosti. Sada bolje shvaćam smisao života i uviđam da je pouzdanje u Boga velika duhovna vrednota.

— Cilj duhovnih vježbi sam postigao. Zaronio sam u dubine vlastite duše, naučio vrednovati život, otkrio sam njegov pravi smisao. Sviđa mi se što je naglasak svaki dan na Euharistiji i mističnoj Kristovoj prisutnosti među nama . . . (Ista osoba predlaže da se u duhovnim vježbama održava potpuna šutnja, da se uvede noćno bdijenje kao zadovoljština za grijehe, da se omogući više osobnog dodira s voditeljem duhovnih vježbi.)

Priredio: S. K.

Tako je to! Uvijek vrijedi ona Kristova: ». . . čovječe, što ćeš dati u zamjenu za svoju dušu?!«

Dajte mladima tehniku a uzmite im Boga, ubit će tehnikom vas i sebe.

Dajte mladima znanost a uzmite im Boga, ponizit će znanošću vas i sebe.

Dajte mladima novac a uzmite im Boga, izdat će za novac vas i sebe.

Dajte mladima zabavu a uzmite im Boga, popljuvat će vas i sebe.

Dajte mladima zemlju a uzmite im Nebo, otjerat će u pakao vas i sebe.

Uzmite mladima sve ali im dajte Boga, dali ste im sve i uzvratit će vam život, poštovanje i ljubav, pretvorit će krvavu zemlju u komadić cvjetnog Neba.

Svi koji mladima drugačije tvrde, jeftino prodaju njihovu kožu!

TINO

O. STJEPAN KUZMIĆ I O. ZVONIMIR MAJIĆ S MLADIM SUDIONICIMA DUHOVNIH VJEŽBI NA FRATROVCU

Priopćenje

NACIONALNI EUHARISTIJSKI KONGRES 1984.

»GODINA MLADIH« 1985.

Biskupska konferencija Jugoslavije održala je svoj redoviti proljetni sabor u Zagrebu od 12. do 14. travnja 1983. Iz priopćenja za tisak, što ga je dalo Tajništvo Biskupske konferencije, među ostalim saznajemo i ovo: »Hrvatski biskupi su odlučili da se Nacionalni euharistijski kongres održi 8. i 9. rujna 1984. u Mariji Bistrici. To bi imao biti svečani završni čin desetogodišnjeg slavljenja 1300. godišnjice pokrštenja Hrvata i proslava 300. godišnjice pronalaska kipa Majke Božje Bistričke. Riječki nadbiskup i metropolita Msgr. Josip Pavlišić je na čelu nacionalnog pripremnog odbora za ovu proslavu.

Biskupi imaju na vidiku i 1100. godišnjicu smrti sv. Metodija i namjeravaju je na crkveni način obilježiti. Također se na svoj način žele uključiti u slavlja 1985. godine kao »Godine mladih«. Za novog predsjednika za mlade izabran je nedavno imenovani i posvećeni novi križevački vladika Slavomir Miklovš.«

Srce Isusovo obećaje: Grešnici će naći more milosrđa

Piše: Srećko CETINIĆ

Grešnici će naći u mom Srcu izvor milosti i beskrajno more milosrđa. (6. obećanje)

»U ovome se sastoji ljubav: nismo mi ljubili Boga, nego je On ljubio nas i poslao Sina svoga kao žrtvu pomirnicu za naše grijehe«, uvjerava nas apostol Ivan.

To potvrđuju i činjenice da nam se Bog sustavno očituje kao izvor milosti i beskrajno more milosrđa, ne samo u Isusovim objavama sv. Margareti Mariji, nego isto tako i u Novom kao i u Starom Zavjetu.

Pisac Ponovljenog Zakona nagovještava: »... u posljednje vrijeme ti ćeš se obratiti Gospodinu, Bogu svomu, i poslušati Njegov glas. Gospodin, Bog tvoj, Bog je milosrdan; neće te On zapustiti ni upropastiti, niti će zaboraviti Saveza što ga je pod zakletvom sklopio s ocima tvojim.«

Prorok Jeremija kao da osluškuje titraje Očevog Srca, dok prenosi Izabranom Narodu riječi Gospodnje: »Ljubavlju vječnom ljubim te, zato ti sačuvah milost... Zar mi je Efrajim sin toliko drag, dijete najmilije? Jer koliko god mu prijetim bez prestanka, živo na njega mislim, i srce mi dršće za njega od nježne samilosti.«

Očinsko podrhtavanje Božjeg Srca i njegovu nježnu samilost, najvjerodostojnije je orisao sam Isus u potresnoj prispodobi o izgubljenom sinu. Sva očeva dobra sin je rasuo, osim vlastite savjesti u koju je otac utisnuo neizbrisiv biljeg svoje ljubavi. Tako je otac pružio sinu zajamčenu mogućnost povratka. Izgubljeni sin prihvatio je očevu ponudu i pretvorio ju je u stvarnost povratka, koju je otac prožeo radošću pomirenja.

U tom tako svetom i intimnom trenutku kajanja i praštanja, milosti i milosrđa, radost očeva doma počeo je remetiti stariji sin koji je davao dojam potpune vjernosti. I bio je vjeran u vršenju zapovijedi, ali ne i u očitovanju ljubavi. Prkosno ostaje na pragu očeva doma, uviđajući da vlastitom krivnjom nije dorastao snazi očeve ljubavi praštanja. Gubi ravnotežu duha i pada sramotno cjenjkanje s ocem: »Ti mi nikada ne dade ni jareta!« Odbijajući očeva uvjeravanja: »Trebalo se veseliti i radovati«, trga se iz očeva zagrljaja i samodopadno ostaje na pragu očeve kuće.

Oba sina, svaki na svoj način, predočuju nam različite negativne pojave u duhovnosti čovječanstva koje se bez Krista gubi i propada, a po Kristu, s Kristom i u Kristu vraća se u radosni zagrljaj Očeva Srca.

Stoga Isus, pokazujući svoje Srce Margareti Mariji, objavljuje svim ljudima, bez iznimke, Očevu ljubav koja nas zove natrag kući! Rasipnicima i lutalicama svih vremena pruža Isus u svom Srcu neiscrpiv izvor milosti da bi mogli prevaliti i najdalji put do očinske kuće; a svim cjenkarima koji i dandanas uporno stoje na pragu i neće ući u kuću, Isus otvara u svom Srcu slobodan vidik na beskrajno more Očeva milosrđa, pred kojim bilo koje mjerilo prikladno za cjenjkanje gubi stvarni omjer!

Biseri Srca Marijina: Ljubav prema Bogu i prema ljudima

Piše Ante KATALINIĆ

»NJEGOVA JE MAJKA SVE TE DOGAĐAJE BRIŽNO ČUVALA U SRCU« (Lk 2, 51). (Bezgrješno Srce Marijino, 11. lipnja)

Marijino Srce spominje se u Evanđelju. Pošto je sv. Luka prikazao Isusovo rođenje i sve što se oko njega zbivalo, za Mariju izričito veli: »A Marija je pamtila sve te događaje i razmišljala o njima u svom srcu.« On je zabilježio i Šimunove riječi: »I tebi će samoj mač probosti dušu«. Neki sveti Oci tumače to »probosti dušu« u smislu »probosti srce«.

Kad štujemo Srce Marijino, onda pod simbolom Srca podrazumijevamo i štujemo njezinu ljubav prema Bogu i ljudima. Već su sv. Oci i crkveni pisci prvih stoljeća kršćanstva govorili da je Marijino Srce središte i simbol njezina čuvstvenog i duhovnog života, »ognjište« njezine žarke ljubavi. Te misli nastojali su teološki produbiti i razraditi srednjovjekovni teolozi i mistićari: sv. Anzelmo, sv. Bernardo, sv. Matilda Magdeburška i sv. Gertruda Velika. Za širenje pobožnosti Srcu Marijinu bio je najzaslužniji sv. Ivan Eudes koji je 8. veljače 1648. prvi služio Misu i molio časoslov sastavljen u čast Srca Marijina. Veliki apostol te pobožnosti bio je i sv. Ljudevit Grignon de Monfort na prijelazu iz 17. u 18. stoljeće, a početkom 20. stoljeća nadošla su Gospina ukazanja u Fatimi koja su nam danas dobro poznata po svom blagoslovnom djelovanju u Crkvi.

S fatimskim ukazivanjima počinje sasvim novo razdoblje štovanja Srca Marijina. Ono dobiva posve novi zamah. Istaknuti su i neki novi elementi, a sve je to poteklo od same Gospe, koja je o tome mnogo govorila fatimskim vidiocima, osobito Luciji. Fatimska ukazanja i pobožnost Srcu Marijinu usko su i nerastavljivo povezani. Majka Božja, čije Bezgrješno Srce gori od ljubavi prema Bogu i ljudima, dolazi u Fatimu da nas opomene da se okanimo grijeha, jer grijesima vrijeđamo Boga i upropaštavamo svoj zemaljski i vječni život. Bit fatimske poruke sadržana je u tri elementa: dati zadovoljštinu za grijehe, moliti se i štovati Bezgrješno Srce Marijino.

Međutim, ova tri elementa ne možemo promatrati odijeljeno jedan od drugog. Oni se usko isprepliću. Bogu dajemo zadovoljštinu za grijehe dragovoljnim podnošenjem životnih poteškoća i svojevoljnim žrtvama. Sve to moramo prožeti molitvom, osobito moljenjem krunice, što je Gospa izričito tražila. Vršeći ta djela mijenjamo svoj život, obraćamo se. A u čitavom našem duhovnom usponu prema Bogu pomoću pokore, molitve i obraćenja, moramo biti svojim srcem i umom združeni s Marijom. U društvu s Marijom k Bogu! Skupa s našom Majkom k Njezinu Sinu i k Ocu! Eto, zbog toga ona u Fatimi izričito i uporno traži da se svaki pojedinac i cijeli svijet posveti njezinu Bezgrješnom Srcu. Posveta Bezgrješnom Srcu Marijinu je svojevrstan vrhunac pobožnosti prema njoj. I današnji sv. Otac Ivan Pavao II posvetio joj je čitav svijet baš u Fatimi, u svibnju 1982.

Kralj i središte sviju srdaca

Piše: prof. Radovan GRGEC

U mjesecu Srca Isusova upućujemo taj litanijski zaziv Onome, čije živo Srce, puno ljubavi, neprestano kuca među nama i za nas. Vjernike ne bi smjela smesti ni riječ »kralj«, jer vrlo dobro znaju u kakvom se smislu ona tu upotrebljava (kao, uostalom, i riječ »srce«) ni prigovor da je pobožnost Srcu Isusovu nekakva »neliturgijska« ili »privatna« pobožnost. Zanimljivo je to da katkada takve prigovore čujemo upravo od onih koji nas stalno upozoravaju kako je Krist, Svevladar, i sada živ u srcu Svemira. Zaista, Krist je i sada živ i kao čovjek, i svaka molitva u Kristu i po Kristu draga je nebeskom Ocu.

Kao vjernici čvrsto vjerujemo da je Isus Krist, Bog i čovjek, naše živo središte i da je srce, znak božanske i čovječanske ljubavi, središte njegova i našeg života. Njegovo Srce kuca bez prestanka u Euharistiji, u našim crkvama i u našim srcima, ako u njega vjerujemo i ako ga ljubimo.

U Srcu Isusovu, kako kaže J. Gilbert, nalazi se sažetak cjelokupne kršćanske tajne, koja u sebi uključuje sve tri božanske osobe, Muku i Uskrsnuće, Euharistiju i sve sakramente. U tom Srcu plamsa oganj vječne ljubavi.

Riječi su Svetog pisma: »Bog je ljubav!« Te riječi uzeo je kao geslo naš kardinal Kuharić, čije je ustoličenje u zagrebačkoj katedrali bilo izraz radosti čitavog hrvatskog naroda. Imenovanje zagrebačkog nadbiskupa kardinalom približilo nas je više Rimu i prvacima apostolskim čiji blagdan slavimo krajem ovoga mjeseca, pripremajući se na domovinski euharistijski kongres.

Euharistija je vrhunac ljubavi i evangelizacije. Simbol te ljubavi jest Srce, probodeno kopljem (Iv 19,34). U evangelizaciji se bit poruke ljubavi nalazi u Govoru na gori. To je poruka svim siromašnima i progonjenima koji upiru oči i srca prema Srcu Isusovu, »želji bregova vječnih«. Tu poruku donio je nedavno patnicima i ratnicima u Centralnoj Americi papa Ivan Pavao II. na svom novom »hodočašću mira«.

Mnogi svećenici i laici shvaćaju kako veliku važnost ima pobožnost prema Srcu Isusovu i u evangelizaciji i u katehizaciji naroda. Stoga ne treba izbjegavati u katehezi govoriti o toj pobožnosti, izrazu biti božanske ljubavi, o kojoj nam govore stranice Staroga i Novoga zavjeta.

U Zagrebu smo imali prilike vidjeti američki film »Deset zapovijedi« u dva dijela. Izraz ljubavi Božje prema izabranom narodu i pečat Saveza ljubavi nalazi se u tim zapovijedima. Ni njih ne smijemo izbjegavati u katehezi.

Nedavno je kardinal Ratzinger, nasljednik pokojnog kardinala Šepera na mjestu prefekta Kongregacije za nauk vjere, govorio u Lyonu o tom, kako stupovi katehizacije ostaju isti kao i u vrijeme Tridentinskog koncila: Deset zapovijedi, Očenaš, sakramenti i Vjerovanje apostolsko.

Slično bismo mogli reći da je stup naših pobožnosti pobožnost Srcu Isusa Krista, u čijoj se ljubavi nalazi glavni oslonac naše ljubavi, vjerovanja i života.

Nakana Apostolata molitve

DA BI SVEĆENICI ZNALI POKAZATI SVIMA KRISTOVO SRCE

Svećenici i Kristovo Srce

Lipanj je mjesec Srca Isusova, jer je posvećen onoj ljubavi kojom gori cijelo biće Isusa Krista, Velikog Svećenika Novog i Vječnog Saveza, prema Ocu na nebu i braći na zemlji. Na zemlji nam tu ljubav iskazuje preko vidljivih predstavnika svoje posredničke funkcije, a tô su svećenici. I ovog će lipnja mnogim svojim izabranicima povjeriti to poslanje u trenutku kad će u njihovu dušu utisnuti neizbrisivi biljeg svoga odabranja.

Krist je jedini posrednik između Boga i ljudi, a svećenici sudjeluju u tom djelu na osobit način. Oni su nam znak njegova posredništva i djelotvorno nam Ga uprisutnjuju. Taj vidljivi znak njegova posredništva ostvaruje se kad svećenik u Kristovo ime okuplja novozavjetni Božji narod, kad oprašta grijehe i posvećuje kruh koji postaje Tijelo Kristovo. No, tu nije na djelu čovjek, već sam Isus Krist u čovjeku, kako to lijepo uče sveti Oci kad kažu: »Petar krsti, Pavao krsti, Jakov krsti... Krist krsti«. Dakle, tko god bude dopušteno i valjano krstio ili dijelio bilo koji od svetih sakramenata, bit će zapravo oruđe u rukama Kristovim i to Krist po njemu čini. Tako je čovjek-svećenik (izraz je kasnijeg porijekla!) »sakramenat«, to jest, djelotvorni znak Kristova posredništva. Ovog dakle mjeseca molimo osobito za te ljude-svećenike koji u vjerničkim zajednicama predstavljaju Kristovo posredništvo. Prema Papinoj želji molit ćemo usrdno da »ljudima očituju Kristovo Srce«. Ta je nakana u bitnome izrečena već u poruci Ivana Pavla II. Njemačkoj biskupskoj konferenciji, a nalazimo je izraženu i u Apostolskoj pobudnici »Familiaris consortio«, u kojoj Papa poziva na molitvu da bi svećenici dozivali vjernicima u pamet nauku enciklike »Dives in misericordia«, koja govori o Božjem milosrđu.

Ako već običan kršćanin mora biti »ekspert«, stručnjak o Isusu Kristu, koliko li to više mora biti svećenik! A što znači biti stručnjak o Isusu Kristu? Znači ponajprije imati veću i intimniju spoznaju Isusa Krista negoli je imaju drugi ljudi, nesvećenici; spoznaju ne samo povijesnu i teološku, nego još više onu »iskustvenu« na temelju koje će moći s apostolima ponoviti: »Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo svojim očima vidjeli, što smo promatrali i što su naše ruke opipale o Riječi života... to vam navješćujemo« (1 Iv 1, 1—3).

No svećenik mora biti ekspert i u načinu kako će Krista prikazivati ljudima. Prvi su apostoli to znali činiti odlično, služeći se pri tom jednostavnim, a ujedno potresnim riječima. Kako se to čini, naučio sam baš ove godine, ali ne od svećenika nego od vjernika, od župskih pomoćnika Zagrebačke nadbiskupije na njihovom zborovanju 20. ožujka, za vrijeme njihova Euharistijskog kongresa. Ti su ljudi — iz Zagreba, Jastrebarskog, Samobora, Lomnice, Velike Gorice, Švarče i Gornje Stubice — jednostavnim i uvjerljivijim riječima tako svjedočili za Krista i Crkvu da su dirnuli u srce sve prisutne, i svoje kolege i prisutne svećenike i našeg kardinala Kuharića i biskupa Škvorca. Od njih sam i ja naučio kako bih morao ljudima prikazivati Krista i njegovo Srce. To se najbolje čini svjedočanstvom života. Ako je netko u svome životu sav prožet Kristom, taj će o Njemu znati svjedočiti i pravom riječju. Molimo stoga ovaj mjesec, a po izričitoj želji sv. Oca, da bi to napose znali svećenici.

Josip ANTOLOVIĆ

Piše: Valentin MIKLOBUŠEC

Hodočašće nije turizam

PRED LJETNA HODOČAŠĆA

Nadolaze nam topli ljetni dani, vrijeme kada se pokreću mnoga hodočašća. Hodočašća kao »put prema svetome« poznata su gotovo u svim religijama i u svim vremenima. Kod nas kršćana hodočašće je oslobođeno svake magije i ima dubok vjerskoodgojni smisao. Za nas je hodočašće slika putovanja Božjeg naroda u Vječnu Domovinu. Međutim, u ljeto se pokreću i velike kolone turista, pa je ponekad teško razlikovati jedne od drugih, iako se oni bitno razlikuju.

Turisti idu za tjelesnim odmorom i razonodom, za otkrivanjem nepoznatih prirodnih ljepota, za upoznavanjem kulturnih spomenika. Budući da im je vrijeme uvijek ograničeno, a želje veće od mogućnosti, putem ih spopada nervoza i rijetki su na kraju posve zadovoljni. Svi bi htjeli vidjeti više i razonoditi se dulje, ali im želje ostaju neutažene.

Hodočasnik je nešto sasvim drugo. On je čovjek na putu k Bogu, pa stoga u nekim krajevima hodočašća i zovu Božji put. Hodočasničko putovanje zapravo je slika cijelog našeg životnog hoda prema našem konačnom cilju, prema našem konačnom susretu i vječnoj radosti s Ocem i Sinom u Duhu Svetom, zajedno s Majkom Marijom i sa svima svetima u nebeskoj Domovini. Hodočasničko putovanje je vjerniku prigoda da o svemu tome razmišlja i da se za cilj oduševljava. Taj ga cilj stalno vuče naprijed, i on ide ustrajno, ali mirno i sabrano. Žurba nije potrebna jer svetište neće pobjeći, kao što neće pobjeći ni čovjekov konačni životni cilj, do kojeg se ne dolazi isključivo vlastitom snagom, nego samo po tijesnoj suradnji s milošću. Isto tako je isključena mlitavost jer proigrana milost i izgubljeno vrijeme predstavljaju nenadoknadivu štetu. Hodočasnika stalno potiče na put vjera da će se susresti s Gospodinom. Taj susret se doista i ostvaruje, i onaj konačni, i ovaj u vremenu. Za susret s Gospodinom u vjeri nije potrebno ni posebno mjesto ni posebno vrijeme, ali neka mjesta i vremena za taj susret čovjeka posebno raspolože pa ih zovemo »svetima«.

Za susret s Bogom čovjek mora biti čiste duše ili barem iskreno raskajan za svoje grijehe, jer pred Božje lice nema pristupa ništa grješno. Pravi hodočasnici to znaju ili barem slute da bi tako moralo biti, pa se prije polaska na put, na putu ili neposredno pred ciljem, iskreno ispovjede. Time njihovo putovanje poprima pokorničko-obraćenjski značaj. Postaju ponizni, strpljivi i otvoreni za poticaj milosti. U tom je i bitna razlika između hodočasničkog i turističkog putovanja. Ako neki hodočasnici to ne poštuju ili ih organizatori tako ne usmjeruju, postaju više turisti nego hodočasnici.

SREDIŠTE I VRHUNAC HODOČAŠĆA

Čini se da je za razmišljanje o svetim stvarima i za doživljavanje Božje blizine upravo pješačenje posebno prikladno jer je u skladu s cijelim duševnim i tjelesnim čovjekovim životom. Međutim, zbog pomanjkanja slobodnog vremena, danas se i hodočasnici služe vozilima, brodovima i avionima, pa neki takva hodočašća prozvaše duhovito: »pobožna vozočašća«. Ipak valja priznati da su takva putovanja u »sveta mjesta« časna i duhovno korisna, ako se ne propusti ono bitno, a to je izmirenje s Bogom Ocem i bratom čovjekom, te sjedinjenje s Kristom Otkupiteljem u Euharistiji.

Promatramo li prava kršćanska hodočašća, osobito u novije vrijeme, vidimo da su ona nedjeljiva od Mise, koja je središte i vrhunac cijelog napora i svega okupljanja. To je posve ispravno, i sve drugo bilo bi manjkavo. Misa je zajednička svečana Gozba Božjeg naroda sabranog sa svih strana. Ona je otajstveni predokus i slika one Gozbe na koju Krist poziva sve ljude u vječnoj radosti i zajedništvu s Ocem.

»Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, ja sam među njima«, rekao je Isus. Kršćanski hodočasnici ne sabiru se ni u čije drugo ime, nego samo u ime Isusovo. Makar došli s najrazličitijih strana svijeta i

makar govorili najrazličitijim jezicima, Isus je s njima. On je s njima već po samoj okupljenosti u vjeri, po okupljenosti u zajednicu koja sluša njegovu riječ, blaguje njegovo Tijelo i pije njegovu Krv, te tako živi njegovim životom i postaje jedno otajstveno Tijelo, kojemu je On, Krist, Glava, a vjernici udovi.

Vjerujući u to otajstveno zajedništvo naroda s uskrslim Kristom, svećenik pozdravlja okupljene: »Gospodin s vama!« Narod mu otpozdravlja: »I s duhom tvojim!« Taj pozdrav i otpozdrav veoma su bogati sadržajem. Svećenik narodu objavljuje Gospodinovu prisutnost, najradosniju vijest, da je Uskrsli među nama. Narod otpozdravom potvrđuje istu vjeru, i ujedno moli Gospodina da se posluži svećenikom, čovjekom, kojega je već uzeo u svoju posebnu službu, da po njemu ponazoči svoje proslavljeno Tijelo i proslavljenu Krv, da bismo ga blagovali kao zalogaj i jamstvo i našeg uskrsnuća. To je vjera da je svećeniku, a po svećeniku narodu, udijeljen onaj isti Duh koji je i Isusovo čovještvo obdario božanskim proslavljenjem. Mnoštvo hodočasnika, koje govori najrazličitijim jezicima, u Misi postaje jedno s Kristom, jedno Tijelo, jedan narod, Crkva.

IDITE U MIRU! — BOGU HVALA!

Svaka Misa kao Gozba Gospodnja, svršava pozdravom za otpust: »Idite u miru!« Vjernici odgovaraju: »Bogu hvala!« Ali se tu ne radi o vanjskom redu i disciplini, iako je i to potrebno, nego o nečem puno većem i važnijem. Zadobili ste mir jer su vam grijesi oprošteni, mir s Ocem i mir jedni s drugima. Više se ne morate bojati jedni drugih, jer ste svi djeca istog Oca. Prosvijetlila vas je Kristova riječ i sada znate koji je smisao života. Nahranio vas je Krist svojim Tijelom i napojio svojom Krvlju, te se više ne morate bojati ničega, pa ni žalca smrti, jer će vas proslaviti Onaj kojega je i Otac proslavio uskrsnućem. Zato nema ljepšeg i sadržajnijeg pozdrava ni otpozdrava, s ustiju ljudi ne može se otkinuti nijedan bogatiji usklik od toga: »Bogu hvala!« koji mora zaista provreti iz srdaca.

Kršćanski shvaćeno, hodočašće nije beskrajni put u nepoznato, magijski napor traženja Boga koji je daleko, nego je hod ususret Bogu koji je uvijek blizu, Emanuel, Bog među nama i Bog za nas. Zato hodočašće koje ne bi težilo Misi kao svome središtu i vrhuncu, ne bi bilo kršćansko i ne bi imalo smisla. To bi mogli nazvati nekakvim »vjerskim turizmom«. Susret s Bogom u vjeri i sjedinjenje s Njim u Euharistiji bitan je cilj našeg vremenitog hodočašća. Dobro je da o tome porazmislimo, kako bi nas naša hodočašća uistinu vodila prema Cilju našeg životnog hodočašća.

Evanđeoski ideali ostvareni u svijetu

Piše: **Stjepan KUZMIĆ**

MNOGOSTRUKI PUTOVI, ISTI IDEAL

Duh Sveti neprestano djeluje u Crkvi pozivajući ljude na svetost. Putovi za postizavanje svetosti su različiti. Ovise s jedne strane o darovima Duha, koji su uvijek u skladu s čovjekovim naravnim sposobnostima, a s druge strane o potrebama Crkve u pojedinim razdobljima njezina povijesnog hoda. Danas Duh Sveti mnoge osobe poziva da služe Kristu i slijede Ga u takozvanim svjetovnim institutima. Što su to svjetovni instituti? Možemo reći da su to »raspršene zajednice«. To su uistinu zajednice zrelih muževa ili žena koji ostvaruju evanđeoske ideale celibata, siromaštva i poslušnosti, iako ne pripadaju redovničkim zajednicama. Raspršeni su među braćom ljudima s kojima žive i rade, i ničim se ne razlikuju od ostalih građana, osim po idealu za koji žive i po načinu na koji žive. Zajednički im je ideal biti sličan Isusu Kristu u službi bratu čovjeku. Resi ih uzajamna ljubav i živa svijest uzajamne pripadnosti. Tako su oni prava zajednica, iako su raspršeni u društvu kao kvasac u tijestu. Smiona je to »avantura«, nezamisliva i neostvariva bez žive vjere u Isusa Krista koji ih ne vara. Slijediti Isusa u svemu, boriti se protiv struje osrednjosti, ne prepustiti se valovima površnosti.

NAUKA SABORA, PROGRAM ŽIVOTA

Drugi vatikanski sabor o laicima govori: »Žive u svijetu, to jest u svim pojedinim dužnostima i poslovima svijeta i u redovitim prilikama obiteljskog i društvenog života, kojima je njihov život kao protkan. To su oni kao od Boga pozvani da pridonesu, kao iznutra, poput kvasca, posvećenju svijeta vršeći vlastitu dužnost, vođeni evanđeoskim duhom, i tako drugima otkrivaju Krista, u prvom redu svijetleći svjedočanstvom svoga života, vjerom, nadom i ljubavlju.« Papa Pavao VI. govori o njima i njihovu životu potpunog posvećenja Bogu, ističući njihovo djelovanje kao pothvat kvasca u tijestu, da preobrazbom srca postignu unutarnju preobrazbu svijeta. Težnja za tim ciljem dobila je i od Crkve pečat kršćanske ispravnosti. Godine 1947. papa Pijo XII. apostolskom konstitucijom »Brižna Majka Crkva« potvrdio je i preporučio takav način života, potvrdivši time i evanđeosku narav cilja za kojim idu.

Članovi svjetovnih instituta daju institutu na raspolaganje svoj novac, svoja dobra, svoje vrijeme i svoje sposobnosti, želeći se tako potpuno i trajno predati volji Očevoj. Nadvladavanjem isključive ljubavi prema jednoj osobi, kao što to biva u braku, premda je ta ljubav uzvišena i lijepa, osposobljuju se za ljubav prema svima, osobito prema onima koje im na životni put postavi Božja providnost. U takvom životu molitva postaje dnevna

hrana duše i sadržaj života. Iz nje se crpi snaga za nadvladavanje i onih teškoća koje naravnim silama ne bismo mogli svladati.

ZAŠTO ZAJEDNICE I TKO SU IM ČLANOVI?

Zašto je potrebno udruživanje u zajednice? S malo više kršćanske vjerske svijesti može se takav ideal ostvariti i bez pripadnosti nekoj zajednici, kažu neki sumnjivci. Točno je da bi se moglo, i da se i ostvaruje. Ali valja priznati da zajedništvo zvanja i ideala spontano ujedinjuje one koji osjećaju takav poziv.

Svrha zajednice nije da članovi uvijek žive zajedno, tjelesno blizu, nego da više njih ima zajednički ideal, da se uzajamno bodre i pomažu u ostvarenju tog ideala, da izmjenjuju iskustva s kojima se brže i potpunije ide naprijed. Osim toga, bez nužnog ustrojstva pojedinaca u zajednici, pojedinci se osjećaju previše osamljeni. Zajednica osigurava bratsku pomoć u obdržavanju evanđeoskih savjeta radi Kraljevstva nebeskog, napose čistoće, i pomaže da se svi članovi tako služe dobrima ovoga svijeta, kako bi sačuvali slobodu djece Božje, jer, kako nas upozorava sv. Pavao, »prolazi obličje ovoga svijeta«.

Tko može biti član svjetovnih instituta? Mogu to biti radnici, službenici, liječnici, socijalni i prosvjetni radnici, poljoprivrednici, ukratko, oba spola i sva zanimanja. To su osobe koje su zauzete svojim svakidašnjim poslom, koje žive sa svojim roditeljima i braćom, ili pak same, u redovitom sužitvotu s drugim ljudima, suradnicima i prijateljima, čuvajući u svom srcu tajnu potpunog posvećenja Bogu. Njihov je prvotni zadatak da najprije u sebi izgrade Kraljevstvo Božje, a onda, da ga donese i drugima. Ne radi se dakle o velikim, uočljivim socijalnim djelima, o zapaženim ustrojstvima, nego o jednostavnoj i tihoj prisutnosti u svakoj sredini, u svim poslovima. Takvi su muževi ili žene otvoreni prema svemu što se zbiva, spremni da se suoče i s najtežim prilikama i da cijenu Kraljevstva plate vlastitim bićem. To bi trebali biti jedini znakovi po kojima ih se raspoznaje. Ljubav prema Bogu, koja uvijek uzima sve, da bi dala još više, očituje se u ljubavi prema braći do te mjere da čovjek zaboravi samoga sebe. Očito je, dakle, da se radi o posebnom životu u svoj običnosti, o životu koji je u Crkvi potaknuo sam Duh Božji, i to upravo danas, u skladu s potrebama čovjeka i Crkve u današnjem svijetu.

Mladi na Kristovu putu

NOVA KNJIGA JURJA GUSICA

Sredinom mjeseca srpnja izlazi iz tiska nova knjiga Jurja Gusića pod naslovom **MLADI NA KRISTOVU PUTU.** U njoj je zorno prikazano kako mora vjera našeg krštenja prožeti sav naš život i sve naše djelovanje. U prvom dijelu riječ je o Isusu Kristu, našem Vodi i Uzoru. U drugom dijelu govori se o našoj samoizgradnji za Krista. Treći dio otkriva nam kako ćemo se oduprijeti raznim napastima i opasnostima na koje ćemo naići tijekom svog mladenačkog dozrijevanja. Četvrti dio pokazuje nam kakav mora biti naš odnos prema bližnjemu. U petom dijelu nabrojena su sredstva koja će nam pomoći da uspijemo uspješno izgraditi sebe kao kršćani. Knjiga će veoma dobro doći i kao vjeronaučni priručnik za mlade izmedu 16. i 20. godine, i kao pomagalo vjeroučiteljima ili kao dopunsko štivo vjeronaučnim predavanjima. Cijena knjige bit će naknadno javljena. Narudžbe prima: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Papa govorio roditeljima rimskih bogoslova

U nedjelju 20. ožujka ove godine primio je sv. Otac u audijenciju roditelje bogoslova Rimske biskupije. Tom prigodom održao im je nagovor koji ima veliko značenje za roditelje svećeničkih kandidata na cijelom svijetu. Neka posluži za utjehu i poticaj i našim obiteljima.

Ovaj susret s vama, roditelji bogoslova rimskog bogoslovnog sjemeništa, ispunja mi dušu posebnom radošću. Gospodin je prema planu svoje ljubavi pozvao članove vaših obitelji da uskoro postanu službenici euharistijske žrtve, koja simbolizira i ostvaruje najdublje sjedinjenje čovjeka s Bogom, kao i čovjeka s čovjekom. Nije potrebno, dragi moji, da vam kao biskup Rimske biskupije ističem, koliko i u kakvim osjećajima svoga srca nosim sve ove odabrane članove vaših obitelji. Ne ustručavam se da ih zajedno sa sv. Pavlom nazovem »mojim sinovima u vjeri«. Vama, dragi roditelji, zacijelo neće biti krivo, ako s vama dijelim očinstvo i majčinstvo nad ovim vašim sinovima, budući da je očinstvo u Kristu Isusu, o kojem govori sv. Pavao, nadnaravno rođenje, koje pretpostavlja i oplemenjuje ono naravno. I vi ste, kršćanski roditelji, sudionici ovog duhovnog rođenja, jer ste svojim sinovima bili prvi svjedoci vjere, rekao bih, svećenici one domaće Crkve, u kojoj čovjek, ulazeći u svijet, sve više upoznaje Crkvu, a po pojmovima »otac« i »majka« sve dublje upoznaje značenje božanskog posinstva i majčinstva Blažene Djevice Marije.

Dragi roditelji, zacijelo su ovi temeljni pojmovi »otac« i »majka« bili klica svećeničkog zvanja vaših sinova, a to je zvanje poziv na velikodušno i opće očinstvo, u kojem se odrazuje samo božansko očinstvo. Obitelj ima vrlo veliko značenje u buđenju svećeničkog zvanja. U Nazaretskoj Obitelji nalazimo jasnu potvrdu o uskoj vezi i međusobnom upotpunjavanju ženidbenog staleža i života u celibatu. U svakoj obitelji koja je nadahnuta duhom sv. Obitelji, dolazi do izražaja duhovno očinstvo i duhovno majčinstvo koje se proteže u prvom redu na same članove obitelji. Otac i majka su svjesni da nisu samo roditelji po tijelu, nego da svoju djecu i duhovno rađaju za posinjenu djecu Božju. Ovo duhovno očinstvo i duhovno materinstvo proteže se i na ostale ljude, jer pravi vjernik utječe na širi krug vjernika, pa i na ostale ljude, te im pomaže da i oni postanu djeca Božja, i tako ih duhovno rađaju. Po duhovnom očinstvu i duhovnom materinstvu dobivaju otac i majka osjećaj za toliku subraću koja još nisu sljedbenici Evanđelja, a time jačaju i svoju želju da vlastite sinove uzgajaju u smjeru svećeničkog zvanja i da ih potpuno daruju Bogu i Crkvi. Tako obitelj po duhovnom očinstvu i duhovnom materinstvu postaje najpovoljnije kliialište svećeničkih zvanja.

Sigurno je da Bog ima najveću slobodu u izboru sredstava i putova kojima budi svećenička zvanja. Ni teške nestašice u obitelji ne postavljaju granice djelovanju milosti u mladim dušama da upoznaju Božji poziv. To se događa i u onakvim obiteljima koje nisu sposobne ocijeniti ovakav dar Božji, nego mu se čak svim silama opiru. Poteškoće koje u takvom protivljenju nastaju, redovito samo učvršćuju zvanje, a nerijetko takva borba doprinosi i produhovljenju samih članova obitelji tako da i oni postepeno počinju poštivati izbor svoga sina, kojemu su se prije svim silama opirali.

Dragi roditelji i ostali članovi obitelji! Promatrajući dar koji vam je Gospodin iskazao pozivajući u svećeničko zvanje jednoga člana vaše obitelji, smijete mirne duše očitovati ponizan i svet ponos. Time ste vi pozvani po osjećajima koji vas vežu s vašim sinom-bogoslovom, budućim svećenikom, da imate udjela u njegovu svećeništvu. Budite stoga zahvalni Gospodinu.

Ali prije svega stojte blizu vašem bogoslovu svojim molitvama. Težiti za svećeništvom znači težiti za prekrasnim ciljem, ali ga nije uvijek lako ostvariti. Traži se upornosti i dubokog osvjedočenja o zvanju. Traži se duh požrtvovnosti i poučljivosti prema Duhu Svetom i prema Crkvi, da bi se moglo postati, kako kaže sv. Katarina Sijenska, »službenik krvi Kristove«, otac duša i posvetitelj drugih. Stoga te vaše sinove trebate potpomagati svojim molitvama. Potrebne su napose vaše molitve, drage mame, *naših bogoslova*. Kao što Presveta Majka Isusova, koja je majka svećeništva, tako i vi imate posebnu i odličnu misiju u pripravi svojih sinova na svećeništvo. Kao naravne majke otvorile ste put svojim sinovima u ovaj svijet. A po uzoru Marije, nebeske Majke, vi sada možete pomoći, i treba da pomognete svojim sinovima, kao prave kršćanske majke, da otkriju nove neograničene vidike o kojima sv. Pavao kaže: »Oko nije vidjelo, uho nije čulo, niti je u srce čovječje ušlo, što je Bog pripravio onima koji Ga ljube«. Svima vama, dragi roditelji naših bogoslova, i svim članovima vaših obitelji, od srca podjeljujem svoj očinski blagoslov.

Priredio: Ivan KUKULA

Molitva za svećenike

Oče naš,
koji jesi na nebesima,
sveti se ime Tvoje!
Dodi kraljevstvo Tvoje
u naše domove i župe,
u narod i cijelo društvo!
Budi volja Tvoja
u svemu našem životu
i na svakom mjestu na zemlji!

Podaj Crkvi dobrih svećenika
da nas Tvojom riječi,
Tijelom Tvoga Sina
hrane svaki dan!
Da nam grijehe opraštaju,
da nam Ljubav objavljuju,
da nas od Zlog izbavljaju!

Marijo, Majko Isusova i
Majko naša, Ti si moćna
kod Srca Sina svoga Isusa,
izmoli nam dobrih,
izmoli nam svetih svećenika,
koji će biti slični
tvome Sinu Prvosvećeniku.
Pomozi našim obiteljima
da budu vjerne i plemenite,
da žive čisto i kreposno,
da slušaju Božji glas,
da budu rasadnici zvanja
novih Božjih svećenika.

Daruj, Kriste, Crkvi svojoj
pravih svetih svećenika
koji će odgajati kršćane
da budu istinski Božji ljudi,
koji će s Tobom sjedinjeni
raditi za slavu Očevu
i spasenje svijeta. Amen

Pierre-Marie LACOINTE
(Preveo: Srećko BOŠNJAK)

HRVATSKO NARODNO SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

SRCE ISUSO

Uzoriti Kardinal odredio je našu baziliku za dobivanje oprosta. Stoga vjernici koji pohode baziliku Presvetog Srca Isusova, mogu dobiti oprost uz običajne uvjete (ispovijed, pričest, molitva na nakanu sv. Oca i neko dobro djelo).

Pozivamo vjernike koji hodočaste u različita svetišta da se na putu tamo ili na povratku svrate i u svetište Srca Isusova.

PROSLAVA BLAGDANA SRCA ISUSOVA U BAZILICI U ZAGREBU

NEDJELJA 5. VI.

Od nedjelje, 5. VI. do nedjelje, 12. VI. svaki dan u 19 sati sv. misa i propovijed.

ČETVRTAK 9. VI.

Nakon večernje svete mise pobožnost svete ure.

PETAK 10. VI.

BLAGDAN SRCA ISUSOVA

Svete mise svaki sat od 6 do 12
Poslije podne u 17 i 19 sati.
Ispovijeda se čitav dan.
Od 13 do 17 sati klanjanje.
U 19 sati svečanu sv. misu predvodi uzoriti kardinal dr FRANJO KUHARIĆ.

SUBOTA 11. VI.

BLAGDAN BEZGRJEŠNOG SRCA MARIJINA

U 19 sati sv. misa i POSVETA Srcu Marijinu.

NEDJELJA 12. VI.

VANJSKA PROSLAVA SRCA ISUSOVA

Svete mise svaki sat od 5 do 12 sati
Po podne: u 17, 19 i 20,30 sati.
Od 14 do 17 sati bit će posebni program za hodočasnike i sudionike Euharistijskog kongresa.
Ispovijedanje čitav dan.

VO JE SRCE CRKVE

Ove godine sv. Otac nas poziva da se u lipnju posebno molimo za svećenike da bi oni znali svima pokazati Kristovo Srce. To je zadatak koji nadilazi njihove ljudske sposobnosti, ali nam ujedno dozivlje u pamet da je svećenik samo sredstvo u Kristovim. rukama. Znamo pak da se svrha to bolje postizava što je savršenije sredstvo. Svrha je svećenika da braći ljudima objavljuju Kristovu otkupiteljsku ljubav, a ta je označena Njegovim probodenim Srcem koje je središte njegova života. Ako postizavanje svrhe ovisi o prikladnosti sredstava, onda je molitva za svećenike i te kako opravdana.

22. lipnja 1979, na blagdan Srca Isusova, Papa je u bazilici sv. Petra redio mlade đakone i svećenike iz redovničke zajednice »Svećenika Presvetog Srca Isusova«. Tom zgodom je rekac: »U liturgijskom slavlju Presvetog Srca Isusova čitava Crkva svetkuje božansku i ljudsku ljubav utjelovljene Riječi i ljubav koju Otac i Duh Sveti imaju za čovjeka. Ovo je blagdan beskrajne ljubavi Trojednog Boga, koja se u Isusu Kristu i njegovom otvorenom boku na križu konačno i na najviši mogući način objavila. Vi ste, i treba da uvijek budete »Svećenici Presvetog Srca Isusova«... Nek bude, dakle, Isus Krist središte vašeg života, vaših ideala, vaših zanimanja, vaših ciljeva. Riječima, propopvijedima, pisanjem, sredstvima društvenog priopćavanja širite »duljinu i širinu, dubinu i visinu« Kristove ljubavi, »koja nadilazi svaku spoznaju«. Ali, na osobit način propovijedajte je i širite primjerom svog svećeničkog i redovničkog života, nošeni vjerom, nadnaravnim gledanjem na stvarnost, životom što ga jača apsolutna i nepokolebiva vjernost evanđeoskim savjetima siromaštva, čistće i poslušnosti, koji vas čine sličnima Kristu. Obnovite u svojim srcima, kako je to zgodno rekao vaš utemeljitelj o. Dehon., »svetost Isusova Srca«.

Obraćajući se potom narodu, Papa je nastavio: »Danas, kad im podjeljujem svećenički red, želim ih još dublje sjediniti sa srcem Crkve koje kuca istim ritmom kao i Božansko Srce Krista Velikog Svećenika. Neka žarko žive istinskim evanđeoskim životom, koji ima svoj početak u Srcu Isusovu.

Priredio: TINO

ZA BLAGDANE I ZA PRVE PETKE MNOGI ŠTOVATELJI PRESV. SRCA ISUSOVA IZ ZAGREBA I OKOLICE DOLAZE U SVETIŠTE SRCA ISUSOVA U ZAGREBU

U našoj je obitelji nastala razdijeljenost. Uzrok nije svakidašnji. Muž prestrogo postupa s našim djetetom, te sam se zbog toga s njim sukobila. Međutim, ni ja ne shvaćam našeg sina. Ima nepunih devetnaest godina i jedini nam je, jer nismo mogli imati više djece. U stvari, oboje ga volimo, ali se u zadnje vrijeme veoma promijenio. Počeo je zanemarivati mnoge svoje velike preokupacije (sport, društvo, muziku, šetnje), iako tu nije nigdje pretjerivao i ni u čemu nisam zapazila negativnosti, već samo relaksaciju, potrebnu mladom čovjeku. Nasuprot tome, počeo je forsirati česte sv. sakramente i svakodnevnu sv. misu. Zbunjena sam, jer znam da je to samo po sebi dobro, ali vidim da se ne uklapa u svakodnevni život prepun opterećenja.

Do neugodne svađe između muža i sina došlo je, kad se sin zbog dugotrajnog razgovora s jednim svećenikom vratio kući kasno uvečer. Suprug mu dosta toga brani, a ja ništa ne poduzimam, jer ne znam kako bih se trebala postaviti. I sada nam je dobar i pažljiv, ali ovakvim ponašanjem izaziva zabrinutost i negodovanje. Nije li to ipak previše naporno i na fizičkom i na psihičkom planu? Dužan je ispunjavati relativno teške obveze koje mu nameće obrazovanje, a uz to je, kad je bio mladi, imao dosta teško oboljenje nakon kojega su mu potrebni dobri uvjeti života. Usprkos svemu, on najveći dio slobodnog vremena svakog dana žrtvuje za te odlaske koji uključuju zamorno kretanje prometnim ulicama. Ne znam što je na nj moglo u tolikoj mjeri utjecati da je ovako promijenio svoj život. Objašnjenje koje daje obično se svodi na ono: »Uvidio sam da mi je tako najbolje«, što mi zvuči paradoksalno.

Ja bih se željela opredijeliti za dobar stav i istovremeno doprinijeti sretnom i mirnom rješenju te situacije.

M. Z., roditelj

Sin forsira sakramente

Piše: Ivan FUČEK

U vašem zajedničkom odgojnom nastojanju oko sina, gospođo, ima nekoliko pogrešnih momenata: otac je strog, autoritativan, zahtjevan sve do određivanja trenutka, kad se odrastao sin ima vratiti kući; majka je zabrinuta za sina na svoj način, svojim mjerilima prosuđuje što je za sina dobro a što nije, odviše ga voli, strepi nad njim, čak se uvlači u njegovu savjest, ispituje »što je na nj moglo u tolikoj mjeri utjecati da je ovako promijenio život«; izgleda da su oba roditelja dijete prilično opteretili »sportom«, »društvom« — koje su vjerojatno oni birali — »muzikom«, »šetnjama« i koječim drugim. Napokon, sin više nije imao svoga života, sav je sa svih strana ukalupljen, osiguran, nadgledan, obasut ljubavlju — ali koja naređuje i diktira, koja zna bolje što treba

i koja se posvojno na nj nameće.

Podsvjesno ili svjesno — da izađe iz tih okvira fantastičnog roditeljskog osiguranja i da se osjeti i doživi oslobođen, te da uzmogne zakoraknuti samostalno i odgovorno u život, a vjerojatno (jer to često ide zajedno) gonjen i vlastitim unutrašnjim problemima, on se odvažio da »dugotrajno porazgovori s jednim svećenikom i da se vrati kući kasno uvečer«, mada dobro zna što ga kod kuće čeka.

To je bio prvi korak prema oslobođenju i prema samostalnosti. Mlad čovjek, naime, nikad neće dozrijeti i postati zrela samostalna i odgovorna osoba, ako ne zakorakne sam, ako ne doživi iskustvo da više nije u okvirima koje su mu drugi nametnuli, nego da je on taj koji ima odlučiti koje će okvire za vlastiti život preuzeti, a koje odbaciti. Pa kad kaže da je »utvrdio da je za nj tako najbolje«, onda to objašnjenje nije nipošto »paradoksalno« nego posve istinito i točno. To je način, posve prirodan i nuždan, da sin postane zrela odgovorna osoba.

Stoga očeva strogost i zahtjevnost nije više na mjestu, a da ne ulazimo u pitanje koliko je to bilo odgojno u prijašnjim razdobljima djetetova rasta. Otac treba shvatiti da mu sin postaje u mnogome jednak i da ga nadvisuje; treba shvatiti da prema njemu ne može više postupati kao prema djetetu i dječaku, nego kao prema odrasloj osobi, kao prema dragom prijatelju kome želi dobro, i čiji put i način treba poštovati i uvažavati. Istina, sin još nije potpuno zrela ličnost u svakom pogledu, ali će to uskoro postati, i očeva je dužnost da ga pomaže savjetom i prati ljubavlju koja se mora odreći svakog posjedovanja sina: sin ima svoj put, svoj način, svoje određenje koje treba pomalo otkrivati, prigrliti i ostvarivati u punoj osobnoj odgovornosti.

Majčina prevelika navezanost na sina, propisivanje što će za nj biti najbolje i kako mora raditi zabrinutost i negodovanje zbog sinove promjene života — a ta je promjena pozitivna — koja se dogodila smireno, i za sinovo duševno zdravlje nužna (!), želja da se određuje čak »relaksacije« koje će — po majčinu mišljenju — biti »potrebne mladom čovjeku«, propisivanje sinu što se za nj »uklapa u svakodnevni život« a što ne, što je za nj »paradoksalno« a što je »normalno« itd, jesu odgojne metode koje u spomenutim sinovim godinama u najblažem smislu riječi, mogu razdražiti, oneraspoložiti, čak i ogorčiti sve do odbacivanja. Hvala Bogu, to vaš sin nije učinio. On je tiho i na fin način okrenuo ploču, jer je doživio nužnost da to učini, ako želi da sutra bude samostalan, odgovoran čovjek.

I još nešto. Na žalost, gospodo, mislite u svemu odviše ljudski i ovozemaljski, zaboravljate da dijete može imati svojih najdubljih unutrašnjih potreba da se nađe bliže Bogu, a koje ne može kazati nikome osim svećeniku; dijete može osjetiti i poseban poziv na dublji kršćanski život koji se više ne može mjeriti nekim običnim svakidašnjim metrom, a zahtjev savjesti u takvom smislu treba slijediti! Sin može doživjeti i trenutke obraćenja. Kad kažemo »obraćenje«, tad je opasnost da se smjesta pomisli da je prije toga bio »teški grešnik«. To je pogrešno. Mi kršćani pozvani smo čitav život na obraćenje. Ali ima trenutaka u životu, kad se taj zov posebno doživljava. I upravo mladi — koji nisu odbacili vjeru u osamnaestoj ili devetnaestoj godini — u tim godinama počinju proživljavati tradicionalnu vjeru na osoban dublji način. Oni se konačno opredjeljuju za kršćanstvo. Oni sazrijevaju u shvaćanju Božjeg poziva na odgovoran, a ne površan život, i oni ga nastoje sada — jer se nalaze u idealnoj dobi do dvadeset i druge — prihvatiti i ostvariti.

Radujte se, gospodo, jer se vaš sin opredjeljuje za Boga, a ne protiv njega! Radujte se, jer želi biti samostalna i odgovorna, zrela i izgrađena kršćanska ličnost, ne površna, plitka i svakidašnja. Vaš sin odlično shvaća da se izgrađenost i stalnost ne može postići bez milosti. Zato on ide na izvore: sakramenti, mise, molitva, odricanja, Božja riječ, pobudan prijateljski razgovor sa svećenikom u koga ima povjerenja...

To je početak njegove dublje izgradnje koja može potrajati više godina, jer izgradnja cjelovite kršćanske ličnosti ne postizava se u tri dana. Mogu vam čestitati, gospodo, što je Gospodin do sada bdio nad uzrastom vašeg djeteta i što ga sada uzima pod svoju pedagogiju, koja nama ne mora biti posve shvatljiva, »jer je mudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom« (1 Kor 3,19).

PETAR BARBARIĆ

Širitelj pobožnosti Srcu Isusovu

Svaki čovjek ima svoj unutarnji svijet misli i želja, planova i nadanja, radosti i stradanja — ima nešto čime je najviše obuzet. Taj unutarnji svijet želi se saopćiti, pa narod kaže: »Čega je srce puno, o tome usta govore«. Ako nas to narodno iskustvo ne vara, onda nepogrešivo otkrivamo unutarnji svijet uzor mladića i sjemeništaraca Petra Barbarića, kandidata za oltar. Njegov odgojitelj i životopisac o. A. Puntigam zabilježio je svjedočanstvo jednog Petrovog kolege o njemu: »Bijaše to pred praznike poslije sedmog (danas treći srednje škole!) razreda. Barbarić se šetao sa svojim sudrugovima pod hladovitim drvetima na igralištu. Govorilo se o tom, što će bivši sedmi razred dobra učiniti u praznicima kod kuće i među drugima .On predloži, neka svaki prema svojim prilikama nastoji širiti među pukom bosanskim pobožnost prema Presvetom Srcu Isusovu. Neka nitko ne veli — proslijedi Petar oduševljeno — da to nije za naš narod. Hoće narod, samo ti njega uputi! Nato još spomenu, što je sam u tom pogledu iskusio, te ne popusti, dok nije svaki obrekao, da će barem koliko uzmogne, širiti ovu pobožnost.«

ZAUZIMAO SE OSOBITO ZA GLASNIK

Petar Barbarić volio je i širio Glasnik Srca Isusova, Otac A. Puntigam zabilježio je svjedočanstvo Petrova profesora o. Kamila Zabea: »Kad sam 1894. pripovijedao u školi kako je novi Glasnik Srca Isusova svuda u hrvatskom narodu lijepo primljen i kako mu brzo raste broj članova, zaboravi Petar posve na svoju mirnoću te je od veselja tro ruke.« Ali nije to bilo prazno oduševljenje bez spremnosti na djelo. Petar je bio duboko uvjeren da je Glasnik odlično sredstvo za širenje pobožnosti prema Presvetom Srcu Isusovu. Nošen tim uvjerenjem, znao bi ići od kolege do kolege moleći ih i nagovarajući da se pretplate: »De, bronze ti, kad će toliki drugi, učini i ti tu radost Presvetom Srcu! Pa što ti je to 36 novčića!« Njegovu riječ pratila je i velikodušnost prema siromašnijim đacima kojima bi i sam dao pretplatu, premda nije bio osobito bogatog džepa. Što je činio u sjemeništu, nastavio je i kod kuće. U njegovoj bilježnici nađena je zabilješka da je u Vitini pribavio Glasniku osam pretplatnika, a u svom rodnom Klobuku preko dvadeset. Svaka mu čast!

I DANAS SUVREMEN ZADATAK

Ono što je Petar činio tada od svoje vlastite volje i pobožnosti, danas je suvremen zadatak. Drugi vatikanski sabor poziva i potiče na čitanje i širenje katoličkog vjerskog tiska. U dekretu »Inter mirifica« potiče osobito svećenike da upozoravaju vjernike kako je potrebno uzeti u ruke, čitati i širiti katolički tisak. Razlozi su sasvim jasni. Tisak dospije i tamo kamo čovjek ne može. Koliko se dobra može učiniti vjerskim tiskom znaju uredništva pojedinih listova i svećenici na župama koji tisak šire. Njihovi su vjernici poučeniji, produhovljeniji i žive bliže s Crkvom. A koji svećenik ne bi upravo to htio! Glasnik Srca Isusova ima zadatak da vjernike potiče na razmišljanje, da ih oduševljava za vjerski život, za okupljanje u župske zajednice, da ih potiče na molitvu za duhovna zvanja, pomaže im da pravilno shvaćaju i proživljavaju svoj brak, da obitelj pretvaraju u »Crkvu u malom« gdje s čovjekom živi Krist, pa će biti i blagoslov. Ukratko, da u ljudima zavlada Božja ljubav koja je označena Srcem Bogočovjeka Isusa Krista. Ne dajmo se dakle obuzeti od bezbrige, a ni od prevelike brige za svašta, kad je samo jedno potrebno: Boga ljubiti i drugima omogućiti da Ga ljube. Vjerujmo da nam On neće ostati dužan, jer stostruko uzvraća svako djelo učinjeno iz ljubavi.

Vladimir PRIBANIĆ

Očenaš autovozača

Oče naš

Bog je Otac i vozača i pješaka, starih osoba i djece. On je dao sunce, zrak, zemlju, vodu, svima! Zato i ceste pripadaju svima, a ne samo vozačima. Na cesti imaju pravo i biciklisti, i mercedes, i fiat i volkswagen, sve te male ili velike limene kutije koje jure svaka svome cilju. Zato treba voziti obazrivo i s bratskim osjećajem prema svakome!

Sveti se ime tvoje!

Čovječe, ne srdi se rad' svašta! A ako se i rasrdiš, nemoj ipak psovati! Ni zbog štete, ni zbog smetnje, ni zbog sudara, nikada i ni radi čega! Pa ni onda kad ti početnik vozač nespretnom vožnjom ide na živce! Uvijek sačuvaj mir i vladaj se pristojno!

Dođi kraljevstvo tvoje!

Radi li se o Božjem Kraljevstvu, onda je to pravda, pristojnost, obazrivost, dobrohotnost, poštenje, čestitost, spremnost za pomoć... Kod nezgode, pri nesretnom slučaju, nemoj nipošto nastaviti vožnju, kukavički pobjeći, nego stani, ako si kriv priznaj, ako možeš, pomozi! Ne budi na cesti ni razbojnik ni bandit, nego uslužan čovjek kao onaj Samaritanac o kojem govori Isus u Evanđelju.

Budi volja tvoja!

Svuda u životu Bog želi i traži red, pa i u prometu na cesti. Zato moraš poznavati i poštivati prometne propise. Natpisi, znakovi na pločama, osvjetljenja na stupovima, sve su to znakovi upravo za tebe, da te upozore kako moraš voziti da bi vozio sretno i da bi se sačuvala sigurnost. Zato su tu i čuvari reda, i treba ih poštivati!

Kruh naš svagdanji daj nam danas!

Cestom se kreću većinom oni koji idu zaraditi svakodnevni kruh. Auto danas više nije luksus nego sredstvo koje te vozi na posao. Ne igraj se vozačkom dozvolom kao što to neki čine, da ne ugroziš tuđi život! Možda ćeš ugroziti život oca obitelji koji ide da svojima zaradi kruh. Ne luduj, da nečija djeca ne ostanu bez svakodnevnog kruha i srca koje ih ljubi i za njih se brine, pa im je slika Oca nebeskog.

Oprosti nam duge naše!

Prvo je pitanje kod svakog nesretnog slučaja: »Tko je kriv?« Nije uvijek drugi kriv. Budi pošten i priznaj da svaki čovjek može pogriješiti. Ti vozi pravilno i vladaj se pristojno. Ne kreći na put s neispravnim vozilom! Budi oprezan kod pretjecanja, poštuj tuđu prednost u vožnji i nećeš nikada skriviti nesreću.

Ne uvedi nas u napast!

Na cestama upadaš u mnoge napasti. Juriš zbog bijesa, a tvrdiš da ti se žuri. Umišljaš da si vrlo spretan vozač i prepuštaš se snazi motora. Juriš i pretječeš u opasnim zavojima. Pojuriš i prije nego ti se upali zeleno svjetlo. Prebrzo voziš, jer si prisvajaš previše prava, a kad dođe do sudara, onda je sve prekasno. A najveća od sviju napasti je alkohol.

Izbavi nas od zla!

Od zla prebrze vožnje, od zla srdžbe, od zla nepoštivanja drugih, od zla pijanstva, od zla umišljenosti, od zla nepromišljenosti, oslobodi nas, Gospodine! Od zla nesretnog slučaja s krivnjom ili bez krivnje, oslobodi nas, Gospodine!

(Prema A. Bechtoldu priredio Srećko BOŠNJAK)

Snaga krvi

Piše: Stjepan KUŠAN, senior

Ante je bio student medicine. Upoznao sam ga kad je s jednom grupom došao na nastavu u klinici. Bio je jednostavan, mršav i blijed, ali mi se svidio već na prvi pogled. Uočio sam da je točan, marljiv i karakteran. Budući da mi je njegova bljedoća bila sumnjiva, upitao sam ga zbog čega je takav. U sebi sam pomislio da je sigurno bolestan. Budući da je on izbjegao odgovor, dala mi ga je kasnije jedna njegova kolegica.

— On vam je zato blijed jer prodaje svoju krv da bi se mogao školovati!

— Prodaje krv? Kako? Kome? — Da, prodaje vlastitu krv Institutu za medicinska istraživanja, i tako se školuje.

Iako sam se i sam teško školovao, ovo me saznanje potreslo: on se školuje uz cijenu vlastite krvi. Puno sam o tome razmišljao. Mladić je u meni budio divljenje. Bio je inače pri kraju svojih studija.

Sljedećeg dana, kad je opet sa svojom grupom došao na obuku, zamolio sam ga za kratak razgovor. Želio sam saznati istinu. Dok mu nisam rekao tko sam i što sam, nije mi želio odgovoriti ništa. Tek kad je saznao da sam svećenik, počeo mi je pričati svoju potresnu priču.

Još kao mali dječak u Hercegovini rado bi kroz Korizmu sudjelovao u pobožnosti Križnog puta. Uvijek bi pozorno slušao svećenika kad je tumačio pojedine postaje, a osobito bi ga se doimala ona o razapinjanju Isusa na križ. Volio je moliti i žalosna otajstva krunice, jer se u njima od početka do kraja razmatra kako je Isus prolio svoju krv. Krvlju se znojio, brizgala je pod udarcima biča, provrela ispod trnove krune, tekla pod teretom grubog, teškog križa, potekla kod probijanja nogu i ruku, a zadnje kapi ispustio je već zgrušane kad mu je vojnik kopljem probo srce. Bio je to vrhunac patnje Boga-Čovjeka. Volio je gledati lik Raspetoga i to bi ga ganulo do suza. Tada bi znao moliti: »Isuse, Ti si svoju krv prolio za spas svijeta u kojem sam i ja. I ja imam krv koju si mi Ti dao zajedno s tijelom i dušom. I ja bih želio dati bar dio svoje krvi nekome kome je potrebno, a Tebi za ljubav!« Kada je jednom izgovorio ovu molitvu, čuo je u duši glas: »Ne samo da ćeš svojom krvlju nekome produljiti život, nego ćeš njome pomoći i sebi. Cijenom svoje krvi postat ćeš ono za što te od vijeka predodredih!«

Te su mu riječi dugo odzvanjale u duši, ali ih je s vremenom ipak zaboravio. Već u osnovnoj školi je učio što znači krv za organizam i kako se stvara. Čuo je da ima svježa i zdrava krv koja teče arterijama, i da se ona kao istrošena vraća venama. Na vjeronauku je čuo kako je Kain »prolio« krv svoga brata Abela, to jest, ubio ga iz zavisti. Slušao je kako su Izraelci krvlju namazali dovratnike svojih kuća da ih mimoiđe »Anđeo zatora« koji je pobio sve egipatske prvorođence; kako su svećenici krvlju prikazanih životinja škropili narod, a sva ta krv samo je naviještala prolijevanje Isusove krvi, kojom smo svi spašeni od smrti. Zadivilo ga je saznanje da je samo jedna njegova kap krvi dosta da spasi cijeli svijet, a On ju je dao svu. Vidio je u tome božansku ljubav prema čovjeku.

Kad je porastao, osobito u srednjoj školi, slušao je o slobodnim davaocima krvi za one koji su je izgubili u raznim nesrećama ili kod operacije u bolnici. Već je bio pri kraju svoje srednjoškolske dobi, kad je pod jednom Misom opet slušao propovijed o Isusovu dragovoljnom prolijevanju svoje krvi za spas ljudi. U svijest mu se vratila slika iz djetinstva kad je stajao pred Raspetim i nuđao svoju krv. Tog je časa u sebi opet čuo: »Vrijeme je da ti ispunim tvoju davnu molbu. Mnogi će ti zato biti zahvalni jer ćeš im svojom krvlju produžiti život. Ti ih nećeš upoznati, ali će te oni očekivati u vječnosti i zahvaliti za velikodušnu pomoć.«

Nakon tog novog doživljaja, Ante se uputio u najbli-

žu stanicu za davanje krvi. Osjećao se neizmjerno sretnim kada su mu u stanici rekli da pripada onoj grupi koja je dosta rijetka pa ju je u hitnim potrebama vrlo teško dobiti, iako se jedino njome može nekome spasiti život. Od tog dana Ante je česti davalac krvi, pa je zato dobio već i više nagrada. Kod svakog davanja krvi pratila ga je misao na Isusa koji je svojom krvlju spasio svijet. Zašto bi onda njemu bilo teško da svojom krvlju spasi bar nekoga?!

Završivši srednju školu, odlučuje se za studij medicine. Htio je biti liječnik, raditi s krvlju. Budući da nije imao novaca za privatni stan, uložio je molbu za studentski dom. Molba mu je bila odbijena zbog nedostatne »moralno-političke podobnosti«. U svojoj općini nije mogao dobiti preporuku za studentski dom jer je osvjedočeni vjernik, isticao se na vjeronauku i vjerskim svečanostima. On ipak nije klonuo. Ni Isus nije bio »podoban« ni za jednu političku organizaciju, ali je bio sposoban da svojom krvlju spasava sve ljude bez obzira na političku pripadnost. Bog se za njega pobrinuo preko jednog svećenika. Taj mu je u gradu našao besplatan stan kod jedne pobožne žene. Ona je uistinu bila dobra i često ga je nuđala hranom. Anti je to bilo neugodno pa se nastojao zaposliti da dobroj ženi bar donekle nadoknadi troškove, jer je i njezina mirovina bila vrlo mala.

Jednog je dana pročitao u »Večernjaku« da na Institutu traže dobrovoljne davaoce krvi. Ante se javio među prvima, a liječnici su ustanovili da je njegova krv vrlo prikladna za vrlo važna istraživanja. Mjesečno je dva puta davao svoju krv Institutu, a za uzvrat je dobivao honorar kojim se mogao pristojno školovati.

Jednom se Ante našao kod kuće na praznicima. Nenadano mu dođe brat onog funkcionera u općini koji se protivio da se Anti dodijeli stipendija za studentski dom, jer nema dovoljne »podobnosti«. Taj isti općinski funkcioner nastradao u prometnoj nesreći, i umrijet će zbog gubitka krvi, ako mu Ante ne pritekne u pomoć. Iako se u Anti nešto bunilo, otišao je u bolnicu i dao svoju krv da spasi čovjeka, svjestan da je Krist svoju prolio i za svoje neprijatelje. Čovjek je bio spašen.

Nedavno, kad je Ante diplomirao, došao mi je pokazati diplomu. Budući da za svojih studentskih dana, kad je morao prodavati svoju krv da bi se školovao, nije htio primiti moju novčanu pomoć, sada sam mu ponudio da obavi staž u bolnici gdje radim i ja. To je prihvatio sa zadovoljstvom. Otišao sam jednome profesoru koji ima srca i zamolio ga da pomogne takvome mladiću. On se pobrinuo ne samo da bude primljen na stažiranje, nego i u stalno zaposlenje. Bog uzvraća stostruko onima koji Ga ljube.

— Od sada ću biti na raspolaganju Božjoj providnosti za svoje bližnje. Kristova krv otkupila je sve ljude, a među njima i mene. Ona me nuka da pomažem sebi i drugima. Vidite što može krv! Otkupila je svijet, produljuje ljudima život na zemlji i tako im daje šansu da se pripreme i za nebo.

Tako mi reče Ante jednom, kad se već zaposlio.

Za život i zdravlje djeteta

Nalazim se u takvoj situaciji da su mi vrlo potrebne vaše molitve. Evo o čemu se radi. Prošlog ljeta bila sam vrlo sretna u očekivanju svog petog djeteta. Međutim, na kraju trećeg mjeseca zaprijetio je spontani pobačaj. Na moj zahtjev liječnici su sve poduzeli da spase dijete, iako je ono odavno prestalo rasti i bilo je malo nade u uspjeh. Borba je trajala sedam dana, dok je bilo makar malo nade. Sedmog dana došlo je do spontanog pobačaja. To me duševno tako pogodilo da se još nisam oporavila. U sredini gdje živim gotovo nitko me nije razumio pa su mi upućivali prazne riječi utjehe. Neki su se čak čudili mojoj tuzi kad već imam četvero žive i zdrave djece. Ali baš ta djeca su najteže podnijela gubitak bebe koju su očekivali, osobito najmlađi braco, koji se nadao da će imati seku manju od sebe. Pitao me čak da li ću moći imati drugu bebu?

Sada sam ponovo trudna, ali me od prvih dana prate teškoće. Sa strahom očekujem svaki novi dan. Ponekad mi se čini da je gotovo nemoguće da bude sve u redu, a povremeno nastojim ipak samu sebe ohrabriti. Zato molim sve vas koji me razumijete da se pridružite mojim molitvama za život i zdravlje moga djeteta.

Zahvalna L.

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

DA BI PAPINA POSLANICA O OBITELJI DOPRLA I U MISIJSKE KRAJEVE

Obitelj u misijama

Danas, kad se obitelj sve više raspada i deformira, Crkva nas podsjeća na njezinu bitnu ulogu u ljudskom i kršćanskom životu. Tako posljednji Koncil ističe da je »obitelj u neku ruku škola potpunije čovječnosti« (GS 52). Ona je »škola društvenih kreposti koje su potrebne svakom društvu« (GE 3). Za razvitak duhovnih zvanja obitelji su »kao prvo sjemenište« (OT 2). Dapače: »Odgojna uloga roditelja je od takve važnosti, da se teško može čime drugim zamijeniti« (GE 3).

Papa Ivan Pavao II. izdao je posebno pismo »Obiteljska zajednica«. Ono je skup i sažetak zaključaka Sinode biskupa, koja je u Rimu 1980. godine obrađivala temu »Kršćanska obitelj u današnjem svijetu«. U toj pobudnici Papa ističe, da među temeljne uloge kršćanske obitelji spada izgradnja kraljevstva Božjega (br. 49).

Papina molitvena nakana želi nas posebno podsjetiti na probleme na koje nailaze obitelji u misijama, gdje su kršćani manjina. Evo nekih, o kojima se govorilo i na spomenutoj Sinodi.

Biskup Tonga, mons Finau, istakao je da se napuštaju tradicionalne ljudske vrijednosti. Nadbiskup Papuazije — Nove Gvineje, mons. Copas, navodi da velik postotak obitelji ne vjeruje u vječni život. Nadbiskup Nove Kaledonije, mons. Klein, veli da i mnogi katolici odviše teže za novcem i dobitkom, što rađa obiteljsku i pojedinačnu sebičnost. Dakle: obitelji su zaražene sličnim krivim idejama kao i u (nekoć) kršćanskoj Evropi.

Sv. Otac je u Nigeriji upravio obiteljima krasne, duboke i zahtjevne riječi, koje vrijede i za sve druge obitelji, naravno i naše: »Vaše dostojanstvo i odgovornost, kao Isusovih učenika, dolazi od činjenice što ste svi pozvani na svetost, te da pomognete svim obiteljima i svakome, svoj zajednici i cijelome svijetu da se posveti... Papa vas moli, da promičete molitvu u obitelji: svagdanju zajedničku molitvu, muža i žene, roditelja i djece. Posebno budite odani molitvi krunice. Preporučujte se Mariji Majci Krista i Majci Crkve, Majci kršćanskih obitelji.«

Tu misao o zajedničkoj molitvi ističe Papa češće. Npr. u misijskoj poruci 1980. godine veli: »Po molitvi u obitelji domaća Crkva postaje stvarnost i vodi preobrazbi svijeta.« Doživimo Papinu misao: obiteljska molitva preobražava svijet!

Kako moćan utjecaj ima život po vjeri na obitelj u misijama, posebno za duhovna zvanja, svjedoči i jedna redovnica iz Angole. Ona kaže: »Naše obitelji su kršćanske. I zato naš ulazak u redovnički život nije bio odviše težak.« Kad je ona htjela postati redovnica, reče njezin otac: »Ako se Isus, koji je jedini Sin Božji, predao za nas, kako da ne prihvatim što moja kći želi postati redovnica i ostati bez muža?!«

Molimo, dakle, da se u misijskim područjima usvaja duh Papine poruke: da obitelji budu prožete vjerom koja će se odražavati u svagdanjem životu i tako izgrađivati svijet za Krista, za sreću, za nebo!

Mato RUSAN

Ustrajno naprijed

Smatramo da bi bila šteta kad ne bismo u našoj misijskoj rubrici donijeli bar nešto iz zajedničkih pisama oca Gabrića. Prvo pismo pisao je oko Nove godine, a drugo pred blagdan Blagovijesti. U prvom opisuje kako je proslavljen Božić u njegovoj župi Maria Polli, dok u drugom spominje neke poteškoće i opasnosti u svom apostalskom radu.

U prvom pismu piše:

Božić smo lijepo proveli. Tu smo dva svećenika, a došao nam je pomoći i otac Provincijal, pa smo mogli imati božićnu misu u osam sela. Ljudi su bili presretni.

Nakon ponoćke naši su se mlađi i djeca razišli po selima pjevajući od kolibe do kolibe božićne pjesme uz bubnjeve i cimbale i — dakako — uz veselo kolo. Divno je bilo čuti u tihoj božićnoj noći tu njihovu pjesmu. U svakoj su ih kolibi nadarili rižom i slatkišima.

Ja sam bio u selu Piprekhaliju, a nakon toga u selu Tuškhaliju, gdje osnivamo novu misijsku postaju. Tamo su došla sva okolna sela da prisustvuju svetoj božićnoj misi. Kako tu još nemamo kapele, to smo privremeni oltar postavili na suhom rižinom polju. Napravili smo i lijepe jaslice. Za mnoge je to bilo prvi put da prisustvuju jednom kršćanskom obredu.

Dao dragi Isus da njihova srca — te žive betlehemske jaslice — naskoro budu pripravljena za Njegov dolazak po svetom krštenju...

U drugom pismu piše između ostalog:

Na misijskim putovanjima ima prilično žrtvica. A kako se Anti približava sedamdeseta, te se žrtvice malo više osjećaju. Ima dana kad i po pet do šest sati valja pješačiti: i po suhu, i kroz blato, i preko velikih rijeka ove Gangesove delte. Koji puta moli se i djelo skrušenja.

Nedavno nas je uhvatila ciklonska oluja na rijeci. Ma da ste vidjeli one valove! Mora da se netko od vas toga dana revno molio. Čučali smo na dnu ladice. Divio sam se lađaru kako je upravo vještački presijecao valove Gangesa.

I sreća u nesreći! Mene je uz glavobolju tresla i groznica. Kiša pljušti, pa sam sav prokisao ko pijevac... I ona kiša i oluja otjerale su i groznicu i glavobolju. Eto, dakle, dobar lijek protiv groznice i glavobolje, a sigurno će dobro doći i za druge jade i nevolje. Dakle, treba doći na rijeku Ganges, tamo dobro prokisnuti, pa će sve biti dobro...

POPRAVLJAM SVOJ BICIKL. NE ZNAM IMA LI JOŠ ISTA ORGINALNO NA NJEMU

Posla je ovdje mnogo pa se osjeća pomalo i umor. Dakle, priskočite junački u pomoć svojim molitvama i žrtvama. Ostavite li Antu samoga, ode on za doručak tigrovima i krokodilima. Velim — za doručak! — jer bakalar, kakav sam, ne bih im bio dosta za užinu...

Srdačno vas sve velike i male misionare i misionarke i suradnike pozdravlja

O. Ante GABRIĆ

UHVATILI SU MALOG KROKODILA. SVE VIŠE IH JE U SUNDERBANSKIM DŽUNGLAMA

Pomažemo patnicima

Iako je sestra Silvina Mužić proslavila već svoju pedesetu godišnjicu redovništva, ona još uvijek daje sve od sebe da kao misionarka svojim životom i svojim radom i svojim žrtvama u što većoj mjeri svjedoči za Krista. I u pismu od 11. ožujka 1983. otkriva nam svoje srce, svoje suosjećanje s tuđom patnjom.

Ja sam opet iz Gaibire došla u Hamirpur, kamo sam se inače morala tijekom prošle godine često navraćati da nadzirem gradnju naše nove djevojačke škole. No sad sam sa sobom dovela jednog dječačića u bolnicu. Dijete ima već od poroda nekakvu izraslinu na licu. Sad bi morao ići na operaciju da mu tu izraslinu odstrane.

U Hamirpuru sam već deset dana jer s djetetom treba obilaziti liječnike. Prije nego što ga uzmu na operacioni stol, moraju ispitati o kakvoj se to izraslini radi.

Upravo za vrijeme tog mog boravka u Hamirpuru bilo je otvorenje i blagoslov naše nove djevojačke škole. Ovdje imamo veoma mnogo djece i mladeži u naše tri škole. U nižoj školi nalazi se preko 700 učenica, višu školu pohađa preko 1.200 učenica, a školu u kojoj se predaje na engleskom jeziku pohađa oko 900 učenica.

Školska zgrada je veoma lijepa. Njezinu izgradnju financirala je Belgija, i to Flamanska provincija. Neka im dragi Bog naplati tu njihovu velikodušnost!

A sad vam želim reći nekoliko riječi o našem Rognatu. To je malo stariji čovjek. Njegova ga je obitelj izbacila iz kuće zato što je jeo svinjetinu. Po njihovu vjerovanju, on je zbog toga postao nečist. Tako izbačen iz vlastite obitelji, živio je vani u polju. Tu si je napravio tek neki mali slamnati krov koji ga je imao štititi od sunca i kiše. Na nozi je imao veliku ranu. Od gladi i zbog rane na nozi nije si mogao više čak ni vode donijeti, a još manje da si pripravi bilo kakvu hranu. Tako iznemogao očekivao je smrt.

U takvu stanju našla ga je jedna naša učenica, donijela mu je vode i malo riže od svoje kuće. Zatim je došla k nama i javila nam da u polju jedan čovjek umire od gladi. Mi smo odmah pošle i potražile tog nesretnika te smo ga prenijele u našu bolnicu.

NAŠA NOVA ŠKOLA U HAMIRPURU

SIROMAH ROGNAT KOJEG SMO SPASILE OD SMRTI, SAD SE BRINE ZA NAŠE KRAVE

Nakon dva tjedna lijepo se je oporavio i ostao je kod nas. Povjerile smo mu da se brine za naše krave. Sad je sretan i radostan što je dobio dom gdje neće biti ni gladan niti će oskudjevati u odjeći.

Meni zdravlje, hvala Bogu, dobro služi. Imali smo ovdje blagu zimu, a sad već počinju sve topliji dani, pa ćemo imati više prilike za male žrtve.

S. Silvina MUŽIĆ

Karitativni rad zambijske Crkve

Brat Ilija Dilber, daje nam priličan uvid u neka područja karitativnog djelovanja i misionara i domaćih vjernika u zambijskoj Crkvi.

Koliko je meni poznato — kaže nam brat Ilija — u Zambiji je karitativni i socijalni rad Crkve veoma razvijen. Nije mi poznato da bi u toj zemlji postojali starački domovi, kao kod nas. U Zambiji, naime, djeca iskreno vole i cijene svoje stare roditelje i ne mogu sebi zamisliti da bi brigu za njih prepustili nekome nepoznatom. Za starce, koji nisu imali djece ili su im ona sva poumrla, preuzima brigu njihova najbliža rodbina. Tu su, naime, rođaci međusobno veoma povezani, pa se doista rijetko događa da se za nekog starca ili staricu ne bi imao tko brinuti. Bar sam se ja kroz ovih 16 godina svog boravka u misijama o tome uvjerio na terenu.

Roditelji pak veoma vole svoju djecu. Stoga se veoma rijetko događa da se nađe koje napušteno ili odbačeno dijete. Afrikanci, naime, djecu smatraju kao Božji dar i sreću svog života. I što više djece imaju to su ponosniji i sretniji. Stoga su u Zambiji rijetka i sirotišta. Koliko je meni poznato, postoje svega tri ili četiri.

Ipak je karitativni rad Crkve veoma razvijen. Gotovo u svakoj župi postoji društvo sv. Vinka Paulskog. To se društvo brine za siromahe u dotičnoj župi, a ovdje ima doista mnogo sirotinje. U gradovima postoje i još neka druga karitativna društva. Jednom ili drugom od tih društava u gradu Lusaki ja dosta često dajem pakete stare odjeće što su je poslali dobročinitelji. Naime, članovi tih društava bolje znadu kome je potrebna pomoć nego što bih mogao ja znati. A to ujedno mene oslobađa jednog posla da mogu više vremena posvetiti drugim poslovima.

U misiji Kasisi nalazi se jedno sirotište, a vode ga domaće časne sestre. Postoji i jedan dom za djecu invalide i poseban dom sa školom za slijepu djecu.

Jednom riječi: Crkva nastoji pomagati svim potrebnima i patnicima.

No Crkva nastoji razviti svoje djelovanje i na socijalnom polju. Već dosad učinila je ona veoma mnogo otvaranjem i vođenjem brojnih osnovnih škola, koje je kasnije predala državi. I prve srednje škole bile su misijske škole. Razne stručne škole i za mladiće i za djevojke imaju zahvaliti svoj početak, a dosta njih i sadašnji svoj opstanak, Crkvi. Vode ih ili redovnici ili redovnice. Crkva nastoji pomoći također pri podizanju bolnica.

BRAT ILIJA DILBER PODIGAO JE NEKOLIKO KUĆA ZA SVOJE RADNIKE

Posebna socijalna briga Crkve jesu radnici i njihova radnička prava. Treba znati da, uza sve to što su domoroci na vlasti, nije uklonjen problem izrabljivanja radnika. Da jedan zambijski radnik zaradi toliko, koliko jedan njemački radnik u tri dana, treba mu čak trideset dana. A u isto vrijeme sve što taj radnik mora kupiti veoma je skupo. Tu mi nastojimo svojim primjerom djelovati plaćajući naše radnike mnogo bolje nego što ih plaćaju drugi. Zato su nam ti ljudi i privrženi jer vide da ih ne izrabljujemo, nego se trudimo da dignemo njihovo ekonomsko stanje.

Zbog velikog broja radne snage, koja se slijeva sa sela u grad, ima velik broj nezaposlenih. A da se zaposle, spremni su prihvatiti posao i pod najlošijim uvjetima. Tu socijalni radnici Crkve nastoje pomoći na taj način da pronađu nove poslove i da tako poboljšaju općenito stanje same zemlje i da ublaže bijedu mnogih obitelji.

Mislim da Crkva na tom području doista svjedoči da je shvatila Kristovu zapovijed ljubavi prema bližnjemu. A da u tome što više uspije, treba zahvaliti mnogim dobročiniteljima koji misionarima pomažu svojim darovima i koji ih u njihovu radu prate svojim molitvama. Stoga i ovom zgodom od srca hvala na svemu što su dosad učinili za našu braću u Kristu u toj afričkoj zemlji.

Ilija DILBER

Naše društvo „Vesela djeca"

Jednom prilikom upitao je naš zambijski misionar Ilija Dilber biskupa iz Manse kako u njegovoj biskupiji radi naša misionarka Monika Okrugić. Biskup nije smogao riječi kojima bi pohvalio i nju i njezinu misionarsku revnost. A da biskup nije s tim svojim pohvalama pretjerao, potvrđuju nam i izvještaji same Monike o svemu onome što poduzima da tamošnjim ljudima navijesti Krista. Tako treba gledati i na ovaj izvještaj što ga je ona napisala o svom radu s djecom.

MONIKA NA IZLETU KRAJ JEZERA BWANGALU. BRZO SE I TU NAŠLA U DRUŠTVU DJECE JER ONI ODMAH OSJETE TKO IH VOLI

Prošle godine započeli smo organizirati djevojčice u društvo »Vesela djeca«. To je pokrenula jedna sestra koja sa mnom radi ovdje u toj našoj župi bez župnika gdje mi moramo obavljati i dužnosti župnika i kapelana.

Ona mi je pripovijedala da je već 20 godina radila u tom pokretu tamo gdje je djelovala prije dolaska k nama. Moram priznati da se i ovdje taj pokret veoma lijepo razvija i svake subote s radošću ustanovljujemo da broj novih neprestano raste.

Pokret je već uhvatio korijenje u nekoliko sela. Da se međusobno bolje upoznaju i povežu, dogovorile su se da će zajedno provesti jedan vikend. Odredile su točan dan. Dogovorile su se i što će sa sobom ponijeti na taj zajednički izlet. Svaka je morala ponijeti hranu i deku za spavanje. Kupile su i ulja da mogu spremiti zajednički ručak, uzele su inekoliko lonaca. Tako opremljene, krenule su na put uz pjesmu. Za one jadne male od osam godina nije bilo baš lako prevaliti pješice nekih 12 kilometara. Mi nismo pošle s njima. Kao pratnju dale smo im nekoliko domaćih žena.

Kad su se vratile s tog svog izleta kući, pitale smo ih kako je bilo. Tad nam je svaka od njih pripovijedala svoju priču. Uglavnom je bilo dobro, sve su bile vesele. No sve, nažalost, nisu sa sobom ponijele deku za spavanje, pa je došlo do nesporazuma. One koje su imale deke nastojale su izgurati one koje ih nisu imale. Tad su se one s dekama tužile da im one bez deka samo kvare društvo. I sad sva sela moraju znati da djevojčice iz Čimese nisu odgojene kako treba. Kad smo ih saslušale, sestra im je rekla da jedne drugima oproste. A one koje se neće popraviti, bit će isključene iz tog udruženja. Sad je već sve izglađeno i sve su zaboravile na onu neslogu.

S tom djecom uistinu je pravi užitak raditi.

Nedjeljom imamo redovito za manju školsku djecu zajedničku molitvu. U molitvi ih poučavaju žene iz udruženja »Ženske katoličke lige«. To smo učinili zato jer ako su ta djeca s odraslima, onda ih smetaju. Za onu nešto stariju školsku djecu učitelji tumače nedjeljno evanđelje. A takve je djece oko 250. A za onih oko 300 odraslih brine se redoviti katehista, a pomažu mu dva muškarca. Oni se svake nedjelje izmjenjuju.

U toj našoj župi svetu misu nemamo baš često, jer nema svećenika. Kako bi bilo lijepo kad bi nam iz domovine došao koji mladi svećenik! A ne bi škodilo kad bi ih bilo i nekoliko... Imali bi svi obilje posla. Duše su spremne, a mi im ne možemo dati sve ono što im može dati svećenik...

Što se mene tiče, uspijem svaki dan biti kod svete mise u Mansi, a tek nakon mise odlazim u novu župu gdje je moje redovito polje rada.

Pomolite se malo za mene da mognem što više učiniti za duše koje su mi povjerene, a onda i da Gospodin što prije pošalje ovamo jednog revnog svećenika.

Monika OKRUGIĆ

Među Indijancima plemena Guarana

Naš isusovački misionar otac Vendelin Gruber javlja se iz svoje misije u južnoameričkoj državi Paragvaju. On djeluje među evropskim doseljenicima i među indijanskim plemenom Guarana. Njegova misijska postaja nalazi se gdje su nekoć bile glasovite isusovačke redukcije. Pa evo što on piše!

Pase Tuya, 17. 11. 1982.

Nije ništa čudno što sam se u dalekom svijetu pomalo otuđio od domovine. Ta već je blizu 40 godina kako sam je ostavio. Čini mi se da ću u ovoj paragvajskoj prašumi naći svoj grob. Sile su mi za polovicu oslabile i jasno je da neću moći dugo izdržati na Kristovoj fronti. No želio bih da mi svršetak bude kratak i da ne ležim dugo na staračkoj postelji.

Kad sam ostavio našu provinciju, poglavari iz Rima su mi ponudili da podem u Brazil i preuzmem jednu župu koju je trebalo potpuno obnoviti. Tu sam, prema planu, trebao ostati oko tri godine. No ostao sam u Guarupuavi nekih osam godina. Većina župljana je shvatila što želim i u župi se sve pokrenulo da dođe do duhovne obnove. Međutim, okorjeli protivnici su me sve više napadali, pa sam se morao povući. Župu sam predao drugom svećeniku. Ali ni on nije mogao dugo izdržati. Tako je u roku od 30 godina, otkad postoji ta kolonija, šest svećenika doživjelo nešto slično kao i ja od imućnih ljudi koji imaju jak utjecaj u tim naseljima.

Nakon toga kroz sedam godina posvetio sam se pučkim misijama. Tako sam obišao oko 300 župa i proputovao mnogo tisuća kilometara u južnim pokrajinama Brazila. Tu sam upoznao teško socijalno stanje tog stanovništva, napose u gorskim predjelima. Osjećao sam da moram pokrenuti nešto za poboljšanje životnih uvjeta tih siromašnih obitelji. Najprije je trebalo pronaći dobru, plodnu i jeftinu zemlju da se taj siromašni narod tamo preseli. Nakon dugog traženja našao sam pogodne uvjete u Paragvaju. U sporazumu s državnim vlastima te zemlje započeo sam organizirati nova sela. Tu su pojedine obitelji stekle prikladnu zemlju za obrađivanje. U pet godina uspjelo mi je izgraditi središnje selo s nekih 60 obitelji, od kojih svaka ima po 8 do 10 djece. Drugo selo dosad broji oko 20 obitelji, a treće samo 10 obitelji. Četvrto selo je u planu i već smo ga počeli izgrađivati.

Dok narod krči šumu i gradi kuće, ja gradim crkve. Uvijek imam obilje posla.

Uz taj socijalni rad ujedno pastoralno djelujem na području koje obuhvaća u promjeru oko 100 km, a nema pravih putova. Na tom području nije svećenik djelovao sve od vremena otkad su prije 200 godina bili odatle protjerani isusovci. Moj se, dakle, rad ne proteže samo na pridošlice, koje sam ovamo doveo, nego i na urođeničko stanovništvo. Ti ljudi su više-manje pogani ili im je tek nešto ostalo iz tradicije iz isusovačkih vremena kad su oni ovdje izgradili redukcije. Možete si predstaviti s kakvim osjećajima promatram temelje i druge ostatke iz tih slavnih vremena, gdje su mnogi isusovci morali ostaviti i svoje živote.

Na tom golemom području s nekih 30 misijskih postaja, koje se nalaze u veoma različitom stupnju razvitka, propovijedam u četiri jezika: kastiljanski, brazilijanski, indijanski-guaranski i njemački, te nastojim taj zapušteni narod privesti Kristu. Koliko me muke stoji da u svojim poodmaklim godinama naučim guaranski jezik! Moram učiti napamet svaku riječ. No tješi me činjenica da sam u svojim poodmaklim godinama ostvario svoj mladenački san — da budem misionar.

Preporučujem se u molitve i žrtve svim prijateljima misija da ustrajem do kraja na poslu koji mi je Krist povjerio.

O. Vendalin GRUBER

S. EMERIKA POHODILA DOMOVINU

S. EMERIKA SUMAK VODI U GAIBIRI, U INDIJSKOJ DRŽAVI ORISSI, DOMAĆINSKI TEČAJ

U pravi trenutak

Mnoge obitelji imaju u svojoj sredini pokojeg bolesnika pa su time opterećene. Posvuda je to tako. Bolesti su različite, a bolesnike smatramo, s obzirom na naše doživljavanje, težima ili lakšima. Ovisi o tome, tko je bolesnik i koliko nas uzbuđuje svojom bolešću. Normalno je da se svaki bolesnik nakon liječenja po klinikama ili bolnicama želi oporaviti u svojoj kući na najbolji način. Za njega je to neophodno nužno, jer je zbog bolesti ne samo fizički stradao, nego trpi i od raznih drugih neminovnih posljedica koje liječenje sa sobom povlači. Uz oslabljen organizam bolesnik postaje i duševno veoma osjetljiv i spontano čezne za pažljivom njegom koju očekuje od svog bračnog druga, djece i drugih ukućana. Za njega je bitno da ima mir i osjećaj slobode s kojom mu raste i raspoloženje. U takvom ozračju bolesnik se na neki način duševno oporavi. Kako prići toj potrebi naših bolesnika i kako im pomoći?

Uzimajući u obzir ovakve istine i tragedije našega života, u Đakovu je nedavno osnovana knjižnica pod nazivom: U PRAVI TRENUTAK. Knjižnica ima zadatak da izdaje knjige iz takozvane primijenjene medicine. Radi se o knjigama koje bolesnika i njegove potrebe promatraju upravo u tom psihološkom liku, da bi mu se s te strane pomoglo. Kako u našoj domaćoj liječničkoj literaturi, osim rijetkih izuzetaka, nema knjiga koje bi izravno i otvoreno, ali prilagođeno običnom čovjeku, govorile, na primjer, o infarktu kao srčanom stresu, o alkoholizmu i njegovim socijalnim, moralnim, obiteljskim posljedicama, i tako dalje, poseglo se za radovima priznatih autora iz drugih evropskih zemalja.

Na području Đakovštine tim problemima već se dulje vremena bavi profesor Više bogoslovske škole u Đakovu, dr Ivan Zirdum. On je ujedno i župnik i terapeut i osnivač Al-kluba (kluba liječenih alkoholičara). On se tim problemima naše sredine bavio već kao student, a posebno kao župnik. Putujući po stranim zemljama (Austrija, Njemačka, Švicarska) imao je prilike upoznati se s literaturom koja je privlačila pozornost čitatelja, a izlazila je u velikim nakladama. Obrađivala je probleme o kojima upravo mi sada razglabamo: kako omogućiti duhovno-psihološki oporavak bolesnika.

Dr Ivan Zirdum nedavno je dao u tisak prvu knjigu knjižnice UPT. To je prijevod knjige: »ŽELIM SE PROMIJENITI« (Povijest jednog ozdravljenja) od njemačke spisateljice Christe Meves. Ova knjiga, kao i druge koje su u pripremi, bit će zgodnog džepnog formata, dvobojnih korica, prikladna za čitanje u svakoj prilici. Zapravo je to ljubavni roman od 21 pisma koja piše supruga svome suprugu, poznatom liječniku za uho, grlo i nos. On će zbog posljedica svoga stresa morati smanjiti svoje liječničko djelovanje. Oni imaju dvoje odrasle djece koja više nisu vezana uz roditeljski dom, ali su stalno duhovno sjedinjeni. U pismima je prisutna dirljiva čuvstvena crta kojom spisateljica nastoji svoga oslabljenog supruga uvesti u čarobnost domaćeg svijeta koji mu je zbog poslova do sada stalno izmicao iz svjesti i nije ga u punom smislu osjećao i doživljavao. Nastoji mu ljubavlju koju osjeća prema njemu očitovati poruku iskonske Kristove vjere, i na taj način probuditi u njemu smisao za stvarno postojanje.

Knjiga će vam puno pomoći da bolje razumijete svoje bolesne ukućane i da im omogućite da što lakše podnesu svoje tegobe, pa će time i vama samima biti pomognuto. Naručiti je možete na adresu: Knjižnica »U pravi trenutak« (UPT), Strossmayerov trg 5 54000 Đakovo.

Željko BERŠEK, publicist

A. Fauvelle, **ZNAM KOME SAM POVJEROVAO.** Autor u knjizi slijedi suvremene kršćane i osvjetljava im kršćanski poziv suočen s poteškoćama suvremenog društva. Cijena 50 d.

W. von Arx, **SVETA MISA UKRATKO PROTUMAČENA.** Autor je tajnik liturgijske komisije u Švicarskoj. Kratko i znalački tumači misno slavlje. Cijena 50 d. Tko naruči 10 komada, dobiva po 40 d., tko naruči 100 komada, dobiva po 30 d.

M. Leist, **MOLITVENIK ZA DJECU I NJIHOVE RODITELJE.** Sadrži lijepe i spontane molitve. Sastavila ih je jedna majka. — Sve tri knjižice mogu se naručiti na adresu: Knjižnica »U pravi trenutak« — Strossmayerov trg 5 — 54000 Đakovo. — Poštom se šalje najmanje pet komada.

Oglasi

NOVA IZDANJA MIRKA VALIDŽIĆA

FILOZOFSKO OSMIŠLJENJE POVIJESTI, I. dio: sv. Augustin i Hegel, 80 str. Cijena 200 d. — Prva knjiga takve vrste na hrvatskom. — II. dio: Marks i Engels izići će u najskorije vrijeme. — III. dio: Aron i Maritain je u završnoj pripremi.

DERDANI I OGRLICE, pjesme, str. 64, cijena 150 d. Opjevani velikani našeg naroda, krvi i prijateljstva; ljepote našeg mora i vrijednosti našeg svijeta.

S ONU STRANU SUNCA, pjesme, str. 64, cijena 150 d. Pjesme religioznog sadržaja, te o smrti i nadsvijetu.

KRVLJU I BOLOM BRUŠENI, pjesme, str. 64, cijena 150 d. Pjesme patnje i nade (nastale u bolnici).

DVI POEME, str. 72, cijena 150 d. Prvi put u našoj književnosti opjevan Otac u svim životnim iskrištima, a Majka u otajstvu pira Smrti; i to na **štokavskoj ikavici.**

Knjige se mogu naručiti kod Ćirilometodskih knjižara: u Zagrebu, Kaptol 29 — i u Splitu, Hrvojeva 2.

UPOZORENJE: Autor (Zagreb, Vramčeva 12) šalje **besplatno** svima koji ne mogu nabaviti (siromasima, đacima, studentima, redovnicima i sličnima).

Koji naruče cijeli komplet od 5 knjiga kod autora, dobivaju znatan popust, — sve za 500 d.

PUNTIGAM — VANINO: PETAR BARBARIĆ. Životopis Broširan i ilustriran, izdan 1937. Stoji 60 d. Naručuje se na adresu: Franjo Ereiz, Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, p.p. 699. (Sve druge knjige o Barbariću su rasprodane.)

DIAFILM O PETRU BARBARIĆU s popratnim hrvatskim tekstom možete naručiti na adresu: Vinko Furlan, Rakovniška 6, 61000 Ljubljana. Cijena 190 d.

SLIČICE PETRA BARBARIĆA U BOJI sadrže Petrove životne odluke, kratak prikaz života, euharistijsku devetnicu Petru u čast s molitvom za njegovu beatifikaciju i molitvu Ivana Pavla II. za svećenička, redovnička i misijska zvanja. Cijena 2 d. Naručuje se na adresu: Vladimir Pribanić, 58000 Split, Poljana 27. ožujka, 1.

RAST UZ MAJKU, novo za svibanj, napisao Valter Dermota. — Kratka marijanska razmišljanja s primjerima iz života i poukom. Narudžbe: SALEZIJANSKI VJESNIK, Vlaška 36/I — 41000 Zagreb. — Cijena 150 d.

Kod KRŠĆANSKE SADAŠNJOSTI, Zagreb, pp 434, Marulićev trg 14 mogu se nabaviti slijedeća izdanja:

KATOLIČKA CRKVA I HRVATSKI NAROD, napisao Tomislav J. Šagi-Bunić, cijena 460 d.

SVJETOVNI INSTITUTI, crkveni dokumenti. Niz Koncil br. 4, cijena 240 d.

BIBLIJA U STRIPU, svezak br. 17, EZEKIEL, cijena 60 d.

RAZVOJ PASTORALA ZVANJA U MJESNIM CRKVAMA, završni dokument II. međunarodnog kongresa delegata biskupskih konferencija za duhovna zvanja, cijena 140 d.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ĐAKE VIŠIH RAZREDA OSNOVNE ŠKOLE

U sjemeništu »Augustin Bea«, u ZAGREBU održat će se duhovne vježbe za dečke 7. i 8. razreda osnovne škole od 20. lipnja 1983. navečer (početak u 18,30) do 23. lipnja navečer (odlazak kući 24. VI ujutro), zatim za dečke 5. i 6. razreda osnovne škole od 27. lipnja navečer (u 18,30) do 30. lipnja navečer (odlazak kući 1. VII ujutro). Prijave za duhovne vježbe slati na niže navedenu adresu: za 7. i 8. razred do 15. lipnja 1983. a za 5. i 6. razred do 22. lipnja 1983. Duhovne vježbe preporučujemo osobito onima koji pomišljaju na duhovno zvanje (svećeničko ili redovničko), da ga u svjetlu Božje riječi otkriju.
Adresa: Stjepan Kuzmić — Fratrovac 38 — 41000 Zagreb

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE (iznad 50 godina)

10. — 12. VI 1983.

Javiti se na adresu: Stjepan Kuzmić — Fratrovac 38 — 41000 ZAGREB

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...i našem Kardinalu za primljenu milost. — S. M., Zagreb
...Gospi Fatimskoj i sv. Josipu, uz preporuku za sreću i zdravlje. — Iva Krbavac, Lički Osik
...i o. Piju po čijem zagovoru je spašen život. — N.N., Zagreb
...sv. Josipu, sv. Mihaelu i drugim zaštitnicima za primljene milosti. — B. P. Zagreb
...Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Antunu i bl. Leopoldu na svim primljenim milostima. — Milka Frković, Čazma
...Majci Božjoj Bistričkoj, m. Klaudiji i svim svecima što mi je unuk svršio školu i dobio namještenje kao i za mnoge druge milosti. — Baka, Kneginec
...za primljenu milost ozdravljenja. — S. D., Vel. Gorica
...za primljene milosti s preporukom za djecu. — Anka Alimpijević, Karlovac
...za primljene milosti. — Nedr. Mrša, Šibenik
...Gospi Bapskoj i bl. Leopoldu za sve milosti a napose za sretnu operaciju. — B. R., Bapska
...i bl. Leopoldu za uslišane molitve. — Obitelj iz Goričana
...sv. Ani i bl. Leopoldu za zdravlje i za sretan porod unuke. — Anka B., Kutjevo
...i slugama Božjim: biskupu Langu, Petru Barbariću i Ivanu Merzu na mnogim milostima i utjehi u teškoj žalosti. — K. Krnic, Gušće
...sv. Josipu i sv. Nikoli Taveliću uz preporuku za sretan put. — F. Jovanovac, Gradište
...sv. Josipu i sv. Antunu za sve milosti, a napose što je sin sretno došao do cilja. — Majka, Slavonija
...za primljene milosti uz preporuku za mir u obitelji i za dobro i sreću mojih sinova. — S. V., Ledinac
...sv. Antunu i bl. Leopoldu za sve primljene milosti. — K. M., V.
...za pomoć obitelji. — Marica Sraka rođ. Zubović
...sv. Josipu, sv. Antunu i Petru Barbariću za ozdravljenje kćeri. — B. iz Novakovca, Jalžabet
...Gospi od brze pomoći i sv. Josipu za spašeni život prigodom prometne nesreće. — Obitelj Milošević, Kruševica
...sv. Judi Tadeju, sv. Maksimilijanu i p. Piju za mnoge milosti. — D. L., Opatija
...Presv. Trojstvu, sv. Josipu i sv. Ani za sretan porod. — Baka
...Gospi od brze pomoći i dušama u čistilištu za ozdravljenje i za druge milosti. — Katica Babić, Vrhovina
...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i Petru Barbariću za sretnu operaciju. — Đ. M., Slav. Kobaš
...i Gospi od brze pomoći za sreću u lovu. — A. A., Belišće
...Gospi od brze pomoći, sv. Ivanu Krstitelju i bl. Leopoldu za mnoge milosti i za ozdravljenje. — Slavica Ključka, Slav. Požega
...sv. Antunu i bl. Leopoldu za zdravlje i za sve milosti. — Bernarda Urban, Sl. Požega
...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu na primljenim milostima. — Majka, Crnkovci
...i Gospi od brze pomoći na uslišanoj molitvi. — Čitateljica, Banovci

ZAHVALNICE PETRU BARBARIĆU

...što nas je izbavio iz mnogih nevolja i što je kćerki spasio prignječeni prst koji je po liječnikovu mišljenju trebalo amputirati. — Viktorija Cobenzl, Dubrovnik
...za ozdravljenje. — Adam Periškić, Split
...što se sin vratio smahl. — Bara Švagelj, Križevci
...što mi je sestru spasio od smrti i nijemosti. — Katica Medenčić, Derventa
...što mi je spasio život. — Antonija Šoti, Subotica
...što mi je unuk ostao živ i bez većih ozljeda u teškoj prometnoj nesreći. — Matija Stipičević, Makarska
...za zdravlje. — S. Boža, Split
...za poboljšanje očeva zdravlja. — Ana Ilić, Perković
...što sam oslobođena od teške glavobolje. — Jelka Tošić, Beograd
...za kćerkinu sretno uspjelu operaciju. — J. O., Bihać

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Tahaši Nagai

Piše: Izidor JEDVAJ

»Profesori su nas učili da je materija temelj svega i jedino od nje se sastoji i čovjek. Ljudski život traje samo do groba. Zato je važno znati iskoristiti život. Piti, jesti, plesati i igrati dok se jednom mlada krv ne ohladi . . .« Tako je govorio dr Nagai, da objasni zašto je kao mlad student medicine bio oduševljeni pristaša bezboštva. To uvjerenje mu je bilo poljuljano kad su se u nepovrat zaklopile oči njegove dobre majke. »Zar je njezina dobrota zauvijek nestala? To je nemoguće!«

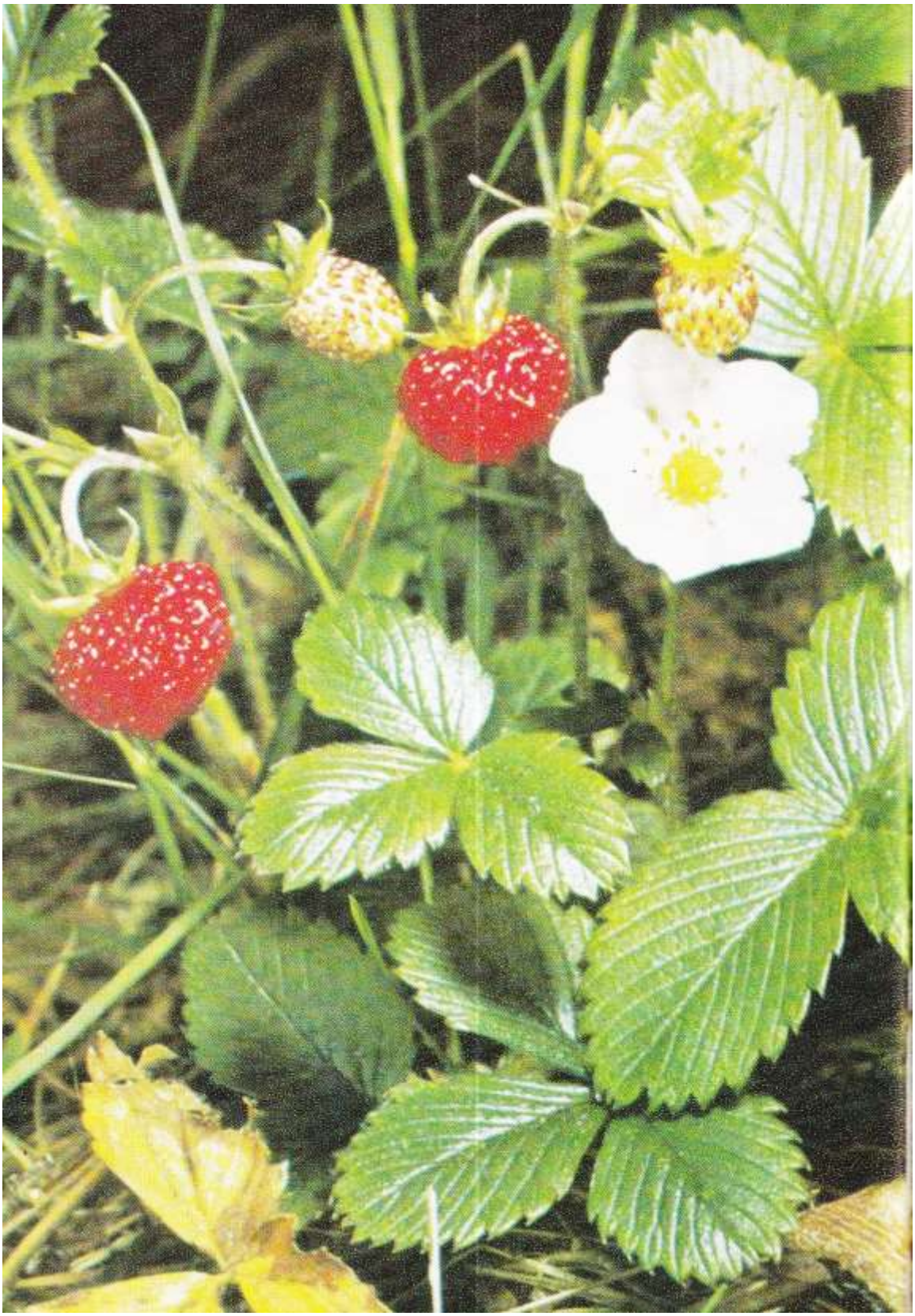
Kad je bio na trećoj godini fakulteta, čitao je »Misli« od B. Pascala. Nešto ga je gonilo da upozna kršćanstvo iz kojega je ponikao taj duboki mislilac, pa se nastanio kod jedne kršćanske obitelji. Tu je mogao izbliza promatrati mir i sreću koja proizlazi iz vjere. Uskoro ga teška bolest shrva i prikova uz krevet. Uz njega je satima bdjela mlada djevojka Midori, prebirući zrnca krunice. Ozdravio je i 1932. diplomirao medicinu. Već slijedeće godine mora u rat koji je bjesnio u Mandžuriji. Godinu dana živi u rovovima za druge, spašava ranjenike. Za junaštvo bude odlikovan najvišim japanskim odlikovanjem, carskim orlom. Jednog dana, dok je bio u rovu, dođe mu paket od Midori. Kao da ga je obasjalo sunce. U paketu je bila i mala knjiga, katolički katekizam. U mržnju, koja se iskaljivala topovima, ušla je mala knjiga ljubavi.

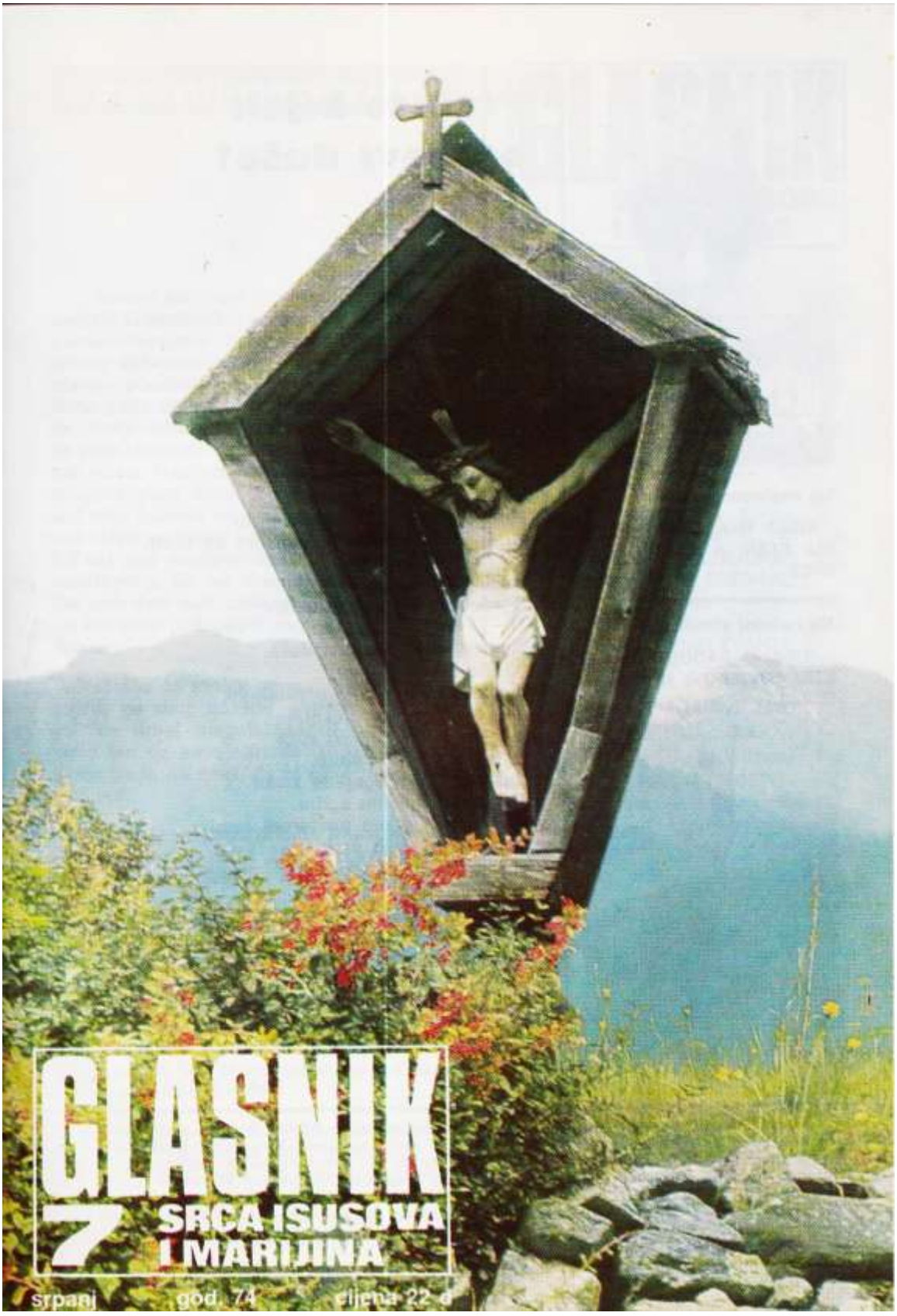
Godine 1934. ratna se mašinerija zaustavila, i dr Nagai se vraća kući. Odlazi katoličkom župniku i moli krštenje. Uzima ime Pavao. Dva mjeseca kasnije vodi pred oltar anđela dobrote u svojoj bolesti, Midori. Dr Nagai nastavlja svoja istraživanja na medicinskom fakultetu, a 1941. postaje redovni sveučilišni profesor. U zoru 7. prosinca 1941. Japan ulazi u rat protiv Amerike. Nakon prvih ratnih uspjeha Amerikanci im počinju uzvraćati sve jače udarce. S bojišta su stizali ranjenici i mrtvaci. Dr Nagai radi neumorno, više nego su mu snage dopuštale. Radeći previše rentgenom, i sam se zatrovao X zrakama. Leukemija je neizbježiva.

Evanđelje za dr Nagaia nije bilo stvar tradicije koja se može ponekad i zaobići. Zato ni on nije zaobilazio bolesnike. Stalno je uz njih: pregledi, previjanja, lijekovi; donosi im odjeću, hranu . . . »Što god ste učinili jednome od ovih malenih, meni ste učinili.« Što zato ako i sam padnem? »Ako pšenično zrno padnuvši na zemlju ne istrune, ostane samo . . .«

Vrućeg 9. kolovoza 1945. točno u 11 sati i jednu minutu nad Nagasakijem je bljesnulo tisuću sunaca. U hipu grad je bio u ruševinama, a nad gradom se izvio oblak dima sličan pečurki, visok 15.000 metara. U trenu je poginulo 10.000 ljudi. Slijedećih dana žetva smrti je iznosila 70.000, a konačan broj nikad nitko nije mogao utvrditi. Bila je bačena atomska bomba, i pala upravo na kršćansku četvrt Urakami. Pod gomilom ruševina u bolnici na susjednom brežuljku vapio je za pomoć i dr Nagai. Iz arterije nad okom šikljala je krv. Jedva su mu stavili povoje, a on već spasava druge iz pakla. Došavši kući, na mjestu gdje je bila kuhinja, našao je samo hrpicu izgorjelih kostiju i ostatak krunice. Midori, anđeo njegovog života i majka dvoje djece u hipu je izgorjela.

Na ruševinama Nagasakija život neće biti moguć 70 godina, kolali su glasovi. Dr Nagai se ne boji tih glasina. Na početku rujna sišao je prvi da se nastani na zgarištu. Kad je vidio da se javljaju prvi mravi i prve travke, znao je da će život biti moguć. Njegovu kolibu od lima zvali su kutija. Bolest ga je posve obuzela. Hodati nije više mogao. Četiri godine provodi na svojoj bolesničkoj postelji u kolibi od lima. Počinje pisati, da prehrani preživjelu djecu. Njegova je koliba postala prošteništa Japana. Posjetili su ga ministri, generali, jadnici i očajnici, i kardinal i sam car. Svima je govorio o Kristu, nebu i ljubavi koja mora zavladati. Zadnje riječi koje je napisao bile su: »Heiwa-wo« — »Daruj nam mir!« Zadnje što je progovorio bilo je: »Molite!« i usnuo u Gospodinu. Imao je tek 43 godine života.

srpanj god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

KRIST IMA NAJSIROMAŠNIJI STAN, A NAJBOGATIJE SRCE

Na zadnjoj strani:

DJEČJA RADOST JE ODSJAJ ČOVJEKOVE NEVINOSTI IZ RAJA

Planite bijeli ognjevi duše!

Planite bijeli ognjevi duše!
Neću da moji dani proteku
Mračni u tihu lijuć se rijeku
Vječnosti.
Puteve moje pjesma nek prati
Orla, što s plamenim suncem se brati,
Kuda koracam,
Hoću da bacam
Snopove zlatne svjetlosti.

Planite, bijeli ognjevi duše,
Užgi se, srce, sijevaj,
Vjetrovi mržnje vijore zemljom,
Kristovu pjesmu pjevaj.
Pokriti ledom pupovi ruža
O toplom suncu sniju,
Neka ih tvoje ognjene zrake
Plamenom svojim zgriju.
Hladnom i golom pustarom zemlje
Množina gladnih vrvi;
Ekstazom bukni, pripravno mrijeti
Svoje im podaj krvi;
Stani nad zemljom, gdje milijuni
Sapeti gvoždem trunu,
Zvijezdama daždi, s neba im trgni
Sunčanu sjajnu krunu!
Panite, bijeli ognjevi duše,
K nebu se, sunce, popni i gori,
Plamteć izgori!

Izidor POLJAK

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Urednikova riječ

Nadam se, dragi čitatelji, da će vas srpanjski Glasnik naći još na okupu, iako već pomalo nervozne. Jednima su oči okrenute prema dalekom moru, drugi ih okreću za plavim planinama; jedni se spremaju u žitna polja da saberu blagoslov svoga truda, drugi odlaze u tvornicu na muke svoga rada. Premda su dani dugi, vremena nema nitko. Nekima ono manjka zbog rada, drugima zbog dosade. Priznajmo da je tako! Ako Glasnik ne pročitate odmah on će vas strpljivo čekati i za kasnije, kao što nas i Krist sve strpljivo čeka kraj puta da se zaustavimo, da se s njim porazgovorimo. On nam želi dati samog Sebe za Kruh, da ne klonemo podnoseći žegu svojih životnih dana.

Ljetos će mnogi odmarati svoje tijelo, možda ga zbog dosade predati i grijehu, dok će drugi ljegati nasmrt umorni, ali malo tko će se sjetiti da je Krist predao svoje tijelo na smrt, da bi naše tijelo dobilo život.

Ljeto je vrijeme Mladih Misa. Kako je to divno! Dok u polju zrije novi kruh, sazrijevaju i mladi djelitelji Kruha vječnoga.

Sastat će se poznati i nepoznati, jedni druge promatrati, privlačiti i . . . obogatiti ili osiromašiti. Kršćani ne bi nipošto smjeli zaboraviti da ih nekršćani promatraju, kao što ih je promatrao i Gandhi, i da svijet od nas traži: »Pokažite nam svoga Boga!« Zar Ga možemo zatajiti, a da On nas ne zataji? A tko Krista zataji, od Krista će i čuti »Odlazi . . .!«

Ne zaboravimo da Dobar Gospodar na svojoj njivi sije samo dobro sjeme, ali dolazi neprijatelj noću, i u iste Božje brazde, jer svojih nema, posije kukolj. I on uspijeva, niče, raste i zrije za svoje osuđenje.

A mi, budimo pšenica Kristova!

GLASNIK
SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. SRPANJ 1983. BR. 7.

S A D R Ž A J :

HVALA NA PISMU — — — 221
RAZGOVOR O BRAKU, J. Jezerinac — — — — — — 222
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE REVNOST MLAKIM DUŠAMA, S. Cetinić — — — — — — 224
KARMELSKI ŠKAPULAR, A. Katalinić — — — — — — 225
KRUH S NAŠIH NJIVA, R. Grgec 226
MIR I PRAVDA U SREDNJOJ AMERICI, J. Antolović — — 227
OTKUPLJENJE TIJELA — — — 228
PASTORAL DUHOVNIH ZVANJA, S. Kuzmić — — — — — 230
NULA I NULAN — — — — 232
TRAGOM BOŽJE LJUBAVI, TINO 234
VRIJEDI LI JOŠ ONA: »KAKAV OTAC, TAKAV SIN«?, I. Fuček 236
MOŠĆENICE NA VEL. ČETVRTAK, A. Stipin — — — — 238
GANDHI I KRŠĆANSTVO, S. Bošnjak — — — — — — 239
SESTRO, POKAŽITE MI BOGA!, S. Kušan — — — — — 240
MISIJSKE CRKVE POMAŽU DRUGIM MISIJAMA, M. Rusan — 242
NA GANGESU I PO SELIMA, A. Gabrić — — — — — — 243
SESTRA AGNEZA — — — 244
I MI SMO ZAPOČELI SVETU GODINU, S. Mužić — — — — 246
MOJ OVOGODIŠNJI USKRS, E. Verlić — — — — — — 247
PRESUĆENA ISTINA, S. Bošnjak 248
OGLASI — — — — — — 249
ZAHVALNICE — — — — 250
LJILJAN ZALIVEN KRVLJU, I. Jedvaj — — — — — — 251

Hvala na pismu

UVIJEK NOV

Bilo bi preuzetno tvrditi da se Glasnik može uvijek s korišču čitati, kad nam to ne bi javljali sami čitaoci. Evo sada samo dva pisma koja nam dokazuju da čitaoci posežu i za prijašnjim brojevima. To nas raduje, jer znači da u Glasniku nalaze duhovnu hranu. Evo pisma iz Subotice:

— Vaš list, draga braćo u Kristu, zaista je divan. Žao mi je što se prije nisam pretplatio. U Glasniku uvijek nalazim nešto novo. Čitam ga tek od drugog broja ove godine, ali sam zaista iznenađen. To je pravi glasnik Srca Isusova i Marijina, glasnik koji me stalno potiče na molitvu, rad, ljubav, žrtvu... Želim vam i ja iznijeti svoje svjedočanstvo o molitvi svete Krunice, svjedočanstvo svoga iskustva. Evo kako je bilo:

Jednog dana obuzela me duboka žalost što dugo ne dobivam pisma ni od roditelja ni od prijatelja. Od oca koji je u Australiji dobio sam pismo već pred dva mjeseca. Tada mi je pisao da je teško bolestan. Nakon toga više ništa, pa mi se misao stalno navraćala na njega. Poslije škole, evo pisma i za mene. Pismo od oca iz Australije. Obuzeo me val radosti. Ali kad sam ga otvorio i počeo čitati, gotovo me slomi tuga: »Dragi moj sine Alberte! Veoma sam bolestan i ne znam da li ćemo se više vidjeti. Sada moram na tešku operaciju. Liječnici mi daju nešto nade, ali im ne mogu puno vjerovati...« S jedne strane bilo je dodano na engleskom što sam razumio: »Vaš otac je u smrtnoj opasnosti!«

Otišao sam u samoću i tugovao za svojim ocem kojega nisam vidio već sedam godina. Ipak se nisam dao slomiti. Otišao sam u tišinu kapele i počeo moliti svetu Krunicu. Poslije Krunice bio sam drugi čovjek. Dobio sam neku novu snagu, mir i utjehu.

Nakon tjedan dana dobio sam opet pismo od oca. Začudilo me što je stiglo tako brzo. Koje radosti! Piše mi da je operiran i da mu život više nije u opasnosti. Svoju veliku radost podijelio sam s Gospom, kao što sam i prije tugu. Opet sam otišao pred njezin lik da joj zahvalim. Vjerujem da mi je upravo ona pomogla.

Neka ovo moje iskustvo bude i vama na poticaj, da ne izgubite nadu kad se nađete u neprilici. Gospa je moćna zagovornica kod svoga svemogućeg Sina. Mi nikad nismo imali toliko potrebe za molitvom koliko imamo danas. Znamo što se događa po svijetu, među ljudima i državama, pa i u Crkvi. Znamo što se događa s našim prijateljima i znancima. Svaka je duša kao jedna Crkva. Sve je to zato što ljudi neće upoznati Boga, pa griješe. Molimo Djevicu Mariju za mir u svijetu, za ljubav među ljudima, za siromahe i napuštene, za one koji trpe od bolesti ili nasilja. Molimo Krunicu imajući živu nadu da se Gospa neće oglušiti na naše molitve ni Isus na njezin zagovor.

Draga Gospo, žarko te molim da se ove moje riječi usade duboko u srca moje braće i sestara u Kristu koji čitaju Glasnik tvoga Srca i Srca tvoga Sina Isusa.

Sve vas pozdravlja vaš prijatelj

Albert G.

SVJEDOČANSTVO JEDNE MAJKE

Odrasla sam u sredini bez vjere i Boga, a to znači u tami i bijedi. Živjelo se jer se moralo živjeti, a živjelo se samo za stjecanje bogatstva kojeg ipak nikad nije bilo dovoljno. Danas shvaćam da nam Bog govori preko ljudi. I meni je progovorio preko moga supruga kad sam se udala. On mi je govorio da čitam Sveto Pismo. I počela sam sa »Starim Zavjetom«. U početku mi se činilo da je to lijepa bajka: »U početku stvori Bog nebo i zemlju...« U školi su nam govorili da Boga nema, a ovdje sad čitam da je Bog sve stvorio. Jesu li nas kao djecu varali ti naši »divni učitelji«,

ili su i sami bili prevareni?! Jednog dana u mom je srcu usplamtjela spoznaja: DA, BOG JE ISTINA!

Sada sam prešla na čitanje »Novoga Zavjeta«. Čitam ga više srcem nego umom. Kod Isusovih riječi često se pitam: »A ja, kako ja mislim, govorim, činim?« Bog je obilato nagradio moja pitanja. Počela sam se polako mijenjati. All najveću sam milost dobila kad sam se upoznala s »Velikom devetnicom spasa u čast Srcu Isusovu«. Kad sam je obavila, kao da je netko digao veo s očiju moje duše. Iako sam po naravi »nevjerni Toma«, sada puno toga bolje shvaćam.

Uključila sam se u društvo dobrovoljaca koji u slobodno vrijeme posjećuju bolesnike po bolnicama i osamljene starce i starice po kućama. Kolika je to radost donijeti nekome utjehu! Odmah na početku mjeseca u dogovoru sa svojim suprugom i djecom odvojim dio novca za dobrotvorne svrhe. Ne čekam konac mjeseca, jer na koncu malo što ostane, a ja ne bih htjela dati od suviška. Moj suprug ne dobiva ministarsku plaću, a imamo petero djece od 7 do 18 godina. I njima treba posvetiti punu brigu. Često se pitam kako na sve stignem. Vjerujte mi, više je to stvar volje nego vremena. Mi živimo vrlo skromno. Ja se svaki dan moram boriti protiv iskušenja da i ja podem raditi izvan obitelji. Ali sam uvjerena da tada ne bih imala uz nov namještaj, nov auto i debelu štednu knjižicu toliko sreće kao sada dok sve dijelim, mjesto da sve sakupljam. Ljep namještaj i luksuzan auto nikad vas ne pogledaju očima sreće kao osamljen starac i utješena bolesnica. Osim toga, tada ne bih imala tu sreću da sa svojom djecom nađem vremena za razgovor o Bogu, našem zajedničkom Ocu.

Imam još jednu želju: Da dobri Isus pozove bar jednog moq sina za svoga svećenika, ili bar jednu kćerku za redovnicu. Vjerujte mi, ne bih smatrala žrtvom nego čašću, da ih svih petero pođe za Isusom u službu bližnjemu.

Mnogima se možda obiteljski život čini plodniji od svećeničkog ili redovničkog. To i jest za one koje je Bog htio na obiteljskom putu, ali nije za one koje zove da ga izbliza nasljeduju, da budu drugi On. Molite se da se sa svima nama ispunja Njegova sveta volja.

Jedna majka iz Francuske

PISMO JELENI

Ovim pismom želim Jeleni da što prije krene putem svjetla, putem, koji je, čini mi se, ipak već našla. Hrabro samo, draga Jeleno! Okreni se oko sebe i pogledaj naš šareni svijet. Na svakom koraku možeš prepoznati Onoga koji je sve stvorio. Kad ti je teško, zavapi Bogu iz srca i duše, i odmah će ti biti lakše. Nemoj nasjedati zamkama modernog svijeta. Idi stazom svjetla i dobrote kojom nas vodi Krist, i bit ćeš sretna, premda tada nećeš biti po ukusu mnogih oko sebe, kao što nije bio ni Isus. Grijeh nije nikada nikoga usrećio. Upravo zbog grijeha smo svaki trenutak bliže strašnom ratu koji nam prijeti uništenjem, jer se rat rađa iz grijeha. Nema sretnih među onima koji su se predali grijehu. Bludnost, psovka, nasilje, lakomost za tuđim... nikome nije donijelo sreću. Moli Gospodina da ti što prije udijeli milost jake i potpune vjere. Uz srdačan pozdrav tebi i svim mladim čitateljima Glasnika. 16-godišnja Marija iz Međimurja, Čakovec.

OPROŠTAJ

Čašom svoje dobrote
napojili ste mene žednoga.
U zvoniku seoske Ljepotice
bdjela je svirka,
i noć mi nijedna
ne bi noć gluha.
Med i mlijeko, vino i ulje
prostirali ste preda me;
bijeli naš stolnjak
zastalno bjelinom sja.
O ljubavi našoj,
o vama, meni nek pjeva.
Tamo gdje budete vi
bit ću i ja.

Mladen SPAHIJA

Razgovor o braku

Priopćio: Jurica JEZERINAC

Osobno ih poznam već više godina. Upoznali smo se na Kursilju — Malom tečaju o vjeri, vrlo proširenom u svijetu, pa i ovdje u Torontu. Tečaj su završili još prije osam godina, a vjenčali su se prije dvije godine.

Poznato je da u novonastaloj obitelji nije uvijek sve idealno. Brzo se pokaže da je brak ono što zaručnici donesu u brak. Nema idealnih ljudi, pa ni idealnog braka. Ali to ne znači da nema ideala. Samo oni supruzi, koji su svjesni svojih slabosti, ali i svoga ideala, naći će rješenje u poteškoćama, rješenje na obostrano zadovoljstvo i učvršćenje u uzajamnoj ljubavi.

Sva pozornost mojih sugovornika usmjerena je prema njihovoj »kraljici« — Jeleni. Svojem prvom djetetu, djevojčici, koja se nedavno rodila, dali su ime slavne hrvatske kraljice, »majke siročeta i udovica«, kako piše na njezinoj nadgrobnoj ploči. Tako su i moja pitanja potekla počev od braka i djeteta.

To je tako normalno da volite svoje dijete; a da li ste ga željno očekivali?

»Prije ikakvog odgovora želim jedno napomenuti: Mi smo oboje imali veliku sreću što je Bog na naš životni put postavio jednog svećenika, koji je, počevši od našeg poznanstva pa do vjenčanja, odigrao za nas veoma veliku ulogu. Zbog tog našeg iskustva, preporučili bismo svim mladim parovima koji žele doći čisti pred oltar, da se prije braka povežu s nekom poštenom i iskusnom osobom koja će im moći pomoći savjetom. Neka to, po mogućnosti, bude svećenik koji im može u svako vrijeme priteći u pomoć.

Vrijeme priprave na brak prate razna previranja, razna kolebanja, pa i slabosti, uz mogućnost pada. Iskusna osoba kojoj ste se mogli povjeriti, pogotovo svećenik, bit će vam tada od veoma velike koristi. Velika je sreća doći pred oltar čist, i ništa ne može nadoknaditi doživljaj radosti da sveti sakramenat primate u prijateljstvu s Bogom. Čistoća prije braka je preduvjet sreće u braku.

A sada nešto na vaše pitanje. Svaki brak mora biti otvoren prema rađanju. Po rađanju muž i žena su Božji suradnici u stvaranju života za ovaj i za onaj svijet. To je za nas velika čast. Privilegij! Nekada mi je to zvučalo kao prazna fraza, a sada je to puna stvarnost koja nas ispunja radošću i ponosom. Dar djeteta ne da se usporediti ni s kakvim drugim darom, pa ni ta radost s drugom radošću. Ja ne velim da je to najveći mogući dar, ili najveća moguća radost, ali je svakako s drugim neusporediva. Dijete čini brak punim i osmišljenim. U vrijeme očekivanja podilazila nas je strepnja, ali smo se molili za nerođeno čedo. Što god bude, bit će od Boga, a On svakome želi dobro. Možda mi to ne shvaćamo, ali tako jest. Po molitvi i zajedničkom predanju volji Božjoj prožme nas ljubav i zadovoljstvo. Tada shvaćamo da Bog upravo nas ljubi, a ne samo nekog drugog, i da upravo nama, i pojedinačno, i kao braku, želi dobro. Darom djeteta to se pogotovo potvrđuje. Zato ja ne shvaćam kako je moguće da toliki ljudi uništavaju svoju djecu. Ubiti dijete, isto je što i ubiti u 15. ili 50. godini. Dakako da sam ja kao muž nastojao biti prema ženi što pažljiviji. Sada ne prođe dan da ne zahvalimo Bogu za dar koji se zove — dijete. Ono nam materijalno ne daje ništa, ali nas, kao njegove roditelje, sve više zbližuje, i zato ga toliko volimo.«

A kako vi u praksi ostvarujete svoj brak? Kako to izgleda? Zar ono »voljeti se« ne dođe nikad u krizu?

»Ja bih opet naglasila ono što je muž već rekao: 'O vremenu prije braka ovisi brak'. O braku treba imati ozbiljan i zreo sud prije nego se stupi u brak. To je tako velik čin i tako teška, ali i sveta odgovornost, da treba dobro i na vrijeme napuniti akumulator svoga uma i srca, jer u braku se on brzo prazni, čim dođe takozvano vrijeme svakodnevice. Danas mladi teško primaju savjet od drugih, a tako im je potreban. Krivo je misliti da smo u to dovoljno upućeni. Otvoreno razgovarati i ponizno primiti tuđa iskustva, uvijek je dobro. Ne radi se o oponašanju. Radi se o upoznavanju i o stjecanju potrebne osjetljivosti, smisla za konkretnost braka. Brak je težak. Zato ga Bog i krijepi svojom milošću po sakramentu. Uz odricanje, molitvu i povjerenje u Boga, može se.

Vi to govorite kao da ste već dugo godina u braku, a tek . . .

»Da, mi smo to uvjerenje stekli u vrijeme priprave, a sada nam se ono u praksi svaki dan potvrđuje. Zato i naglašavamo važnost priprave. Tko stupa u brak s iluzijama, svršit će u razočaranju. Mi se nadamo da ćemo svoj brak uvijek obogaćivati novim spoznajama i utvrđivati novim odricanjem. Ne smijemo biti tvrdoglavi. Moramo popuštati jedan drugome. Moramo zajedno i posebice moliti. Kad god smo zanemarili molitvu, nastupale su u traženju rješenja makar male svađice. Svaki dan nam je dar, i ja svog supruga svaki dan ponovo doživljavam kao dar. A za svaki dar moramo se uvijek pitati da li smo ga dostojni. Treba uvijek ispravljati sebe, a ne čekati da se samo onaj drugi ispravlja. Nikad zaspati u svađi!«

Rijetko kad supruzi toliko ističu molitvu i povezanost s Bogom kao vi. Što biste još o tome mogli reći?

»Nemojte iz naših riječi zaključiti da nemamo poteškoća. Nije sretan brak koji nema poteškoća, jer takvog braka nema, nego je sretan brak koji zna gdje i kako će riješiti svoje poteškoće. Mi smo, na primjer, vrlo različitih naravi. Kada ja vidim da je žena slabe volje, trudim se da ja to ne budem nipošto. Popuštam joj u svemu, a kad se smiri onda joj pokažem gdje je pogriješila. Tako nekako i ona meni. Ispovijedamo se bar jednom mjesečno. Ako to propustimo, već nam nekako srce otvrdne, i postane osjetljivo na sitnice. Imamo dapače istog ispovjednika. Čini se da je i to dobro. Zajedno čitamo i vjerske knjige. Uopće se trudimo da uskladimo svoj duhovni život. Svoj brak nipošto ne želimo vidjeti samo kao potrebu naravi, iako on to jest. Mi ga gledamo i kao šansu za duhovno, jer bez toga se ne može ostvariti ni potreba naravi. Čovjekova narav teži, naime, za duhovnim. To se strogo vjerski kaže — za otkupljenjem. Dođe li do tvrdoće u nesuglasici, znači da je zatajio duhovni život.«

Kad sam čuo to, i mnogo drugih korisnih stvari, razumio sam zašto im nedjelja ne promakne bez Mise i Pričesti. Jaki su, jer blaguju Kruh jakih. Ovo je samo jedan mali dio njihovog započetog obiteljskog života. Povijest svoga zajedništva pišu svjesni da uz najljepše ruže može biti i najvećeg trnja.

Srce Isusovo obećaje revnost mlakim dušama

Piše: Srećko CETINIĆ

»MLAKE ĆE DUŠE POSTATI REVNE« (7. obećanje)

Vjerska mlakost je znak pomanjkanja vjernikove suradnje s Božjim Duhom. Taj manjak suradnje veoma je pogibeljan, jer dovodi vjernika u opasnost da ga zahvati ili duhovno bunilo, ili nutarnje mrtvilo. Jedno i drugo vodi postepenom gubitku vjere, a time se čovjek izlaže opasnosti konačne odbačenosti. Na to nas upozorava i Sveto Pismo kad u Knjizi Otkrivenja sam Isus opominje mlakog vjernika: »Poznam tvoja djela: niti si hladan niti vruć! Oh, kad bi bio hladan ili vruć! Ali, jer si mlak, ni vruć ni hladan, izbacit ću te iz svojih usta.« Ti tvrdiš: »Bogat sam, nagomilao sam bogatstvo; ništa mi ne treba«, a ne znaš da si upravo ti nesretan, i bijedan, i siromašan, i slijep, i gol.«

Poslušajmo kako Isus, dobri Spasitelj, nastoji sve spasiti. »Savjetujem ti da od mene kupiš u vatri ženog zlata, da se obogatiš, i da se obučeš u bijele haljine, i da sakriješ svoju sramotnu golotinju, zatim da uzmeš pomasti i pomažeš svoje oči da bi vidio. Ja korim i karam sve koje ljubim. Prema tome: budi revan i obrati se!«

Želimo li pomoći onome koji je mlak u vjeri da se obrati i postane revan te uzmogne kroz sve ukore i sva karanja doživjeti Isusovu ljubav, raspoložimo ga za smirenu i ustrajnu pobožnost prema Presvetom Srcu Isusovu. Kroz tu pobožnost i mlaki vjernik može doživjeti kako cijenom krvi Nevinog Jaganjca kupuje »zlato ženo u vatri« kojim se osposobljava za revno vršenje djelotvorne ljubavi. Po djelima ljubavi mlaki vjernik osjeća u savjesti neotkloniv poziv da se sve iskrenije vježba u stjecanju osnovnih ljudskih vrlina kao što su: skromnost, strpljivost, blagost, dobrohotnost, darežljivost i radinost. U ozračju stjecanja tih vrlina mlaki vjernik doživljava osjećaj da sa svoje savjesti to više uklanja sramotu svoje duhovne razgoličenosti što se uspješnije odijeva »Isusovom haljinom« kršćanske čestitosti. Razborita i mudra pobožnost Srcu Isusovu ispunja mlaku dušu razborom i mudrošću vjere i kao da joj pruža ljekovitu pomast kojom se maže oči srca da razbistri pogled, pa tako uspije u svemu tražiti i naći Boga. I kad Ga sva radosna nađe, duša je u mogućnosti da čuje i odazove se Isusovu pozivu: »Evo stojim na vratima i kucam. Ako tko čuje moj glas i otvori vrata, ući ću k njemu i večerati s njim i on sa mnom.«

Ovim povjerljivim druženjem s Isusom svaka mlaka duša neodoljivo uranja u tajne Kristova Srca koje svaku dušu toliko ražare revnošću da ona izgara u nesebičnom zalaganju za Božje Kraljevstvo među ljudima. Stoga se ne čudimo Isusovu obećanju: »Pobjedniku ću dati da sjedne sa mnom na mome prijestolju, kao što i ja pobijedih i sjedoh sa svojim Ocem na njegovu prijestolju.«

Biseri Srca Marijina: Karmelski škapular

Piše: Ante KATALINIĆ

»DANA MI JE SLAVA LIBANONA, DIVOTA KARMELA I ŠARONA.«
(Iz 35,2)
(Gospa Karmelska, 16. srpnja)

Bio sam tada još dječak. U susjednoj župi slavio se blagdan Gospe Karmelske. Nismo tog dana išli na kupanje, premda su nam kuće uz more, nego u crkvu Gospi od Karmela. Nismo mi bili posebno pobožni, niti osobito dobri, ali su moji kolege s najvećom ozbiljnošću govorili o škapularu, o kojem ja prije nisam ništa čuo. Jedan kolega je tumačio: »Na stoliću pred crkvom kupiš škapular, odneseš ga u crkvu, župnik ga blagoslovi i još nešto moli. Onda ti ga objesi oko vrata. Nosiš ga danju i noću, redovito nešto moliš, i siguran si da nećeš u pakao jer će se Gospa zauzeti za te.« Dok je on govorio, moja je mašta živo radila. U duši mi je odzvanjalo ono: »Nećeš ú pakao!« Ja sam to čvrsto vjerovao. Sve nas je proželo strahopoštovanje prema Gospi i veliko pouzdanje u njezinu moć.

Taj događaj bio je samo malo opetovanje onog istog doživljavanja, osjećanja i uvjerenja koje je kroz stoljeća obuzimalo i oduševljavalo velika mnoštva katoličkog naroda.

Karmelićanski je red osnovan u 12. stoljeću. Prema staroj predaji, jednom od prvih njegovih upravitelja, sv. Šimunu Stocku, ukazala se Gospa okružena mnoštvom anđela, pružila mu škapular i rekla: »Evo povlastice koju dajem tebi i svim sinovima Karmela; tko umre noseći škapular, bit će spašen. Tko nosi škapular, bit će oslobođen čistilišnih muka prve subote po smrti.« Jasno da uz nošenje škapulara treba svaki dan moliti i savjesno se čuvati grijeha. Pape su na škapularsku pobožnost gledale sa simpatijom i obdarile je novim oprostima.

U 16, a pogotovo u 17. i 18. stoljeću kršćanske je mase zahvatio veliki zanos i oduševljenje za škapular. Jednostavni narod nije razumio učene rasprave s protestantima o spasenju, ali je odmah razumio istinu o Gospinoj dobroti i brizi za naše spasenje, pa je oduševljeno prigrlio škapular ili medaljicu kao zamjenu, i nosili su je milijuni ljudi: pape i carevi, pučani i kraljevi, kardinali i prinčevi. Sve do širenja pobožnosti u čast Bezgrješnog Začeća nakon Gospina ukazanja u Lurdu, u kršćanskom je narodu bila najrašírenija pobožnost u čast Gospi Karmelskoj, uz nošenje škapulara.

I u nas Hrvata, nikla su u starini brojna prošteništa Gospe Karmelske. Najpoznatija su u franjevačkoj crkvi u Varaždinu, zatim u Jastrebarskom, u Čučerju, u Boljunu, u Zadru, u Turnju, u Vodicama, u Trogiru, u Makarskoj i u Postirama. Ta se pobožnost širila i po svim ostalim crkvama, a ne samo uz ta karmelska prošteništa.

Redovnici karmelićani djeluju danas kod nas u Remetama kraj Zagreba u glasovitom prošteništu Majke Božje Remetske — Odvjetnice Hrvatske, kako ju je nekoć prozvao sam Hrvatski sabor, zatim u Somboru i u Splitu. Redovnice karmelićanke žive i mole za nas u Brezovici kraj Zagreba i u Ivanić Kloštru. To su i danas oaze ljubavi prema Gospi i rasadišta škapularske pobožnosti.

Kruh s naših njiva

Piše: prof. Radovan GRGEC

Dok u nerazvijenim zemljama odrasli i djeca umiru zbog nedostatka kruha ili riže, u nekim se bogatim zemljama goleme količine suvišnog i pokvarenog kruha bacaju u smeće. Trebalo bi da oni koji imaju kruha u izobilju daju taj Božji dar onima koji ga nemaju ili ga nemaju u dovoljnoj mjeri. Dar kruha, plod naših njiva, bio je oduvijek znak života, zajedništva i solidarnosti.

U Očenašu, moleći »kruh naš svagdašnji«, mislimo na tjelesnu i duhovnu hranu, koja nam je neophodno potrebna za tjelesni i duhovni život. Kruh nije samo znak života i zajedništva, nego je i simbol Kristove osobe i ljubavi koja se po želji Očevoj i snagom Duha Svetoga daje vjernicima kao hrana u euharistijskoj zajednici.

Euharistija je središte liturgije i vrhunac evangelizacije. Domovinskim euharistijskim kongresom u Mariji Bistrici 1984. Hrvatska će proslaviti završetak nacionalnih slavlja koja su nas u nekoliko posljednjih godina podsjećala na 13 stoljeća evangelizacije našeg naroda. U 1982. i u 1983. godini pripremamo se za taj događaj raznim župskim, dekanatskim, dijecezanskim i pokrajinskim euharistijskim kongresima. Postajemo sve svjesniji značenja euharistijskog spomen-čina i sakramentalne milosti koja je s njime povezana. Okupljajući se oko stola Gospodnjega produbljujemo svijest o zajedništvu i vjeru u Boga.

U misi i pričesti primamo hranu koja nam je potrebna da krenemo putovima Duha. Stoga nas povezanost mise sa zajednicom i pričesti s misom uvodi u pravo ozračje kršćanskoga života. Ipak Kristova euharistijska prisutnost nije nužno vezana samo uz blagovanje pričesti ni uz okupljanje zajednice. Kristovo se tijelo čuva u svetohraništima, nosi bolesnicima i izlaže na klanjanje. Mnogi su sveci, mislioci i umjetnici, klanjajući se bijeloj hostiji u tišini i šutnji svetohraništa, tu doživjeli najveće zanose i nadahnuća, primili utjehu, svjetlo i jakost za daljnji život i stvaralački rad!

Nikola Šop pjeva: »Zar si ti tamo u onom hljebu bijelom — u svetohraništu pod kojim tinja luč? — Zar tamo, sa svojim srcem, dušom, svojim tijelom — zar je tu melem za moju žuč?« Zatim pjesnik nastavlja: »U snu sav sretan i radostan u svemu — zaželjeti neću ništa više — samo da zagrlim hljeb crni i čujem u njemu — tvoje srce i tvoju dušu kako diše . . .« Kao i Šop, i mi čeznemo za kruhom s naših njiva, koji postaje tijelo i krv Isusa Krista.

Znamo da više nismo poljoprivredna zemlja, premda bi nam to i te kako koristilo. Neobrađena polja i oranice vape za seljačkom rukom i znojem upravo sada kada ljudi odlaze na godišnje odmore da se znoje, sunčajući se. Vrijeme sjetve, žetve i berbe podsjeća nas na blagoslov zemlje i na dobrotu Stvoritelja prirode.

Klasje naših ravni, talasajući se na suncu, kao da pjeva himnu, prinoseći nebeskom Ocu kruh s naših njiva, koji će postati tijelo i krv njegova Sina na našim oltarima u tajni euharistijske žrtve i gozbe.

DA BI ODGOVORNI VOĐE U ZEMLJAMA SREDNJE AMERIKE USPJELI USPOSTAVITI KRŠĆANSKI MIR I PRAVDU

Mir i pravda u Srednjoj Americi

Početkom ove godine Sv. Otac je posjetio Srednju Ameriku. Bilo je to jedno od najtežih njegovih putovanja zbog političkih i ratnih sukoba koji tamo vladaju. Da je situacija vrlo ozbiljna, dapače zabrinjavajuća, vidi se i iz pisma tamošnjih biskupa koje su uputili ne samo vjernicima, nego i onima koji drže vlast, kao i onima koji se zlonamjerno upliću izvana. »Mi, pastiri naroda, od kojih neki prolaze bolnim putem teških unutarnjih sukoba koji su posljedica nagomilane sebičnosti i nepravde, s pouzdanjem molimo sve one koji vladaju tim narodima, kao i sve one koji su na unutarnjoj ili vanjskoj razini odgovorni za situaciju nasilja i bratoubilačke borbe u koju su neki ogrezli, da se ozbiljno založe u potrazi za pravednim mirom. Da bi taj mir bio pravi, mora biti plod pravde i rezultat dubokog poštivanja svakog ljudskog života. Budući da je čovjek slika Božja, ne može i ne smije biti podvrgnut nasilju kao što je hapšenje, mučenje, ubijanje jer to je zločin koji podsjeća na doba najgrubljeg barbarstva. U čovječanstvu, koje se diči da je civilizirano, a u našem slučaju još i kršćansko, moralo bi tog barbarstva već jednom nestati.«

Srednju Ameriku sačinjavaju ove zemlje: Panama, Nicaragua, Honduras, Kostarika, Guatemala i El Salvador. Sve zajedno imaju oko 15 milijuna stanovnika. Njihov razvoj ne odgovara stvarnim mogućnostima. Prirodna su bogatstva velika, ali su neiskorištena. Osjeća se veliko pomanjkanje smisla za suradnju, zajedništvo i planiranje na opće dobro. Dolazi do sukoba privatnih interesa pojedinih slojeva društva, neki žele pod svaku cijenu sačuvati nepravedne povlastice, pojedine obitelji drže monopol nad cijelim sektorima privrede, a velike mase naroda su u krajnjoj bijedi. Tako je Srednja Amerika postala pogodno tlo za razne revolucije, koje se mogu vrlo lako pretvoriti u svjetski požar rata. Tako u El Salvadoru već godinama bjesni građanski rat koji potpiruju i neke sile izvana. U Nicaragui je provedena sandinistička revolucija, ali nije uveden mir i pravda. Novi vlastodršci nemaju smisla za organizaciju bez nasilja, nema pravednih i nepristranih sudova nego »pravdu« kroje takozvani narodni sudovi koji se često svode na žalosne osvete. Želi se uvesti jednostranački politički sistem s monopolom vlasti i ukloniti sve druge političke i sindikalne snage. Borbe se nastavljaju. Nepovjerenje među pojedinim snagama je tako veliko, da ni oni, koji te prilike promatraju iz najbliže blizine, ni oni, koji ih promatraju izdaleka, nisu sigurni kojim bi putem trebalo krenuti.

Sveti nas Otac poziva da molimo za svjetlo svima, koji su istinski zainteresirani za dobro tih naroda, da nadu pravi izlaz i put u bolje sutra. Istina je nedjeljiva od poniznosti, pravda od milosrđa, ljudskost od povjerenja, a upravo toga tamo nedostaje. Izmolimo im te darove.

Josip ANTOLOVIĆ

Otkupljenje tijela

U Svetoj godini Otkupljenja zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić uputio je svojoj Crkvi poslanicu u kojoj govori o otkupljenju cjelovitog čovjeka, pa prema tome i njegove tjelesnosti. Iz poslanice preuzimamo jedan dio za čitatelje Glasnika. Radi lakšeg snalaženja stavili smo podnaslove.

»Otkupljenje se ima dogoditi u cijelom čovjeku. Ono preobražava cjelinu ljudske naravi i ljudskog života: razum i srce, savjest i slobodu, dušu i tijelo, misli, riječi i djela. Cijela ljudska stvarnost ima biti prožeta otkupljenjem. Sav čovjek postaje obnovljen, sav posvećen, sav Božji. Samo tako nastaje novi život.

OTKUPLJENJE I TJELESNOST

Ako je otkupljen sav čovjek, što to onda znači s obzirom na njegovu tjelesnost? Konstitutivni element ljudske tjelesnosti je seksualnost. »Muško i žensko stvori ih« (Post 1,27). Seksualnost ulazi, dakle, u cjelinu ljudskog bića, i u cjelini ljudskog otkupljenog čovjeka ima biti otkupljena. To znači da seksualnost otkupljenjem ima biti vraćena u svoje dostojanstvo koje joj je namijenio Stvoritelj; ima biti ponovo uspostavljena u onom smislu koji joj je odredio Bog. Ono što je obeščastio grijeh, ima biti obnovljeno milošću. Ono što je bilo u službi smrti, ima biti u službi života; ono što je bilo sredstvo brutalnog egoizma strasti, ima biti posvećeno otkupljenom ljubavlju.

GRIJEH JE UNIO TEMELJNI POREMEĆAJ

Grijehom je nastao temeljni poremećaj u cjelini ljudskog bića: u duši i tijelu. Razum je otvoren zabludi, srce mržnji, volja se nagnula prema zlu, savjest gubi orijentaciju. Na području tijela seksualnost je nabujala požudom kojoj nije više ništa sveto, ništa vrijedno poštovanja. Seksualna je požuda poput vira povukla čovjeka u dubine strasti koje više ne poznaju granica; izobličuju čovjeka do samih perverzija; ljudsku osobu svode na razinu pukog sredstva da se zadovolji neobuzdana težnja za užitkom. S pravom kaže Koncil: 'Neuravnoteženosti od kojih trpi suvremeni svijet u stvari su povezane s onom osnovnijom neuravnoteženošću kojoj su korijeni u čovjekovu srcu' (Radost i nada, br. 10).

POBUNA NA PODRUČJU SEKSUALNOSTI

Međutim, baš na području seksualnosti događa se pobuna protiv svake norme koja bi joj stavljala granice; pobuna protiv dostojanstva ljudske osobe, pobuna protiv obitelji, pobuna protiv života. Ta se pobuna silovito diže protiv mladenačke nevinosti i protiv bračne vjernosti; protiv bračne čistoće i protiv začetog, a još nerođenog djeteta. Ta pobuna i u Crkvi navaljuje na celibat i zavjet djevičanstva. Iz neobuzdane seksualne požude rastu zahtjevi potpune slobode na tom području. Tim se zahtjevima daje čak ime »napredak«. Stvara se uživalački mentalitet. Grijeh se veliča kao oslobođenje. Izruguju se vrijednosti nevinosti, čistoće, stidljivosti, kojima se seksualnost zaštićuje od obeščašćenja, ljudska se pak osoba čuva u dostojanstvu.

SEKSUALNOST SE REGULIRA RAZUMOM

U svijetu životinja seksualnost se regulira nagonom i ne poznaje zloporaba. Čovjekova seksualnost pak, ako nije regulirana razumom, savješću, svjetlom Božjih normi, postaje požar koji uništava ljudsku osobu i ponizuje ju duboko ispod animalnosti. Tu požudu Biblija uspoređuje s ognjem. 'Može li tko nositi oganj u njedrima, a da

mu se odjeća ne upali? Može li tko hodati na živom ugljevlju, a da svojih nogu ne opeče?' (Izr 6, 27-28).

Kolika se sredstva troše i zarađuju da bi se raspirivala ta požuda! Velikim dijelom služe joj filmovi, tisak, teorije i ideologije. Pornografija nalazi bogato tržište; prisvaja si čak naziv umjetnosti. Porno-filmovi i porno-revije imaju svoje trgovce i kupce u obilnoj mjeri. Ima novina i časopisa s barem kojom pornografskom slikom, samo da se poveća naklada. Golotinja ženskog tijela svuda se nalazi kao mamac za neku prodaju i zaradu. Gdje je veće bogatstvo, viši materijalni standard, tamo je bujnija i seksualna poplava. Svim se sredstvima nastoji javnom mnijenju nametnuti kategorija mišljenja da je seks najvažnija čovjekova preokupacija, najglavniji izvor užitka, neizbježiva i nenadoknadiva potreba, smisao toga kratkotrajnog življenja. To se odražava u modi i nudizmu. Neke mračne sile imaju u tome svoje ciljeve i račune. Na tu sasvim lažnu logiku života upozorava i Sv. Pismo kad priopćuje takva razmišljanja ljudi ovoga svijeta. U Knjizi Mudrosti čitamo: 'Kratkovjek je i tužan život naš... Mi smo djeca pukog slučaja, i kasnije ćemo biti, kao da nikada nismo bili... Pretvorit će se tijelo u pepeo, a duh će se rasplinuti kao lagan zrak... Zato hodite ovamo! Uživajmo dobra sadašnja, koristimo se stvorovima sa žarom mladosti. Naužívajmo se odabranih vina i mirisa, i neka nas ne mimoiđe nijedan cvijet proljetni...' (Mudr 2,1.2. 3.6-7).

SEKSUALNA »SLOBODA« IMA BEZBROJNE ŽRTVE

Doista, ako je čovjek samo tijelo, ako nema besmrtne duše — kako neki tvrde i u Crkvi — onda takva logika života ostavlja dojam ispravnog zaključivanja. Ako je seksualni odgoj lišen objektivnih moralnih načela i ako prilazi čovjeku bez ikakve duhovne dimenzije i bez svake transcendentne budućnosti, bit će samo poticaj na neodgovorno seksualno iživljavanje; tako se mlada bića odvode u ponor moralne neodgovornosti. Nisu li tisuće i tisuće djevojaka, velikim dijelom maloljetnica, koje su zavedene na seksualna iskustva, a zatim tjerane na pobačaje, žrtve takvog mentaliteta? Što pak to znači za budućnost naroda, promatrano samo u smislu njegove zemaljske egzistencije, ako se tako razori mladost, jasno je svakom dobronamjernom misliocu.

U takvoj su mladosti često ubijeni svi ideali; u njoj olabavi etička ispravnost, gubi moralnu čvrstoću i postaje bezvoljna u vršenju konkretnog životnog poziva.

SEKSUALNA NEOBUZDANOST JE SAVEZNICA SMRTI NARODA

Neobuzdana seksualna požuda je saveznica smrti. Statistike dokazuju da je u Hrvatskoj u roku od dvadeset godina (1960-1980) izvršeno registriranih 853.141 pobačaja. A koljko je bilo neregistriranih? To je više nego deset Hirošima! Svojevrstan atomski rat već traje — tih, nečujan, u dubini nacionalnog bića. Nerođeni umiru bez jauka; nemaju ni groblja ni spomenika. Neotkupljeno krilo žene postalo je gubilište. To je čak proglašeno njezinim pravom. Neke se ustanove znatno oslanjaju na dohodak od tog krvavog posla. U godini 1980. na stotinu rođene djece bilo je 75,19 pobačaja. Što to znači i kamo to vodi, jasno je svakom dobronamjernom čovjeku. Nisu li sva ta zla »plod« neotkupljene seksualnosti? Sve je dopušteno, ako se ne prizna Otkupljenje. Sve je dopušteno, ako se odbaci Božji plan s čovjekom, ako se prezre Božja zapovijed. Božje su zapovijedi samo u prilog čovjeka, nikada protiv čovjeka. Što je pak protivno Božjoj volji, uvijek je provtiv čovjeka. 'Jer je zapovijed svjetiljka, pouka je svjetlost, opomene stege put su života...' (Izr 6, 23).

Povijesna je činjenica da je seksualni razvrat pokopao čitave civilizacije. Ugrožava i ovu suvremenu civilizaciju; u savezništvu je s drogom, alkoholom i nasiljem. Svi, koji na bilo koji način pospješuju nemoral, urotnici su protiv čovjeka, obitelji, naroda i čovječanstva. To je specijalni rat protiv života.

'A bludnost i svaka nečistoća ili pohlepa neka se i ne spominju među vama, kako dolikuje svetima!' (Ef 5,3).

Pastoral duhovnih zvanja

Piše: Stjepan KUZMIĆ

KRIZA DUHOVNOG

Danas se često čuje da je zavladala ozbiljna »kriza duhovnih zvanja« jer je vrlo malo mladih koji bi htjeli biti svećenici, redovnici ili redovnice. Međutim, promotrimo li život cjelovitije, vidjet ćemo da se zapravo radi o mnogo široj i dubljoj krizi, a to je »kriza duhovnog općenito i kriza duhovnog u svim zvanjima«. Potrošačko poimanje života, kakvo je danas preotelo maha, ne vodi računa ni o kojoj duhovnoj dimenziji; ne priznaje ju ni čovjeku općenito, a kamoli njegovu radu ili pozivu. Mladi ljudi se opredjeljuju za ona zvanja za koja osjećaju tjelesne ili umske sposobnosti, ili barem sklonost srca. No, kako im ni takvo zvanje nije uvijek nadohvat, biraju bilo što »od nevolje«, samo da se bilo gdje uključe u život i osiguraju sebi kruh.

Današnji čovjek ne priznaje da je od nekog »primio talente«. Vlada se kao da mu sve što ima pripada samo po sebi. Sve želi stvoriti sam i sve podložiti svojoj koristi. Želi živjeti samo za sebe. Međutim, čim je odbacio svakoga iznad sebe, neće priznati niti nikoga pokraj sebe, pa mu ne ostaje drugo nego da živi samo za sebe. Postaje svoj zarobljenik. Takav život redovno svršava u horizontali misli, osjećaja i življenja; otupljuje za bilo što duhovno, pa nije kadar bilo što uložiti za ostvarivanje duhovnih vrednota.

BOG IPAK NE SUTI

Otupljenje čovjekova prijemnika za »duhovne valove« ne znači da je Bog zanijemio. Naprotiv! On stalno poziva na ostvarenje duhovnih vrednota, pa i duhovnih zvanja, ali se čovjek ne odaziva. Tu negdje, u toj čovjekovoj otupljenosti za duhovno, u tom voljnom prianjanju samo uz materijalno, valja tražiti uzroke nestašice duhovnih zvanja. Bog ih međutim i danas budi i mnoge poziva na taj izrazit i »povlašten« položaj s kojega mogu uspješnije graditi Kraljevstvo Božje i sebe tješnje ugraditi u otajstveno Tijelo Kristovo.

Kao uvijek, tako i ovdje, Bog zove, ali ne prisiljava. »Ako hoćeš, slijedi me!« Imajući to na umu, saborski su oci u tom rekli svoju riječ koja obvezuje i njih i cijelu Crkvu. Dokument o odgoju i obrazovanju svećenika ozbiljno zahtijeva od biskupa i biskupskih konferencija, od svećenika, redovnika i svih odgovornih službenika Crkve, te napokon od svega Božjeg naroda, da vode stalnu brigu za nova duhovna zvanja: svećenička, redovnička, misionarska . . .

TEMELJNI PROBLEM

Drugi vatikanski sabor, Sveti Otac i osobito završni dokument Drugog međunarodnog kongresa delegata biskupskih konferencija za duhovna zvanja održan u Rimu od 1. do 16. svibnja 1981. jasno govore o potrebi izričitog upućivanja mladih i odraslih vjernika u Božji poziv,

na dublji kršćanski život i na posebne oblike Bogu posvećenog života u službi Bogu i Crkvi. U tom dokumentu čitamo: »Neophodno je potrebna kateheza koja bi na prvom mjestu vjernike, a pogotovo mlade, vodila k tome da promatraju kršćanski život kao odgovor na Božji poziv. Na taj bi način sva kateheza postala plodna za zvanja.« Ne radi se o jednom tek usputnom problemu koji zaokuplja Crkvu danas, što se može vidjeti i po tome što gotovo u svim vjerskim listovima nalazimo teme s područja duhovnih zvanja, što se sve češće organiziraju molitveni sastanci, euharistijska slavlja i adoracije za duhovna zvanja. Uostalom, na otvorenju Drugog međunarodnog kongresa za duhovna zvanja sâm Sveti Otac je rekao u svojoj homiliji: »Problem svećeničkih zvanja — a tako i muških i ženskih redovničkih zvanja — jest, želim to otvoreno reći, temeljni problem Crkve.«

IZAZOV CRKVI

Odgovor na Božji poziv danas je to nužniji što Crkva mora odgovoriti na izazov novoga svijeta, koji želi ljudima priuštiti više blagostanja, slobode i sreće, pun je obećanja i nada, ali je istodobno tako ohol te smatra da se može i sâm bez Boga izgrađivati, kako nam to predočuje koncilska pastoralna konstitucija o Crkvi u suvremenom svijetu. Crkva prihvaća izazov našeg vremena. Ona naviješta svijetu Radosnu vijest koja daje odgovor na brige i strahovanja današnjeg čovjeka. Prema već navedenom dokumentu kongresa za duhovna zvanja, riječ Crkve postaje to vjerodostojnija što je ona svjesnija da ju je Krist otkupio i da ju je uključio u svoje spasiteljsko poslanje. Ako ljudi vide kako Crkva bogato proživljava svoje poslanje u svijetu, mnogi će muževi i žene, a pogotovo mladež, osjetiti potrebu da stupe u svetu službu i u različite oblike Bogu posvećenog života.

NASTOJANJA U DOMAĆOJ CRKVI

Zaslugom i zalaganjem mnogih biskupa, svećenika i redovničkih zajednica, osnovani su nakon Koncila po svijetu mnogi odbori i centri za brigu o zvanjima. U našoj domaćoj Crkvi takav centar koji bi usmjeravao brigu za zvanja na cijelom području još nije osnovan. Postoje, međutim, odbori pri biskupijskim ordinarijatima i u redovničkim zajednicama koji se brinu za pastoral zvanja. Zadatak za usklađivanje tog pastorala povjerila je Biskupska konferencija riječkom nadbiskupu i metropoliti monsinjoru Josipu Pavlišiću. Do sada treba ipak najviše zahvaliti pojedinim svećenicima s terena koji pokazuju sve više zanimanja za taj gorući problem naše domaće Crkve. Župnici i sestre katehistice mogu u tom pravcu najviše doprinjeti jer su u stalnom dodiru s mladima koji se otvaraju životu.

U nekoliko naših sjemeništa organiziraju se duhovne vježbe za dečke viših razreda osnovne škole i za mladiće srednjoškolce. Slično se radi i za djevojke u raznim ženskim samostanima. Prema prvim rezultatima, ta nastojanja obećavaju budućnost. Značajan doprinos buđenju svijesti za brigu o duhovnim zvanjima daju i pučki misionari, voditelji duhovnih vježbi i raznih duhovnih obnova. No, još uvijek je sav taj rad samo u začecima i nije dovoljno proširen. Osobito bi trebalo širiti molitvenu akciju, jer zvanje je milost, a milost treba izmoliti.

VAŽNO JE SVJEDOČANSTVO ŽIVOTA

U svemu radu za zvanja najvažnije je svjedočanstvo života samih svećenika, redovnika i redovnica, i svih ostalih koji se u tom radu aktivno zauzimaju, jer u protivnom mladi teško mogu povjerovati u vrijednost onoga što im se govori i nudi. Oni traže živa i uvjerljiva svjedočanstva koja ih privlače i osvajaju za rad na proširenju Božjeg Kraljevstva.

Dokument Drugog međunarodnog kongresa za duhovna zvanja jako naglašava »svjedočanstvo vjere životom po Evanđelju, nadom i kršćanskim optimizmom, da time i drugi, potaknuti njihovim primjerom, osjete želju da budu kao i oni i da im se priključe«, o čemu govore i koncilski dokumenti. Isto vrijedi i kad je riječ o redovnicima ili redovnicama: »davanje svjedočanstva kao vjernosti pozivu koji usrećuje, kao vedrine života primjerenog Evanđelju i kao predanosti u služenju Crkvi i svijetu.« To je naglasio i Ivan Pavao II. u svojoj homiliji pred početak kongresa: »Neka cijelim svojim životom ... svjedoče za Kraljevstvo koje nije od ovoga svijeta i koje nikad ne prolazi!«

Nula i Nulan

Jednog subotnjeg popodneva krenuh sa svojom prijateljicom na šetnju ulicama našega gradića. Dođosmo pred kiosk za novine. Ona izvadi novac i kupi »Reporter«. To me iznenadilo i kao da me je nešto presjeklo. Zar baš »Reporter«? Što će joj to smeće?

Uzevši novine ponovo mi priđe uz neki vragoljasti, zavodnički smiješak: — Dobre novine, reče, i stane ih listati. Ja sam šutio. Njezina je vrijednost u mojim očima spala na nulu, kao što su za me na nultnoj vrijednosti i sve takve novine, premda su inače skupe. Gledao sam da se što prije oslobodim takve prijateljice. Srećom mi je naišao brat, pa rekoh da idem s njim u kavanu. I odoh. Gledao sam iz kavane kroz prozor. Moja dosadašnja prijateljica, a od sada »Nula«, i dalje je stajala kod kioska sva zabuljena u svoje novine. Kad sam izlazio iz kavane, nisam joj se htio javiti. Cijelo popodne hodala je sama sa svojim novinama. Očima je vrludala na sve strane. Tražila je nekoga.

U ranu večer, kad sam se s bratom vraćao kući, vidio sam je gdje stoji s nekim čupavcem u kožnatim hlačama. Buljili su jedno u drugo. Bio sam razočaran. Takva je, zar, moja prijateljica!

Sutradan je bila nedjelja. Bio sam na Misi. Bila je i ona. Vidio sam je prisutnu, a duhom otsutnu. Oči nam se ne susretoše. Poslije Mise župnik je pozvao da pretplatnici podignu svoj vjerski tisak. I ja sam pošao u sakristiju. Na jednom primjerku »Glasnika« vidio sam ispisano i njezino ime i prezime. Ona nije dolazila. Uto dođe njezina sestra od jedanaest godina. Sva radosna uzme taj primjerak i istrči van. Požurio sam za njom da vidim što će biti. Pred crkvom je stajala »Nula« s onim svojim jučerašnjim čupavcem u kožnatim hlačama. Vidi se na njemu, čaršijski je to momak. Kad joj je seka pružila »Glasnik«, »Nula« ju je ošinula tako oštrim pogledom da je mala odmah sakrila »Glasnik« pod jaknu i izgubila se. Sad mi je bilo jasno: Ona je zaista Nula, a taj s njom neki Nulan.

Bio sam u društvu mladića koji su se dogovarali za nogomet, a okom sam pratio Nulu kako se ponaša. Riječ mi nije sišla s jezika. Dušu mi je posve zaokupila misao: Ta je djevojka jučer tako živahno i radoznalo napasala svoje oči po stranicama pornografske štampe. Ostala je s tim čaršijskim tipom tko zna dokle u noć. Danas ju više ne zanima »Glasnik« s tako divnim likom susa Krista, prijatelja čestitih mladih ljudi. A ona je kršćanka! Znam joj oca i majku. Prebili bi je kad bi znali da je štogod učinila s tim čupavcem. Od djetinjstva smo zajedno svake nedjelje bili u crkvi, išli na Pričest. Sada se najednom stidi pred tim

čaršijskim tipom uzeti i »Glasnik« u ruke. Stidi se priznati da je vjernica i da čita vjerski tisak. Nakon jučerašnjeg »Reportera«. Je li je to on sinoć obrlatio te je postala takva kukavica. A ja sam mislio da je znam u dušu. Kulisa i praznina! A nažalost, sigurno nije jedina! Što da mislim o tim svojim vršnjacima i vršnjakinjama?!

Žarko M.

Oštar je taj naziv »Nula« i»Nulan«, ali odgovara stvarnosti. Čovjeku se od takvih pojava smrači pred očima. Netko je zgodno rekao da je kupovanje listova i romana takvog tekstovnog i likovnog sadržaja plaćanje poreza na glupost.

Mladi nikad nisu rado prihvaćali tuđe iskustvo i uvijek su htjeli sami sve iskusiti i okusiti, premda ih je to skupo stajalo. Mnogi su, naime, odrasli zli i zlorabe neiskustvo mladih. Kako se inače može protumačiti onaj slučaj iz »Slobodne Dalmacije«, da se jedna djevojka mjesecima podavala dvadesetčetvorici odraslih i utjecajnih muškaraca u poduzeću, samo da bi dobila posao. Odvratna je to ljaga na obrazu pojedinaca, poduzeća i društva. »Polet« od 2. veljače donosi članak pod naslovom: »Pazin, ovisnici i droga«. Među starijim osnovcima i srednjoškolcima 70 posto ih provodi »opuštanje uz cigaretu«, 70 posto ih troši alkohol u štetnim količinama, droga uzima maha. Sami učenici navode da su poticaji za uzimanje opojnih sredstava najčešće obiteljski i školski problemi, a odmah do njih je radoznalost.

Mladim ljudima manjka zdrav ponos i svijest vlastitog dostojanstva. Oni ne znaju zašto je potrebno odricanje. Poslije stradanja badava je kukati. Uloga odraslih je za sazrijevanje mladih nezamjenjiva. Kakve ideale predočuju mladima svojim životom, takvo će imati potomstvo.

Često čujemo da stariji proklinju mlade, i obratno. Stari proklinju mlade jer, tobože, nemaju ljubavi za starce, a mladi proklinju stare, jer su im, tobože, dali krivu predodžbu o životu i tako upropastili mladost i život. Francuz Georges Suffert nije slučajno pisao svoje otvoreno pismo dvadesetgodišnjacima koje »varaju«, i Marc Sallet svoju knjižicu pod naslovom: »Mladiću, pazi«! Obojica pišu zašto mladi ljudi dolaze u sukob sa zakonom, zašto čine nasilja, i svoje probleme žele riješiti u alkoholu, drogi, seksu ili sličnim zabludama. Obojica ističu dvoličnost odraslih *i mladenačko neiskustvo.*

Ipak, ne ostavljamo »Nule« i »Nulane« da sami tumaraju u mraku. Kao kršćani, budimo svjetlo pred njihovim očima, budimo sol njihova društva i života. Budimo svima sve, rekao bi sv. Pavao, da bar neke spasimo.

Urednik

MOJ BOŽE!

Ti si uvijek snaga
kad se nejač rađa.
Ti si uvijek svjetlo
kad se život gasi.
Ti si uvijek tajna
kad se znanost bani.
Ti si uvijek mudrost
kad se čovjek klanja,
moj Bože!

TINO

VJEČNA ISTINO

Duboko te zakopaše
da budeš glasnija.
Čelikom te okovaše
da budeš slobodnija.
Mrklinom te oviše
da budeš svjetlija.
Samicom te odijeliše
da budeš prisutnija.
Preziru te izložiše
da budeš privlačnija.
Nestvarnom te proglasiše
da budeš stvarnija,
Vječna Istino!

TINO

TRAGOM BOŽJE

ČOVJEK ŽIVI DA SE U STVORENJIMA DIVI SVOME I NJIHOVU STVORITELJU

LJETI MNOGI ZABORAVE DA NISU SAMO DJECA PRIRODE, NEGO I DJECA BOŽJA

LJETO JE PUNO RADOSTI I UNOSI U ŽIVOT VELIKE PROMJENE

Ljetu se mnogi raduju, a neki ga se i boje. Ono jednima znači odmor na suncu i moru, a drugima naporan rad na gradilištu, u tvornici ili na polju. Ljeti su škole prazne, odmarališta puna, a crkve kako gdje. Puna su obično Gospina prošteništa, jer bez Majke ni ljeto nije lijepo. Ljeti se sastanu djedovi i bake sa sela sa svojom unučadi iz grada. Ljeti bar neki roditelji budu cijeli dan sa svojom djecom. Ljeto je puno radosti i unosi u život velike promjene. Ipak, uza svu lepršavost i draž odmora, gdje god bili i kamo god putovali, prati nas i patnja i umiranje, kao trajna sjena života. To je činjenica koju mladi i zdravi ljudi lako previde, stariji je se boje, a ona je uvijek sasvim blizu.

Ljeti mnogi zaborave da nisu samo djeca prirode, nego i djeca Božja. To je zbog toga što su zavedeni propagandom, pa misle da žive samo zato da bi trošili, a to nije istina. Ni životinja nije tu samo zato da troši, a kamoli čovjek!

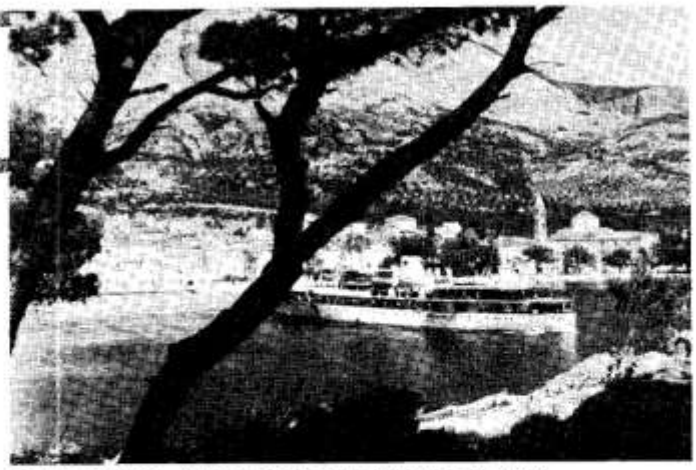
Čovjek živi da se u stvorenjima divi svome i njihovu Stvoritelju, koji je pred nas prostro sav svijet i sve njegove ljepote, jer On je Otac

LJUBAVI

koji nas ljubi. Tako nam je ujedno pokazao što je ljubav. Nisu to lijepe ali prazne riječi, nego djela, a djelima se i uzvraća. Bog nam svoju ljubav izražava u moru koje nas mami, u planini koja gordo šuti, u zvijezdi koja tiho treperi, u suncu koje žari, u cvijetu koji miriši, u klasu koji zrije, u pčeli koja zuji, u travi koja se leleuja, u gromu koji bljesne kad ide oluja. I tisuće drugih tragova ostavio nam je na našem životnom putu da po njima tražimo i nađemo Njega koji je Ljubav.

Najdublji trag svoje ljubavi utisnuo je u svoje Srce, otvorivši kopljem »vrata« kroz koja smo svi pozvani, na koja svi možemo ući u Srce, gdje smrti više nema, gdje je radost vječna: »Dodite umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti!« Pobrati sve draži svijeta, a ovu zadnju promašiti, znači sve izgubiti. Zato i ljeti moramo moliti, raditi, trpjeti i ljubiti, pa nećemo ni vječni odmor i mir izgubiti, jer za dobra djela nema ljetnog odmora. Pomoći bolesnima, posjetiti osamljene, utješiti rastužene, moliti za progonjene, misliti na zatvorene, to je ljubav.

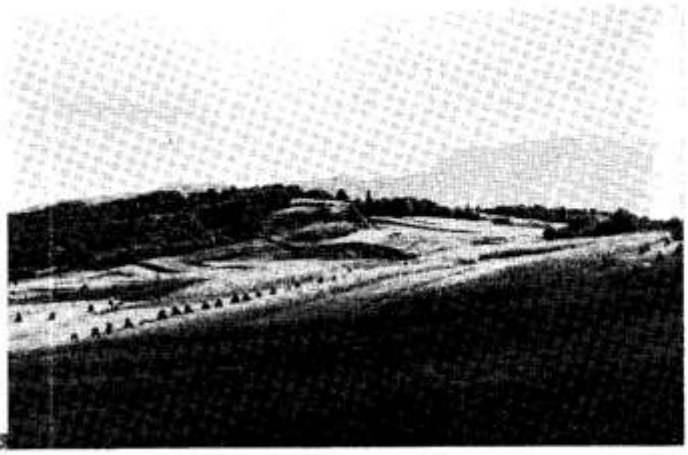
TINO

LJETO JEDNIMA ZNAČI ODMOR NA SUNCU I NA MORU,

DRUGIMA RAD U TVORNICI ILI NA POLJU

BOG NAM JE OSTAVIO TRAG SVOJE LJUBAVI U KRUHU KOJI ZRIJE U POLJU

Dječaku je pet godina. Zdrav je i nestašan. Na mahove je mekan i fin, spreman poslušati, ali većinom je divlji: psuje, izgovara prostačke izraze i meni i tati, nije spreman primiti nikakve opomene ni ispraviti pogrešku kad ga se upozori. Ponekad sve oko sebe baca, luduje, prijeti da će ubiti tatu.

Tvrd je i nepopustljiv kad treba drugome oprostiti. Zbog neke riječi ili nelijepog pogleda osvećuje se. Tada bježi od drugih, zatvara se u svoju sobu s igračkama koje polomi i porazbaca. Ne zna se ni u čemu svladati. Kad se to od njega traži, tada viče, psuje, razbacuje oko sebe, baca se po podu, plače ili se povlači u svoj kut, ali neće oprostiti.

I muž i ja ga puno volimo jer nam je jedini, ali nam stvara sto problema.

A. Jelena

Vrijedi li još ona: »Kakav otac, takav sin«?

Piše: Ivan FUČEK

Hvala, gospođo, na otvorenom, zbijenom i iskrenom pismu. Opisujući svog dječaka od »pet godina«, »zdrava« i »nestašna«, vi ste nehotice optužili sebe i muža. Odgoj djeteta počima od majčine utrobe. Dojam je da ste već u mnogome promašili, jer je upravo prvih pet godina odsudnih za cijeli preostali život. Izgleda da djetetu niste stavljali granice. Možda se niste imali vremena s njime dovoljno pozabaviti. Ljubav ste mu pružali jer ga »puno« volite i jer vam je »jedini«, ali mu niste smjeli sve dozvoliti. Mladu biljčicu valja obrezivati i vezati uz kočić da pravilno izraste. Kad ste u njemu zamijetili prvu prostotu, psovku, razulareno ponašanje, niste smjeli preko toga prelaziti smješkom ili nehajem, jer su to divljake koje mogu prerasti u punu samovolju i u životu se pokazati fatalnima.

I u djetetu od početka žive dva čovjeka: onaj, kako ga nazivate, »mekan«, »fin«, »spreman poslušati«, i onaj — koji se kod maloga jače ispoljuje — »divlji«, koji »psuje«, »izgovara prostačke izraze«, ne prima »opomene«, koji »sve oko sebe baca, luduje«, čak prijeti da će »ubiti tatu«. Ne radi se nipošto o nevinim stvarima. On, doduše, u toj dobi još ne reflektira kao odrastao, to su spontane reakcije koje se, nažalost, slažu i talože u podsvijesti i koje »formiraju« podsvijest. A koju ulogu u kasnijem životu ima podsvijest kad prijeđe u svijest i kad zavlada karakterom, možete pročitati u nekoj psihološkoj raspravi. Pogrešan, je put, djetetu sve dozvoliti s time, da će se to već »kasnije ispraviti«, jer on još sada »ne razumije«. Bojim se da će u dječaku kasnije prevladati »divlji« elementi i čovjek grijeha, a oni plemeniti, kojih je malo, da će biti potsinuti, pa čovjek milosti neće doći do izražaja.

Ni iz čega se ne vidi da ste ga pokušavali povezivati s Bogom, učiti molitvi, upu-

čivati ga da mora mijenjati ne samo pred drugima, nego u sebi tu svoju divljinu. Bojim se da nije putem priča, anegdota, lijepih ilustracija doživio nevinost i ljepotu dječjeg srca. Bojim se da djetetu niste izričito rekli — a što je nužno! — da se kajanje za prestupke sastoji u priznanju onoga u čemu je pogriješio s odlukom da se od sada čini bolje. Odakle u djetetu tolike psovke i prostački izrazi? S ulice? — znači, niste kontrolirali s kime se druži, kakva su to djeca među koju mali zalazi. Ili je to čuo od vas, tj. od oca i majke? — a tada je to fatalno, jer ste pred njim diskreditirani kao odgojitelji. Jasno je da od vas tada neće primiti ni »opomene«, ni ikakva »upozorenja«, niti će biti spreman nešto »ispraviti«. On naprosto vas imitira, jer djeca su perfektni oponašaoci: oni uče oponašanjem; tako uče jezik, rječnik, tako uče sve. Ako je razlog njegove prostote vaš način govora i života, na žalost moram reći da je dijete u korijenu nagriženo. Nije lako više od njega stvoriti prava čovjeka.

Zašto oko sebe u danim trenucima »sve baca« i »luduje«, a tvrdite da je psihički zdrav. Dijete od pet godina to ne radi, osim ako mu se pustilo sve na volju. U tim momentima niste ga delikatno ali osjetljivo kaznili, ono nije doživjelo da je njegovo ponašanje prijekorno, pogrešno. Ono nije osjetilo zahtjev za promjenom takvog ponašanja. Osobito je teško čuti, — mada se to vama može učiniti »nevinim« — da izjavljuje »da će ubiti oca«. Ne samo društvo, nego možda i vaše domaće svađe, možda i TV koja ima ponekad na dječju maštu izvanredan utjecaj — sve je to moglo uvjetovati ovakve izjave, koje se neće ostvariti sada, ali koje se, nažalost, mogu ostvariti u kasnijim godinama, kako nas uči iskustvo i povijest, gdje vidimo da se događa da sin ubije svoga oca. U vašem djetetu se taloži nešto opasno što iz podsvijesti može tragično izbiti na površinu u dobi mladića ili muža.

»Tvrd je i nepopustljiv kad treba drugome oprostiti«, velite. Oprostite, a da li je on kod roditelja doživio drugi način? Da li je doživio da »mekano« i nježno s ljubavlju opraštate jedno drugome? Ako je nepopustljiv, nije li to od roditelja naučio? Često su roditeljske nepopustljivosti i svađe, ne velim zaraza za dijete, nego upravo utemeljenje istih mana, koje će se kasnije ispoljiti u težem obliku. Je li on doživio i iskusio kako roditelji jedno drugome opraštaju? Ako to nije doživio kod vas, kako će on biti kadar zamoliti za oproštenje bilo koga? Kako će on biti spreman oprostiti bilo kojem uvreditelju? Kako će on biti spreman zamoliti Boga za oproštenje kad sagriješi, tj. kad mu dođe do svijesti da je upao u grijeh? Zamoliti za oproštenje i oprostiti znači ispravljati svoju savjest, znači raditi na sebi. A dijete mora vidjeti da roditelji jedno drugome opraštaju kad koji pogriješi; nadalje, da roditelji sami mole Boga za oproštenje — tada djetetu ne samo da to neće biti teško, nego će mu biti normalno da ih slijedi. Ono će tada lakše priznavati svoje pogreške, brže će se ispravljati, bit će radosno da drugima može oprostiti.

»Osvećuje se«, kažete. Gdje je to naučio? Da li je imao prilike kod roditelja vidjeti protivno? Otac se nije nikad osvećivao majci ili obratno? Još kažete da »bježi od drugih« jer ne podnosi nelijepu riječ ili pogled. A svoj bijes iskali na »igračkama« koje »polomi i porazbaca«. Velite da se ni u čemu ne zna »svladati«. A kako će, ako još nikad nikoga nije vidio da se u manjoj ili većoj stvari svladava, da sebe zataji, da šutke prijeđe preko uvrede, da ne odvraća na uvredu i slično. I napokon podvlačite da »neće oprostiti«.

Nažalost, sami opažate da je djetetova vanjština neispravna, silovita i hirovita. Sve to prelazi u srce djeteta. Ono mora vidjeti **primjer** da se ljudi pomiruju nakon uvrede, da se ponovno vole nakon svađe. Jednako je nužno naučiti ga pomiriti se s drugima, »oprostiti« i ponovno voljeti. Posve je nužno dovesti dijete do toga da ono **iskustveno doživi** pomirenje s onima koji su mu bilo što nažao učinili. Ono treba znati moliti za oproštenje i roditelje i ostale, ali to mora vidjeti najprije kod roditelja. Roditelji su pred svojim djetetom oličenje Boga. Ono mora doživjeti da oni jedno drugome, i njemu, **velikodušno** praštaju, čime se ne isključuje razborita i primjerna kazna, bar u nekim slučajevima, npr. kad izgovara psovke, ružne riječi, kad se prijeti, baca i razbacuje. U atmosferi ljubavi, gdje je Bog na prvom mjestu, nužno je da roditelji počnu odgajati sebe kako bi mogli djelovati i na dijete.

Mošćenice na Veliki četvrtak

Piše: Antun Š. STIPIN

Podeš li iz Opatije u smjeru Pule, stići ćeš, prevalivši 14 km puta, u Mošćeničku Dragu, morsku uvalu i turističko naselje u podnožju drevne župe Mošćenice koja se nalazi 180 metara nad morem. Župa spada među veoma stara naselja na istočnoj obali Istre. Na kamenitom vrhu je stari grad, a danas se gore lako uspneš asfaltiranom cestom. Jezgro naselja, unutar starih zidina s kulom, dobro je očuvano. Ulazi se kroz velebna starinska gradska vrata ukrašena grbom nekadašnjih gospodara iz godine 1634. Izvana, nasuprot ulaznim vratima, je takozvana »loža«, prostor za javno okupljanje građana.

Šetam s obitelju tipičnim primorskim ulicama s mnogim »škalama«. Dolazimo i do starodrevne crkve sa zvonikom. Uspinjemo se i dalje do krajnje okrugle gradske utvrde odakle se širi prekrasan pogled dolje na zaljev, na Kvarner i otok Cres.

Na povratku promatramo stare slikovite kuće, pučka primorska gradnja. Zavirujemo i u neko dvorište sa starim zdencima koje ovdje zovu »šterna«. Grlo kroz koje se lancima izvlačila voda duboko je izbrazdano. Nosi trag stoljeća. Gledamo i kroz otvor jednoga podruma u kojem je sačuvan glasoviti »toš«, mlin za mljevenje maslina koji je danas vrlo zanimljiva turistička atrakcija.

Susrećemo domaćeg »čovika«. Pozdravljamo se. On se zaustavlja i pita. — Vi niste iz našega kraja? — Ne, mi smo iz Zagreba. Zametnuo se živahan razgovor, — Kako se krećete po ovim kamenitim uličicama zimi kad puhne bura, kad padne snijeg i pod nogama bude led? pitamo ga. — Pri nas snijeg rijetko kad popraši, ali nas to ne smeta. Navikli smo. A ne pride nikad po buri, ma po jugu i levantu. — Vidim da imate lijepu školsku zgradu. — Je zgrada, ma nima dice. Samo četiri niža razreda i učitelj. Kad dica svršidu četvrti razred, gredu dolje u Mošćeničku Dragu. — Zar im to nije teško, osobito zimi? — Ma ća teško. Hodil san i ja, pa ća mi je falilo. Još sam hodil na polje i za stokom...

Ulazimo u staru lijepu crkvu s baroknim oltarima. Izrađeni su u domaćim kiparskim radionicama 18. stoljeća. Rezbarene klupe također su vrlo stare. Crkva i cijeli grad čuva staru glagoljašku tradiciju. Sa stola za tisak uzimamo brošuru »Inventar arhiva župe Mošćenice«. Djelce je priredio priznati stručnjak dr Makso Peloza. Sadržaj brošurice je vrlo zanimljiv. U uvodu su doneseni povijesni podaci. Zatim govori o porijeklu i čuvanju arhiva župe Mošćenice, zatim o životu i radu

župe u prošlosti. »Materijali u ovom arhivu — piše autor — omogućuju rekonstrukciju historije djelovanja Kaptola i Župe Mošćenice, njihovog osoblja, crkvenih institucija, bratovština, izgradnje i izvedenih zahvata i promjena na crkvenim objektima i filijalnim crkvama.«

Spisi ovoga arhiva pisani su na sedam jezika: staroslavenskom, hrvatskom, slovenskom, latinskom, talijanskom, francuskom i njemačkom. U arhivu se nalazi i nekoliko starih glagoljaških isprava. Mnogi su dokumenti pisani glagoljicom. Jedan od njih je i »Oporuka Jurja Mohovića iz Kraja. Sastavljen je 6. ožujka 1521. U njoj Mohović izjavljuje: »Otejući pojti na dobar put v Rim, ostavljam crikvu sv. Marije svojim sinovima . . .« Oporuka je napisana glagoljicom na pergameni.

Arhiv je djelomično stradao od bombaških napadaja fašističkih terorista na župnika velečasnog gospodina Žiganta, na župni stan i samu crkvu. Bilo je to dva puta u godini 1921. Crkva je dakle mučenica, ali se održala do danas. Održavaju je župljani, i to stariji i mladi.

Upravo je Veliki četvrtak. Djevojke i djevojčice, uz prigušen žagor uređuju »Isusov grob«, jer sutra je VELIKI PETAK. Već su postavljeni i kipovi koji predstavljaju stražare. Ali Isus nije ostao u grobu, zato i ova crkvica mučenica na hridi živi . . . »Ti si Petar, tj. Stijena, i na toj Stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati!«

Mahatma Gandhi i kršćanstvo

Mahatma Gandhi se rodio u skromnoj hinduističkoj obitelji. Njegovom domovinom Indijom vladali su Englezi. Mahatma je bio velikih umnih sposobnosti. U Engleskoj studira pravo i postaje odvjetnik. Rano se ženi i dobiva četvero djece. Osim engleskog jezika naučio je i francuski. Putuje po Francuskoj, čita Sv. Pismo, ulazi u katoličke crkve, osobito u Parizu. Osvaja ga mir i tišina koja vlada u njima. Osvaja ga Isusov govor na gori. Vrativši se u Englesku, osniva klub vegetarijanaca, ljudi koji ne jedu mesa. Odlučuje povesti nenasilnu borbu za oslobođenje svoje zemlje od Engleza, koji su vladali dijeleći ljude na rase i klase. Narod puno trpi, a on pomaže koliko može preko Crvenog Križa.

Godine 1913. vraća se konačno u Indiju i daje se na studij filozofije. Puno čita ruske pisce, posebno Tolstoja, s kojim se i dopisuje. Kao vjeran hinduista posti po svom vjerskom zakonu, ne bi li Indiji isprosio oslobođenje. Biblija nije nikad daleko od njega, i širi shvaćanja veoma srodna kršćanskima. Borba koju je poveo za oslobođenje Indije trajala je trideset godina i postigla svoj cilj. Indija dobiva nezavisnost na Veliku Gospu, 15. kolovoza 1947. I baš taj veliki borac za slobodu i protivnik svakog nasilja, pao je od nasilničke ruke. Ubio ga je neki hindus imenom Nathuras Godse 30. siječnja 1948. Fanatici i silnici uvijek prolijevaju tuđu krv, ali sreće i slobode ne donose nikome. Svaka nasiljem stečena vlast nasiljem se i održava.

Mahatma Gandhi je proglašen ocem Domovine Indije i ostao je kao svijetao primjer čovječanstvu današnjice kako se časno i ustrajno valja boriti za neotuđiva čavjekova prava. Ali Mahatma (Velika duša!) je izrekao i ozbiljniju kritiku na račun kršćana koja nam može poslužiti za ispit savjesti: »Kršćanstvo je vrlo dobro, ali su mnogi kršćani zli! Poruka Isusa iz Nazareta, poruka o miru, nije pravo shvaćena, ni u kršćanskoj Evropi . . .«

Slabi kršćani najveća su zapreka Evanđelju. U Svetoj godini Kristova otkupljenja Krist nas poziva preko Crkve, preko Pape, da se najprije mi kršćani obratimo od nekršćanskog života i zadobijemo milost otkupljenja, i da postanemo svjetlo svima koji u Boga ne vjeruju.

Srećko BOŠNJAK

Sestro, pokažite mi tog Boga?

Piše: Stjepan KUŠAN senior

U »šok-sobi« jedne naše bolnice od nedavna rade časne sestre. Prije su ih dugo mimoilazili, i na lijep način su odbijali zaposliti ih. Tek na odvažan zahtjev šefa odjeljenja primljene su dvije, ali samo na pokus. Ubrzo se ustanovilo da su sestre ne samo sposobne za taj posao, nego da su i veoma savjesne, požrtvovne i humane prema bolesnicima. Zbog toga su kasnije zaposlili još dvije, pa onda još dvije, da bi se mogle izmjenjivati kroz 24 sata prema zahtjevu službe i propisu bolnice. Iako se nijednoj od njih nije moglo naći prigovora, ipak se sestra Marija odlikovala posebnom poniznošću, požrtvovnošću i ljubeznošću. Ona nikad nije bila umorna, i uvijek je bila spremna na pomoć bolesnicima. Nadasve je bila strpljiva. Nikada je nitko nije vidio ljutu ili nervoznu. Lice joj je uvijek krasio smiješak ljubeznosti. Tim bi ponašanjem brzo osvojila bolesnika. Mnogima je ona pomogla da zadobiju tjelesno ozdravljenje, ali mnogima je priskrbila i duhovno. Imala je poseban dar da bolesnicima otkrije vjeru u Boga i da im preko svećenika ponudi Isusa. Ona bi to vrlo nenametljivo znala ponuditi čak i nevjernicima. Tumačila bi im da pokraj njih stoji uskrsli Isus koji im je uvijek spreman pružiti ruku na pomirenje. Ako joj to kod kojeg bolesnika ne bi uspjelo, bila bi tužna. Takvome bi pomogla još više, bila bi prema njemu krajnje pažljiva i ljubezna i za njega bi puno molila.

Jednom je sestra Marija radila u noćnoj smjeni. Hitna pomoć dopremila je u »šok-sobu« bolesnog M. N. u besvjesnom stanju. Dopratio ga je njegov sin. Iz osobnih podataka sestra je razabrala da se radi o čovjeku s visoka položaja. Tek što ga je smjestila, bude pozvana u sobu dežurnog liječnika. Tu je uz liječnika bio i sin dopremljenog bolesnika. Dežurni je liječnik sestri ponudio stolicu. Pošto je sjela, obratio joj se sin onog bolesnika. Govorio je ljubezno, ali strogo: »Sestro, ja vas lijepo molim, da kod moga oca ne pokušavate činiti ništa u vjerskom smislu. On je ateist, i ja ne dozvoljavam ni vama, ni bilo kojoj od vaših sestara da ga bilo čim vjerskim uznemirujete i da mu time dosađujete.« »Da, sestro«, potvrdi to i dežurni liječnik. »Vi znate svoju medicinsku dužnost, i vršite je po propisu!«

Sestra se vratila u »šok-sobu« na službu bolesniku. Nakon nekog vremena, a pod utjecajem kisika, vratio se k svijesti. Bio je nemilo iznenaden kad je kraj sebe vidio nasmiješeno lice časne sestre, uokvireno bijelim velom. Malo se namrštio, a onda je zaklopio oči, misleći da sanja. Međutim je shvatio da to nije san, nego zbilja. Ponovo otvori oči. »Kao da vam nešto nije jasno«, pitala ga je sestra Marija. Šutio je. »Nije vam možda jasno što vas njeguje redovnica? Ja sam ovdje samo čovjek i medicinska radnica koja vrši svoju dužnost pomažući braći ljudima u nevolji. Što god zatrebate, znajte da sam vam na uslugu!«

Bolesnik se držao kao da nije ništa čuo. Još neko vrijeme trajao je susret šutnje. Pokoja riječ bila je samo službena. Marija je bila ljubezna i pažljiva. Upravo zbog te ljubeznosti, bolesnikove su oči netremice pratile Mariju po »šok-sobi«. Očima mu je prošao izraz čuđenja, ali mu Marija, naoko, nije posvećivala nikakvu pozornost. Kasnije je saznala od bolesnika da se on čudio njezinoj neumornosti, ljubeznosti i strpljivosti. Marija je na vrijeme stizavala do svakoga u sobi, svakome bi, osim lijeka, pružila i utjehu i nadu. Stalno ih je imala sve na oku, osobito bolesnog N. M., za kojega joj je bilo zabranjeno dati bilo kakvu utjehu vjere. Kad bolesnici nisu trebali podvorbu, Marija je molila za njih krunicu. Osobito je molila za N. M. jer njemu ne smije ništa reći o Bogu, a stalno je prati pogledom.

N. M. je ostao u »šok-sobi« dulje vrijeme. Jedne noći, kad se osjećao bolje, pozvao ju je k sebi i postavio joj ovo pitanje: »Sestro, tko vam daje snage za sve ovo što činite za nas ovdje?« Sestru to pitanje i nije iznenadilo pa mu ljubezno odgovori: »Bog mi daje snage!« »A, biste li mi mogli pokazati toga Boga? Nekada sam ga i ja priznavao, ali to je bilo davno dok sam još bio mali. O Njemu mi je govorila majka. Dok je još bila mlada, bila je vrlo slična vama. Ali ja sam još u mladosti izgubio i nju i Boga. Poslije Ga više nisam tražio. Hoćete li mi vi sada pomoći da Ga ponovo nađem?« »Hoću, odgovorila je sestra Marija iznenađena. Ja Ga svaku večer molitvom zovem da dođe k vama.« »Ali, sestro, neka dođe što prije. Bojim se da bi moglo biti prekasno«, uporno je molio bolesnik i spokojno zatvorio oči. »On nikada ne kasni onima koji Ga žele primiti«, odgovorila mu je sestra veselo i udaljila se od njegova kreveta.

Bog je htio da baš u toj sobi jedna bolesnica zatraži ispovijed i pričest, pa joj je sestra Marija pozvala svećenika. U toj klinici uprava nije pravila nikakvih poteškoća da svećenik posjeti bolesnika, čim ovaj to zatraži. Kada je svećenik došao u ugovoreno vrijeme, sestra Marija ga je upozorila na bolesnog M. N. Tada mu je i sama pristupila i nježno ga zapitala, malko se i bojeći, da se možda nije predomislio. »Hoćete li da vam sada pokažem Boga? On je tu i čeka vašu privolu, čeka da mu otvorite vrata svoga srca. On nikome ne dolazi na silu.« Bolesnik je kimnuo glavom u znak pristanka.

Kad je svećenik pristupio njegovu krevetu, sestra Marija i još jedna sestra povukle su se za trenutak iz »šok-sobe«. Ne spada na njih bolesnikova ispovijed, iako je u takvom stanju dosta da rekne iskreno i iz dna duše: »Oprosti, Bože, meni bijednom grešniku što sam vrijedao tvoju ljubav!« Nakon mnogih desetljeća M. N. se po prvi put pričestio. Na samrti primio je Kruh života vječnoga. Gledajući svećenika, tiho je prošaptao: »Hvala vam. Sada sam najsretniji čovjek na svijetu jer sam opet našao svoga Boga. Osjećam se tako ugodno. Sretan sam i spreman da pođem s ovoga svijeta.« Zamislite: sretan u »šok-sobi«. Doista, čovjek je sretan kad je Bog s njim, ma gdje da se nađe! Potom svećenik pristupi krevetu one bolesnice koja ga je i zvala, ne znajući da će tako pomoći da Gospodin nađe svoju »izgubljenu ovcu«.

Malo kasnije ušla je u sobu sestra Marija sva sretna. Pristupila je krevetu bolesnog M. N. Ispod zaklopljenih očiju tekle su mu suze. Kad je osjetio njezinu blizinu, otvorio je na trenutak oči i rekao joj: »Hvala vam, sestro, što ste mi pokazali Boga. Vi ste u životu najviše učinili za mene. Pomogli ste mi da se spasim. Činite tako i dalje. Ali, neka to ostane za nas tajna, jer moja o... Okrenuo je glavu. Zadnju rečenicu nije mogao doreći, ali nije ni trebao. Mi je slutimo. On je dorekao svoj život u zagrljaju sa svojim Bogom. Uskoro je njegovo lice prekrio mir koji više ništa neće narušiti.

Na sprovodu je bilo mnoštvo svijeta. Redali se govori, veličalo se pokojnika, isticalo njegove zasluge. Mnogi su se čudili da takvom sprovodu prisustvuje i jedna redovnica. Još su se više začudili kad su na njezinu licu opazili suze. »A što vam je pokojnik bio? zapita je jedna starija gospođa ganuta prizorom. »Meni nije ništa po krvi. Nismo nikakav rod. Ali ne mogu bez suza kad znam kako je spašen. Njegovi mu zabranili Boga, a On je ipak našao puta da ga spasi. Ja sam tome svjedok. To su vam, gospodo, moje suze!«

OBUCI ME U SVJETLO!

Obuci me u svoje svjetlo
da svijetlim — baš svima.
Obuci me u svoje svjetlo
za dokaz da Te ima.

Obuci me u svoje svjetlo,
ta to je Tebi lako!
Obuci me u svoje svjetlo,
Ti najbolje znadeš — kako.

Obuci me u svoje svjetlo
jer uzaludan je trud...
Živeći razapeto, a mirno,
čovjek izgleda lud.

Obuci me u svoje svjetlo
da svijetlim — baš svima.
Obuci me u svoje svjetlo
za dokaz — da Te ima!

Zorka MILETIĆ

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA MISIJSKE USTANOVE U LATINSKOJ AMERICI, AZIJI I AFRICI, KOJE POMAŽU MISIJAMA U DRUGIM ZEMLJAMA

Misijske crkve pomažu drugim misijama

Papina misijska molitvena nakana za ovaj mjesec slična je onoj za listopad prošle godine. I ovaj mjesec molimo da same misijske zemlje što više pomažu misije u drugim krajevima svijeta. U mladim novonastalim Crkvama živa je svijest odgovornosti za spasenje sviju, pa je posebno vrijedno da ih sva Crkva molitvom u tom pomaže.

Ta svijest suodgovornosti i suradnje za evangelizaciju svijeta življa je nakon Drugog vatikanskog koncila. Koncil je istaknuo da je »Crkva po svojoj naravi misionarska« (AG 2); to jest da na pojam i bit Crkve spada da širi Kristovo Evanđeije. Koncil ističe da svi kršćani moraju »Biti živo svjesni vlastite odgovornosti u širenju Evanđelja« (AG 35).

U listopadu smo iznijeli neke podatke kako misijske zemlje, koje i same nemaju dovoljno navjestitelja Evanđelja, šalju misionare u druge krajeve. Evo sada još nekih podataka.

U Latinskoj Americi župe često broje po 30, po 50 i više tisuća župljana, a prostiru se u promjeru od više desetaka kilometara. Neki vjernici imaju tek dva-tri puta godišnje priliku prisustvovati sv. misi i primati sakramente. Domaće Crkve dobrim dijelom ovise o pomoći izvana. Pa ipak, za pohvalu, šalju misionare drugima koji su možda još potrebniji ili spremniji prihvatiti Kristovu Radosnu vijest spasenja.

Tako u Brazilu ustanova »Misijska zvijezda« svjedoči o misionarskoj svijesti i velikodušnosti. Njezin utemeljitelj, o. Valdir Ros, reče: »Polazeći od činjenice da se gotovo pola katolika čitavog svijeta nalazi u Latinskoj Americi, shvatili smo kako je hitno da naš kršćanski narod što više sudjeluje u evangelizaciji tri milijarde nekršćana na globusu«. Slična misijska ustanova postoji i u Argentini.

U Africi, koja je još početkom ovoga stoljeća bila uglavnom nekršćanska, postoje dva sjemeništa koja spremaju misionare za druge krajeve. Kardinal Bernard Gantin reče: »Afrika je svjesna bitne dužnosti Crkve i njezine svrhe. Afrika ne misli samo na vlastitu evangelizaciju; ona misli kako da pridonese širenju Kraljevstva Božjega na drugim kontinentima.« Tako već ponegdje i u Evropi djeluju crnačke časne sestre.

Od azijskih zemalja najviše misionara u drugim krajevima imaju Filipini i Indija; samo Indija preko tisuću. A sestre majke Terezije, Indijke, djeluju po raznim krajevima svijeta. Japan, s manje od 1% katolika, ima oko 510 misionara u drugim zemljama. A mi, s više od 13 stoljeća kršćanstva, imamo manje od dvjesta misionara i misionarki!

Činjenica da oni koji jako oskudijevaju misijskim osobljem šalju misionare drugima, može biti pobuda i nadahnuće da i naši svećenici, redovnici i redovnice spremno priskoče u pomoć onim biskupijama u našoj domovini, koje trpe veliku nestašicu domaćih svećenika, redovnika i redovnica.

Molimo, da duh zauzetosti za širenje Evanđelja i za spasenje drugih, a to je Duh Kristov, što više zahvati i nadahnjuje Crkvu u misijama.

Mato RUSAN

Na Gangesu i po selima

Iako pohađanje sela i duga putovanja Gangesom traže od oca Gabrića mnogo napora i žrtava i zbog njegova slabog zdravlja i zbog poodmaklih godina, on nastoji sačuvati vedro raspoloženje, uživa u ljepoti prirode, u tišini koja ga okružuje i u pjesmi gangeških lađara. Duboko ga dira jednostavna ali duboka vjera njegovih novoobraćenika. Evo što sam o tome piše!

Veliki tjedan u jednom selu

Došao sam u naše najveće katoličko selo u kojem živi oko 500 naših vjernika. Tu ću s njima proslaviti Veliki tjedan i Uskrs. Svi su ti ljudi siromasi, no veliku brigu posvećuju odgoju svoje djece. Nije stoga ništa čudno da iz te naše male župe Maria Polli imamo dosta duhovnih zvanja i među mladićima i među djevojkama. Odlaze u razne redovničke družbe, tamo kamo ih Bog zove.

Ove retke pišem u seoskoj kapelici čučeći na hasuri. Velika je subota. Moram priznati da me je duboko dirnula vjera i pobožnost ovih mojih dragih siromaha. Uza sve to što ovdje sada vlada strašna vrućina, oni su jučer, na Veliki petak, obavili križni put kroz selo. Zatim su pred kapelicom, pred kojom su napravili jedan grob, proveli čitavu noć u molitvi i pjevanju, a onda su s tom pobožnošću nastavili i kroz cijeli današnji dan ne obazirući se na vrućinu. To je uistinu velika pokora. Prije toga smo pred Presvetim probdjeli cijelu noć od Velikog četvrtka na Veliki petak.

Sutra ću ovdje imati uskrsnu svetu misu, a onda moram pohoditi još neka sela. Duše čekaju . . .

S mrmorom rijeke Gangesa

Na jednom od svojih putovanja rijekom Gangesom otac Ante je napisao:

S mrmorom rijeke Gangesa, te svete rijeke hindusa, čuju se njihove pjesme i njihove molitve, kao i molitve i pjesme gangeških lađara. I ranim jutrom, kad ono zora otvara lotosove cvjetove, i u podnevnoj vrućini, kad izgleda da sve nakolo gori, i u sutonskoj tišini, kad listovi palma mole svoj večernji »Magnificat«, i s noćnim zvijezdama, i u tamnim noćima, kao i onima osvijetljenim mjesečinom, dižu se njihove pjesme i molitve Onome za kojim su vjekovi žudili i još uvijek žude.

— Lađo, lađo, kamo ideš sred ove noći?
Zvijezde te gledaju, zvijezde te zovu.
O lađaru na kormilu, reci, reci:
Naprijed idem, naprijed idem
Tvorcu svome, Tvorcu vašemu . . .
Agei daćhi, agei daćhi —

NAŠI SJEMENIŠTARCI. VEĆINA IH ODLAZI U NADBISKUPSKU BOGOSLOVIJU, DVOJICA U ISUSOVCE, JEDAN U SALEZIJANCE I JEDAN U REDEMPTORISTE

SESTRE MAJKE TEREZIJE U MARIA POLLIJU SA SVOJIM ASPIRANTICAMA

Naprijed idem, naprijed idem . . .
— Lađaru na kormilu, o reci, još jednom reci:
Naprijed idem, naprijed idem . . .

I ritmičko udaranje vesala kao da prenosi pjesmu uspavanku u sela uz Ganges, dolje preko rižinih polja sve do sunderbanskih džungla.

— O Narayan, Narayan! — O vječni, Vječni!
Ti vidiš mene, Ti čuješ mene
na kormilu lađice moje.
Dajem Ti danas sve što imam,
sve što si mi dao:
Dajem Ti lađicu, kormilo i mreže,
i samog sebe Ti dajem!
Strujom života vodi me uvijek k moru
vječnosti!
O Narayan, O Vječni, sebe Ti danas dajem!

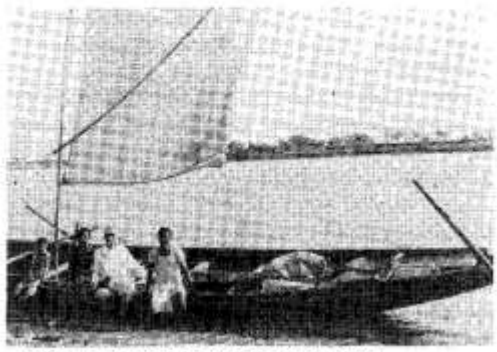
I onda se lađar Šuren sjetio svoje majke, njezine majčinske ljubavi i njezinih majčinskih suza.

— Ma, kandćho keno . . .
O majko, zašto plačeš? Što je razlog tvojih boli?

Reci Šurenu svome . . .
— Ti ode jutros na Ganges rijeku,
a pozdravio me nisi, nisi se dotakao mojih nogu,
suzu u mome oku nisi otro! . . .
— Ne plači, majko, ne plači!
Šuren se vraća krilu tvom, srcu tvom . . .
Kando na ma, kando na ma! —
Ne plači, majko, ne plači!

ponavljali su Gangesovi valovi, ponavljale su palme uz obalu rijeke i tišina sunderbanskih džungla . . .

O. Ante GABRIĆ

SPREMNI SMO DA KRENEMO NA PUT

Sestra Agneza

U svojoj knjizi o Majci Tereziji Desmond Doig nije mogao mimoići njezinu prvu suradnicu Šubašini Das, koja je kao redovnica uzela ime sestra Agneza. Pa što on piše o njoj?

Još u počecima djelovanja Majke Terezije među najsiromašnijima pratio sam je jednog dana — pripovijeda Desmond Doig — kad je prolazila među njih u Howrah, koji se nalazi preko rijeke Hooghly. Pratila ju je samo jedna njezina pomoćnica, slabašna mala djevojka u bijelom sariju. Koliko god pokušao, ne mogu si predstaviti lice i držanje te djevojke koja je tog dana veoma nesebično pomagala Majci Tereziji. Bila je veoma mlada, mirna i malena. U to vrijeme nitko se ne bi ni trudio da upozna tu 19-godišnju Bengalku koja se zvala Subašini Das i bila je prva kandidatica Majke Terezije. Prije toga je bila učenica Majke Terezije u Entallyju. Kad je pošla za njom, uzela si je njezino krsno ime Agneza.

Sestra Agneza je još uvijek malena, mirna i povučena. Osjeća se veoma neugodno u prisutnosti reportera, fotografskih kamera i magnetofona. Veoma je plašljivo zamolila naše fotografe da prestanu snimati i zatražila da se ugasi magnetofon. To nas je iznenadilo, budući da je ona godinama redovno zamjenjivala Majku Tereziju kad je ona bila odsutna, a to se iz godine u godinu sve češće dogadalo. Kad god je sretnem, uvijek dobivam utisak kao da se ona osjeća u neprilici. No njezin blagi smiješak postaje brzo topliji, a njezina se uobičajena smirenost otvori prijateljstvu.

Vjerojatno je mislila na sebe kad nam je rekla: »Ako Bog želi da nešto učiniš, on će ti dati i snage da to doista izvršiš!«

O sebi nam je pripovijedala: »Pristupila sam Majci Tereziji 19. ožujka 1949. Bila sam jedna od njezinih učenica u Entallyju, a poznavala sam je već od svoje devete godine, kad sam tek pošla u školu. Bila sam nekako u zadnjem razredu, kad je Majka otišla. Kad smo saznale da ona odlazi, sve smo bile smetene. Otac Henry nam je rekao da Majka odlazi jer ju je Bog pozvao da učini nešto za siromahe. Tad smo upitale oca: »Zašto je Bog pozvao baš Majku, kad ima toliko loretskih sestara? Zar ne bi mogla poći neka druga?« Otac Henry nam je rastumačio da se nikoga ne može prisiliti

SESTRA AGNEZA PRVA SE PRIDRUŽILA MAJCI TEREZIJI

na posao kao što je ovaj. To je poziv od samoga Boga. Ako nekoga Bog nije pozvao, on ne može poći.

Majka Terezija je otišla jer je vidjela patnje siromaha još iz svog samostana. Vidjela je njihovo siromaštvo, pa je željela nešto učiniti da im pomogne. Iz Rima je dobila dopuštenje da to pokuša kroz godinu dana. Ako uvidi da je to za nju preteško, može se vratiti natrag u svoj samostan.

Vidite, ona je osjetila Božji poziv. Upoznala je da je Bog poziva da učini nešto za siromahe.

Iz svog samostana Loreta otišla je u Patnu k sestrama sv. Obitelji, gdje je kroz četiri mjeseca bila na medicinskoj praksi. Te sestre bile su nam jako dobre. One su poučile mnoge od naših sestara.

Kad se Majka Terezija vratila u Kalkutu, našla je sklonište kod Malih sestara siromaha. Odatle je običavala svakog dana izlaziti. Uvijek je nešto sa sobom nosila: malo kruha, nešto lijekova i razne druge stvarčice. Počela je obilaziti sirotinju. Neprestano je radila. Redovito se navraćala k sv. Tereziji da se tamo moli i da nešto založi ako joj je što ostalo.«

Kao i Majka Terezija, tako i sestra Agneza nerado govori o sebi, čak i to da potvrdi da je bila prva koja joj se pridružila. Ona šuti o prvim poteškoćama. Ponavlja da Bog daje snagu čovjeku, ako svjesno učini nešto za siromaha gledajući u njemu Krista.

»Kad je Majka zamijenila samostan Loreto, gdje je provodila sređen život, sa nesigurnošću ulice, nije znala kamo ide niti što će ubuduće raditi. No nije se toga uplašila. Znala je da je Bog zove i da će je on sam voditi. Majka ima izvanrednu vjeru. Pošla je naslijepo uzdajući se u Boga. Kad god sam zabrinuta za sutra, Majka me prekorava govoreći mi: »Zar se ne brine Bog za nas?« Ona nam govori da sve što imamo ili bismo mogle zadržati moramo dati drugima. I Bog nas nije nikad ostavio. On providi da sve dobijemo na vrijeme. To je čudnovato. Mi smo svaki dan hranile mnogo ljudi, a nismo imale nikakvih prihoda. Bog dira srca ljudi i oni nam donose potrebnu pomoć. Danas nas pomažu mnoge organizacije, ali u početku nije bilo tako. Kad smo započele, Majka je običavala donijeti neku kutiju i u župi objavila: 'Nemojte rasipati svoju hranu!' I sestre su običavale izlaziti van sa sličnim kutijama i sakupljati ostatke hrane i davati ih siromasima. Išle smo od kuće do kuće. Sad imamo Caritas i program »hranu za rad«, ali se uvijek ne držimo tog pravila. Tu je toliko svijeta! Možemo li im reći da ne dolaze? Nekad dajemo hranu onima koji ne mogu raditi. Kako bi se mogao okrenuti od nekoga koji nije cijeli dan jeo? Moraš mu nešto dati. To je veoma dirljivo. Čovjek može umrijeti od bolesti. No umirati malo-pomalo skapavajući od gladi, doista nema nešto teže od toga! Na kolodvore Sealdah i Howrah narod dođe sa sela, a tu nema nikakve nade da će dobiti hrane. Gledate ih dan za danom kako leže po kutovima očekujući smrt.«

Kad je 1971. godine pohodio izbjeglički logor blizu Kalkute, Eduard Kennedy iznenada zapazi u onom mnoštvu jednu sestru misionarku Ljubavi, koja je upravo prala rublje s bolesničkog odjela gdje su ležali oboljeli od kolere. Bila je to sestra Agneza. Senator Kennedy zamoli da li bi je mogao pozdraviti rukovanjem. Ona mu odgovori da su njezine ruke prljave. Ali on uza sve to pristupi k njoj i rukova se s njom govoreći pri tome: »Što su prljavije, to sam više počašćen! Prekrasan je to posao koji vi ovdje obavljate!«

Danas sestra Agneza vodi glavno sirotište u Kalkuti, ali je ostala i nadalje tiha i plaha, no potpuno predana i odana Majci Tereziji. Doista i danas za nju vrijede njezine riječi: »Ako Bog želi da nešto učiniš za njega, dat će ti i snage da to učiniš!«

I mi smo započeli Svetu godinu

Kao što je kod nas svečano započela Jubilarna godina Otkupljenja, a ujedno se spremaju i jubilarna hodočašća u pojedina crkvena središta, tako su to započeli i u misijama, u isto vrijeme planiraju misionari i veće jubilarne svečanosti. Sestra Silvina Mužić opisuje nam kako je to počelo u Gaibiri i što se još sprema.

Uskrs smo lijepo proslavili. Kod uskrsnog bdijenja i kod jutarnje uskrsne mise bilo je nekoliko tisuća vjernika. Po sebi se razumije da je sve bilo popraćeno glazbom i plesom.

Otvorenje jubilarne godine Otkupljenja bilo je 24. ožujka. Došla su tri sela u procesiji noseći veliki križ, moleći krunicu i pjevajući cijelim putem sve do naše crkve. Uistinu je bilo dirljivo promatrati kako ti ljudi sabrano i pobožno mole i pjevaju.

Crkva je bila prepuna. A ispovijedima i pričestima nije bilo ni kraja ni konca. Napose nas je zadivio velik broj mladih, koji su se doista pobožno vladali i za vrijeme molitve i pjevanja i pod svetom misom.

Ima i kukolja i nije sve ružičasto, no te probleme mi povjeravamo Božjoj dobroti i milosrđu da za njih nađemo pravo rješenje.

24. svibnja održat će se veliki zbor u našoj župi Gaibiri. Vjernici iz dvanaest župa sakupit će se na zajedničku molitvu, razmišljanje i dogovor na koji bi način mogli što bolje i što korisnije proslaviti ovu jubilarnu godinu.

HRANIMO SIROMAŠNE STARCE I STARICE. BILO JE UISTINU DIRLJIVO SLUŠATI NJIHOVE RIJEČI ZAHVALNOSTI

MALI JERAM KOJEG SAM ODVELA U HAMIRPURSKU BOLNICU NA OPERACIJU IZRASLINE NA LICU

U nedjelju, 17. travnja, ovdje je harala strašna oluja. Padala je i tuča velika kao kokošje jaje. Tom zgodom je stradalo mnogo ljudi i njihove kolibe. Mnoge su od njih posve srušene. No ta kušnja nije pohodila samu Gaibiru, nego njezinu okolicu. Otkad sam u misijama doživjela sam dosad samo dvije takve oluje: jednu u Bošontiju 1934. godine i ovu sada ovdje u Orissi. Izgledalo je kao da je došao Sudnji dan.

Ja se inače osjećam još dobro. Mogu dosta raditi i putovati. Ovo pismo pišem iz Hamirpura. U taj grad moram često putovati jer vodim bolesnike u bolnicu. Ako dođu oni sami, posve su nemoćni, ne znaju se snaći. U bolnici mogu stajati u redu sate i sate a da se nitko na njih ne osvrće. No kad bolničko osoblje ugleda bijelo lice, onda su odmah spremni da pruže pomoć.

Sad je ovdje već velika vrućina, pa je veoma teško putovati. Autobusi su prenatrpani. Tamo gdje inače može slati 60 osoba, nagura ih se i do 200. Stisnuti smo kao sardine u konzervi. No sve to podnosimo na slavu Božju i za spas duša.

S. Silvina MUŽIĆ

Moj ovogodišnji Uskrs

Ako ikad, to se misionari posebno sjete svoje domovine na velike blagdane. Sjete se raznih lijepih narodnih običaja, ali i one topline koja ih je u krugu vlastite obitelji ili u društvu prijatelja okruživala. Tada jače osjete žrtvu koju su prinijeli Gospodinu za tolike duše da i njih ogrije Božja ljubav.

Nešto ou toga osjetila je i naša misionarka Emica prigodom prošlog Uskrsa. To izbija iz njezina pisma od 11. travnja 1983. iz kojega uzimamo baš taj dio u kojem opisuje kako je proslavila ovogodišnji Uskrs.

Prije svega, hvala na daru koji mi je stigao! Od srca zahvaljujem svim dobročiniteljima koji su mi svojim prilozima omogućili da isplatim još neisplaćenu pumpu. Jedan dobročinitelj poslao mi je lijep dar da nabavim žlice za naše siromašne gubavce. Tu ću njegovu želju što je moguće prije ispuniti.

Ja sam, hvala Bogu, dobro. Noge me, doduše, opominju da se približava 60. godina. No ovogodišnji Uskrs bio je ispunjen doista pravom radošću. Od siječnja do konca ožujka nije bilo nigdje kruha. Imala sam jedno pile i čuvala sam ga za Uskrs. Ali na Cvjetnicu eto mi iznenada gostiju pa sam im za ručak priredila to pile. Ujedno sam se radovala da ću ovaj Uskrs proslaviti kao sva ostala sirotinja i kao moji gubavci: da ću se morati zadovoljiti žgancima i povrćem. Međutim, Gospodin se ne da nadmašiti u ljubavi i velikodušnosti. Na Veliku srijedu dobila sam paketić od jednog kilograma. Bio je poslan avionskom poštom iz Zagreba. Jedna moja draga prijateljica, koja inače živi od invalidske mirovine, poslala mi je konzervu šunke »Gavrilović«, a sigurno si ona sama nije to isto priuštila. A na Veliki četvrtak bolnička su kola išla u Lusaku. Na povratku predvečer šofer stane s kolima pred mojom kućicom. Izašla sam van, a šofer izvlači iz torbe dva kruha te ih pruži meni. Pri tome mi reče: »Majo, jedan sat sam se gurao u repu da dobijem ta dva kruha za tebe!« — To je on kupio za svoje novce. — Ja sam od radosti poljubila kruh. Šofer je bio presretan kad je vidio kako se ja veselim kruhu.

EMICA BERE VOCE MANGO

Na Veliku subotu donio mi je jedan naš radnik kokoš i dvije litre svježeg mlijeka. Eto, imala sam svega!

No na sam Uskrs bila sam u službi. Imala sam jutarnju smjenu za svih pet odjela. Umjesto u 8 sati otišla sam na posao u 6 sati i do 8 sati i 40 minuta podvorila sam svih 75 bolesnika i podijelila sam im terapiju. Tako sam stigla na misu u devet sati. Pred ambulantom je stajalo mnoštvo vanjskih bolesnika iz sela. Njih je morao podvoriti medicinski asistent, ali mjesto u bolnicu on je otišao u selo u krčmu piti.

Nakon mise jedva što sam stigla kući i župniku dala zakusku, kad su me hitno pozvali u bolnicu zbog hitnog slučaja. Dovezli su iz sela dvoje ljudi bez svijesti. Oboljeli su od cerebralne malarije. Brzo sam im dala injekcije, a onda sam potražila šofera da ih prebaci u bolnicu u Kabwe.

Pregledala sam i ono mnoštvo bolesnika i dala im lijekove. Kući sam stigla u dva sata popodne tako umorna da sam bez jela odmah pošla u krevet. U pet sati po podne probudili su me moji dragi gubavci, kad su dolazili po vodu na moj bunar.

Eto tako sam proslavila ovogodišnji Uskrs.

Još jednom od srca hvala svim dobročiniteljima!

Emica VERLIĆ

Prešućena istina

Danas ima mnogo katolika koji ne žele čuti ni riječi o paklu. Govor o njemu smatraju staromodnim. Čak su se i mnogi svećenici »prilagodili« svhaćanju suvremenog potrošačkog duha, prema kojem ne treba govoriti o neugodnim stvarima, a pakao sigurno nije ugodan. Ne radi se o tome što bi se bojali njegovih strahota, nego jednostavno ne vjeruju da bi pakao postojao. To proizlazi odatle što suvremeni čovjek ne priznaje nad sobom vlast, pa stoga ni sud o svojim djelima. Za današnjeg čovjeka zlo je samo ono što ometa neograničen materijalni užitak. Zato se i najmanja tjelesna bolest uzima tragičnije nego najteži grijeh. Nekad se govorilo: Bog je spor, ali dostižan. Danas ljudi uopće ne žele imati posla s Bogom koji ne bi povladivao njihovim zabludama. Kakvog smisla ima moj sadašnji život s vječnim?! Što bi Bog imao od toga da me kazni?! U dnu svih tih i takvim razmišljanja jest pobuna protiv Boga. No istina ostaje istina, bila nam ugodna ili neugodna.

Isus govori o paklu na više mjesta i uspoređuje ga s vatrom koja žeže, ali ne sažiže, s crvom koji grize i ne umiurje se. Jasno, za Isusa je to strahota u koju se ljudi sami strovaljuju, jer ne žive po Božjim zapovijedima, kojima se osigurava život vječne radosti.

Sveci i kršćanski pisci svih vremena govore također o paklu. Duhovni učitelji vele da bi nas od grijeha trebao odvratiti bar strah od pakla, ako kada ne može to učiniti ljubav prema Bogu.

Tertulijan veli: »Razmišljaj o paklu, kaji se i moli da ne dođeš u nj.«

Ivan Zlatousti: »O paklu treba razmišljati i raspravljati te u životu tako raditi da ne dođemo u nj.«

Sveti Ambrozije i sveti Augustin misle i govore isto tako. Sveti Jeronim čini velike pokore samo da ne dođe u pakao. Sveti Bernard je strepio od vatre pakla i škripanja zubi. Sveta Terezija Avilska pisala je da je od grijeha čuva samo strah pred tim mukama. Sveti Franjo Borgija razmišljao je o paklu pred otvorenom peći punom žara. Sveti Alfonz je sav svoj vijek živio u svetosti i apostolskom radu za spasavanje duša, pa ipak je u starosti često molio: »Isuse, ne daj na budem proklet! Ne odbaci me od sebe u pakao!

Njegovu molitvu mogli bi neupućeni shvatiti kao da je Bog samovoljan u osuđivanju na pakao ili na pomilovanje. Ni govora! Spasenje je milost, a nju dobije samo onaj koji živi kako to Isus uči. Takvoga Isus ne će odbaciti, a svima drugima samo će potvrditi njihovo samoodbačenje.

Svi se, dakle, slažu u jednome: pakao je zaslužena kazna za osobne grijehe. Naivno je i očekivati nešto drugo, jer griješiti znači odvratiti se od Boga i ljubiti neko stvorenje kao Boga. Što pak tko ljubi, ono će i postići, ali nisu sve stvarnosti jednake.

Strahote pakla ostaju nam prekrivene velom tajne dok se sve tajne ne otkriju. Isus nas, međutim, upozorava: »Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, a duše ne mogu ubiti. Bojte se radije onog koji može i dušu i tijelo uništiti u paklu!« Bog je pravedan i nudi svakome milost spasenja. Tko je odbije, sam si je krivac. Pakao je mjesto vječnog odjeljenja od Boga, vječne smrti, vječnih muka. Ne prešućujmo tu istinu, jer prešućena istina je najjače svjedočanstvo protiv nas!

Srećko BOŠNJAK

Gospa je u Fatimi preporučila da se poslije svake desetke u krunici iza »Slava Ocu« moli slijedeći zaziv: Moj Isuse, oprosti nam naše grijehe, OČUVAJ NAS OD PAKLENOG OGNJA, dovedi u raj sve duše, osobito one kojima je najpotrebnije tvoje milosrđe!

Oglasi

Onima koji će možda ovog ljeta hodočastiti u Lurd preporučujemo knjigu **LURD — SUSRET NEBA I ZEMLJE** (cijena 70 dinara).

Mladima koji pohađaju srednju školu ili sveučilište, savjetujemo da nabave knjige **MOJA VJERA** (cijena 90 din) i **DEKALOG** (cijena 90 din). To će im pomoći da prošire i prodube svoje vjeronaučno znanje. Dobro će doći i vjeroučiteljima odrasle mladeži.

Želite li se pripraviti za veće blagdane, u tome će vam pomoći knjiga **BLAGDANSKA JUTARNJA ZVONA** (cijena 50 din).

Dječaci će s užitkom čitati strip-roman **TAJNE GRADA PALAHORA,** koji opisuje događaj iz indijskih misija. Cijena 30 din.

Onima koji vole pjesme, preporučujemo zbirku pjesama našeg pjesnika Milana Pavelića kojoj je naslov **JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR.** Cijena 70 dinara.

Svim Gospinim štovateljima dobro će doći knjiga **S GOSPOM K VRHUNCIMA.** U njoj nam je Gospa tako približena da je upravo osjećamo kao da stoji pred nama u svoj svojoj milini kao naša majka, učiteljica i zagovornica. Cijena je 50 din.

Tko se želi posvetiti Srcu Isusovu, naći će za to upute u knjižici **OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU** (cijena 20 din).

Izlazi iz tiska drugo izdanje knjižica **MLADIĆ I LJUBAV** i **DJEVOJKA I LJUBAV** jer je prvo izdanje rasprodano, a nove narudžbe još uvijek stižu. Svaka od tih knjižica stajat će 60 dinara.

Nadamo se da će do kraja srpnja izaći iz tiska i knjiga Jurja Gusića **MLADI NA KRISTOVU PUTU.** U toj knjizi od 400 stranica pisac je nastojao prikazati kako ćemo najsigurnije oživotvoriti vjeru svoga krštenja. Tu su obrađena razna pitanja i problemi s kojima se mladi susreću na svom životnom putu. Tekst je oživljen brojnim primjerima iz života. Tko je čitao prijašnja izdanja istog pisca, taj će rado posegnuti i za ovom knjigom. Koliko se može zasad predvidjeti, prema troškovima tiskare, cijena bi bila 400 dinara. Premda je ta cijena za mlade prilično visoka, nadamo se da će im njihovi roditelji pomoći svojim prilogom.

Narudžbe šaljite na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva ul. 31.

Kod Ćirilometodskih knjižara: u Zagrebu, Kaptol 29 — i u Splitu, Hrvojeva 2 možete nabaviti najnoviji roman Stjepana Džalte: **NARICANJA FRANE MARKANOVA.** To je ispovijest suvremenog bosanskog seljaka uz dojmljiv prikaz seoskih prilika. Tu su i jadi naših »gastarbajtera«.

U nizu KNJIGA-ČESTITKA izišao je 3. svezak: **PISMA STARIJEG ĐAVLA MLAĐEM** od C. S. Lewisa. Govori se o nutarnjoj borbi čovjeka da se odupre zlu. Naručuje se na adresu: SAMOSTAN PALOTINACA — Remetski kamenjak 24 — 41050 ZAGREB-REMETE. Cijena 160 d.

RASPORED DUHOVNIH VJEŽBI ZA SVEĆENIKE

29. kolovoza do 2. rujna; o. Petar Nikolić
Tema: Bog Biblije saopćuje se upravo meni.
10. do 14. listopada; o. Roko Prkačin
17. do 21. listopada; o. Stanko Grošelj
24. do 28. listopada; prvi puta u nas voditelj duhovnih vježbi laik, duhovni pisac i konferansier Fran Urban.
Tema duh. vježbi: Božji svijet.
7. do 11. studenog; o. Josip Antolović
14. do 18. studenog; o. Petar Nikolić
Tema: Bog Biblije saopćuje se upravo meni.
21. do 25. studenog; o. Rudolf Brajčić
1. do 7. prosinca (šest dana); o. Petar Nikolić
Najavite se ranije na adresu:

ISUSOVCI
Rakovčeva 12
51410 OPATIJA

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...za ustrajnost u zvanju jednog obraćenika svećenika i redovnika. — M. Kl. Đ.

...što je pristupio sakramentima otac teško iskušane obitelji. — M. Kl. Đ.

...za uspjelu tešku operaciju. — S. M. Klotilda, Varaždin

...za obraćenje jedne bolesnice u zadnjim časovima. — S. M. Kl., Varaždin

...i Gospi od brze pomoći što sam položila vozački ispit. — M. Đurek, Varaždin

...što mi je dijete ustrajno u redovničkom zvanju. — Štefanija Tkalčec

...za sretno položen ispit i nastavak studija. — M. K., Varaždin

...što je liječnik, bez većih posljedica, izvadio kost iz grla. — S. Anastazija

...za sretno komplicirano vađenje zuba i pomoć u svim nevoljama. — Pavica Gabrilovac, Zagreb

...za pomoć u zdravstvenim neprilikama. — Obitelj NN, Zadar

...što je izgubljeno dijete nakon duljeg vremena vraćeno. — Obitelj NN

...Gospi od brze pomoći i m. Klaudiji za jednu milost. — N. N., Varaždin

...i Petru Barbariću za razne milosti. — Terezija Jugo, Viškovo

...i m. Klaudiji za ozdravljenje. — Ivan Ćosić, Banovci

...i Gospi od brze pomoći što su se u roku od 8 dana s Bogom pomirili svi pacijenti za koje sam molila. — E. Horvat, med. sestra

...sv. Josipu i Petru Barbariću uz preporuku za zdavlje. — Mandica Miler, Nova Gradiška

...sv. Anti i svima zaštitnicima za poboljšanje zdravlja. — J. Vuk, Novska

...i Majci Božjoj Bistričkoj za sretno podnesenu operaciju. — Ankica Unjavac, Markovac

...za sva primljena dobra i podnesena zla. — Marija Horvat, Vučak

...Presv. Trojstvu i sv. Obitelji za mnoge milosti što sam ih primila prošle godine. — Dragica Zdelar, Jastrebarsko

...presv. Ranama Isusovim, sv. Josipu i svima svetima za primljene milosti. — L. F., Jalžabet

...za sinovo zdravlje. — Majka iz Đakova

...i Gospi od brze pomoći što mi je sin spašen u teškoj nesreći i ozdravio. — Jelka Šljivac, Njemačka

...i Gospi od brze pomoći za unukovo ozdravljenje i za druge milosti. — Jelka Gregur, Vaška

...i sv. Judi Tadeju za zdravlje i za sve primljene milosti uz preporuku za mir u kući i za sinovo zdravlje. — Vlatka Janeš, Gerovo

...sv. Josipu i sv. Anti za uslišane molbe u životu. — Danica Pernar, Gor. Bukovac

...i Gospi Trsatskoj što smo našli izgubljenu stvar. — N. N., Gorski Kotar

..za sve milosti što ih je primila naša obitelj. — Ivan i Marija Baćani, Bjelovar

...za sve primljene milosti. — Jandro i Anica Ercegović, Sunja

...i sv. Antunu za zdravlje — Katica Krbaklić, Ilok

...i Gospi od brze pomoći što me je utješila u žalosti. — Majka iz Podr. Sesveta

...i bl. Leopoldu za zdravlje i na uslišanoj molitvi. — Marica Kemić, Molve

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i sv. zaštitnicima na uslišanim molitvama i primljenim milostima. — Francika, Tršće

...uz preporuku za neke milosti. — Marija Arapović, Metković

...za uspješno položene ispite. — Student iz Zagreba

...bl. Leopoldu i Ivanu Merzu na uslišanoj molitvi. — U. M., Zagreb

...Gospi Trsatskoj i sv. Katarini za poboljšanje zdravlja. — Katarina Antić, Selce

...i sv. Antunu za poboljšanje zdravlja i ozdravljenje kćeri. — Anica Likić, Vareš

...Majci Božjoj Bistričkoj i bl. Leopoldu za ozdravljenje i za druge milosti. — Anđelka Kovačević, Marčani

...i svim svetim zagovornicima za primljene milosti u životu. — Marica Šešok, Kuševac

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Liljan zaliven krvlju

Piše: Izidor JEDVAJ

Nitko od ljudi nije slutio kakve sve prevrate i revolucije, požare i zgarišta sprema dvadeseti vijek koji je tek svanuo. Znao je to samo Bog koji »ispituje srca i bubrege« i kojemu je budućnost u njegovoj vječnoj sadašnjosti. On je 1902. upozorio svijet jednim znakom kakva se strahota sprema kad se razulare srca. Te je godine jedna mala djevojčica bila pozvana da svijetu, koji je spremao mnoge revolucije, pa i seksualnu, zasvjedoči da je djevičanstvo vrednije od života, pa je svoj ljiljan zalila vlastitom krvlju, da nikad ne uvene, nego da vječno sja i privlači svojom ljepotom.

Marija Goretti, kćerka Luigin i Assunte, zvana od dragosti samo »Marietta«, bila je prva od šestero djece. Roditelji su bili siromašni. Otac napušta komadić zemlje u Corinaldu gdje su živjeli i skupa s obitelji prelazi u Ferierre di Conca. Tu se udružuje s nekim udovcem Serenellijem i njegovim sinom Alessandrom i unajmljuju jedan posjed. Naporan rad, močvarno područje i malarija stajali su Luigia doskora života. Udovica Assunta ostaje sama sa šestero djece. Dok majka radi, Marietta kod kuće pere, čisti, kuha, krpa, čuva i odgaja mlađu braću i sestre. Ozbiljnost položaja utiskuje u njezin život svoj pečat, i ona izgleda sa dvanaest godina već zrela djevojka. Ne zna doduše čitati ni pisati, ali rad i Krunica obogaćuju njezine ruke i srce. Svima je draga i privlačna.

Udovac Serenelli nije svomu sinu Alessandru dao zdrav odgoj i potrebnu samodisciplinu, jer je i sam bio pijanac. Razulareni Alessandro počeo je, gonjen strašću, tražiti priliku da oskvrne Mariettin ljiljan. Više puta se približavao podmuklo i iznenada kao jastreb na lastavicu, ali se ona uvijek junački odupirala. Povjerila se majci, ali Assunta naprosto nije mogla vjerovati da bi se Alessandro usudio na takvo zlo. Ta radili su zajedno na istom polju.

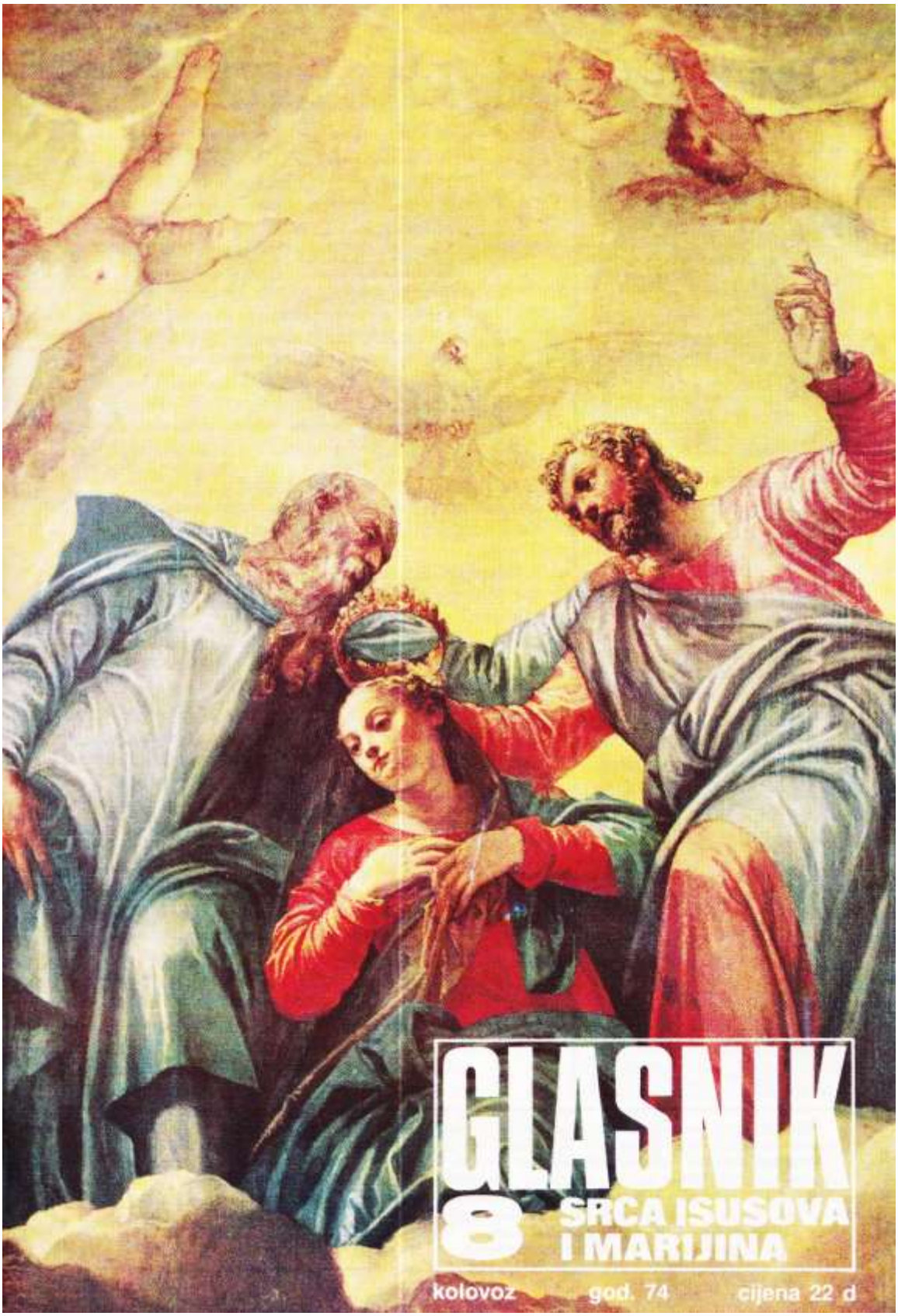
Vrućeg 5. srpnja 1902. bila je Marietta sama u kući. Najednom se kraj nje stvori Alessandro. Pohota mu je zaslijepila razum. Kad nisu koristile slatke riječi, počeo je prijetiti. Marietta je ostala odlučna da brani svoju čast. Kad je strast napokon Alessandra pretvorila u zvijer, zgrabi je, začepi joj usta da se ne bi čulo njezino zapomaganje. Mislio je da će popustiti. »Ne, ne! Ne, Alessandro, to je težak grijeh! Doći ćeš u pakao!« stenjala je Marietta. Ali je pakao već bio u njemu. Osramoćena demonska strast zgrabila je napokon kuhinjski nož. Iz 14 velikih i četiri manja uboda tekla je mučenička krv da zalije djevičansku čast.

Alessandro je zatim kukavički pobjegao, a Marietta je prenesena u bolnicu, pri punoj svijesti ponavljala: »Isuse, Marijo!« Na upit, da li oprašta ubojici, odgovara: »Da, opraštam mu! Iz neba ću se moliti za njegovo obraćenje. Poradi Isusa koji je oprostio raskajanom razbojniku i uzeo ga sa sobom u raj, i ja želim da Alessandro bude blizu mene u raju!« To je junakinja naučila u školi Krunice koju je svaki dan molila.

Svete godine 1950. papa ju je proglasio svetom pred mnoštvom od pola milijuna ljudi i njezinom rođenom majkom, da bude živa poruka našem vijeku koji se hvali seksualnom revolucijom: »Blaženi čista srca, jer oni će Boga gledati.« (Mt 5,8).

GLASNIK

8 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

kolovoz god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

PRESV. TROJSTVO KRUNI MARIJU ZA KRALJICU NEBA I ZEMLJE (VERONESE)

Na zadnjoj strani:

PLODOVI POLJA SU BOŽJI DAR ČOVJEKU U SELU I GRADU

Djevici Snježnoj

Ja gledam Te, Divna,
Na visokoj gori u sjaju i slavi,
U bisernom plaštu i smaragdnom pasu,
Sa vijencem od zvijezda na glavi.

I htio bih, Snježna,
Da pjevam sa zvijezdama oko tvog čela,
Da himnu Ti šapućem, ko na oltaru
Ruža ti šapuće bijela,
Da s brujem se složim, što kristalnu u noć
Sa usana mliječnih ljiljana romoni,
Kad velebne gore u požaru plamte,
A Angelus zvoni.

O Divna, o Snježna,
O čista, o Sveta, —
Smijem li ružom Ti okitit nogu,
Što blatnoj u posudi srca mog cvjeta?

Izidor POLJAK

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Uredníkova riječ

S raznih strana javljaju nam se čitaoci i pitaju zašto je Glasnik najedanput dobio tako tanke korice da su prozirne poput plitke vodice u potoku koji je ispila ljetna žega.

Vama je, dragi čitaoci, dobro poznato da se i rijeka naše privrede pretvorila u pličak koji je svaki dan sve tanji, i da nam se u praznim džepovima hvata paučina. Tiskara moli za ispriku i razumijevanje, pa vam evo njihovih riječi: »Vama je dobro poznato da momentalno vlada velika oskudica repromaterijala, kako u našoj grani, tako i za ostale proizvođače. Uz velike napore dobili smo ovaj nadomjestak (papira !) i nismo imali drugog izbora nego na njemu štampati korice Glasnika. Molimo vas da ove stvarne poteškoće uzmete u obzir . . .«

Bili bismo prekruti kad ove riječi ne bismo uzeli upravo onako kako su i napisane. Svima nam je teško, ali ako brige podijelimo bar kroz nužno razumijevanje, svima nam je lakše. Zato se nadamo da ćete i vi, dragi čitatelji, ovu ispriku prihvatiti.

Kolovoški glasnik vas nalazi preplanula lica; nekima od rada, a nekima od odmora. Mladi su prihvatili Jasminkovu bačenu rukavicu i pišu mu s raznih strana. Djevojke su, dakako, odvažnije, ali se nadamo da će se uskoro javiti i njegovi vršnjaci. Sveti Otac svima dovikuje: »Ne bojte se Krista !« Ljeti žanje onaj koji je u jesen sijao. I Krist nam govori da će savršenost postići oni koji budu živjeli za Njegovo Srce. Kolovoz je mjesec okupljanja po Marijinim prošteništima. To je i pravo jer Ona je naša Kraljica, Majka puna milosti. Roditelji vide kako im djeca rastu, ali se moraju pitati da li im svjedoče Očevu ljubav, jer samo tada će djeca moći moliti Očenaš. Naš Kardinal nas i dalje vodi svojim razmišljanjem o Otkupljenju kao Božjem lijeku za palu ljudsku narav . . . Glasnik želi da u obilju poslova i briga, i možda čak u dosadi, imate uza se i korisno štivo za duhovno osvježenje. Želimo vam radno, rodno i ugodno ljeto, dok se opet ne javimo i nađemo vas neke u školi, a neke u vinogradu, a svakako sve opet na radu.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. KOLOVOZ 1983. BR. 8

SADRŽAJ:

HVALA NA PISMU — — — 256
NE BOJTE SE KRISTA! — — 258
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE, S. Cetinić — — — — — 260
BISERI SRCA MARIJINA, A. Katalinić — — — — — — 261
NEKI NOVI »KLINCI«, R. Grgec 262
»OČENAŠ« U NAŠEM ŽIVOTU, J. Antolović — — — — — 263
OTKUPLJENJE JE BOŽJI LIJEK 264
OBITELJ I DUHOVNO ZVANJE, S. Kuzmić — — — — — 266
KRŠTENJE I VJENČANJE U KATEDRALI, Lj. Abianac — — — 268
MAJKA ODGOJILA KRALJA I SVECA, S. Bošnjak — — — 269
MAJKA PUNA MILOSTI, Tino — 270
DROGA JE OSEBUJAN PROBLEM, M. Nikolić — — — 272
PAVLEK, NAŠ RATISBONNE, J. Antolović — — — — — 274
PAPIN 63. RODENDAN, S. Bošnjak — — — — — — 275
SPASILA DVA ŽIVOTA, S. Kušan 276
KRŠĆANI TURISTI U NEKRŠĆANSKIM ZEMLJAMA, M. Rusan 278
NOVA KAPELA U ČOKRAMNAGORU, S. Polgar — — — 279
UZ 50. GODIŠNJICU REDOVNIŠTVA, A. Gabrić — — — — 280
RADNIKA JE MALO, S. Novotny — — — — — — 282
POTRESLO ME, E. Verlić — — 283
ŽUPA LOVRAN, A. Š. Stipin — 284
OGLASI — — — — — 285
ZAHVALNICE — — — — 286
MLADOMISNIK KONCLOGORA, I. Jedvaj — — — — — 287

Hvala na pismu

DRAGI BRATE U KRISTU!

Kao prvo, iskreno te pozdravljam! Zovem se Ljerka, a imam nepunih 26 godina. Radim već 8 godina. To je tek toliko da ti se predstavim.

U Glasniku sam pročitala tvoje pismo. Pokušat ću ti odgovoriti što ja vjerujem o Isusovu uskrsnuću. Razumijem te kad kažeš da ti je teško vjerovati u Isusovo uskrsnuće, ali te ono ipak zanima. Veliš da te čak »jako zainteresiralo«. Zainteresira ono svakoga, kad se samo malo zamisli u činjenicu da će jednog dana neminovno umrijeti, iako bi htio vječno živjeti. Ako je Isus uskrsnuo, onda svatko može imati nade.

Koliko sam te razumjela, ti do sada nisi imao doticaja s Crkvom, jer su ti roditelji zbog svog položaja u društvu ateisti, pa su i tebe tako odgajali. Moram ti priznati da do takvih ljudi, koji su ateisti zbog položaja ili povlastica, puno ne držim. Čovjek mora biti ono što jest zbog iskrenog uvjerenja na temelju traženja istine, a ne zbog raznih drugih interesa.

Što se tiče Isusova uskrsnuća, ja vjerujem da je On uskrsnuo, jer je bio Bog, a ne čovjek-genij. On je, naime, i Bog i Čovjek, jedinstvena osoba s dvije naravi, pa Ga zato i zovemo Bogočovjek. Nijedna od tih naravi nije umanjena. Što god mu pripada po ljudskoj ili božanskoj naravi, to On ima kao osoba. Zato je On kao osoba trpio i umro u svojoj ljudskoj naravi, jer božanska narav ne može biti podložna ni patnji ni smrti. On je i uskrsnuo kao osoba svojom božanskom moću, jer po ljudskoj naravi to nije mogao.

Isus Krist je umro iz ljubavi prema ljudima, ali je njegova ljubav tako jaka da On naprosto jest LJUBAV. Zato je i mogao pobijediti smrt koja je rezultat mržnje. Usput rečeno, ljubav nije ono što nam se nameće pod nos kao zadovoljenje strasti. To je egoizam koji ubija, a ne ljubav koja oživljava. Ljubiti znači sebe uložiti za dobro drugoga, a ne drugoga iskoristiti za sebe. Takvom nas je ljubavlju ljubio Isus Krist. Ako Isus nije uskrsnuo, onda On nije ni Bog, nego samo čovjek, onda danas nije živ. Ja sam, naprotiv, već toliko puta osjetila da mi je pomogao da ne mogu nipošto posumnjati da je On živ i da se za mene zauzima. Ako Isus nije uskrsnuo, onda mi idemo prema ništavilu, a tada je i to što postojimo najveća besmislica. Jasminko, svi ćemo mi uskrsnuti da primimo vječnu nagradu za svoja dobra djela, ili kaznu za svoja zla djela.

Savjest je glas Božji u tvojoj duši. Taj ti glas odobrava kad činiš nešto dobro, ili te kori ako činiš nešto zlo. Zar do svoje 17. godine zbilja nisi nikad čuo tog glasa u dubini svoje duše? Da ga možda nisi prečuo? Taj glas savjesti je tako istinit da se može oduprijeti svim prosudbama ljudi, i kao krivca progoniti nekog koga sud proglasi nevinim, i dati herojski ponos nekome koga je ljudski sud osudio. Po savjesti smo mi sami sebi najnepristraniji suci, jer po savjesti nas sudi Onaj koji nas ne vara, niti se dade prevariti.

Jasminko, ti sam kažeš da ne bi želio ostati negdje pod betonskom pločom na Mirogoju. Ne želi to ni Isus, pa je stoga i pokucao na vrata tvoga srca. Nemoj se zatvoriti, začahuriti u umišljenu sigurnost poput tolikih ljudi oko nas. Ja sam daleko sretnija od tebe jer su me odgojili kršćanski roditelji, ali sam i ja upravo zbog takvih ljudi patila 6 godina, dok nisam shvatila da je vjera uvijek osobna, a ne nekako naučena stvar. Idi i ti za svjetlom koje je Uskrsli upalio u tvojoj duši, pa ćeš sigurno doživjeti zoru uskrsnuća. Pozdravljam te iz Slavonske Požege.

LJERKA

DRAGI JASMINKO!

Da ti iskreno kažem, nisam sasvim sigurna u dobronamjernost tvoga pisma. Nadam se ipak da ono malo »peckanja« koje si u nj zavio više potječe iz sredine u kojoj odrastaš nego iz tajne kesice otrova što bi ga krio u srcu.

Pitaš se je li Krist zaista bio neki genij kad je uskrsnuo? Ne želim ti izravno obrazlagati da On nije bio genij nego Bog. Radije ti savjetujem da pretreseš ono što te potreslo, a veliš da ne znaš što je to savjest.

Da je Isus uskrsnuo, mi kršćani znamo iz vjere. Poklanjamo, naime, svoje povjerenje očevicima onih znakova koje bez uskrsnuća

nije moguće protumačiti. Sumnjaš u istinitost te vijesti? Bojiš se da bi to mogla biti samo »kolosalna obmana«? Jasminko, tebi je 17 godina i u razredu si okružen s tridesetak svojih vršnjaka. Zar se među vama može dulje održati neka laž, a da je ne raskrinkate? Zar biste vi tako lako povjerovali da vam netko servira »patku« kako je na Mirogoju jedan čovjek ustao iz groba nakon tri dana i sada hoda po gradu? Zar bi za takvu »vijest« itko od vas htio dati i nokat, a kamoli glavu? Čitaj još jednom Sv. Pismo pa ćeš vidjeti da su lažovi htjeli Isusovo uskrsnuće zataškati, a apostoli su za tu vijest dali život.

Veliš, nadalje, da te Isusovo uskrsnuće »jako zainteresiralo«. To je samo zato, što onda i ti imaš nade da nećeš ostati pod nekom betonskom pločom na groblju, kao što bi u dnu duše i želio. Upravo ta kolosalna mogućnost ne ostavlja nikoga ravnodušnim. Koga Isus jednom pohodi u srcu, taj ne može više ostati u šablonama nevjere i beznađa. Isus razgoni svaku učmalost, ali ne pravi »šou«. On nije zabavljač, mađioničar. Čitaj još jednom iste stranice Glasnika! Vidjet ćeš da uskrsnuće počinje već u ovoj našoj dosadnoj svakodnevici, jer je sjeme uskrsnuća posijano u brazde naših žrtava i umiranja iz ljubavi, a potpuno će se rascvasti kad Krist digne s nas smrtnost u koju smo zarobljeni po grijehu.

KRISTINA

MUKE JEDNE MATERE

»Davno sam prešla šezdesetu. Danas to još nisu neke staračke godine, ali za mene jesu, jer već nekoliko godina u hodu se moram pomagati sa štapom. Dok sam mogla raditi bilo je sve dobro, a sad me nitko ne trpi. I sada radim koliko mogu. Skuham jelo, pripazim na unuka, koji je inače u šestoj godini, a strašno je neposlušan. Muž mi je star i bolestan, sin me upravo mrzi, a snaha me stalno ogovara i svašta izmišlja protiv mene. Stariji unuk nije još ni pravi dečko i razvija se u grubijana.

Sin me lani dvaput tukao po glavi, a udarao me i po mojoj bolesnoj nozi. Psovao mi je majku, a to je njegova baka. Psovao mi je Krv Isusovu i oslovljavao me najprostijim izrazima. Nekada je bio jako dobar i redovito je išao u crkvu, a sada se skroz-naskroz promijenio na zlo. Svojim rođenim djetetom, unukom od šest godina, zaklinje se na kojekakve gluposti i grubosti. Kad je on takav, nije čudo što me je već i stariji unuk ošamario, a zna me i gurnuti po kuhinji kao da me silom hoće srušiti.

Ja se puno molim i postim, molim i za sina i za snahu i za unuke da bi dragi Bog meni dao snage da izdržim, a njih da obrati, da ne bi doživjeli ono što sam ja od njih doživjela.«

Jedna majka

Pred mukom koju trpe nemoćni roditelji od zločeste djece, sve su ljudske riječi blijede, jer nitko ne može utješiti ranjenu, a kamoli razočaranu ljubav. I vi ste, gospođo, i ranjena i razočarana. Vaša je sreća što ste posegnuli za pravim lijekom, a to je molitva i pouzdanje u Boga koji je kadar nagraditi sve patnje ako ih podnosimo u vjeri. Zato vam drugo i ne mogu savjetovati nego molitvu i strpljivost da križ podnesete. Osim toga, vaša će ljubav prema sinu biti samo onda prava, ako poput Isusa Krista raspetoga molite: »Oče, oprosti im jer ne znaju što čine!« Vaš bi sin i snaha ipak mogli koji put porazmisliti i o svojoj budućnosti. Blagoslovu se ne mogu nadati oni koji psuju i proklinju, koji se svojom djecom zaklinju. Neće li im djeca uzvratiti zlom koje sada vama čine? Toga se uistinu treba bojati!

Urednik

Ne bojte se Krista!

LIJEPA I DRAMATIČNA DOB

Prigodom 20. nacionalnog euharistijskog kongresa u Milanu prošlog proljeća, Papa je velikom i oduševljenom mnoštvu mladih uputio svoj topli i programatski govor. Donosimo ga s malim skraćenjima.

Ja sam među vama da vam govorim o Kristu .. Susrećući se kroz stoljeća s Kristom, ljudi su mu uvijek postavljali, i još mu danas postavljaju temeljno pitanje: 'Tko si Ti i odakle dolaziš?' Odgovor na ovo pitanje ovisi ponajviše o unutarnjem stavu onoga koji pita, od njegova unutarnjeg stava otvorenosti. Tako i vi u toj vašoj lijepoj i dramatičnoj dobi života kad cvjeta i sazrijeva vaša osobnost — tijelo, osjećaji, volja i um, ulazite u trajno istraživanje koje uvijek donosi nova otkrića. Vi također shvaćate da vaš odgovor zahtijeva od vas ulaganje čitavog života, bilo da se za nešto zauzimate, bilo da se nečemu odupirete.

KRIST JE POSTAO JEDAN OD NAS

Ne bojte se Krista! To ponavljam danas vama i svima mladima. On ne ništi vaš identitet, ne osiromašuje, ne ponižuje i ne ubija vaš razum, ne skučuje vašu slobodu. On je Sin Božji, utjelovljen, umro i uskrsnuo za naše spasenje, to jest za naše istinsko i sveobuhvatno oslobođenje. On, Bog, htio je stvarno postati jedan od nas, naš Spasitelj, naš Prijatelj, naš Brat. Uklopio se u naše probleme i naše svagdašnje drame. Osjetio je svu našu slabost, krhkost i privremenost. Iskusio je sve naše, pa i tjeskobu zbog izdajstva najbližih, i smrtnu bol. Krist, kao utjelovljenje beskrajnog Božjeg milosrđa, donio je čovječanstvu svoju poruku istine i nade, činio je čudesa, osigurao je oproštenje grijeha, a povrh svega, prinio je Ocu čin beskrajne ljubavi, žrtvu smirnicu za naše grijehe.

Pred Kristom, dragi mladi, ne možemo ostati ravnodušni. On nije samo uzvišeni Učitelj jedne etičke misli, niti je samo čovjek neobičnog religioznog iskustva, niti samo veliki prorok, ni neki posebno obdaren čovjek u kojem bi se ostvarivala posebna moralna Božja prisutnost ... Krist je zbog svoje jedinstvene ljudske i božanske naravi, zbog svojeg jedinstvenog poslanja, koje je primio od Oca, središte povijesti, čovjekov Otkupitelj, koji ulazi i zauzima u svako ljudsko područje. Zbog toga vam danas kažem: Tražite Krista nepristrano, pošteno i hrabro! Proučavajte Ga stalno i trudite se da Ga upoznate potpuno ...

OBRAĆAM SE VAMA, JER STE JAKI

Obraćam se danas riječima apostola Ivana 'vama, mladi, jer ste jaki, i riječ Božja prebiva u vama i jer ste pobijedili zlo'. Pokažite nepobjedivu snagu svoje mladosti u radosti i snazi kršćanske vjere, one vjere koja omogućuje pobjedu nad silama zla.

Vjerujte u Krista! Imajte povjerenja u Krista! Ljubite Krista! On se utjelovio da vaš razum prosvijetli istinom koja je On sâm, da vašoj volji dade snagu za dobro i razbijanje veriga grijeha, da vas oduševi da se obratite Apsolutnom i Beskrajnom, i da Ga jednostavnošću koja razoružava zovete: Abba, Oče!

Ova vjera u Krista treba da proizvede korjenitu unutarnju preobrazbu, treba da postane novi život: Živjeti u Kristu! Ovaj život u Kristu, podržavan i oplođen sakramentima, osobito Pomirenjem i Euharistijom, jest kao hod u novosti života.

Ovo vaše jedinstvo s Kristom, vaše zajedništvo s Njim, treba da se očituje i ostvaruje u zajedništvu s drugima. Vaša vjera treba da postane prisutnost i svjedočanstvo u svijetu. Ona se mora očitovati na različitim razinama vaše svagdašnjice. Treba da živite kao kršćani na svim područjima: u kulturi, umjetnosti, društvu i politici, ukratko: svuda gdje se nalazi čovjek.

POMOZITE IZGRADITI NOVO DRUŠTVO!

Vi mladi iz 1983. nov ste naraštaj koji je nadvisio i prozreo besciljna lutanja prijašnjih godina. Razdoblje pobuna je završeno. Ono pripada prošlosti. Vi, kao i svi mladi, želite donijeti nešto novo, nešto neobično, nešto izvorno vaše i mladenačko u društvo. Želite ga preobraziti, i to dubinski, u njegovim temeljima. To je ta »velika nada« koju vi mladi Kristovi vjernici treba da nosite, darivajući velikodušno svoj doprinos u idejama, u inicijativama, u prijedlozima, u vremenu, u žrtvama.

Pomozite izgraditi novo društvo u kojem će ljudski život biti poštivan, čuvan i zaštićivan počev od začeća pa kroz sve kasnije njegove etape. Neka se posluša plač tolikih nevinih prije vremena pobijanih.

Pomozite izgraditi novo društvo u kojem djeca i siromasi neće doslovce umirati od gladi, dok bogati narodi bezobzirno bacaju ostatke svojih obilnih gozbi.

Pomozite izgraditi novo društvo u kojem se društveni novac neće trošiti na naoružanje, nego za društveni napredak građana, za njihovo privredno blagostanje, za njihovo zdravlje i školovanje.

Pomozite izgraditi novo društvo u kojem će biti stvarno dopušten pluralizam ideja i shvaćanja, te da se ne događa da vlastodršci budu uvjereni da imaju pravo potajno ušutkati ili čak uništiti one koji se ne svrstavaju uz njihovu ideologiju moći.

Pomozite izgraditi novo društvo, u kojem njegova trajna i uredna preobrazba neće biti povjerena utopliji nasilja i nasilničkoj revoluciji.

Nasilje, bilo fizičko ili psihičko, rađa samo razdorom, smrću, žalošću, suzama.

Pomozite izgraditi novo društvo, u kojem mladi, vaši vršnjaci, neće biti prisiljeni da traže prividnu sreću u drogi, jer droga ubija mladost i njezine ideale.

Pomozite izgraditi novo društvo, u kojem će i oni koji više ne mogu proizvoditi ili trošiti po nesmiljenim zakonima današnje potrošačke privrede, biti poštivani i zaštićeni zakonima koji su u skladu s čovjekovim dostojanstvom.

Pomozite izgraditi novo društvo u kojem će se održavati i ostvarivati pravda, istina, ljubav, solidarnost i uzajamno služenje.

BUDITE SVJEDOCI NADE!

U svijetu, koji kao da polako popušta napasti indiferentizma, nihilizma, teoretskog i praktičnog materijalizma, očajanju, vi mladi biste trebali biti navjestitelji, ostvarivatelji i svjedoci kršćanske nade, bez straha, bez nemira, klanjajući se Gospodinu, Kristu u svojim srcima, kako preporučuje sveti Petar, uvijek spremni da odgovorite svakom tko god vas upita za razloge nade koja je u vama. Na taj način vaš će život doista biti zajedništvo s Kristom i zajedništvo s braćom.

Predragi, jedna od prvih riječi koju sam izrekao na dan svečanog početka svog pontifikata, bila je riječ posebnog povjerenja u mlade. Danas također kažem vama mladima, (...) vi ste moja nada, nada Crkve, nada društva. Snagom svoje mladenačke vjere vi podržavate nadu u jedan svijet obnovljen u Kristu... Budite hrabri! Papa je s vama! Crkva je s vama! Krist je s vama!

Srce Isusovo obećaje revnost i savršenost

Piše: Srećko CETINIĆ

»REVNE ĆE SE DUŠE UZDIĆI DO VELIKE SAVRŠENOSTI!«

(8. Obećanje)

Proslavljeni Krist želi proslaviti čovjeka. Stoga svima koji Ga slušaju predlaže: »Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski.« Taj uzvišeni poziv i poticaj na nasljedovanje Očevih vrlina, kao što su ljubav, milosrđe i praštanje, prihvaćaju sve revne duše. U njima se tijekom života razgara oganj koji je Krist došao baciti na zemlju. Revne duše sve bolje i bolje razumijevaju da je Krist dao samog sebe za naše otkupljenje i očišćenje da budemo njegov izabrani narod, revan u djelima ljubavi.

Sv. Pavao nastoji da se u tim revnim dušama, koje teže za ljubavlju, žar duha što više raspiri. Zato u svom prvom pismu Korinćanima piše: »Budući da vruće čeznete za duhovnim darovima, nastojte ih i postići u izobilju na izgradnju Crkve!«

Zahvaćene snagom Duha, revne se duše više od ostalih trude u izgradnji Crkve, pa zato i više od ostalih osjećaju kako im Krist pruža svaku pomoć iz obilja svoga Božanskog Srca.

Sv. Margareta Marija piše: »U ovome svetom Srcu sadržano je beskrajno blago milosti i blagoslova. Ne poznam ni jednu drugu vježbu pobožnosti koja bi, kao ova pobožnost, u tako kratko vrijeme i na tako prikladan način uzdigla dušu do najviše savršenosti i podržavala je u doživljavanju istinske slasti duhovnog života.« To je moguće, jer je Isus, »postigavši savršenstvo, kadar učiniti zauvijek savršenima one koje posvećuje.«

Tko revno i vjerno štuje Kristovo Srce, ne računa ni s kojom osobnom prednošću, nego se pouzdaje jedino u Njegovu milost i slijedi Isusa, uvjeren da mu nitko ne može nauditi dok god bude zanesen za dobro. Kristova ljubav potpuno njime ovladava. On je uistinu milosrdan poput Krista, oprašta i prijateljima i neprijateljima, pa čak i progoniteljima. Svojski se brine ne samo za dobre, nego jednakom mjerom i za nezahvalne i opake. Zato i zlo uvijek svladava dobrim, jer raste u spoznaji i ljubavi.

Revne duše, »zahvaćene Kristom«, ni u čemu ne kažu Bogu: »Dosta!« nego trče prema cilju da postignu nagradu, nebesko stanje u koje nas je Bog pozvao po Isusu Kristu. Zaboravljajući uvijek ono što je prošlo, trče za onim što je pred njima.

Ustrajna pobožnost prema Kristovu Srcu osposobljava revne duše da se neprestano pripremaju za slavni susret sa svojim Gospodinom, koji se i sam priprema »da si predvede Crkvu krasnu, bez ljage i nabora, bez bore i ičega tomu slična, svetu i bez mane.« Stoga im i pomaže, »da rastu i obiluju u ljubavi prema svima kako bi utvrdio njihova besprijekorna srca u svetosti pred Bogom.«

Uistinu, revne će duše postati skroviti mističari čovjekove svagdašnjosti koji Boga motre u svakime čovjeku, pa Mu u njemu i ljubav iskazuju; revne će duše postati i nekrvni mučenici koji i uz najveća odricanja i samoprijegor održavaju djelotvoran dijalog sa svojim bližnjim; revne će duše postati neumorni misionari koji svima nose i dijele kruh dobrote; revne će duše postati proroci koji usred silovitosti zla doživljavaju pobjedu dobra. Nadasve, revne će duše postati »ljudi vjere kojima je sve moguće«.

»ZDESNA TI JE KRALJICA U ZLATNOJ ODJEĆI«. (Ps. 45)

(Blagdan Marije Kraljice, 22. kolovoza)

Biseri Srca Marijina: majčinsko i kraljevsko dostojanstvo

Piše: Ante KATALINIĆ

U evanđelju sv. Luke čitamo kako je Anđeo na dan Blagovijesti navijestio Mariji da će roditi Sina »koji će kraljevati u domu Jakovljevu dovijeka, i kraljevstvu njegovu neće biti kraja« (Lk 1, 33). Iz toga lako izvodimo zaključak: Ako je Sin Kralj, onda je i Majka Marija Kraljica. Zašto? Zato jer je od časa kad Ga je začela, njezin Sin bio Bog i Čovjek (Bogočovjek!), dakle Kralj i Gospodar svega. U sličnom smislu moramo tumačiti i riječi kojima je sveta Elizabeta pozdravila Mariju: »Otkuda meni to da Majka Gospodina mojega dolazi k meni? (Lk 1,43). Ona Ga ovdje naziva Gospodinom. Ako je Sin Gospodin, onda je i Majka Marija Gospođa, Gospodarica, Kraljica.

Na temelju tih riječi sv. Luke, već su najstariji sv. Oci Mariji pripisivali kraljevsko dostojanstvo i vlast. Sv. Efrem Sirski, duboki teolog i nježni pjesnik, već u 4. stoljeću kliče: »Uzvišena Djevice i Gospodarice, Kraljice i Gospođo, pod svojim me plaštom štiti i čuvaj!« Međutim, Marijina kraljevska vlast ne proistječe samo iz njezina bogomajčinstva, nego također iz njezine uloge pod Isusovim križem. S Kristom je surađivala u njegovu djelu otkupljenja, pa je stoga Suotkupiteljica. Skupa s Kristom zaslužila je milosti pa ih skupa s Njime i dijeli, dakle, Djeliteljica milosti. U Božjem Kraljevstvu je sredstvo vladanja milost. Dakle, Marija je naša Vladarica, Gospodarica, Kraljica.

Premda je naša Vladarica, Kraljica, Marija uvijek ostaje našom Majkom. Njezina kraljevska vlast nosi pečat majčinske ljubavi i dobrote, obilježena je milosrđem i toplinom majčinskog srca. Zauzima se kod Boga za svakog pojedinca, za sve kršćane, za čitav ljudski rod. Kad je papa Pijo XII. godine 1954. svečano proglasio blagdan Marije Kraljice, u svom prigodnom pismu na čitavu Crkvu navodi i ove riječi pape Pija IX: »Majčinski se zaista prema nama odnosi, i vodi brigu za naše spasenje, za cijeli je ljudski rod zabrinuta, Gospodin Ju je postavio za Kraljicu neba i zemlje... i Ona, stojeći s desne jedinorođenoga Sina svoga... svojim majčinskim molitvama žarko moli, a što moli to i prima, i ne može Joj molitva biti uzaludna.«

Eto, zbog toga Mariju zovemo našom nadom, našim pouzdanjem. Ima majčinsko srce, pa razumije sva naša trpljenja. Ima kraljevsku vlast, pa nam u svemu može pomoći.

Majka i Kraljica! Ni jedan od tih naslova ne možemo Joj oduzeti. Marija je nada svakome od nas i čitavom ljudskom rodu. Nadahnut tim mislima, današnji je sv. Otac Ivan Pavao II. posvetio čitav svijet Bezgrješnom Srcu Marijinu. Bilo je to u Fatimi, 15. svibnja prošle godine. Slušali smo Papine riječi: »Čuj naše vapaje... povjeravamo Ti ljudski rod... zemaljsku i vječnu sudbinu ljudi... izbavi nas od nuklearnog rata i samorazaranja...«

Hrvatski se narod u svojoj burnoj prošlosti Njoj bezbroj puta utjecao i kod Nje nalazio zaštitu. Zato Je iskreno i štuje. Majka je, pa hoće pomoći, Kraljica je, pa može pomoći.

Neki novi »klinci«

Piše: prof. Radovan GRGEC

— Mama, kažeš mi da ne psujem, a tata je sinoć dva puta opsovao!

— Tata, kako sam se ja rodio?

Takva i slična pitanja upozoravaju nas na našu dužnost da riječju i primjerom budemo pravi roditelji i odgojitelji svoje djece. Danas je ta dužnost vjerojatno teža nego prije. Nestankom patrijarhalnih obitelji kao da nestaje i roditeljski autoritet. Novi naraštaji nekako su znatiželjniji, samosvjesniji, kritičniji prema starima. Dođoše »neki novi klinci«, koji od svojih roditelja traže više, a daju im manje. Bar tako nam se čini. No, možda su oni koji daju manje baš roditelji, koji svojoj djeci posvećuju premalo vremena, pažnje i ljubavi?

U našim »standardnim« i »vikendaškim« troćlanim i četveročlanim obiteljima, gdje su obično oba roditelja u radnom odnosu, praznici su možda jedino vrijeme kada se otac i majka nađu preko cijeloga dana sa svojom djecom oči u oči. Tad mnogi, bez posredstva raznih »servisa«, otkrivaju kako je zapravo teško biti roditelj i odgojitelj, a pogotovo roditelj brojne obitelji, otvorene ljubavi i životu.

Oče, majko, kraj vas raste i gleda vas mali čovjek, vaše dijete, kojemu možda posvećujete premalo pozornosti, na čiju prisutnost možda katkada i zaboravljate. Ne zaboravite da je pravo roditeljsko i obiteljsko ozračje najvažnije za duhovni i tjelesni rast toga malog čovjeka. Dva oka vas gledaju, dva uha vas slušaju i jedno malo srce kuca i osjeća otkucaje vašega srca i pamti vaše postupke.

Kršćanski roditelji trebaju i danas ta mala bića odgajati za potpune ljude i korisne članove društva i domovine, za nove svece i heroje, kao što je npr. bio Frédéric Ozanam, francuski Ivan Merz, ili o. Damjan, apostol gubavaca. Djeca trebaju postati karakterne osobe, ljudi na svom mjestu, bili oni piloti ili kirurzi, radnici ili seljaci. Odgojiti dijete za »ideale silne vječite«, kako bi rekao Kranjčević, važnije je od poznavanja »bontona« i »pravila igre« radi snalažljivosti i uspjeha u društvu. Kršćanski roditelji trebaju biti i prvi vjerski odgojitelji svoje djece, trebaju s njima zajednički moliti i sudjelovati u Euharistiji, biti im i prvi katehete. Stoga ne smijemo zaboraviti ni na katehezu odraslih. Kod nas postoje i katehetski priručnici za odrasle, kao npr. »Naša vjera« i »Kristova nauka« (u izdanju HKD sv. Ćirila i Metoda).

Bez prave obiteljske klime nema ni pravog seksualnog odgoja djece i mladih. »Novi klinci« znaju, dakako, da djecu ne donosi roda. Ako mamu ili tatu zapitaju kako djeca dolaze na svijet, valja im to reći na prikladan način. Seksualni odgoj treba biti prvenstveno odgoj za ljubav, a ne puka informacija o biološkom procesu.

Dakle, dječje oči gledaju što ćemo učiniti, dječje uši slušaju što ćemo reći. Pred nama roditeljima nalazi se težak zadatak i odgovornost, koju ne možemo prebaciti ni na koga drugoga. Iskoristimo i nove prilike za odgoj i obrazovanje »nove« djece, za ljubav i prijateljstvo s njima. Omogućimo djeci da se ogriju na toj ljubavi koja im je potrebna kao hrana, zrak i sunce!

DA BI U SVOM ŽIVOTU POČELI OSTVARIVATI »OČENAŠ« SVI KOJI GA IZGOVARAJU

»Očenaš« u našem životu

Govoreći prije molitve »Anđeoskog pozdravljenja« 27. lipnja 1980. Ivan Pavao II. je svima stavio na srce upravo molitvu, jer ju danas ugrožavaju tri opasnosti: opasnost od onih koji mole, ali brzo gube pouzdanje ili želju za molitvom; opasnost od onih koji nikad nisu naučili moliti ili koji ne znaju moliti u kontekstu današnjeg svijeta; opasnost od mladih koji molitvu svoga djetinstva nisu dalje razvili.

Prema Sv. Ocu obnova molitve mora se oslanjati na dva elementa: na Božju riječ i na Duha koji moli u nama. Zatim se Papa zahvalio svima koji mole za njega i s njim za sve velike potrebe svijeta. Obratio se posebno članovima »Apostolata molitve« nazvavši taj apostolat prvim, temeljnim i najopćenitijim apostolatom za svakoga od nas. Pozvao je tom zgodom sve kršćane na molitvu, jer »molitva je prva fronta na kojoj dobro tuče zlo, ona je sredstvo za pobjeđivanje zla dobrim, za zadobivanje milosti i milosrđa za svijet, sredstvo koje nam pomaže da živimo životom sinova Božjih.«

Najodličnija i ujedno najraširenija molitva je »Očenaš«. To je molitva Gospodnja, jer nas ju je naučio moliti sam Gospodin Isus. Ova nakana Apostolata molitve poziva sve molitelje Očenaša da tu molitvu tako mole, da bi po njoj bio izgrađen i njihov život.

Što to znači? — Tertulijan je pisao da je Očenaš »sažetak svega Evanđelja«. Prema tome, živjeti po Očenašu znači živjeti po Evanđelju, koje nam je osnovno pravilo kršćanskoga života. Živjeti po Očenašu znači svaki dan posvetiti nešto vremena za molitvu, i to onakvu koju ćemo više moliti srcem nego li umom ili samo usnama. Očenaš je upravo molitva srca, koju dijete upravlja svome milosrdnome Ocu. Ona izražava osjećaje sveopćeg sinovstva prema Bogu i sveopćeg bratstva među ljudima. To konkretno znači: osjećati solidarnost sa svim ljudima, dobrima i zlima, sve više shvaćati što znači da se i Krist učinio našim bratom. On je ljubio sve i solidarizirao se sa svim što je ljudsko, osim s grijehom. Ljubio je čovjeka grešnika, ali mrzio grijeh.

Živjeti prema Očenašu znači prožeti njime ne samo vrijeme svoje molitve, nego i svu svagdašnjost, sve svoje odnose s ljudima, u prvom redu s ukućanima, s drugovima na poslu, sa svima, s kojima se susrećemo.

Prošnje Očenaša proizašle su iz Božjega Srca. One su najplemenitije želje Bogočovjeka Isusa Krista. Sveta Mala Terezija otkrila je u molitvi »da Bog ne daje isprazne želje«. Ona je na taj način živjela prema Očenašu, molila, radila i trpjela, i tako ispunila svoju misiju surađujući s Ocem i Sinom i Duhom Svetim na djelu otkupljenja ljudi. Proživljavajući Očenaš, postala je pravi apostol molitve i velika misionarka.

Josip ANTOLOVIĆ

Otkupljenje je Božji lijek

Za razmišljanje ćemo opet uzeti jedan dio poslanice koju je zagrebački nadbiskup kardinal Franjo Kuharić uputio svojoj Crkvi u ovoj Svetoj godini Otkupljenja. Poslanica govori o otkupljenju cjelovitog čovjeka s naglaskom na otkupljenju tijela koje je u suvremenom svijetu svedeno na robu za uživanje, a time je degradiran čovjek kao osoba. Vratiti tijelu dostojanstvo koje mu pripada, znači vratiti dostojanstvo čovjeku kao osobi.

VIDLJIVI SVJEDOCI USKRSNE BUDUĆNOSTI

»Otkupljenje je Božji lijek svijeta: istinom, svetošću, novim životom. Crkva mora pružati svijetu taj Lijek. Ne može nikomu za volju od toga odustati. Istina se ne smije prešutjeti. Svjetionik se ne smije ugasiti. Otkupljenje je uvijek radalo svjedoke. To je njegova plodnost i danas. Svjetlost je vidljiva u tami. Posebno svjedočanstvo plodnosti Otkupljenja uz tolike svece i pravednike jesu oni muževi i žene koji su kroz povijest Crkve sve do naših dana, »poradi kraljevstva nebeskoga« (Mt 19,21) birali svjesno stanje celibata ili zavjeta djevičanstva. Oni su na osobit način znak otkupljene seksualnosti. Djevičanski Bogočovjek htio je da u njegovoj Crkvi, dok je još hodočasnica na putu u apsolutnu, uskrsnu budućnost, bude vidljivih svjedoka te budućnosti, te eshatološke nade. Uskrsnućem će biti savršeno i potpuno dovršeno otkupljenje i čovjekova tijela. U proslavljenom tijelu spolnost više neće imati zemaljske svrhe. Zato je Isus rekao saducejima, »koji vele da nema uskrsnuća«: »U zabludi ste jer ne razumijete ni Pisma ni sile Božje. Tà o uskrsnuću niti se žene niti udavaju, nego su kao anđeli na nebu« (Mt 22, 23. 29—30).

Tu budućnost sada u Crkvi svjedoče djevičanske duše. Vjerne nadahnuću Duha Svetoga, jačane silom Božjom, ne osjećaju se nimalo prikraćene, ni osiromašene. Naprotiv, dokazuju posebnu plodnost Otkupljenja još širom ljubavlju koja ih oslobađa za veću velikodušnost prema Bogu i ljudima. Ti su muževi i žene djevičansko lice Crkve. Slijede djevičanskog Isusa i njegovu djevičansku Majku. Tjelesna njihova nepovredivost izražava bogatstvo djevičanske duše i neopozive pripadnosti Bogu. Kolike su svete djevice Crkve svoje djevičanstvo spašavale cijenom mučeništva! Bilo ih je i u hrvatskom narodu u prošlosti i u našem vremenu.

PRIMJER I POZIV MLADIMA I OŽENJENIMA

Ti muževi i žene primjer su i poziv mladima i oženjenima da žive dostojno Otkupljenja. Predbračna čistoća i bračna čistoća plodnost su Otkupljenja, također. Nevini mladići i djevojke plod su Otkupljenja. Bogatstvo su Crkve. Blagoslov su za narod. Nosioci su svjetlije budućnosti. To su slobodne ljudske osobe koje snagom Duha Svetoga pobjeđuju starog čovjeka u sebi i svijet grijeha oko sebe. To su ljudi jake slobode koji ne padaju pred mitovima i idoli-

ma ovog svijeta; gospodari su požude, a ne robovi. Otkupljenje uzdiže i bračne drugove u novo poimanje ljubavi i seksualnosti. Snaga Duha Svetoga očituje se i u njihovoj čistoći koja čuva dostojanstvo osobe i pročišćuje ljubav; liječi je od svakog egoizma. »Sve mogu u Onome koji me jača« (Fil 4,13).

Neki su se protiv takvog poimanja seksualnosti pozivali čak na Drugi vatikanski sabor. Međutim, Sabor nije zanijekao nijedne objavljene istine, nijednog moralnog principa. Dao je tome posebne naglaske. »Božja riječ poziva više puta zaručnike i supruge da hrane i njeguju čistom ljubavlju zaruke, a nerazdijeljenom i pročišćenom ljubavlju brak... Tu ljubav se Gospodin udostojao iscijeliti, usavršiti i uzdignuti je posebnim darom svoje milosti i ljubavi... Daleko dakle nadvisuje puku erotičku privlačnost koja, budući da se uzima egoistički, brzo i bijedno iščezava.«

PROBLEME NE RJEŠAVA ZABLUDA NEGO ISTINA

»Mladež treba na vrijeme i na prikladan način poučiti — i to najbolje u krugu obitelji — o dostojanstvu bračne ljubavi, njezinoj zadaći i njezinom izražaju: tako odgojeni u čistoći, moći će u svoje vrijeme nakon čestitih zaruka poći na vjenčanje« (Radost i nada, br. 49). Ako ima problema, oni se ne rješavaju zabludom, nego istinom! Pošast rastava ima najvećim dijelom svoj uzrok u erotičkoj slobodi za vrijeme mladosti.

Dragovoljno prihvaćanje bezženstva (celibata i zavjeta djevičanstva) Sabor smatra darom Božjim. »Budući da su evanđeoski savjeti Bogu posvećene čistoće, siromaštva i poslušnosti osnovani na Gospodinovim riječima i primjeru i preporučeni od Apostola i Otaca, od učitelja i pastira Crkve, Božji su dar, koji je Crkva primila od svojeg Gospodina i po Njegovoj ih milosti uvijek čuva« (Svjetlo naroda, br. 43). Za taj je poziv naš Spasitelj rekao: »Ne shvaćaju toga svi, nego samo oni kojima je dano... Tko može shvatiti, neka shvati!« (Mt 19, 11. 12).

SEKSUALNA RASPUŠTENOST UBIJA SAVJESTI

U ovoj Svetoj godini Otkupljenja, mi, sinovi i kćeri Crkve, posebno pak biskupi i prezbiteri, poslani da u ime Božje donosimo ljudima dar Otkupljenja, moramo ozbiljno razmisliti i te teme. Blatna poplava preplavljuje naš narod i svijet. Seksualna raspuštenost — bludnost, čini slijepim duh za Božje stvarnosti. Ubija savjesti. Mi ne smijemo kapitulirati pred tim događajem. Izdali bismo Boga i čovjeka. Moramo imati hrabrosti govoriti o čistoći, premda je ta riječ već izišla iz upotrebe suvremenog govora. Međutim, čisti znaju za radost čistoće i neće se ustručavati o tome govoriti. Mladi će shvatiti da ne mogu prihvatiti Otkupljenje ako se ne odluče za čist život. Oni će se uvjeriti da je nevino srce uvijek otvoreno Otkupitelju. Baš tu možemo primijetiti riječi Spasiteljeve: »Blago čistima srcem: oni će Boga gledati!« (Mt 5,8).

O svemu tome treba voditi računa u katehezi, u homiliji, a osobito u ispovjedaonici. Propusti u toj stvari mogu biti suradnja u zlu i svetogrđima. Krive pak ideje su teška krivnja protiv Otkupljenja. Upropastiteljima i upropaštenima reći će Otkupitelj čovjeka: »U zabludi ste!« Ako je masovna pričest posljedica zavedene savjesti, onda to nije pričest Otkupljenja; lijek mrtvima ne koristi.

EUHARISTIJA JE OKREPA ZA ŽIVOT ČISTOĆE

U Svetoj godini Otkupljenja uz Euharistiju sakrament pomirenja dolazi u središte pažnje. Samo dobrom ispovijedi događa se u čovjeku grešniku Otkupljenje. Iskrenost, kajanje, odluka, elementi su obraćenja, a bez takvog raspoloženja nema oproštenja.

Euharistija je hrana čistih duša! Jakost je za život čistoće.

Molitva, sakramenti, razmišljanje Božje riječi, izbjegavanje bližnje grješne prigode, sve su to uvjeti da slabi čovjek može živjeti čudesnu ljepotu Otkupljenja. Duh treba hraniti istinom i jačati milošću, pa će mu i tijelo biti otkupljeno za slobodu kojoj se raduju djeca Božja.

Ovim razmišljanjem sigurno nije iscrpljen sav sadržaj teme, ali upućuje na bitno. Posebno preporučam da se u pripravi za brak proučava s mladima Pobudnica Sv. Oca Ivana Pavla II. o obiteljskom zajedništvu: »Familiaris consortio« iz 1981.

Obitelj i duhovno zvanje

Piše: Stjepan KUZMIĆ

Tko je do sada redovito pratio u Glasniku ovu rubriku »Krist poziva«, mogao se uvjeriti da Bog ima svoj plan sa svakim čovjekom. On svakoga poziva i od svakoga očekuje odgovor. Neke ipak zove da Ga slijede izbližega, i da na osobit način sudjeluju s Njim u djelu spasenja ljudi. Radi se o slobodnom i besplatnom pozivu koji traži slobodan i velikodušan odgovor, pristanak bez računa. Kod toga odmah pomišljamo na svećeničko ili redovničko zvanje.

ZA ZVANJE TREBA POGODNO TLO

Kada i kako se rađa svećeničko, odnosno redovničko zvanje?

Svako zvanje ima svoju povijest. Prvi znaci mogu se očitovati već u najranijem djetinjstvu. Ono nikne i polako sazrijeva u svijesti djeteta, dok ga ono negdje na prijelazu u mladenaštvo ne očituje svojim roditeljima, svećeniku, ili nekoj drugoj osobi u koju ima puno povjerenje. Naiđe li na ohrabrenje i potporu, oduševljeno će ga razvijati do tog stupnja da ga u zrelosti odlučno i jasno prihvati i krene posebnim putem kojim ga Bog zove.

Ima zvanja koja se otkriju iznenada, u jednom trenutku milosti, pa čak i u ozračju koje ne pogoduje vjerskom doživljavanju. Takav je, na primjer, slučaj svetog Pavla i mnogih drugih obraćenika, i to nije ništa čudno. Gospodin bira za svoju službu koga sam hoće, i nema sumnje da On može sebi naći »posudu izabranu« i tamo gdje se mi najmanje nadamo. Zato i ima među odraslim osobama slučajeva da netko najedanput osjeti u duši privlačnost za duhovno zvanje pa ga i ostvari. Ipak, to su iznimni slučajevi. Gospodin redovito traži svoje službenike u sredini koja odiše vjerskim duhom, koja vječnim vrednotama pridaje najveću važnost. Zato osnovna ljudska zajednica, obitelj, ukoliko je kršćanska, veoma pogoduje za dar i razvoj duhovnog zvanja.

ULOGA OBITELJI U ZVANJU

Kakva bi trebala biti obitelj da bi se u njoj moglo »posijati«, niknuti i odgojiti duhovno zvanje?

To je samo obitelj zdravog kršćanskog odgoja, gdje se mudro postupa s djecom, gdje se živi u uzajamnom povjerenju, slobodi i ljubavi. No, riječi sloboda i ljubav valja uzeti u njihovu izvornom značenju, bez nekih primisli i dvoznačnosti.

Odgojiti dijete za slobodu, znači osposobiti ga da se pomalo samo usmjerava prema istinskim vrijednostima, pomoći mu da te vrijednosti samo otkriva i usvaja, a ne da mu se nameću; znači poduprijeti djetetovu odvažnost da se ostvaruje na sebi svojstven način, priviknuti ga da se u svakom svom nastojanju pita: »Zašto?«, da istražuje poticaje koji ga vode i razloge zbog kojih ustraje. Isus nam u Evanđe-

lju kaže: »Istina će vas osloboditi.« U našem slučaju to znači: spoznati i slijediti izvorno svoj cilj i put.

Pojam ljubavi je možda još zamračeniji od pojma slobode. Stvoriti u obitelji ozračje ljubavi, znači, dati drugome prostora za život i razvoj. Ljubav se ne očituje riječima nego djelima, darivanjem sebe drugome za njegov rast i napredak. Najsavršeniji uzor takve ljubavi imamo u osobi Isusa Krista. Njegove riječi i susreti s ljudima su upravo zato spasonosni jer iza njih stoji On sa svojim djelima. U obitelji, gdje nema uzajamne podnošljivosti, gdje ima mnogo sebičnih računa, nemoguć je rast u ljudskosti i sazrijevanju osobnosti.

Ipak, sve ovo što smo do sada nabrojili, nije po sebi dovoljno da u obitelji nikne klica duhovnog zvanja. Ako je istina da djeca za svoj razvoj trebaju uzore, onda je neophodno da im roditelji o njima govore i potvrđuju ih svojim životom. Ne možemo, naime, nekoga u nešto uvjeriti, ako sami nismo u to životno uvjereni. Prema tome, kršćanska bi obitelj trebala živjeti svjesna svog poziva, o čemu smo već prije govorili.

DUHOVNOST OBITELJI I ZVANJE

Božji poziv nipošto ne guši čovjekovu slobodu, kako neki misle, pa im se čini da su tek onda »slobodni« kad i Bogu rekne »ne«! Božji poziv jest veoma zahtjevan, a ponekad može izgledati i tvrd, ali on je uvijek odmjeren pojedincu i usklađen s njegovim mogućnostima.

Obitelj, koja želi da netko od njezinih članova usmjeri svoj život prema svećeničkom ili redovničkom zvanju, mora sama proživljavati svoju vjeru. U njoj, kao u Crkvi u malom, mora vladati duh molitve. Tek kad roditelji kroz molitvu u vjeri shvate da je i njihov bračni život sakramenat, put posvećenja, poziv primljen od Boga, moći će prema duhovnom zvanju usmjeriti i svoje dijete.

Mnogo puta se čuje mlade kako jadikuju: »Neću se ženiti da ne učinim glupost kakvu su učinili moji roditelji!« To je porazna činjenica. Odrasli mogu druge učiti o životu samo primjerom, a ne riječima. Život roditelja je za djecu primjer (uzor) kako se odgovara na životni poziv i djeca ga vrlo dobro zapažaju. Zato roditelji moraju proživljavati svoju duhovnost, živjeti s Bogom, u svim oblicima svoga života: u brizi za vremenito uzdržavanje obitelji, u brizi za duhovni rast, u brizi za kulturni napredak, osjećajno sazrijevanje itd. Takav cjelovit život omogućuje roditeljima pravilan pristup djeci kad im naviještaju Evanđelje i uvode ih u sakramentalni život.

ULOGA MAJKE

Stara poslovica kaže: »Zvanje se rađa u majčinu srcu.« To je velika istina, ali ne i potpuna. Dijete ima i oca i majku. Ako bi samo majka radila za duhovno zvanje svog djeteta, a otac bi bio posve ravnodušan, moglo bi takvo zvanje biti previše navezano na majku, ostati krnje. Idealnije je ako oboje roditelja tako odgajaju svoju djecu da od malih nogu nauče razlikovati prave vrijednosti od prividnih. Tada roditelji neće upasti u jednu od mogućih nastranosti: da djecu nagovaraju da idu u svećenike ili redovnike, ili da ih odvraćaju od tog puta, nego će doživjeti kako je istinita ona riječ svetog Ivana Don Bosca: »Najljepši dar što ga Bog daje roditeljima jest sin svećenik ili kćerka redovnica.« To je dakle dar roditeljima, a ne samo jednome od njih, za njihovu zajedničku vjernost braku kao svjedočanstvu za Kraljevstvo Božje, a ne zaslužena plaća.

Istaknimo još i to, da je za nicanje i razvoj duhovnih zvanja, daleko pogodnije tlo obitelji s brojnom djecom, nego obitelj s jedincem. Jedinci ili jedinice lako se, naime, pretvore u sebičnjake, jer nisu ni s kim naučili dijeliti dobra što ih imaju, i posve su okrenuti svojim interesima za koje su živjeli i roditelji. Tko raste i odraste misleći samo na sebe, nije kadar biti svećenik ili redovnik, jer to je poziv na život za druge.

Krštenje i vjenčanje u katedrali

Prvi svibnja 1983. ostat će nezaboravan dan za mnoge kršćane u Sarajevu, a pogotovo za jednu skromnu mladu obitelj. Prvi je to dan lijepog Gospinog mjeseca i blagdan sv. Josipa Radnika. Toga dana otac te mlade obitelji primio je sveto krštenje zajedno sa svoje troje djece. On je povrh toga primio Potvrdu, Euharistiju i Ženidbu. Sve u jedan dan! Obilje milosti; Bogu hvala! Sve je to bilo spojeno s Misom u 11 sati.

Gledala sam s kora tu šaroliku grupicu pred stepenicama Svetišta. Dragan je bio oženio Nedu, mladu vjernicu iz Hercegovine. S njom je više puta odlazio na svetu Misu. To mu se tako svidjelo da je zaželio primiti Krst. Svoju je želju saopćio susjedi, dobroj baki Mariji. Ona mu je obećala pomoć. Pošla je k župniku i to mu saopćila. Župnik ga je dugo i strpljivo poučavao kao pravog katekumena. Toj Draganovoj odluci radovali su se svi, a osobito Neda i njezini roditelji. Baka Marija se o svemu brinula. Dirljivo je bilo gledati kako ih sve dovodi u crkvu na Misu, a poslije Mise pred veliko jubilejsko raspelo da ga poljube. Poljubili bi ga najprije odrasli, a potom bi podigli djećicu da ga i ona poljube.

Dalibor ide u treći razred osnovne škole, Sandri je pet godina, a maloj Adeli tek tri. Baki Mariji sam rekla neka mi Dalibora i Sandru dovede na vjeronauk. Odmah su se lijepo uklopili među ostale vjeroučenike. Baka im uvijek kupi nekoliko svježih kifli i trokutića sira. Mala Sandra to velikodušno podijeli sa svojim kolegicama. Nije ni malo sebična. Vrlo je bistra i veoma brzo je naučila recitaciju za majčin dan. Dalibor ima lijep glas i odlično pjeva. Obadvoje se ističu vjeronaučnim znanjem. Vele da ih je to naučila njihova dobra susjeda, baka Marija. Ona svake večeri dolazi s njima u katedralu na Misu. Sandru posebno voli pa joj je sada i kuma na krštenju. To dijete cijelu Misu izdrži mirno i sklopljenih ruku. Samo se ponekad obazre na mene i veselo mi se nasmiješi, a onda opet dalje prati Misu. Baka veli: »Ona mi je sve. Ona me vodi jer ja već slabo vidim.«

Počelo je krštenje. Svi su u katedrali napeto pratili obred. ... »DRAGANE, ja te krstim u ime Oca i Sina i Duha Svetoga«, odjeknulo je katedralom, i Dragan je postao dijete Božje, naš brat u vjeri i milosti. Kako je samo junački prije toga odgovorio: »Vjerujem!« — kako je to dirljivo kad se odrastao čovjek odriče sotone i grijeha. Budući da je odrastao i primio punu pouku, a ujedno je već pokazao zrelost čestita života, primio je odmah i Krizmu. Pod Misom se pričestio, a primio je i sakramenat ženidbe. Sandra i Dalibor primili su krštenje stojeći, a malu Adelicu je kuma držala na rukama. Kad je krštenje bilo gotovo, i ona je veselo skočila na nožice. Da, i ona je prohodala Kristovim putem! Nakon krštenja i krizme, slijedilo je Vjenčanje. Naš je župnik bio veoma radostan i uzbuđen. Neprestano je trebao listati po obrednicima, da što bitno iz tolikih obreda ne izostavi. Nije mu svakidašnje da dijeli odjednom tolike sakramente. U svemu pomagao mu je revno naš kapelan Pavo i ministranti.

Mnogo je oko u crkvi prosuzilo od ganuća, a i ja sam na koru često vadila rupčić.

Poslije Mise vjernici su redom prilazili i čestitali im na primljenim milostima, izmijenivši s njima cjelov ljubavi. Velika je i lijepa naša sveta vjera i Crkva Rimokatolička u kojoj »nema više ni Grk ni Židov, ni rob ni slobodnjak«, nego samo djeca Božja!

Agapa, gozba ljubavi, nastavila se u župnom stanu. Dragan je sjeo od sreće i ponosa. Nakon svečane i pobožne molitve blagovali smo ono što je s ljubavlju pripravila naša sestra Kruna.

Oko tri sata poslije podne smo se razišli. Svima su nam u ušima brujale riječi pjesme koju smo zapjevali na rastanku: »Kada sutra moraš poći sa križanja svog života, podi putem, putem Krista, putem Krista i ljubavi!« Novokršteník Dragan odlazio je vedro i smireno, osjećajući da je njegov »sutra« već počeo onog trenutka kad ga je Krist prihvatio zajedno sa suprugom i novokrštenom djecom.

s. M. Ljiljana ABIANAC

Majka odgojila kralja i sveca

Divan je primjer francuskog kralja svetog Ljudevita i za naše vrijeme. Rodio se 1215. u kraljevskom dvorcu Poisy-u u Francuskoj. Tu bijaše i kršten. Za njegov odgoj posebno se brinula njegova majka sveta Blanka, francuska kraljica. Zarana ga je učila da kroz život ide Božjim putem. Upućivala ga je kako se stječu kreposti, tumačila mu da je grijeh veliko zlo.

Kad je malom Ljudevitu bilo sedam godina, zovne ga majka jednog dana k sebi. Stavi mu svoju ruku na glavu, pogleda prema nebu, zatim se zagleda u njegove djetinje oči pa mu s majčinskom zabrinutošću prozbori: »Dragi sine! Ti znaš da te volim kao što samo majka može voljeti svoje dijete. Poslije Boga, tebe ljubim najviše. Sve sam spremna učiniti za tvoje dobro. Ali, sinko, upamti što ću ti reći, i to nemoj nikad zaboraviti. Voljela bih te vidjeti pred sobom mrtva nego da učiniš samo jedan smrtni grijeh. Smrtni grijeh je izdaja Boga. Sa smrtnim grijehom na duši ide se u pakao!« Majčine suze ljubavi kanule su na glavu malog Ljudevita, a on se zagledao u majku i svečano joj obećao da nikad neće zaboraviti tu njezinu opomenu. I doista, nikad je nije zaboravio. One su ga, uz pomoć Božju, čuvale od grijeha. Odrastao je, čuvao svoju svetu vjeru, živio po njoj i po njoj se posvetio.

Ljudevit je naslijedio oca na prijestolju 1226. Kao kralju, prva mu briga bijaše da u narodu sačuva i unaprijedi vjerski duh, da Francuzi budu vjerni Božjem zakonu, jer će samo tako biti sretni i u svojoj zemaljskoj domovini i u nebeskom kraljevstvu. Čemu je druge učio, u tom se i sam isticao.

U sretnom braku imao je jedanaestero djece koju je kršćanski odgajao. Svake večeri dozivao bi svoju djecu preda se i poučavao ih u kršćanskom nauku. Svakog je dana u dvorskoj kapeli sudjelovao na svetoj Misi i često se pričešćivao. Ispovijedao se također često. Takav život bio je najbolji primjer njegovoj djeci. U njegovoj obitelji redovito su se obavljale zajedničke molitve. U Došašću i Korizmi postilo se svaki dan, a inače srijedom, petkom i subotom. Pomagao je siromahe i nevoljnike. Razmatrao je često o muci Isusovoj. Kad je Isusova domovina potpala pod vlast kršćanskih neprijatelja, pokušavao ju je ponovno osloboditi za kršćane. Na svom drugom pohodu prema Jeruzalemu, spopade ga u Tunisu teška bolest. Opremljen svetim sakramentima, sveto umre kako je i živio, 25. kolovoza 1270. To je bio njegov rođendan za nebo, gdje ga je čekala njegova majka sveta Blanka. Mrtvo tijelo preniješe u Pariz te bude sahranjeno u crkvi svetog Dionizija. Proglašen je svetim i stavljen za uzor kršćanskim roditeljima.

Srećko BOŠNJAK

GOSPA OD KARAVADA, TIJESNO (Dolje)

MAJKA PUNA

Otkada je ušla u našu povijest, Marija je sastavni dio našeg života. Hrvatska je duša dobro osjetila da bez Marije nema Isusa, bez Isusa nema milosti, bez milosti nema života, bez života nema spomena.

Kad, možda i zbog vlastite nesloge, nismo više imali vladara svoje krvi da Joj grade velike hramove, redovnici su Joj posvećivali svoje samostanske crkve, a narod Joj sa svojim popovima glagoljašima podizao male kapele, kakve je imao i kuće. Ali je iz svih žarila ista toplina Marijina majčinskog srca, kao što je i sav narod prožimala ista vjera u Isusa Sina Marijina.

Neki nas »freudovci« žele proglasiti nezrelim narodom, jer tobože previše štujemo Majku Mariju. Taj bi prigovor vrijedio, kad bi se za zrelost djece tražilo da odbace svoju majku. Ali svak normalan zna da onaj koji se majke odreče i oca zaniječe a braću izda, jer ljubav je jedna i nedjeljiva u očinstvu, majčinstvu i bratstvu, jer, ili sva izvire iz Srca Božjega ili je uopće nema.

Točno je da svaku pobožnost, pa i pobožnost prema Mariji kao Majci treba stalno čistiti od zabluda i obogaćivati potpunijim sadržajem. Marijanska je pobožnost od zabluda čista i sadržajno bogata ako rađa plodovima pomirenja s Bogom. Nitko pak ne može poreći da se upravo u Marijinim prošteništima najviše ispovijeda, to jest da se upravo pod njezinim okriljem stalno događa čudo obraćenja. Mogu bo-

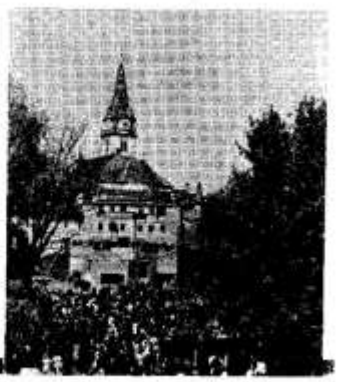
GOSPA SINJSKA, SINJ (Dolje)

GOSPA OD BRZE POMOĆI, SLAVONSKI BROD

SVEHRVATSKO PROŠTENIŠTE MAJKE BOŽJE BISTRIČKE

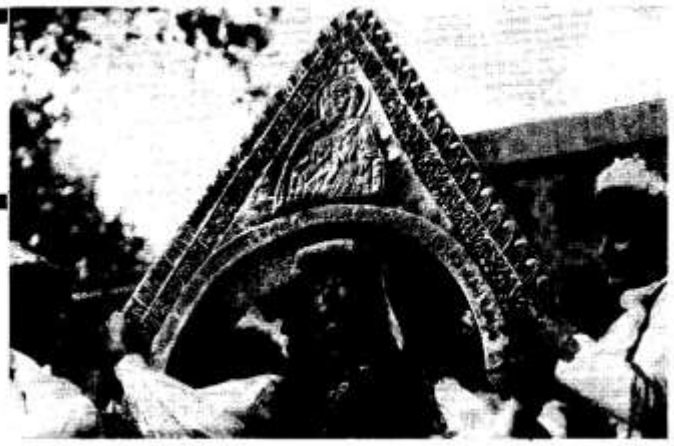

MILOSTI

lesni pojedinci biti nespretni u izražaju, ali ne mogu zdravi biti bolesni u sadržaju. Činjenica je da iskreni Marijini štovatelji nisu odmetnici, niti do vjerskog razdora dolazi u narodu koji Ju iskreno i pravo štuje. Ona, naime, ne da da luda djeca razderu haljinu njezina Sina, koju je sama kao jedno izatkala.

Zar se vrijednost djece ne odmjerava upravo po njihovom odnosu prema majci? Zar se vjera jednog naroda ne provjerava upravo po njegovu odnosu prema Mariji? To bi bilo tek onda krivo, kad bi Marija bila samo — žena Marija. Ali Marija je — žena Milosti puna i samo zato može biti Majka Božje Milosti.

TINO

»OTKADA JE UŠLA U NAŠU POVIJEST, MARIJA JE SASTAVNI DIO NAŠEG ŽIVOTA«. OVO JE ZLATNI ODLJEV »GOSPE VELIKOGA ZAVJETA«, STA HRVATSKA BOGORODICA IZ XI. ST. NAĐENA U BISKUPIJI KOD KNINA

GOSPA OD MILOSTI, OTOK KOD TIVTA (Desno)

GOSPA OLOVSKA, OLOVO, BOSNA

GOSPA OD KRASNA, VELEBIT, LIKA

GOSPA TRSATSKA, TRSAT IZNAD RIJEKE (Dolje)

Droga je osebujan problem

Priredio: Mirko NIKOLIĆ

ZAŠTO TAKAV NASLOV?

Doktor Francis Curtet u svojoj knjizi »Krive ideje u temelju«, objašnjava razloge zašto se u današnjem svijetu sve više poseže za drogom. Dugo vremena u prošlosti je izgledalo kao da je droga »povlastica« samo pojedinaca labilne psihe. Danas se, međutim, vidi da se ta pojava veoma raširila u društvu jer je uživaju bezbrojni mladići i djevojke koji žive u najrazličitijim životnim uvjetima.

Doktor Curtet se već trinaest godina bavi liječenjem drogaša, ali nije zadovoljan načinom kako se tu pojavu shvaća i što se poduzima za suzbijanje toga zla. Uvjeren je da ljudi imaju o drogi, kao i o ovisnosti o njoj, sasvim krive predodžbe. Tako, na primjer, jedan otac veli: »Moj sin je samo pušio jednu vrstu droge«. Drugi pak pita (tvrdi!): »Ne mislite li vi, doktore, da je zatvor najbolja terapija?« Koji put i sam ovisnik o drogi kaže: »Ako uzimam LSD, brižno pazeći na svoju dozu, ja ništa ne riskiram!« A da li je to baš tako? Ne otkrivaju li takve izjave veoma slabo poznavanje tog problema?

Doktor Curtet misli da se stalnom porastu uživanja droge uopće ne smijemo čuditi, bar ne u Francuskoj. Tome veoma pogoduje civilizacija kojoj mladi pripadaju. Mogućnosti za dijalog među ljudima su slabe, duha podnošljivosti je sve manje, zavladala je velika ekonomska kriza, ljudi su, osobito mladi, u velikoj neizvjesnosti. Ritam života je sve besmisleniji. Uvjeti za rast i rascvat mlade ličnosti danas

su sve oskudniji. To uviđaju mnogi nepristrani promatrači.

JE LI TO SAMO DUHOVNO-DRUŠTVENI PROBLEM?

Čini se da je vrijeme, kad su drogu uzimali samo mladi ljudi koji su trpjeli od neke duševne neugodnosti ili životne nevolje, dosta dugo trajalo. Upotrebom droge htjeli su zatomiti te neugodnosti i probleme, pa se shodno takvoj spoznaji primjenjivala i terapija. Mladima se omogućivalo da kroz razgovor »istresu« brda svojih osobnih problema koje nisu mogli riješiti, jer ih nitko nije htio slušati.

Danas, međutim, među drogiranima sve više se primjećuju i takvi koji nemaju posebnih osobnih problema. Oni se sasvim dobro razumiju s roditeljima i nemaju nekih većih neprilika u obitelji. No, ipak, jer u društvu kojemu pripadaju ne zauzimaju nikakvo mjesto i nisu zaposleni, osjećaju se izgubljeni, ubija ih dosada i besciljno lutaju gradskim četvrtima gdje lako postaju žrtve raznih poroka.

RAZNE SREDINE, RAZNI RAZLOZI

Danas postoje takozvane »prikraćene sredine«. To su obitelji bez nježnosti, društveno bez otvorenog prijateljskog razgovora, društvo bez uzora koji bi privlačio, prema kojem bi se mladi izgrađivali. U takvoj sredini djeca su loše saslušana, mladi krivo shvaćeni, prepušteni sami sebi. Otac je često vrlo zauzet i kasno se vraća kući. Ne nalazi vremena da bude sa svojom djecom, da pokaže zanimanje za ono što njih muči. Ni novac, ni raskoš, ni išta na svijetu ne može nadomjestiti toplinu smiješka i ćar ljubavi.

No, ne smijemo svu osudu baciti samo na roditelje. Bilo bi to nepravedno prema njima, jer i oni se snalaze kako znaju i mogu. Dobar dio njih veoma ozbiljno shvaća svoju roditeljsku ulogu i trudi se da shvati što se zbiva s njihovom djecom. Njihov zadatak danas je posebno težak.

»JAKA« I »BLAGA« DROGA

U spomenutoj knjizi ima mnogo pitanja o »jakoj« i »blagoj« drogi. Doktor Curtet se godinama trudio da uspostavi tu razliku, ali je uvijek bio svjestan da te granice neće biti savršene, jer ljudi teško razlikuju vrlo opasne od manje opasnih droga. Ali tu granicu valja uspostaviti, jer nije, na primjer, isto hašiš i heroin, niti se bilo koja droga uzima da bi se postigao isti učinak, niti svaka droga čini svog potrošača jednako ovisnim, a i opasnosti su različite.

Velika većina onih koji posežu za heroinom čine to zato jer imaju u životu teške probleme. Ali ako ga nastavljaju trošiti, izlažu se smrti. Ljudi su općenito svjesni opasnosti od kokaina i heroina, ali malo ih zna koje opasnosti predstavljaju drugi proizvodi u koje su droge umiješane, a mladi ih obilno troše. Hašiš, na primjer, odvlači mlade od životne stvarnosti, što je vrlo štetno, jer ako ikad čovjek mora voditi računa o stvarnosti, onda je to sigurno u mladosti kada se polažu temelji cijelog budućeg života. Osim toga, hašiš stvara pogodno tlo za razvoj raka i štetno djeluje na pamćenje.

PRETHODNO SPREČAVANJE

Prethodno sprečavanje korištenja droge je moguće uz neke uvjete. Počev od obitelji ljudi se moraju uzajamno poštivati, razgovarati, uzajamno se obavještavati itd. Potrebno je nadalje biti pošten i nepristran, da se ne ističu opasnosti jedne droge u korist druge. Treba i mlade ljude već u ranijoj školskoj dobi objektivno upozoravati na opasnosti koje droga sobom nosi. Treba zatim otkriti razloge zašto je netko počeo trošiti drogu. Ako je netko počeo to činiti iz znatiželje ili da se izjednači s drugima u svojoj sredini, onda to još nije tako težak slučaj. Sasvim je drugi slučaj s onima koji u drogi traže rješenje svojih problema, jer su već postali ovisni, jer im droga »pomaže« da misle na nešto drugo. To je već želja za bijegom iz stvarnosti s kojom se sukobljava. Takvima treba sasvim ozbiljno pomoći da nađu rješenje svojih problema, isto tako kao što one prve treba upućivati u opasnosti kojima se izlažu. Jedno pak treba naglasiti svima: Droga nije pomogla nikome, odnemogla je svakome. Upropastila je onoga tko se pouzdao u njezinu pomoć.

Pavlek, naš Ratisbonne

P. PAVAO (PAVLEK) GRAF S CRKVENIM ODBORNICIMA U MACKOVCU, MEĐIMURJE

Slučaj Alfonza Ratisbonna, koji se čudesnim zahvatom Majke Božje 20. siječnja 1842. obratio sa židovstva na kršćanstvo, veoma je poznat. Alfonz je kasnije stupio u Družbu Isusovu i postao svećenik. S dopuštenjem Generala reda pridružuje se svom starijem bratu Theodoru, također katoličkom svećeniku, misionaru i utemeljitelju »Sionskog pothvata« za obraćenje Židova.

U našem Zagrebu imali smo sličan slučaj s obraćenjem mladog Židova Zdenka Grafa, poznatog kasnije pod redovničkim imenom pater Pavlek. On je svoje obraćenje ovako opisao: »Uoči dana moga krštenja, 25. rujna 1940, nalazio sam se s prijateljima u velikom zagrebačkom parku Tuškancu. Učili smo esperanto. Kad se već počela spuštati noć, kolege se dignu i pođu kući. Razumije se da sam i ja trebao poći s njima, ali ni sam ne znam zašto i kako, ostao sam u šumi sam na klupi u mraku.

MILOST NA DJELU

Sjedeći tako sam na klupi, prvi put sam počeo ozbiljno razmišljati: zašto živim, kamo idem, što me čeka poslije smrti . . .? Tek tada, samo nekoliko sati prije krštenja uvidio sam važnost koraka koji sutra kanim poduzeti. Razmišljao sam o svemu tome skoro jedan sat. Potpuno sam sebi odgovorio na ta sudbonosna pitanja. Postalo mi je sve jasno kao da je i meni pala mrena s očiju, kao što je pala nekoć sv. Pavlu. I ja sam od Savla postao Pavao!

Samo krštenje koje sam primio slijedeći dan u župi Sv. Marka na Gornjem Gradu, bilo je kruna mog obraćenja. U prisutnosti svoje dobre majke, snažno i odvažno sam za obreda molio Vjerovanje. Bio je to vanjski odraz one vjere koju sam u nutrini primio kao dar. Nakon krštenja i prve svete Pričesti koju sam odmah primio, prožet neizrecivom srećom, govorio sam sam sebi: »Ja sam katolik, ja sam katolik!« Činilo mi se kao da sanjam.

POĐI ZA MNOM!

U razdoblju kraćem od godinu dana koje je uslijedilo nakon krštenja, mladi Zdenko Graf stupa u franjevački red i dobiva redovničko ime Fra Pavao. Kao svećenik, poznati i svima dragi pater Pavlek, proživio je gotovo sav svoj život u Čakovcu. Veličinu tog čovjeka upoznao sam tek iz usmene i pismene riječi o njemu nakon njegove smrti. Svoje svjedočanstvo o njemu dali su njegovi prijatelji, a prijatelji su mu bili svi s kojima se upoznao i surađivao, zatim iz opisa jednoga od njegovih brojnih ministranata, koji je potaknut njegovim primjerom i sam postao franjevac.

Ipak, o p. Pavleku nije se do sada mnogo ni pisalo ni govorilo. Ono pak, što je o sebi sam zapisao, veoma nas podsjeća na Ratisbonna, iako njegovo obraćenje u Zagrebu nije bilo tako razvikano kao ono strasburškoga Židova. Sličnost je u tome što su obojica židovskoga podrijetla, što se kod obojice radilo o »munjevitom«

obraćenju, što su obojica na poseban način povezana s Majkom Božjom, što su obojica postali svećenici i redovnici, te što su u vjeri i zvanju ustrajali privlačeći u to zvanje i druge.

ISKRENA POBOŽNOST SRCU ISUSOVU

Kod patra Pavleka Grafa naročito je simpatična njegova jednostavna pobožnost. Ni inače nema u njegovu životu ništa neobična, ali je sve lijepo, ljudski skladno i milosno nadnaravno. Čakovec ga posebno pamti po tome što je sa svojim brojnim i dragim ministrantima rado obavljao pobožnost prvih petaka u mjesecu razvijajući tako u njima odanost prema Srcu Isusovu i smisao za euharistijski život. Plod toga rada bijahu brojna duhovna zvanja.

U sadašnjoj nestašici duhovnih zvanja pater Pavlek je divan primjer kako se na jednostavan ali sustavan način mogu promicati duhovna zvanja; to je rad s ministrantima. Obavljati s njima pobožnost Srcu Isusovu na prve petke, i pobožnost Srcu Marijinu na prve subote, a sve to povezano s euharistijskim životom, to je najbolji put da mladim i plemenitim dušama postane drago i duhovno zvanje, jer žive životom Isusove ljubavi. Takvim se dušama nije teško založiti za ostvarenje Isusovih planova, jer u tim planovima vide ostvarenje i svoga života. Sam pater Pavlek dao nam je u tome najljepši primjer.

Josip ANTOLOVIĆ

Papin šezdeset-treći rođendan

U srijedu, 18. svibnja, sv. Otac Ivan Pavao II. susreo se sa 40 tisuća hodočasnika na Trgu Sv. Petra u Rimu. Među hodočasnicima su bila tri kardinala: varšavski, krakovski i zagrebački, i tri anglikanska biskupa. Došli su i vijetnamski bjegunci kojima je Švicarska pružila utočište. Osim drugih skupina, bilo je u mnoštvu mnogo Amerikanaca, Francuza, Španjolaca i Talijana. Toga dana sv. Otac je slavio svoj 63. rođendan. Hodočasnici su mu u audijenciji klicali: »Sveti Oče, primite naše najbolje želje! Sretan Vam 63. rođendan!« Papa je razdraganom mnoštvu odgovarao: »Hvala, hvala!« Sve to bijaše spontano, bez ikakve namještenosti.

Nakon toga je zavladala tišina. Molitva je pratila čitanje Sv. Pisma, papinu propovijed i obnovu krsnih obećanja. Papina propovijed se odnosila na temu o izmirenju i otkupljenju: Grijeh dijeli ljude, grijeh ih odvaja od Boga, grijeh truje međuljudske odnose i usmjeruje ih jedne protiv drugih. Zato je potrebno izmirenje i uspostava reda da bi zavladala Božja ljubav. Papa je rekao: »Isus s križa želi da se uklone sve ograde među ljudima, sve barijere iz ljudskih srdaca. Velika je potreba da u svijetu dođe do izmirenja u individualnom, obiteljskom, društvenom, nacionalnom i međunacionalnom životu. Da Krist nije trpio s nakanom da uspostavi jedinstvo u ljudskoj zajednici, moglo bi se pomisliti da su sukobi neizbježni. Ali Spasitelj je dao zadovoljštinu Ocu, izmirenje je ostvareno, samo ga mi moramo prihvatiti.« Papa je sve poticao na molitvu, kako bi izmolili milost za izgradnju pravednijeg i ljudskijeg svijeta, u kojem će vladati mir, radost i ljubav. »Hvala, Sveti Oče, za svaku riječ! Mislit ćemo i moliti na nakanu Vaše Svetosti! Sveti Oče, sretan Vam 63. rođendan!«

Priredio: Srećko BOŠNJAK

Spasila dva života

Piše: Stjepan KUŠAN

Anica je došla u bolnicu iz Bosne, s tumorom čeljusti, a bila je u trećem mjesecu trudnoće. Već prije toga rodila je osmero djece. Kada je liječnik ustanovio da se radi doista o zloćudnom tumoru, odmah joj je predložio operaciju. »Budete li čekali«, rekao joj je liječnik ozbiljno, »moglo bi biti prekasno«. Anica je pristala na operaciju i odmah je primljena u bolnicu.

Liječnik je na službenom obilasku bolesnika saznao od Anice da je ona već u trećem mjesecu trudnoće. On joj je predložio da učini pobačaj, jer je pod trudnoćom ne bi smio, kaže, operirati. Na taj prijedlog ona se užasno prepala. »Gospođo, to vam nije ništa. Jedan mali medicinski zahvat, i bit će gotovo prije nego se vi nadate«, uvjeravao ju je liječnik. »Vi ionako imate već dosta djece. Morate svoj život čuvati za one koji su kod kuće!« Na te njegove riječi, Anica je kao zanijemila. Njemu to nije ništa! Za nju je to velika stvar, ali od boli ne može otvoriti usta da mu rekne.

Videći njezinu zbunjenost, liječnik joj ostavi nekoliko dana za razmišljanje. Anica u sebi ne pristaje, ali je odlučila da se posavjetuje s mužem. Ona zna da je to i njegovo dijete. Napisala mu je pismo:

»Dragi moj Petre! Ti znaš da sam Ti uvijek bila vjerna. Nikada nisam ni pomislila da Te iznevjerim. Rodila sam Ti osmero djece, a sada je, kako znaš, i deveto na putu. Ti znaš kako ih teško dižemo na noge uz Tvoju malu plaću. Hvala Bogu što su neki već porasli pa nam pomažu. Moja je bolest, Petre, neizlječiva. Tako mi je rekao liječnik kad me pregledao. Ja vidim da je samo pitanje dana kad će me Bog pozvati s ovoga svijeta. Ja se nadam da ćete svi vi zajedno moći othraniti i deveto ako Bog da pa se sretno rodi. Doktor mi je ipak dao nade u uspjeh operacije, ali uz uvjet da učinim nešto protiv čega se buni cijelo moje biće. Savjetuje me da pobacim dijete. Veli da to nije ništa. Jadni doktor! A opet, ni on nije siguran da će me ozdraviti. Ja se toga jako plašim. Ne smijem se ni sjetiti njegova lica. Ono je slatko, ali užasno! Ja bez Tvog pristanka neću ništa učiniti. Ti znaš da na tako šta nisam nikad ni pomislila, a kamoli da bih učinila. Ja se toga strašno bojim. Uvijek sam se zgražala nad onima koje nisu htjele roditi. Strah me je ubiti dijete koje mi Bog poklanja kao i prijašnjih osmero. Za svako bih od njih život dala! Dam li ubiti svoje dijete, ubit ću dva života: Djetetov za ovaj lijepi svijet, i svoj za beskrajnu vječnost. Petre, ja sam svjesna da nisam gospodar. Gospodar je Bog. On daje, On neka i uzima. Tko zna kakav On ima plan za ovo dijete. Možda da bude njegov...? Da mi tu sreću udijeli, rado bih svoj život dala.

Cijelu noć sam o tome razmišljala. Spopadale su me različite misli, ali sam odlučila da dijete ne pobacim, makar i Ti pristao, taman da poslije i sto godina živim. I taj bi život bio kratak, a vječni bih izgubila. Zato, moj Petre, ne pristani ni Ti uz liječnika. Tvoj bi me pristanak pekao i u grobu. Napiši što znaš, samo nemoj pristati uz takav savjet. Ne griješi ni Ti duše o život svoga djeteta. Zbogom i do viđenja. Tvoja Anica!«

Za nekoliko dana evo muža k njoj u posjet. Držao se hladan kao da mu je žena zdrava i čila. Nije htio suzama zatajiti svoju muževnost. Porazgovorili su o sve-

mu i svačemu, a najviše o svakom djetetu posebice. Za ono pod srcem, muž je rekao kratko i jasno: »Načini, kako misliš da je najbolje, samo duše ne griješi. Ti znaš da sam i ja bio uvijek protiv ubojstva nerođenog. Daj, Bože, da se rodi zdravo, naći će se kruha i za njega!«

Anica je mirno dočekala sutrašnju vizitu bolesnika. Kad ju je liječnik upitao je li se odlučila, ona mu odgovori: »Jesam, doktore. Neka se rodi! Nisam važna ja nego ovo dijete pred kojim je život.« »Ali dijete bi vam se moglo roditi defektno, a što onda«, ozbiljno je upozori liječnik. »Pa neka bude, što Bog dade. On zna što daje i zašto daje.« Liječnik vidi da je njezin slučaj vrlo ozbiljan. Žao mu je što je tako vjerski zatucana. Ona čita njegove misli pa mu prije nego ode dalje još reče: »Doktore, što Bog da. Nisam ni prva ni zadnja. Jednoj mojoj susjedi doktor je već pred porod rekao: 'Ili vaš život, ili život djeteta. Gospođo, samo jedan možete izabrati.' A znate što mu je ona, muslimanka, na to rekla? 'Vi spasite dijete, a za mene će se pobrinuti Alah.' Danas je, doktore, živa i ona i dijete.«

Na tu priču doktor hladno pozove sestru bolničarku: »Sestro, za Anicu napišite otpusnicu i donesite mi je da je još danas potpišem. Na mjestu za opaske naznačite: Pacijentica odbija operaciju i bolnicu napušta na vlastitu odgovornost. Požurite.« Potom se okrene k Anici: »Vi ste svoj gospodar. Ako se na vrijeme predomislite, možete se vratiti. Svaki dan može biti prekasno.« »Pa, hvala Bogu! Nikud iz njegove ruke!«

Vlak je jurio prema Bosni. Već se vide i prvi minareti i katoličke crkve. Anica sjedi kraj prozora. Ni s kim ne razgovara. Gleda samo divnu prirodu što joj zamiče pred očima i razmišlja: »Zar da i ovo dijete ne gleda ta divna Božja djela. Pa On ih je stvorio upravo za ovo dijete.« U tim je mislima Anica stigla i na svoj kolodvor. Odvezla bi se i dalje da je nisu djeca primijetila kraj prozora i počela zvati: »Mama, mama!« Dočekao ju je Petar s djecom, i svi su je redom zagrlili, a onda pošli kući. Svako dijete imalo joj je što pripovijedati.

Nakon šest mjeseci Petar i Anica dobiše novo, deveto dijete. Svi su mu se u kući radovali, osobito najmlađa braća. U početku se nisu mogli složiti kako će najmlađem braci dati ime. Na koncu su se složili da bude Ivica. Anica je sva sretna pomalo i zaboravila svoje brige. Pred ogledalo je rijetko stala, ali joj se činilo kao da rak ne napreduje. Ali samo mjesec dana nakon poroda morala je ponovo u bolnicu. Tumor koji je gotovo cijelo vrijeme njezine trudnoće mirovao, sada kao da je pobjesnio. Iz dana u dan bivao je sve veći, a boli još jače.

Liječnik ju je jedva prepoznao. Bilo je to sasvim drugo lice od onog prije sedam mjeseci. »A što je s djetetom«, pitao je liječnik znatiželjno. »Ivica je, doktore, zdrav i lijep. Čini mi se ljepši od svih osmero prije njega.« Liječnik je zašutio i bez riječi potpisao prijem u bolnicu.

Aničino se stanje iz dana u dan sve više pogoršavalo. Dan pred operaciju, izmijenila je s jednom subolesnicom nekoliko riječi: »Recite mom Peri da bude djeci i otac i majka. Bila sam mu vjerna cijeloga života, i u toj ću ga vjernosti dočekati u vječnosti.« Operaciju nije ni dočekala. Smirila se odjednom zauvijek. Spasila je, kako je i sama rekla, djetetov život za ovaj divni svijet, a svoj za vječnost, gdje moli za svog Petra, za svu svoju djecu, a osobito za Ivicu da ga Bog pozove za svog svećenika.

Liječnik koji joj je savjetovao pobačaj, u više je navrata znao svoje predavanje završiti upravo s junačkim držanjem Anice. »Divio sam se toj junačkoj ženi i majci, govorio je. Imala je pravo kad se borila za život svoga djeteta više nego za svoj. Da je moja majka u sličnim prilikama poslušala savjete koje su joj davali, ni mene ne bi bilo. Njezin je sin doista postao svećenik i bori se za život ondje gdje ga mi liječnici već otpišemo. Čestita majka uvijek ispravno sluti. Takvih nam žena i majki treba!«

Poslije predavanja prišao mu je jedan od studenata u kojeg je polagao puno nade i rekao mu: »Profesore, i ja sam bio među otpisanima. Svoj život zahvaljujem životu svoje majke. Ponosim se njome.« Profesor ga je samo značajno pogledao. Riječ mu nije dolazila. A što bi i mogao reći? Medicina ide daleko, ali bez Boga u ponor.

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA TURISTE KRŠĆANE KOJI POSJEĆUJU NEKRŠĆANSKE ZEMLJE

Kršćani turisti u nekršćanskim zemljama

Turizam, putovanja, godišnji odmori — danas je ne samo moda, nego, zbog suvremenog načina života, gotovo i potreba. Ljudi se žele na neko vrijeme isključiti iz ukalupljenosti, često prenapetog, užurbanog i opterećenog načina života; na neki način zaboraviti svagdanje brige, te okrijepljeni novim spoznajama i doživljajima, odmoreni, krenuti dalje u život. Turizam, dakle, ima velikih prednosti. Ali i loših posljedica: turisti vjernici znaju i zaboraviti da su vjernici.

Crkveni duh, odnosno Kristov duh, morao bi prožimati i oblikovati sve ljudsko vladanje i djelovanje. Zato je posve naravno da se Crkva brine i za turiste. Već je Koncil (1965. god.) istaknuo: »Prikladne pastoralne metode potrebno je razvijati i za duhovno dobro turista« (CD 18).

Papa Ivan Pavao II. govorio je 8. siječnja 1982. ligurskim biskupima o pozitivnim vidicima turizma: »Turizam pogoduje osobnoj izgradnji, jer obogaćuje duh, dovodi ga do promatranja umjetničkih ostvarenja i divota prirode, volju usmjeruje na zajedništvo s ljudima. Sa socijalnog gledišta pomaže da se nadvladaju predrasude, smanje udaljenosti među ljudima, da se omogući međusobno upoznavanje među narodima posve različitih kultura, otvara nove izvore rada, promiče osjećaj sveopće solidarnosti i mir u svijetu.« A sve su to pozitivne i kršćanske vrednote.

Međutim, turizam može imati, a nažalost i ima, dosta negativnih posljedica. Često stradaju moralne obiteljske i čisto ljudske vrijednosti. Ljudi su slobodni, besposleni, pa si priušte i krivu slobodu — od zanemarivanja osnovnih kršćanskih obaveza (molitva, misa) do potpune raspuštenosti.

Kršćanin turist trebao bi spontano i jasno svojim vladanjem svjedočiti za svoju vjeru. Ima bezbroj prigoda, u kojima se po njegovu ponašanju može očitovati da je vjernik: u molitvi, u polaženju sv. misi, u dličnom odijevanju, u razgovorima, u svemu vladanju. Iz svega bi trebalo biti očito ili barem spoznatljivo, da je vjera za njega važna stvarnost, da živi od vjere, prema duhu Evanđelja.

Znamo, nažalost, da često turisti ne mogu ni po čemu zaključiti da su njihovi gostoprimci kršćani-vjernici; isto tako ni domaći po vladanju turista ne mogu dobiti dojam da su to vjernici. Znači: vjera ne oblikuje život. A »vjera bez djela je mrtva«, veli Sv. Pismo (Jak 2, 17).

Često smo u ophođenju s drugima, i bez posebnog izjašnjavanja dotičnoga, sami od sebe, njegovim vladanjem potaknuti na dobro, vidimo da ga vjera prožima i oplemenjuje. Tu se ispunjuje Kristova riječ: »Tako neka svijetli vaše svjetlo pred ljudima, da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima.« (Mt 5, 16).

Molimo da kršćani turisti budu na pobudu i kršćanima i nekršćanima; da i za turiste i gostoprimce turizam bude prigoda za nutarnji susret s Bogom, s drugim ljudima, sa sobom.

Mato RUSAN

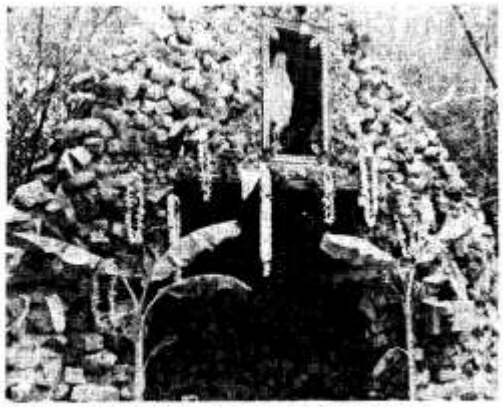
Nova kapela u Čokramnagoru

Naš bengalski misionar otac Stjepan Polgar javlja nam o svečanom blagoslovu nove kapele u raghabpurskoj župi, u selu Čokramnagoru. Tu kapelu izgradio je on darovima iz domovine. Pri gradnji pomagao mu je časni brat Leopold Vidmar, Slovenac, koji uza sve svoje visoke godine — prevalio je osamdesetu — još uvijek je aktivan. No evo što nam piše otac Polgar!

Živa istina, nije bilo lako ponovo nastaviti s gradnjom nove crkve i kapelica u ovoj najvećoj župi u Baruipurskoj biskupiji. No ipak nam je uspjelo napokon podići lijepu i veliku kapelu u selu Čokramnagoru. Ta nova kapela može primiti oko 350 osoba. U isto vrijeme izgradili smo spilju Lurske Gospe u selu Koikhaliju. Spilju smo tako izgradili da pred njom može biti i sveta misa svakog drugog tjedna. Kapela u Čokramnagoru služit će i tome selu i Koikhaliju.

Budući da je biskup obolio, to je on ovlastio našeg oca Provincijala da blagoslovi i spomenutu kapelu i spilju Lurske Gospe te da podijeli prvu pričest i svetu potvrdu djeci i odraslima.

Nakon što je bila svečano blagoslovljena spilja u Koikhaliju, krenuli smo u procesiji u selo Čokramnagor. Tu je najprije otac Provincijal blagoslovio novu kapelu, a onda

NOVA LURDSKA SPILJA U SELU KOIKHALIJU

NOVA KAPELA U SELU ČOKRAMNAGORU. IZGRADIO JU JE OTAC STJEPAN POLGAR DAROVIMA IZ DOMOVINE

SVEČANA KONCELEBRIRANA SVETA MISA U NOVOJ KAPELI. PREDVODIO JU JE ISUSOVAČKI PROVINCIJAL KALKUTSKE PROVINCIJE

je služio s prisutnim svećenicima svetu misu, prvopričesnicima podijelio prvu pričest, a onda je podijelio i svetu potvrdu.

Eto, isplati se da čovjek bude strpljiv i da čeka pravu priliku za izvođenje onoga što mislimo da je na slavu Božju i na spas duša.

Sad se spremamo za gradnju dviju novih kapela. Jednu ćemo graditi na mjestu gdje je već stajala kapela, ali se srušila, a drugu na mjestu gdje sad još stoji neka stara, posve ruševna kapela, neuporabiva za službu Božju. Nadamo se da će nas i u tom našem pothvatu pratiti Božji blagoslov kao i molitve, žrtve i prinosi prijatelja misija.

Svim dosadašnjim dobročiniteljima od srca zahvaljujem na pomoći. A Gospodin će im stostruko vratiti.

O. Stjepan POLGAR

REDOVNIŠTVA OCA ANTE GABRIĆA

Otac Ante Gabrić slavi svoj zlatni jubilej redovništva 30. srpnja 1983. Stoga smo ga zamolili da nam za našu misijsku rubriku napiše bar kratki osvrt na tih prohujalih 50 godina. Rado nam je udovoljio molbi pa je napisao ove retke koje sad objavljujemo.

RODNA KUĆA OCA ANTE GABRIĆA U METKOVIĆU

Zapravo je više od 50 godina! — piše on. — Sve je počelo sedam godina ranije kad sam se po prvi put susreo u rodnome mi Metkoviću s dva mlada »crna« isusovca, sad već pokojnim ocem Šantićem i još živim našim nestorom ocem Glavašom. Dotad sam ja poznavao samo našeg dragog župnika fra Leonarda Bajića i dobrog don Radu Jerkovića, katehetu. Obojica su završila život svetom mučeničkom smrću.

Moj rođak Andrija, sada fra Nikola, nalazio se u sjemeništu u Sinju, pa je i Ante trebao tamo poći. Sve je bilo već donekle i uređeno, kadli »slučajno« zabasaše ta dva mlada isusovca u Metković i odvedoše Antu u Malo sjemenište isusovaca u Travniku.

Nakon velike mature stupio sam u novicijat uoči blagdana sv. Ignacija, 30. srpnja 1933. u Zagrebu. Poslije novicijata i prvih zavjeta studirao sam filozofiju u Italiji. A onda sam napokon krenuo u Bengaliju.

Sve je to meni kao san, divan, zlatni 50-godišnji san, pun dobrote i ljubavi majke mi Družbe.

Onaj nezaboravni 8. rujna, blagdan Male Gospe, kad sam stigao u Travnik u Malo sjemenište. Nezaboravan dan, nezaboravni oni sveti redovnici patri Horman i Zabeo, godinama starci, no srcem još uvijek mladi — dočekali su me raširenim rukama.

Bio je tamo, opet »slučajno«, i mladi magister, kasniji misionar, otac Josip Vizjak. Doma su mi dali lijepog grožđa da osuše Antine suzice za Metkovićem. No ja sam zavolio te patre da sam im dao sve grožđe, jer sam čuo da su i oni sve dali za Isusa i za nas sjemeništarce. I ostade mi ta pouka — sreća i radost čitavog života: dati sve, ama baš sve! I dajući sve, kako je lako bilo davati kroz ove godine redovničkog života!

Pedeset godina izgleda tako dugo, ali nije: sve je to divan san. Kako ono krasno kaže svećenik-pjesnik Izidor Poljak:

O kako prelijep, Gospode,
U svetištu Tvome ja snivam san!
Dopusti, da sanjam ga, Gospode,
Još godinu mnogu i mnogi dan!

Malo sjemenište na Bašbunaru u Travniku bio je raj na zemlji, koji je nastavljen

ISUSOVAČKO MALO SJEMENIŠTE U TRAVNIKU DO KRAJA PROŠLOG RATA

u novicijatu na Jordanovcu u Zagrebu. I tu raskriljene ruke i srce onog uvijek nasmijanog i tihog Božjeg čovjeka oca Kozelja. Njegove pouke bile su pravi blagoslov. I

MLADI MISIONAR ANTE OPRASTA SE SA SVOJOM MLADOM SUBRAĆOM PRIJE POLASKA NA PUT U INDIJU

pouke nezaboravnog oca Milana Pavelića koje nam je davao kao sunovak svojim divnim primjerom.

Teško je o tome pisati, to treba doživjeti i proživjeti 50 i 100 godina, i onda tu Družbinu ljubav nastaviti u nebu. Tamo ćemo susresti drage roditelje, tolike svete prijatelje, no ja nekako izgaram od čežnje da se sastanem s njima, sastanem s tim dragim očima iz Travnika i Zagreba, kojima dugujem ovih 50 zlatnih godina.

Prvi zavjeti, tako jednostavni, no tako vječni. Ugovor s Bogom: dajem sve i molim sve — Njegovu milost da bih mogao vjerno obdržavati zavjete. Kako je lijepo i radosno misliti na tu 50. godišnjicu vjernosti Bogu i na Božju dobrotu prema nama...

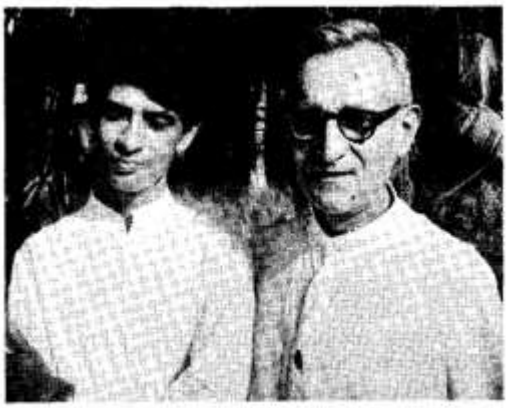
Filozofske nauke pohađao sam u tuđini, no opet u Družbi. Opet one raskriljene ruke, raskriljena srca otaca u Gorici i Gallarateu u Italiji. Rektor je bio ona duša od čovjeka p. Paolo Dezza, sadašnji Delegat sv. Oca za Družbu.

A onda Bengalija, Družbina Bengalija, gdje isusovci kao pioniri-misionari rade već više od sto godina. Posvuda ista Družbina ljubav: razna imena, razna lica, oko dvadesetak narodnosti, no jedno srce i jedna duša sve od najviših poglavara do skolastika, novaka i braće — nezaboravnog vrtlara Janeza Ribaša i kuhara Uraonca brata Induvara.

I tu u Indiji 45 godina rada u Isusovoj Družbi, s Isusovom Družbom, za Isusovu Družbu, to jest za Isusa i neumrle duše. Godine kao zrnca u krunici: radosna, slavna, a, dakako, i kalvarijska! Godine — jedna ljepša od druge. Govoriti o tom, opisati sve to?! Bolje je — kako rekoh — proživljavati i doživljavati tu sreću. Dokle? Koliko još godina? To nije važno! Družba Isusova jest družba s Isusom, a ona ne prestaje, to je vječno zlatni jubilej...

Same od sebe dolaze mi riječi:

Tebe, Boga hvalimo! — S Marijom, Majkom Družbe, Majkom moga zvanja: Veliča duša moja Gospodina!

U INDIJU NE MOGU VIŠE DOLAZITI NOVI STRANI MISIONARI. NO NA NJIHOVO MJESTO DOLAZE DOMAĆI SVEĆENICI. OVO JE JEDAN OD NJIH, KOJEG JE ODGOJIO OTAC ANTE

Pa vas, eto, molim, dragi roditelji, draga braćo moja u Družbi, toliki dragi prijatelji i dobročinitelji, zahvalite se sa mnom za 50 godina milosti, te me blagoslovite da Njemu i dušama ostanem vjeran do smrti i da zajedno slavimo vječni jubilej u nebu!

O. Ante GABRIĆ

Radnika je malo

Krajem travnja poslala nam je sestra Sofija Novotny pismo iz Zaira, iz misijske postaje Malembe, no, kao obično, putovalo je do nas prilično dugo. A i naša pošta veoma kasno stiže do njih — ako uopće ikada dođe!!! O tom problemu nam ona piše, kao i o velikom problemu — pomanjkanju misionara.

Već dugo nismo dobili poštu. Kao obično, naša pošta leži u Manonu i čeka da nam je netko ponese. Manono je od Malembe udaljen oko 120 km. Stoga smo prisiljene da vam damo drugu adresu preko koje će nam pošta sigurnije dolaziti. Zamolile smo sestre u gradu Lubumbashi da smijemo preko njih i slati i primati poštu, jer odande uvijek ide pokoji trgovac svojim autom u Malembu, pa će nam preko njega pošta sigurnije i brže stići.

Od srca zahvaljujemo svim dobročiniteljima na poslanim darovima. Svaki nam je dar dragocjen u ovim našim prilikama da njim mognemo ublažiti tuđu bijedu.

Izgleda da će naš biskup monsinjor Kabwe ponovo pohoditi našu domovinu. Potrebni su mu misionari, pa ih traži okolo. Stanje je u biskupiji sve teže i teže zbog nedostatka svećenika. Po selima se ljudi u velikom broju javljaju za krštenje, ali prije toga treba ih dobro poučiti i nakon krštenja svećenik im je potreban da ih utvrđuje u vjeri i odgaja kao kršćane. Eto, Uskrs je već davno prošao, a u naša udaljena sela svećenik još nije dospio doći da ih ispovjedi i podjeli im svetu pričest. Hvala Bogu, što imamo još katehista, jer bez njih bi svi ti kršćani po selima bili kao stado bez pastira.

U samoj misiji Malemba, gdje je prije uvijek bilo barem pet otaca misionara, ostala su dvojica, od kojih je jedan već u poodmaklim godinama, a drugi je veoma slabog zdravlja.

U bogoslovskom sjemeništu ima bogoslova, no rijetki su koji stignu do ređenja. Što se tiče domaćih redovnica mnogo je bolje. Tu ima lijep broj zvanja i te redovnice veoma lijepo djeluju u apostolatu, te na kulturnom i socijalnom području.

SESTRA SOFIJA U DRUŠTVU SVOJIH MALIH PRIJATELJA

Kod nas je kolera popustila, no sad se pojavila neka druga bolest, dizenterija. Za liječenje te bolesti potrebno je mnogo novčanih sredstava, jer je lijek za tu bolest veoma skup. Ljudi su pak siromasi i ne mogu ga kupiti.

Po svemu sudeći, izgleda da će se naše sestre — i sestra Anka Luketić — morati povući iz postaje Kindu i vratiti u Evropu. Tu su posrijedi poodmakle godine misionarki, a i ekonomske prilike su veoma loše. Zbog toga sestri Anki krvari srce od boli. Teško joj se rastati od njezinih siromaha.

U Malembi ćemo ostati dok se može. Molite se za nas!

Naša nova adresa glasi: Soeur Sakina Kyambi (Sr. Sofija Novotny)
av. Maniema 86, B. P. 1289 Lubumbashi
République du Zaire — Africa

S. Sofija NOVOTNY

Potreslo me

Sredinom svibnja opet nam se javila Emica Verlić iz Litete. Kao i inače, i ovaj nam puta javlja veoma zanimljive vijesti iz svog rada.

Povod ovom pismu jest izvršenje mog obećanja da ću prvom prilikom poslati fotografije novog bunara. Nisam ni u snu pomišljala da će vijest o tom novom bunaru stići čak u Njemačku i Kanadu. Iz Kanade mi je jedna hrvatska župa poslala ček na 200 dolara za isplatu dugova za bunar. Naši ljudi zaista shvaćaju da takvo nešto nije baš lako izvesti. Na tom uspjehu čestitali su mi i brat Ilija Dilber i brat Jože Rovtar iz Mpime. Kad sam započela s tim pothvatom, Ilija me čak malo i obeshrabrio. Rekao mi je otvoreno: »Ti ni ne slutiš u kakav si se pothvat upustila!« Imao je pravo. No ja sam sve stavila pod zaštitu Blažene Djevice. A kad je zapelo, rekla sam: »Majko, to je pretežak posao za Tebe. Pozovimo u pomoć sv. Josipa!« I stavila sam pokraj Gospine slike sliku sv. Josipa. I on je doista upravo opipljivo pomogao.

Eto, u Mpimi su počeli kopati bunar još 1981. godine, ali ga do danas nisu dovršili.

Ja sam sv. Josipa izabrala za poglavara mojih financija i moje kuće, i nisam se pokajala što sam to učinila. Ne znam da li bi bez njegove pomoći bio bunar već gotov...

A sad vam želim ispripovjediti jedan slučaj koji me je duboko potresao. Nekako prije dva mjeseca oko osam sati navečer dođu k meni doktor i upravitelj i zamole me da bih odvezla jednu ženu u bolnicu u Kabwe. Žena je kod nas normalno rodila svoje petnaesto dijete. No poslije poroda nastupile su komplikacije. Nisu mogli dobiti van placentu, i žena je mnogo krvarila.

Odmah sam krenula u Kabwe s tom ženom i stigla tamo u devet i četvrt navečer. Liječnica se odmah dala na posao. No dok se ona sa sestrama mučila da nađe venu i da joj dade transfuziju krvi — žena je bila u kolapsu — najedanput je ona podigla glavu i zavapila: »Ndala, ndala! — Gladna, gladna!« zatim je naklonila glavu i izdahnula.

Vjerujte da su mi te riječi parale srce. Ostalo je petnaestero siročadi bez majke. Otac im je običan radnik s minimalnom

NAS NOVI BUNAR U LITETI. DJEČACI IZ SUSJEDSTVA CRPE IZ NJEG VODU

plaćom. A koliko je na tom tužnom svijetu takvih koji umiru gladni!?

Radosna vijest! Kupila sam 100 žlica za naše bolesnike. Stajale su 225 kwača, u našem novcu 10.000 novih dinara. Žlice su dobre kvalitete, ne rđaju. Idući mjesec kupit ću im plastične lončiće, šalice. Jadnici, piju vodu i čaj iz raznih prljavih limenki od medicine i od konzervi. Nemate pojma kolika je bila radost kad sam im podijelila žlice. Ti su jadnici, koji imaju ruke i prste, prinijeli tanjur k ustima i tekuću hranu lizali jezikom slično kao što to rade pas ili mačka. Gdje je tu čovječje dostojanstvo? Pa i oni su ljudi, slika Božja, da, slika iznakaženog, trpećeg Krista.

Kad o tome svemu razmišljam, onda me je stid da ja imam sve što trebam.

Hvala svima koji su mi svojim darovima omogućili da sam mogla tim siromasima kupiti te žice!

Srdačno pozdravlja u Presvetom Srcu Isusovu i Marijinu zahvalna

Emica VERLIĆ

NAS PJEVAČKI ZBOR U LITETI

Župa Lovran

Lovran je mediteranski gradić. Oko sačuvane srednjovjekovne jezgre koju zovu »Stari grad« prostrla su se nova naselja i gotovo su se spojila s Opatijom. Sada je cijeli taj pojas uz more turistička i lječilišna cjelina.

Kuće u Starom gradu uzdižu se u visinu jer je prostor na hridi uzak i malen. Prozori su sa »škurama« (sjenilima!) da zaštite stanovnike od prejakog sunca i znatiželjnih pogleda. Na otvorenim prozorima mnogo je cvijeća što oživljava uske ulice koje se kao razigrane čas spuštaju čas uzdižu. »Portuni« — kućna vrata — često su umjetnička djela domaćih majstora. Nad nekim ulazima zeleni se loza, dar Božji, i pruža ugodnu sjenu.

ŽUPNA CRKVA SV. JURJA U LOVRANU, XII. ST.

U Starom gradu karakteristična je crkva sv. Jurja. Uvučena je među kuće koje nadvisuje samo tornjem, i sasvim se stopila s njima u cjelinu. Spominje se već u 7. stoljeću. Pretrpjela je požare i napade, doživjela pregradnje i rekonstrukcije. I ova je crkva u Lovranu poput one u Mošćenicama, unutar »Starog grada«, izgrađena na okomitoj stijeni koja se naglo spušta prema moru. Takvu sam je ja vidio. Na ulaznim je vratima bijela ploča a na njoj je ispisana kratka povijest događaja vezanih uz ovu crkvu. Jedan podatak govori o dogradnji kapele u renesansnom slogu što promatrač odmah uoči čim iz crkvene lađe stupi u pokrajnu kapelu.

Na bijeloj ploči su imena uglednika iz Hrvatske i nekadašnje carevine Austrije koji su ovu crkvu posjećivali u raznim prigodama. Među njima je i ime visokog časnika, kasnije hrvatskog bana Josipa Jelačića, kojega je, kako stoji napisano, »narod veoma srdačno dočekao godine 1854.« Ovaj kraj ispod Učke posjećivali su mnogi carevi, kraljevi, knezovi i vojvode, te glasoviti liječnici i književnici.

Poslije prvoga svjetskog rata, godine 1918. zaposjela je Istru talijanska vojska. Iako su u Istri Hrvati činili veliku većinu stanovništva, talijanske su ih vlasti smatrale građanima drugoga reda i izlagale ih političkim progonima i diskriminaciji. Stanovništvo je tada, kao i kasnije za drugog svjetskog rata, podnijelo velike žrtve u krvi i imetku. Fašizam je likvidirao svjesne rodoljube. Narod je trpio i borio se za svoju slobodu, svjestan svoga hrvatskog porijekla. S narodom je patila i Crkva jer su često svećenici bili jedini nosioci svijesti prave pripadnosti. Stajali su na čelu naroda u borbi za slobodu u slobodnoj domovini.

Ratovi su prohujali, nasilnici su nestali. Hrvatski je narod ostao, a na njemu tragovi borbe, bola i patnje do danas. Vremena su se promijenila, ali nema kuće koja ne bi imala nekog ili pod grobnim humkom, ili u dalekom svijetu.

Deblo samosvjesnog domoroca je tu, s korijenjem u svojoj zemlji. Ostale su kuće, skalinade i balkoni, portuni i šterne; sve strani nazivi, trag i ostatak strane prisutnosti. Ostao je Stari grad s crkvom sv. Jurja na hridi. Pred očima nam je sva ta prošlost, daleka i bliska. O njoj razmišljamo ... Polako ulazimo u crkvu, da ne narušimo mir velikog dana.

Veliki je petak. Isusov je »grob« uređen i ukrašen. Svijeće, svjetla, kandila i cvijeće u crkvi na hridi. Tiho ulaze pobožni građani. Čuje se samo šapat molitve i kucanje srdaca. Ljudi gledaju »mrtvog Isusa« pod bijelim pokrovom. Lica su im ozbiljna, pogled sažalan. Pod svodom crkve kao da se čuju tihi akordi »Stala plačuć tužna Mati«, u crkvi na hridi, na stijeni.

»Ti si Stijena i na toj ću Stijeni sagraditi Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati«. Bez Velikog petka ne bi bilo Crkve, jer je na križ uzdignuti Isus sve privukao k sebi.

Antun Š. STIPIN

Oglasi

KNJIGE

Svim mladima koji žele u svome životu ostvariti svoje krsno obećanje i na taj način osmisliti i obogatiti svoj život, preporučujemo knjigu Jurja Gusića **MLADI NA KRISTOVU PUTU.** Knjiga je upravo izašla iz tiska, ima 400 stranica, 14 slika u tekstu, a omotna slika je četverobojna. Tom se knjigom mogu poslužiti i vjeroučitelji, jer će u njoj naći sustavno gradivo za jednu školsku godinu za mlade između 15. i 20. godina. Može također poslužiti i kao dopunsko štivo koje će pružiti mladima obilje gradiva za razgovore. Još dok se knjiga tiskala, mladi su grafičari čitali pojedine dijelove iz nje i o tome onda veoma živo raspravljali.

Zbog grafičkih troškova, koji su u posljednje vrijeme veoma porasli, knjiga će stajati 400 dinara.

Od istog pisca izašlo je drugo izdanje brošura **MLADIĆ I LJUBAV** te **DJEVOJKA I LJUBAV.** Svaka od njih stoji 60 dinara.

Već prije je izašlo treće izdanje knjige **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?** O toj knjizi već sam dobio mnoge izjave i od djevojaka i od majki. A zanimljivo je da je čitaju i mnogi mladići. Sve to potvrđuje da je ta knjiga mnogim mladim koristila. Ako koja djevojka, dakle, još nije pročitala tu knjigu, neka je nabavi. Cijena je 100 dinara.

Sve ove knjige naručuju se na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Kod **Kršćanske sadašnjosti,** Marulićev trg 14 — 41001 Zagreb — pp 434 možete naručiti slijedeće knjige:

Ivan Golub, **NAJPRIJE ČOVJEK** — Ponovljeno izdanje. Cijena 250 d.

Adalbert Rebić, **BIBLIJSKE STARINE.** Niz »Priručnici«. Brošurano. Ilustrirano. Biblijska židovska kultura, običaji, arheološka otkrića, biblijska realija i dr. Izvrsno pomagalo za konkretnije čitanje Biblije. Cijena 650 d.

Dr J. Rotzer, **PRIRODNA REGULACIJA PORODA.** Pastoralno izdanje. Dvobojni tisak. Pogovor napisao dr. Drobnjak. Cijena 280 d.

U Ćirilometodskim knjižarama u Zagrebu, Kaptol 29 — i u Splitu, Hrvojeva 2 — možete dobiti knjigu pjesama **ŠATOR LJUBAVI** od Tomislava Dorotića. Cijena 90 d.

S. Marija od Presv. Srca (Anka Petričević), **APOKALIPSA** — poema, ispjevana u sestinama, na temelju Ivanova otkrivenja — knjige proročke i apokaliptičke. Knjiga je velikog formata i ukrašena je ilustracijama. Cijena je 600 d. Uz istu cijenu može se nabaviti i monografija Samostana sv. Klare u Splitu. Narudžbe prima: Samostan sv. Klare, Končareva 29 — 58000 Split.

XII. OBITELJSKA LJETNA ŠKOLA od 24. do 28. VIII 1983.

I ove godine Obiteljski centar Filozofsko-teološkog Instituta D. I. organizira Obiteljsku ljetnu školu za bračne parove, za roditelje, za mlade koji se pripremaju za brak, kao i za pastoralne radnike. Škola će se održati od 24. VIII do 28. VIII 1983. u Zagrebu na Fratrovcu 38. Okvirna tema jest: ODGOJ ZA LJUBAV. Predavanjima i priopćenjima želimo obraditi probleme današnje djece i mladih, te poteškoće roditelja u odgajanju mladih za ljubav. Psiholozi, pedagozi, teolozi i roditelji obradit će ove teme: Odgajanje za ljubav danas — Zdravo obiteljsko ozračje kao temelj i okvir odgoja za ljubav — Neki kritični momenti u psihičkom razvoju — Odgoj za brak — Roditeljska inicijacija — Aktuelni problemi madih — Moralne dileme mladih — Kršćansko shvaćanje ljubavi.

Uz ove teme predviđaju se kraća priopćenja, okrugli stol s maldima, te svjedočenja roditelja i odgojitelja u istoj okvirnoj temi.

Cijene: stan i dnevna opskrba za jednu osobu 300 d. Djeca ispod 5 godina besplatno, a iznad te dobi pola cijene. Pojedinačni obroci: ručak 140, večera 80. Upisnina 250 d — za mlade koji još ne rade 150 d.

Daljnje informacije možete dobiti na adresi: O. Jure Bosančić, Palmotićeva 33 — 41001 Zagreb — pp. 699 — tel. (041) 272-352. Na istu adresu šalju se i prijave.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...i Gospi Lurdskoj za ozdravljenje noge. — Marija Brajdić, Moravička Sela
...za dvije velike milosti. — N. N., Varaždin
...na svim primljenim milostima. — B., učenik
...bl. Leopoldu i svima svetima za primljena dobročinstva i milosti kroz 75 godina života. — G. K., Ljubeščica
...na sretnoj operaciji kćeri i za sva primljena dobra. — J. K., Ljubeščica
...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za uslišanu molbu. — Čitateljica iz Slav. Broda
...i Gospi od brze pomoći za sretnu operaciju. — Jelena Šokčević, Kupina
...i Gospi od brze pomoći za sretno rođenje unuke i za nađenu izgubljenu stvar. — M. C., Golobrdci
...Gospi od brze pomoći, sv. Antunu i bl. Leopoldu za sve milosti. — Boja Šutalo, Stuttgart
...za sve primljene milosti. — K. K., Lacići
...sv. Josipu, sv. Antunu i bl. Leopoldu za dobar uspjeh na ispitu. — Mandica P. B.
...što se nakon dužeg vremena javio brat i obradovao majku i mene. — Iva Luetić, Split
...Predragocjenoj Krvi Isusovoj, Gospi od brze pomoći i svima svetima za ozdravljenje noge. — Čitateljica iz Oštarija
...i bl. Leopoldu za uslišane molitve. — Reza Ivanišić, Črnkovci
...sv. Josipu, sv. Tereziji i ostalim zaštitnicima što nam je sin sretno prošao u dvije prometne nesreće. — Stjepan Sakač, Brezovec
...i bl. Leopoldu za primljene milosti. — Vice Miloslavić, Dubrovnik
...i m. Klaudiji za sve milosti — N. N.
...i m. Klaudiji za ozdravljenje od nagle ozbiljne bolesti. — B., Zagreb
...za primljene milosti. — N. N., Lobor-grad
...za primljene milosti. — Jakica Wolf, Njemačka
...za uslišanu molbu što sam se riješila kućne osamljenosti. — Marija Puhar, Opatija
...i sv. Josipu za uslišanu molbu. — Sidonija F., Zagreb
...i Petru Barbariću za primljene milosti u Zagrebu i u Švicarskoj. — Filipović — Fijan
...sv. Josipu i m. Klaudiji za zdravlje unuka i za sve milosti kroz 73 godine. — Baka, Međimurje
...i m. Klaudiji za pomoć. — Marija Zdenka, Zagreb
...i Gospi od brze pomoći za pomoć u teškoj brizi i žalosti. — Marica P., Odvorci
...i sv. Obitelji za ozdravljenje. — Cecilija Teklić, Bački Breg
...i Gospi Lurdskoj što mi je unuče očuvala od teške nesreće. — Baka, Dubrovnik
...sv. Maksimilijanu, sv. Leonardu i sv. Roku za ozdravljenje noge. — R. G.
...Gospi od zdravlja sv. Antunu i sv. Franji za primljene milosti. — Č.G.R.
...na velikim milostima. — Al. hijaj M. i S., Rijeka
...sv. Anti i bl. Leopoldu za sve milosti. — Vinca Rukavina
...i sv. Josipa za pomoć u teškoj situaciji za obitelj. — P.P., S. Podgajci
...i sv. Antunu za primljene milosti. — Marija Geneaz
...za sretnu operaciju moga brata. — Božana, Bugojno

ZAHVALNICE MAJCI KLAUDIJI

...Gospi od brze pomoći, sv. Ani i bl. Leopoldu za trudnoću kćerkine snahe uz preporuku za sretan porod. — Baka Melana, Đakovo
...na svim, do sada, uslišanim molitvama. — Marica Martinjak, Vrbovec
...sv. Josipu i ostalim zagovornicima na ozdravljenju moga sina nakon dvije operacije na nogama. — M. S., Zagreb
...i Petru Barbariću za pomoć u bolesti — M. S., Zr. Topalovac
...sv. Anti i ostalim zaštitnicima na primljenim milostima. — V. S. i V. J. iz Ledinca
...i Gospi Lurdskoj što mi je pomogla u nevolji kao i za druge milosti. — M. E., Đurađ
...Maloj Gospi, sv. Ani i m. Klaudiji za sretan porod moje unuke. — A, Burina, Marof
...sv. Valentinu, sv. Tereziji i svima svetima na primljenim milostima. — Marija Sporčić, Zagreb
...Mariji Pomoćnici, sv. Josipu i sv. Antunu za ozdravljenje. — Ljubica Žegor, Bedenica

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Mladomisnik konclogora

Piše: Izidor JEDVAJ

Kad je Hitler 1933. godine došao na vlast, Karlu Leisneru je bilo 18 godina. Bio je čestit mladić i isticao se kao vođa katoličke mladeži. Katolička mladež se borila za Kristova načela u praktičnom životu i da bude zdrav duh u zdravome tijelu. Obogaćen zdravim shvaćanjima, Karlo je ubrzo osjetio zablude »Trećeg Reicha«, pa upozorava mladež da im ne nasjeda. Sasvim je krivo i propagandistički proširena vijest da se Hitleru nitko nije odupirao osim takozvane »napredne mladeži«. Karlo je u svoj dnevnik iz tog vremena zapisao: »Kriste, Ti si moja strast!« Da, on je Krista ljubio iznad svega, a napose Ga je štovao prisutna u presvetoj Euharistiji. Šutljivi Krist u svetohraništu je Kruh života za druge. On daje snage i Karlu da živi za druge da se bori protiv zla i mudro upravlja organizacijom katoličke mladeži.

Godine 1934. Karlo maturira. Tada prvi put jasno osjeti da ga Krist poziva za navjestitelja svoje riječi i djelitelja svojih otajstava, za svoga svećenika. Otada Karlo sav svoj život usmjeruje prema tom cilju. Nameće si strogu disciplinu u jelu, pilu, odijelu i spavanju. Odabire takve tjelesne napore koji bi ga što više osposobili za težak život. Odlučuje sve sposobnosti svoga tijela, uma i srca staviti na raspolaganje Kristu, za izgradnju Kraljevstva ljubavi i dobrote u svijetu koji je razdirala mržnja i nesloga.

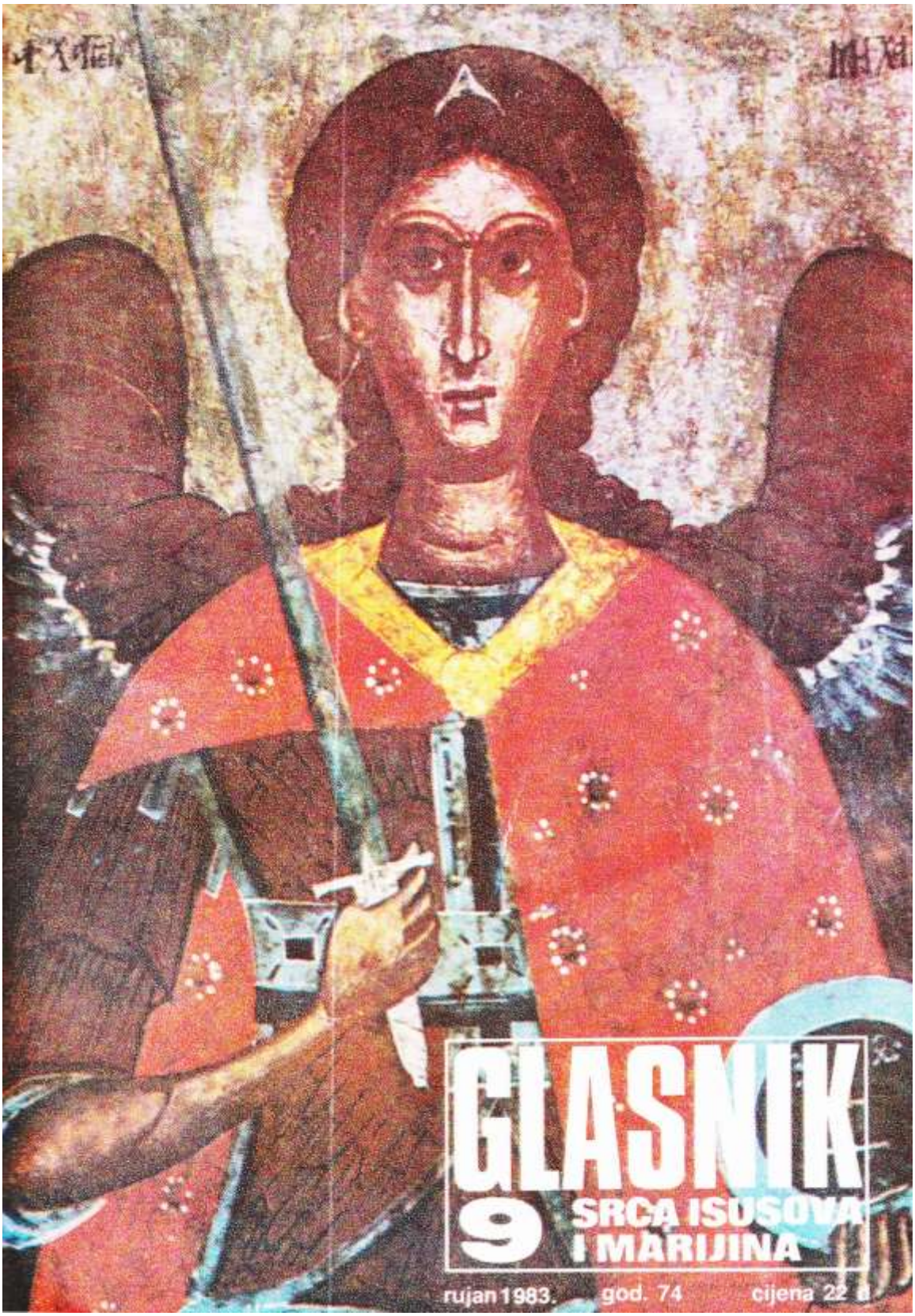
Poseban pečat njegovoj duhovnosti daje iskrena i odana pobožnost prema Blaženoj Gospi, koja ga kao Kraljica mučenika sprema da ponese mučeničku palmu. 25. ožujka 1939., na Blagovijest Karlo prima đakonat. Za nekoliko mjeseci treba primiti sveti svećenički red. Ali, čovjek snuje, a Bog određuje! Karlo iznenada oboli od teške tuberkuloze pluća, pa odlazi na liječenje u šumoviti Schwarzwald. Hitlerovi doušnici već su ga imali na popisu nepoželjnih. Uhapšen je 8. studenoga 1939. Mjesto na oltar, Karlo odlazi u zatvor. Nakon prebacivanja po raznim zatvorima, bude napokon odveden u konc-logor Dachau. U tom paklu nasilja i poniženja, Karlo shvaća da mu je za žrtvu prinijeti samog sebe. Ojačan milošću, on je prihvaća.

Medutim, Krist i Marija — Majka svećenika, daju mu u tom paklu milost kojoj se nije nadao kad je onamo bio dotjeran. S njim je u zatvoru bio i francuski biskup Gabriel Piquet. Na smrt iscrpljenom đakonu Karlu Leisneru on podjeljuje sveto svećeničko ređenje u najvećoj tajnosti 17. prosinca 1944. u bloku broj 26, uz smrtnu opasnost za vlastiti život. Uza svu budnost zatvorskih stražara i doušništva među logorašima, uspjelo je potajno nabaviti hostije i misno vino, i Karlo odsluži i svoju Mladu Misu, prvu i posljednju u životu, na blagdan sv. Stjepana prvomučenika.

Kada su Saveznici 4. svibnja 1945. oslobodili logoraše, bio je među njima i Karlo. Bio je toliko iscrpljen da se nije mogao oporaviti ni u sanatoriju u Münchenu. Umro je 12. kolovoza 1945. Zadnja rečenica zapisana u njegov dnevnik glasi: »Svevišnji, blagoslovi i moje neprijatelje!«

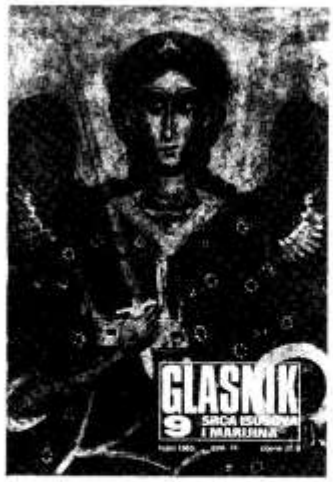

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

9

rujan 1983. god. 74 cijena 22 d.

Na naslovnoj strani:

ARKANĐEO MIHAEL
(Bugarska ikona iz Sofije)

Na zadnjoj strani:

»PLOD TRSA I RADA RUKU ČOVJEČJIH POSTAT ĆE NAM PIĆE DUHOVNO«

Anđeo - osoba ili poruka?

Imenom »anđeo« u Bibliji se ponekad označuje »glasnik«, a ponekad sama »poruka«. Taj »glasnik« je ponekad sam Gospodin Bog, ponekad stvarno, duhovno, osobno biće, a ponekad i sam čovjek u ulozi poslanika ili glasnika.

Na nekoliko vrlo značajnih mjesta u Bibliji čitamo: »Anđeo Gospodnji javi se u snu . . .« Čini se da je u takvom slučaju riječ o izvanredno jakom Božjem nadahnuću.

Ne treba, dakle, pojam anđela uvijek svoditi na neko osobno, duhovno biće, niže od Boga, a više od čovjeka. No upravo takvo duhovno biće ne smijemo ni zanijekati.

Nijekati, ili makar ozbiljno sumnjati u opstojnost anđela kao osobnih, duhovnih bića, protivi se objavljenoj vjeri (židovstvu i kršćanstvu!) Anđeli su doista stvoreni duhovi, obdareni spoznajom i slobodom — dakle, osobna bića. U svojoj čisto očinskoj darežljivosti Bog ih je obdario nadnaravnim životom. To znači da po zaslugama Isusa Krista, koji im je Glava, ima ju udjela u Božjem životu. Darom milosti, a ne po naravi, kao uostalom i mi ljudi, postali su baštinici Božjeg života, sinovi Božji.

TINO

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Uredníkova riječ

»Mi ha el?« — »Tko je kao Bog?« To je ime velikog vođe anđela (slavimo ga 29. rujna), bojovna izgleda, s mačem u ruci. Njegovo ime i pojava puno je poruke i značenja. »Tko je tako velik, tako svet, tako uzvišen kao Bog, Stvoritelj i Gospodar neba i zemlje?« Da li smo ikada postavili to pitanje, pokušali si dati odgovor? Gledali smo more i valove, pratili rijeke i potoke, promatrali mjesec i zvijezde, osluškivali šum vjetra i kucanje srca, grijali se na suncu, hladili se na izvoru, drhtali pred gromom, milovali cvijet, a možda se zaista nikad nismo pitali: »Tko je kao Bog koji sve to stvori?«

Polja su požnjevena, vinogradi nam nuđaju svoj slatki urod, svuda oko nas čudesa, svuda darovi, a mi se nikada ne zaustavimo i ne zapitamo se: »Čiji je to dar?«

Bog nam se daje kao očinski blagoslov, kao majčinska pomoć; daje nam se po zajednici Crkve, po bratu svećeniku, po mudrosti škole, po milosti vjere, po »knjizi prirode«, po glasu savjesti, po riječi Objave. Daje nam se kao Dobrota, kao Ljubav! »Tko je kao Bog?«

Možda smo do sada gubili vrijeme, trčali u krivom pravcu, tragali za srećom na krivom putu? Možda smo htjeli živjeti bez Boga, ili smo se čak postavljali protiv Njega? Prvi koji je to pokušao, pretvorio se iz svjetla u tamu, iz anđela u sotonu, zavodnika i mrzitelja. On bi nas htio zavesti, ali mi budimo trijezni. Sveti nam Mihael dovikuje: »Tko je kao Bog?«

Jubileji našeg života bit će samo onda zlatni, ako ih stalno bude zlatila naša vjera u Boga, nada u Isusa Krista, ljubav prema Bogu i bližnjemu, jer nitko nije kao Bog! Neka nas u tom pripomogne i rujanski Glasnik Srca Isusova i Marijina.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. RUJAN 1983. BR. 9

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 292
SJEMENIŠTE NA ŠALATI, V. Miklobušec — — — — — 294
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE BLAGOSLOV, S. Cetinić — — — 296
BISERI SRCA MARIJINA, A. Katalinić — — — — — — — 297
NA POČETKU ŠKOLSKE GODINE, R. Grgec — — — — 298
ODRASLI I VJERSKA POUKA, J. Antolović — — — — — 299
MUDROST TRIJU KNJIGA, F. Kuharić — — — — — 300
KRŠĆANSKE ZAJADNICE I DUHOVNA ZVANJA, S. Kuzmić — 302
JUBILEJ KOJI RADO BILJEŽIMO 304
NAŠA NADA, S. Bošnjak — — 304
ZLATNI JUBILEJ — — — — 305
ZLATNI JUBILEJ KRALJICE HRVATA, Tino — — — — — 306
ŠTO SLIJEDITI: OSOBNI SUD ILI NAUKU CRKVE? I. Fuček — — 308
ŽUPA OPATIJA NA USKRS, A. Š. Stipin — — — — — 310
ISPUNJAVAM OBEĆANJE. A. Asić — — — — — — 311
PETA SEKRETARICA, S. Kušan 312
CRKVA U MALEZIJI, M. Rusan 314
ZAŠTO SI NEMIRNO, SRCE?, A. Gabrić — — — — — 315
KRŠTENJE MLADIH, A. Luketić 316
ILIJINE GRADNJE, I. Dilber — 317
SESTRA FLORENCIJA — — — 318
OGLASI — — — — — 321
ZAHVALNICE — — — — 322
I MRTAV OSTAO USPRAVAN, I. Jedvaj — — — — — — 323

Hvala na pismu

Moj urednički stol je prekriven pismima za Jasminka. Ne ističu se ta pisma posebnom umnošću, ali se odlikuju iskrenošću i srdačnošću, koju nose samo mladi za mlade. Bilo je i telefonskih poziva iz Zagreba, odakle je i Jasminko. Neka mama, dama, pokušala je na svaki način saznati Jasminkovu adresu. Možda se pobojala da nije to baš njezin sin počeo razbijati ljušturu »materijalizma« u koju ga je tako tvrdo okivala sedamnaest godina. Utješio sam je da to ne mora biti baš njezin sin, makar se i zvao Jasminko, ali da to ipak može vrijediti i za njezina sina, makar se i ne zvao Jasminko. Svakako je nekima, čak i starijim ljudima, stalo da mladi ne upoznaju Krista. Što da o tome mislimo, recite mi sami. A sada, međutim, evo pisma iz Varaždina za Jasminka.

JASMINKO, BRATE U KRISTU!

Pročitao sam u Glasniku br. 6. 1983. tvoje pismo. Pročitao sam ga par puta. Odlučio sam da ti se javim kao prijatelj prijatelju, kao brat bratu. Osjetio sam da ti, usprkos svemu, tražiš Krista. Da, ti Ga tražiš, jer je On potražio tebe. On je već kraj tebe, dapače, On je u tebi. Tražiš nekoga tko ti je do sada bio uskračen. Osobno smatram da je jako dobro kad Ga mlad čovjek počinje sam tražiti, a meni dozvoli da ti pomognem.

Meni su samo 24 godine. Završio sam ekonomsku školu i zaposlen sam u Varaždinu. Naše se generacije ne druže, ali mi smo ipak jako blizu. Nešto od tvoga lutanja prošao sam i ja. Iako sam »od rođenja« pripadao Crkvi, sreču sam našao tek kad sam osobno doživio Krista. Ja taj doživljaj ne mogu prenijeti drugome, ali mogu za njega svjedočiti svojom radošću. Tu radost želim i tebi. Ne okrivljuj puno svoje roditelje. Oni te vole, i ti možeš shvatiti što to znači da nas Isus voli. Ipak, samo materijalna strana života, koju ti oni pružaju, neće te nikad posve usrečiti. Pun želudac i obilna zabava ne čini dušu sretnom. Dušu usrečuje istina i ljubav, a istina i ljubav je samo Isus Krist. Jasminko, još si mlad, ali nisi više dijete. Sad je vrijeme kad se opredjeljuješ. To zna i Isus koji te najviše voli pa je zato i pokucao na tvoja vrata. Pusti Ga da uđe. Dražeg gosta nećeš nikada imati.

Čovjeku je potrebno sve što ga čini čovjekom, a čovjekom ga najviše čini upravo Bog, koji ga je i stvorio na svoju sliku. Zato i težimo da Ga upoznamo. Ali znaj da ni On nije prema nama ravnodušan. On nam se želi saopćiti, jer nas želi usrečiti. On nas zove, ali nas ne sili. On se rodio za nas kao čovjek, živio za nas, umro i uskrsnuo za nas. Dopustio je svoje čovještvo ubiti radi naših grijeha, a onda ga je proslavio svojim božanstvom. Zašto? Da bi naše čovještvo oslobodio od grijeha i dao mu sreču svoga božanstva! Zar ima veče ljubavi? Znam da je za tebe, koji si ostao od djetinjstva nepoučen, sve to strano, nepoznato. Ali ćeš ipak priznati da prema takvom Prijatelju koji je za te dao svoj život, ne možeš ostati ravnodušan.

Samo čovjek slobodan od grijeha, kao što je slobodan bio Krist, može biti sretan I tu slobodu donosi nam Isus. On je postao čovjek da nas očovječi, uzeo je naše čovještvo da bi nam mogao dati svoje božanstvo. Bogovi nećemo biti, ali će On s nama podijeliti svoju radost kao što je s nama podijelio i našu krhkost. Bit ćeš i ti, Jasminko, novi čovjek, ali ne nadčovjek.

Budi hrabar i traži dalje! Bog te čeka. Oh je već s tobom, a sada znaj da i jedan mladić često misli na tebe i moli za sreču svog u Kristu brata Jasminka.

Stjepan H.

»JASMINKO, TI TRAŽIŠ NEKOGA TKO TI JE DO SADA BIO USKRAČEN. OSOBNO SMATRAM DA JE JAKO DOBRO KAD GA MLAD ČOVJEK POČINJE SAM TRAŽITI, A MENI DOZVOLI DA TI POMOGNEM.«

ŽIVOT VRAĆA ŠTO MU DAJEMO

Čestitam Andrija, čestitam Jasminko! Čestitam na iskrenosti! Meni je 17 godina i pripadam vašoj generaciji. Muče me isti problemi kao i vas. I ja se već dugo borim da dokažem starijima kako mi mladi nismo tako okrutni i zli kako oni o nama misle. Nismo mi previše dobri, to se zna, ali se pitam, nisu li i stariji krivi što su mlađe generacije takve? Zašto se oni ne pitaju da li su mladima pružili prilike da upoznaju Boga? Da li su im svjedočili za Krista, ili su Ga se stidjeli, premda su kršćani?

Osobito mi je teško kad čujem svećenike kako govore protiv nas, govore da smo sve krivi, a starije uvijek opravdavaju, a mi smo to što su od nas stvorili stariji. Kao da nitko ne zna, ili neće znati, da postoje tisuće mladih koji žele biti dobri i koji čeznu za Kristom, ali im Ga roditelji, nastavnici, prijatelji ... ne daju upoznati. Roditeljska zatajenja su u tom najveća, jer ako roditelji ne podupru svoju djecu u traženju istine, ako u njima nemaju sigurno zaleđe u obrani svoje vjere, gdje će naći potporu, gdje sigurnost?

Ima nažalost mnogo roditelja koji svojoj djeci ne reknu ni riječi o Kristu zbog stida pred društvom koje Ga je odbacilo, zbog straha da ne izgube kakav položaj u društvu, zbog pohlepe za novcem ... Prije ili kasnije, djeca će o Kristu nešto ipak čuti, On će se pojaviti kao smisao njihova života, i tada će ta djeca proklinjati što su im koječim ispunjavala život, a na kraju je ostao ponor praznine. Takva djeca obično budu veoma nezahvalna, jer »nemaju« zašto reći »Hvala«. Onda su i roditelji veoma nezadovoljni: »Zar nam je to hvala za sve što smo vam dali?« Da, jer život vraća samo ono što smo mu dali!

JELENA

Jeleno, tvoja kritika starijih je na mjestu. No kritika koja ne postaje škola života, ostaje besplodna. Mladi se ne smiju samo opravdavati propustima starijih, nego se moraju tako postaviti u životu da ne ponavljaju pogreške starijih. Samo tako se svijet mijenja na bolje.

Urednik

OHRABRENJE I UTJEHA

Imam petnaest godina i već godinu dana redovito čitam »Glasnik«. To je zaista divan list. Nalazim u njemu dobre pouke i puno poticaja. Bog je htio da me preko njega ohrabri i utješi u teškim trenucima, jer često, kad mi tuga pritisne srce, uzmem »Glasnik« i pročitam tekst koji govori o probodenom Srcu. Tada se sjetim da je ono bilo probodeno i za mene, da je Krist na križu trpio i za mene. Često i rado razmišljam o Kristovoj muci na križu.

Više puta samoj sebi postavim pitanje: »Da li Bog zaista postoji?« Jedan mi nutarnji glas uvijek govori: »Da, Bog postoji!« Ja sam već pokušala zamišljati i život bez Boga, ali mi se čini, zapravo sam uvjerena, da bi mi tek tada život bio prazan i bez ikakvog smisla. Tada u mom životu ne bi bilo svjetla, jer Krist je svjetlo koje svijetli čitavome svijetu. On je Sunce koje nas sve jednako grije. Cvijet bez vode i sunca vene i ugiba. Tako i čovjek bez Boga ne može biti sretan jer brzo klone duhom.

Kada pročitam u »Glasniku« pisma mladih kao što sam i ja, divim se njihovoj hrabrosti. Željela bih biti kao i oni snažno privržena Kristovoj ljubavi. Zato se svima preporučujem u molitve da budem što čvršće i što dublje povezana s Kristom. I još jednom želim napomenuti svima da je život bez Isusa Krista zaista prazan.

V. U. iz Pazina

Sjemenište na Šalati

Piše: Valentin MIKLOBUŠEC

SRASLO SE S PRIRODOM I CRKVOM

Na prvim blagim obroncima što se od savske ravnice dižu put Medvednice ili Zagrebačke gore, široka je zaravan zvana Šalata. Poznata je Šalata po svojim bolnicama u kojima mnogi potraže zdravlje, i po sportskim terenima koji također vape za ozdravljenjem, jer su zapušteni kao kuća bez gospodara. Između mnogo velikih zgrada najviše se ističe Dječačko sjemenište s dvije kupole: na crkvi i na zvjezdarnici. Te su dvije kupole urasle u krajolik i postale njegov nerazdvojni dio, kao što je i samo Sjemenište urasło u život naše domovinske Crkve i ne da se od njega odijeliti. Premda ono pripada u prvom redu Zagrebačkoj nadbiskupiji i Đakovačkoj biskupiji, odigralo je ipak značajnu ulogu i u životu svih naših drugih crkvenih pokrajina. Ono u punom smislu pripada Crkvi u zajednici hrvatskog naroda.

MOZAIK GRADEN PEDESET GODINA

Otkako je proradilo školske 1928/29. u tom su se Sjemeništu izmijenili mnogi naraštaji vrijednih mladića koji su se spremali za Kristove svećenike. Najveći dio sadašnjeg svećenstva Zagrebačke nadbiskupije i Đakovačke biskupije tu je svršio gimnaziju, položivši tako temelje za dalji umni rad i duhovni napredak. Jedni su odatle prelazili na susjedni brežuljak, na Kaptol, na studij teologije. Tu im je stara i časna Katedrala — majka crkva — svojim vitkim tornjevima pokazivala zadatak i cilj života: ići uvijek, ali ne sâm nego s narodom, prema Nebu. Drugi su otišli u pitomu Đakovštinu da studije nastave uz čudo slavonske ravnice, uz đakovačku katedralu koja svojim crvenilom, s dva tornja kao dva jarbola, poručuje svima da svoju krv i srce posvetimo Bogu koji je visoko nad nama kao cilj, a uvijek među nama kao Ljubav.

Tu, na Šalati, stekli su temelje svoje izobrazbe i mnogi redovnički kandidati, osposobljavajući se da budu »sol zemlje i svjetlo svijeta«. Tu su se pripremali da budu »svjetlo koje svijetli« u tami prevelikih briga za ovaj život, zaboravljajući na vječni.

Osim većine dosadašnjih svećenika i redovnika, bar u sjevernim krajevima Hrvatske, Sjemenište na Šalati dalo je hrvatskom narodu mnogo sposobnih ljudi za različita zanimanja, a danas ih ima i po svim kontinentima. Svi se oni Šalate rado sjećaju. Sjemenište im je bio dom u kojem su odrastali privikavajući se redu i radu, bez kojeg nema poštenog napretka u životu. Tek kad malo prikupimo sve te pojedinosti i složimo ih oko mnogih životnih sudbina, pred nama se otvara veličanstveni mozaik stvaran već preko pola vijeka.

Kad se, dakle, znade što je to Sjemenište značilo za Crkvu i narod, nije čudo što su ga neke tamne sile htjele u radu spriječiti, onemogućiti mu opstanak, izbrisati ga iz svijesti. Ipak se to nije dogodilo. Nije to dopustilo Kristovo Srce koje je to Sjemenište poklonilo baš Zagrebu, srcu naroda i Crkve Hrvata.

SJEMENIŠTE ŽIVI I RADI ZA ČOVJEKA

Velik dio zgrade već je decenijama oduzet i služi kao vojna bolnica. No u preostalom dijelu zgrade nastavlja se život i rad, pripremaju se budući liječnici duša, koje samo grijeh može ugroziti i smrtno raniti.

Još smo preblizu događajima koji su se zbili u svijetu i kod nas, upravo otkako postoji to sjemenište, a da

bismo mogli cjelovito ocijeniti značenje tih promjena. U svim promjenama ostao je uvijek u središtu čovjek, njegov jedini smisao i konačan cilj, čovjek, pozvan da svakome bude brat, jer nam je svima Bog zajednički Otac. A svećenik je poslan da upravo to naviješta, i Sjemenište zato živi i radi. Oči vjernog naroda, svjesnog svećenstva, zagrebačkih kardinala i đakovačkih biskupa uprte su u to sjemenište, jer to je dom u kojem Krist širi svoje ruke i pokazuje svoje Srce na oltaru, pozivajući nas tihoj tajni svetohraništa.

Da, sjemenište na Šalati uistinu je dom u kojem su se mnogi mladi rađali na zreli život, pa nije čudo što u njemu vole proslaviti i ispit svoje zrelosti, maturu. Tada se opet sastanu kolege i prijatelji sa svojim profesorima i odgojiteljima da obnove stare uspomene i napune se novim idealizmom.

Vrata Sjemeništa otvorena su svima, kao što je svima otvoreno i Kristovo Srce kojemu Sjemenište pripada po sadržaju i smislu, po nazivu i po naporu. Zato nije čudo što su se u ovoj godini euharistijskih kongresa Zagrebačke nadbiskupije mnoge skupine vjernika, zajedno sa svojim svećenicima, rado navratile pod široke krovove svoga doma da se odmore i osvježe.

SJENA NAD NARODOM SJENA NAD SJEMENIŠTEM

Srce se ipak ne bi potpuno izreklo ako bi iznijelo samo ono što je lijepo i svijetlo. Valja priznati da se nad Sjemeništem na Šalati nadvila i jedna teška sjena. To je ona ista sjena koja već odavna pritiskuje cijeli hrvatski narod, sjena praznih kolijevki i napuštenih ognjišta. Što je to navuklo na nas tako strašnu sjenu? Je li to nečija zloća, ili vlastita nepromišljenost, ili jedno i drugo zajedno? Činjenica je da smo se raselili. Već trideset godina snaga naroda odlijeva se preko naših obala. Mnogi odlaze da se nikad više ne vrate. Našim se mladićima ponose tuđe djevojke i savijaju gnijezda pod tuđim podnebljem. Mnogi su brakovi razdvojeni, mnoge nade za narod pokopane. U učionicama, koje je nekad ispunjalo 400 marljivih đaka, danas ih uči samo stotinjak. Nikakvo čudo, ako znamo, da je i hrvatska obitelj s četvero djece sašla na jedno ili nijedno. Ni rodili se nisu oni koje bi Krist zvao. Zato su već preko petnaest godina prorijeđeni redovi mladića koji bi svoju mladost i ideale poklonili Kristu, da bi za uzvrat primili bogatstvo Njegova Srca i njime obogaćivali svoj narod. Taj manjak je sjena koja zabrinjava i zagrebačke kardinale i đakovačke biskupe i sjemenišne poglavare i sve dalekovidne vjernike. Prazne kolijevke su ispraznile naša sjemeništa, a prijete da isprazne i zemlju, da se izgubi i spomen.

ZA NAROD, ZA SJEMENIŠTE

Sjemenište je već više desetljeća povjereno brizi i vodstvu otaca isusovaca koji izdaju i ovaj Glasnik. Sav je njihov život i rad u službi Crkve u hrvatskom narodu, pa se na stranicama Glasnika često nađe i naša obitelj i naše Sjemenište. Briga za zdravu obitelj i briga za duhovna zvanja idu zajedno. Zdrava kršćanska obitelj u kojoj se djeca rađaju i prema Kristu usmjeruju, najbolje je jamstvo da će se popuniti opasna praznina po svim našim sjemeništima. Zato Glasnik i početkom ove školske godine izlazi pred svoje čitatelje s tom velikom potrebom naše Crkve i naroda. Sklopimo ruke i molimo za ozdravljenje naših obitelji, za duhovna zvanja u našem narodu. Kako za ona, koja će se ostvarivati u Sjemeništu na Šalati, tako i za sva druga, koja će se prepoznavati i sazrijevati po svim našim sjemeništima i novicijatima naše domovinske Crkve. »Molite Gospodara žetve da pošalje radnika u svoju žetvu« Kristov je poziv i glas koji stiže do vas preko Glasnika Njegova Srca.

ZAGREBAČKI NADBISKUP KARDINAL FRANJO KUHARIĆ RADO POSJEĆUJE SJEMENIŠTE DA SE SUSRETNE S ĐACIMA I NJIHOVIM POGLAVARIMA

Srce Isusovo obećaje blagoslov

Piše: Srećko CETINIĆ

SRCE ISUSOVO OBEĆAJE BLAGOSLOV KUĆAMA GDJE SE ŠTUJE NJEGOVA SLIKA (9. obećanje)

Pogledamo li slike Srca Isusova, vidjet ćemo da sve odreda prikazuju Isusa Krista kao osobu punu dobrote koja nam se daje. Nije slučajno što Ga umjetnici baš tako prikazuju. Slika je veoma pogodno sredstvo za priopćavanje poruke, pa se i Isus želi njome poslužiti da nam rekne: »Učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca!«

Krotkost u pristupanju ljudima i blagost u postupanju s njima, poniznost u prihvaćanju ljudi i strpljivost u podnošenju njihovih nedostataka, predstavljaju probrane zlatne niti za izgradnju i održavanje svakog zajedništva među ljudima.

Kršćanska obitelj, koja odluči da na počasnom mjestu svoga stana, što nipošto ne znači i najupadljivije mjesto, izloži sliku Kristova Srca te je svi članovi obitelji zajednički časte, jasno očituju svoju dobro promišljenu želju da Krist s njima živi, s njima stanuje i trajno ih poučava u najpotrebnijim vrednotama ljudskog zajedništva, a to su krotkost i blagost. U takvoj obitelji svi članovi nastavljaju živjeti životom krsne milosti po kojoj su pozvani i osposobljeni da svjesno i slobodno pripadaju Bogu i ljudima u svemu.

Nažalost, ima kršćanskih obitelji koje sve više postaju svjesne da nisu u stanju živjeti u krsnoj milosti, jer ih trajno iscrpljuje sve nepodnošljivija žega grijeha. takve obitelji katkada iskreno zažele da se od muke strasti zaštite štovanjem Kristova Srca, no nikako da se na to čvrsto odluče. Smeta ih što se Krist u svojim ukazanjima Margareti Mariji nije opredijelio ni za koji stil u umjetnosti da bismo ga poistovjetili s kojim poznatim nam likom umjetničkog stvaranja. On se, naprotiv, javlja na neobičan način: u ruci drži srce ranjeno i krvavo, ovijeno trnjem i plamenom, u nj zaboden križ, a naokolo širi svjetlo. Doista neuobičajen način. Ali je taj znak pun sadržaja i poruke. Krist želi ljude probuditi iz opasne kome grijeha i tim znakom zdrobljenosti, smrti iz ljubavi i pobjede nad grijehom svakome reći da je čovjek, i kao pojedinac i kao zajednica, remek-djelo njegova stvaranja, otkupljenja i posvećenja, vrijedan božanske krvi, djelo najtankoćutnije suradnje između Božje svemoći i čovjekove slobode u intimnosti posvećene ljubavi. Zato moramo, tako i prema Bogu biti krotki i ponizni.

Činjenica je da mnogi ne bi nikada izašli iz kome grijeha i vratili se potpunoj svijesti vjere, niti bi stekli tolike milosne darove, da nisu iz dana u dan promatrali sliku Kristova Srca i tako se uživljavali u vrednote koje se najprikladnije označuju upravo srcem, križem, trnjem, ranom, krvlju, ognjem i svjetlom. Nikada ne bi »kao ogledalo odražavali slavu Gospodnju«, niti bi po nehinjenoj ljubavi postali »jednaki slici Njegova Sina«, da nisu stajali pred tim zakonom.

Biseri Srca Marijina: sigurna pomoć u opasnosti

Piše: Ante KATALINIĆ

»A DJEVICI JE BILO IME MARIJA« (Lk 1, 27). (Ime Marijino, 12. rujna)

Dana 13. srpnja godine 1683. došao je pod Beč veliki turski vezir Kara Mustafa i počeo opsjedati grad. Utaborio se s golemom vojskom: 250.000 momaka i 300 topova. Da je Beč tada pao, Turci bi pregazili cijelu srednju Evropu, a pogotovu Hrvatsku.

Beč se hrabro branio, ali ga je dugo opsjedanje iscrplo. Velikom zlu pridružila se još jedna nevolja: u jednoj crkvi je buknuo strahoviti požar i naglo se širio upravo prema velikom skladištu municije. Plane li municija, grad će biti tako razoren, da će ga Turci namah osvojiti. Ali su Bečlije bili pravi vjernici i znali su gdje treba tražiti pomoć u tolikoj nevolji. Pohrlili su u ostale crkve i žarkom molitvom zazivali Majku Božju u pomoć. U jednom trenutku dogodilo se čudo: požar se naglo zaustavio i opasnosti od eksplozije je nestalo. Bilo je to na sam blagdan Velike Gospe.

Na isti taj dan Marijina uznesenja na nebo, dogodilo se još nešto značajno. Potaknut apostolskim pismom pape Inconenta XI. točno na dan Velike Gospe, mladi poljski kralj Jan Sobieski izdaje svojim četama zapovijed da krenu prema Beču, da oslobode grad od turske opsade. Vojska mu je brojila samo 20.000 momaka. Sobieski je zastavu, blagoslovljenu na oltaru Majke Božje, primio iz ruku papinskog legata.

Poljaci su stigli pod Beč na blagdan Male Gospe. Tamo, na Kahlenbergu, pridružile su im se čete Karla Lotarinškog. U gradu je zavladala velika radost, narod je udvostručio molitve Gospi. Sve je obuzelo čvrsto pouzdanje u Mariju. Dva vojskovođe, Karlo i Jan, zagrlili su se u Gospinoj crkvici, stavivši sebe i svoj pothvat pod Marijinu zaštitu.

U toj istoj Gospinoj crkvici nekoliko dana kasnije, 12. rujna 1683. služio je svetu Misu kapucin, sada sveti Marko iz Aviana. Kod Mise je poslužívao sam kralj Sobieski. Pričestio se on i sva vojska, a potom su izmolili Gospinu krunicu. Onda je Sobieski izdao vojsci zapovijed: »U ime Marijino, sveto i nepobjedivo, hrabro naprijed!« Puni beskrajnog pouzdanja u Gospu, Poljaci su navalili na Turke takvom silom, da su im zakratko posve razbili redove i natjerali ih u paničan bijeg, a pobjednici su slavno ušli u grad Beč. U svim bečkim crkvama oduševljeno se pjevalo i zahvaljivalo Gospi za tako veliku i očitu pomoć.

Na uspomenu tog događaja je pada Inocent XI. ustanovio je blagdan Imena Marijina, odredivši da ga se slavi 12. rujna.

Ove jeseni održavaju se u Čitavoj Austriji, a osobito u Beču, velike proslave tristote obljetnice velike pobjede. Proslavama će prisustvovati i papa Ivan Pavao II. Poljak.

Ime Marijino je naša utjeha i snaga, i sigurna pomoć u svim velikim opasnostima.

Na početku školske godine

Piše: prof. Radovan GRGEC

Završili su praznici. Opet će oživjeti školske učionice, hodnici i dvorišta. Školsko zvono prekinut će njihovo mirovanje i ponovno ih ispuniti grajom malih i mladih. Započet će i vjeronauk.

Kršćanski roditelji znaju da nisu jedini odgojitelji svoje djece, ali žele da ona rastu i napreduju »u dobi, mudrosti i milosti«. Katkada sa strepnjom gledaju kako se odgoj i obrazovanje njihove djece odvija na više kolosijeka koji se često međusobno razilaze: kod kuće, u školi, na vjeronauku, u druženju i igri s vršnjacima itd. Isto tako znaju da djecu valja odgajati prvenstveno za karakterne i potpune ljude, za ljubav prema Bogu i bližnjemu, za ljubav prema užim i širim zajednicama kojima pripadaju, dakle i za ljubav prema obitelji i prema domovini. Još uvijek nam u ušima zvone dirljive riječi kojima je Ivan Pavao II. za vrijeme lipanjskog posjeta Poljskoj ispovjedio svoju ljubav prema domovini.

Nije dovoljno odgajati i obrazovati djecu samo za uspjeh i snalaženje u školi i društvu, za stjecanje određenih znanja i vještina. Važnije je odgojiti dijete za otvorenu, iskrenu i društveno korisnu osobu. To je važnije i od školskih ocjena i od poznavanja pravila bontona, od svake »razboritosti« i »snalažljivosti« kojom se dijete ponekad odgaja za dvoličnog i sebičnog pojedinca, za bezobzirnog karijeristu.

Naravno, roditelji moraju svoje riječi potvrđivati primjerom života. Oni su prvi učitelji i vjeroučitelji svoje djece. Živeći u vjerskom ozračju, dijete se lakše i uspješnije katehizira, jer mu netko daje obrazloženje kršćanske nade vlastitim životom. Istina je da katehezu stvara religiozna zajednica. Ako te zajednice nema, ako roditelji i odrasli žive kao da Krista nema, niti ga je ikada bilo, teško je odgajati i poučavati u kršćanskom duhu bilo starim bilo novim metodama. Danas se, naime, mnogo govori o tom kako treba katehizirati, ali malo što treba učiti djecu na vjeronauku. Sigurno je da se katekizam i katehetski priručnici moraju usavršavati u sadržajnom, metodskom i likovnom pogledu. Međutim, vjeronauk nije u prvom redu školski predmet. Kod nas on to već odavno nije. Tamo gdje u razmjerno kratkom vremenu treba djecu vjerski poučiti, najprikladniji su sustavni katehetski priručnici koji daju sažetak kršćanske nauke što i danas počiva na četiri stupa, a to su: Deset zapovijedi, Vjerovanje apostolsko, Očenaš i Sakramenti. Te osnove valja djeci predati »starim« ili »novim« metodama, koje se, uostalom, međusobno ne isključuju nego nadopunjuju. Ne smije se odbaciti ni učenje napamet ni učenje »obrazaca«. Jedan od njih jest i Očenaš, koji dijete nauči napamet od roditelja, a kasnije, došavši k razumu, sve više shvaća njegov smisao. Nedavno smo spomenuli kardinala Ratzingera, koji nas upozorava da se jednostavnost kateheze ne može zamijeniti nikakvim učenim komentarima i tumačenjima osnovnih istina vjere i života.

Tih nekoliko misli iznosimo na početku školske i vjeronaučne godine. Iz razmišljanja nas budi buka i vika u obližnjem dvorištu, punom velike i male djece. Pitamo se hoće li iz njih postati potpuni ljudi i pravi kršćani. Ne ovisi to samo o njima nego i o nama.

DA BI SE ŠTO VIŠE PROŠIRILA I DONIJELA PLODA VJERSKA POUKA ODRASLIH

Odrasli i vjerska pouka

U Apostolskoj pobudnici »Catechesi tradendae« Papa govori o katehezi odraslih. Vjersku pouku odraslih stavlja i za molitvenu nakanu kroz rujan. Kateheza nije samo prenošenje vjerskog znanja, nego u prvom redu uvođenja u vjersku praksu. Odatle je jasno zašto je kateheza odraslih tako važna. Sv. Otac navodi četiri razloga: 1. Odrasli snose veliku odgovornost u društvenom i javnom životu pa moraju biti i znanstveno i duhovno solidno izgrađeni. 2. Odrasli kršćani su dužni katehizirati (uvoditi u vjersku praksu!) mladi naraštaj, a to čine u prvom redu dobrim primjerom. 3. Odrasli upravljaju svijetom u kojem su mladi pozvani da svjedoče svoju vjeru. 4. Kateheza mora pratiti sve životne dobi, pa se prema tome ne može ostati na onome što je netko usvojio kao dijete, pa ni na onome što je usvojio u mladosti. Kateheza, pravo shvaćena, mora danas, kaže Papa, biti »odgoj u vjeri koji uključuje poučavanje u kršćanskom nauku, da bi se to opet uvodilo u puninu kršćanskog života«. Ona mora stalno odgajati prave Kristove učenike koji će sve više napredovati u poznavanju osobe Isusa Krista i Njegove poruke. Nažalost, sustavno katehiziranje odraslih tako je nijetko da ga gotovo i nema. A gdje se i nastoji uvesti, smatra se da je to za besposlene ljude.

»Sve je to lijepo«, reći ćete mi, »ali kako da to činimo«? Pitanje je opravdano, jer se u tom nije lako snalaziti zbog pomanjkanja vremena i prikladnih pomagala, a ponajviše zbog krivog mišljenja da se odraslome nema što govoriti, jer je odrastao. To je možda najteža zapreka.

Prigodu za katehezu odraslih pružaju nam razni događaji iz obiteljskog života kao što su priprave na krštenje djece, na krizmu, na vjenčanje, proslave raznih godišnjica, sprovod i slično. Život župne zajednice također pruža dobre mogućnosti, a najbolje je organizirati staleške skupine gdje je to moguće.

Ove je godine izašla knjiga pod naslovom: »Naša vjera — Informacije za odrasle«. Nabaviti se može kod Hrvatskog književnog društva Sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu. Ta nam knjiga može dobro poslužiti u radu s odraslima. Ako dakle želimo ubrati ploda od ove nakane Apostolata molitve, onda uz molitvu i druga nastojanja posegnimo i za kojom dobrom knjigom koja će nam u tom pomoći.

Poželjno bi bilo da se odrasli čitatelji Glasnika Srca Isusova i Marijina, zatim članovi Apostolata molitve, bar tamo u župi gdje ih je više, počnu okupljati u skupine u kojima će obrađivati vjerska pitanja u želji, ne samo da produbе svoje znanje, nego da unaprijede svoj vjerski život. Često to neće ići bez svećenika, ali će im on sigurno izaći u susret u tako opravdanoj želji. U tome bi im mogao pomoći razgovor o temama koje obrađuje Glasnik. Osobito je dragocjena izmjena iskustava. To su pokazali i tečajevi duhovnih vježbi za odrasle koje je pokrenuo upravo Glasnik. Članovi Apostolata molitve morali bi biti naročito svijesni svoje apostolske uloge širenja vjerskog tiska koji je u tome nezamjenjiva pomoć. Postoje mnoge mogućnosti, samo ih treba istražiti i iskoristiti. Neka nas ova nakana pokrene na djelo!

Josip ANTOLOVIĆ

Mudrost triju knjiga

Ovog ljeta navršilo se 50 godina otkako je zagrebački nadbiskup Antun Bauer 16. srpnja 1933. svečano blagoslovio i svetom bogoslužju predao lijepu kapelu Majke Božje Kraljice Hrvata na Zagrebačkoj gori. Zato smo ove godine, u nedjelju 17. srpnja po prekrasnom vremenu slavili zlatni jubilej te kapele, umjetničkog ostvarenja na Sljemenu. Glavnu Misu u 11 sati s mnoštvom planinara i ostalog naroda, slavio je zagrebački nadbiskup i kardinal Dr Franjo Kuharić. S njim su koncelebrirali: o. Marko Matić, provincijal Hrvatske provincije Družbe Isusove, i o. Slavoljub Jelinek, sljemenski župnik. Propovijed je održao sam gospodin kardinal. Najprije je iznio kratak historijat sljemenske kapele i zahvalio svima koji su pomogli u tako lijepom i korisnom ostvarenju. Zatim je prešao na razmišljanje o »tri knjige« koje svakog mogu učiniti mudrim ako iz njih uči. To je »knjiga« Božje prirode, ljudske savjesti i Biblija. Iznio je to razmišljanje na temelju jednog članka objavljenog pred desetak godina u slovenskom vjerskom listu »Bogoljub«. Prvi dio tog razmišljanja donosimo našim čitaocima sada, a drugi dio pripremamo za listopad.

MUDAR ČOVJEK

Neki jednostavan seljak bio je na glasu kao mudar čovjek pa su k njemu dolazili i učeni ljudi koji su pročitali mnogo knjiga, da se s njim porazgovore i da ga upitaju za savjet. Jedan učen čovjek ga zapita gdje je učio da toliko toga zna, da je tako razborit, pametan i mudar, da tako dobro ocjenjuje situaciju i procjenjuje prilike. Odakle mu ta inteligencija? A taj jednostavni ali pametni čovjek mu je odgovorio da ima tri knjige iz kojih uči: Prva je Božja priroda; druga je glas savjesti; treća je Sveto Pismo. A onda je nastavio: »U 'knjizi' Božje prirode, koja me okružuje, čitam svaki dan o Božjoj svemogućnosti, mudrosti i dobroti. 'Knjiga' savjesti mi kaže što je pravo i što nije pravo, što je dobro i što je zlo, što treba i što ne treba činiti. Sveto Pismo mi otkriva što je Bog sam objavio o ljudima, zašto je Krist došao na svijet, što je učinio i zašto je trpio za oproštenje grijeha.«

Braćo i sestre, te tri knjige sadrže u sebi neizrecivo bogatstvo mudrosti.

SUSRET S PRIRODOM

Mi vjerujemo u Boga Stvoritelja i Boga Otkupitelja. Bog Stvoritelj razotkrio je pred ljudskom misli, pred ljudskim razumom, svoju veliku 'knjigu' stvaranja. Sve što je stvorio i što je dostupno našem pogledu, sve je to velika 'knjiga' ispisana u istinu Božjom svemogućnošću, Božjom mudrošću i Božjom dobrotom.

Svijet u svom najmanjem biću i u svojim najvećim razmjerima, od atoma do galaksija, taj svijet u tajni jedne žive stanice i mnoštva tolikih živih bića, svijet sa svojim zakonima i svojom zakonitošću postojanja, kretanja, života i sa svim energijama, sa svim skrivenim silama, taj se svijet pred očima našeg razuma otkriva kao nečije djelo.

Kada gledamo ovu kapelicu, kako da ne mislimo i na njezina arhitekta Denzlera! S koliko je ljubavi on to gradio! Ali je zamisao kapelice bila najprije u njegovu du-

hu, u njegovoj misli. Ta je kapela, dakle, ovakva kakva stoji pred nama, začeta u misli njezina projektanta i graditelja. Sama od sebe nikada se ne bi ovdje sagradila.

PRIRODA VODI K BOGU

Braćo i sestre, ako mi poštujemo ljudska djela, i često ostajemo zadivljeni pred ostvarenjima ljudskog uma i ljudskih ruku, i ako u ljudskim djelima uvijek nazrijevamo ljudsku mudrost i snalažljivost, kako da onda budemo slijepi pred velikim djelom prirode, svijeta i svemira! Onaj mudri čovjek imao je oka za 'knjigu' Božje prirode. Nije bio slijep pred velikim tajnama i čudesnim ljepotama prirode, nego ih je gledao. A jer je vidio, čitao je Božje tragove; čitao je Božju prisutnost; otkrivao je Stvoritelja.

Suvremeni čovjek u svojoj trci, buci, svom betonu, u šumu strojeva, kao da je postao kratkovidan, možda čak slijep za Božja djela. Zato ne zna više prirodu gledati, poštivati, voljeti; ne zna u prirodi čitati velike i čudesne poruke o postojanju i smislu postojanja.

ČOVJEK HOĆE SVE SPOZNATI

Prirodom se bave znanstvenici i oni je svu proučavaju. Nema nijednog bića u prirodi pred kojim se čovjek ne bi zaustavio. Nema ništa u svijetu što čovjek ne bi htio spoznati. Čovjek hoće znati sve: od atoma do galaksija, od jedne žive stanice do mnoštva živih bića: kako, zašto, što? Tako znanost otkriva u prirodi zakonitost. Ne može se upotrijebiti energije svijeta u korist čovjeka ako se ne poštuje zakonitost tih energija, zakonitost života, zakonitost postojanja svijeta.

Stoga su uglavnom veliki znanstvenici bili i vjernici jer su osjetili da se u događanju svijeta i prirode nešto zbiva što izmiče našim spoznajama, da se tu otkriva red koji mora imati svoj izvor, svoj uzrok; otkrivaju Stvoritelja svojom vjerom.

Znanost sama po sebi uvijek je usmjerena prema vidljivosti stvari, prema pojavnosti prirode. Zato ona ne može u svoje ime nijekati nevidljivog Boga, kao što Ga neposredno ne može ni dokazati. Znanost jednostavno otkriva prirodu i zaključuje da je ona djelo Božje, jer se ljudska misao pita: odakle to djelo, zašto je takvo . . .?

Zato je sasvim promašena tvrdnja koja u ime znanosti govori da nema Boga. Sasvim je promašeno tvrditi da Bog ne postoji jer Ga nitko nije vidio. To su sasvim samovoljne tvrdnje, utemeljene na određenoj ideologiji, ili, ako hoćete, filozofiji, ali nipošto na znanstvenim razlozima. To je nasilje ljudskom razumu i nasilje ljudskom srcu.

VOLIMO PRIRODU, DJELO BOŽJE

Kad planinari dolaze u prirodu i kad vole te visine, uspone i susrete sa svim pojavama prirode, i vedrih i sunčanih i olujnih dana, oni uvijek osjete da se tu nešto veličanstveno događa. Čovjek plemenite duše je zadivljen pred jednim cvijetom, pred jednom veličanstvenom jelom, i pita se: kako je to počelo? Jedno maleno sjeme, skriveni život živi i raste stotinu godina, i više! Što je taj život? Kakva mu je kemijska formula? Je li ga dostatno samo kemijski formulirati?

Potičemo sve, danas ovdje okupljene, da volimo to djelo Božje, da volimo prirodu; da ne budemo slijepi pred čudesnim ostvarenjima Božje mudrosti, Božje svemogućnosti i dobrote. To će nas također oplemenjivati, i dušu činiti boljom. Poštujmo djelo Božje! Budimo Bogu zahvalni za njegovo djelo! Priroda je riječ kojom Bog progovara svima onima koji imaju uši duše da tu riječ čuju, i oči duše da tu riječ vide.

Franjo kardinal KUHARIĆ

ČASNE SESTRE SU POD MISOM PREDVODILE PJEVANJE VELIKOG MNOSTVA KOJE SE OKUPILO OKO KAPELE

Kršćanske zajednice i duhovna zvanja

Piše: Stjepan KUZMIĆ

VJERODOSTOJNOST KRŠĆANSKIH ZAJEDNICA

Osim župskih zajednica, u Crkvi su uvijek postojale, i danas postoje, razne skupine vjernika kojima je cilj ostvarenje Evanđeoske poruke u životu. Da bi takve skupine, ili čak zajednice, bile uistinu žive stanice Crkve, potrebno je da su otvorene biskupu koji će kao nasljednik apostola prosuditi vjerodostojnost njihove karizme. Ako pak one žele živjeti bez biskupa, ili čak protiv njega, onda to nisu žive stanice Crkve nego bolesne ćelije razdora u Crkvi.

Zdrave stanice uvijek se doživljavaju kao sredstvo, a nikada kao središte. Ako i okupljaju oko sebe, ne okupljaju radi sebe, jer ni same ne žive za sebe nego za Isusa Krista. Svjesne su, naime, da je Njegovo Srce, Njegova Ljubav jedino pravo središte i konačan cilj svega našega života i djelovanja.

Ispravnost i životnost neke zajednice vjernika prosuđuje se po stupnju svijesti o njezinom poslanju. Svaka, naime, zajednica kršćanskih vjernika učestvuje u poslanju sveopće Crkve da bogatstvo Evanđelja, od kojeg sama živi, i drugima naviješta i dijeli. Stoga je prava kršćanska zajednica najpogodnije tlo na kojem niču i sazrijevaju svećenička i redovnička zvanja koja su u svojoj biti usmjerena prema drugima, na život za druge.

OSREDNJOST UBIJA IDEALIZAM

Iskreno govoreći, sa žaljenjem ustanovljujemo da u Božjem narodu nema baš uvijek i svuda dovoljno svijesti o poslanju Crkve općenito, i njezinih manjih zajednica napose. Često se u svom vjerskom životu zadovoljavamo osrednjošću i živimo više radi sebe nego radi drugih. Dakako da je u takvom ozračju i svećenički i redovnički poziv shvaćen kao privatna stvar pojedinca, kao njegovo osobno zanimanje koje nema veze sa zajednicom. Teško je onda očekivati da će se u takvom ozračju, gdje se sve shvaća egocentrički, roditi želja za služenjem Kristu, služeći braći. Gospodar žetve može ipak i iz takve sredine birati svoje suradnike, ali to ipak nije redoviti Božji put. Krist želi da svaka zajednica, počevši od obitelji kao »Crkve u malom«, bude prožeta smislom i brigom za druge, te da u tom duhu odgaja i svoje članove. Tada će se u njihovoj sredini lakše naći velikodušnih vjernika koji će Mu se ponuditi na službu. Zato je potrebno da u svakoj zajednici budu i iskusni vođe koji će mlade ljude htjeti i znati usmjeravati i usmjeriti na izbor pravog životnog poziva predočujući im i onaj najuzvišeniji: služiti Kristu kao svećenik, redovnik ili redovnica. Najkraće rečeno: gdje se takvo zanimanje cijeni, bit će i onih koji će ga ostvariti.

POTREBNI SU VOĐE MLADIH I VJERNOST ZAJEDNICE

Danas svi znaju da na troje rođene djece jedno umire od gladi. Malo tko, međutim, znade da od mnogo žive djece malo koje ostvari pravi životni poziv, jer ga nije imao

tko uputiti u pravi izbor. Sveti Ivan Don Bosco je bio uvjeren da i mnoga svećenička i redovnička zvanja propadaju jer ih nema tko voditi.

Krivo bi bilo misliti da su samo svećenici ili redovnici pozvani da mlade usmjeravaju prema ispravnom izboru zvanja. Unutar jedne kršćanske zajednice svi su zato odgovorni, a ta se odgovornost ispunja u prvom redu vjerodostojnošću i vjernošću. Papa Pavao VI. je jednom istaknuo: »Zajednica, koja ne živi velikodušno po Evanđelju, bit će siromašna zvanjima.« Od vjernosti i vjerodostojnosti zajednice ovisi, naime, njezina raspoznatljivost i privlačnost, a za zajednicu su odgovorni svi i svaki pojedinačno.

PRAUZOR KRŠĆANSKE ZAJEDNICE

Pravu kršćansku zajednicu mora resiti pozornost na Božju riječ, molitva i otvorenost prema drugima. Primjer takve zajednice dali su nam prvi kršćani. Njihova je zajednica predstavljala idealan uzorak koji vrijedi i danas i vrijedit će do konca svijeta. Riječ je, naime, o Crkvi koja je živjela pod neposrednim utjecajem nedavnog silaska Duha Svetoga. Radi se o zajednici koja je u potpunosti ostvarila zajedništvo. »U mnoštvu onih koji prigrliše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša.« Njihovo svjedočanstvo života dalo je djelotvornost naviještanju Radosne vijesti: »Apostoli pak velikom silom davahu svjedočanstvo o Uskrsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost.« To je išlo do te mjere da je »Gospodin danomice pridruživao zajednici spasenike«.

Pitamo se, gdje je ta zajednica, koja nam se stavlja kao uzor, crpla snagu za svoj život? Djela Apostolska daju odgovor: »Svi bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.« Zajednica, kojoj je polazna točka slušanje Božje riječi, a vrhunac slavljenje Euharistije, rada i razvija razne službe i karizme.

DOMAĆE PRIGODE I NASTOJANJA

Lijepe prigode za rad na otkrivanju duhovnih zvanja pružaju organizirani susreti mladih pod vodstvom iskusnog svećenika. Takva su nastojanja veoma rašírena po Evropi i svijetu. Takve susrete neriječko organiziraju i vode časne sestre, pa i laici, koji se kroz neko vrijeme stavljaju na raspolaganje djeci i mladima da bi im pomogli doživjeti duboko vjersko iskustvo. Oni im prije svega pružaju osobno svjedočanstvo istinski proživljenog zvanja.

Općenito je mišljenje da su danas zajednice s izričitim usmjerenjem prema duhovnom zvanju mladih, susreti djece i mladeži vrlo značajno sredstvo za promicanje zvanja.

Kod nas se u tom smislu održavaju razni kraći susreti za upoznavanje, zatim trodnevne duhovne vježbe u sjemeništima i novicijatima. Čini se da ta nastojanja daju već i prve plodove. Na takvim susretima i duhovnim vježbama gotovo je važnije svjedočanstvo zajednice i pojedinaca od samih predavanja. Mladi ljudi žele znati da li je ideal, o kojem se govori, uistinu negdje i ostvaren, makar i ne na tako idealan način. Oni su idealima otvoreni, ali ne žele biti prevareni.

JEDNO SVJEDOČANSTVO

Jedna djevojka od 22 godine piše: »Odnedavna živim u centru mladih. Moj prvi susret sa zajednicom bio je težak. Od mene se tražilo da izađem iz sebe kako bih živjela za druge u trajnoj besplatnoj ljubavi. Radi se o koraku koji moram učiniti svaki dan, ako želim da Isus bude uvijek prisutan među nama, kako nam je to On sam obećao rekavši: 'Gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, tamo sam ja među njima'!

Nije uzaludna Isusova stvarna prisutnost među onima koji se ljube. Usprkos ljudskoj nesavršenosti ona me zapanjuje i tjera da ostavim sve kako bih mogla imati to iskustvo zajedništva prije bilo kojeg posebnog izbora. Iz dana u dan doživljavam istinitost one rečenice iz Evanđelja: 'Onome koji me ljubi očitovat ću se'!

Doista, u miru života proživljenog u jednostavnosti uzajamne ljubavi među osobama centra, otkrivam malo po malo svoj identitet, koji ću, nadam se, uz pomoć Božju ostvariti u svom zvanju.«

Jubilej koji rado bilježimo

Na Duhove, 22. svibnja 1983., proslavili su pedesetu godišnjicu svoje bračne vjernosti Antun Kefelja i Katarina r. Hajdin. Slavlje je bilo i u župnoj crkvi sv. Ilije i u njihovu obiteljskom domu.

Danas, kad se brakovi tako olako raskidaju, iako su po Božjoj zamisli upisaoj u ljudska srca, neraskidivi, takva proslava dobiva osobito značenje. Ona pruža svjedočanstvo života, postaje svjetlo i putokaz. Vjeran brak je kao »grad na gori«, rekao bi Gospodin Isus. Ne može se sakriti. On se dapače ističe, jer predstavlja zajednicu u kojoj Bog prebiva. Zato su zidine takvog bračnog »grada« jake, jer veza ljubavi je neraskidiva.

Domaći župnik Ivan Košćak istaknuo je u propovijedi njihovu skromnost, ustrajnost i životnu mudrost. Tu trostruku vrlinu crpili su iz vjere koju je u njihovim srcima stalno podržavao i vjerski tisak. Osobito vole Glasnik Srca Isusova i Marijina. Primali su ga i čitali već pred 55 godina kao mladić i djevojka, a primaju ga i čitaju i danas. Zato je u misnom slavlju uz domaćeg župnika sudjelovao i sadašnji urednik Glasnika.

Posebno je istaknuto i pohvaljeno Antunovo sudjelovanje u crkvenom župskom odboru kroz minulih dvadeset godina. U Misi i kod obiteljskog stola oko dragih slavljenika su bili njihovi sinovi, snahe i unučad, sva živa braća i sestre slavljenika, pa čak i njihov vjenčani kum koji im je ovom zgodom ponovio govor što im ga je održao na svadbenom slavlju pred 50 godina.

Blagoslovi, Gospodine, sve brakove i sve obitelji, da ostanu vjerni zadanoj riječi i plodni potomstvom sebi na spas, narodu na ponos, Bogu na slavu!

Zahvalni:
sinovi, nevjeste i unučad

SLAVLJENICI ANTUN I KATARINA KEFELJA MEĐU SVOJIMA

Naša nada

Naša nada je Isus Krist, koji bijaše razapet, koji je umro i uskrsnuo!

Naša nada je neuništivo dostojanstvo čovjeka: vrijednost muža, vrijednost žene, vrijednost djeteta, vrijednost i dostojanstvo sviju, pogotovo onih kojima se izruguju, koje preziru i progone, koje su lišili imena.

Naša nada su djeca, željena djeca, koja počinju svoju budućnost.

Naša nada su mladići i djevojke koji nisu zadovoljni onim što jest, koji sanjaju o svijetu gdje ruke stvaraju, a riječi su istina.

Naša nada su ljudske obitelji u kojima nema ugnjetavanja i izdajstva, gdje se govori ljudskim jezikom.

Naša nada je u tome da se djecu postupno upućuje u život, da ih se usmjeruje prema Bogu i ljudima.

Naša nada je u tome da ljudi svoje probleme ne rješavaju silom.

Naša nada jest da neprijatelji odbace oružje i potrude se da međusobno razgovaraju.

Naša nada je u tome da se mir postizava darivanjem mira, pomirenja čovjeka s čovjekom, čovjeka sa samim sobom, čovjeka sa ženom, neprijatelja s neprijateljem, čovjeka s Bogom!

Naša nada je u tome da čovjek opet uči kako bi na zemlji bio dobar vrtlar, čuvar života koji gradi i stvara, koji i drugima saopćuje ono što sam proživljava.

Naša nada su umjetnici koji opominju, pitaju, umjetnici koji predosjećaju budućnost.

Naša nada je u tome da njihove riječi i znakove nastojimo razumjeti.

Naša nada je Crkva koja ne bi više bila razdijeljena i rasjeckana, jedinstvena Crkva kao mjesto obećanja gdje čovjek govori s čovjekom kao čovjek, gdje čovjek govori s Bogom kao Prijateljem.

Naša nada je put kojim treba ići, a kojim je išla i Djevica Marija, koja je stajala pod križem, i s učenicima čekala Duha Svetoga!

Naša nada je Isus Krist, koji bijaše razapet, koji je umro i uskrsnuo.

preveo: Josip ROELAND, Srećko BOŠNJAK

Zlatni jubilej

Dana 1. svibnja 1983. u župnoj crkvi u Bartolovcu proslavili su svoj zlatni pir Mijo i Terezija Kosec iz sela Trnovca kod Varaždina. Svečanost je počela koncelebriranom svetom Misom koju je predvodio o. Rajko Gelemanović, provincijal Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. S njim je svetu Misu slavio i sin slavljenika o. Branimir Stjepan Kosec, domaći župnik i još nekoliko svećenika prijatelja. Prigodnu propovijed je održao o. provincijal i na kraju čestitao slavljenicima visokog jubileja. Prije samog obreda obnove vjernosti unuci su čestitali svome djedu i baki zaželjevši im lijepu i sretnu starost. Sam čin obnove vjernosti veoma se dojmio prisutnih vjernika. Pod sv. Misom cijela je obitelj s unucima i praunucima pristupila svetoj Pričesti.

Na kraju svete Mise je sin Branimir Stjepan, svećenik i franjevac, sada župnik u Čakovcu, u svoje ime, u ime braće i sestara, kao i cijele obitelji, zahvalio dragim roditeljima na svemu dobru što su ga činili svojoj djeci, a po dobro odgojenoj djeci i mnogim ljudima s kojima se oni susreću kroz svoj život i svoje poslove.

Poslije svečanosti u crkvi, svi su krenuli u obiteljski dom slavljenika, k obiteljskom stolu gdje se sabrala uža rodbina i desetak svećenika. Svečanost se produžila sve do u noć. Imala je i zašto. Pedeset godina bračne vjernosti je temelj na kojem raste i zrije osobnost, budućnost naroda i Crkve.

Slavljenici su revni štovatelji Srca Isusova od svoje mladosti. Ono im je bilo utočište u teškim časovima njihova života, tako da su svojim životom mogli posvjedočiti vjernost Božje ljubavi prema čovjeku. Oni su i revni čitatelji i dugogodišnji prijatelji Glasnika Srca Isusova, pa ih tom Srcu i nadalje preporučujemo da ih čuva svima nama na radost.

Zahvalni:
djeca, unuci i praunuci

SLAVLJENICI MIJO I TEREZIJA KOSEC MEĐU SVOJIMA POD MISOM

ZLATNI KRALJI

SAGRAĐENA PRIJE 50 GODINA, KAPELA KRALJICE HRVATA NA ŠLJEMENU JE POSTALA TURISTIČKA ŽUPNA CRKVA, OAZA MIRA I SABRANE MOLITVE, KULTURNI SPOMENIK. . .

GLAVNU MISU U 11 SATI ZA PLANINARE I PROSTENJARE SLUŽIO JE KARDINAL FRANJO KUHARIĆ, A S NJIM JE KONCELEBRIRAO O. MARKO MATIĆ, PROVINCIJAL, I O. SLAVOLJUB JELINEK, ŽUPNIK (Dolje)

OBITELJ TOMICE PAVLIN S PRIJATELJIMA POZDRAVLJA KARDINALA PJESMOM »JA SAM MALI PLANINAR« (Dolje)

Godine 1976. Hrvati katolici su proslavili 1300. godišnjicu svoga pokrštenja. U tom dugom razdoblju na tlu sredovjekovne Hrvatske, od tada do danas, mnogo se toga zbilo: nastalo i nestalo. Ostala je ipak Crkva u narodu Hrvata, ostali su Hrvati jer su pripadali Crkvi kao Božjem narodu i Mariji kao svojoj duhovnoj Majci. Stoga nije nikakvo čudo što je nazivamo Kraljicom Hrvata. I dok je kao vjernici tako nazivamo i štujemo, istovremeno poštujemo sve one koje je vihor prošlosti otrgnuo iz krila Crkve i od debla naroda, pa im možda dao čak i drugo ime, kao što poštujemo i sve one narodne skupine koje s nama i među nama pošteno žive i diče se svojim imenom.

Od vremena kada je nevješta ruka u živi kamen hrvatskog juga uklesala sveti Marijin lik i postavila Ga nad oltar crkve u Biskupiji kod stare hrvatske prijestolnice Knina, do dana današnjega, Njoj se u čast podižu crkve i oltari. Kao Bogomajka i Kraljica svih onih koji Krista

JUBILEJ HRVATA

DIJETE JE BUDUCNOST NARODA I CRKVE. IAKO JOS MALO I U KOLICIMA, U NJEM SE KRIJE NAJVECA TAJNA BOŽJE LJUBAVI. NA TO JE PODSJETIO I KARDINAL U SVOJOJ PROPOVIJEDI

priznaju svojim Kraljem, O-na to i zaslužuje. »Njezine slave neće iščeznuti iz srdaca ljudi!«

Njezina je crkva podignuta i na divnoj kruni danas glavnog hrvatskoga grada, na Zagrebačkoj gori. Otkako je tu podiže narod i vjera toga naroda, prošlo je i slilo se u trinaeststoljetnu rijeku već pedeset godina. Zlatni jubilej! I stoji tu na gori kao »duša duše hrvatske, Majka Božjeg Sina« gdje Ju kao svoju Kraljicu štuje cijela domovina Hrvatska.

Ako je hrvatski jug uklesao sveti Marijin lik u živi kamen, hrvatski ga je sjever urezao u tvrdi hrast. U-rezao ga na uzor stare Gospine slike u Rimu, koju štuju kao »Gospu od puta«. Marija je s pokrštenim Hrvatima proputovala svih trinaest stoljeća do sada. Ona neka ih kao Kraljica vodi i u mnoga duga, nova stoljeća, a mi je uvijek molimo: »DOBRA NAM NAVEK OSTANI, Z-MOLI NAM PRI SINU DA OD SVEGA ZLA OBRANI NAS I DOMOVINU!«

TINO

SVETOJ PRICESTI PRISTUPILO JE VISE NARODA NEGO SE OCEKIVALO. PONESTALO JE I POSVECENIH CESTICA (Dolje)

MNOGI OD PRISUTNIH PLANINARA BILI SU TU I PRED 50 GODINA KAD JE KAPELA BLAGOSLOVLJENA. MNOGI OD PRISUTNIH DOŽIVJET ĆE I 100. OBLJETNICU KAPELE (Dolje)

Čitam govor nadbiskupa Battisti-a iz Udina. Potresen sam rezultatima ankete koju je proveo »Centar talijanske obitelji« u Udinama, pod naslovom: »Majke i kćerke Furlanije«. Anketa, među ostalim, donosi i podatak da samo 4 posto majki i 19 posto kćeri izjavljuje kako ne vjeruje, ali zato 85 posto majki i 80 posto kćeri smatra da je za kršćanski život važno slijediti vlastitu savjest, bez obzira na učenje pape i biskupa.

U pitanju »kontrole rađanja« ili kontracepcije, samo 7 posto majki i 2 posto kćeri izjavljuje da treba slijediti smjernice Crkve. Ostale smatraju da je to isključivo osobna stvar. Gotovo isti stav zauzimaju i u pitanju pobačaja.

Nadbiskup Udina zaključuje: »Želim poručiti braći biskupima da bi mi bilo draže kad bih im mogao dati statističke podatke koji bi ih više obradovali. Iz ovih se pak vidi da je pred nama težak pastoralni zadatak evangelizacije.«

Čitajući taj odlomak u »Famiglia cristiana«, pitam se: »Kakva je vjera tih ljudi? Kakav imaju pojam o individualnoj savjesti? Što oni misle o grijehu, a prije svega o sprečavanju začeća i pobačaju? Kako se postavljaju prema smjernicama Crkve i njenom Učiteljstvu? Što za njih znači »osobno« opredjeljenje mimo tih smjernica? Napokon, nije li njihova vjera sasvim subjektivna i relativna? Što tu onda još ostaje od pravog kršćanstva?«

Danko

Što slijediti: osobni sud ili nauku crkve?

Piše: Ivan FUČEK

Pokušat ću ti odgovoriti na ta pitanja koliko mi to prostor u Glasniku dopušta. Za uvod bih rekao ovo: Nije samo godina 1968. s objavljivanjem papine enciklike »Humanae vitae« (o regulaciji poroda!) uzdrmala mnoge već ustaljene prakse. Potres je počeo četiri godine prije za vrijeme Koncila. Ipak je 1968. bila u mnogom smislu prijelomna.

Osporavateljski pokret mladih, kao i neka naučavanja u dogmatici koja počinju te godine, vjerojatno nemaju ništa s »Humanae vitae«, kao što najvjerojatnije ništa nema ni gotovo sveopće preispitivanje temelja moralne teologije, koje je tada počelo.

S jedne strane se htjelo spasiti vjeru, pobožnost i dobar kršćanski život, ono naime što je uzdrmala sekularizacija, a s druge strane se kontracepcija već bila uvriježila i uhvatila dubok korijen, tako da je promijenila i mentalitet čovjeka. Crkva je podržala vjeru protiv sekularizacije i osudila umjetnu kontracepciju, a time je nastao lom, ili svakako zabuna među vjernicima, svećenicima, pa čak i među teolozima. Biskupi su svojim izjavama stali uz nauku enciklike i podržali je. Htjelo se pokazati čitavom svijetu, koji je nakon Koncila očekivao i različitost u nauci, da je Crkva jedna i jedinstvena, napose u tako osnovnim pitanjima kao što je »prenošenje života«.

U tom okviru treba ocijeniti i **vjeru** naših susjeda iz Udina. Prema toj anketi, zapravo je veoma mali postotak »nevjerujućih«, ali je ipak veoma slaba i eklezijalna vjera. Više se ne zna, koja je zapravo **uloga Crkve.** Njeno Učiteljstvo se kritizira kao čisto ljudska ustanova. Zaboravlja se da je Crkva Kristovo djelo, da je ona Spasiteljica čovjeka, iako na

sebi ima i ljudskih slabosti. Isto tako se sve više opaža otupjelost za Krista. Krist nije samo neki začetnik vjere kao Buda, Konfucije ili Muhamed. On je jedini za se ustvrdio da je Bog, a to je i dokazao. U Kristu nam je progovorila Božja pravda, ljubav i svetost. Bog se u Kristu približio čovjeku kao nikad prije, da ga spasi i pokaže mu svoje očinsko lice puno ljubavi. Budući da Boga nismo doživjeli kao ljubav, kao svog najbližeg i najdražeg, nego nam je ostao stranac, dalek i otuđen, ne živimo kao »novi čovjek«, to jest u Kristu, nego kao »stari, grješni čovjek«, to jest bez Krista, pa ne razumijemo ni Biblije, ni Evanđelja, ni molitve, ni Crkve. Zbog toga se ljudi danas lome i u samom pojmu Boga. Boga se poziva na račun za zlo koje je u svijetu. Čovjek danas stvarno živi loše i u strahu, ali zaboravlja da je to ozračje straha i tjeskobe sebi sam stvorio, osobito nuklearnim naoružanjem, kao najopipljivijom posljedicom čovjekovog iskonskog pada i osobnih grijeha.

Grijeh treba prije svega potražiti u srcu, a ne negdje vani u svijetu, ili se ispričavati đavlom. Prema Bibliji svaki je grijeh, pa i onaj najtajniji, društveno zlo. On zajednicu ubija. Zato su grješnika nekada »izopćivali« iz zajednice.

Službena Crkva nije nikada izgubila »osjećaj za grijeh«. Ona nastoji taj osjećaj izoštriti vjerskim odgojem, uvjeravanjem i doživljavanjem te naše krizne situacije. Mentalitet koji zahvaća i najmlađe, osobito preko sredstava priopćivanja, kvari pojam grijeha. Kod nas to napose vrijedi za alkoholizam, psovku, kontracepciju i abortus. Taj ateizam, koji se uvlači u srce kršćana, glavni je izvor grijeha i slabljenja »osjećaja za grijeh«.

Valja priznati da ni mi u Crkvi nismo uvijek vjerodostojni, zbog naših svađa, propusta u ekumenskom smislu, itd. Grijeh ne možemo vrednovati samo antropološki, sociološki ili psihološki, nego uvijek i u prvom redu teološki, a u tom smislu grijeh je vrijeđanje Boga. To je šamar u lice Bića koje nas najviše ljubi. Da, ali mi smo »izgubili« shvaćanje grijeha.

Individualna savjest ima se uvijek odgajati po zdravim načelima i u ljubavi. Prije svega treba znati da nije sve savjest što se tako naziva. Ponekad je to samo puki osjećaj, nešto čisto subjektivno i relativno. Savjest je, naime, ona najdublja srž čovjeka preko koje govori glas Nekoga koji je nad nama i čijim se glasom ne može manipulirati. Da bi čovjek taj glas mogao ispravno čuti, mora biti ispravno odgajan. A odgoja savjesti nema bez ljubavi, bez doživljavanja praštanja, milosrđa, oslobođenja, osobito kad se pogriješi. Pred likom Isusa Krista (pred Njegovim križem!) trebam se pitati: »Slažem li se s Blaženstvima iz Evanđelja (tim Manifestom kršćanstva!)? Slažem li se sa zahtjevima Očenaša? Shvaćam li evanđeoske savjete?« Biblija savjest naziva »srcem«. Zato, obrati li se čovjekovo srce, obratio se sav čovjek.

Ateizacija sustavno prodire u ljudsko srce, zahvaća ga i ubija u njemu svaki smisao za vječno, vrhunaravno, Božje. Savjest, dakle, treba odgajati u ljubavi od djetinstva do groba. Neodgojena savjest, kriva, izobličena, najveća je opasnost.

Nije potrebno trošiti riječi na uvjeravanje, kako Crkva uči, da je »umjetna kontracepcija« grijeh, dok je »prirodna kontracepcija« ili prirodno reguliranje poroda (poštivanje plodnih i neplodnih dana!) dopušteno samo iz opravdanog razloga. Nije moguće da bi Bog, koji toliko voli čovjeka, bio začetnik umjetne kontracepcije, to jest, da bi nužno čovjeka »natjerao« u grijeh. Čovjek je, istina, slab i sklon na grijeh, ali svaki kršćanski par ima sakramentalnu milost, koja mu pomaže da u situacijama, kad ne može imati djece, uzmognu čisto živjeti u uzajamnom poštovanju, i u potpunoj uzdržljivosti. »Nije vjerojatno da jedan odgojen i zreo kršćanin ne bi to bio kadar izdržati nekoliko dana u mjesecu. To ne mogu shvatiti.« Tako mi reče, i posve ispravno, jedan oženjeni katolički muž.

Napokon, nije važno kako bi se ti želio postaviti prema ovoj ili onoj nauci Krista i njegove Crkve, nego kako se moraš postaviti. A putokaz, jasne direktive, jasna nauka, iznad svih teologa i učitelja, jest i ostaje Učiteljstvo Crkve. U tom smislu davati prednost »osobnom sudu« ili svom nahođenju, davati prednost nekim piscima i teolozima, pa ma kako inače bili ugledni, pred Učiteljstvom Crkve (Koncilom, biskupskim Sinodama, učenjem Pape i biskupa), bila bi zabluda.

Župa Opatija na Uskrs

Nad Opatijom se ističe zelena kupola veličanstvene župne crkve Navještenja Bl. Dj. Marije. Ta monumentalna građevina stoji nedovršena od austrijskih vremena do danas. Premda je to zapravo župska crkva, župske se funkcije u njoj ne obavljaju. Zato je puno prikladnija manja crkva sv. Jakova, jer je ova velika malo postrani, a nema ni uređenih prilaza.

Crkva sv. Jakova jedva se uočava među borovima u parku, neposredno uz more. Ta je crkva prije drugog svjetskog rata obnovljena i proširena. Njezini najstariji dijelovi predstavljaju ostatak nekadašnjeg benediktinskog samostana. Nad ulazom u crkvu stoji kamena ploča s uklesanim natpisom: »1506. 21. iulius. Symon abbas fieri fecit.« Crkvu je dakle obnovio opat Šimun. Zvonik potječe iz vremena prije predratnog proširenja.

U Kastavskom zakoniku iz kraja 15. st. spominje se nekoliko puta »Sv. Jakov v kunfine kastavskem« i »njegov gospodin opat koji je tamo va Opatie«.

Stari su benediktinci bili veoma učeni redovnici, vješti i javnim poslovima. Obnašali su i čast kancelara Kraljevstva Hrvatskoga.

Današnja turistička metropola i lječilišno mjesto na Kvarneru pod Učkom, dobila je ime upravo po nekadašnjoj benediktinskoj opatiji.

Današnji župski stan s uredom, crkvom i jednim zidom zatvara malo dvorište sa »šternom« u sredini.

Nakon potrebne obnove za bogoslužje u pokoncilskom duhu, crkva je vrlo ugodno mjesto za molitvu i »lomljenje Kruha«. Svetište je polukružnog oblika, a vjernici kao uzvanici na Gozbu Gospodnju, sakupljaju se sve okolo oltara.

Uskrsno je jutro. Sve odiše svečanošću. Otraga u crkvi na malom koru svečano bruje orgulje. U deset sati je Služba Božja za turiste njemačkog jezika. Narod se sakuplja stazama s dvije strane kroz park. Vidim da svi ipak ne mogu stati u crkvu.

Danas župom upravljaju redovnici isusovci. Župnik, mlad čovjek, stoji pred ulazom u župni ured i razgovara s vjernicima koji su mu došli čestitati Uskrs. Pristupim k njima i razgovaramo.

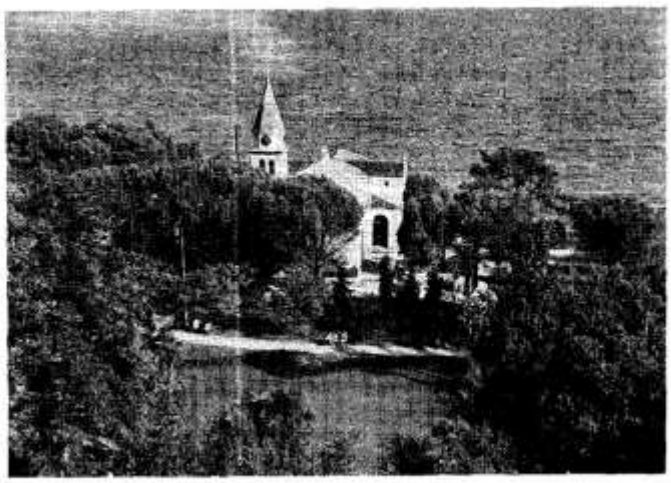
— Velečasni, vidim da se mnogi ljudi vraćaju jer ne mogu stati u crkvu. Prepuna je. A gore na brijegu iznad Opatije stoji velika bazilika koja bi mogla prihvatiti sav taj svijet.

— Vi niste naš župljanin, a poznajete tu crkvu?

— Da, bio sam gore nekoliko puta. Posljednji put na početku zime 1982. Tada sam sa svojom suprugom posjetio o. Badalića. On me draga srca dočekao. Razgovarali smo o mjestu u kojem smo nekada bili na gimnazijskim naukama. Tih se vremena uvijek rado sjećamo. Otac Badalić mi je pokazao samostan za duhovne vježbe, biblioteku, vrt i crkvu. Složili smo se da je to prostrana bazilika na vrletnoj stijeni iznad Opatije.

— Da, reče župnik, ali još nije dovršena pa je zimi veoma hladna. U ovo doba godine u Opatiji borave turisti na liječenju. Uglavnom su poodmakle dobi pa im se teško penjati do gornje crkve. Zato radije dolaze ovamo, kako vidite, u velikom broju.

Misa na njemačkom bila je pri kraju. Uspio sam ući u crkvu. Nijemci i Austrijanci složno pjevaju uskrs-

CRKVA SV. JAKOVA U OPATIJI, U NJOJ SE OBAVLJAJU SVE LITURGIJSKE FUNKCIJE ŽUPE

ne pjesme. Neke su melodije poznate i našem uhu. Na kraju je svećenik zamolio domaće ljude koji su pristizavali, da se malo strpe dok gosti ne izađu. Onda će biti Misa na hrvatskom jeziku. Dopao mi se red u crkvi. I jedni i drugi vjernici vladali su se vrlo pobožno i disciplinirano.

Izišavši poslije Mise iz crkve, još jednom sam se okrenuo gore i promatrao brijeg s kojeg dominira bazilika svojom bjelinom i kupolom, poput crkve »Sacré Coeur« u Parizu, ili poput katedrale u Chartresu. Nju su opjevali mnogi francuski pjesnici i opisali književnici od Chateaubrianda do Peguya i Huysmansa, koji su katedralu u Chartresu opisali kao orijašku molitvu u kamenu, koju je sredovjekovna vjera upravila sa zemlje prema nebu. »Nije riječ samo o kipovima« — kaže jedan francuski književni povjesničar — »i ukrasnim rozetama, nego i o divnim umjetničkim prozorima u boji. I oni svjedoče u prilog jedne gotovo nadčovječanske umjetnosti snagom svoje plementosti i duhovnosti.

Gle, a ja stojim tu i razmišljam ... Evo, ovdje u Opatiji, na našem tlu, na našoj kamenoj stijeni stoji velebna bazilika koja svojom usmjerenošću prema nebeskim visinama, ljepotom svojih linija i velikih vitraža podsjeća na opjevane francuske bazilike i katedrale.

I ona, poput mnogih crkava u Istri, stoji na hridi, na stijeni ...

»Ti si Stijena i na toj ću Stijeni sagraditi crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati ...«

Antun Š. STIPIN

Ispunjavam obećanje

Kad sam prije devet mjeseci poslan za župnika u Babinu Gredu, slušao sam o toj župi samo crne i porazne podatke. Nije mi bilo lako. Tražio sam savjeta i ohrabrenja kod braće svećenika, ali je i s te strane puhao samo »hladan« vjetar. Tada sam se sjetio jedne rečenice: »Iz rane Srca Kristova izide Crkva njegova, ta vrata se otvoriše svim ljudima na spasenje«. Ta mi je rečenica ulijevala nade i pokazivala put kojim mi je poći i gdje mi je tražiti pomoć: Srce Isusovo!

Prvo što sam izustio pred vjernicima, bilo je upravo: »Srce Isusovo ...« Obećao sam ljudima da ću se javno zahvaliti Srcu Isusovu i Srcu Marijinu za svaku zraku milosti koja padne na ovu župu da je pokrene iz mrtvila. Budući da se to i dogodilo, radostan ispunjem svoje obećanje, uvjeren da nam Gospodin sprema i veće milosti.

Odmah sam predložio vjernicima da se za idući blagdan Srca Isusova pripravljamo pobožnošću devet prvih petaka, dodajući poste i molitve za naše obraćenje. Ujedno smo odlučili da za taj blagdan održimo i župski euharistijski kongres. I zaista, crkva se za prve petke počela puniti. Doskora je bila puna svijeta kao nedjeljom, ali ja u tome još nisam vidio posebnu »zraku milosti« Srca Isusova.

Kongresne dane očekivao sam s velikom nadom, ali i potajnim strahom. Bio sam spreman da prihvatim i neuspjeh. Ali ne! Kongres, koji je počeo 8. lipnja i trajao sve do 13. lipnja, opravdao je vjeru u Srce Kristovo. Središnja slavlja kongresa bila su upravo na blagdan Srca Isusova i Marijina. Program su vodili misionari o. Zvonko Majić, isusovac, i o. Ivan Nedić, salezijanac. Kod otvaranja kongresa u crkvu smo svečano unijeli kip Gospe Fatimske. Mnoštvo prisutnog naroda podiglo je cvijeće Gospi na pozdrav. U trenu se crkva pretvorila u najšareniju livadu. U cijelom programu je sudjelovalo oko 1500 vjernika, a tih je dana podijeljeno preko 4000 Pričesti. Gledajući mnoštvo koje se ispovijeda na Srce Isusovo, nisam mogao vjerovati svojim očima. Bilo ih je više nego za Uskrs.

U subotu, na blagdan Srca Marijina, pohodio nas je i naš biskup monsinjor Ćiril Kos. Predvodio je svečanu Misu i propovijedao. Sve je završilo na blagdan sv. Antuna. Na oproštaju od kipa Gospe Fatimske pjevali smo proštenjarski: »Zbogom, zbogom Marijo ...!« Narod je mahao bijelim rupčićima, a u svima nama je bio isti nepodijeljen osjećaj: »Iz rane Srca Kristova izide Crkva njegova, tu vrata se otvoriše, svim ljudima na spasenje«. Sada nam valja i dalje još s većim pouzdanjem moliti za ustrajnost, da bi se uistinu ostvarile riječi iz posvete Srcu Isusovu: »Tvoji smo, Tvoji hoćemo da budemo!«

Alojzije ASIĆ

Peta sekretarica

Piše: Stjepan KUŠAN, senior

Jelica nije imala gotovo nikakve nade da bi na natječaju dobila radno mjesto sekretarice tehničkog direktora. Sve su njezine svjedodžbe, doduše, odlične, ali »veze« su joj vrlo loše. Gotovo nikakve. A danas bez veze ne ide, te ne ide. Odakle veze djevojci kojoj ni otac nije na dlanove primao plave koverte, nego je nabijao krvave žuljeve? Zato se veoma iznenadila kad je dobila poziv da dođe na razgovor u vezi s natječajem. Možda ipak . . .

Kad je ulazila u kancelariju tehničkog direktora koji je tražio sekretaricu, bila je vrlo uzbuđena. To je trenutak o kojem ovisi mnogo šta u životu. Tehnički direktor, imenom Ivan, primio ju je veoma ljubezno. Ponudio joj stolicu i naručio kavu. Zagledao se u Jelicu kao u nepoznati cvijet koji je iznenada otkrio. Nakon nekoliko riječi Jelica je dobila dojam kao da je on baš nju čekao. Ostale molbe je gurnuo na rub stola. Slutila je da je izbor pao na nju. U njoj je rasla plima sreće, ali ju je negdje u dnu srca dodirnula i ledena santa straha.

— Vaše svjedodžbe govore o visokoj stručnosti. Moralne kvalitete vas preporučuju. Mislim da ćemo se nas dvoje odlično slagati. Svaki početak je i pomalo težak, ali se ne morate ničega bojati. Ja ću vam pomoći da što prije steknete potrebna kancelarijska iskustva.

— Direktore, ja vam zahvaljujem, tim više što se uopće nisam nadala. Trudit ću se da opravdam vaše povjerenje!

— To vam neće uopće biti teško, iako ja znam biti zahtjevan. Uostalom, prema našem pravilniku vi ste najprije na probnom radu. Trudite se da nakon probnog roka zasnujete kod nas i stalan radni odnos. To možda i košta, ali se isplati.

— Budite bez brige, direktore, činit ću kako naredite.

— I ja se tome nadam. Najbolje bi bilo da već sutra nastupite na posao jer ima nekih zaostataka. Službeni je poziv samo formalnost. Možemo vam ga uručiti bilo kada kasnije.

Kad su jedno drugome pružili ruku za sretan početak zajedničkog rada, u Ivanu je planuo požar. Zapalila ga je lijepa djevojka rumenih obraza, mekanih bijelih ruku, miris rascvalih dvadeset proljeća.

Ivan ju je pratio pogledom kroz prozor kad je prelazila ulicu. Upiljio se u nju kao otrovni pauk u debelu mušicu koja se vrzma oko njegove mreže.

Jelica je sutradan došla u dogovoreno vrijeme. Kad je Ivan ulazio u kancelariju, upravo je zalijevala jedan mladi fikus koji je potjerao nježni, svjetlozeleni list.

— Čini se da me slutnja nije prevarila. Moje zlato je već tu. Ružica zalijeva fikus. Dobar znak. Još će se upoznati s inventarom pa ćemo na posao. Tu je, ribice moja, moj rokovnik. U njega smiješ imati uvida samo ti. Za tebe, zlato, nema tajne, ali za druge da. Prema strankama budi fina ali službena kako traži pravilnik, a mi moramo između sebe stvoriti jedno intimnije ozračje da nas kancelarijski život ne dotuče. Moramo se boriti protiv monotonije. Ako me tko traži, uvijek reci: 'Moram provjeriti je li drug tehnički slobodan'.

Ivan joj je odredio neki posao i izišao. Uopće je svaki čas izlazio i opet se vraćao, a uvijek bi malo postajao pokraj nje. Primio bi je za prst i stavio ga na pogrešku koju je možda učinila.

— Direktore, to je bilo upravo kad ste ulazili.

— Dobro, zlato, ispravit ćeš. Samo me nemoj zvati direktor. Za tebe sam Ivan, a drug direktor, samo ako su tu i stranke.

Jelica nije primijetila kako je upija svojim uskim očima. Tako je to trajalo nekoliko dana. Jelica se osjećala kao na vatri, ali je to pripisivala svome neiskustvu.

Jednog jutra je došla vrlo rano. Sjela je u kancelariji da iz »Večernjaka« pročita »crnu kroniku« . . . Najednom se na crna slova navukla nekakva maglica. Ona više i ne čita nego samo sluša:

— Tehnički ima opet neku novu sekretaricu.

— Neće ni ova dalje od probnog roka.

— Jest on krmak. Da tako napravi s mojom kćerkom, zakrenuo bih mu vrat nasred ulice. Ovo mu je već peta sekretarica, i nijedna ne valja . . .

Slova »crne kronike« zaplesala su pred Jeličinim očima . . . dalje nije ni čula što radnici razgovaraju pod prozorom.

— Njegova ljubežljivost . . . himba! Ja sam peta? Ali mu ja neću biti . . .

Kad je Ivan došao, pravila se mrtva, hladna. Glumila je loše raspoloženje. Ali je i on bio kao zvijerka istančana instinkta. Glumio je veliku zaposlenost, ali su mu usta i dalje bila namazana medom.

Jednog dana, negdje pred podne, zovne Ivan sekretaricu:

— Jelice, danas ostajemo dulje. Ima jedan hitan posao kojemu istječe rok.

— Nema problema! Radi posla mogu ostati i do navečer!

— Sjajno! Ti si, ribice, dobro shvatila svoj probni rok!

Poslije dva sata kad su već i čistačice otišle, Ivan je donio neku hrpu spisa i kazetofon.

— Jelice, sada moramo raditi zajedno. Muzika će nam malo pomoći . . . Stavio je papire na stol i počeo praviti nekakve nesuvisle uvode, kako nešto moramo ali nije baš tako hitno, ali je za nju bitno da shvati . . . Jelica je osjetila kako je privlači svojom rukom sve bliže. Onda je najednom stao kao kad gramofonska ploča dospije svome kraju. Jelica se malo lecnula.

— Zlato, ti si još uvijek samo moja pokusna sekretarica. Ja sam sretan što sam upravo tebe izabrao. Pred tobom je svakako i stalno zaposlenje, ali nešto moraš i ti platiti. — Jelicu su prošli žmarci, ali je on privuče na poljubac.

— Ne, direktore! Valjda nisam zbog toga trebala ostati poslije dva sata!

— Zlato moje, zaposlenje se plaća, a poljubac nije previše, prošapta.

— Za mene da! odvrati mu Jelica i istrgne se iz zagrljaja.

— Jabuko moja zrela, budi sretna ako te ja uberem.

— Direktore, ja sam zrela, ali nisam crvljiva! Pustite me na miru.

— Smiri se, zlato! Zaposlenje valjda vrijedi jedan poljubac.

— Varate se! Poljubac vrijedi koliko i život, a život je vredniji od zaposlenja. A vi mene niste uzeli zbog zaposlenja nego zbog svog zadovoljenja, kao i one četiri prije mene. O tome pričaju vaši radnici. Vi ćete tako i dalje samo ako su djevojke kukavice, ali će vam nečiji otac nasred ulice zakrenuti vrat. Stidite se! Mogli biste mi biti otac po godinama. Doma imate ženu s kojom se ne slažete, koju varate. Imate djecu kojoj niste nikakav otac. Sve sam ja saznala o vama. Vjenčan ste u crkvi, ali vas crkva više ne vidi. Pravili ste se silno ljubezan, a iz vas je kuljala himba. Zbog vas i vama sličnih uredi naših poduzeća sliče prije staklenim kavezima nego radnim mjestima poštenih ljudi koji rade za dobro svoga naroda . . .

Ivan je stajao bez riječi, ali je kipio od srdžbe. Oči su mu se zakrvavile kao sivom vuku iz Anadolskog klanca kad mu izmakne žrtva kojoj je želio ispiti krv.

— Ti ćeš meni nešto govoriti, ti . . . Više je siktao nego govorio, a glas mu se nije ni čuo od demjave »Bijelog dugmeta« iz kazetofona.

Jelica je dohvatila svoju torbicu sa vješalice. Vrata su za njom ostala otvorena, a »tehnički direktor« sam u svom staklenom kavezu, iako bi ga trebalo staviti u onaj željezni, pa da ga ljudi idu gledati samo s ulaznicom.

Tako je trebala postupiti i ona djevojka iz Splita koja se za volju zaposlenja podala dvadeset četvorici. Nalazi li ona sada smisla svom životu? No, o tom treba misliti na vrijeme!

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

Crkva u Maleziji

I ovaj put nam poznavanje zemljopisa pomaže da naša molitva bude konkretnija. Malezija je federacija (savez) od 13 država i državica, sasvim na jugoistoku Azije, koji obuhvaća dio Malajskog poluotoka i neke otoke ili njihove dijelove.

Te zemlje imaju oko 13 milijuna stanovnika, a raznih su rasa, vjera i kultura. S obzirom na rase ili narodnosti podijeljeni su ovako: pola pučanstva jesu Malajci (50%), zatim Indijci (36%), pa Kinezi i druge manje grupe ili plemena.

Po vjeri se dijele ovako: većina su muslimani (53%), zatim budisti (28%), hinduisti (7%) i kršćani (2,5%). U čitavoj Maleziji ima samo 270 tisuća katolika i približno toliko drugih kršćana, koji pripadaju raznim protestantskim crkvama.

Iz svega toga vidimo da je tu velika mješavina i naroda i vjera i kultura. Zbog tolikih različitosti ponekad dolazi i do sukoba; npr. 1969. godine u sukobu između Malajaca i Kineza bilo je 400 mrtvih. Makar uprava nastoji učvrstiti jedinstvo i miran zajednički život, ipak nisu sve teškoće nestale. Zato i molimo po Papinoj želji za ta misijska područja.

Katolička Crkva žanje posebno lijepe uspjehe. Godine 1976. nadbiskup grada Kuala Lumpur, mons. Selvanayagam, pozvao je vjernike svjetovnjake, da kroz 20 dana oni vode sve župske poslove za koje se ne traži svećenički red. Svećenici su kroz te dane bili na posebnom tečaju na znamenitom »Pastoralnom Institutu za Istočnu Aziju« u Manili na Filipinima. I tako su laici kroz mjesec dana dijelili sv. pričest, predvodili molitvene grupe, posjećivali bolesnike, vodili sprovode, u hitnim slučajevima krstili ili prisustvovali sklapanju brakova.

Nakon tog korisnog iskustva svećenici su održali laicima nove tečajeve u kojima su ovi produbili svoje kršćansko znanje i ulogu u službi Crkve. Posebno su se specijalizirali u vjerskoj nauci i liturgiji. U nauci: kako da narodu čitaju i tumače riječ Božju, propovijedaju, predvode molitvu... U liturgiji: kako da podjeljuju sakramente krštenja, sv. pričest, kako da posjećuju bolesnike, vode sprovode, budu svjedoci kod sklapanja braka...

Laici su iznenadili organizatore svojom velikodušnošću i spremnošću da služe Crkvi, nadvisili su nade i predviđanja organizatora. Prvi tečaj, godine 1980., svršilo je 300 ljudi, i to životno apostolsko iskustvo naglo se širi među druge katolike Malezije.

Novi crkveni zakonik, koji stupa na snagu prve adventske nedjelje ove godine, donosi više propisa upravo o tom, kako se u nekim slučajevima, posebno u misijama, svjetovnjacima povjeravaju neke službe — kakve, eto, među malobrojnim katolicima u Maleziji već uspješno vrše tamošnji vjernici.

Molimo za kršćane tih krajeva da ustraju i rastu u velikodušnosti, zatim da se razne rase i vjere međusobno upoznaju i poštivaju, te da se taj narod sve više otvara Kristovu Evanđelju.

O. Mato RUSAN

Zašto si nemirno, srce?

Otac Ante Gabrić već je mnogo puta u svojim pismima i člancima otkrio koliko je on pjesnička duša i koliko ga očarava idila prirode. On opaža mnogo toga oko sebe što bi drugima izbjeglo pogledu. U tome ga ne smeta čak ni teško putovanje bilo da pješači sate i sate, bilo da mora provoditi toliko vremena na tijesnoj domorodačkoj lađici na rijeci Gangesu. To nam potvrđuje i ovaj člančić.

Za vrijeme plime na Gangesu plovio sam prema sjevernim selima naše goleme misije. U maloj domorodačkoj lađici nalazimo se: lađar Nirmol, dva veslača i ja. Oko nas vlada mir i tišina, opojna tišina tropske noći. Monsunski oblaci kao da rastu iz džungla.

Vrijeme je za razgovor s Njime, Tvorcem ove tišine, Tvorcem monsunskih oblaka i džungla, našim Tvorcem i vječnom nadom naših srdaca.

A ipak je naše srce nemirno, dok i oblaci i Ganges i džungle uz rijeku slave Njega u tišini.

Mladenački glas lađara Nirmola razli se nad Gangesom i kao nekom tajnom jekom odzvanja iz okolnih džungla:

O zašto si, zašto, srce, nemirno . . .?
O keno, keno mor ontokron ošanto . . .?
Ribu sam htio loviti,
no mreže nisam imao.
Za mrežom je srce čeznulo . . .
Konac sam kupio i mrežu plesti počeo,
no konca je bilo premalo,
i srce mi žalosno . . .
Proseći, konac sam dobio,
no u rijeci riba nije bilo . . .
Srce mi žalosno.
I prijatelji moji smijući se zovu:
»Ribaru Nirmole, gdje su tvoje ribe?«
O Ti, vječni Prijatelju,
k Nirmolu dođi,
u ovoj mjesečnoj noći dođi,
i u lađicu i u srce Nirmolu dođi!
Ni konca, ni mreže, ni ribe,
ničeg ja trebati neću . . .

UPUTILI SMO SE GANGESOM U POHODE SELIMA NAŠIH NOVOOBRAĆENIKA

NAS BISKUP LINUS NIRMOL GOMES POHODIO JE NAŠU NOVU MISIJSKU POSTAJU ĐISU POLLI. NAŠI SU GA VJERNICI SVEČANO DOČEKALI NA OBALI I DOPRATILI GA DO PRIVREMENE KAPELICE

Miran je Ganges, mirne su džungle, mirno je Nirmolovo srce. I mirno je sve bilo. Meni tako dragi mir Gangesa i ovaj tajanstveni mrmor njegovih valova . . .

O. Ante GABRIĆ

Krštenje mladih

Nakon dulje vremena javila nam se sestra Anka Luketić iz Zaira. Pismo nam je poslala 25. svibnja 1983. U njemu ima nekoliko zanimljivih vijesti, ali po svemu sudeći, i potvrda da se cijela njezina redovnička zajednica iz grada Kindu povlači i vraća u Evropu. No evo što nam ona piše.

Već dugo nisam se javila i ne znam jesam li se već zahvalila za primljene darove. Ako, nisam, onda to sad činim. Neka Gospodin obilno nagradi sve dobročinitelje koji su mi pomogli da koliko-toliko ublažim bijedu tolikih nevoljnika. Pojedinim dobročiniteljima posebno ću se još javiti kad stignem u Evropu. Tamo ćemo stići u mjesecu kolovozu ili u rujnu, kad sve četiri odlazimo na odmor po želji naših poglavarica, premda sam ja bila na odmoru prije dvije godine.

Danas, na Duhove, imali smo krasno euharistijsko slavlje pod vedrim nebom. No hvala Bogu, sunce se sakrilo sve dok svečanost nije svršila. To je trajalo od osam i po pa do jedanaest sati. Bilo je kršteno 150 školske mladeži, a prvu pričest je primilo njih 75. Odrasli će biti kršteni u mjesecu rujnu. Iako je bilo veliko mnošto naroda, ipak je sve prošlo u najboljem redu. Za to se brinulo oko 20 učitelja.

Biskup nam se nalazi u Rimu s ostalim zairskim biskupima na službenom pohodu Svetom Ocu. Krajem lipnja imat ćemo jedno svećeničko ređenje. Ređenik se zove Claude Swedi.

DOMAĆE ČASNE SESTRE KOJE SU PREUZELE SVE APOSTOLSKE POSLOVE SESTARA MISIONARKI U GRADU KINDU

SESTRA ANKA U DRUŠTVU SVOJIH DRAGIH SIROMAHA, STARACA I NEMOĆNIKA

Domaće časne sestre Bezgrješnog Srca Marijina veoma lijepo napreduju i imaju zvanja. Sad već imaju oko 15 svojih samostana. U gradu Kongolo u svemu su nas zamijenile. Vode dvije misijske postaje koje nemaju svećenika. Tu one poučavaju djecu i odrasle u vjeri, umiruće pripravljaju da sretno kršćanski umru, vode sprovode. Svaki dan predmole krunicu i druge molitve. Nedjeljom pak predvode sve misne molitve osim pretvorbe, podjeljuju vjernicima svetu pričest, a brinu se i za to da vjernici nauče pjevati crkvene pjesme... Svećenik im dolazi jedanput mjesečno i onda posveti toliko hostija koliko je potrebno za cijeli mjesec.

Mi sve starimo i brzo će nas nestati, a iz Evrope ne dolaze nam nove, svježe sile. No Gospodin se pobrinuo da naše djelo nastave domaće sestre koje su nikle kod nas. Hvala dragom Bogu! To nam je doista utjeha.

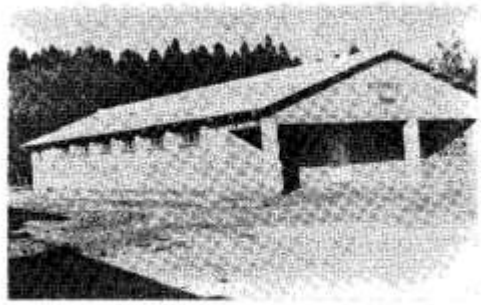
Sve prijatelje mojih siromaha od sveg srca pozdravljam! **S. Anka LUKETIĆ**

Mladima preporučujemo misijski strip-roman iz indijskih misija **TAJNE GRADA PALAHORA.** Stoji svega 50 din.

Svim prijateljima misija savjetujemo da pročitaju knjižicu **PREDZADNJI LJUDOŽDERI.** To je opis doživljaja jednog francuskog misionara koji je djelovao među Papuancima ljudožderima. Cijena je 50 din. Narudžbe: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699., Palmotićeva 31.

Ilijine gradnje

Brat Ilija Dilber javio nam se pismom pred sam Uskrs. U njemu nam pripovijeda o svojim poslovima i planovima. A biskupi i misionari ga traže na sve strane da je — htio ili ne htio — prisiljen odbijati mnoge molbe. Iz te činjenice lako se može vidjeti koliko bi dobro došao još koji časni brat misionar koji bi radio slično kao i brat Ilija. No evo što nam piše brat Ilija.

ZGRADA KNJIŽNICE ISUSOVAČKOG NOVICIJATA U LUSAKI, PODIGAO JU JE BRAT ILIJA

Kad sam se vratio s odmora u domovini, poglavari su mi povjerili dogradnju naše rezidencije u gradu Kabwe. Tu smo imali prilično posla, jer smo dogradili više prostorija. Nadam se da ćemo taj posao završiti najkasnije za dva mjeseca.

Ujedno sam nastavio s gradnjom crkve koju smo započeli graditi malo prije mog odlaska na odmor u domovinu. Taj objekt je veoma velik. Crkva s ostalim prostorijama velika je 31 metar x 24 metra. Kako sam već prije pisao, ona se nalazi na istočnoj periferiji grada Lusake. Župu vodi jedan irski misionar pa mu i materijalna pomoć za tu gradnju dolazi iz njegove domovine Irske. Poteškoće nam pri toj gradnji pravi veoma otežana nabava građevnog materijala. No ipak smo uspjeli zgradu staviti pod krov. Sad nas čeka unutarnje uređivanje crkve. Salili smo i betonske temelje za zvonik koji će se nalaziti sa strane. U zvoniku neće međutim biti zvona, nego samo ćemo na vrhu taviti križ.

Pred Uskrs pozvao me na sastanak tajnik Biskupske konferencije Zambije. Na tom sastanku iznijeli su plan za gradnju duhovnog centra za svećeničke pripravnike. To će biti nešto poput redovničkog novicijata. Nakon završene filozofije u sjemeništu u Mpimi ti studenti bi proveli godinu dana u tom centru studirajući duhovnost i prakticirajući je prije nego što bi nastavili studij bogoslovije u lusačkom bogoslovskom sjemeništu.

To je veoma velik projekt, pa vidim da ga neću moći preuzeti. Trebat će potražiti veće građevinsko poduzeće. Konačan plan još nije posve dovršen, ali se svakako namjerava graditi tu zgradu.

Ja se nastojim čuvati da u isto vrijeme ne gradim više objekata, no dogodi se da koji puta ipak ne mogu to izbjeći. Sad se već spremamo na gradnju dviju kuća za tajništvo pri Biskupskoj konferenciji Zambije. Te kuće služit će za namještenike koji rade za izbjeglice. U planu je predviđeno da se kasnije tu podigne više kuća.

Krajem ove ili početkom iduće godine po svoj prilici počet ćemo s gradnjom sveučilišne crkve ovdje u Lusaki. Dva naša kapelana, koji djeluju među studentima na sveučilištu, uspjeli su prikupiti već popriličnu svotu za izvođenje tog plana. Ta crkva imala bi biti tako zvana »ekumenska«. Naime, pod istim krovom bile bi dvije crkve: jedna za katolike, a druga za anglikance. No ne znam kako će to ići. Dok je katolička strana pribavila sredstva za tu gradnju, anglikanska nije još ništa poduzela. Izgleda da će na kraju ispasti tako da ćemo graditi samo katoličku crkvu. Lokacija za tu novu crkvu nalazi se uz samo sveučilište.

Predviđeno je da sa svojim radnicima izgradim i jedan ženski samostan u gradu Kabwe. Za tu gradnju već sam počeo nabavljati građevni materijal. Uz taj samostan bila bi i velika kapela koja ne bi služila samo sestrama, nego i vanjskim vjernicima, budući da tu u blizini nema nijedne crkve.

Kako vidite, nema opasnosti da mi ponestane posla. Samo neka mi Gospodin udijeli dobro zdravlje da sve to mogu izvesti na slavu Božju i na dobro zambijske Crkve.

Pred sam Uskrs obavio sam svoje godišnje duhovne vježbe u župi Mumbwi, gdje smo ono izgradili našu prvu crkvu u čast Krista Kralja. Tih sam se dana posebno sjetio svih dobročinitelja i pred svetohraništem preporučio sam Gospodinu svakoga od njih da im obilno vrati svojim milostima za sve ono što su učinili za zambijsku Crkvu.

Ilija DILBER

Sestra Florencija

Uvijek je zanimljivo slušati ili čitati kako Gospodin Bog poziva razne duše da mu posvete cijeli svoj život. Tako je zanimljivo i to kako su se oko Majke Terezije sakupljale njezine prve sljedbenice. Već smo vidjeli kako ju je slijedila mlada Bengalka Šubašini Das, koja je kao redovnica uzela ime sestra Agneza. Ovaj puta zaustavit ćemo se kod jedne druge mlade Bengalke, Agneze Vincent, koja se redovničkim imenom zove sestra Florencija. Desmond Doig donosi u svojoj knjizi o Majci Tereziji prilično opširno povijest zvanja te mlade duše.

Susreli smo — piše Desmond Doig — sestru Florenciju, koja se među prvim djevojkama pridružila Majci Tereziji. Kao i sestra Agneza, bila je njezina učenica u Entallyu, a potječe iz bengalske obitelji. Kad je bila u desetom razredu, Majka Terezija je tada bila ravnateljica škole. Tad je nju vodila u pohode u sirotinjsku četvrt Moti Jheel, koja se nalazi u susjedstvu kolegija Entally. Dok su zajedno prolazile kroz to naselje puno bijede i prljavštine, sve to je potresalo srce te djevojke iz imućne obitelji. Tad je Majka Terezija tumačila svojoj mladoj pratilici kako je neophodno potrebno da se netko pobrine za taj siromašni narod. Nisu to bile unaprijed proračunate riječi kojima bi ona željela duboko potresti mladu dušu, nego više nadahnute riječi koje su dolazile iz srca duboko potresene žene, svjesne da je Bog treba. Samo od sebe se nametnulo pitanje da li bi mlada Agneza Vincent došla i pružila ruku pomoćnicu, kad bi netko započeo to veliko djelo? Ta mlada Bengalka odgovori: »Da, Majko! Mi ćemo sigurno moći pomoći!« »Ali pretpostavimo da se tome vaši roditelji usprotive?!« »Ne, Majko! Ja sam sigurna da se moji roditelji neće odupirati Božjoj milosti!«

Agneza Vincent nije bila jedina djevojka koju je nadahnula Majka Terezija. Bile su tu i druge, sve starije djevojke, koje je ona običavala uzimati sa sobom bar jednom kad je dolaziła u pohode sirotinji, i svakoj je postavljala isto pitanje: Da li bi one pomogle u službi najsiromašnijima među siromasima? I da li bi se protivili njihovi roditelji?

Sestra Florencija veli: »Iskušavala je naše duše, nadahnjujući nas i ohrabrujući nas.

MAJKA TEREZIJA IZ ONOG VREMENA KAD JE ZAPOČELA SVOJ NOVI APOSTOLAT MEĐU NAJSIROMAŠNIJIMA

S terase naše škole mogla je uvijek vidjeti sirotinju. Mi smo gotovo slutile da će ona otići. A kad je kucnuo taj čas, priredile smo joj oproštaj. Pjevale smo joj na bengalskom oproštajne pjesme. I djeca su joj nešto poklonila, a svima su se krijesile suze u očima. Koliko se sjećam, iz dvorane je otišla u crkvu i onda je otputovala. Više je nismo vidjele. Čule smo da je otišla u Patnu na medicinski tečaj, a onda da se vratila i započela radom među siromasima. Uskoro je došla »ribariti« po našim kućama. Razgovarala je s našim roditeljima i s nama. Mi smo se tada spremale za konačne ispite. I naši su roditelji smatrali da je studij važniji od svega ostalog. Ali Majka reče: »Ne, ne! Što prije dođete, to bolje!« Izgledala je mlada i vrlo dinamična. Ona nas je nadahnula. Tako smo joj se pridružile: prva sestra Agneza, zatim sestra Gertruda i sestra Doroteja. Bilo nas je dvanaest bez Majke, točno koliko i apostola. Onda je jedna napustila zajednicu. Smatrala je da to nije njezino zvanje. Četiri od nas nastavile smo studij za konačne ispite nakon što smo se pridružile

Majci. A ona se brinula da te ispite doista sretno položimo.«

Sestra Florencija, suzdržljiva, kao i sve ostale sestre Majke Terezije, nije nam htjela jasno reći nešto o onim prvim danima. Odgovorila nam je: »Majka uvijek kaže da će Bog providjeti. Čak i na početku, kad su nas posjećivali prijatelji i rođaci i štogod nam donijeli, ona bi rekla: 'Nije potrebno! Bog će providjeti!' No ponekad, samo zato da razveseli naše roditelje, pristala bi da nam donesu nekuhanu hranu. Bojala se da bi inače bila preukusna. Sjećam se da mi je mama jednom htjela donijeti nešto hilsa ribe, pripravljene na naš tradicionalni način. To je, naime, velika bengalska poslastica. Majka Terezija najprije je kazala: 'Ne!' No kad je vidjela da je moja mama zbog toga žalosna, dopustila je da riba bude kuhana, samo kuhana. Čak i sada, samo na blagdane dopušteno je našim roditeljima da nam štogod donesu i da to podijelimo sa sestrama. Divno je kako se Bog uvijek pobrine za ono što nam je potrebno. Nekad nam dođe više nego za siromahe za koje se brinemo. To nam je dokaz da se On uistinu brine za nas zato što se mi brinemo za njegove siromahe.«

OTAC HENRY, ISUSOVAC, KOJI JE VEOMA MNOGO POMOGAO MAJCI TEREZIJI SVOJIM SAVJETIMA NA POČETKU NJEZINA NOVOG APOSTOLATA

Katkada se čini da Bog pruža Misionarkama Ljubavi toliko da moraju odbiti darovatelje. Sestra Florencija nam tumači: »To je protiv našeg duha. Netko nam je, na primjer, htio pokloniti stroj za pranje rublja. Majka nas je sve sabrala da čuje naše mišljenje. Sve smo bile protiv. Rekle smo: 'Ne! Radije ćemo same prati rublje!' Tako, eto, sve do sada nemamo stroja za pranje rublja. Slično je i s telefonom. Majka ga na početku nije htjela. No kad je vidjela kako je to važno i potrebno za naš rad i za naš narod, dopustila je da bude jedan u Matičnoj kući. Nemamo ni ventilatora osim u govornici i u kapelici za one koji izvana dođu da tu mole. Koliko ljudi trpe u svijetu, prema tome naše patnje nisu ništa.«

»Sestro Florencija, jeste li se ikad osvrtali natrag ili jeste li kad pomislili da biste u nekom drugom poslu našli više radosti?«

Bez oklijevanja nam je odgovorila: »Nisam nikad posumnjala. U ovom zvanju uvijek čovjek naiđe na neke kušnje. No tu je uvijek Majka da nam pomogne svojom dobrotom i ljubavlju . . .«

»Sestro, ova se vremena veoma brzo mijenjaju. Budući da ste se među prvima pridružili Majci Tereziji, 30 godina ste pomagali njezino djelo. Što mislite o budućnosti svoje Družbe? Vjerujete li da će ići naprijed s istom vjerom i gorljivošću?«

»Ne sumnjam u to! Zato imamo veoma često obnove. Ispitujemo da li se među nas počeo uvlačiti duh ovoga svijeta, koji se protivi našem siromaštvu. Nastojimo se popravljati, jer se i mi moramo neprestano popravljati. Na početku smo imale strogo siromaštvo, upravo apsoluno siromaštvo, kao najsiromašniji svijet. No, koliko znam, Sveti Otac nije htio da imamo takvo siromaštvo. Majka je shvatila da moramo biti dosta zdrave kako bismo mogle dobro obavljati svoj posao. U takvim stvarima Majka ima posljednju riječ, ali nas ipak uvijek upita za savjet.«

Te prve sljedbenice Majke Terezije uistinu su dostojne učenice svoje velike učiteljice . . .

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET

Cijenjeno uredništvo!

Najusrdnije vas molimo da biste u broju vašeg lista za početak rujna ove godine oglasili slijedeće:

Odukom naših biskupa na Biskupskoj konferenciji U Zagrebu u svibnju 1976. godine, svake se godine na drugu nedjelju rujna obavlja po crkvama skupljanje priloga za potrebe i unapređenje Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu, najveće crkvene studijske ustanove na hrvatskom jezičnom području.

Ove godine će to skupljanje biti 11. rujna po svim crkvama. Vjernici mogu i u drugo vrijeme predati osobno svoj dar u Tajništvu Fakulteta, a mogu također izravno slati na žiro račun na adresu:

Zagrebačka banka — Zagreb
ŽIRO RAČUN: 30101-620-16-1-2320149462
DEVIZNI RAČUN: 30101-620-16-012103-7270-2424091065
naziv računa: KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET U ZAGREBU — Zagreb, Kaptol 29.

Dekan Fakulteta:
Dr Bonaventura Duda

SIMPOZIJ O OBITELJI

Vijeće za obitelj Biskupske konferencije Jugoslavije i obiteljski institut Više bogoslovne škole u Đakovu organiziraju simpozij o pobudnici pape Ivana Pavla II. »Obiteljska zajednica«. Simpozij je upravljen angažiranim bračnim parovima, liječnicima, psiholozima, pedagozima i svećenicima. Održat će se 28. — 30. studenog u Bogoslovnom sjemeništu u Đakovu. Broj sudionika je ograničen. Detaljan program, cijene smještaja i sudjelovanje bit će objavljeni u listopadu.

Prijave: Dr Pero Aračić, Strossmajerov trg 5. 54400 Đakovo.
Telefon: (054) 843-253

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

Na Fratrovcu 38 (u Zagrebu iza Mirogoja) do kraja ove 1983. godine predviđena su četiri tečaja duhovnih vježba za odrasle prema slijedećem rasporedu:

24. do 26. rujna (za sudionike preko 50 godina)
28. do 30. listopada (za sudionike ispod 50 godina)
11. do 13. studenog (za sudionike preko 50 godina)
2. do 4. prosinca (za sudionike ispod 50 godina)

Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka se unaprijed jave na adresu: Stjepan Kuzmić — Fratrovac 38 — 41000 ZAGREB

SVJETOVNI INSTITUTI

Cijenjeno uredništvo Glasnika! U lipanjskom broju vašeg uglednog lista pisali ste i o »svjetovnim institutima« u rubrici »Krist poziva«. Molim vas pobliže objašnjenje na pitanja: 1. Što su to svjetovni instituti uopće? 2. Da li njihovi članovi smiju imati svoje obitelji? 3. Kada i gdje se mogu priključiti takvom institutu?

Zdravko Tokić

Odgovor na sva tri pitanja, kao i druga koja biste mogli postaviti, naći ćete u knjizi od stotinjak stranica pod naslovom SVJETOVNI INSTITUTI. To je skup crkvenih dokumenata o institutima. Knjiga ima predgovor koji će vas uvesti u razumijevanje dokumenata. Naručite je kod Kršćanske sadašnjosti, Marulićev trg 14, 41000 Zagreb

Uredništvo Glasnika

Ovih dana izišla je iz tiska knjiga pod naslovom **SLUŽITELJ RIJEČI** — izbor dugogodišnjih propovijedi msgr. Marijana Oblaka, nadbiskupa zadarskoga, koja je tiskana u povodu 25. godišnjice njegova biskupskog posvećenja. — Cijena knjige je 450 d. Naručuje se kod izdavača: Nadbiskupska knjižara Zadar, Trg oslobođenja 7 — 57000 ZADAR. Tel. 057/36-364. Na istoj adresi može se naručiti i monografija **BRANIMIROVA GODINA OD RIMA DO NINA.**

Oglasi

Mladi, želite li produbiti svoje praktično vjersko znanje tijesno povezano sa konkretnim životom, nabavite knjigu Jurja Gusića **MLADI NA KRISTOVU PUTU.** Knjiga je upravo izašla iz tiska. Cijena joj je 400 din. Ima oko 400 stranica, 14 slika u tekstu i omot u četiri boje.

Svim župskim karitativnim ustanovama veoma preporučujemo brošuru Jurja Gusića **OTVORITE NAM SVOJE SRCE.** Ona će pomoći da se broj karitativnih radnika poveća napose među mladima. Cijena je 60 din.

Obje se knjige naručuju na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Na istoj adresi možete nabaviti i ove knjige:

Molitvenik **SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE** — cijena 200 din
Molitvenik **SRCE ISUSOVO UFANJE NAŠE** — velika slova — cijena 150 din

S DUHOVNIM VELIKANIMA kroz siječanj, veljaču i ožujak, svaki svezak 120 din
pojedini svesci od travnja do listopada stoje 150 din
svezak za studeni stoji 200 din

PROPOVIJEDAJTE RADOSNU VIJEST — cijena 80 din

SV. MARGARETA MARIJA ALACOQUE — cijena 70 din

RAZMIŠLJANJA O ISUSU — cijena 50 din

SVEĆENIK VJERNIKU NA RAZMIŠLJANJE — cijena 40 din

NA PUTOVIMA GOSPODNJIM — cijena 30 din

PORUKA SV. MJESTA I DOGAĐAJA — cijena 70 din

OD PAŽA DO MUČENIKA — cijena 30 din

JA LJUBIM PODNEVNI LJETNI ŽAR — Pjesme M. Pavelića — cijena 70 din

ŽIVOTOPIS MILANA PAVELIĆA — cijena 50 din

OBITELJ MEĐU KAMERAMA — cijena 50 din

BISKUPI SVJEDOČE ZA KRISTOVO SRCE — 30 din

PO EUHARISTIJI SE VJEČNO ŽIVI — cijena 30 din

BOŽJI PUTOVI — DUHOVNE VJEŽBE — cijena 150 din

OD KOVAČA DO MISIONARA — cijena 55 din

S GOSPOM K VRHUNCIMA — cijena 50 din

NISAM LI I JA POZVANA? — cijena 100 din

DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI? — cijena 100 din

MLADIĆ I LJUBAV, drugo izdanje — 60 din

DJEVOJKA I LJUBAV, drugo izdanje — 60 din

POVIJEST KRISTOVE CRKVE, treći dio — 120 din

PRINC GONZAGA — 120 din

CRKVENI HIMNI — prijevod Milana Pavelića — 50 din

ČOVJEK I KRŠĆANSTVO — 30 din

TEMELJI BOŽJE KUĆE U SRCU — 30 din

TROOSOBNI BOG — 30 din

VIDLJIVI I NEVIDLJIVI SVIJET — 30 din

SRCE ISUSOVO U SUVREMENOM SVIJETU — 50 din

ISUS (J. Guitton) — 150 din

OSOBNA POSVETA SRCU ISUSOVU — 30 din

NAŠ VELIKI LANG — 80 din

DVAPUT OKOM U OKO — Sv. Edmund Campion — 25 din

PRVI ISUSOVCI — 120 din

PLANINAR STANKO — 50 din

LURD — SUSRET NEBA I ZEMLJE — 100 din

BLAGDANSKA JUTARNJA ZVONA — 70 din

PLAMENOVI SRCA (pjesme Stj. Šimete) — 50 din

DUHOVNI DNEVNIK KARDINALA BEA — 120 din

MOJA VJERA — kateheze — 120 din

DEKALOG — kateheze — 120 din

ISUSOVCI I HRVATSKI NAROD — 500 din

ISUSOVCI (Bernoville) — 60 din

BL. KLAUDIJE KOLOMBIJER — 30 din

MUČENIK CRVENOG OTOKA — 40 din

KRIŽNI PUT (klasični) — 30 din

LJUBAV U OBITELJI — 120 din

NAČINIMO ČOVJEKA — 100 din

THOMAS MORE — 180 din

UPRAVLJANJE PLODNOŠĆU — 60 din

Sve ove knjige možete naručiti na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...i Gospi od brze pomoći za sretnu operaciju. — Vid Mihaljek, župnik župe Gospe od brze pomoći, Slav. Brod
...za sretnu operaciju župnika. — Molitelji i najbliži suradnici, Sl. Brod
...Presv. Trojstvu i svima svetima za sve milosti a napose što mi je unuka sretno položila ispit. — Baka, Garešnica
...i bl. Leopoldu uspješnu operaciju. — Eva Grgić, Otok
...i sv. Antunu na primljenom daru. — P. M., Donji Kraljevec
...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i svima svetima za pomoć u prometnoj nesreći. — Baka iz Nedelišća
...Gospi Lurdskoj i svima svetima za zdravlje mojih kćerki. — Marija Ivanić, Šarengrad
...za sretnu operaciju oka. — Anto Matić, Ivančevo Selo
...Presv. Trojstvu, sv. Josipu i sv. Antunu za mnoge milosti kroz 87 godina života. — Mara Furdić, Vukosavljevica
...za dvije uslišane molbe. — Marija O., Gornja Rijeka
...Gospi Lurdskoj i bl. Leopoldu na sretno uspjeloj operaciji. — R. E., Pož. Sesvete
...i sv. Josipu za uspjelu tešku operaciju moga sina. — Kata Musil, Velika
...i Presv. Trojstvu za izbjegnutu prometnu nesreću. — Ana P., Pančevo
...i Gospi od brze pomoći za zdravlje. — Mato Domaćinović, Bošnjaci
...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Anti za ozdravljenje i za mir u kući. — Baka, Vinkovci
...i Majci Božjoj Bistričkoj za sretan porod. — Majka Marica iz Kašine
...Predr. Krvi Isusovoj i sv. Franji što mi je sin za Božić išao na misu i za sve primljene milosti. — Majka iz Podravine
...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za sretan porod snahe i na završenom ispitu moje kćerke. — Majka iz Bapske
...i Kraljici mira za primljene milosti. — N. N.
...za primljene milosti. — M. M., Kučići
...Gospi od zdravlja i sv. Josipu za mnoge milosti a napose za sinovo ozdravljenje. — M. A., Vela Luka
...i sv. Obitelji za svu pomoć u životu. — Cela Teklić, Bački Breg
...sv. Anti, sv. Luci i m. Klaudiji za mnoge milosti u životu. — K. Nikolić, Vareš
...Predr. Krvi Isusovoj, Majki Božjoj Bistričkoj i sv. Josipu za sinovo i majčino zdravlje. — Ana Orešković, Zagreb
...Presv. Krvi Jezusovi in svetim solzam Marijinim in vsim svetim na srečno uspeli operaciji in za zdravlje mojega moža Antona in sina Marka. — Antonija Zakotnik
...za primljene milosti. — D. K., Gračani
...za primljene milosti uz preporuku u svojim potrebama. — Marija Đonlić, Fojnica
...za mnoge primljene milosti. — Marija Maroš, Oriovac
...Okrunjenom Isusu, Gospi od suza i sv. Roku za ozdravljenje dviju osoba. — Marija Dimić, Varaždin
...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje. — Barica Čeh, Mala Kopanica
...Petru Barbariću i Istvanu Kasap za ozdravljenje. — Eva Beslin, Bački Monoštor
...sv. Josipu i bl. Leopoldu za primljene milosti u mom životu a napose u teškoj bolesti. — Julija Ivezić, Sarajevo
...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Anti za uspješnu muževu operaciju kao i za sve primljene milosti. — M. G., Praznica
...sv. Duhu i sv. Antunu za primljene milosti. — M. B., Grabrov Potok

ZAHVALNICE PERTRU BARBARIĆU

...za obraćenje jedne djevojčice. — J. O., Bihać
...za sve primljene milosti. — Nelka Penić, Split
...za mir u braku i za druge milosti. — A. B. Podvinje
...za duševnu i tjelesnu snagu. — Ana Leko, Split
...za oslobođenje od bolova. — Marija Kanižaj, Zagreb
...za ozdravljenje desne ruke. — Manda Lukačević, Doboj
...za oslobađanje smetnji u organizmu. — Ana Đ., Novi Šeher
...za ozdravljenje. — Katica Francem, Zemun
...za kćerkin sretan porod. — J. O., Bihać

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

I mrtav ostao uspravan

Piše: Izidor JEDVAJ

U jednim nacionalsocijalističkim novinama izišao je članak o pravom njemačkom mužu. Članak je pun pohvala na račun junaka kojega i slika prikazuje, ali nije potpisan. Nije ni trebalo. Svi su u njemu prepoznali o. Ruperta Mayera. Bila je to podvala nacistima zbog koje su bjesnili. Omraženi im isusovac, stavljen je za uzor Nijemcima koji smiju veličati samo Hitlera. Ali je o. Rupert već bio poznat kao legendaran junak.

Kad se, naime, rastvorilo paklensko grotlo prvog svjetskog rata, o. Rupert je već bio zreo čovjek i prekaljen u školi viteza iz Lojole, sv. Ignacija. Ignacijevo načelo: »magis« — »uvijek sve više« za duše iz ljubavi prema Kristu tjeralo ga je kao svećenika na rovove gdje je mržnja sijala smrt puščanim tanetima i topovskim granatama. Mnoge je ranjenike u zadnjim kucajima njihova srca preveo na obale Srca Kristova, gdje više nema mržnje ni smrti. Za neustrašivost mu je dodijeljeno najviše ratno odlikovanje. Nakon dvogodišnje nadljudske borbe za duše biva i sam ranjen i ostaje bez noge.

Junak je i na štakama junak! U Münchenu razvija snažan apostolat među muževima. Pet tisuća ih vodi i odgaja preko Marijinih kongregacija. Premda sam na štakama, obilazi bolesnike, tješi patnike.

Duh izoštren u Ignacijevoj školi duhovnih vježbi, odmah uočava kobne Hitlerove zablude i počinje ih raskrinkavati s propovjedaonice. »Nikada neću ušutjeti, bila bi to izdaja Boga!« I već 1937. zbog oporbe protiv Hitlera odlazi u zatvor. Zatvor ga nije promijenio, jer se ni Hitler nije promijenio.

O. Rupert je nekoć bio prvi jahač Njemačke. Idol mladeži. Na pitanje što misli o Hitleru, odgovara: »Slab je jahač!« Na mitingu nacionalsocijalista javlja se za riječ poslije Hitlera. SS-ovci su ga htjeli linčovati. Vraća svoja ratna odlikovanja i ispisuje se iz društva invalida koje su hitlerovci uzeli pod svoju komandu. To više nisu časni ciljevi. Hitler je samo čekao čas da ušutka tog legendarnog junaka.

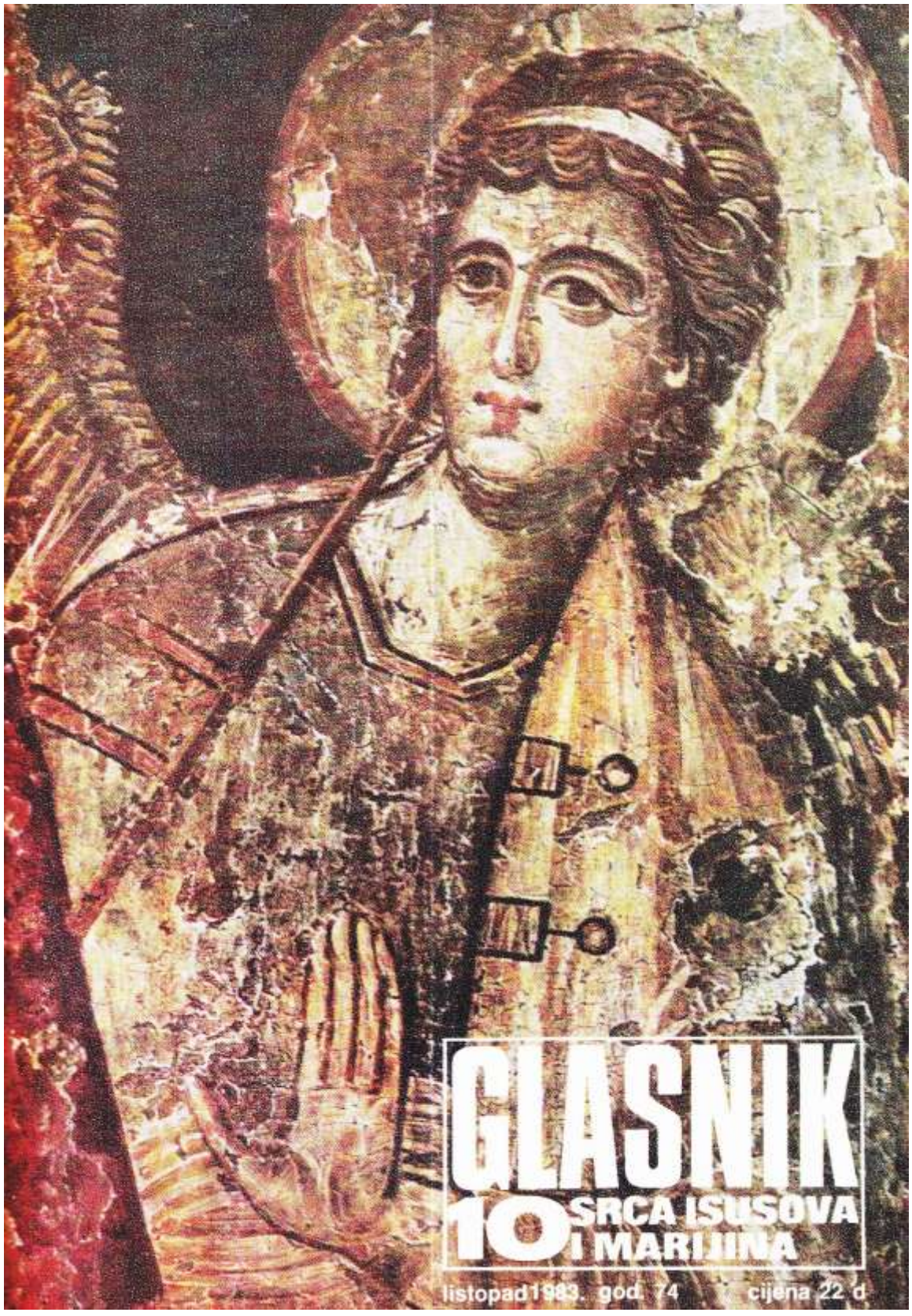
O. Rupertu je posebno na brizi mladež. »Pravi apostolat bi se sada morao sastojati od molitve, rada i žrtve za mladež, jer su im duše u ovim danima u velikoj opasnosti. Ovo je vrijeme koje duše mladih prečesto tjera u mreže Zloga. Treba pravim molitvenim životom zazivati milost Božju na te mlade duše izložene velikim opasnostima. Veliki čas ne smije nas naći malene!«

Tko se protivio Hitlerovoj ideologiji, kao i bilo kojoj nasilničkoj ideologiji bilo kada, mogao je računati samo s logorom. Nije ga izbjegao ni o. Rupert. Ali ga je i nadživio, makar s upola manjom težinom, i upola tanjom protezom za svoju izgubljenu nogu. Njegovo novo polje rada je sada kapela na münchenskom kolodvoru.

G. 1945. na blagdan **Svih svetih, kao junaka Kristovih,** počeo je pod Misom upravo čitati poslanicu: »A ovo je pobjeda naša, vjera naša . . .« Štivo nije završio, jer ga je životom već dovršio. Zanijemio je, ali je ostao stajati makar i na protezi. »Čovjek koji se nije savio ni pred Hitlerom, nije se savio ni pred smrću!« To je bio sud naroda. A Božji sud o njemu se nazrijeva kroz glas Crkve koja se sprema da ga proglasi blaženim.

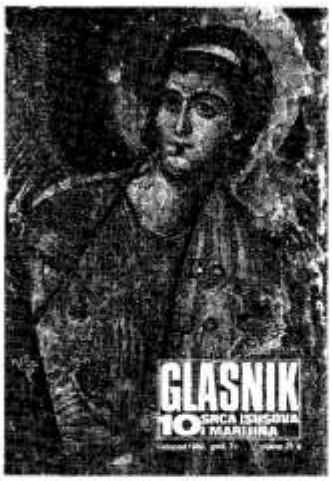

GLASNIK

10 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

listopad 1983. god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

ANĐEO
(Detalj iz kompozicije »Madonna« u crkvi S. Maria Trastevere, iz 13. st.)

Na zadnjoj strani:

DA BI JESEN PRIRODE I LJUDSKOG ŽIVOTA BILA LIJEPA, MORA JE OBASJAVATI BOŽJE SUNCE

Anđeli - naša braća

Darom Božje milosti, a ne po naravi, anđeli su baštinici Božjeg života, sinovi Božji, kao i mi ljudi. I njima i nama tu je milost darovao Otac po Isusu Kristu, našem Bratu po tijelu.

Mi smo, dakle, ljudi s anđelima u Kristu zbratimljeni. Mi, doduše, nismo savršeni kao oni, nismo čisti duhovi kao oni. Naš je duh »utjelovljen«, sjedinjen s materijom, s tijelom. Tako mi ljudi predstavljamo spoj između dva svijeta, između vidljivog i nevidljivog, most između svijeta čistog duha i svijeta čiste tvari.

Hoteći sve svoje stvorenje sabrati i »pobožanstveniti«, vječni Božji Sin se utjelovljuje, postaje čovjekom, a ne anđelom. Po svojoj ljudskoj naravi On se snizuje »ispod anđela«, a po svojoj božanskoj naravi uvijek ostaje neizmjerno »iznad anđela«. Tako nas uči i sv. Pavao.

Isus o anđelima govori kao o stvarnim, osobnim, djelatnim bićima. Oni, dakle nisu neke neosobne sile. Isus veli za njih da u isto vrijeme dok bdiju nad ljudima (anđeli čuvari), gledaju lice Očevo, to jest najintimnije su sjedinjeni s Bogom. Njihov život nije podložan tjelesnosti. Oni služe Isusu kao njegovi glasnici. On ih šalje kao pomoćnike nama ljudima koji smo još na putu prema proslavljenju.

TINO

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Uredníkova riječ

Dok je ovaj listopadski broj Glasnika bio još u rukopisu, jedan ga je čovjek pročitao i ovako se izrazio: »Sav je u znaku Krunice i misija«.

Da, tako je! Drugačije ne može ni biti. Listopad je cijeli posvećen misijama i Kraljici Svete Krunice, koja nas po molitvi odgaja i uvodi u otajstva Isusova začeća, rođenja, života, muke, smrti i uskrsnuća, a sve to u najužoj vezi s nama ljudima, jer Sin je Božji »radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa«.

Krunica nije nipošto molitva u sebe začahurenih ljudi. Nju su molili osnivači redova na koljenima, misionari na putovanjima, vojnici na ratištima, mučenici na stratištima, učenjaci u laboratorijima, političari u parlamentima, težaci na poljima, patnici na posteljama... Krunicu su molili, i danas je mole, svi koji u svom životu raču naju s Bogom i Gospom, i žele da Bog računa s njima. Krunicu su, doduše, neki i odbacili smatrajući je zastarjelom, ali se ubrzo vidjelo da se ta mladica milosti nije ni mogla nakalamiti na suhu divljaku. Ostali su bez ploda svoga rada.

Mladi ne mogu mimoići pitanje svog životnog zvanja, kršćanin ne može mimoići Euharistiju, a te su teme također vidno zastupljene u ovom broju. Još jednu stvar ne možemo mimomići.

Ovim brojem Glasnik stupa u 21. godinu svog poratnog života. Ponovo se »rodio« upravo u listopadu 1963. »s jasnim programom: PROLAZITI ZEMLJOM ČINEĆI DOBRO.«. Nakon prijeđenih 20 godina s radošću možemo ustanoviti da je taj program i ostvarivao. Svojim čitateljima i prijateljima stalno je dovikivao misionarskim žarom »jednu veliku riječ: DA BOG IMA LJUDSKO SRCE I DA NAS LJUBI I ČEKA«. To je Glasnikov program i zadatak i za budućnost. Svima koji su ga stvarali, čitali, pomagali — HVALA! Svima koji ga budu i ubuduće čitali, širili, stvarali i pomagali — BLAGOSLOV! To im obećaje samo Božansko Srce.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. LISTOPAD 1983. BR. 10

SADRŽAJ

HVALA NA PISMU — — — 328
PAPINA PORUKA ZA MISIJSKI DAN — — — — — — — 330
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE USPJEH SVEĆENICIMA, S. Cetinić 332
KRUNICA, MOLITVA SJEDINJENJA S KRISTOM, A. Katalinić — 333
DOK MI TRČIMO... R. Grgec — 334
ZA SINODU BISKUPA, J. Antolović — — — — — — — — 335
POŠTIVANJE SAVJESTI JE ZNAK MUDROSTI, F. Kuharić — — 336
MOLITVA I DUHOVNA ZVANJA, S. Kuzmić — — — — — — 338
SJEĆANJE NA PAPU IVANA XXIII., A. Stipin — — — — 340
ŽUPA KRALJICE SV. KRUNICE, Tino — — — — — — — 342
UDAJOM PROMAŠILA ZVANJE?, I. Fuček — — — — — — 344
GOSPODNJA VEČERA — — 346
ZOV IZ DALJINE, A. Vidovečki — 348
PROGONJENI ZBOG VJERE — 350
BORBA S KOMARCIMA, S. Novotny — — — — — — — 351
45 GODINA U MISIJAMA, A. Gabrić — — — — — — 352
KUŠNJE BRATA ILIJE, I. Dilber — 354
BISKUPSKO SJEMENIŠTE U DUBROVNIKU, B. Čavec — — — 356
OGLASI — — — — — — 357
ZAHVALNICE — — — — 358
UBRANA U NAJLJEPŠEM CVATU, I. Jedvaj — — — — — — 359

Hvala na pismu

DRAGI JASMINKO!

Ja imam 16 godina. Do prije dvije godine živjela sam poput tebe.

Poznajem velik broj naših vršnjaka, ali i starijih od nas, koji su svoj život iz temelja promijenili. Uzrok promjeni bio je Isus, naš uskrsli Gospodin. Mi vjerujemo da je On uskrsnuo i da ćemo svi mi uskrsnuti. Ipak to uskrsnuće neće biti za sve jednako. U kome ono već sada djeluje, u njemu će se rascvasti u punu slavu i sreću. Tko sada u sebi sprečava djelovanje uskrsnuća, neće biti ni proslavljen ni sretan jer će u njemu potpuno prevladati smrt, budući da se već sada predaje djelima smrti, grijesima. Ali ta smrt nije samo rasulo tijela po prestanku bioloških funkcija, kako to mi obično mislimo, nego je to početak vječnog nesrećenja bez mogućnosti promjene. Najviše će nas boljeti to što nas je takva vječnost snašla vlastitom krivnjom, pri punoj svijesti da smo ludo proigrali svoju sreću.

Smrt, koja je preda mnom, za mene nije tragedija, nego prijelaz u vječnost kakvu sama odaberem svojim djelima. Ona je strašna jer se protiv svoje volje dijelimo od svega što volimo: ljudi, grad, djevojka, mladić, muž, žena, djeca, ploče, gitara, . . , ali ja vjerujem da me na tom pragu vječnosti čeka Isus koji je pobijedio smrt. Ako sam živjela kako me On uči, dat će mi život vječni koji je On sam, njegova Osoba, njegovo Srce, njegov Otac zajedno s Duhom Svetim.

Angelina iz Mostara

DRAGI ANDRIJA!

Pročitala sam tvoje pismo u lipanjskom Glasniku. Vršnjaci smo i neki su nam problemi isti. I moji su roditelji bili odgojeni u kršćanskom duhu, ali je vjera s vremenom ishlapila iz njihova života. Našli su drugoga boga koji danas ima silnu moć, a to je novac. Krist ga zove mamona. To je gotovo uosobljena sila koja čovjeka zarobljuje onoliko koliko joj se predaje. To je bogatstvo, za kojim ljudi toliko hlepe. Žalosno!

Moji roditelji su mi priuštili sve što sam zaželjela. Čak i više! Upravo su me »šopali« kojekakvim ukrasima: sat, naušnice, prsten, lančić, haljine — da i ne govorim, . . . Samo mi nisu dali ono što mi je najviše trebalo. Osjećala sam se praznom i počela sam tragati za Bogom.

Vjeruj mi, bilo je dosta teških trenutaka kada sam trebala posvjedočiti svoju vjeru. No, moji nisu to ni shvatili ni prihvatili. Protivili su se tome da budem iskrena vjernica. Dobila sam »lijepe komplimente«: luda, budala koju je neka još veća budala zaludila . . . Ali sam od Gospodina molila snage za ustrajnost, a prije svega velikodušno srce u kojem će biti mjesta za svakoga, osobito za one koji mi se protive i rugaju. Dosta sam i suza prolila. Gospu sam molila da moje korake usmjeri što izravnije ka Gospodinu. Čemu život, ako Boga nema?! Ti to shvaćaš! Želim ti da hrabro ideš naprijed za svojim idealima. Bog te uvijek prati, osobito kad je najteže. Ne daj svoju vjeru ni za što. Pobjeda je na tvojoj strani! Pozdravlja te iz Varaždina

DADA

IVANKA ŽELI BITI DOBRA

Poštovano uredništvo! Volim čitati vaš list. Ima u njemu nešto što daje snage da izdržimo u teškim trenucima i ostanemo vjerni Bogu Ocu. Ja sam učenica osmog razreda i prolazim s odličnim uspjehom. Samo nemojte ovo uzeti kao samohvalu. Željela bih da u životu budem dobra prema svima, da budem poštena djevojčica, a sutra poštena djevojka. Molim vas da mi dadete par savjeta kako da to i ostvarim. Sigurna sam da će vaš savjet koristiti i mnogim mojim vršnjacima i vršnjakinjama, pa čak i starijima. Bog!

Ivanka

Ivanka, drago nam je što poput mnogih tvojih vršnjaka čitaš »Glasnik Srca Isusova i Marijina« i iz njega crpeš poticaj i snagu za ustrajnost.

Veliš da bi htjela biti prema svima dobra i postati poštena djevojka. Tko to iskreno hoće, znat će i kako će! To je osnovno pravilo. U tom, naime, poslu samoizgradnje nikad nisi sama. Duh Sveti je taj koji te u srcu potiče. Sada si u godinama kad svoje djetinjstvo neopozivo mijenjaš za pravu mladost. To je veoma odgovorno doba. Moraš potražiti svoj osobni izraz i stav u molitvi, ispitivati razloge koji te na nešto privlače ili od nečeg odbijaju, prihvaćati ono što spoznaš da je dobro makar i ne bilo ovaj čas ugodno, a kloniti se onog što ima sumnjivu vrijednost.

Ispituj svoje srce kakav ga životni poziv privlači, razgovaraj o tome sa svojim roditeljima i ispvjednikom. Čitaj dobre knjige. preporučujem ti one koje preporučuje i Glasnik na svojoj oglasnoj strani. Te će ti knjige puno pomoći u samom odgoju koji napokon moraš uzeti u svoje ruke. Nastoj da se uz tjelesni rast i duhovno i intelektualno svestrano izgrađuješ. Mladost i jest u prvom redu zato, a nipošto da je se izgubi u nepovrat. U samoizgradnji ne žali truda, a mi ti želimo puno uspjeha.

Urednik

ČETIRI RIJEČANKE PITAJU

Poštovani uredniče! Ima već više godina kako ja i moje tri kolegice čitamo Glasnik Srca Isusova i Marijina. To nam je najbolji vjerski časopis jer je zasovan na solidnim vjerskim

osnovama, a prikladan je za odrasle i mladež. Dvije između nas su u 3. r. srednje škole, jedna je u četvrtom, a jedna je maturirala. Sve četiri volimo učiti i htjele bismo poći na fakultet. Jedna od nas želi postati doktorica, jedna voli književnost, a dvije pomišljaju na stomatologiju. Međutim, sve nas četiri obuzima i želja da svoj život založimo za Boga i njegovu Crkvu. Zanima nas da li po svršenom fakultetu možemo poći u samostan i postati časne sestre. Da li bismo kao redovnice mogle djelovati na području svoje struke? Pošto bi nam svima bilo nezgodno da nam pišete kući, molimo odgovor preko Glasnika.

Unaprijed vam velika hvala!

Sve više je mladih koji pravo slute da smisao života nije u ispunjavanju svojih prohtjeva, jer time nitko nije sretan. Stoga je važno u životu pronaći svoj pravi put. Za većinu je to sigurno brak, a neke Bog zove da na osobit način budu sol zemlje i svjedoci Božjeg Kraljevstva životom u celibatu: svećenici, redovnici, redovnice, razni svjetovni instituti. Kad netko pomišlja na život u zajednici, mora znati da svaka zajednica ima svoju svrhu i sredstva za njezino postizavanje. Zato se i pojedinačne želje i sposobnosti, pa i stečena stručnost, ne mora baš uvijek prakticirati. Uostalom, ima i u svijetu mnogo ljudi koji ne rade u svojoj struci zbog drugih potreba. Ipak, u samostanu se nastoji da svaki radi ono za što je nadaren ili izobražen. Danas ima i kod nas časnih sestara liječnica, zubarica, profesorica, katehistica itd. Ako želite o tom saznati nešto pobliže, javite se poglavarici bilo kojeg ženskog samostana na Rijeci. U neposrednom zaleđu Rijeke, na Donjoj Drenovi, imate i središnju upravu Sestara Presvetog Srca Isusova. Možda će vam to biti još najzgodnije. No, shvatite ipak ovo: Vi ste još samo u traženju pa se ne odlučujte prenaglo. Odluku mora donositi svaka napose, a ne pod utjecajem kolegice. Dakako, kršćansko vjerničko shvaćanje života traži da izbor životnog poziva obavljamo u svjetlu vjere, a to znači da tražimo ono što je za nas volja Božja. Ispuniti Božju volju znači osmisliti svoj život i biti uistinu sretan.

Urednik

Papina poruka za misijski dan

Poštovana braćo i predragi sinovi i kćeri Crkve!

Ove godine Svjetski misijski dan (23. 10.) dobiva sasvim posebnu važnost po slavljenju Izvanrednog jubileja Otkupljenja. Kad sam najavio taj Jubilej, spomenuo sam poziv koji sam upravio svijetu već na početku svoga Pontifikata: »Otvorite vrata Kristu!« I doista, Jubilej je snažan poziv na obraćenje i na pomirenje, poziv da postanemo sve svjesniji milosti krštenja, te da velikodušno pristajemo uz Evanđelje, a ono je navještaj Otkupljenja i spasenja za s v e l j u d e.

Dozivajući, dakle, u pamet svakom kršćaninu bogatstvo koje dolazi svijetu po Otkupljenju, Jubilej poprima samim tim veliko misijsko značenje. On postaje ponovni poziv na evangelizaciju onih milijuna osoba koje, nakon punih 1950 godina od Otkupiteljske kalvarijske žrtve, još nisu kršćani i ne mogu ni u trpljenju ni u radosti zazivati ime Spasiteljevo, jer ga još ne poznaju.

Tko, dakle, želi biti pravi kršćanin, ne može ne željeti da potpuno podijeli čudesni dar Otkupljenja i s tom braćom. Drugim riječima, odnos s Bogom Ocem i s Kristom Isusom nije nipošto samo osobni odnos, nego je to odnos koji povezuje cijelo čovječanstvo, te se stoga pokazuje kako je taj odnos uključen u posve jasnu misijsku dimenziju.

KRIST JE OTKUPITELJ SVIH LJUDI

Krist je Otkupitelj svih ljudi, za sve je umro, za sve je dao samog sebe u otkup (usp. 2 Kor 5,15; 1 Tim 2,6; 1 Iv 2,2), i On poziva svakog pojedinog od nas, ne samo na osobno pomirenje, nego i da posredujemo u otkupljenju onih koji još nisu otkupljeni: Pođite i učinite mojim učenicima sve narode« (Mt 28, 19,20).

Kolika je to čast, ali i svečani nalog što nas tjera da se pitamo koliko smo svjesni obveze što proistječe iz one najveće zapovijedi u Kristovoj poruci: »Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio« (usp. Iv 15, 12. 17).

Zar nije to Otkupljenje praktično ostvarivanje onog plana ljubavi koji mi po Kristovoj želji moramo nastavljati? Stoga toliko ćemo više moći reći da ljubimo braću koliko više budemo radili i djelovali da im bude saopćavana spasonosna Riječ samoga Krista i da se i na njih primjenjuju plodovi Otkupljenja.

Neka svatko od nas usvoji one Apostolove riječi: »Ljubav Kristova nama ovladava!« (2 Kor 5,14).

Kako sam pisao u Buli kojom je najavljena Jubilarna godina, »u ponovnom otkrivanju i proživljavanoj praksi sakramentalnog života Crkve, po čemu dolazi, pojedincima i zajednici, milost Božja u Kristu, treba gledati duboko značenje i čudesnu ljepotu ove Godine što nam je Gospodin dopušta slaviti. S druge strane, treba biti jasno da će ovo vrijeme, kad je svaki kršćanin pozvan da što dublje odgovori svom pozivu na pomirenje s Ocem u Sinu, postići svoj potpuni cilj samo ako se u ovo vrijeme ostvari novo prihvaćanje obveze svakog pojedinog i svih skupa da služimo uspostavljanju mira među svim narodima« (Aperite portas Redemptori, 3).

Razumijevanje pravog značenja Jubilarne godine, doista, isto je što i dublje shvaćanje same misijske naravi, da bismo se obratili srcem ne samo u dubini svoje vlastite savjesti, nego i prema onima koji su naša braća te imaju pravo upoznati Krista i uživati bogatstvo Njegova Srca »bogatog milosrđem«.

NEMA VEĆEG SLUŽENJA ČOVJEKU OD MISIJSKOG SLUŽENJA

Kad se to ima u vidu, Svjetski je misijski dan ove godine potpuno u skladu s teološkim i pastoralnim sadržajem Izvanrednog jubileja. Stoga ponavljam, srcem punim zabrinutosti: »Otvorite vrata, štoviše, širom ih otvorite Kristu!«

Hajdemo Spasitelju! Ponesimo ga svim ljudima! Nosimo im ga privlačnom snagom Duha Svetoga, što svakog osvaja svojom uvjerljivošću, a što zazivamo i postizavamo misijskom prošnjom!

Nosimo ga, svojim zauzimanjem, svojim poštovanjem, pružanjem svoje pomoći, podržavajući one plemenite osobe koje uz potpuno odricanje rade na prednjoj fronti Kraljevstva Božjega naviještajući Evanđelje.

Obraćam se, na poseban način, mladima, toj nadi Crkve, svojoj nadi.

Neka oni usmjere svoje oduševljenje, neka upotrijebe svoje obilne snage i osjećaje, svoj žar i svoju smionost za svetu misijsku djelatnost.

Nije li sveti Franjo Ksaverski u dalekoj Indiji, gdje je navješćivao Poruku Spasenja, mislio na svoje prijatelje, vršnjake, studente s pariškog sveučilišta, kad je tvrdio da bi mu se oni bez oklijevanja pridružili u duhovnom osvajanju svijeta za Krista, kad bi samo znali da su neizmjerne potrebe misijskog svijeta?

Izjavljujem, dakle, mladima: Ne bojte se! Nemojte se ustručavati da se predate Kristu, da Njemu posvetite svoj život velikodušnim služenjem najuzvišenijem idealu, misijskom idealu. Očekuje vas to zalaganje što tolike oduševljava, te što je tako bogato aktivnostima.

SURADNJA I DUŽNOST SVIH KRŠĆANA

Isto tako želim da se svi vjernici pridružuju i donose svoj osobni doprinos ovom velikom pokretu **misijske suradnje** u okviru Papinskih misijskih djela, tih kvalificiranih, najprikladnijih i najuspješnijih sredstava za promicanje duhovne i materijalne pomoći pionirima Evanđelja (usp. AG 38).

Ali je nužno, da bi vjernici postali posve svjesni neophodne potrebe svoje suradnje, da u njima oživljavaju tu svijest oni na koje spada veoma važna uloga misijske animacije, a to su svećenici i redovnici.

Neophodno je potrebna **animacija predvoditelja Božjega naroda,** jer od njih zavisi konkretno prihvaćanje odgovornosti vjernika za evangelizaciju, te, prema tome, i njihovo prihvaćanje obvezatne suradnje. Prihvaćanje je te obveze tim potrebnije i hitnije jer se zna da je misijska djelatnost — koja obuhvaća i tako nužnu izgradnju crkvi, škola, sjemeništa, sveučilišta, ustanova za javnu pomoć, itd, što sve služi i za vjersko i za ljudsko podizanje toliko braće — veoma mnogo uvjetovana mnogim poteškoćama financijskog karaktera.

A kojim se boljim strukturama, nego što su Papinska misijska djela, koja sam gore spomenuo, može obratiti da bi se ostvario taj program kapitalnog buđenja osjetljivosti za te misijske probleme, te da bi se stvorila mreža univerzalne ljubavi.

Obaviješten sam da se u najnovije vrijeme, u mnogim narodima podižu »centri za misijsku animaciju«. Živo preporučujem te inicijative, tako korisne za teološko, pastoralno, duhovno produbljivanje misijske nauke. I sam se radujem što ću i ja otvoriti novo sjedište jednog takvog centra, sjedište Međunarodnog centra za misijsku animaciju, koji se nalazi uz, meni tako drago, Papinsko sveučilište Urbanijanum.

Na ovaj svjetski misijski dan, dakle, Crkva, Majka i Učiteljica, koja se zauzima za dobro sviju, upravo po spomenutim Papinskim misijskim djelima pruža ruke da sabere pomoć od ljudi dobre volje.

Pružanje je te velikodušne pomoći i dužnost i čast i radost, jer se njome doprinosi donošenju neprocjenjivih dobara i blagodati Otkupljenja onima koji još ne poznaju »neistraživo bogatstvo Kristovo« (usp. Ef 3,8).

I novi Crkveni zakonik, koji posvećuje misijskoj djelatnosti cijeli jedan dio Druge knjige (can. 781-792), izričito naglašava zakonsku moć obveze svih vjernika da svi oni, svjesni svoje vlastite misijske odgovornosti što potječe iz same misijske naravi Crkve, surađuju u toj službi (can 781). Na taj način dobiva pravo priznanje i sva misijska suradnja, koju će valjati produbiti, kako to stoji u kanonu 791, u svim biskupijama, imajući u vidu ove četiri inicijative:

(Nastavak na 341 str.)

Srce Isusovo obećaje uspjeh svećenicima

Piše: Srećko ĆETINIĆ

»SVEĆENICIMA ĆU UDIJELITI MILOST DA GANU I NAJOKORJELIJA SRCA«
(10. obećanje)

Sva su Božja djela vrijedna udivljenja, a ponajviše ona koja proizlaze iz Njegova milosrđa. Zato je i suradnja s Bogom u očitovanju Njegova milosrđa najčasniji poziv. Na takvu su suradnju posebno pozvani svećenici kao navjestitelji i svjedoci Božjeg milosrđa. Ipak se i svećenicima događa da i uz najtankoćutniji pristup okorjelom ljudskom srcu doživljavaju neuspjeh. Sve njihovo nastojanje i sva vještina budu uzaludni. Tako se potvrđuje istinitost one svetopisamske izreke: »Niti je što onaj koji sadi, niti onaj koji zalijeva, nego samo Onaj koji daje da raste, a to je Bog.«

Srce je uzvišeni hram, ali i najtajnovitije skrovište ljudske slobode. U tom hramu svaki čovjek djeluje kao svećenik, i to dostojanstvom vlastite savjesti. U tom hramu osobne slobode svatko može djelovati ili kao dostojan svećenik i časni klanjalac Boga Stvoritelja, ili kao odvratan nogoljubac vlastitih idola.

Onaj koji u hramu svoga srca sramotno puže pred vlastitim idolima čini svoju savjest nesposobnom da prihvati i najočitiju evanđeosku istinu. Takav čovjek s vremenom u svojoj savjesti toliko okori, da u njegovu srcu ne nailaze na odjek ni najnesebičniji ljudski postupci. Takvi ljudi osudili su sami sebe na vječnu propast. Spasiti ih može samo neizrecivo Božje milosrđe.

U takvim teškim slučajevima blagost Srca Isusova se očituje kao najtankoćutniji izričaj mesijanske mudrosti u pristupanju čovjeku grješniku po čovjeku svećeniku. U takvim slučajevima objavljuje se svemoguća snaga mesijanskog prihvaćanja i podnošenja svakog čovjeka, ogrezao taj u oholost, sebičnost, lijenost ili nevjeru.

Isus je sa svakim strpljiv, dobrostiv. Svakoga ispričava, svakome vjeruje, svakome se nada, svakoga podnosi, jer On je Ljubav koja se ne troši, ne umara, ne nestaje. On je dobri Pastir koji traži izgubljene.

Zato On darežljivo dijeli svoje milosti svim svojim štovateljima, a pogotovo svećenicima, kad iskreno i ustrajno surađuju s njim u prihvaćanju i podnošenju svih ljudi, bez iznimke i razlike, u neprevarljivoj nadi da će ti ljudi postati bolji, da će se kad-tad otvoriti Božjoj milosti. Na taj način, nasljedujući Kristovu blagost i poniznost, i sami postaju melem koji uklanja slijepoću srca. Postaju »evanđeoski rastvor« u kojem se pouzdano otapa i najtvrđa kora ljudske savjesti.

Svi štovatelji Kristova Srca, ukoliko su u sebi uvjereni u Njegovu ljubav i milosrđe, te Ga i pred drugima iskreno i uvjerljivo štuju, vrlo dobro znadu iz osobnog iskustva, kako im blago i ponizno Isusovo Srce u njihovu apostolskom susretu s ljudima nadahnjuje posve jednostavne riječi, koje ipak u sebi kriju čudotvoran ključ: iskreno poštivanje čovjekove slobode i zajamčenu pobjedu milosti. Tim ključem otvaraju se i najzarđalije brave ljudskog srca, najokorjelije ljušture zarobljenosti u grijeh.

Biseri Srca Marijina: Krunica, molitva sjedinjenja s Kristom

Piše: Ante KATALINIĆ

»ZDRAVO, MILOSTI PUNA, GOSPODIN JE S TOBOM«. (Lk 1,28)

(Kraljica sv. Krunice, 7. listopada)

Listopad je mjesec Gospine Krunice. Osporavanja koja su se protiv Krunice dizala prije petnaestak godina, danas su utihnula. Potisnule su ih činjenice koje ovdje donosimo u nevezanom i kratkom obliku.

— Krunica je molitva koja se po svojoj biti nadahnjuje na Evanđelju. Papa Pavao VI. u apostolskom pismu »Marialis cultus« (Marijansko štovanje«), 1974. piše: »Željeli bismo se časkom zaustaviti na obnovi one pobožne vježbe koju su nazvali sažetkom svega Evanđelja, na Krunici Bl. Djevice« (br. 42). Krunica, naime, vadi iz Evanđelja i glavna vjerska otajstva, i glavne molitvene formule (Očenaš i Zdravomarijo).

— Krunica je molitva koja se po svojoj biti nadahnjuje na djelu Otkupljenja. Zato Pavao VI. dalje piše: »Odvijanje Krunice odražava sam onaj način kojim je Božja Riječ, ulazeći po milosrdnom planu u ljudsku povijest, ostvarila Otkupljenje« (C. M. br. 45). Krunica, naime, niže otajstva Njegova života počevši od Utjelovljenja, zaustavlja se posebno na Kristovoj muci i žrtvi na Kalvariji, završava na vrhunskim časovima Uskrsnuća, te Kristova i Marijina proslavljenja.

— Iz svega što smo rekli, jasno slijedi da Krunica ima izrazito kristološko usmjerenje. U svakoj Zdravomariji spominje se i slavi Isus: »Blagoslovljen plod utrobe tvoje — Isus!« On je središte zbivanja svakog otajstva.

— U pohvalu Krunice napisao je papa Leon XIII. deset enciklika, a po jednu je napisao Pijo XI., Pijo XII., Ivan XXIII. i Pavao VI.

— Krunica je izvanredna usmena molitva. Vrlo lako je molimo u crkvi ili u kući, u krevetu ili na putu, zajedno ili nasamo, u zdravlju ili u bolesti, u mladosti ili u starosti; naprosto, uvijek i svuda.

— Krunica je izvanredna mislena molitva. Moleći Krunicu, vrlo lako se predajemo pozornom razmišljanju otajstava iz Kristova i Marijina života, mističkoj molitvi.

— Redovito moljenje Krunice čini naš život smirenim i radosnim. Čini nas naprosto sretnima. Zašto? Jer nam osigurava vječni život. Zajamčuje nam pomoć u svim životnim nevoljama. Kako? Na taj način, što po Krunici ispunjavamo dva glavna uvjeta koje je Krist postavio da nam molitva bude uslišana: moliti ustrajno i moliti s pouzdanjem. Moleći Krunicu, doista molimo ustrajno. Naime, u Zdravomarijama vapimo uporno: »moli za nas!« Molimo s pouzdanjem, jer znamo da će Majka svom djetetu otrti suze.

— U Lurdu i Fatimi Gospa sama poziva današnje ljude da mole Krunicu.

— Ako nakon svega još netko sumnja u opravdanost i prikladnost moljenja Krunice, neka otvori najnoviji Crkveni Zakonik. Tamo se određuje da crkveni ljudi, Bogu posvećene osobe, mole Gospinu Krunicu (kan 246,3; kan 663, 4).

Dok mi trčimo...

Piše: prof. Radovan GRGEC

U »Pjesmi najvišeg Tornja« Arthur Rimbaud govori o »tankoćutnosti« zbog koje je upropastio svoju »tako siromašnu dušu« čije je jedino bogatstvo slika Naše Gospe. Trčeći i lutajući svijetom, Rimbaud je slutio da na njega netko misli i za nj moli.

I dok mi trčimo i tražimo uspjeh, dok užurbano i nervozno nastojimo nešto postići, često se pri tom ne obazirući na drugoga, Kraljica svete krunice misli na nas i moli za naše duhovne i tjelesne potrebe. U mjesecu listopadu na poseban se način sjećamo kako je krunica moćno oružje u rukama kršćana koji, strpljivo i ustrajno, kroz razne suprotivštine hrle po Mariji k Isusu.

Živimo u vremenu obilježenom nestrpljivošću, užurbanošću i bezobzirnošću prema onima koji zajedno s nama trče da bi nešto postigli ili nekoga prestigli. Zaboravljamo da cilj, kako god ga mi smatrali uzvišenim, ne posvećuje sredstvo kojim se služimo da bismo ga postigli. Potrebna nam je više nego ikada strpljivost, obazrivost i tankoćutnost prema bližnjemu, čime se naročito odlikovala Djevica iz Nazareta, a mi više ne znamo ni pričekati ni pogledati susjeda, nego trčimo, gazeći i rušeći sve oko sebe.

Čuli smo da je rečeno: »Što ne želiš da drugi tebi čine, ne čini ni ti drugima!«, znamo da je glavna zapovijed: »Ljubi Boga i bližnjega kao sama sebe!«, ali često zaboravljamo da su naši bližnji i oni koji su nam prostorno najbliži: bračni drugovi, roditelji, braća i sestre, djeca, susjedi, podstanari, sustanari. . .

Koliki bi naši susjedi željeli navečer bar malo odahnuti i odmoriti se, ali dan na dan naša neuviđavnost, buka naših televizora i radija i bezobzirna galama naše djece to onemogućuje. Kolike nemoćne i bespomoćne, koje nitko ne zaštićuje, ta neuviđavnost, bezobzirnost i nepažljivost stoji zdravlja i života.

I dok mi trčimo i bučimo, ne obazirući se na bližnjega, drugi mora strpljivo šutjeti čekajući smrt, prema kojoj i *mi idemo i trčimo. Pripovijedao* mi je jedan sveučilišni profesor, praktični katolik, kako mu je žena umirala, a susjedi, također katolici, nisu prestajali bučiti premda ih je za to usrdno molio. Drugom zgodom prisustvovao sam »utrpavanju« u prenatrpani mirogojski autobus. Da bi uhvatio mjesto, neki je čovjek srušio ženu i dijete jer su mu se našli na putu. Pri izlasku mu je žena rekla da joj je dijete teški invalid. Tek tada se u njemu probudila ljudska i kršćanska savjest te je promucao: »Oprostite!« Sličnih primjera mogao bi svatko od nas navesti sijaset.

Ako smo doista ljudi i kršćani, vrijeme je da se u svom trčanju zaustavimo. Vrijeme nije novac nego priprema na vječnost. Pogledajmo oko sebe! Budimo strpljivi i obazrivi! Molimo krunicu! Nije to nikakva »protuliturgijska« molitva nego, kako netko lijepo reče, evanđelje u malom. Ona koja s nama moli bila je i ostala najbliža svom Sinu.

Moleći strpljivo i ustrajno krunicu, postići ćemo više nego trčeći, rušeći i gazeći, vičući i bučeći. *Molitva je to* skrojena po mjeri Marijine i naše strpljivosti i ustrajnosti, šutnje i tankoćunosti.

ZA IDUĆU SINODU KOJA ĆE OBRAĐIVATI TEMU »POKORA I POMIRBA«

Za Sinodu biskupa

Sveti Otac nas snažno poziva da se ovog mjeseca pojedinačno i skupno molimo za Biskupsku sinodu koja će se upravo ovog mjeseca održavati u Rimu. Raspravljat će o pokori i pomirenju kao sakramentu.

Zašto je Papa od tolikih suvremenih potreba i problema uzeo baš sakramenat pokore i pomirenja s Bogom kao temu Sinode na kojoj će sudjelovati predstavnici svih episkopata svijeta?

Evo zašto. Crkva mora prihvatiti i u život sprovesti nauk II. vatikanskog sabora o potrebi obraćenja ljudskog duha i srca. Samo tako će biti u predvečerje svog drugog tisućljeća adventski raspoložena i sposobna da primi Gospodina. Ta joj je obnova potrebna da bi njezin dialog s drugim Crkvama bio vjerodostojniji i plodonosniji, te konačno doveo do jedinstva svih kršćanskih Crkava, prema izričitoj želji i zapovijedi samoga svog osnivača Isusa Krista.

U današnjem svijetu vlada velika napetost zbog velike nepravde koja se čini. Svaka pak nepravda je grijeh, i to ne samo protiv Boga, nego i protiv vlastite savjesti, protiv čovjeka pojedinca i cijelih naroda i društvenih skupina. Badava svi mirovni pokreti, svi marševi za razoružanje i protiv atomskog naružavanja, ako se iz ovog svijeta posve ne ukloni, ili bar znatno ne smanji, nepravda, laž, mržnja, gaženje osnovnih čovjekovih i narodnih prava. Nepravda, pak, može se ukloniti samo obraćenjem, to jest potpunom promjenom mišljenja, ponašanja i življenja. Zato tema pomirenja, o kojoj će raspravljati biskupi, budi veliko zanimanje i izvan Crkve u suvremenom razjedinjenom čovječanstvu.

U svjetlu Božje riječi čovjek lako prepoznaje one duboke uzroke zala koja muče čovječanstvo. »Ako, naime, čovjek pogleda u svoje srce, nalazi da je sklon na zlo i uronjen u tolike jade, koji ne mogu potjecati od njegova dobrog Stvoritelja« (GS, 13). Stoga čovjekovo pomirenje s Bogom ne preporađa samo njegovo unutarnje jedinstvo, već ga dovodi do pomirenja i s drugim ljudima i sa svakim stvorenjem.

Biskupska sinoda će u vezi s pomirenjem obrađivati i razna druga pitanja usko povezana s pomirenjem. U prvom redu mora jasnije izraziti što je čovjek, temelj njegova dostojanstva, ali i opasnosti njegova raščovječenja po grijehu. Grijeh ne smijemo nipošto smatrati samo kao neku sporednu slabost. Grijeh znači odgovorno opredjeljenje pojedinca protiv Boga i zajednice ljudi.

Sinoda nam može pružiti priliku da dublje upoznamo Isusa Krista, koji je naš mir i naše pomirenje. On je predan na žrtvu pomirnicu radi naših grijeha, te uskrsnućem postao začetnik novog čovjeka pomirenog sa sobom, sa svijetom i s Bogom.

Sinoda će nam pružiti priliku da razmišljamo i o smislu pokore koja predstavlja čovjekov odgovor Božjem pozivu na pomirenje u Isusu Kristu. Nažalost, potamnjelo je i shvaćanje grijeha i shvaćanje pomirenja. Ispovijed se više ne doživljava kao veliki dar i dobro pojedinca i ljudske zajednice, uz uvjet, dakako, da joj se s dužnom pripravom pristupa i dostojno dijeli. Obnoviti ispovijednu praksu znači obnoviti Crkvu, a po obnovljenoj Crkvi preporađati svijet. Zato nas Sv. Otac usrdno poziva na molitvu za Sinodu koja će raspravljati o tako važnoj stvari.

Josip ANTOLOVIĆ

Poštivanje savjesti je znak mudrosti

Na zlatni jubilej »Kraljice Hrvata« na Sljemenu, zagrebački nadbiskup, kardinal Franjo Kuharić je u propovijedi pod Misom istaknuo da nas tri knjige mogu učiniti dobrima i mudrima. To je knjiga Božje prirode, čovjekove savjesti i Božje objave. U rujanskom broju Glasnika donijeli smo njegovo razmišljanje o prirodi, a sada donosimo o savjesti.

ČOVJE JE JEDNO BIĆE SA SAVJEŠĆU

»U dubini svijesti čovjek otkriva zakon koji on sam sebi ne daje, ali kojemu se mora pokoravati. Taj glas, što ga uvijek poziva da ljubi i čini dobro, a izbjegava zlo, kad zatreba, jasno odzvanja u intimnosti našeg srca: čini ovo, a izbjegavaj ono. Čovjek, naime, ima u srcu zakon što mu ga je Bog upisao. U pokoravanju tom zakonu jest isto čovjekovo dostojanstvo, i po tom zakonu će mu se suditi. Savjest je najskrotivija jezgra i svetište čovjeka, gdje je on sam s Bogom, čiji glas odzvanja u njegovoj nutrini« (GS).

Kao što u prirodi gledamo tragove Božje, u životu svemoć Božju, tako u savjesti otkrivamo glas Božji. Što je savjest? Čovjek sa savjesti uvijek postavlja pitanje: što je dobro i što je zlo? Savjest je taj glas koji razlikuje apsolutno, nepomirljivo da je dobro dobro i da je zlo zlo.

Međutim, Drugi vatikanski sabor kaže: »Što više prevladava ispravna savjest, to se više osobe i društvene skupine udaljuju od slijepe samovolje i nastoje se prilagoditi objektivnim normama moralnosti.« ... Savjest ipak gubi svoj smisao i dostojanstvo »kad se čovjek malo brine da traži istinu i dobro, i kada savjest zbog grješne navike postaje gotovo slijepa!« (GS 16).

PROBLEM NAŠE CIVILIZACIJE JE PROBLEM SAVJESTI

Nije li problem naše civilizacije problem savjesti?! Nijedno ljudsko djelovanje ne može biti isključeno iz savjesti. Kad god čovjek djeluje kao ljudska osoba, kao razumno biće, uvijek djeluje sa savješću ili bez savjesti.

Kad djeluje bez savjesti? Kad je savjest slijepa, kad je savjet ubijena. Mi taj glas Božji, koji je utkan u najdublju dubinu ljudskog bića, možemo u sebi ubiti. Onda se susrećemo s raščovječenjem čovjeka. Čovjek bez savjesti postaje nečovjek, postaje nečovjek za samoga sebe, jer samog sebe strovaljuje u nihilizam. Isto tako je nečovjek prema drugome.

Samo ispravna savjest koja točno registrira razliku između dobra i zla, točno usmjerava čovjeka putem istine i dobra, samo ta savjest je izraz očovječenog čovjeka koji neće nikada biti za drugog čovjeka opasnost, mučitelj, progonitelj.

Čitali ste u novinama ovih dana kako je jedan sin, tamo negdje u Moslavini, ubio oca i majku. Posvadili su se oko neke slame, sin otišao kući, uzeo lovačku pušku, otišao u kuću roditelja i pucao u tatu, pa u mamu, i ubio oboje. Pitamo se, što je u toj savjesti?

MUKA U SAVJESTI JEDNE BOLNIČARKE

Jedna mi je osoba povjerila nešto vrlo konkretno u našem vremenu. Povjerila mi je iskustvo jedne medicinske sestre vjernice, koja je počela raditi u bolnici zajedno sa svojom kolegicom. Jednog dana ta kolegica, koja je bila udata, povjeri svojoj prijateljici da je svekrva i muž tjeraju na pobačaj. Pod tim pritiskom sirota je pristala da se izvrši abortus u toj istoj bolnici. Spomenuta medicinska sestra trebala je kod

tog zahvata biti instrumentarka. I baš kad su tu jadnu ženu pripravili na krvavu operaciju, netko je došao i pozvao kirurga da na trenutak izađe iz operacione sale. Sestra instrumentarka, vjernica, ostala je sama s ovom ženom na operacionom stolu, sama sa svojom savješću. Sad joj je vjernička savjest progovorila: »Smijem li ja sudjelovati kod ubojstva tog skrivenog života?« Zamolila je Majku Božju: »Majko Božja, pomozi!«

Strašno je to kad se čovjek nađe u situaciji da mora nešto činiti protiv vlastite savjesti. To je najstrašnije nasilje čovjeku i njegovu dostojanstvu!

I ta kršćaska bolnička sestra najednom osjeti odlučnost, udari kolegicu po nozi i reče joj: »Ustaj« A ova kaže: »A što ću reći svojima?« »To ću već ja urediti, a ti ustaj!« I usta ova pod dojmom te odlučnosti svoje prijateljice. Kad se kirurg vratio, instrumentarka mu reče: »Ova je stvar svršena!« A ta mlada žena se vratila, a ne kao ubojica, nego da bude majka. A medicinska sestra je doista uvjerila i svekrvu i muža da poštuju život. Svojom savješću je kroz sav svoj život djelovala tako da spašava živote. Mnoge je uvjerila da odustanu od tog zahvata i da rode život. Događalo se da su je na ulici susrele majke s djetetom i rekle djetetu: »Pozdravi ovu tetu, ona je tvoja druga majka.« — A onaj prvi spašeni život rodio se. Bio je to dječak koji je kasnije postao liječnik. Sada je u Americi, i uvijek s poštovanjem spominje svoju spasiteljicu dok je još bio pod srcem majke.

Perverzija savjesti suvremene civilizacije očituje se u najstrašnijem obliku baš u tome da se danas ubija život, da je pred tom tajnom života savjest mrtva. Mrtva je i ubijena savjest mnogih žena koje tako postaju ubojice vlastite djece.

Ubijena je i savjest liječnika koji to rade. Ubijena je savjest i onih koji to opravdavaju napretkom. Kad je mrtva savjest, onda umire čovjek, umiru obitelji, onda se ubija čitav jedan narod.

Ništa dobro, ništa konstruktivno u osobama, obiteljskom i nacionalnom životu ne može se zbivati bez ispravne savjesti, bez priznanja istine, bez priznanja dobra, bez priznanja onog zakona koji je Bog Stvoritelj upisao u ljudsku savjest i objavio u svojoj riječi za dobro čovjeka i za njegovo dostojanstvo.

SAVJEST I VJERNIČKA SLOBODA

Kad je govor o savjesti, onda dolazi i pitanje vjerničke slobode: Drugi vatikanski sabor u svojoj konstituciji »O dostojanstvu ljudske osobe« kaže: »Nepravda se, dakle, čini ljudskoj osobi i samom poretku od Boga određenom, ako se čovjeku uskraćuje slobodno vršenje religije u društvu, dok se čuva pravedni javni poredak« (DH 3. »Osim toga, vjerska sloboda zahtijeva da vjerske zajednice ne budu sprečavane da slobodno pokazuju snagu svoje nauke u uređivanju društva i u oživljavanju svake ljudske djelatnosti« (DH 4).

Sabor kaže: »Osim toga, povređuju se prava roditelja, ako se djeca prisiljavaju da polaze školska predavanja koja ne odgovaraju vjerskom uvjerenju roditelja, ili ako se nameće jedino takav način odgoja iz kojeg se isključuje svako vjersko obrazovanje« (DH 5).

Odgoj savjesti je prvi zadatak svakog odgoja. Odgojiti savjest znači odgojiti čovjeka, ostvariti čovjeka.

Kako odgojiti savjest? Psalmista kaže: »Srž je riječi tvoje istina, vječan je sud pravde tvoje« (PS 119, 160). »Sve zapovijedi tvoje istina su sama . . .« (119, 86). »Ja kročim putem zapovijedi tvojih, jer si mi prosvijetlio srce (119, 32).

TREĆA KNJIGA ŽIVOTNE MUDROSTI

Time smo već dotaknuli treću knjigu iz koje moramo učiti da budemo životno mudri i dobri, a to je Sveto Pismo, knjiga objavljene Božje Riječi. Objavljivanju te Riječi i odgoju savjesti po toj Riječi služi i ova sljemenska kapelica Majke Božje Kraljice Hrvata. Tu se neprestano čuje Božji glas; tu se događaju Božja otajstva koja otkupljuju čovjeka i njegovu savjest; prosvjetljuju njegovo srce da ne upadne u mrak, u noć, u smrt.

Da bismo bili mudri, treba nam i treća knjiga, treba nam riječ Božja, treba nam Bog ne samo kao Objavitelj, nego i kao Otkupitelj, jer mi smo svi ranjeni unatoč glasa savjesti. Zato savjest treba liječiti, a lijek savjesti je Otkupljenje. Čovjek mora biti otkupljen, Duhom Svetim izliječen u svojoj savjesti, u svom srcu. Osobita sredstva toga liječenja jesu sveti sakramenti. Na osobit način je to krštenje kao prvo rođenje u milosti, onda ispovijed — sakramenat pomirenja, kada se opterećena savjest oslobađa. Zatim Euharistija, hrana čiste savjesti, hrana za jakost savjesti.

Dr Franjo KUHARIĆ

Molitva i duhovna zvanja

Piše: Stjepan KUZMIĆ

VELIKA POTREBA I ODGOVORNOST SVIH

Papa Pavao VI. u svom pismu prigodom Svjetskog dana molitve za duhovna zvanja (1970.) piše da je pomanjkanje duhovnih zvanja gorući problem Crkve. Na to se pitanje često navraćao, kako u svojim pismima, tako i u govorima. Taj je problem jednako na srcu i sadašnjem papi Ivanu Pavlu II. On često potiče da se o tom pitanju razmišlja i da se za njegovo rješenje moli. Ti nam papinski poticaji uvijek iznova dozivaju u svijest veliku odgovornost svih za duhovna zvanja. Od rješenja tog problema ovisi budućnost Crkve, isticao je Pavao VI.

Ako se znade kolika je potreba za svećenicima unutar Crkve, a da se i ne govori o tri milijarde ljudi do kojih Radosna vijest nije još ni doprla, oda takvo mišljenje nije pretjerano.

Danas, kao i uvijek, širenje Kraljevstva Božjega ipak najviše ovisi o broju, radu i svetosti poslenika u vinogradu Gospodnjem. Danas i u takozvanim kršćanskim zemljama treba mnogima pomoći da ojačaju u vjeri, da je prodube i po njoj žive, jer, jedino tako mogu svjedočiti za istinitost spasenja. U toj, dakle, stvari nijedan kršćanin ne može biti ravnodušan, jer se nijedan ne smije kainovski postaviti i reći: »Zar sam ja čuvar svoga brata?!«

MALODUŠNOST JE ZABLUDA, ISUS DAJE RJEŠENJE

Veoma je štetna zabluda kad netko pred tim problemom padne u malodušnost i ne vidi rješenja, jer su duhovna zvanja tobože u krizi. Valja znati da su duhovna zvanja u krizi samo s čovjekove strane, a ne i s Božje. Nezamislivo je da bi se Bog prestao brinuti za svoju Crkvu kojoj je povjerio svoje poslanje do konca svijeta, da bude navjestiteljica i djeliteljica spasenja. To je samo znak velikog nepovjerenja.

Isus nam daje nadu u rješenje i ključ za rješenje, a to je molitva Ona je »tajni vod« preko kojega dolazi svaki poziv i snaga za odgovor. Čitamo li pažljivo Evanđelje, primijetit ćemo da Isusovi zahtjevi, što ih stavlja pred pojedince, traže samo prianjanje uz Očevu volju za ostvarenje njegova plana spasenja svega čovječanstva. Tu se lijepo uklapa i njegova molitva Ocu za one koji će nastaviti njegovo djelo spasenja. Prije nego će izabrati dvanaest svojih apostola, Isus cijelu noć provodi u molitvi. Za Petra, kojemu će predati kormilo Crkve, posebno moli da mu vjera ne oslabi. Osobito je značajna Isusova velikosvećenička molitva, iz koje jasno proizlazi da i poziv i spremnost apostola da se odazovu i ustraju, kao i raspoloživost kasnijih učenika, ovisi o Isusovoj molitvi.

CRKVA SLIJEDI ISUSOV PRIMJER

Slijedeći Isusov primjer, prva Crkva se moli prije izbora za popunjenje apostolskog zbora (Matija!), prije izbora sedmorice đakona, prije poslanja Pavla i Barnabe, prije postavljanja svećenika na čelo pojedinim zajednicama — što nam je sve poznato iz Djela apostolskih.

Zašto Isus traži da molimo za navjestitelje Njegova Evanđelja, kad je On sam taj koji poziva? Zato što Crkva mora surađivati u buđenju i ostvarivanju zvanja koje je uvijek dar, a dar se mora izmoliti. Radi se o primjeni općeg načela u »ekonomiji Božjeg spasenja« koje proizlazi iz Saveza, a Savez obvezuje na radnju. Bog je sa svoje strane Savezu uvijek vjeran, ali mora biti i čovjek. Bez toga bi spasenje bilo nametnuto, a ne dar, po prisili, a ne po suradnji.

Suradnja Crkve po molitvi odnosi se na sve stupnjeve suradnje: da Bog udijeli poziv, da se pozvani u punoj slobodi odazovu, da ostanu vjerni, da postignu plodove svoga poziva u sebi i u onima kojima su poslani, da Kristovi namjesnici znaju svoje suradnike usmjeriti prema najhitnijim potrebama.

U molitvu za zvanje uključeni su misionari i misije, svećeničko i đakonsko služenje, osobe Bogu posvećene po redovničkim zavjetima i sva ostala ostvarenja Božjih nadahnuća u cilju izgradnje Tijela Kristova.

Uspjeh molitve za zvanja zajamčen je Isusovom riječju: »Zaista vam kažem: što god zaištete od Oca mojega u moje ime, dobit ćete!«

POUČAN PRIMJER

Talijanski svećenik iz Messine Annibale Difrancia (umro 1927.) potrošio je sve svoje životne snage u korist siromašne i odbačene djece. Posebno se zalagao za molitvu za zvanja. Ustanovito je i dvije redovničke zajednice (jednu mušku i jednu žensku), kojima je svrha — na to se obvezuju i zavjetom — da će sav život i rad i molitvu prikazati za zvanja, da se u Crkvi što više probude i ostvare. On se pita: »Što je to malo siročadi koja se spasava, ovo malo siromaha kojima je navješteno Evanđelje, spram onih milijuna koji se gube ili žive kao ovce bez pastira? Razmišljao sam, s jedne strane, o potrebi spasenja svih ljudi, naroda i društava, pa i cijele Crkve, a naročito djece i mladih; s druge strane, sve sam više uviđao granice svojih sila i sposobnosti, pa sam posegnuo za jednim lijekom, a našao sam ga u Isusovim riječima: »Molite Gospodara žetve da pošalje radnika u svoju žetvu!« Tada mi se učinilo da sam otkrio tajnu svih dobrih djela i spasenja svih duša.

Crkva mora »službeno« moliti na tu nakanu, jer se radi o poslanju koje bi moralo zanimati ne samo svakog pojedinog kršćanina kojemu je stalo do dobra duša, nego osobito pastire kojima su duše povjerene.«

DJELOVANJE TREBA PROŽETI MOLITVOM

Danas smo svi zahvaćeni nekakvom »groznicom rada«. Zaboravljene su sve druge vrednote. Sabranost, mir, molitva, kao da spadaju u prošlost, u stroge samostane, koji su odigrali svoju ulogu, i danas postali suvišni. Previše očekujemo od svoga rada i propagande, odnosno ni od koga, pa ni od Boga ništa ne očekujemo. To je zabluda. To je znak da smo zaboravili ono bitno: svijet je na kraju ipak Božje polje, i On je Gospodar žetve i žetelaca. Zdravo shvaćena kršćanska vjera usmjeruje čovjeka uvijek na rad, ali u povezanosti s Bogom. Pravi kršćanin uvijek se osjeća Božjim suradnikom, i to doživljava kao čast. Bog mu je i Otac i Prijatelj, a nipošto rival. Zato vrijeme provedeno u molitvi nije izgubljeno, nego se upravo najbolje oplođuje kroz susret s Duhom Božjim koji nam je jedini kadar nadahnuti pravu misao, način i rješenje za naše pojedinačne i zajedničke potrebe, a nadasve za potrebe Crkve i čovječanstva.

Molitva i djelovanje moraju se uvijek prožimati. Moliti za duhovna zvanja znači uvijek stavljati sebe na raspolaganje u smislu: »Bože, neka se po meni ispuni tvoj plan. Posluži se sa mnom da probudiš i ostvariš zvanja tamo gdje su najpotrebnija.« Tako je radila i sv. Mala Terezija, kojoj dvije župe Zagrebačke nadbiskupije zahvaljuju brojna zvanja iz svoje sredine. Te dvije župe (Remetinec i Sv. Ilija) vrlo često se utječu toj svetici pjesmom: »Daj nam dobrih svećenika, mladež čuvaj, škole štiti, zahvalni će rod Hrvata uvijek tebi vijence viti!« Te su dvije župe i primile u dvadeset godina svaka dar od dvadesetak svećenika koje su darovale Crkvi i dušama. I to nam je poticaj da za zvanja molimo.

Sjećanje na papu Ivana XXIII

Godine 1961. Italija je slavila stotu obljetnicu svoga ujedinjenja. Ljeti te godine putovao sam u Italiju. Najprije u Torino, a zatim i u Rim. Tom sam prilikom razgledao razne izložbe i muzeje s bogatim zbirkama. Prisustvovao sam i privrednim manifestacijama u vezi s proslavom ujedinjenja.

U to je vrijeme bio na čelu Crkve papa Ivan XXIII. koji je brzo osvojio srca milijuna ljudi, ne samo katoličkih vjernika nego i inovjeraca.

Brat moje supruge Marije Ivan, član redovničke družbe Salvatorijanaca, zauzeo se da otputujem u Rim kako bih vidio i doživio velebnu svečanost okupljanja vjernika oko sv. Oca.

IZ NEPOSREDNE BLIZINE

U Rimu me veoma srdačno dočekao i ugostio o. Leone Ruess, tada poglavar matične kuće Salvatorijanaca.

— Ako želiš vidjeti sv. Oca, rekao mi je, možeš to sutra prije podne. Nabavio sam ti ulaznicu za prostor koji Vatikanski službenici namjenjuju samo iznimnim gostima. Tako ćeš moći vidjeti Papu iz neposredne blizine.

— Kako ne bih želio, odgovorio sam. Pa to si priželjkuju tisuće i tisuće ljudi. Zahvalih mu se na ljubaznosti, a potom smo utanačili sve pojedinosti. Slijedećeg jutra krenuo sam s jednim društvom u Castel Gandolfo, papinu ljetnu rezidenciju. U generalnu audijenciju toga prijepodneva primljeno je desetak tisuća hodočasnika. Sve su skupine bile veoma svečano raspoložene i vesele što će moći pozdraviti Kristova Namjesnika na zemlji.

KLICANJE I SUZE

U nedavno sagrađenoj dvorani za generalne audijencije pruža se parter odmah od širokog ulaza pa sve do povišenog podijuma na koji obično dođe sv. Otac i odakle govori vjernicima. Slijeva i zdesna, na istoj razini s podijem, nalaze se dva prostora sa sjedištima za papinu pratnju i uzvanike s posebnim ulaznicama. Među takvim uzvanicima bio sam i ja, zahvaljujući o. Leoneu, pa sam mogao sve lijepo pratiti.

Kada se sv. Otac pojavio na govornici, mnoštvo je oduševljeno pljeskalo i klicalo na pozdrav. Poklici su se miješali sa suzama radosnicama. Na podijumu blizu sv. Oca stajalo je nekoliko vatikanskih dostojanstvenika. Ja sam razmišljao što li će Papa reći tako velikom mnoštvu svojih sinova i kćeri koji ga tako srdačno pozdravljaju . . .

Počeo je riječima pozdrava i ohrabrenja. Podsjetio

nas je na događaj o kojem čitamo u Evanđelju, kada su apostoli pokušali spriječiti mnoštvo djece da dođe k Isusu. Isus je tada rekao: »Pustite malene neka dođu k meni, jer njihovo je Kraljevstvo nebesko!« »To vrijedi i za sve vas ovdje okupljene jer vi ste moja djeca«, rekao je sv. Otac. Onda je, obrativši se otvoreno mnoštvu rekao, da mu njegovi kardinali i prelati savjetuju da se ne zamara čestim i dugim audijencijama. »Ali se ja«, nastavi on dalje, »uvijek najbolje osjećam među svojim pukom.« Na te je riječi cijela dvorana odgovorila dugim i gromoglasnim pljeskom oduševljenja.

LJUBAV JE TEMELJ NAPRETKA

Nastavljajući tonom očinskog razgovora, sv. Otac je naglasio da uvijek treba očitovati ljubav prema Bogu, prema našem Gospodinu Isusu Kristu i prema svetoj Crkvi. Naravno, tu ljubav moramo iskazivati djelotvorno, jer djelotvorna ljubav je temelj istinskog napretka čovječanstva, za procvat njegova društvenog, kulturnog i humanog napretka.

SUSRET SA SLIJEPIM SKAUTIMA

Na razini podijuma s kojeg je govorio sv. Otac, vidio sam skupinu mladića obučenih u modre odore. Svi su kao jedan pratili Papine riječi i srdačno ih odobravali. Netko je u mojoj blizini rekao: »Ti su mladići iz Francuske«. Doskora se to i potvrdilo. Bili su to slijepi skauti iz Pariza.

Malo kasnije je sv. Otac završio svoj očinski nagovor. Tada se okrenuo hodočasnicima iz Francuske ističući svjedočenje katoličke vjere uglednih francuskih učenjaka i propovjednika. Posebnim se riječima obratio upravo toj skupini slijepih skauta i izrazio im svoju duboku očinsku privrženost. »Ako ovim dragim mladićima nije dano da očima gledaju zemaljske stvari, često tako bolne i žalosne, oni ipak znaju da im je dragi Bog osigurao izvanrednu viziju, koja će jednog dana biti cjelovita i potpuna u slavi nebeskoj.« Kristov Namjesnik, kako reče sv. Otac, jamči tim veoma dragim sinovima da on razumije njihovu tugu i nevolju i neprekidnu kušnju i da stoga veoma suosjeća s njima. Da bi tu svoju očinsku skrb potvrdio, molit će za njih još istog dana, a i slijedećih dana dio svoje svagdanje krunice. Neka im na taj način bude pomognuto da, što dalje, sve bolje uvide nauku našega Gospodina Isusa Krista, i da postanu u svom krugu sve veći apostoli i branioci te nauke i nade.

Na rastanku je sv. Otac svakome od tih slijepih mladića pružio ruku na poljubac i dodao nekoliko riječi vjere i nade u Božju dobrotu. Ono što je mene veoma iznenadilo, a što sam kasnije saznao, Papa je cijelu tu skupinu mladića pozvao k sebi na objed.

Tako sam ja doživio svoj susret sa sv. Ocem Ivanom XXIII. koji je bio prozvan »Pater amabilis« — Ljubezni Otac. Taj mu je naziv s pravom dat, jer je uvijek i svuda donosio dobrotu, blagost, ljupkost i svjetlo našega Gospodina, kojega je na zemlji vidljivo zastupao.

Antun Š. STIPIN

(Nastavak s 331 str.)

— promicanje misionarskih zvanja;

— obavezno promicanje misijskih inicijativa za sve svećenike (a ne amo za pojedince animatore PMD), osobito razvijanje Papinskih misijskih djela;

— proslava Misijskog dana;

— Godišnja kolekta novčane pomoći misijama, za koje novčana sredstva treba slati Svetoj Stolici.

SVETA GODINA: POZIV NA VEĆE POUZDANJE

Iskreno želim da se pokrenu sve snage Crkve, Naroda Božjega, u ovaj teški čas što ga čovječanstvo proživljava, i što je tako pun prijetnji, a i obećanja, pribravši novu duhovnu snagu što je daje ova Sveta godina Otkupljenja, kako bi se navješćivanje Evanđelja proširilo, na sve dublji i na sve obuhvatniji način, na sve narode i na sva plemena na zemlji.

Izražavam, konačno, svu svoju zahvalnost onim svećenicima, redovnicima, redovnicama i svjetovnjacima, koji — bilo da rade u prvim redovima, bilo da rade na raznim poljima Crkve ili se bave najrazličitijim djelatnostima — uspješno pridonose širenju Kraljevstva Božjega. Njima i svima koji su im dragi, od sveg srca rado podjeljujem Apostolski blagoslov, zalog nebeske milosti.

U Vatikanu, 10. lipnja, na blagdan Srca Isusova, 1983.

Papa Ivan Pavao II.

ŽUPA KRALJICE

Mnogim našim župama ne zna se datum ustanovljenja. Za neke se znade samo kada se prvi put spominju, a za neke se kaže da su »od pamtivijeka«. Ne treba se tome čuditi. Tatarska i turska razaranja, unutarnji sukobi, vrijeme, nemar i nemoć uništili su i »kamene dokumente«, a kamoli ne bi kožnate i papirnate.

ŽUPSKA ZASTAVA S LIKOM KRALJICE SVETE KRUNICE

ŽUPNA CRKVA U REMETINCU JE GOTIČKOG STILA S BAROKNIM PREINAKAMA. NA ZAGLAVNOM KAMENU GOTIČKIH REBARA U STROPU VIDE SE KAMENI GRBOVI GREBENGRADSKIH GOSPODARA GROFOVA HER. MANFY I BATHYANI IZ XV. STOLJEĆA

U POSLJEDNJIH TRIDESET GODINA ŽUPA JE IMALA 26 PUTA MLADOMISNIČKO SLAVLJE. DANAS IMA 25 ŽIVIH SVEĆENIKA, 53 ČASNE SESTRE, I 1 ČASNOG BRATA. LANI SU SE NASTOJALI OKUPITI NA DAN DUHOVNIH ZVANJA U RODNOJ ŽUPI, ALI NISU MOGLI SVI DOĆI. MISU JE PREDVODIO BISKUP MIJO ŠKVORC

U sjevernoj Hrvatskoj bilo je nekada mnogo samostana. Bili su tu augustinci, benediktinci, templari, ivanovci, pavlini i drugi, ali se o svima njima malo znade. Po ruševinama njihovih samostana vidimo da je to bio bujan život, ali je naglo i nasilno prekinut. Tako je naglo prekinut i samostanski život u Remetincu, istoimenoj današnjoj župi nedaleko od Varaždina.

Remetinec ima velebnu crkvu gotičkog stila s kasnijim baroknim preinakama. Kada i tko ju je gradio, još nema pravog odgovora. Naziv mjesta upućuje na mogućnost da su tu nekada živjeli redovnici pustinjačkog porijekla (eremite — augustinci, pavlini, . . .). Prije dvjesta godina je zabilježena predaja da su samostan, crkvu i obrambene zidove podigli vitezovi Božjeg groba — templari. Drugi su mišljenja da su sve podigli gospodari nedalekog Grebengrada. Tko god je gradio, sagradio je pravu gospodsku građevinu.

Godine 1467. hrvatski ban Ivaniš Korvin i njegova žena Beatrica Frankopan dovode u Remetinec franjevce. Ali braća nisu dugo živjela u miru. Poslije tragične bitke na Mohaču Hrvatska je bez obrane. Turski zulum seže i u te kra-

jeve. Godine 1529. Turci upadoše u Remetinec. Fratre pobiše, a crkvu i samostan spališe.

Čini se da se samostanska zgrada nakon toga obnavlja u vojničke svrhe, jer se u njoj smješta čak 70 haramija, dok je crkva ostala u ruševinama 90 godina. Tek početkom 17. stoljeća grebengradski gospodari ponovo obnavljaju crkvu i samostan i opet dovode franjevce. Crkva i samostan tada su sigurno pod nazivom Bl. Dj. Marije, a možda je tako bilo i ranije.

Međutim, ono što nije mogao ni Tatarin ni Turčin, učinio je bečki car Josip II. On je do 1783. dokinuo u carstvu 700 samostana, a među njima i onaj u Remetincu. Kad je tako narod Remetinca i okolnjih sela ostao bez duhovnog vodstva, zatražio je da mu se osnuje župa ondje gdje se već stoljećima sakuplja. Želji naroda je udovoljeno, i 1789. osniva se u Remetincu župa pod naslovom Kraljice Svete Krunice. Za šest godina dvastoljetni jubilej!

Tko god je prvi put unišao u tu crkvu, bio je iznenađen njezinom jednostavnošću i ljepotom. Pravo mjesto molitve! Tu je Gospodin pozvao mnoge mlade u svoju službu. Brojem duhovnih zvanja Remetinec vodi u velikoj Zagrebačkoj Nadbiskupiji. Ima 25 živih svećenika, 1 časnog brata i 53 redovnice. Hvala Bogu i Kraljici Svete Krunice!

TINO

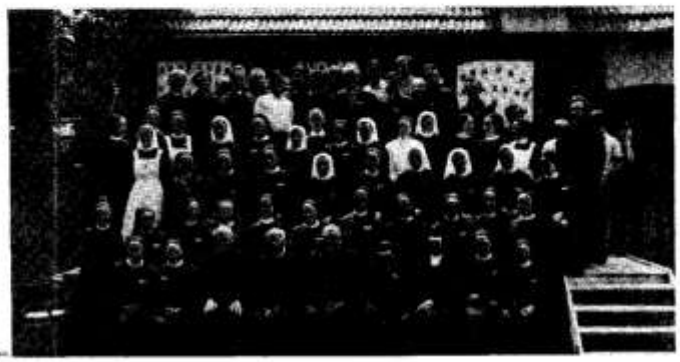

SREDIŠNJI DIO DANAŠNJEG OLTARA KRALJICE SVETE KRUNICE S KRASNIM KIPOM BOGORODICE S DJETETOM ISUSOM. STARI OLTAR IZ XV. STOLJEĆA VELIKA JE UMJETNIČKA VRIJEDNOST I ČUVA SE U MUZEJU ZA UMJETNOST I OBRT U ZAGREBU

MNOGO PUTA SU SE MLADI IZ ŽUPE ODAZVALI GOSPODINU I POŠLI ZA NJEGOVIM SVIJETLIM KRIŽEM, GOVOREĆI SVAKOG DANA PONOVO: »EVO ME, ZVAO SI ME, GOSPODINE!«

MEĐU SVEĆENICIMA IMA NAJVIŠE ONIH KOJI PRIPADAJU DIJECEZANSKOM KLERU. ZATIM IMA ISUSOVACA, SALEZIJANACA I FRANJEVACA. ČASNE SESTRE PRIPADAJU KRIŽARICAMA, MILOSRDNICAMA, KARMELIĆANKAMA, KĆERIMA BOŽJE LJUBAVI I SESTRAMA SRCA ISUSOVA

Hodao sam s djevojkom koja se dugo, dugo nije mogla odlučiti hoće li u brak ili u samostan, odnosno »svjetovni institut«. Na početku studija, čim je došla u Zagreb, počela je pohađati neki vjeronauk za djevojke. . . Uvijek tiha i povučena, a njeno profinjeno ponašanje naročito me je privlačilo. To je bio lik djevojke o kojoj sam sanjao.

Na (duhovnim) vježbama bili smo uvijek zajedno, pa sam joj tako mali milijun puta pokušavao prići, no energično me je odbijala. Jednom mi je dozvolila da je pratim do stana, jer padala je jaka kiša, a nije imala kišobrana. Tako smo zapravo počeli hodati. Brzo sam osjetio da diše dušom kontemplativke. Zavolio sam je, i to pravom ljubavlju, a bio sam siguran da i ona mene voli. I tako smo dvije godine hodali, ali zbilja čisto. Oboje smo diplomirali i ja sam se prvi zaposlio. Trebali smo se vjenčati i sve je išlo k tome, ali cijelo to vrijeme ona mi je djelovala prilično neodlučno. No ipak, kad je bilo već sve spremno, vjenčali smo se. Počeli smo tako u dvoje, a sada očekujemo svog novog člana. Sad sam tek primijetio da je ona stvarno nezadovoljna i počeo sam jednostavno »istraživati« zašto je tako. Priznala je da se boji da je učinila krivi korak, da je to strašno pogada i nikako ne uspijeva biti sasvim mirna.

A gdje sad da tražimo pogrešku? Može li brak u Božjim očima biti manje vrijedan od redovništva? Počeo sam sumnjati — da li je naš brak uopće valjan?

Mladen

Udajom promašila zvanje?

Piše: Ivan FUČEK

Tvoje je pitanje i neobično i teško jer se ne radi o objektivnim načelima za redovništvo ili brak, nego o pozivu ili zvanju koje se doživljava u osobnom stavu pred Bogom kao najbitnije pitanje života.

Kažeš, **»dugo se nije mogla odlučiti hoće li u brak ili u samostan«**. Nije se čuditi, jer, općenito, živimo u doba sporijeg psihološkog sazrijevanja. Životne konačne odluke su kod mnogih mladih sve teže. Spoznaja da »zvanje« ili »poziv« nije »profesija« ni »služba«, pojačava odgovornost, a ponekad i strah sa stanovitom tjeskobom. Profesije ili službe čovjeku dolaze **izvana,** pa se kao odijelo mogu i promijeniti, dok životni poziv — u brak ili celibat — nije **izvanjski,** nego proizlazi iz čovjekove unutrašnje strukture, tako da je, recimo, Ivan od majčine utrobe pozvan na svećeništvo, a Jakov na ženidbu. U doba sazrijevanja njihova je najodgovornija dužnost otkriti svoj poziv i slijediti ga. Redovito ga otkrivamo u tišini duhovnih vježbi, razmatranja, molitve, u trenucima kad je osoba spremna da se kod tog osluškivanja Duha i tog životnog **izbora** »ne vodi nikakvim zlim nagnućem« (sv. Ignacije). Svaki od nas stoji pred tim temeljnim zadatkom koji treba pravilno riješiti.

»To je bio lik djevojke o kojoj sam sanjao«. Nažalost, danas je malo takvih. Ali to još ne znači da je određena za te. Ne znači ni to da su takve djevojke već po sebi za samostan. Sjeti se majke sv. Male Terezije! Tvoja je djevojka, veliš, ne jednom obavila duhovne vježbe. Znači, da je trijezno, smireno, u tišini i zrelo razmišljala o sebi i nastojala je otkriti svoje pravo zvanje. Ipak, uza sve to, nije joj bilo posve jasno. Odbijala te je »energično«, ali jednom je »dozvolila« da je pratiš do stana. Razlog: »padala je kiša, a nije imala kišobrana«. Rekli bismo »čista slučajnost«. Ipak, taj je tvoj čin bio odlučujući, jer ste tako »počeli hodati«.

Budući da si joj prije toga »mali milijun puta pokušavao prići« i nijedanput nisi uspio, moglo bi se zaključiti: ili je u njoj živjelo nešto drugo, (a živjelo je još »traženje«); ili se instiktivno bojala mladića jer mnogi ne prilaze iskreno; ili je u sebi početkom studija doživljavala obraćenje i idealan zanos za duhovnim zvanjem, što je karakteristično za to doba života. No, je li to već bilo i **pravo** »duhovno zvanje«? Je li popustila napasti i iznevjerila se? Ti istražuješ »pogrešku«. Je li uopće učinjena bilo kakva pogreška? Pogledajmo još neke pojedinosti. Ti si je zavolio »pravom ljubavlju«, znači, nisi se kanio njome poigrati. Čak si bio »siguran da i ona tebe voli«. Odakle ti ta sigurnost? Iz njenih riječi, gesta, ponašanja? Ti si **mislio** da si siguran u njenu ljubav. Svakako, snažan razlog za to su dvije godine hodanja zajedno. To govori da ništa nije išlo nepromišljeno i naglo. Hodali ste »čisto«, a to je uvjet mirnog sazrijevanja u ljubavi, zalog blagoslova za budući bračni život. Nije vjerojatno da kroz dvije godine čistog hodanja niste razgovarali o svim **bitnim** problemima svoga budućeg braka i obitelji.

Ipak je tu sjena: »Trebali smo se vjenčati i sve je išlo k tome, ali cijelo to vrijeme ona mi je djelovala prilično neodlučno«. Zašto? Mnogi su mladi po naravi neodlučni, napose matematički tipovi. Takvi redovito ne dolaze do »sigurnosti«. Svakako, ona je vagala što bi. Jasno je: pošla je s tobom pred oltar bez prisile. Nije natjerana strahom, nego svjesno i slobodno. Kasnije si primijetio da je »stvarno nezadovoljna«. Napokon je priznala »da se boji da je učinila krivi korak, da je to strašno pogađa i nikako ne uspijeva biti sasvim mirna«.

Tu su četiri pojedinosti koje treba razmotriti, a sve četiri govore u prilog valjanosti vašeg braka. Prvo, ona se »boji« nije li učinila krivi korak. Znači, **nije sigurna** u taj krivi korak. Drugo, jer nije sigurna da je morala poći drugim putem, osjećaj koji ju »strašno pogađa« je pretjeran. Taj bi osjećaj bio na mjestu, kad bi bila sigurna da je zaista promašila. Treće, sigurnost o zvanju uvijek je samo »moralna«, a nikad »apsolutna«, a moralna sigurnost je dovoljna. No ona nema moralne sigurnosti da je pozvana u duhovni stalež, nego postoji samo bojazan nije li promašila. Četvrto, »ne uspijeva biti sasvim mirna«. Šteta! **Nema** razloga nemiru! Ta radi se samo o bojazni«, a ne o »sigurnosti«, kako smo rekli, je li izabrala točan put. Tada je ona učinila — nakon tolikog razmišljanja — po svom najboljem uviđaju i nagnuću. Nije zamislivo da je nakon »dvije godine hodanja« pošla na vjenčanje samo tako. Pa ako je i pošla u toj »bojazni« (koja se je, izgleda, kasnije pojavila), učinila je to svjesno, slobodno, bez straha od bilo koga izvana ili prisile. Dakle, brak je **valjan.** A ona je, možda tip koji nikad ne bi postigao pravu sigurnost: ni na jednu ni na drugu stranu. »Pogrešku«, dakle, nema razloga istraživati, jer je nema.

Poznajem majku petero djece koja je u sedamdesetoj proplakala: »Htjela sam kao djevojka otići u samostan. Nisam li promašila?« A ipak jedan od sinova joj je danas svećenik. Poznajem oca koji je priznao: »Trebao sam biti svećenik, zavela me ljepota i draž ove moje žene.« Ali je otac trojice svećenika i jedne redovnice. Tek jedno dijete ostalo s njime. Nedokučivi su putovi Božji! Objektivno gledano, redovništvo je bolje od braka. Subjektivno je bolje za svakoga ono što mu je Bog namijenio. Pa kad bi netko i svjesno učinio krivi korak — što u vašem slučaju nije — nakon ozbiljna kajanja i prihvaćanja svih dužnosti zvanja u koje se pošlo, Bog nikad nikoga neće napustiti. Zvanje je, napokon, na bazi »ako hoćeš«, a ne na bazi »moraš«. U Kraljevstvu Božjem nema prisile. Zato hrabro naprijed u svom zajedničkom životu! Odbacite svaku dvojbu i predajte se vodstvu Duha Svetoga. Budite vjerni, živite čistim bračnim životom, donosite na svijet djecu po načelu velikodušnosti »kao suradnici Boga Stvoritelja«. Tako bi vam se divno izrazio papa Ivan Pavao II.

Gospodnja večera

Isusovac o. Bernard je bio misionar među Eskimima koji stanuju blizu sjevernog pola. U knjizi svojih doživljaja on iznosi slijedeći događaj:

Jedno eskimsko selo je imalo otprilike 2.000 duša. Godinama su vapili biskupu da im pošalje svećenika. No, biskup ga nije imao pa ga nije mogao ni poslati. Onda su Eskimi kazali: »Sagradit ćemo crkvu i župni stan.« I zamislite, na svoj su trošak sagradili lijepu crkvu i udoban župni stan, misleći da će im sada biskup morati poslati svećenika. Ali biskup ni sada nije bio u mogućnosti da im izide u susret. A onda se desilo nešto veoma dirljivo: Svake nedjelje oko 9 sati prije podne svi su se Eskimi tog sela sabrali u crkvi da »mole sv. Misu« bez svećenika. Molili su: Gospodine, smisluj se i, Slava Bogu na visini. Tada bi netko između njih pročitao Evanđelje. Zatim bi izmolili Vjerujem u Boga, Svet, svet, svet i dodali Jaganjče Božji. Na koncu su svi zajedno izmolili sve molitve koje svaki kršćanin mora znati napamet, pozdravili Gospu i potom se razišli svojim kućama. Ti su Eskimi znali da je Misa najveće blago koje nam je Bog dao na ovoj zemlji. Misa je živi spomen Isusa Krista, mistični, ali stvarni doživljaj Kristove muke, smrti, uskrsnuća i uzašašća kao i čitavog Isusova djelovanja.

VEČERA JE VANJSKI OBLIK MISE

Vanjski oblik tog najdragocjenijeg bisera što nam ga je Isus dao je večera. Isus je mogao uzeti i koji drugi oblik pod kojim bi se uprisutnio među nama. Mogao je, na primjer, napraviti obred pod kojim bi se zaklalo janje i stavilo na žrtvenik — oltar. Zaklano janje na oltaru bilo bi krasna slika Jaganjca Božjega koji je umro na križu. Mogao je odrediti da se nasred crkve stavi posuda sa žeravicom, pa kad dođe obred Mise, da se pod obrednim molitvama vatra pospe mirisavim tamjanom. Tamjan sagorijeva, a miris se uzdiže prema svodovima crkve. Kao što se širi ugodan miris tamjana tako Isusova smrt širi milost za svakog čovjeka. Ali ne. Isus je za Misu uzeo oblik večere. Spomen na Krista, njegova žrtvena smrt, bit će prikazana pod likom jedne večere. Zašto? Prorok Izaija je čak u 7. stoljeću prije Krista prikazao buduće Kristovo Kraljevstvo na zemlji, njegovu Crkvu, i kaže: »U one dane (tj. kad dođe Isus), spremit ću svim narodima na ovoj gori gozbu od pretiline«. Na kojoj gori? Na Sionu gdje je sagrađen hram. I zaista, na Sionu je Isus održao svoju zadnju večeru, svoju jedinu, prvu i zadnju Misu. Htio je da ostvari proročanstvo Izaije proroka. Zato je za oblik svoje najveće svetinje izabrao oblik večere. Budući da mi Misu najčešće slavimo izjutra, nezgodno ju je nazvati večerom, nego se samo zadovoljavamo nazivima gozba ili sveta gozba.

ISUSOVA ZADNJA VEČERA

Veliki je četvrtak navečer. Već je mrak. Isus i njegovi apostoli su u dvorani za večeru na gori Sionu. Najprije su blagovali obrednu, vazmenu večeru. Jelo se pečeno janje. Kruh se zamakao u gorak umak koji se zove haroset.

Kruh je bio beskvasan, jer su na Vazam Židovi jeli samo beskvasan kruh. Bio je to kruh kakav i danas prave Arapi, prst debela prevrta.

Kad je ta večera bila gotova, Isus je učenicima oprao noge za znak: sad će doći nešto veliko gdje morate biti čisti. A onda je opet sjeo s njima za stol, održao jedan vrlo dug govor. Zatim je uzeo kruh u ruke, pretvorio ga u svoje tijelo riječima: »Uzmite i jedite, ovo je moje tijelo koje će se za vas predati«. Potom ga je razlomio na komade i dao apostolima. Svaki je apostol uzeo jedan zalogaj kruha. Zatim je uzeo čašu, a to je zapravo bio manji glineni ili metalni vrč, i rekao: »Uzmite i pijte, ovo je moja krv koja će se za vas proliti«. Potom je dao vrč apostolima i svatko je otpio po jedan gutljaj i dao ga dalje. To je bila sveta večera, prva Misa. Nakon toga otišli su na Maslinsko brdo.

APOSTOLSKA MISA SLIČNA ISUSOVOJ ZADNJOJ VEČERI

Apostolska Misa bila je sasvim slična Isusovoj zadnjoj večeri. Apostoli bi se sastali i molili neke uobičajene molitve, onda su imali jednu skromnu večeru kršćanske ljubavi, kao i Isus na zadnjoj večeri: malo mesa, malo kruha, malo vina. Ta se večera zvala agape — večera kršćanske ljubavi. A onda su donijeli onaj kruh koji će se posvetiti. Apostol je nad kruhom izrekao riječi posvete, nad kaležom riječi pretvorbe, i svi su stojeći izmolili »Oče naš« kao molitvu prije jela, prije pričesti. Zatim su se zagrlili muškarci s muškarcima a žene sa ženama, i tada su primili svetu pričest. Od toga kruha otkidalo se komad po komad i davalo vjernicima, te su i oni jeli. Zatim je svaki uzeo čašu i pio iz te čaše. To je bila najstarija apostolska Misa. Sve ono što mi imamo danas od početka Mise do »Molite, braćo« toga u prvotnoj Misi nije bilo. To se počinje uvoditi tek u 2. stoljeću.

RAZLIKA IZMEĐU APOSTOLSKE MISE I DANAŠNJE MISE

Između apostolske Mise i današnje Mise nema mnogo razlike, ako se iz današnje Mise isključi onaj uvodni dio do »Molite, braćo«. Drukčije je i to što su za posvetu apostoli upotrebljavali običan kruh, a pričešćivali se otkidajući komad po komad, dok mi danas imamo posebno ugotovljene tanke bijele krušćiće, takozvane hostije. A zašto je danas tako? Zato što je naš uobičajeni današnji kruh s kvascem, a Isusov je bio beskvasan. Zato i mi pečemo hostije od brašna i vode, te se prije upotrebe razrežu, jer je tako praktičnije, higijenskije i brže nego da se tek kod pričesti lomi.

Značajnija je razlika ta što su u prvoj Crkvi uzimali svaki dan pričest i pod prilikama vina. U nas je to nekako zapušteno. Pod prilikama vina pričešćuje se na primjer kad je krštenje odraslih zajedno s krizmom, kad je vjenčanje, kad su jubileji i kad su neke posebne svečanosti. Tada se pričest daje pod prilikom kruha i vina, a inače redovno samo pod prilikom kruha. Kako je do toga došlo? Jedan od uzroka je i to što su u srednjem vijeku nastajale one užasne bolesti, na primjer kuga, koja zarazi čovjeka strahovito brzo, osobito preko usta, pa su ljudi počeli bježati od pričešćivanja pod prilikom vina iz straha od zaraze, pijući iz iste čaše. Onda je Crkva pričest iz čaše i dokinula. To je smjela i mogla, jer pričest time nije okrnjena. Kruh se, naime, pretvara u cijeloga živoga Isusa, zajedno s krvlju, a vino se pretvara u krv, ne prolivenu, nego živu, zajedno s tijelom, tako da pod prilikama kruha i pod prilikama vina primaš uvijek isto, to jest cijeloga Krista.

I još jedna razlika! Onda su se svi pričešćivali, a danas, nažalost, ne! Eto vidite, prvi su kršćani Misu shvaćali potpunije nego kršćani danas. Samoj Misi, najljepšem biseru kršćanstva, Isus je dao oblik večere. I u svakoj Misi Isus govori: »Uzmite, jedite!« A ti kažeš: »Hvala, neću!« Tu nešto nije u redu! Znam da se ne smiješ pričestiti s teškim grijehom na duši. Ali, zar kršćani, koji redovno idu na Misu, ne mogu ustrajati bez smrtnoga grijeha? Zar mogu redovno dolaziti na Gozbu Gospodnju bez »svadbenog ruha«? Neka se po valjanoj ispovijedi obuku u »svadbeno ruho« Božjih prijatelja, neka dođu i neka onda blaguju Kruh Tijela Kristova. Dođi, Krist te zove. Misa na kojoj se ti ne pričešćuješ, za tebe nije potpuna Misa. Toj Misi nešto nedostaje.

Ovaj članak je zapravo 3. homilija banjalučkog biskupa Alfreda Pichlera, prilagođena za čitatelje Glasnika. Isti je pisac izdao 33 homilije o svetoj Misi u jedoj knjizi pod naslovom »Upoznajmo što činimo«. Knjiga će biti veoma korisna i svećenicima i vjernicima za upoznavanje Mise, pa je preporučujemo. Naručite je na adresu: Biskupski Ordinarijat, M. Tita 106, 78001 Banja Luka, pp. 93.

Zov iz daljine

Piše: Aco VIDOVEČKI

Vratila se stoljetna jesen sa svim svojim darovima, a nevidljive ruke dobrog i velikog Boga, svom širinom raširene, izdizahu se iznad zemlje, iznad oranica, sjenokoša, vinograda, iznad sela i gradova, kao da žele zagrliti svu svoju dragu djecu. Plodovi ljuskog rada i Božjeg blagoslova vidljivi su na svakoj oranici, u svakom vrtu i vinogradu. Jedne noći, nenadano i posve tiho, došuljao se i prvi mraz. Ohladio je jutra, a lišće zacrvenio na granama, te je ono izgledalo kao rumena lišća djece što sa smiješkom na usnama mirno počivaju na mekoj poleglој travi.

Započelo je sabiranje svih darova što ih je Bog dao ljudima. Razni plodovi u podrume, žito u žitnice, kukuruz u koševe, mošt u burad. Sve se seli i preseljava. Pokrenuše se i ptice. Lastavice zacvrkutaše pozdravnu pjesmu dvorištima, vrtovima i poljima, koja su nadlijetale loveći mušice i komarce, zacvrkutaše pozdravnu pjesmu ljudima, koji im iznajmiše svoje strehe i potkrovlja za stan, zacvrkutaše djeci koja im nisu porušila gnijezda i pobila mlade. Velika jata čvoraka skupljahu se u krošnjama starih oraha na oproštaj od kraja u kojem su ljetovali. I rode odmahivahu na pozdrav i oproštaj od velike bare na dnu livada i odletješe prema suncu . . . I jedan se mladić spremio na put i otišao dugim vlakom. Pun sjete u duši, odmahivao je u mislima svome kraju, svima i svakom, dok mu suze nisu zalile oči, kojima je još vidio samo svjetlace jesenskog sunca na zalazu.

Otišao je, jer nije mogao podnijeti ruganje i teške riječi onih koji su ga poznavali. A poznavali su ga svi u mjestu, jer je bio jedan od njih. Sjedio je u vlaku koji juri sve dalje, a njemu se čini kao da su dulji i prsti svih sumještana i upereni u njega prišivaju mu i one ludosti koje u svojoj mladenačkoj ludosti nikad nije počinio. Bilo mu je to nepodnošljivo. On se za svoje ludosti pokajao, sredio račune s Bogom, doživio Njegovo milosrđe, ali ljudi, ljudi ne znaju oprostiti, ne znaju zaboraviti. Peče ga to što mu se ljudi postaviše za suca, a spremni su prije da mu unište mladost i budućnost, da mu poruše most u novi život, nego da mu pomognu graditi čestitiji život. Nije mogao to izdržati i odlučio je otići iz njihove sredine, od tih nagrda u ljudskoj spodobi. Otići će među ljude koje ne pozna i koji ga ne poznaju, izgubiti se nepoznat među nepoznatima, početi iznova svoj život.

Prošla je jesen i duga zima. Vratilo se proljeće s pticama, ali njega nije bilo natrag. Nije dolazio ni u vruće ljeto. Nije ga bilo više ljeta. Ljudi nisu primjećivali da ga nema. Zar itko primijeti da u jatu nema jedne lastavice koja je otišla. Kako je čovjek malen!

Jednog dana, kad sam se tome najmanje nadao, javio mi se pismom iz tuđine.

»Oprostite, što sam tako dugo u dalekoj tuđoj zemlji, a nisam održao riječ što sam vam je dao na rastanku. Stid me je kad se sjetim koliko ste mi dobra učinili tješeći me i svjetujući u onim teškim časovima moje lude mladosti. Vjerujte mi, nikad vam to neću zaboraviti. Nakon svakog susreta s vama odlazio sam drugačiji, duševno i tjelesno jači.

Ja sam šutio i na vaša pisma, a bio sam tako sretan kad god sam od vas dobio list. Kako bih volio da vas vidim!

Kad sam stigao u tuđu zemlju, nisam u njoj našao ono za čim toliki mladi ljudi čeznu, a među njima i ja. Po dolasku sam četrnaest dana hodao ulicama velegrada sa željom da nađem kakav posao. Već sam padao u očaj. Nikad prije u životu nisam bio tako osamljen. Imao sam društva, ali sumnjam da mi je itko u njemu bio iskren prijatelj. Tada sam se sjetio onih vaših riječi: 'Tuđa mati rane ne zavija!' Najviše sam mislio na svoju majku. Sjećao sam se koliko puta je plakala zbog moje neposlušnosti, ali je uvijek sve praštala i zaboravljala.

Trećeg tjedna sam se zaposlio i primio prvu plaću. Nestala je istog dana. Noć sam proveo u krčmi. Na stan sam se vratio pijan. Tako pijan da nisam mogao ni misliti. Tako su tekli moji dani. Pisao sam svima, jedino vama nisam. Bilo me je stid pisati vam istinu, a lagati nisam imao hrabrosti. Vama i materi nikad ne bih slagao! Drugima drugačije! Čeznuo sam za inozemstvom i sam sam otišao pa nisam htio da se netko na moj račun naslađuje: Tako mu i treba!'

Upao sam ponovo u crni ponor bez dna, gori nego je bio onaj doma. Opet sam se sjetio vas i vašeg upozoravanja: 'Ulice velegrada pune su svega i svačega, ali je dobra najmanje. Kako je to gorka istina za onoga tko to mora i sam iskusiti. Više puta sam htio moliti za pomoć, uzeo pero i papir, počeo pisati, ali nikad nisam imao snage da dovršim. Od crne muke javila mi se i crna bol u želucu. Bivala je svakim danom sve veća. Što sam više pio, to me više i peklo. Paklena žeravica! Osušio sam se kao kost i koža. Liječnik je ustanovio da na želucu imam čir. Zabranio mi je piti i odredio da više spavam. Poslušao sam ga, morao sam. Noćni me barovi više nisu viđali, ali mi ni san nije dolazio na oči. Prijatelji su me sve rjeđe posjećivali, u srcu mi se širila praznina. U mojim dugim noćima pred oči mi je dolazila majka i mala braća. Očekuju od mene pomoć, a ja im, ako ovako nastavim, mogu pasti samo na teret. Sam Bog mi je dao snage da reknem: 'Ne više tako!' Došla je nedjelja, a ja bio sam. Otišao sam u crkvu Svete Marije. Velika je kao katedrala. Nisam razumio ni propovijed ni što ljudi pjevaju, ali sam bio sretan. Nikada nisam bio tako ganut kao tada. Htio sam poći pred ljude k oltaru i svima doviknuti: 'Ja znam što se zbiva na oltaru'! Bio sam sretan kao nekad kad sam vam kao dječak ministrirao.

Poslije Mise ostao sam dugo u crkvi. Naprosto mi se nije izlazilo. Gledao sam stare svodove. Kolika prošlost! I ja ću skoro u tridesetu, a još se osjećam kao dijete, kao da još ništa ne znam o životu. Poslijepodne sam sproveo sam u parku. Navečer me podišla snažna želja da se sredim i oženim. Želio sam da nekome budem od koristi. I lastavice savijaju svoja gnijezda, pa zašto ne bih i ja savio svoju kućicu, imao svoju obitelj, . . . Počeo sam štedjeti, paziti na svaki novčić . . .«

Bio sam sav radostan čitajući nakon toliko godina njegovo pismo. I kako da mu i opet ne pomognem! Raspituje se za poštenu djevojku s kojom bi mogao stvarati novi život. Ne mora biti ni lijepa ni bogata, ali nek je poštena i kršćanka. Pisao je o tom i staroj već materi i mnogu joj suzu izmamio na oči. Jelica kao da ga je čekala. Jelica, za kojom je nekada toliko čeznuo.

Krenula su pisma. Puna nade i čeznuća kao proljeće koje obećaje dobro ljeto i bogatu jesen.

Bio sam sretan kad sam ih vidio na početku. Nisu više mladi ni ludi. Pismo koje mi je opet poslao donijelo mi je i suze radosnice. ». . . Hvala Bogu, želja mi se u potpunosti ispunila. Oprostite na svemu, hvala vam za sve i zbogom!«

Dugo sam sjedio nad tim otvorenim pismom punim djetinje iskrenosti, divio se i pitao: 'Je li moguće da se i danas dešavaju čudesa?' A kad je list zašuštao pod pomakom moje ruke, gotovo sam uskliknuo pun uvjerenja: 'Da! Veliki Bog i danas čini čudesa!' Zaželio sam u taj čas otkrivenja da ta moja riječ poleti kroz otvoreni prozor svom širinom zemlje, da prodre u svaku dušu, da čvrste još više učvrsti, zdvojne i zalutale utješi, da svima dade povjerenja u toplo i milosrdno Srce našeg Dobrog Pastira.

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA APOSTOLE KOJI TRPE PROGONSTVO ZBOG VJERE

Progonjeni zbog vjere

Jedna od stalnih oznaka Kristove Crkve jest da je slična svom Osnivaču: da je progonjena i klevetana. Isus veli: »Ako su mene progonili, i vas će progoniti; slagat će na vas svako zlo.« I slično. Posebno su uvijek na udaru predvodnici naroda Božjega: bilo oni koji napuštaju vlastitu domovinu pa odlaze u misijske krajeve širiti vjeru spasenja, kulturu i uljudbu, bilo oni koji to isto čine u svojim domaćim zemljama.

Kao i Isusu, kršćanima se podmeće svašta, proglašuju ih neprijateljima znanosti, neprijateljima naroda, nastranima. Fraze su nam poznate: sve tamo od Isusa, za kojega su lagali da buni narod, da brani plaćati porez, i koji je osuđen kao neprijatelj naroda i rušitelj vjere, pa do sličnih fraziranja u naše vrijeme.

Odmah nakon Isusova uzašašća apostole i druge predvodnike zatvaraju, bičuju, ubijaju. Prvi umire za vjeru sv. Stjepan, zatim redom apostoli. I tako iz stoljeća u stoljeće, u svakom razdoblju povijesti, sve do danas. Crkva je progonjena na otvoren ili prikriven način.

Spomenimo tek neka jača progonstva: rimsko (prva stoljeća), islamsko (od 7. do 17. stoljeća), anglikansko (16 - 17. stoljeća), u vrijeme francuske revolucije (18. stoljeće), nacističko i komunističko u našem stoljeću. Tako je npr. najveće svećeničko groblje zloglasni nacistički logor Dachau u Njemačkoj, u kojem je bilo zatvoreno 2812 svećenika iz različitih država i različitih vjeroispovijesti. No većinom su to katolički svećenici, a samo poljskih svećenika 868 završilo je život u Dachau.

Većina progona odvijala se u Evropi. Ali i u drugim krajevima, posebno u naše vrijeme. Evo nekih iz naših dana. U Africi, gdje danas kršćanstvo najviše cvjeta, ima i najviše progona. Tako je zadnjih godina u dijecezi Salisbury (Zimbabwe) uništeno više misija i ubijeno 8 svećenika; u dijecezi Bulawajo ubijen je 1 biskup, 2 svećenika, 2 redovnika, 2 redovnice, 1 laik; u dijecezi Gwelo ubijeno je 5 svećenika.

Lani su u Angoli ubijena 2 svećenika i 2 katehista. Na zajedničkoj misi i sastanku biskupi su izjavili u duhu Tertulijana, starokršćanskog pisca: »Molimo Gospodina da krv naše braće bude sjeme novih kršćana i novih zvanja.«

Brojni su progoni Crkve i u Aziji. Tako u Šri Lanki, makar su lanjskog ljeta većina pobunjenika bili budisti i hinduisti, jednako su optuženi i kršćani, te su razrušene i spaljene mnoge crkve. Nasilje i progon kršćana širi se i u nekim predjelima Indije. O teškom stanju Crkve u Kini imamo češće izvještaje u vjerskom tisku, tako i u Glasniku od ožujka ove godine.

Progonjenom nije lako izdržati, ostati vjeran Bogu i dušama, ljubiti svoje neprijatelje — za čiju sreću se, uostalom, žrtvuju i često žive u skrajnjoj oskudici. Sv. Pismo izvješćuje: »Dok su Petra čuvali u tamnici, Crkva je stalno molila za njega« (Dj 12, 5). I danas nas Crkva poziva da molimo za jakost i vjernost svoje progonjene braće, te da njihove žrtve, patnje i žrtvovani životi donesu obilnu žetvu: procvat Evanđelja spasenja.

O. Mato RUSAN

Borba s komarcima

Iz Zaira nam pisma obično dugo putuju, no ovo pismo sestre Sofije Novotny, pisano 15. srpnja, stiglo nam je početkom kolovoza. Da je moglo tako brzo stići, treba zahvaliti poglavarici sestre Sofije. Ona je, naime, išla kući u Belgiju na odmor, pa je pismo ponijela do Belgije i odanle ga poslala nama poštom.

Već smo pisali da i naša pisma dugo putuju do naših misionarki u toj državi zbog slabe veze Malembe s gradom Manonom dokle sva pošta ide avionom. Zbog toga je sestra Sofija zamolila da joj svu poštu šaljemo na novu adresu, koju smo objavili u kolovoškom broju Glasnika u misijskoj rubrici.

Pa što nam javlja sestra Sofija u ovom svom pismu?

Ne znam da li vam je poznato da Malemba ima ime i prezime. Ona se naime punim imenom zove Malemba Nkulu. A Nkulu znači — komarci. To je »slava« Malembe i takvu je poznaju u Katangi.

Međutim, ove godine je tako mnogo komaraca da se ne usudimo izaći navečer van iz kuće. Upravo rojevi navaljuju na čovjeka da ga svega izgrizu. Zalijeću se u lice, u oči, u nos, u uha, bodu po rukama i nogama, na sve strane, i piju nam krv.

Otkad sam u Malembi, još ne pamtim da je bilo toliko mnoštvo komaraca. To su, eto, naše žrtve i žrtvice kojima zaslužujemo obraćenje pogana kojih ima još mnogo ne samo u cijelom Zairu, nego i ovdje u našoj Malembi.

SESTRA ANKA LUKETIĆ I SESTRA SOFIJA NOVOTNY

SKUPINA DJEVOJAKA KOJE SE PRIPRAVLJAJU ZA KRŠTENJE I ZA KRŠĆANSKI BRAK

I ove godine se lijep broj djevojaka pripravljao na misijskoj postaji za krštenje i za kršćanski brak. To se ovdje u Africi zove »Djelo kršćanskih zaručnica«. One se, naime, poslije krštenja pripravljaju za udaju.

Sestra Miriam osjeća se dobro što se tiče zdravlja, ali je neprestano zaposlena, jer joj dolaze mnogi bolesnici.

Kako sam vam već javila, sestra Anka Luketić zajedno s cijelom redovničkom zajednicom napušta Kindu i Zair i vraća se u Belgiju. Teško joj je ostaviti tolike siromahe za koje se tako revno majčinski brinula. Mi ovdje ostajemo tako dugo dok nam to bude moguće. Molite se za nas!

S. Sofija NOVOTNY

Još jednom objavljujemo novu adresu sestre Sofije:

Soeur Sakina Kyambi
(Soeur Sofija Novotny)
av. Maniema 86, B. P. 1289 Lubumbashi
République du Zaire — Africa

---

23. listopada
slavi se

MISIJSKA NEDJELJA

Crkva nas poziva da se tog dana posebno sjetimo u molitvama svih misija, misionara i njihovih potreba, te da molimo za nova misionarska zvanja. No ne zaboravimo da prema svojim mogućnostima i materijalno pomognemo misije.

45 godina u misijama

16. listopada ove godine navršava se 45 godina misionarskog života i rada oca Ante Gabrića. Nismo htjeli da ta godišnjica prođe nezapažena. Ta nije sitnica ustrajati toliko godina na tako teškom i napornom apostolskom poslu u ubitačnoj klimi i u tolikim opasnostima.

Premda smo mogli sami napisati i podulji članak uz taj jubilej, ipak smo smatrali da će biti bolje ako nam progovori sam otac Ante. Stoga smo ga zamolili da napiše mali osvrt na tih 45 godina svog života u misijama u Bengaliji na području delte rijeke Gangesa. On nam je napisao ovaj članak koji ovdje donosimo.

Živa je to istina: načinio sam »salto mortale«, skočio sam i od radosti se u zraku preokrenuo, kad sam u svibnju 1938. godine u našem isusovačkom Kolegiju u Gallarateu u Italiji primio pismo oca provincijala Franje Jambrekovića u kojemu mi javlja da mi je otac General uslišao molbu da idem u misije. Sjećam se toga kao da je bilo jučer.

I od tog dana kroz ovih 45 godina bilo je toliko »salto mortale«, opasih skokova i padova, utapljanja u rijeci Gangesu, i zmija, i groznice, i glada, no i toliko sreće i radosti u ovom neprestanom žrtvovanju za Isusa i za besmrtne duše.

Kako su divni Božji putovi! Proglasili su me potpuno nesposobnim za vojničku službu. Tako sam dobio vizu za Indiju, za svoju novu domovinu Bengaliju. Odmah sam se osjećao

OPROSTAJNI RUČAK MLADOG MISIONARA U RODITELJSKOJ KUĆI U METKOVIĆU U DRUŠTVU RODITELJA, BRAĆE I SESTARA TE BLIŽE RODBINE

MLADI MISIONAR ANTE — TREĆI ODOZGO — U DRUŠTVU BROJNIH DRUGIH MISIONARA PLOVI PREMA ŽUĐENOM CILJU — PREMA INDIJI

kao kod kuće: rijeke i kanali i močvare. Sve me je to podsjećalo na moju dragu Neretvansku dolinu.

Najprije sam morao godinu dana učiti engleski i bengalski jezik. Bilo je ponešto teško, no koja li radost kad sam u Bošontiju mogao s malim »huncutima« razgovarati na njihovu jeziku.

I tako poče moj život u Bengaliji »u potrazi za dušama« s Isusom i za Isusa. Od sela do sela, od srca do srca, susreti s tolikom braćom ljudima, s njihovim radostima i žalostima, s djecom i onim njihovim pogledima punim raja; sa seljacima na poljima, s radnicima oznojenih čela, sa starcima i staricama, prateći ih na zadnjim koracima njihova mukotrpnog života.

Godine se nižu, a s njima i novi planovi, bolnice, sirotišta, škole, gimnazije, tehnička škola, crkve, kapelice, kolibe, odgoj novih svećenika i časnih sestara. Nova sela, nove župe, a na kraju i nova biskupija. 20 godina u Bošontiju, 10 godina u Morapaju, pa onda opet u Bošontiju, zatim osam godina tu u Maria Polliju. A sada zbogom Maria Polli, da odatle krenem u novu misijsku postaju Đišu Polli, tamo dolje nadomak sunderbanskih džungla.

Svugdje sam našao Isusa i Gospu, svugdje su čekale duše, svugdje Njegov križ, svugdje molitve i žrtve i blagoslov dragih prijatelja i dobročinitelja. Nastavimo i nadalje jednim srcem i jednom dušom raditi na ovom »najbožanskijem od svih božanskih djela — na privađanju ljudskih srdaca Božjem Srcu!«

TEŠKA SU MISIJSKA PUTOVANJA UVIJEK, ALI POSEBNO U KIŠNO DOBA. TADA TREBA ČESTO SATE I SATE GAZITI KROZ VODU I BLATO

Uz ovaj članak moramo dodati i opis oca Ante onoga što mu se dogodilo uoči ovogodišnjeg blagdana Petrova i na sam blagdan, kad je upravo visio između života i smrti. To će nam upotpuniti sliku njegova misionarskog života posebno u ovim njegovim poodmaklim godinama.

Bilo je to pred Petrovo, pred imendan mog pokojnog oca, i to baš pred ponoć. Dan je bio težak, kao i svi ovi zadnji dani lipnja. Nakon nesnosne vrućine počele su tropske kiše, a s kišama je došla i nekakva čudna bolest: visoka temperatura, iznemoglost, povraćanje. Da li je to malarija, gripa ili kolera? Ni liječnici nisu sigurni što je to. No već je bilo nekoliko smrtnih slučajeva. Jedva da je koja obitelj od te nevolje pošteđena. U pojedinim obiteljima nalazi se i po četiri do pet bolesnika. U našoj školi oboljelo je 20 djece. U samostanu sestara Majke Terezije leži poglavarica. Temperatura joj se popela na preko 41 stupanj.

Trči od kolibe do kolibe, od bolesnika do bolesnika, pa smo se i mi izmorili.

Pred Petrovo počelo je i mene tresti. I da sreća bude veća, uz tu groznicu pridružila se i glavobolja »migrena«. Sestre su pripravile nekakav lijek. Nije loš, no veoma je jak. I meni dale dvije doze. Nisam mogao spavati — a u tome su mi pomogli i komarci!

Za koji sat će ponoć. Petrovo — imendan mog pokojnog oca i pokojnog brata Paviše, sv. Oca, kao i tolikih prijatelja i dobročinitelja. Kleknuo sam uz krevet. Koljena mi klecaju, sile me ostavljaju. . .

Nakon toga san ili što?! Kao da se nalazim u rodnoj kući u Metkoviću. Htio bih se podići, ali ne mogu. Ne mogu ni rukama micati. Zovem, zovem. Dani djetinjstva, djetinji sni. . . Majka moli pred Gospinom slikom. Otac dolazi, hvata me za ruku.

»Father, oče, oče, što vam je?« čujem u polusvijesti glas moga pomoćnika oca Poukođa. I uhvativši me za ruku, podigne me polako na krevet.

»Koga to zovete i kojim to jezikom govorite?« — Zvao sam roditelje očinskim i majčinskim jezikom. Ah, kojim bih drugim jezikom i zvao? I na svoj imendan otac mi je došao: poslao je mog pomoćnika Poukođa usred noći da mi pomogne.

Gledao sam patra. Kako to da me je čuo. Inače tako tvrdo spava da ga ni najveća buka ne probudi.

San ili zbilja? Jedno i drugo. Roditeljska ljubav, očeva ljubav — to je san, najdraži san, ali ujedno i zbilja!

Eto kako je lijepo počeo Petrovdan ove godine. Otac Poukođ je htio nakon toga bdjeti uza me, no ja sam se sasvim dobro osjećao. Nije više bilo ni groznice ni glavobolje. Sve to je iščezlo s očinskim blagoslovom.

Hvala Ti, oče! Hvala i svima vama koji ste se za mene molili!

O. Ante GABRIĆ

NJIMA NE SMETA NI VODA NI BLATO DA SVOG MISIONARA DOČEKAJU PRED SELOM I DOPRATE GA DO SEOSKE KAPELICE

Kušnje brata Ilije

JEDAN OD RADNIKA BRATA ILIJE SA SVOJOM ŽENOM STOJI PRED SVOJOM SIROMAŠNOM KOLIBOM

Teško bismo našli misionara koji nije osjetio poteškoće misionarskog života. Neki od njih teško podnose tamošnju klimu, druge opet pohađaju tropske bolesti. I naš zambijski misionar brat Ilija Dilber nije bio pošteđen od tih kušnja. U svom pismu od 25. svibnja 1983. opisuje nam nešto od toga.

Mislim da još nije vrijeme da bih mogao reći: »Ostario sam!« Istina, nosim već na leđima 57. I što se te godine više nižu, to jače osjećam da se brzo umorim. No ovdje vam ne želim govoriti o svojim godinama, nego o nekim kušnjama koje su me pohodile neovisno o mojim godinama.

Prije dva mjeseca primijetio sam jedno jutro na desnom kuku da mi se na koži pojavila neka crvena pjega. Pomislio sam da je to od uboda nekog kukca, pa da će to brzo proći kao što je prošlo već toliko uboda što sam ih dosad zadobio. Međutim, te crvene pjege postajale su sve veće i počele su oticati, pa mi je to sve više smetalo pri hodu i radu. Nakon nekih osam do deset dana na tim mjestima nastalo je pet čireva. Dobio sam neku mast da njom dva puta dnevno namažem ta bolna mjesta. Kako to nisam mogao sam raditi, zamolio sam za to jednog od svojih radnika. Dok je on jednog dana ponovo stavljao mast na ta bolna mjesta, reče mi da se u tim čirevima nešto miče. Uzeo je iglu i njom probušio jedan od čireva. I pomislite — izvukao je iznutra četiri mrtva crvića i jednog živog. Bio je dugačak oko 12 mm i debeo oko šest milimetara. Čim su ti crvi bili izvađeni iz čireva, prestale su odmah i boli na tim mjestima.

Iskusni su mi misionari rekli da to nije ništa neobično. Dok se, naime, oprano rublje suši, neke muhe na njemu izlegu svoja jajašca. Kasnije, ako se rublje ne izglača vrućom peglom, ta se jajašca uhvate za kožu, kad se rublje obuče. Na koži je pogodno tlo da se iz njih izgledu crvići, koji se onda sve dublje uvlače u čovječje tijelo i tu se hrane i razvijaju. Dakle, treba uvijek nakon pranja rublje dobro izglačati vrućom peglom, pa se više neće takvo što ponoviti. Jedna pouka više. . .

No druga nevolja je puno teža. Počelo je to još 1977. godine. Vraćajući se s misijske postaje Katondwe, veoma jako sunce mi je opržilo kožu blizu lakta. Crvenilo od te opekotine počelo se širiti po cijelom tijelu, i to u obliku crvenih pjega. Od tog sam osjećao jak svrbež. I što sam se više češao, to su one postajale sve veće. Liječnici su mi savjetovali razne lijekove, ali sve to nije ništa pomoglo.

Kad sam 1978. godine putovao na odmor u domovinu, navratio sam u Rimu jednom liječniku, specijalistu za tropske bolesti, da mi on pomogne. On mi je rekao da su to neke kožne gljivice. Reče mi da ih ima oko 200 vrsta i da za većinu njih nema još lijeka.

Za vrijeme boravka u domovini nisam uzimao nikakve lijekove, ali uza sve to ta se bo-

lest nije pojavljivala. No kad sam se ponovo vratio u Zambiju, nakon tri tjedna bolest se ponovo pojavila, ali samo na rukama do lakta. Počeo sam uzimati multivitamin, pa je bolesti za neko vrijeme nestalo. Ali onda se opet pojavila. Govorili su mi na možda ne pijem dosta vode. Tad sam počeo piti vodu bio žedan ili ne. Nikakve koristi. Onda mi rekoše da ne smijem jesti jaja. I to sam pokušao. Ali ništa. Netko se sjetio da sam možda alergičan na crnu kavu. Prestao sam i nju uzimati. Opet ništa. Pomislili su da sam alergičan i na neke vrste sapuna kojima se služim kod pranja ruku nakon posla. Neki su smatrali da uzimam premalo soli. A uza sve to bolest se ne povlači. I opet obilazim liječnike, primam injekcije i uzimam razne lijekove, ali sve uzalud. Pokušao sam uzimati i razne afričke domaće lijekove, no ni od njih mi nije bilo bolje.

Kad sam, međutim, ponovo pohodio domovinu 1982. godine, bolesti je opet nestalo. No na povratku u misije ponovo se pojavila. Prije nekih mjesec dana bolest je toliko napredovala da sam morao poći u bolnicu potražiti liječničku pomoć. U bolnici u Lusaki jedna me časna sestra uputila nekom indijskom liječniku, stručnjaku za kožne bolesti. Taj liječnik me najprije saslušao, a onda mi rekao: »Vi ste postali alergičan na sunčane ultravioletne zrake. To su na vašoj koži opekotine od tih zraka.« Propisao mi je neku mast. Pri tome se smiješio i uvjeravao me da će od te masti opekotine nestati. Liječnik je opazio da nekako sumnjam, pa mi je rekao da ga posjetim kad opekotina nestane. . . I uistinu, od te masti nestalo je tih opekotina na mojoj koži. Pohodio sam spomenutog liječnika da mu se zahvalim. Tad mi je on savjetovao da izvan kuće nosim šešir, košulju s dugim rukavima, a preporučio mi je da nosim i rukavice. No kad sam rekao da to ne mogu zbog posla, onda mi je savjetovao da ruke mažem nekom tekućinom koju je časna sestra pripravila prema njegovim uputama. Ta tekućina mi štiti ruke od utjecaja ultravioletnih zraka.

Hvala Bogu, liječniku Indijcu i časnoj sestri da sam napokon spašen i od te nevolje i da mogu bez poteškoće nastavljati svoj posao da pomognem siromašnoj zambijskoj Crkvi.

Hvala svima koji me se sjećaju u svojim molitvama!

Ilija DILBER

Mala fotoreportaža

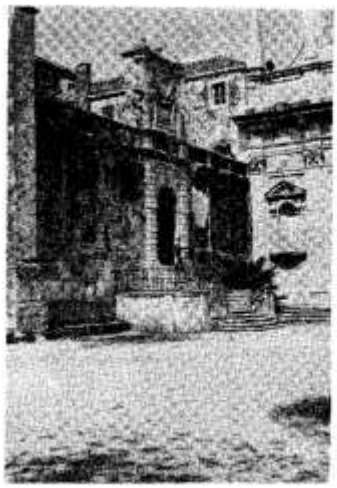

EMICA VERLIC PROMATRA KAKO NJEZINA BOLESNICA MARGARETA IZRADUJE RUČNI RAD

MONIKA OKRUGIC I NJEZIN BRAT ADAM U DRUŠTVU BROJNIH MALIH PRIJATELJA NA IZLETU KRAJ JEZERA BWANGALU

Biskupsko sjemenište u Dubrovniku

ULAZ U DUBROVAČKO SJEMENIŠTE. LIJEVO OD ULAZA JE SJEMENIŠNA ZGRADA, A DESNO JE CRKVA SVETOG IGNACIJA

Obnova Crkve u duhu Tridentinskog sabora nije bila moguća bez kreposnih i izobraženih svećenika. Zato su biskupi po svojim biskupijama osnivali sjemeništa za odgoj svećeničkih kandidata. Veoma ugledna nadbiskupija Dubrovačka nije to učinila. Kada su tokom 16. i 17. stoljeća pitali Dubrovčane zašto nemaju sjemenište, oni bi odgovarali: »Kod nas je svaka obitelj sjemenište!« Bilo je to vrijeme veoma izrazitog kršćanskog života. U malom gradu-republici bila su dva muška samostana: franjevački i dominikanski, i tri ženska samostana: benediktinke kod Sv. Marije, dominikanke kod svete Katarine Sijenske i klarise kod svete Klare. Izvan gradskih zidina bile su tri velike benediktinske opatije: Sv. Marija na Lokrumu, Sv. Jakov na Višnjici i Sv. Andrija na istoimenonom otoku. Tako je Dubrovnik bio kula katolicizma na granici s praoslavnim svijetom i Otomanskim carstvom. U drugoj polovici 17. st. u gradu su isusovci otvorili svoj kolegij koji je pod nazivom »Collegium Ragusinum« postao vrlo glasovit. Odgojio je dubroačku diplomaciju, a gradu pod Srđom i hrvatskom narodu dao brojne pjesnike, pisce i učenjake. Međutim, vrijeme je išlo naprijed, javljali su se novi oblici života. Predugo se živjelo od stare slave, koja je već davno doživjela svoj suton. Napoleon ruši Republiku, nestaje slobode, kao što je već prije nestalo i blagostanja. Život se laicizira, ljudi padaju u vjersku ravnodušnost. Više nije »svaka obitelj sjemenište«. Zato biskup Toma Jederlinić 1851. osniva sjemenište. Đaci stanuju u posebnoj zgradi. Školu pohađaju najprije u isusovačkom kolegiju, a poslije na državnoj gimnaziji. I isusovački je kolegij doživio teške udarce. Mjesto da u njemu žive i uče đaci, smjestili su se u nj vojnici. Bio je i vojna bolnica sve do pred drugi svjetski rat. Tek tada je vraćen Crkvi. Imajući na raspolaganju prikladnu zgradu, biskup Pavao Butorac donosi sretnu odluku, da u nju preseli sjemenište. Poslije rata u istoj zgradi otvara i sjemenišnu gimnaziju. Sjemenište i gimnazija žive i rade i danas pod vodstvom otaca isusovaca koji za svoj posao ne žale truda, iako se u radu susreću s mnogim i velikim problemima. Oni su svjesni da bez dobrog svećenstva nema kršćanskog vjerskog života. Bio im rad blagoslovljen!

Školske godine 1982/83. sjemeništarci su pripadali trima biskupijama: sarajevskoj 30, mostarskoj 14, dubrovačkoj 1 i hercegovačkoj franjevačkoj provinciji 3 sjemeništarca. Sjemeništarci potječu mahom iz obitelji s brojnijom djecom. Od 12 svršenih drugoškolaca samo jedan je iz obitelji s troje djece, a jedan je čak najstariji sin u obitelji s desetero djece. Župa Vidovice iz Bosanske Posavine može se pohvaliti da je prošle školske godine imala u dubrovačkom sjemeništu 13 svojih mladića. Nije rijedak slučaj da budu po dva ili čak tri brata sjemeništarca, koji kao da jedan drugoga prate: jedan svršava, drugi započinje. To kao da nam nešto i poručuje: Budućnost sjemeništa ovisi o obiteljima, o očevima i majkama. Samo oni očevi i majke koji su svjesni svog poziva da rađaju život, imaju što dati svome narodu. Bez njihove žrtve ne može živjeti ni narod ni Crkva Kristova na ovim prostorima. A dubrovačko sjemenište živi i radi za hrvatski narod i Crkvu koja se po milosti rađa u tom narodu baš na ovim prostorima.

Blaž ČAVEC

NOVA CRKVENA PJESMARICA

PJEVAJTE GOSPODU PJESMU NOVU jest jedina pjesmarica odobrena od Biskupske konferencije Jugoslavije.

Pjesmarica sadrži 8 poglavlja (brojevi u zagradama označuju koliko je napjeva u pojedinom poglavlju):

I. Red mise s narodom (1--74)
II. Vrijeme kroz godinu (75--338) (Za misu s djecom 289-338)
III. Božićni krug liturgijske godine (339-424)
Došašće (339-381)
Božić i Bogojavljenje (382-424)
IV. Uskrsni krug liturgijske godine (425-567)
Korizma (425-502)
Vazmeno trodnevlje (503--524)
Uskrsno vrijeme (525-567)
V. Svetačka slavlja (568--708)
VI. Sakramenti (709-721)
VIII. Blagoslovine (722-752)
VIII. Dodatak (skladbe za nelitergijsku uporabu) (753--849)

Vrijedno je napomenuti da je uglazbljeno 80 psalama. Budući da je veći dio psalama uglazbljen na više načina to broj svih uglazbljenih psalama iznosi 220.

Uvršteno je oko stotinjak novoskladanih popjevaka na tekstove priređene upravo za ovu pjesmaricu. Dio popjevaka ponuđen je na način pučkog dvoglasja. Upotrijebljeni su mnogi napjevi crkvenog folklora hrvatskog jezičnog područja. Širok izbor popjevaka pruža voditeljima liturgijskog pjevanja velike i raznolike mogućnosti primjene pjesmarice u liturgiji.

Velik broj uglazbljenih himana i psalama omogućuje pjevanje pojedinih časova Časoslova naroda Božjeg.

Imamo Božji narod koji voli pjevati, imamo sada i pjesmaricu. Zato bi pjesmarica PJEVAJTE GOSPODU PJESMU NOVU trebala biti u rukama svakog vjernika.

Cijena 400 din.
Naručuje se kod:
Institut za crkvenu glazbu pri KBF
41000 Zagreb, Kaptol 29
Sve Ćirilometodske knjižare
Sve knjižare
»Kršćanske sadašnjosti«

Kod HDK sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu (Trg Kralja Tomislava 21) može se naručiti knjiga Živana Bezića **PASTORALNI RAD,** Katolička pastoralka, svezak II (II prerađeno izdanje). Cijena 300 d.

GLASOVI PREDVODNIKA III, napisao fra Mario Jurišić. — Ova treća knjiga govori o istaknutim afričkim političarima i državnicima: J. Nyereru, K. Kaundi, Anvaru el Sadatu, L. Sengoru, J. D. Mobutuu, R. Mugabeu, G. A. Naseru, H. Selasiju, Ben Beli, P. Lumumbi ... Na 144 stranice pisac živo opisuje religioznost tih državnika, bilo da su katolici, protestanti ili muslimani. Narudžbe: Fra Mario Jurišić — 58325 TUČEPI. — Cijena 200 d. Tko naruči 10 ili više komada, dobiva 20% popusta.

BLAGOPOKOJNI ŽUPNIK KAMPENS (E. Claes), 160 str. Naslovna strana u dvije boje. Knjiga je jedinstvena u nas. Ne radi se o nekoj povijesnoj osobi nego se opisuje seoski župnik sa zgodama i nezgodama u svojoj župi. Knjiga je prožeta humorom te se oduševljeno čita. — Cijena 180 d. Narudžbe: Knjižnica »U pravi trenutak«, Strossmayerov trg 5 — 54400 ĐAKOVO.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

Na Fratrovcu 38 (u Zagrebu iza Mirogoja) do kraja ove 1983. godine predviđeni su slijedeći tečajevi duhovnih vježba za odrasle:

Od 28. do 30. listopada (za sudionike ispod 50 godina)

Od 11. do 13. studenog (za sudionike preko 50 godina)

Od 2. do 4. prosinca (za sudionike ispod 50 godina)

Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka se unaprijed jave na adresu: Stjepan Kuzmić — Fratrovac 38 — 41000 ZAGREB

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...sv. Ani i sv. Ljiljani na sretnom porodu svoje unuke. — Baka, Vel. Gorica

...Majci Božjoj Bistričkoj, bl. Leopoldu i Ivanu Merzu za više milosti i uslišanja. — Ana Budojević, Kloštar Ivanić

...Gospi Fatimskoj i bl. Leopoldu. — Obitelj Prugovac, Virovitica

...za ozdravljenje na oba oka. — Ivanka, učenica

...što sam zdrava i što je u mojoj parnici pobijedila pravda. — Anka Alimpijević, Karlovac

...Mariji Pomoćnici i bl. Leopoldu za mnoge milosti što smo ih primili moja djeca i ja. — Čitateljica, Selce

...za ozdravljenje oka. — Kata Katalenić, Rasinja

...za ozdravljenje od teške bolesti. — Štefa Kovačić, Rasinja

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu na uslišanim molitvama. — Đurđa Kladarić, Beravci

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu za primljene milosti. — N. N., Vinkovci

...i sv. Obitelji za primljene milosti. — A. M., Zagreb

...i Gospi od brze pomoći za sretno položenu sinovu maturu. — Mama

...i bl. Leopoldu za mnoge uslišane molitve. — Stana Brlić, Zbjeg

...i sv. Antunu za primljene milosti. — A. C., Mraclin

...i Ivanu Merzu za ozdravljenje. Anica Klasnić

...i Gospi Lurdskoj na uslišanoj molbi. — N. N.

...za olakšanje u bolesti. — N. N.

...Mariji Pomoćnici i sv. Antunu što su mi pomogli u mojim bolima i žalostima. — Majka, Podr. Sesvete

...i Gospi od kamenitih vrata za sretnu operaciju moje kćerke te za uspješno školovanje dviju kćerki. — Katica Kamešić, Lipovac

...i sv. Josipu za sinovo ozdravljenje i zaposlenje te za sve primljene milosti. — Anastazija Posavac, Osijek

...za unukovo ozdravljenje, uspjeh u školi kao i za druge milosti. — Jelka Gregur, Vaška

...Predr. Krvi Isusovoj, Kraljici sv. krunice i sv. Josipu na svim primljenim milostima. — Ljubica iz Podravine

...Gospi sv. krunice i svima svetima što su mi pomogli u toku moga školovanja. — Učenica Sandra, Zadar

...Gospi Lurdskoj, sv. Judi Tadeju i bl. Leopoldu na velikom uslišanju koje je donijelo obilje milosti i blagoslova mnogima. — V. M., Zagreb

...Gospi svibanjskoj Kraljici i sv. Anti za sretno položen ispit moje unuke. — Baka, Vareš

...i sv. Anđelima na sretnoj operaciji. — Božica Salopek, Varaždin

...Gospi Lurdskoj, sv. Josipu i sv. Antunu na Primljenim milostima. — M. B., Kućan Marof

...i Majci Božjoj Bistričkoj za zdravlje, pomoć u nevoljama i za sve milosti. — Barica Kolar, Pregrada

...za uspješnu operaciju na srcu moga dragog sina. — Paulina Požgaj, Hrastovsko

...Gospi Lurdskoj i sv. Antunu za uslišane molitve. — M. Balić, Podr. Podgajci

...i sv. Anti za sreću, mir i zdravlje obitelji, a napose za duhovni mir muža. — V. S., Ledinac

...za zdravlje sina i za dobiveni stan. — Marija Vicetić

...sv. Josipu, sv. Antunu i svima svetima za ozdravljenje moje kćerke i na svima milostima. — Štefica Tomac, Vel. Kopanica

...za sretan uspjeh operacije moga sina. — Josipa Pužar, Gračišće

...za sretno ozdravljenje muža. — Žena iz Djedine Rijeke

...za primljenu milost. — Arambašić, Brođanci

...i bl. Leopoldu na uslišanoj molbi. — M. Jakić, Karlovac

...Gospi od brze pomoći i sv. Tereziji od malog Isusa za uslišanu molitvu. — Učenica K., Slav. Brod

...i m. Klaudiji za sretno položene ispite kao i za druge milosti. — Mira Maršić, Vidovice

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Ubrana u najljepšem cvatu

Piše: Izidor JEDVAJ

U petnaestoj godini svoga života, kao pupoljak koji se tek otvara u ružu, mala Terezija odlazi u mir i nepoznatost samostanskog života. Da bi tako mlada smjela stupiti u strogi karmelski red, morala je imati posebnu dozvolu sv. Oca. I ona se ne ustručava poći u Rim da je sama osobno izmoli.

Vrata za izlaz nisu se pred njom nikada više otvorila.

Pa što je u njezinom životu bilo tako veliko i značajno da joj u spomen sagradiše tako divnu crkvu u Lisieux-u, mjestu preminuća u sjeverozapadnoj Francuskoj? Ta veličanstvena crkva, koja danas daje pečat cijelome gradu, ima tako divnu kupolu da je uspoređuju s bazilikom sv. Petra u Rimu. Što je u maloj Tereziji tako veliko? Možemo reći: Ništa i sve!

Nevidljiva ruka Stvoriteljeva koja ju je zasadila u ovaj vrt, ubrala ju je kao ružu u punom cvatu, u 25. godini života.

Posebno je kod nje bilo to što je u tišini strogog samostana kroz male dnevne poslove i duhovne vježbe razvila u sebi do savršenstva osnovni zakon svemira i svakog ljudskog srca, i svakog postojanja — ljubav! O tome nam svjedoče najljepše stranice njezina životopisa što ga je ispisala svojom rukom. »Kad su mi kod razmatranja moje želje stvarale pravu muku, otvorih Prvu poslanicu sv. Pavla Korinćanima da tamo potražim odgovor. U 12. i 13. poglavlju sam čitala da ne mogu svi biti apostoli, svi proroci, svi učitelji ... da je Crkva sastavljena od različitih udova, ali je samo jedno Tijelo. Promatrajući Mistično Tijelo, Crkvu, nisam sebe prepoznala ni u kojem od udova koje opisuje sv. Pavao, a htjela bih biti svaki od njih. Ljubav mi je dala ključ moga zvanja. Shvatila sam, ako je Tijelo Crkve sazdano od različitih udova, da joj onda ne manjka ni onaj najplemenitiji od svih; shvatila sam da jedino ljubav oživljuje udove Crkve. I kad bi se ljubav ugasila, apostoli ne bi više navještali Evanđelje mučenici ne bi više htjeli prolijevati svoju krv; shvatila sam da ljubav obuhvaća sva zvanja, da je ljubav sve. Ona obuhvaća sva vremena, sva mjesta i sve službe. Jednom riječju, ljubav je vječna! Tada sam u zanosu svoje mahnite ljubavi uzviknula: Isuse, moja Ljubavi! Napokon sam našla svoje zvanje: to je ljubav! Našla sam svoje mjesto u Crkvi, a to si mi mjesto dao Ti, o moj Bože! U srcu Crkve, svoje Majke, bit ću ljubav. Tako ću ja biti sve, i ostvarit će se moj san: biti biti sve!«

Svetica je ove riječi ispisala na papir, a svi koji su je poznavali, osobito njezine susestre, vidjele su te riječi ispisane njezinim životom: biti sve iz ljubavi, biti sva iz ljubavi, biti sva za ljubav!

Takva nabujala ljubav nije se mogla zaustaviti u zidinama samostana. Ona je prekipjela na cijelo polje Crkve, osobito tamo gdje se muče misionari. 8. rujna 1890. piše: »Isuse, daj da spasim mnogo duša! Daj da danas ni jedna jedina ne bude osuđena! Daj da se danas sve duše izbave iz čistilišta!« Nikakvo onda čudo što se za nju kaže da je svojim žrtvicama spasila isto onoliko duša koliko ih je spasio i sv. Franjo Ksaverski svojim neumornim misijskim radom.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

studeni 1983. god. 74 cijena 22 d

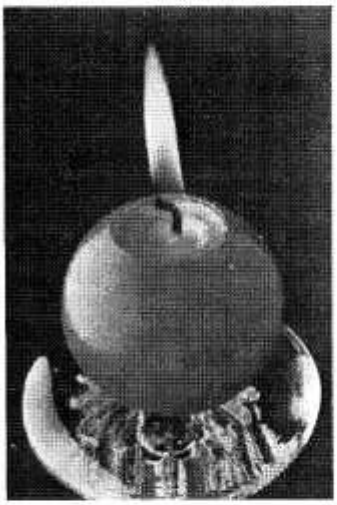

Na naslovnoj strani:

ISUS, NEDOSTIŽIVI UČITELJ

Na zadnjoj strani:

ŽIVOT JE NAJBOLJE ISKORIŠTEN KAD, POPUT SVIJEĆE, IZGORI U SLUŽBI DRUGIMA

Mrtvaci će čuti...

»Zaista, zaista, kažem vam, tko sluša moju riječ i vjeruje Onomu koji me posla, ima život vječni. On ne dolazi na sud, već je prešao iz smrti u život.

»Zaista, zaista, kažem vam, dolazi čas, i već je tu, kada će mrtvaci slušati glas Sina Božjega, i koji ga budu slušali, živjet će. Jer kao što Otac ima život u sebi, tako je i Sinu dao da ima život u sebi. Dao mu je i vlast da sudi, jer je Sin Čovječji. Ne čudite se tomu! Dolazi, naime, čas kada će svi koji počivaju u grobovima čuti njegov glas te izići iz njih: koji su činili dobro, na uskrsnuće — na život; koji su činili zlo, na uskrsnuće — na propast« (Iv 5, 24-29).

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Urednikova riječ

Živimo u vremenu koje obiluje događajima. Jedva ih stignemo zabilježiti, a kamoli o njima porazmisliti. A tako to teče stalno od kolijevke, u kojoj smo se zanjihali, do groba, u kojem ćemo se smiriti. Mjesec studeni, kad zamire priroda, a mi kitimo grobove svojih pokojnika, o tom nas zorno poučava. Kao kršćani, mi smo okrenuti životu i vjerujemo da se smrću samo mijenja, a ne nestaje. Uživat ćemo svu vječnost vrednote koje smo kroz život sabirali. To nam svjedoči i proglašenje o. Leopolda Mandića svetim. I patnja je dar. Istrošiti se za Krista znači i zadobiti Krista.

Plaćeni novinari su ove jeseni štošta napisali, a drugi ih opet prepričali, o izboru novog generala Družbe Isusove. Čudni ljudi! Valjda nose dvoje crne naočale, pa što vide, krivo vide, a ne vide što neće vidjeti, pa ni to da ih život opovrgava. Kao da je svijet samo pozornica za lakrdijaše. Zaboravljaju da prolazi svijet i njegov privid, a ostaje Krist i njegov križ.

Molitvena nakana mjeseca uči nas da se terorizam uklanja samo pravdom, a ne odmazdom. Teror rađa teror, a praštanje donosi život. Sjemeništarci nam pričaju kako su prihvatili svoj »optimalan trenutak« kad ih je Isus zvao. Subotičko sjemenište je dar Crkvi koji traje već 20 godina. Idu naprijed s pouzdanjem jer Srce Isusovo obećaje trajnu ljubav svojim apostolima. Ljubitelji životnih priča upoznat će »Penelopu iz Komiže«. Pred mlade je stavljen jedan njihov uzor, a misijske stranice nas vode i u Albaniju, a ne samo u Zambiju i Bengaliju. I na kraju, dragi čitatelji, Gospa od zdravlja neka nam svima izmoli dobro zdravlje, a svekrvama i snahama još i mir i ljubav.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. STUDENI 1983. BR. 11

S A D R Ž A J

HVALA NA PISMU — — — 364
NOVI GENERAL DRUŽBE ISUSOVE, V. Miklobušec — — — 366
20. OBLJETNICA SJEMENIŠTA U SUBOTICI, Relator — — — 367
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE, S. Cetinić — — — — — 368
BISERI SRCA MARIJINA, A. Katalinić — — — — — — 369
KRV NIJE VODA!, R. Grgec — 370
PRAVDOM PROTIV TERORIZMA, J. Antolović — — — — — 371
I PATNJA JE DAR!, V. Miklobušec — — — — — — 372
JEDAN DRUGI PATNIK, TINO — 373
SJEMENIŠTARCI I NJIHOVO ZVANJE, S. Kuzmić — — — 374
NAŠI POKOJNICI: MSGR. DR VIKTOR BURIĆ (ALFA), ISUSOVAC O. JANKO PAVLINOVIĆ (V. M.) i MSGR. DR JOSIP LACH 376
SVETI ILIJA KOD VARAŽDINA, TINO — — — — — — 378
PROMAŠIO OPTIMALNI TRENUTAK ZVANJA, I. Fuček — — 380
EUHARISTIJA I VIŠI DUHOVNI DAROVI, P. Ribinski — — — 382
PEDESET GODINA BRAKA — 383
PENELOPA IZ KOMIŽE, S. Kušan 384
VJERSKA SLOBODA U ALBANIJI, M. Rusan — — — — — 387
UZ 50. GODIŠNJICU MISIJSKOG RADA, S. Mužić — — — — 389
POSLOVI BR. ILIJE, I. Dilber — 391
LAŽNA KULMINACIJA SREĆE, Jelena Ž. — — — — — 392
OGLASI — — — — — 393
ZAHVALNICE — — — — 394
JOSIP ENGLING, I. Jedvaj — — 395

Hvala na pismu

TKO JE KRIV — JA ILI RODITELJI?

Javljam se po drugi put Glasniku u nadi da ćete opet pomoći meni i mnogim drugima.

Dok sam još bila dijete od 9 godina u meni se probudila želja da upoznam Krista koji mi je do tada bio nepoznat. Na vjeronauk i na Misu roditelji su me slali redovito, ali mi oni sami o Božjoj ljubavi i Njegovoj prisutnosti među nama nisu nikad govorili. Tako su prolazili dani, mjeseci pa i godine. Ja sam osjećala sve veću potrebu za Bogom. Kada sam navršila 12 godina počela sam o tome još više razmišljati. Išla sam češće svetoj Misi i Pričesti. Prijala mi je samoća u crkvi gdje sam se pred svetohraništem posve predavala Bogu. Roditelji su sve to znali i počeli su sa mnom sve nervoznije postupati, ali je u mome srcu sve više plamtjela samo jedna želja: »Predati se potpuno Gospodinu.« Ne znam zašto, ali roditelji su mi na svaki način htjeli oduzeti Onoga koga sam najviše ljubila — Život. Počeli su me i nedjeljom sprečavati da ne mognem otići na Misu. Oni su bili uporni, ali ja još upornija. Počela sam razmišljati zašto mi roditelji ne daju više ići u crkvu, zašto mi žele oteti Krista. To me pitanje teško mučilo i počela sam jednostavno gubiti svaku volju za život. Ostaviti Crkvu, Boga? Oh ne, to nisam mogla! S vremenom sam ipak osjetila da moja vjera opada, da se raspliniava kao u maglu.

Sada mi je 15 godina i još sam uvijek uporna i svake nedjelje idem na Misu, ali ne više s onakvim žarom i ljubavlju kao prije. Ni Isusa više ne ljubim onoliko kao prije. Ona toliko žuđena želja da postanem »Kristova zaručnica« polako se gasi. Od vremena do vremena me ožari, a onda opet utihne. Da li će se ona posve ugasiti ili će se opet razbuktati, ne znam! Iz dana u dan muči me pitanje: »Kamo me Bog zove? Da li u svoju službu?« Pitam vas: Tko je kriv što se moja vjera gotovo izgubila? Zapravo, ja više ne vjerujem. Da, tako mi se čini!

Molim vas da mi pomognete i da me preporučite u molitve svima koji budu u Glasniku čitali ovo moje pismo, da mi Gospodin pokaže pravi put u život.

Vesna iz Pazina

Vesna, tvoje pismo zahtijeva više odgovora, pa idemo, dakle, redom.

Mnogi roditelji, nažalost, zaboravljaju da su po svom roditeljskom pozivu, a to je poziv ljubavi, dužni svojoj djeci dati prvi navještaj o Bogu koji je Ljubav. Uza sve to, ti si za Isusa saznala već u devetoj godini, a to nije mala stvar. Da je bilo kasnije, možda bi ti bilo još teže. U dvanaestoj si Ga jako zavoljela. To su godine kada djevojčicu privlači sve što je lijepo i nevino, a Krist je svakako najljepši. To su godine velikih milosti za cijeli život, kad u srcu poniknu mnoge plemenite želje, a želja za predanjem samog sebe svakako je najplemenitija. Ponekad to predanje znači i odcjepljenje od roditelja, križanje njihovih zamisli i planova za život svoje djece. Tada se u njima lako probudi ljubomora. Lako zaborave da je njihovo dijete pozvano na zrelost i samostalnost, i da mu životni poziv ne daju oni nego Bog. Ako su i tvoji roditelji naslutili da ćeš ti biti nešto drugo nego što su oni planirali, lako je da su se usprotivili, pogotovo ako se tvoje želje kose s njihovom ljestvicom vrednota. Ipak, i roditelji moraju prihvatiti volju Božju za svoju djecu! Tvoji roditelji nisu to bili kadri, pa su ti branili ići na Misu. Eto, čovjek je kadar i Bogu se usprotiviti! Dobro je što si ustrajala. Tako čini i unaprijed!

S vremenom si ipak osjetila da se u tebi gasi onaj prvotni žar. No, pogledaj dobro! Možda se to gasi samo djetinjstvo? Ta, ti si već u petnaestoj! S godinama dolaze i nove spoznaje. I ti si sada u godinama kada poči-

»NE ZNAM ZAŠTO MI RODITELJI ŽELE ODUZETI ONOGA KOGA NAJ. VIŠE LJUBIM, ISUSA — ŽIVOT?«

nješ zrelije spoznavati, samostalnije odlučivati i ustrajnije ostvarivati svoj životni poziv. Ali, ti još nemaš jasne spoznaje o tome što Bog od tebe traži. Zato ti preporučujem upravo ono što i od drugih moliš: »Moli se!« Gospodin nikoga ne zapušta. To što je teško, nipošto ne znači da život nema smisla. Roditelje nastoj više razumjeti, a manje okrivljavati. I zapamti ovo: Svako životno zvanje skupo se plaća, ali ga treba platiti. Samo tako postajemo životno bogati!

Urednik

VOLE LI SE SNAHE I SVEKRVE?

Stalna sam čitateljica Glasnika Srca Isusova i Marijina, pa sam tako i u jednom nedavnom broju pročitala jadikovke jedne majke protiv sina, snahe i unučadi. Vjerujem toj majci da joj nije lako, ali nije ona sama koja trpi. Slušala sam puno svekrva i snaha, ali nikad nisam čula da se hvali snaha svekrvom ili svekrva snahom. Obavezno trpi ili jedna ili druga, a najčešće obadvije. Iz toga sam došla do zaključka da je najpametnije, ako je ikako moguće, ne živjeti u zajednici. Evo vam sada moga slučaja.

Udala sam se iz ljubavi i nikada se nisam pokajala. Moj je muž pun dobrote prema meni i djeci i svojim roditeljima. Cijenjen je i poštivan u poduzeću i u susjedstvu. Ako nam je ikako moguće, svake nedjelje oboje zajedno sudjelujemo na svetoj Misi. Ja sam uvijek silno željela, pa i sada to želim, da nam obitelj živi u slozi i sreći. Žrtvovala sam se koliko sam samo mogla za taj cilj. *Ali* moja svekrva tu sreću stalno nagriza kao moljac. Nađe bilo kakav razlog da naruši kućni mir. Odmah po mom dolasku u kuću je bila ljubomorna. Htjela bi da sin samo nju voli. I što godine više odmiču, ona je sve gora. Možete li zamisliti ženu katolikinju koja redovno ide na sv. Misu, a protivi se rađanju djece, zagovara abortuse, kune i proklinje na sve moguće načine, osobito svoje najbliže i najmilije. Kako je kod toga meni, »tuđoj kosti« u njezinoj kući? Koliko li je tek mene ispsovala!

Puno puta sam se našla u bezizlaznoj situaciji. Htjela sam otići da se više nikad ne vratim. Ali sam uvijek razmišljala: »Ako odem bilo kud, bit će to nož u leđa mome mužu. On ne može napustiti roditelje, koji su mu sve dali, i otići sa mnom. Odem li ja sama s djecom, izgubit će i ženu i djecu, a to bi mu bio još veći udarac. Bilo bi najteže upravo njemu koji je najmanje kriv. Puno puta sam u takvoj muci rekla: »Bože, digni ili mene ili nju!« Vjerujte mi da nisam kršćanka, ne bih mogla sve to izdržati. Kad mi je najteže, kleknem pred sliku Srca Isusova i pitam Ga: »Što bi Ti učinio na mome mjestu?« I kao da uvijek čujem Njegov odgovor: »Šutio bih, trpio i molio za nju.« *Ja tako i radim. Ali nije mi lako patiti pravednoj.* Susjedi mi se čude kako mogu izdržati. A ja molim samo snage od Boga da mognem nositi svoj križ.

M. D. iz Opuzena

Nesloga između svekrve i snahe ne samo da je izvor mnogih zala, nego sprečava i velika dobra koja bi se ostvarila da među njima vlada ljubav. Sigurno je da svaka ima svakoj koješta prigovoriti, ali

rješenje nije u zatvaranju srca, u mržnji. Zato moramo znati ovo: Nije lijepo društvo gdje nema pogrešaka, jer takvog društva nema, nego gdje se pogreške uzajamno opraštaju, jer tamo je Bog na djelu.

Ljubomora je izraz osjećajne nezrelosti, nesamostalnosti, želja za podvrgavanjem i gospodarenjem nad drugima. Sve je to najčešće izraz straha da nas ne zarobi ista mana. Možda se takve osobe često i kaju, ali su same slabe da se promijene. Potrebna im je i naša molitva. Zato ni vi ne prestanite moliti za svoju svekrvu. Ako pak ide na Misu, a psuje i proklinje i zagovara pobačaj, onda je zbilja slabić i karakterna ruševina. Možda će i njezino spasenje ovisiti baš o toj žrtvi koju vi podnosite. I Isus je trpio nevin za nas grješne. A vi svakako čuvajte svoj brak i lijepo odgajajte svoju djecu. Vi ipak imate i sreću što je uz vas muž kojega hvalite. Budite Bogu zahvalni za dobrog muža koji je ipak dijete vaše zločeste svekrve.

Urednik

Novi general Družbe Isusove

Kad je u kolovozu 1981. General Isusovačkog reda o. Pedro Arrupe nakon veoma naporna radnog putovanja ostao uzet, Družba Isusova je u stvari ostala bez vrhovnog poglavara, koji inače, po Ustanovama reda, ostaje na toj dužnosti doživotno. Da se izbjegne šteta koju bi zbog njegove nemoći u službi mogao pretrpjeti red i Katolička Crkva, Papa je za privremeno vodstvo Družbe imenovao svog osobnog delegata o. Pavla Dezzu. Njegov je najprečl zadatak bio da pripremi saziv generalne kongregacije (opći sabor reda!) koja će prihvatiti ostavku bolesnog generala i izabrati novog. Usput rečeno, malo je poznato da je vrhovni poglavar Družbe Isusove zapravo Sveti Otac kojemu isusovci zavjetuju posebnu poslušnost.

Nakon dvogodišnje priprave, 2. rujna ove godine, 33. generalna kongregacija je otpočela svojim radom. Sveti Otac je predvodio koncelebriranu Misu i razgovarao s delegatima. Slijedećih dana prihvaćena je ostavka o. Arrupea, a 13. rujna u prvom glasanju izabran je novi general i o tome je obaviješten Sveti Otac koji se nalazio u Beču. Pošto je on dao svoju papinsku potvrdu na izbor, izabrani general o. Peter Hans Kolvenbach je stao na čelo reda koji danas broji nepunih 26.000 članova po cijelom svijetu.

O. Kolvenbach rođen je u Holandiji 30. studenoga 1928. U Družbu je stupio 1948. Studirao je u Holandiji, Francuskoj i u Bejrutu gdje je i zaređen za svećenika 1961. godine. Osim filozofije i teologije studirao je opću i istočnu lingvistiku, a veoma dobro govori svoj holandski jezik, zatim engleski, francuski, njemački, talijanski, španjolski, ruski i armenski. Od 1981. je rektor Papinskog Orijentalnog Instituta u Rimu i papinski vizitator nekih dvadesetak orijentalnih kolegija u Rimu, a prije toga je bio provincijal Viceprovincije Bliski Istok, sa sjedištem u Bejrutu.

Poznato je da je o. Kolvenbach po Rimu išao uglavnom pješke i da 10 km. gradskog pješačenja za njega ne predstavlja problem. Visok je i mršav, asketski tip čovjeka. Spava na hasuri. Njegov asketski život nije mu nikakva zapreka za ljubezan dijalog sa subraćom koji inače vodi veoma intenzivno, ali nikad nametljivo. Čovjek je izrazite duhovnosti i velikih radnih sposobnosti. Ustaje svako jutro u 4,30. Mnogo se zanima i radi za ekumenski pokret između Katoličke Crkve i istočnih nesjedinjenih Crkava. Brižljivo vodi dijalog sa svojim prijateljima, protivnicima i kritičarima. Kao vanrednog poznavaoca prilika na Bliskom Istoku, Vatikansko državno tajništvo ga često poziva na savjetovanje o tom kriznom području.

Ako ga Bog poživi, Družba Isusova je njegovim izborom dobila jedno dugoročno rješenje jer mu je tek 55 godina. Njegova će osobita briga biti skladan odgoj u Družbi, razumna disciplina i zdrava nauka na isusovačkim učilištima. Bez toga red ne može napredovati niti služiti Crkvi »na veću slavu Božju i spasenje duša«. Životna pozadina novog Generala ulijeva nade da će se Družba ozbiljno pozabaviti kako svojom svestranom obnovom, tako i pravilnom prilagodbom svijetu u kojem ima ulogu »kvasca u tijestu«. S njim je red prvi put na svoje čelo dobio poglavara koji ne pripada latinskom obredu Katoličke Crkve. Time su izbornici uključno izrazili da Družba cijeni ekumenski pokret i različitost kultura, ali je istovremeno i za jednodušnost u različitosti. Iz naše Hrvatske pokrajine Družbe Isusove u izboru novog generala sudjelovali su provincijski delegati o. Josip Antolović, o. Janko Šagi i o. Marko Matić kao provincijal.

Valentin MIKLOBUŠEC

20. obljetnica sjemeništa u Subotici

Povijest subotičkog dječačkog sjemeništa seže u tridesete godine ovog stoljeća. Tada je monsinjor Lajčo Budanović, prvi biskup Bačke Apostolske Administrature kupio u Subotici zgradu za sjemenište. Sjemeništarci su u ovoj zgradi stanovali, pohađali su državnu gimnaziju. Nedugo nakon otvorenja sjemeništa buknuo je Drugi svjetski rat i prekinuo život i rad te ustanove koja je nosila naziv »Paulinum«.

U poratnim godinama sjemeništarci Bačke Apostolske Administrature razaslani su po raznim sjemeništima gdje se našlo mjesta.

Nakon smrti biskupa Budanovića dolazi biskup Matija Zvekanović. Novom biskupu bila je jedna od najvećih briga da pronađe svećenike kojih je jako puno manjkalo. I upravo ta nestašica svećenika i pomanjkanje slobodnih mjesta po drugim sjemeništima širom domovine, potaklo je biskupa da ponovo otvori sjemenište. Novootvoreno sjemenište opet je dobilo ime Paulinum (sjemenište sv. Pavla!) po zaštitniku biskupije sv. Pavlu.

U šk. godini 1962/63. otvorena su prva dva razreda, a slijedećih godina i ostali razredi. Učenici su bili smješteni u prostorijama biskupije, a škola je smještena u bivšoj zgradi »Katoličkog kruga«. Glavnim upraviteljem Paulinuma postaje biskup, a prvim direktorom škole Dr. Marin Šemudvarac. Škola je formirana prema pravilima klasične gimnazije, a profesorski zbor je sastavljen od svećenika i laika.

Godine 1965. dovršena je nova zgrada Paulinuma koja je posvećena na blagdan sv. Pavla. Glas o novom sjemeništu proširio se veoma brzo i zato u prvim godinama naglo dolazi do povećanja broja sjemeništaraca. Učenici dolaze gotovo sa svih strana domovine i Paulinum postaje interdijecezanskim sjemeništem. Osim Subotičke biskupije, tu su pitomci susjedne Zrenjaninske administrature, Beogradske nadbiskupije, Sarajevske nadbiskupije, Mostarske, Banjalučke, Križevačke i Skopskoprizrenske biskupije. Učenici ovih biskupija godinama su punili ovo sjemenište do zadnjeg mjesta, a u dvadeset godina veoma lijepi broj ih je postao svećenicima.

Usporedimo li dvedeset godina sa stoljećem, onda to nije velik broj, ali je dvadeseta obljetnica ipak lijepa prilika da se osvrnemo na minuli rad i postignute rezultate. Tako je to učinjeno i u Paulinumu na blagdan sv. Pavla i na dan duhovnih zvanja.

Na blagdan Obraćenja sv. Pavla (25. siječnja) gimnazija je na čelu sa sadašnjim direktorom škole prof. Josipom Miočem priredila prigodnu proslavu s jubilarnom sjednicom nastavničkog zbora. Na dan duhovnih zvanja sjemeništarci su priredili akademiju i predstavu. Monsinjor Fabijan Quintus napisao je za tu prigodu dramu »Apostol Pavao«. Sve je bilo popraćeno glazbenim djelima. Prisutno je bilo mnogo vjernika i dobročinitelja kojima zahvaljujemo što na istočnom dijelu naše domovine živi i radi jedna takva katolička ustanova.

Relator

SJEMENISTE U SUBOTICI VEC 20 GODINA PRIPREMA SVECENIKE ZA SVOJU BISKUPIJU, I ZA NEKE DRUGE BISKUPIJE U DOMOVINI

»IMENA ONIH KOJI PROMIČU OVU POBOŽNOST, BIT ĆE ZAUVIJEK ZAPISANA U MOM SRCU« (11. obećanje)

Srce Isusovo obećaje trajnu ljubav svojim apostolima

Piše: Srećko CETINIĆ

Kristovo Srce je stjecište i sjecište svih zbivanja na nebu i na zemlji. Ono je otajstveno mjesto svih susreta Boga i čovjeka. Znati da si upisan u to Sveto Srce, znači spoznati da te je netko uveo u otajstvenu jezgru cjelokupne povijesti spasenja, da te je netko brižljivo upisao »na nebesima« i polmence te uvrstio u »knjigu života«, u znak radosnog jamstva da si u zajedništvu s drugima »Krista dohvatio« jer si već od časa krštenja osobno »Kristom prožet«.

To veoma radosno i ničim zasluženo jamstvo pruža Isus svim promicateljima Radosne Vijesti, kao i svim promicateljima štovanja svoga Svetog Srca, svoje Ljubavi. Time Isus dovoljno jasno ističe da postoji neraskidiva veza između ustrajnog promicanja pobožnosti prema Njegovu Srcu i evanđeoskog uključivanja ljudi u Vazmeno Otajstvo Otkupljenja.

Kad se sedamdesetorica njegovih učenika vratila s apostolskog pohoda radosni i ponosni s onim što su doživjeli, očitovali su Isusu svoje osjećaje: »Gospodine, čak nam se i zli duhovi pokoravaju u Tvoje ime!« Isus im nato odlučno odvrati: »Eto, dao sam vam vlast i moć nad svakom neprijateljskom silom, ali se ne radujete što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena zapisana na nebesima!«

Isus ne želi svoje odabranike prepustiti kobnoj zabludi ovozemaljskog načina poimanja božanske moći i slave. On nastoji njihova srca uzdići mnogo više, sve do samih visina svoga Nebeskog Oca koji, iako prebiva u nedostupnu svjetlu svoje slave, ipak pronalazi načina kako će svom ljubljenom Sinu trajno omogućiti da »s nebesa«, to jest iz njegova Očinskog Srca pomno prepisuje imena svih ljudi izravno ih upisujući u »knjigu života«, to jest u svoje Otkupiteljsko Srce. A Isus, omiljeli Sin Očev, uistinu to vjerno i ustrajno čini: »Oče, htio bih da oni, koje si mi dao budu gdje sam ja zajedno sa mnom, da promatraju slavu koju si mi dao, jer si me ljubio prije postanka svijeta.«

Svijet i svemir sazdala je ljubav koja se objavljuje kao čudesna i svemoguća božanska snaga praštanja, milosrđa i darivanja. Ta snaga pomirenja preobražava srca ljudi i uljepšava lice zemlje. To je Ljubav koja prašta ne samo sedam puta, nego sedamdesetsedam puta sedam, to jest uvijek, božanski velikodušno i neograničeno: sve svima, uvijek i svuda. To je Ljubav čestita i dostojanstvena u svojoj blagosti i poniznosti, Ljubav koju mi, »baštinici oproštenja« i kao apostoli djelitelji pomirenja, moramo velikodušno darivati ne samo svojim prijateljima nego i onima koji nam nanose nepravde, ogovaraju nas i sve zlo navraćaju na nas.

To su bitne zasade Isusove evanđeoske poruke, to je neugasivi plamen i žarište pobožnosti prema Kristovu Srcu.

Biseri Srca Marijina: Darovateljica zdravlja

Piše: Ante KATALINIĆ

»I OTRT ĆE SVAKU SUZU S NAŠIH OČIJU« (Otkr 21,4).

(Prikazanje Marijino — Gospa od zdravlja, 21. studenoga)

Dana 21. studenog u južnim hrvatskim krajevima slavi se Gospa od zdravlja.
Zadržat ćemo se na promatranju tog njezinog naslova. Gospa kao pomoćnica u bolesti i zagovornica zdravlja poznata je davno prije nego što je u Mletačkoj Republici 1630. zavladala velika kuga. Ali tada se Senat baš 21. studenoga zavjetovao Gospi da će joj u čast sagraditi veliku crkvu ako kuge nestane. Kuge je doista nestalo, i oni podigoše crkvu i počeše uvelike Mariju častiti naslovom della salute — Gospa od zdravlja.

Da Gospa doista može isprositi zdravlje, najbolje vidimo u Lurdu i po mnogim drugim njezinim prošteništima. To je veoma široka tema. Mi ćemo se stoga ograničiti samo na jedno domaće Marijino proštenište koje je u prošlim stoljećima bilo veoma slavno upravo zbog čudesnih ozdravljenja po zagovoru Majke Božje, a to su Remete kod Zagreba.

Veliki hrvatski mariolog Lovro Grizogon (1590—1650), u drugom dijelu svog velikog djela »Mundus Marianus« (»Marijin svijet«), između ostalog piše i ovo:

»U ovoj kraljevini Hrvatskoj, nekoć veoma moćnoj, a sada nemilo oklještrenoj i potlačenoj osmanlijskom tiranijom, nalaze se mnoga svetišta posvećena časti Djevice, među kojima iznad ostalih slavom čudesa blista hram časnih otaca Reda sv. Pavla Pustinjaka, hram koji narod zove Sv. Marija u Remetama kraj Zagreba. U tom hramu Djevica, onom snagom i krepošću, koja joj je dana od Boga, čini svake godine lijepi broj čudesa na utjehu ove prenevoljne kraljevine. Uistinu, ja sam godine 1646. imao priliku vidjeti jednog mladića koji je bio potpuno slijep, pa ga je neka bogoljubna gospođa vodila ponovo k ovoj Presvetoj Rasvjetiteljici... i on je... ugledao svjetlo i danas revno učeći pohađa naše škole. U ovom svetom hramu može se čitati kako su zdravlje natrag zadobili oni koji su bolovali od raznih dugotrajnih bolesti, kao od padavice, srčanih bolesti,... Nijemima je dan govor, gluhima sluh, slijepima vid, hromima hod. Nije malo onih koji su se veoma opasno borili sa smrću, pa su po dobročinstvu Djevice ovom maču izbjegli. Lijep je broj i mrtvih vraćenih u život. Oni koji su čamili u turskom zarobljeništvu, zazivajući ovu Djevicu, zadobili su slobodu.«

Dvadesetak godina poslije izlaska ove Grizogonove knjige, izdao je pavlin Andrija Eggerer posebnu knjigu o čudesima Gospe Remetske. Na naslovnoj stranici čitamo: »Pharmacopea Colestis« (»Nebeska ljekarna«) ili Marija Remetska... glasovita štovanjem... i čudesima,.. daje badava lijeka onima koji ga traže: svim bolesnicima, gluhima, slijepima, hromima, a osobito siromašnima...« Tako Andrija Eggerer godine 1672. U toj svojoj knjizi opisao je 115 čudesnih ozdravljenja.

Marija je uistinu — Darovateljica zdravlja.

Krv nije voda

Piše: prof. Radovan GRGEC

»Krv nije voda. Ne može se izdati krv«. Tim je riječima sv. Leopold Mandić, nakon Nikole Tavelića drugi kanonizirani hrvatski svetac, odgovorio onima koji su željeli da se odreče svoje narodnosti i primi talijansko državljanstvo. Bez straha i stida, Leopold Mandić ispovijedao je ne samo svoju vjernost Kralju vjekova nego i vjernost domovini, u kojoj je, na drugoj strani Jadrana, ostavio zauvijek srce. Ovaj mali kapucin i veliki ispovjednik svetac je našeg vremena.

Uzor nam je i kao borac za spas duša i za ekumensko zbliženje, ali i primjer kako valja ljubiti vlastitu domovinu kao proširenu obitelj. Vjerujući u općinstvo svetih, kojeg se sjećamo posebno u mjesecu studenom, znamo da je nedavno kanonizirani svetac i naš pomoćnik i zagovornik. Stoga preporučujemo u njegove molitve cijelu Hrvatsku. Da, krv nije voda. Ne možemo nasljedovati ničiju svetost ako ne poštujemo zakon solidarnosti.

U znaku solidarnosti započinjemo ovaj mjesec sjećajući se svih živih i preminulih članova Crkve i naroda kojemu pripadamo. Kao što je početkom godine taj narod doživio veliku radost i počast kad je nadbiskup njegova glavnog grada ustoličen za kardinala, tako je i na kraju godine u veselju dočekao da jedan skromni i neugledni redovnik postane svetac i sine kao novi dragulj u kruni Svete Hrvatske.

Živeći u desakraliziranom svijetu, osjećamo još veću potrebu i čežnju za svetošću, i to upravo za onim krepostima koje neki danas podcjenjuju a koje je o. Leopold na poseban način prakticirao. U Svetoj godini Otkupljenja i u vrijeme održavanja Sinode biskupa, posvećene pokori i pomirenju, čeznemo za čistoćom, koju smo izgubili i koju ponovo možemo zadobiti u sakramentu sv. ispovijedi. Slušajući tuđe nevolje, patnje i grijehe u ispovijedi, Leopold Mandić liječio je ljudima rane i vraćao izgubljeni mir. Takav oblik ljubavi prema bližnjemu bio je sadržaj njegova života i glavna značajka njegove svetosti.

Njegova skromnost i čistoća izazov su vremenu koje cijeni bljesak vanjštine i trčanje za užicima. Bog izabire ono što je neugledno i maleno da postidi ono što je veliko u očima svijeta. Okruženi bukom i brbljanjem, tražimo nekoga tko bi nas mogao saslušati, kao što je to činio mali kapucin, naš supatnik i sunarodnjak.

Iz dna duše molimo ga da nam Bog po njegovu zagovoru udijeli obraćenje srca i da nas opere od naših prljavština, zloća i slaboća, od grijeha i nemarnosti. Djevičanska čistoća, poniznost srca i plamen ljubavi veliki su znakovi svetosti u vremenu krize savjesti, u vremenu kada, trčeći za vlastitim zadovoljstvom, toliko govorimo o nekakvoj nepristranosti da bismo time prikrili svoju sebičnost ili kukavičluk.

O. Leopold nikada nije bio »nepristran« u tom smislu jer je imao veliko srce, svetačko srce. To je srce bilo uvijek na strani pokajnika i nevoljnika, na strani onih kojima je bila potrebna njegova pomoć.

To srce, koje je i za zemaljskoga života bilo tako blizu Bogu i svom narodu, danas je još bliže. Ponavljajući s njime: »Krv nije voda«, obraćamo mu se i kao zaštitniku hrvatskog naroda.

DA BI PRAVDA SVOJOM SNAGOM NADVLADALA TERORISTIČKA NASILJA

Pravdom protiv terorizma

Ova je nakana ozbiljna i aktualna, pogotovo za neke zemlje. Ipak bi nam se u vezi s njom moglo nametnuti pitanje: Je li molitva uspješno sredstvo za uspostavu pravde, uklanjanje nasilja i rješavanje drugih nevolja koje taru suvremeno čovječanstvo? Jest, molitva je uspješno sredstvo! Inače nam je ne bi sam Gospodin u Evanđelju tako živo preporučio, niti bi nam je Crkva i pape isticali kao lijek za rane od kojih pati osobito današnje društvo. I Apostolat molitve nastao je upravo među ljudima koji su se silno pouzdavali u moć molitve. Među njih možemo ubrojiti i papu Ivana XXIII. U »Dodacima« njegova »Dnevnika duše« čitamo: »Jednog hladnog korizmenog jutra, u dobi od osam godina, pristupio je Prvoj Svetoj Pričesti koja se obavila bez svečanosti. Bijahu prisutni dječaci i djevojčice sa župnikom Rebuzzinijem i njegovim pomoćnikom Don Bartolom Locatellijem. Budući papa uvijek je rado spominjao veliku jednostavnost te svečanosti, što je ostala u njegovu srcu. Nakon obreda prvopričesnici su pošli u župsku kuću da ih upišu u Apostolat molitve. Župnik je upravo malom Angelinu Roncalli povjerio čast da popiše imena i prezimena svojih malih drugova i drugarica. I to bijaše prva vježba u pisanju o kojoj nam je sačuvan spomen, prva od tolikih stranica koje će se u razdoblju od pola stoljeća umnožiti pod njegovim perom u ruci.«

Kod Prve Pričesti postao je, dakle, član Apostolata molitve i ostao mu vjeran u svim razdobljima svoga života. Kad je kao papa imao najveću odgovornost u Crkvi, još revnije je nastavio tim apostolatom. Najljepše stranice njegovog duhovnog dnevnika svjedoče o njegovoj molitvi.

Ivan Pavao II. izričito traži od nas da ovog mjeseca molimo da bi pravda uklonila korijen terorizma i tako ga učinila suvišnim. On, koji je i sam postao žrtvom nasilja, izrekao je u Droghedi, u Irskoj, 29. rujna 1979. ove značajne riječi: »Kršćanstvo nam ne nalaže da pred teškim ljudskim problemima zatvorimo oči. Ono nam, dapače, ne dopušta da zanemarujemo ili čak odbacujemo suočenje s društvenim nepravednim situacijama. Ono što nam kršćanstvo nalaže jest da tražimo rješenje tih situacija koje stvaraju mržnja, zlostavljanje golorukih osoba putem terorizma... Ja s uvjerenjem u Krista tvrdim da je nasilje neprihvatljivo kao sredstvo za rješenje problema i da ono nije dostojno čovjeka. Nasilje je laž, jer se protivi istini o našoj ljudskoj naravi. Nasilje ruši ono što bi htjelo braniti: dostojanstvo, život, slobodu ljudskih bića. Nasilje je zločin protiv čovječanstva, jer razara samo tkivo društva. Ne utječite se nasilju, to nije kršćanski put. To nije put Katoličke Crkve. Vjerujte u mir, praštanje i ljubav. Oni su od Krista.«

Uzdajući se u moć molitve, ujedinimo svoja srca da ovom našem svijetu izmolimo više pravde koja će ukloniti svako nasilje, bilo nad pojedincima, bilo nad obiteljima, bilo nad čitavim narodima.

U uvodniku jednog broja revije »Civiltà cattolica« čitamo: »Svaki tragični slučaj terorističkog nasilja poziv je ljudima našeg vremena da se vrate klanjanju pravome Bogu, Prijatelju i Spasitelju čovjeka, te vjeri u evanđeoski zakon ljubavi, kao vrhovni zakon međuljudskih odnosa.«

Josip ANTOLOVIĆ

I patnja je dar!

Ode zlatna jesen. Klupe su u parku ostale prazne. Ljudi su se povukli u kuće. Nad krovovima se vjetar igra s perjanicama dima. Samo u školskom dvorištu žamore djeca. Njih grije mlada, vrućа krv. Iz daleka začujem prodoran zvuk sirene. Kraj mene su projurila kola prve pomoći.

Vratio sam se kući i pristavio vodu za čaj. U taj čas pozvoni mi netko na vratima: — Oprostite na smetnji, ali vas molimo da dođete odmah. Dogodila se teška nesreća. Alenka je doživjela sudar. Dođite, dok je živa. Uzmite sve što treba! —

Nije trebalo dugo i već smo jurili autom prema bolnici. Alenka je bila u »šok-sobi«, bez svijesti. Dao sam joj sveto pomazanje. I premda nije davala znaka da me čuje, šapnuo sam joj u uho: — Alenka, budi hrabra! Bog te ljubi! —

Alenka je bila veoma draga djevojka, duša okupljanja mladih u župi. Radovala se svom skorašnjem osamnaestom rođendanu, a mogao je to biti i posljednji. A kako je zato malo potrebno. Samo jedan sudar, i... U nedjelju je cijela župa molila za njezino ozdravljenje. Njezini vršnjaci, mladići i djevojke, donijeli su buket bijelog cvijeća i stavili ga pred Gospin kip.

Nakon nekoliko dana u našu opću potištenost kapnula je kap nade: — Alenkin život više nije u opasnosti, ali o atletici nema više ni govora. Sve ćemo poduzeti da je osposobimo za samostalno hodanje, kako ne bi ovisila o ortopedskim kolicima, a ostalo...

Dugo je ostala u bolnici. Isprva je imala mnogo posjetilaca, ali su se s vremenom prorijedili. Tako to redovito biva. Zamolila me da joj bar povremeno donesem sv. Pričest. Iz bolnice su je prevezli u toplice, a tada je više ni ja nisam mogao češće posjetiti. Jednog dana dobijem od nje pismo:

— ... Kad čovjek trpi, nije veliko zlo ako nema puno posjetilaca. Daleko je gore ako se sam zatvori u se sa svojim patnjama. To je jednako loše kao i stalno jadanje nad sudbinom. U knjizi koju ste mi prošli put donijeli, čitala sam i ove riječi: 'Krist nije došao da samo protumači patnju nego da je ispuni svojom prisutnošću.' Kako je to lijepo! S nama je uvijek Krist. On nas vodi za ruku. To je u svakoj nesreći naša najveća sreća. —

Alenka je toliko puta narodu Božjem u crkvi čitala Božju riječ i zbog toga su je svi voljeli. Sada sam vidio da ona nije bila samo zvučnik. Ono što je drugima čitala, sama je svojom dušom pozorno osluškivala. Kako bi inače shvatila da nema tumačenja koje bi bez Krista objasnilo misterij patnje! Čovjek koji pomišlja da ga je i Bog napustio, koji se zbog toga zatvorio sam u sebe, sam sebi stvara najveću patnju.

Jednom zgodom učenici su pred nekim slijepcem upitali Isusa: — Da li je sagriješio on ili njegovi roditelji što se rodio slijep? — Židovi su, naime, svako zlo tumačili kao Božju kaznu za grijeh. To je krivo! Mnoge nas nevolje snalaze kao rezultat nesavršenosti prirode i nas samih. Isus je učenicima odgovorio: »Niti on, niti njegovi roditelji, nego da se proslavi Bog.« — Potom otvori slijepcu oči.

Tim primjerom Krist nas poučava kako moramo gledati patnju. Protiv nje smijemo se boriti svim časnim sredstvima. Bog ne želi patnju. Ona je po sebi besmislena. Ona je rezultat nesavršenos-

»S NAMA JE UVIJEK KRIST. ON NAS VODI ZA RUKU«

ti prirode ili utjecaj Zloga. Ali Bog ne bi bio ništa veći, ni čovjek sretniji da nema patnje. Bog je baš po tome velik što može nadoknaditi patnju, a mi upravo po patnji možemo biti sretniji nego bez nje. Patnja, starost, bolest, oslobađa nas mnogih zabluda.

Sveti Otac Ivan Pavao II. jednoj velikoj skupini mladih i zdravih ljudi upućuje ove riječi:

— Ne zaboravite bolesnih i starih ljudi, ne potiskujte ih na rub života i društva! Budete li tako radili, nikad nećete otkriti blago koje oni znače za vas. Doista, bolesnici i starci, bogalji i slabi uče nas jednu veliku istinu: Slabost i patnja može biti prihvaćena, a da se dostojanstvo čovjeka time ipak ne izgubi. Dapače, da među nama nema bolesnika, mogli bismo doći u napast da zdravlje, snagu, tjelesnu ljepotu i spretnost smatramo najvećim vrednotama života. Mudrost i snaga Krista očituje se u slabosti onih koji učestvuju u Njegovim patnjama. — Doista, kad mi trpimo, Krist u nama trpi.

Sv. Pavao, koji je podnio velika iskušenja i time stekao naše povjerenje, iz iskustva nam ovako tvrdi: — Nijedna patnja, makar kako bila strašna, i nikoja stvarnost, makar kako bila odvratna- ništa nas ne može odijeliti od ljubavi kojom nas je Gospodin uzljubio prije negoli smo mi Njega ljubili. —

Sam Gospodin nas upozorava da nas ni kataklizme svršetka svijeta ne smiju zarobiti tjeskobom, jer On je gospodar: — ... Kada se to počne zbivati, dignite glave, jer vaše je spasenje blizu! —

Valentin MIKLOBUŠEC

Jedan drugi Patnik

Bolesniče, brate moj,
ti koji me ne možeš čuti,
ni vidjeti ni osloviti;
ti koji ne možeš pokrenuti
bolesnih svojih udova
prikovan u krevetu patnje;
ti koji šutke snosiš
osamljenost dugih dana
i tjeskobne noći bez sna;
ti koji nad svojom sudbinom
postavljaš tisuću — »Zašto«?,
ne zaboravi da je prije tebe

JEDAN DRUGI PATNIK

prošao istim putem boli.
Srce mu je od tuge plakalo,
strah mu izmamio krvavi znoj,
udove mu sapeo mjedeni klin,
osuđen bio na okrutnu smrt,

NEVIN PRIBIJEN NA KRIŽ.

Tvoja je muka njegova bol,
tvoja se patnja
s njegovom stapa
i jednu cijenu dobiva s Njim,
postaje prinosom otkupnim.
Bolesniče, brate moj,
jedan je Patnik pred tobom
u tami sišao u grob
i nije ostao smrti rob.
Njegovo slavno uskrsnuće
ulijeva nadu, donosi mir.
U to ćeš carstvo utonuti
cjelovom ljubavi potpunim.
Tada će nestati boli
kad licem u lice sretneš se
s Patnikom, Kristom uskrslim.

TINO

Sjemeništarci i njihovo zvanje

Priredio: Stjepan KUZMIĆ

Na ovom mjestu u Glasniku cijelu godinu govorimo o zvanju kao Božjoj ponudi čovjeku, kao o Božjem pozivu. Čitatelje Glasnika, osobito ove rubrike, vjerojatno će zanimati što o svom zvanju misle sami današnji sjemeništarci; kako su svoje zvanje raspoznali i doživjeli, kako ga opisuju i što od njega očekuju. Zato u ovom i slijedećem broju Glasnika donosimo njihova svjedočanstva. Sve su to još mladi dečki u jeku razvoja. Htjeli bismo da njihova svjedočanstva približe čitaocima duhovno zvanje, da za njih mole i žrtvuju se, jer njihovo zvanje nije samo njihova stvar. »Svećenik se uzima iz naroda i postavlja za narod.« Neka njihov primjer potakne i druga mlada srca na razmišljanje, na traženje. Mnogi su u životu nesretni jer nisu na pravom mjestu, iako ih je Bog zvao i nuđao im svoje milosti.

Dečki potječu iz raznih krajeva naše domovine. Njihovi su opisi u mnogočem slični jedan drugome, ali su ta svjedočanstva iskrena i naročita za svakog pojedinca. Ljudi koji misle da se duhovno zvanje dobiva na neki izvanredan način mogu ovim izjavama biti i razočarani. Ne vide ništa od onog što bi oni htjeli vidjeti pa da to bude »od Boga«. To je samo znak da takvi žive u opsjenama, kao što su živjeli i Židovi kad su govorili: »Zar iz Nazareta može izaći što dobra«?

NIŠTA IZVANREDNO, ČUDESNO, ALI ...

— Rođen sam u gradskoj sredini. Imam odlične roditelje, i od prvih sam dana odgajan u vjeri i ljubavi. Od malih nogu išao sam i na vjeronauk. Kasnije sam bio i ministrant. Sviđalo mi se što na ministrantskim sastancima mogu biti u krugu starijih dječaka. Privlačio me sjaj oltara, ljepa misna odijela, mnoštvo ljudi... Sve je to godilo mojoj dječačkoj duši. Već tada obuzela me ponekad pomisao kako bi bilo lijepo obući onu veliku bijelu haljinu, služiti Misu i propovijedati. Sjećam se kako je župnik nekoliko puta govorio o potrebi svećenika, o vrijednosti tog poziva... To me na trenutke oduševljavalo, pa opet padalo u zaborav.

Još mi je u pameti ona večer kada je došao neki »stričeк u bijelom s crnim naočalama«. Pričao je o nekoj dalekoj zemlji gdje žive crnci, jako siromašni i bijedni. K njima odlaze ovakvi »stričeki u bijelom« koji se zovu misionari i brinu se za njih. Kasnije sam saznao da je to bio brat Ilija Dilber, misionar u Zambiji. I on me opet oduševio, ali opet samo za kratko vrijeme.

U šestom razredu otišao sam na takozvane »susrete« dječaka u sjemeništu na Šalati. Bile su to moje prve duhovne vježbe. Čim sam stigao onamo, iznenadila me susretljivost dječaka koji su već bili tamo. Tada sam valjda prvi put pomislio da bih

i ja mogao poći u sjemenište.

U osmom razredu sam ponovo otišao na duhovne vježbe. Sklonost da pođem u sjemenište još je više porasla, pa sam o tome razgovarao i s o. Rektorom. Po završenoj osmogodišnjoj školi sam se zaista i upisao u Sjemenište, te sam ovdje već drugu godinu. Sve u svemu, ne vidite tu ništa ni velika ni čudesna, ali... ovisi i o vama, o vašim molitvama i žrtvama koje ćete prikazati za mene.

NI SAM NE ZNAM TOČNO KADA ...

Ni sam ne znam točno kada se u meni javila želja da pođem u svećenike, ali je pamtim već iz svoje osme ili devete godine. U početku je ta želja bila samo kao neki prigušen glas, ali je s vremenom obuzela cijelo moje biće. Izrazio sam to svome župniku i svojim najbližima, premda još ni sam nisam bio svjestan što to zapravo znači biti svećenik. Od tog trenutka župnik me sve više vezao uza se, pa je moja želja dobila stanovitu čvrstoću, i došao sam u sjemenište.

Kad sada razmišljam o tome, sve više uviđam koliko je milost Gospodinova djelovala na mene od samog početka. No još to nije bilo zrelo duhovno zvanje, jer sam se nalazio u burnom mladenačkom razdoblju. Tek sada kada je prvo mladenaštvo već iza mene, mogu reći da u srcu nosim pravu i zrelu želju za svećeništvom.

Na svemu moramo zahvaliti Gospodinu koji me je svojom milošću doveo ovamo, i nadam se da ću uz njegovu pomoć i ostvariti svećenički poziv.

DJELOVALE SU DUHOVNE VJEŽBE

U Sjemenište sam došao prošle godine. Uvijek sam rado polazio na sv. Misu i na vjeronauk. U šestom razredu župnik mi je predložio da pođem u Zagreb na duhovne vježbe. Premda nisam pravo znao o čemu se radi, pošao sam. Duhovne vježbe su djelovale na mene. Tada mi je i prvi put došla misao: »Zašto ne bih i ja jednog dana bio kao moj 'šerif' (sjemeništarac koji je imao na brizi jednu grupu dječaka), a kasnije svećenik?« Tim sam se pitanjem još više pozabavio na slijedećim duhovnim vježbama kada sam stvorio i konačnu odluku da pođem u sjemenište. U tome su mi i drugi mnogo pomogli. Sretan sam i veseo jer sam izabrao pravi put.

ČESTO SAM SE DIVIO SVEĆENICIMA

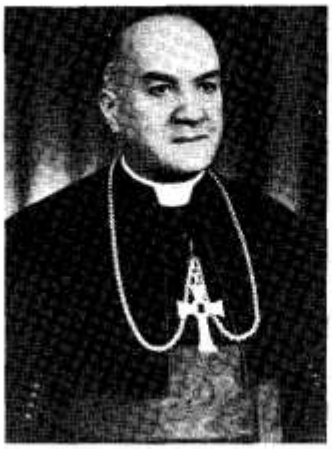
Još kad sam bio mali ministrant, obuzimala me želja da postanem svećenik. Ta je želja u meni s vremenom sve više rasla i jačala. Često sam se divio svećenicima gledajući ih kako lijepo rade i pomažu drugima. Tada mi se nametnulo pitanje: »Zašto ne bih mogao i ja tako lijepo raditi?« To me zvanje sve više privlačilo. Osjećao sam da me Bog zove. Pred Njegovim pozivom nisam mogao ostati ravnodušan, pa sam počeo razmišljati i moliti. Došao sam i na duhovne vježbe koje su mi pomogle.

Na pitanje što me veseli u svećeništvu, mogu odgovoriti da me veseli sve, a osobito svijest da ću kao svećenik pomagati drugima i biti im od koristi. Mladi danas često lutaju na razne strane tražeći sadržaj svog života, ali ostaju bez odgovora. Ni droga, ni alkohol, ni sport ni ikoji drugi užitak kojemu se mladi predaju ne može ih zadovoljiti. To može samo vjera u Isusa Prijatelja. Njega, pak, svećenik objavljuje svakoj novoj generaciji. Zato sam i ja sretan što ću biti svećenik.

U MENI JE NEŠTO GORJELO

Rođen sam u Iloku gdje je umro sv. Ivan Kapistran. Bio sam ministrant i tako blizu Gospodina. Posluživao sam patra i ponavljao što je on kod Mise govorio. Ministrantska služba mi je postala veoma draga. Osjećao sam da u meni nešto gori. Tako je prolazio dan za danom, godina za godinom, dok napokon nisam čvrsto odlučio poći u sjemenište.

Kako sam postajao zreliji, počeo sam dublje shvaćati vrijednost svećeničkog zvanja. Činilo mi se da je to jedino zvanje koje će me usrećiti. I da nisam sjemeništarac, trudio bih se da uvijek budem blizu Isusu. Ne želim biti svećenik zato da bi me drugi veličali, nego želim svoj život posvetiti bližnjemu: prijateljima i neprijateljima, katolicima i nekatolicima, vjernicima i nevjernicima, mladima i starima, poznatima i nepoznatima. Želim svima pomoći da otkriju smisao svog života, da otkriju Boga koji je Ljubav, i da je u životu najvažnija ljubav prema Bogu i bratu čovjeku.

Monsinjor dr Viktor Burić

U ranim jutarnjim satima 28. kolovoza 1983. godine, okrijepljen Bogom kome je nastojao služiti cijeli život, umro je na Rijeci monsinjor dr. Viktor Burić, nadbiskup riječko-senjski i metropolita riječki. Sadašnji nadbiskup i metropolita monsinjor Josip Pavlišić vratio se zbog toga s pastoralnog putovanja po Americi i 30. kolovoza navečer predvodio u katedrali sv. Vida koncelebraciju pod kojom je izrekao i zapaženu homiliju. Sprovod je vodio 31. kolovoza uzoriti gospodin kardinal nadbiskup i metropolita zagrebački dr. Franjo Kuharić. Pokojnik je sahranjen na groblju Kozala u nadbiskupskoj kapeli u prisutnosti 13 nadbiskupa i biskupa, 150 svećenika, mnoštva vjernika i nekoliko predstavnika društvenih vlasti.

Pokojni nadbiskup Burić je rođen na Rijeci 1897. Budući da se obitelj uskoro preselila u Kraljevicu gdje je mali Viktor i odrastao, on se uvijek smatrao Kraljevičaninom. Školovan je u Kraljevici, Senju, Sušaku, Zagrebu i u Innsbrucku. Doktorirao je na zagrebačkom Bogoslovnom fakultetu, a za svećenika je zaređen 1920. Kao svećenik služi u pastvi, zatim djeluje kao kateheta, duhovnik u zavodu »Ožegovićianum« u Senju te kao profesor bogoslovije u Senju. Vrhovni poglavar Crkve postavi ga za biskupa senjsko-modruškog 1935. godine, i spadao je tada među najmlađe biskupe Božje Crkve.

Biskup Burić je proživio tri izrazitija životna razdoblja u radu za Boga i narod: predratno, ratno i poratno doba. Predratno doba je bilo relativno mirno i još donekle dobro. Mladi je biskup obilazio biskupijom. Češće se navratio na Sušak (Rijeka je tada bila pod vlašću Italije!) kao najveći gradski centar u biskupiji, gdje se savjetovao o daljnjem radu. Na Sušaku je tada izlazio zanimljiv vjerski tjednik »Istina« koji su uređivali svećenici. Ratno doba je bilo veoma teško. Senj je mnogo puta bombardiran, uništene su mnoge crkvene i društvene zgrade, katedrala je gotovo posve bila srušena, biskupska zgrada potpuno srušena i uništena. Mnogo je svećenika u ratu izgubilo život, župe su ostale prazne. U poratno doba biskup Burić je 1952. imenovan Apostolskim Administratorom hrvatskog dijela riječke biskupije i tada dobiva pomoćnog biskupa monsinjora Josipa Pavlišića. Godine 1969. osnovana je Riječko-senjska nadbiskupija i riječka metropolija, a biskup Burić imenovan je prvim nadbiskupom i metropolitom na tom dijelu sjeverozapadne Hrvatske. Na tom terenu on i dalje pomno radi sve do svog umirovljenja 1974. I svoje posljednje godine živio je u nadbiskupskom domu u Rijeci gdje je i umro.

Nadbiskup Viktor Burić bio je čovjek tih, miran i meditativan, blag i povučen u sebe. Bio je svećenik i biskup Crkve, posebno molitve, u svemu odan Majci Božjoj. Još kao srednjoškolac, kako jednom reče piscu ovih redaka, rado je dolazio u Trsatsko svetište. To je nastavio i kao svećenik, a još intenzivnije kao biskup. On je prvi riječko-senjski nadbiskup i riječki metropolita, prvi Hrvat ordinarij u gradu naše najveće pomorske luke. Vjerujemo da radosno živi u Bogu kojemu je i služio.

ALFA

Isusovac o. Janko Pavlinović

»Gospodin ljubi one koji Ga razapinju, a razapinje one koji Ga ljube.« Ta je misao nađena ubilježena u notesu duhovnih bilježaka pokojnog o. Janka Pavlinovića D.I. Da li je ona izvorno njegova ili ju je negdje napabirčio, nije nam poznato. Poznato nam je ipak da se o. Janko smatrao grješnikom, pa dosljedno tome i razapinjateljem Boga. A da to ne bude, često se ispovijedao, doživljavajući tako Božju ljubav. Drugim dijelom te rečenice tumačio je svoje patnje:

Bog me razapinje jer me ljubi. On je zbilja ljubio Boga i puno patio.

Od djetinjstva se isticao pobožnošću, a rođen je u Podgori kraj Makarske. Kad je završio maturu, ni časa se nije predomišljao da li da pođe ili ne pođe u bogosloviju. Za svećenika je zaređen veoma mlad, a onda se upisuje na Zagrebačko sveučilište gdje studira klasičnu filologiju i postaje profesorom latinskog i grčkog jezika. Profesorsku službu vrši na sjemenišnoj gimnaziji u Splitu.

Kad su vlasti godine 1956. zatvorile sjemenište, don Janko moli svog biskupa da ga pusti u Družbu Isusovu. Želji mu je udovoljeno. Poslije redovničkog novicijata nastavlja službovati kao profesor sjemenišne gimnazije na Šalati u Zagrebu, a potom u dubrovačkom sjemeništu. Đaci i prijatelji ga pamte kao čovjeka koji nije nikad htio nikome učiniti ništa nažao.

Zdravlje mu je uvijek bilo dosta krhko, a s godinama je bivalo sve slabije. Zbog Parkinsove bolesti mora posve prekinuti profesorsku službu i svaki svećenički rad. Čak je i misio samo s mukom. Puno je zbog toga trpio, ali se nikad nije tužio. Osim misli, s kojom smo počeli ovaj prikaz, nađena je ubilježena i jedna misao sv. Franje Asiškog: »Sutjeti pod križem, to je herojzam!« Vjerujemo da je Gospodin njegov herojzam šutnje već nagradio svojom riječju: »Dođi, sluga dobri i vjerni!« Pošto je na zemlji proživio svoj prolazni vijek od 6. travnja 1914. do 21. srpnja 1983., neka sada uživa neprolaznu radost svog Učitelja.

V. M.

Monsinjor dr Josip Lach

Nakon kratke bolesti, ali već u lijepoj starosti, umro je 12. rujna 1983. pomoćni zagrebački biskup dr. Josip Lach. Dragi pokojnik je rođen u Varaždinu 16. ožujka 1899. Pokopan je 15. rujna u kaptolsku arkadu na Mirogoju u Zagrebu. Počivao u miru Božjem!

IZ HOMILIJE UZORITOG GOSPODINA KARIDINALA KUHARIĆA

Prvi svrhunaravni datum našega dragog preminulog biskupa Josipa bio je dan njegovog krštenja. Tada se je dogodila jedna božanska novost u njegovu biću za cijelu njegovu egzistenciju. Sakramentom krštenja obdaren je darom Otkupljenja. U Sinu je Božjem zamilovan (Ef). Uzdignut je u svjetlost Božjega života; postao je dionik Božje naravi, uključen u svrhunaravno zajedništvo Crkve.

Drugi svrhunaravni datum njegova života je njegovo svećeničko ređenje 18. rujna 1921. Tim je datumom već mnogo određenije dan sadržaj cijelom njegovu životu: biti Božji svećenik u Crkvi u službi Otkupljenja svoje braće koju će mu Providnost po Crkvi povjeriti. Svećeništvo je poziv sasvim svrhunaravan, darovan Crkvi kao dar Kristova Srca. Svećenik služi vertikali ljudske egzistencije da bude otkupljena i ljudska horizontala; da se u život trajno ulijeva plodnost Otkupljenja.

Treći svrhunaravni i veliki datum njegova života je 7. travnja 1940. kad je posvećen za biskupa. U Božjoj misli bio je odvijeka odabran za puninu novozavjetnog svećeništva. Biskupskim posvećenjem sasvim je određen sadržaj njegova života, njegovo djelovanje i konačno određenje.

U svojoj biskupskoj službi odlikovao se razboritošću, strpljivošću i dobrotom. Iako je dobro vidio sva zbivanja javnog života i o njima imao jasne sudove, ipak za javnost je malo govorio, a više je bio usredotočen na ono što se događalo u srcu ljudske osobe. Volio je razgovore s čovjekom, sa svakim čovjekom, i u tim je razgovorima zapravo otkrivao svoj unutarnji svijet, život svoje duše i osjećaje srca.

Njegovu biskupsku ljubav osjetila je i Slovenija kad je u tjeskobnim godinama poslije rata u velikom dijelu Ljubljanske biskupije dijelio sv. Potvrdu.

SVETI ILIJA KOD

SADAŠNJA ŽUPNA CRKVA SV. ILIJE JE SAGRAĐENA 1912 — 1913. NA TEMELJIMA STARE, TIJESNE I POTRESOM JAKO OŠTEĆENE

MLADA MISA SE U ŽUPI ČESTO SLAVI, SADA IMA 18 ŽIVIH SVEĆENIKA U BISKUPIJSKOM I REDOVNIČKOM KLERU (slika: MLADA MISA O. IVANA VITEZA 1975.)

NADBISKUP ZAGREBAČKI DR. FRANJO KUHARIĆ I DOMAĆI ŽUPNIK VLČ. IVAN KOŠĆAK, U KRUGU CRKVENIH ODBORNIKA (ŽPV)

Prošlost na ovim bregovima? Nedohvatna je kao i dravska ravnica iza varaždinskih tornjeva i dimnjaka u sumaglici listopadskog popodneva. Uđete li u crkvu sv. Ilije, misao vam poleti još dalje u prošlost, diže se još više u visine. Ilija — veliki prorok! Vatru je izmamio s neba i na ognjenim je kolima uznesen nad oblake. Ilija, gromovnik!

Selo Obreš, danas Sv. Ilija, pod nebeskom zaštitom sv. Ilije i pod zemaljskim gospodarom Nezdašom, poznato je već 1247., a kao župa spominje se 1334. Redali su se i nestajali razni njegovi gospodari u bogatim dvorcima, a sve ih je nadživio samo siromašni seljak iz hiže slamom pokrite.

Danas selo nije više kao nekad, a ni ljudi nisu više samo seljaci, nego i industrijski radnici. Utjecaj Varaždina je odavno veoma jak, osobito na mlade. Oni, nažalost, brže prihvate ono što ne valja, nego ono što je dobro. Mnogi se zato i izgube.

Putnik namjernik naći će nedjeljom punu crkvu ljudi. Pomislit će da su staru crkvu morali rušiti samo zato jer je bila pretijesna. Bila je ona i potresom razorena, i od starosti oronula. Sadašnja je sagrađena pred prvi svjetski rat. Nije velika, ali je ljudi vole i nedjeljom je pune do stiske. Ipak ima veoma mnogo muškaraca koji »ne vole« tu stisku, pa ne-

VARAŽDINA

djeljom i ne sudjeluju na slavljenju Euharistije. Za njihovim primjerom idu i njihova djeca. Do konca osmogodišnje škole idu gotovo sva na vjeronauk, a onda tim mladim tičima kao da nešto podreže krila. Odvuče ih grad, bježe od napora ustrajnosti. Kao da je kršćanstvo samo u poznavanju, a ne i u prihvaćanju križa.

Župniku već 15 godina pomažu časne sestre, ali glavni teret velike i rastepene župe pada ipak na njega. Ne bježi on, ali bježe dani, bježi život.

Nada je ipak u kršćanskim obiteljima koje se mole i čestito žive. Iz njih je poteklo 18 živih svećenika (8 kandidata je na putu!), 1 redovnik franjevac, 11 časnih sestara (i 6 kandidatica!). I među 50 revnih ministranata Krist će sigurno opet nekoga pozvati. Na tu nakanu se moli i listopadska krunica i u župnoj crkvi, i u podružnim kapelama i pred seoskim križevima, i u obiteljskoj intimnosti. Od 40.000 Pričesti koliko godišnje bude podijeljeno, dobar je dio baš na prve petke, na dan Srca Isusova.

To je samo letimičan pogled na župu izvana, a Bog najbolje znade što je skriveno u srcima tih očeva i majki, mladih i djece. Mi im samo možemo poželjeti neustrašivo ispovijedanje vjere kakvim se odlikovao njihov nebeski zaštitnik sv. Ilija.

TINO

GLAVNI OLTAR RESI VRLO LIJEPA I VRIJEDNA SLIKA SVETOG ILIJE, A POKRAJNI OLTARI SU POSVEĆENI SRCU ISUSOVU I MARIJINU

RAZNA EUHARISTIJSKA SLAVLJA, OSOBITO PRVE PRIČESTI, OBAVLJAJU SE VEOMA SVEČANO I OSTAJU TRAJNO U SJEĆANJU

ŽUPNIKU VEĆ 15 GODINA POMAŽU ČASNE SESTRE KĆERI BOŽJE LJUBA. VI. OBIČNO BUDU SAMO DVIJE, A OVA FOTOGRAFIJA JE USPOMENA NA MALI JUBILEJ

Kao srednjoškolac imao sam želju za svećeništvom, napose nakon mature. No, nešto me je zadržavalo, i upisao sam se na drugi fakultet. Cijelo vrijeme studija pohađao sam studentski vjeronauk i redovito išao na sakramente. Pokušao sam se približiti čitavoj seriji djevojaka ali sam se svaki put razočarao. Diplomirao sam i radio dvije godine. Tada sam morao u vojsku. Moje je zvanje u vojsci oživjelo kao nikada prije i odlučio sam smjesta, nakon vojske, poći u novicijat. Nisam pošao. Ne znam zašto. Nastavio sam raditi na istom radnom mjestu. Prošle su četiri godine: svake sam godine ponovo htio poći u novicijat, ali me je uvijek nešto zadržavalo i nisam pošao. Nije to djevojka, jer se ne mislim ženiti. Nije ni bogatstvo, ni ovaj svijet, ni teškoće celibata. Ne znam što me je zadržavalo, ali ja sam, evo, još i sada kod kuće, i nisam nikamo pošao. Bio sam i kod psihologa, koji je rekao da sam veoma neodlučan tip. To me dotuklo Ali ja imam ipak mnogo odlučnosti u tolikim drugim bitnim stvarima.

U međuvremenu sam mnogo čitao vjerski tisak, išao sam na misu i pričest. Dapače svaki sam dan molio krunicu i mnogo razmišljao, ali se ne mogu otkinuti od kuće. Nesretan sam zbog toga, i sve više bezvoljan. Osjećam da ovakav život nema nikakva smisla. Sve samo nekakvo sivilo, bezvoljnost, čak i lijenost. Sve više sam nervozan i razdražljiv. Ne mogu prežaliti što nisam pošao u novicijat smjesta nakon mature ili bar nakon vojske. Što će biti sa mnom? Osjećam da je to moje zvanje već prava trauma, kompleks, i ja ga se valjda nikada u životu neću riješiti. To me zabrinjava. Zaista se loše osjećam. Proigrao sam život. A ne mogu sebi protumačiti činjenicu da nemam snage otkinuti se od kuće i poći.

NN. inženjer

Promašio optimalni trenutak zvanja

Piše: Ivan FUČEK

Tvoj problem nije lak, u prvom redu, zbog toga što si promašio **najbolji trenutak** da ostvariš svećeničko i redovničko zvanje. U razdoblju mladenačkog idealizma. — između 18. i 22. godine — mladi se zaljubljuju. Važno je znati da je to najbolje i najidealnije vrijeme i za ulazak u novicijat ili bogosloviju, jer kandidat za duhovno zvanje treba, prije svega, da se **zaljubi.** U koga? U Krista Gospodina koji ga poziva, i u Njegovo djelo. Zaljubljenost je od izvanredne važnosti: ona ide pred razumom. Istom tada, pošto se mlad čovjek zaljubio u Krista i njegov poziv, dolazi pomalo do razumskog prihvaćanja poziva, što se provodi više-manje kroz novicijat, i dalje kroz daljnje godine formacije. Bez zaljubljenosti u Krista »radi kraljevstva Božjega«, tj. radi braće ljudi kojima se mlad čovjek želi darivati, nema ostvarenja zvanja. A kad se promaši to najidealnije doba, tj. svršetak srednje škole, biva to sve teže. Kasnije se zvanju prilazi previše razumski hladno: važu se teškoće koje će doći ili bi mogle nastati, misli se na tisuće možebitnih zapreka tako da se kandidat jednostavno prestraši i stane. Božji poziv kao da više ne čuje. Slično je

s trkačem na konju pred preponom: ako od straha stegne konju uzde, pa ovaj umjesto da preskače, stane pred preponom. Jahač, naprotiv, koji se ne prestraši i ne stegne konju uzde, naprotiv, opusti, ima šanse da preskače preponu za preponom. Tako je i tebe nešto zadržavalo i upisao si »fakultet«. Nisi kadar reći »što je to« što te je zadržavalo i teško zaustavilo.

Pokušao si s »djevojkama«, pa nije išlo. Svaki put si se »razočarao«. Ne bih rekao da si odviše očekivao, da si pesimista prema djevojci, ženomrzac, nego ti je Bog htio pokazati da to nije tvoj put. Išao si na sakramente, studentski vjeronauk, diplomirao si, dvije godine radio, i pošao u vojsku. Ondje si imao vremena razmišljati o sebi i priznaješ: »Moje je zvanje u vojsci oživjelo kao nikad prije i odlučio sam smjesta, nakon vojske, poći u novicijat«. Govoriš jasno o **zvanju** i pretpostavljaš da si isto zvanje već prije imao, jer je sada »oživjelo«. Bog te je **ponovo**, jasno i nesumnjivo zvao, ali se ti ni nakon vojske nisi odazvao. Ni ovaj put nisi sposoban iznijeti razlog zašto se nisi odazvao.

Nakon toga radiš na istom mjestu četiri godine: svake godine »htio si poći u novicijat«, ali te je **nešto** zadržavalo... Što? Ni sada nisi kadar odgovoriti, jer nije djevojka, nije svijet, nisu roditelji, nije kuća, nije bogatstvo, nije celibat kojeg bi se strašio. Priznaješ: »Ne znam što me je zadržavalo...« Bio si kod psihologa (psihijatra). On je rekao da si »veoma neodlučan tip«. Taj psiholog nije odviše psihološki postupio kad ti je tako rekao. Odlično odgovaraš: »Ali ja imam mnogo odlučnosti u tolikim drugim bitnim stvarima«. Tu je religioznost, vjera, pobožnost, kršćanska praksa, vjernost čistoći (celibatu), misa, pričest, krunica svaki dan, razmišljanje, čitanje religioznih knjiga. Može li se govoriti o nekom »veoma neodlučnom tipu«? Istina, **zvanje** je osnovno pitanje, i kod mladih tu bude kolebanja. Ipak te psiholog nije imao razloga »dotući«, jer si u bitnim ljudskim i kršćanskim pitanjima vjere i morala posve odlučan.

»Ali se ne mogu otkinuti i poći«, veliš, pa nadodaješ nešto bitno: »Nesretan sam zbog toga«, znači, tvoja je sreća na drugoj strani, ondje kamo treba da pođeš. »Sve više sam bezvoljan«. Jasno, jer služba koju vršiš očito te ne zadovoljava. »Osjećam da mi život ovako nema nikakva smisla«. I nema, jer si na drugom putu negoli Gospodin hoće. Valja promijeniti smjer, tada ćeš pronaći **smisao** u pozivu koji ti je namijenjen. »Sve neko sivilo, bezvoljnost, čak i lijenost, sve više sam nervozan i razdražljiv«, sve tipične pojave za čovjeka koji je promašio zvanje i sada je u slijepoj ulici. I napokon: »Ne mogu prežaliti što nisam pošao u novicijat smjesta nakon mature ili bar nakon vojske«. Ovo jasno govori o tvom zvanju. Bio si pozvan i zaljubljen u Gospodina, ali si počeo racionalizirati i mjeriti teškoće, eventualnosti, hoćeš li izdržati i slično, i nisi se maknuo s mjesta.

Ipak je najvažniji tvoj upravo vapaj: »Što će biti sa mnom? Osjećam da je to moje zvanje već prava trauma, kompleks i ja ga se valjda nikad u životu neću riješiti. To me zabrinjava. Zaista se loše osjećam«. Dobro rezoniraš, ali tu »traumu« i »kompleks« moraš ti riješiti i nitko drugi umjesto tebe. Ne zaokreneš li tijek života, »trauma« i »kompleks« će rasti i mogu se izroditi u patološko stanje. Nemoj više gledati unatrag, ni na prepone pred sobom, ne stezati uzde kao slab jahač, nego hrabro preskakivati prepone!

Osobito je tragična tvoja rečenica: »Proigrao sam život«. Još nije kasno ako ne zaokreneš smjer života, može biti kasno. Jednostavno rečeno: ti trebaš poći u novicijat i ondje živjeti i sve vršiti što se traži, pa ako nakon godinu ili dvije, pa i tri, ozbiljnog nastojanja uvidiš da takvo zvanje nije za tebe, tada ćeš se riješiti traume i kompleksa, doći ćeš do jasnoće i **sigurnosti**, vratiti ćeš se na svoj posao smiren, radostan i siguran. Drugim putem ne možeš doći do jasnoće i sigurnosti o svome zvanju. A takva ti je sigurnost potrebna da tu opterećenost zvanjem riješiš. Obratno se može dogoditi: da ubrzo osjetiš sreću koju daje čovjeku uvjerenje da je na pravom putu!

Ako nemaš snage »otkinuti se od kuće i poći«, Gospodin koji te zove ima snage: usrdnije mu se uteci i hrabro se otkini! Ništa ti se zla neće dogoditi, nego ćeš kasnije kroz čitav život biti nagrađen mirom, radošću i uvjerenjem: učinio sam što sam u savjesti osjećao da sam dužan učiniti. Ni na koji drugi način, ne možeš doći do **sigurnosti** o svome zvanju. Treba ostaviti sve, poći i pokušati.

Euharistija i viši duhovni darovi

Krist Gospodin želi da po Presvetoj Euharistiji bude prisutan u životu svojih vjernika. Ta njegova prisutnost je za nas neprocjenjiv dar. Ali po svojoj euharistijskoj prisutnosti daje nekim dušama i posebne milosti kojima su obogaćene ponajprije same te duše, a preko njih i sav Božji narod. Među takve milosti spadaju i razni mistični darovi. O čemu se radi?

MISTIČNI DAROVI

U povijesti Crkve susrećemo se s takozvanim mističnim pojavama. To su doživljaji izabranih duša koji se ne mogu rastumačiti prirodnim zakonima. Takvim se dušama, na primjer, javljaju nebeska bića, te ih duše gledaju i s njima razgovaraju. Među takve pojave spada i dizanje sa tla, lebdenje u zraku, neosjećanje boli od tjelesnih ozljeda i slično. Neke od takvih duša ne osjećaju više ni potrebu za tjelesnom hranom i duže vrijeme žive samo od svete Pričesti. Takve mistične pojave su u Crkvi općenito poznate.

MISTIČARI SU ZDRAVE DUŠE

Kad se radi o tim mističnim doživljajima, duhovni pisci i poznavaoci ljudske psihe, kao i poznavaoci mističnih pojava, upozoravaju na neke činjenice s obzirom na osobe koje imaju takve doživljaje. Prema njihovu zapažanju te su pojave iskustvena stvarnost, a ne utvare. Mistički su duševno zdrave osobe, pravi mistički zaziru od takvih pojava i odbijaju sve izvanredno, ponizni su i ničim se ne nameću. Sve bi to govorilo u prilog objektivnog doživljavanja, a ne subjektivnog uobražavanja. Prema tome, oni kažu da mistične pojave uistinu postoje.

Nas ovdje posebno zanima činjenica da su te pojave povezane s Presvetom Euharistijom. Kod velikog, naime, broja mističara, u početku tih doživljaja nalazi se upravo sv. Pričest. Mistične su pojave u njih tako povezane s Euharistijom kao posljedica s uzrokom. Krista, na primjer, vide u posvećenoj Hostiji, prepoznaju Ga, dodiruju, osjećaju, a sve to doživljavaju na izvanredno blažen način. Taj Krist pak prožima mističara, duhovno, pa čak i fizički ga preobliku je.

POZNATI MISTIČARI — SVECI KATOLIČKE CRKVE

Evo nekih mističara koje je Crkva proglasila svetima, i tako neizravno potvrdila istinitost njihovih mističnih doživljaja. **Sv. Klara** (†1253) je za Pričesti imala razne izvanredne doživljaje. Kad su Saraceni opsjedali grad Asis i došli već pred samostan, sv. Klara, premda bolesna, dala se donijeti pred samostanska vrata. U rukama je držala posudicu s Presv. Sakramentom i žarko molila Isusa da pomogne samostanu i gradu. Kad su je Saraceni vidjeli, naglo se razbježaše. Bilo je to jednog petka u rujnu 1242.

Sv. Bonaventura (†1274), prozvan »serafskim naučavateljem«, vrlo je lijepo naučavao i pisao o Presvetoj Euharistiji. Za njega se zna da je još kao dječak doživio posebnu milost, jer je Pričest primio iz ruku samog anđela.

Sv. Toma Akvinski (†1274) prozvan »anđeoskim naučavateljem«, nije bio samo veliki mislilac i bogoslov, nego i veliki Božji čovjek, pravi mističar. Posebno se odlikovao pobožnošću prema Presvetoj Euharistiji. Znao je za vrijeme Mise plakati od ganuća. Kad je 6. prosinca 1273, samo tri mjeseca prije svoje smrti, misio u kapeli sv. Nikole u Napulju, pao je u zanos i dobio izvanredno duboku spoznaju o Presv. Trojstvu. Kod svete Pričesti na samrti izrekao je ove lijepe riječi: »Primam te, cijeno spasenja moje duše, popudbino mog života, iz ljubavi prema kome sam studirao, bdio i iscrpio se.«

Bl. Angela de Foligno (†1309). Njezin ispovjednik fra Arnold je među ostalim njezinim izjavama i doživljajima zapisao i ovo: Katkad vidim Hostiju u ljepoti koja nadilazi sunčev sjaj. Ova me ljepota nesumnjivo uvjerava da vidim Boga. Jednom sam vidjela u Hostiji Krista u obliku dječaka, ali svemogućeg i punog auktoriteta, kao onoga koji gospodari.«

Sv. Stanislav Kostka (†1568). Umro je u Rimu kao isusovački novak u osamnaestoj godini života. Kao đak u Beču, primio je Pričest iz ruku anđela.

Sv. Margareta Alacoque (†1690). Poznato je da je svetica za vrijeme klanjanja Presvetom Sakramentu primila jednu od najljepših i najplodonosnijih objava u Crkvi, objavu pobožnosti prema Presvetom Srcu Isusovu.

I tako bismo mogli još dugo nabrajati velike duše iz crkvene prošlosti preko kojih je Gospodin u Euharistiji obogatio i njihovu dušu i sav Božji narod.

Jean Ladame u svojoj knjizi »Povlašteni svjedoci Euharistije«, koja je izašla 1981., nabraja 58 takvih mističnih duša, sve do Terezije Neumann, koja je umrla 1962.

KORISNA NAPOMENA

Mistične doživljaje ne može sebi nitko stvoriti vlastitim naporom, niti su zaslužena nagrada. Oni su uvijek dar. Ne želimo reći da su oni najveći znak vrijednosti jedne duše. Najveća je vrijednost duše u herojskoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu. No, svakako je istina, da je mistični dar znak posebne Božje ljubavi prema dotičnoj duši. A ako duša primi taj dar po Euharistiji, očito je da Krist po tom daru, a preko Euharistije, vodi dušu i do većeg savršenstva, do veće ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Duša s mističnim darovima osobiti je svjedok Božje ljubavi prema ljudima, potvrda da je Crkva uistinu Kraljevstvo Božje na zemlji.

Petar RIBINSKI

Pedeset godina braka

Pedeset godina braka! To zvuči kao priča iz davnih dana kakve smo slušali samo kao djeca. Zar danas još netko ostane tako dugo vjeran svome braku? To je priča! Da, to je priča, i još kakva! Nije ju satkala mašta nego život Marijana i Ruže Nikolić iz Borovice u Bosni.

Davno je to kada su njih dvoje jedno drugome obećali vjernost pred svećenikom, u crkvi, vjernost do groba, u dobru i zlu, u zdravlju i bolesti. Velika je stvar obećati vjernost, a ne znaš što te sve u životu čeka. Čvrsto odgojeni u vjeri koja im je davala i snage, povezani Božjom i svojom ljubavlju, išli su kroz život nošeni beskrajnom nadom da će Bog i dovršiti ono što je u njima započeo.

Marijan je svakodnevno silazio u rudarsko okno. S naprtnjačom na leđima i krunicom u ruci zarađivao je kruh svojoj obitelji. U rudniku je i nastradao. Kod eksplozije mine jedno mu je oko oštećeno, a drugo posve izgubljeno. Jobovskom strpljivošću je podnosio patnje. Iako je drugi bio kriv za tu nesreću, on nije krivio nikoga, a nije podlegao ni buntu protiv Boga. Svoje posjetioce u bolnici tješio je riječima: »Bog dao, Bog i uzeo«!

Ruža je ostajala kod kuće. Tiho, poput svih majki, vodila je i odgajala djecu. A imala je i koga: pet sinova i tri kćeri! Tri su sina svećenici. Najstariji Mijo, ujedno i prvi svećenik iz Borovice, svećenik je Sarajevske nadbiskupije, a Zorislav i Pero su u Družbi Isusovoj.

U potrazi za boljim životom i sigurnijom budućnošću djece, cijela se obitelj prije više godina preselila u Vrapče kod Zagreba. Tamo su im i djeca i najbliža rodbina prošlog ljeta došli čestitati i skupa s njima proslaviti taj zlatni jubilej. Slavlje je počelo u župnoj crkvi pod Misom koju je predvodio najstariji sin uz koncelebraciju oba brata svećenika. Nakon Mise slavljenje se nastavilo u obiteljskoj kući do u kasnu doć. Sve je to bio jedan veliki — Hvala! — slavljenicima na primjeru kojim svjedoče da se zadana vjernost, uz Božju pomoć, može poštivati i ostvariti. Neka im i nadalje bude sretno!

Djeca, unuci i rodbina

VLČ. MIJO NIKOLIĆ, NAJSTARIJI MEĐU TRI BRATA SVEĆENIKA, BLAGOSIVLJE BRAČNU VJERNOST SVOJIH RODITELJA

Penelopa iz Komiže

Piše: Stjepan KUŠAN, senior

Svakom tko je u školi učio povijest stare Grčke, ostala je u sjećanju legenda o hrabrom Odiseju i njegovoj vjernoj ženi Penelopi. Poslije nesretnog desetgodišnjeg rata pod Trojom, Odisej je još deset godina lutao morima, a doma ga je vjerno čekala lijepa žena Penelopa. Mnogi su joj prosci nuđali brak uvjeravajući je da Odisej više nije živ, ali je njoj srce stalno govorilo da će se on jednog dana vratiti. Vjernost joj je bila nagrađena. Odisej se vratio iznenada, ali ne više kao mlad junak, nego otac kojega dvadesetgodišnji sin ne prepoznaje. Zbog tolike vjernosti prema mužu, nastala je i izreka za vjerne žene kojima je muž negdje u tuđini: »Ona ti je vjerna kao Penelopa«.

Prošlog ljeta sreo sam jednu takvu »Penelopu« na otoku Visu, koja je svoga »Odiseja« — Antu čekala punih 38 godina. Evo što je ona sama o sebi ispričala:

»Ja i Ante smo se poznavali odmalena, a zaljubili smo se u trećem deceniju ovog stoljeća. Meni je bilo 16 a njemu 20 godina kad smo jedno drugome obećali vjernost. Oboje smo radili u privatnoj tvornici za preradu ribe koja je kasnije prešla u državne ruke. Ante je strašno težio za Amerikom. Ovdje se teško živjelo. Jednom, kad mu se pružila prilika da svoju želju ispuni, otputovao je. Na rastanku mi je obećao vjernost i da će me, čim zaradi novca, pozvati k sebi. I nije prošlo mnogo vremena, kad dođe od njega pismo i zove me da dođem. Ali meni vlasti nisu dale izlaznu vizu i nisam mogla poći. Onda je njega tamo netko svjetovao da se vjenčamo preko zastupnika, pa će mi kao Antinoj ženi dati da pođem. Učinili smo i to. Njega je kod mene zastupao njegov brat, a mene u Americi jedna moja rodica. Ja sam se nadala da ću tada sigurno dobiti vizu pa sam i opet podnijela molbu, ali su mi je i taj put odbili. Tri sam godine nastojala da dobijem tu vizu, ali sve je bilo uzalud. Ante mi je sve to vrijeme pisao, ali mi je sve više predbacivao da ga ja ne volim, da sam ga zaboravila, da sam našla drugoga, a ja jadna, što ću mu drugo reći nego kako jest: Ante, ja te volim i nikad se ni za koga neću udavati ako neću za tebe, ali mi ne daju vizu i ne mogu poći.

Jednog dana dobijem od njega pismo u kojem mi piše da on više ne može čekati jer mu godine idu i da je odlučio oženiti se drugom. Možete si misliti kako je meni bilo, ali što sam mogla. Odmah sam mu odgovorila da mu ja sa svoje strane želim samo Božji blagoslov, a ja da se neću udavati ni za koga. Kasnije sam saznala da je oženio neku našu Hrvaticu, po zanimanju medicinsku sestru. A onda, Bože moj, znate kako je. Na mene je polako zaboravljao. A i što bi drugo kad je oženjen. I tako je on živio u Americi sa svojom ženom 38 godina. Ja sam čula od nekih da je i sretan i bogat, a to je i mene veselilo. Nek je sretan.

I ja sam ovdje živjela po našu. Kako kada. I rat i poslije rata, i... znate kako je već bilo. Ja se smatrala udatom a selo me smatralo djevojkom. Badava sam na ruci stalno nosila i vjenčani prsten, što mi ga je Ante poslao iz Amerike. Mnogi su me sažalijevali zbog udaje, ali ja sam sve odbijala izgovarajući se da sam udata. Tako sam se osjećala, jer sam Anti odgovorila: »Ili za te, ili ni za koga«. Moji su mi i od župnika dobili potvrdu da sam slobodna jer s Antom nisam nikad ostvarila brak, ali sam mu ja ostala vjerna. Nekako nisam mogla za drugoga. Odlučila sam ostati »udata djevica«. Mnogi su mi se smijali i govorili mi da sam luda, ali ja se time ponosim. Odgojena sam kršćanski i vjera mi je davala snage kad su mi nuđali svašta. Jednom umalo nisam i pošla za Ivana. Bio je vrijedan momak i lijep. Ali su me nekako potresle one riječi koje sam pred zastupnikom obećala Anti: 'Bit ću ti vjerna do smrti'!

Život je išao naprijed, uvijek isto, mala plaća, pa

Talijani, pa rat, pa poslije rata... Radila sam u tvornici za preradu ribe, a živjela kod svojih starih gdje sam i sama starost dočekala. Išlo se nije nikamo. Išla sam samo nedjeljom redovito u crkvu. Pjevala sam u crkvenom zboru. Radila sam nešto u polju, nešto oko stoke. Svatko je znao svaki dan gdje sam i što radim. Vidite i sami da je ovo malo mjesto. Uvijek sam išla ponosne glave i čista obraza. Za mnom nitko nije mogao pokazivati prstom, da sam ovakva, da sam onakva. Bila sam poštena. A onda je došlo vrijeme da idem i u penziju. Dosta sam se i naradila. Pri odlasku mi je poduzeće dalo lijepu nagradu jer sam uvijek radila marljivo i savjesno. Položaj nisam imala nikakav jer ja nisam nikada naučila pisati.

O Anti godinama nije bilo ni traga ni glasa. Nisam više znala ni je li živ ili nije. Kad onda iznenada u mojoj pedeset i šestoj života i djevojaštva, eto od njega pisma iz Amerike. Nuđa mi da se ponovo »udam« za njega. O Bože, jesam se i smijala, a vjerujte mi i plakala. Samo sam se sakrila da me nitko ne vidi. Kako da se ponovo udam, mislim si, kad sam uvijek »udata« za tebe. E, pa on ovako piše:

'Poštovana Augustino! Sigurno si mislila da mene više i nema. Ja sam, međutim, znao da si ti živa i zdrava, i da si ostala neudata, vjerna zadanoj riječi. Meni je pred par mjeseci umrla moja vjerna žena. Djece nismo imali. Bog nije htio da ih imamo, a često smo Ga molili da nam da utjehu. Možda je to sve tako zbog tebe i zbog tvoje žrtve. Život je tekao sasvim drugačije nego što smo kao mladi sanjali prije 38 godina. Ja sada više nisam ni mlad, ni lijep, ni zdrav kao tada kad smo se sa suzama rastajali. Stekao sam ipak lijepu ušteđevinu i imam, hvala Bogu, od čega živjeti. Znam da su godine i na tebi ostavile trag, ali pred mojim očima stoji samo lijepa, mlada i poštena Augustina. Svatko je od nas nosio svoj križ, samo si ti svoj nosila vjernije i do kraja, a meni oprosti što nisam imao iste snage. Ja znam da si ti svoj nosila za mene i zbog mene. Suze mi polete na oči kad čitam pismo starog prijatelja Nikole koji mi je opisao tvoj život, tvoje poštenje, tvoju vjernost zadanoj riječi. Rijetke su takve, ako ih danas još uopće ima! Ja bih te želio iskreno nagraditi, ako sam toga vrijedan. Pozivam te, da u starosti živimo zajedno kad nismo mogli u mladosti, i da bar donekle ispravimo nepravdu koju su nam nanijele surove životne prilike, a bez naše, pogotovo bez tvoje krivnje. Ja, što imam, nemam kome ostaviti. Neka sve bude tvoje. Nemoj se oglušiti, iako imaš i na to pravo, ali bi za mene to bila velika bol. Čeka te Ante'.

Kažem vam, smijala sam se i plakala. Ja koja za života nisam išla dalje od Splita, u starosti da pođem u Ameriku? Da je to krenuti i stići u isti čas, ali gdje je Amerika! Daleko je meni i trajektom do Splita, a kamoli avionom preko mora! A onda me ova moja sestra koja je drugačije naravi nego ja stane nagovarati: 'Hajde, pa hajde, vidjet ćeš svijeta, hajde kad te zove Ante... Sve mi se čini da je ona više htjela vidjeti Ameriku nego ja. I nagovorila me. Za vizu nije bilo više problema. Druga su sad vremena. Ante je sam platio avionsku kartu. U Los Angelesu nas je dočekao na aerodromu, ali ga ja nisam prepoznala. Prišao mi je jedan sijedi, postariji i podebeli čovjek. Kad me je nazvao imenom, znala sam da je to on. Zagrlili smo se bez riječi kao stari znanci. Nije to bio poljubac kao prije 38 godina na rastanku. Tada su se grlile dvije mlade rascvjetane grane, a sada...

I tako sam vam ja ostala u Americi punih 18 godina. Pred ljudima smo bili muž i žena, a i bili smo po zakonu, a živjeli smo stvarno kao prijatelji, kao brat i sestra. Mogu vam reći da me je Ante silno poštivao. Nije me stid reći i priznati da sam još i danas zapravo djevojka i da ću kao djevica stupiti pred svoga Boga. Antu sam njegovala do smrti. Njega je težak rad prebrzo istrošio. Sestra se ponovo vratila k nama u Ameriku, pa mi je u svemu pomagala. Ona je čak zavoljela američki način života, ali meni se nikad nije previše svidio. Naučila sam pomalo i čitati i pisati, ali sam na kraju prodala sve što mi je Ante ostavio i vratila se u ovu našu lijepu Komižu. Imam svoju penziju i Antinu ostavštinu. Sada su mi 83 godine i mirno čekam da još pođem samo u nebo.«

»Da, draga naša Augustina, čeka da kao djevica sa zapaljenom svjetiljkom pođe ususret Zaručniku kada dođe dodao je Don Šime. Ono što ta starica čini za crkvu i svoje župljane, a i svakom bližnjemu, bit će joj sigurna ulaznica na gozbu Nebeskog Jaganjca.«

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA VJERSKU SLOBODU U ALBANIJI

Vjerska sloboda u Albaniji

Albanija broji oko dva i po milijuna stanovnika; većinom su muslimani, zatim pravoslavci i katolici (124.000). U toj zemlji narod već godinama trpi nasilnu odvojenost od ostalog svijeta i bolne progone vjere.

Kad je 1944. g. vlast preuzela »Radnička partija«, jedan od glavnih ciljeva je bio uništiti vjerske zajednice, jer su one — prema marksističkom mišljenju — opasne za narod i narodno jedinstvo.

Najprije je država, po uzoru na Kinu, 1950. g. osnovala »Narodnu Katoličku Crkvu«, koja po Ustavu ne smije imati nikakve veze s vrhovnom upravom Crkve, s Rimom. Slično su morali prekinuti veze s vanjskim svijetom i pravoslavni i muslimani.

Nije ostalo samo na tom. Najžešće progonstvo počelo je 1967. g. Vlada, na čelu s Enverom Hodžom, povela je žestoku borbu protiv »nazadnih običaja«, i to također po uzoru na kinesku tobože »kulturnu revoluciju« (koje se danas i službena Kina stidi). I tada su, tobože, đaci i studenti »na vlastitu inicijativu« tražili i postigli da su sve crkve i džamije, njih oko dvije tisuće, zatvorene. Mnoge su divlje razorene, neke pretvorene u kinodvorane, magazine, a poneke i u muzeje. Tako je katedrala u Skadru pretvorena u sportsku dvoranu, a isusovačka crkva određena za kazališne predstave. Sve svećenstvo je rastjerano, neki na prisilne radove, stariji u svoje obitelji, a vrlo mnogi u zatvore.

I tako je Albanija postala prva ateistička zemlja svijeta. Prema Ustavu ateizam je prva i jedina ideologija. Novi Ustav od 1967. »ne priznaje nikoje vjere, podržava i razvija ateističku propagandu« (čl. 37.) i zabranjuje bilo koju vjersku ustanovu ili djelovanje (čl. 55.)

U Skadru je otvoren ateistički muzej, jasno da s nepoštenim, lažnim informacijama. Npr. iz Sv. Pisma viri pištolj; tumačenje: po crkvama, samostanima i župnim uredima je nakon rata, tobože, zaplijenjeno mnogo oružja.

Slično su u čestito ruho zaodjenute i druge bezbožničke laži. Npr.: nijedan svećenik nije osuđen zbog vjere, nego zbog protudržavne djelatnosti i zato što su vatikanski agenti. A kakvo je to rušenje države vidi se iz ovih slučajeva (a sličnih je obilno). Godine 1975. osuđen je, prema albanskim novinama, svećenik don Mikeli zato što je svoj stan uredio kao kapelu: »narodna pravda mu je dala što ga ide kao stranog agenta«. G. 1981. osuđen je na »laganu smrt« u rudniku albanski isusovac Ndoc Luli, samo zato što je krstio dva blizanca, svoje rođakinje.

Vjera, dakako, nije ugušena, usprkos okrutnih progonstava. Zato Partija širi krilatice, kao npr.: »Ne smije se zaboraviti na neprijatelja.« Ili: »Drvo vjere je posječeno, ali treba još iščupati korijenje.« Narod se ipak potajno moli, slavi blagdane, potajno krštava djecu, također iz obitelji borbenih komunista.

Molimo da progonjeni albanski narod, posebno Crkva u Albaniji, ostane jaka u vjeri u Isusa Krista, te da vjernici tog ispaćenog naroda mogu napokon slobodno i radosno očitovati svoju vjeru i ljubav prema Ocu sviju.

O. Mato RUSAN

Četrdeset godina svećenik

Na blagdan Gospina prikazanja, 21. studenog ove godine navršit će se 40 godina otkako je naš bengalski misionar otac Ante Gabrić zaređen za svećenika. I za tu zgodu zamolili smo ga da nam napiše za Glasnik mali osvrt na tu svoju godišnjicu. Pa evo što nam je napisao!

»Introibo ad altare Dei! — Pristupit ću k Božjem žrtveniku, k Bogu koji razveseljuje moju mladost!«

Toliko bih toga danas imao reći. No kako je to teško izreći, a još teže napisati sve misli srca u ovako velikim časovima!

I danas, nakon 40 godina svećeništva, ispunjaju me iste misli i isti osjećaji. Tog sam dana zapisao u svoj dnevnik: »U bijeloj albi, svijeća u desnoj ruci, misno odijelo u lijevoj. Tako nas je 16 ređenika stupalo prema glavnom oltaru. Petorica su odavle iz Indije, a ostali iz raznih krajeva svijeta. Obredi se odvijaju... »Da se dostojiš, Gospodine, ove svoje odabranike blagosloviti i posvetiti...« Polaganje biskupovih ruku na glavu svakome od nas, pomazanje ruku, doticanje kaleža... Ante, ti si svećenik! Snovi tvog djetinjstva i mladih dana sad su se ispunili. Svećenik si zauvijek! Gospodine, hvala Ti! Blagoslovi sve one koji su me doveli do Tvog oltara!« Blagoslovi i sve one koji su stajali iza mene kroz ovih 40 godina mog svećeničkog života! To je moja molitva na ovu sretnu godišnjicu svećeničkog mi ređenja u ovoj jubilarnoj godini Otkupljenja.

40 godina s Njime na Kalvariji! Koje li časti, koje li sreće! Od one mladomisničke godine sve do danas: jedna godina sretnija od druge. Svećeništvo je uistinu nešto vječno. Žrtvovati se za braću ljude, dijeliti milosti, dijeliti život, onaj vječni život, stotinama, tisućama. I mladima, i starima, i zdravima i bolesnima i umirućima. Bez umora — »kud god koracam hoću da bacam snopove zlatne svjetlosti!« I dajući, ne siromašim, nego postajem sve bogatiji i sve sretniji, a isto tako i povjerene mi duše.

»Quid retribuam Domino? — Što ću uzvratiti Gospodinu za sve što mi je dao? Uzet ću čašu spasenja i zazvat ću ime Gospodnje!«

Molim vas, draga braćo i sestre, prijatelji i dobročinitelji, da bismo svi mi zajedno prikazali taj kalež naših života kao zahvalu za bezbrojne Njegove milosti, te da bismo Njegovo sveto ime, u kojem je jedinom spasenje, mogli u ovoj svetoj jubilarnoj godini

NA BLAGDAN GOSPINA PRIKAZANJA, 21 STUDENOG 1943. OTAC ANTE JE ZAREĐEN ZA SVEĆENIKA U ISU. SOVAĆKOJ BOGOSLOVIJI U KURSEONGU

SVOJU MLADU MISU PROSLAVIO JE U SIROTIŠTU SV. MARGARETE U KURSEONGU. DJECA SU GA OKITILA VIJENCEM OD CVIJEĆA

Otkupljenja, navijestiti svakom srcu, čitavom svijetu, napose našoj dragoj Bengaliji i dragoj nam domovini Hrvatskoj!

Dodi Kraljevstvo Tvoje!

U svojim pismima otac Ante spominje tek kratko kako je proslavio svoj zlatni jubilej redovništva 30. srpnja ove godine. Više nam piše o svome radu, posebno na osnivanju nove misijske postaje Dišu Polli.

Zanima vas gdje i kako sam proslavio svoj zlatni jubilej redovništva. Proslavio sam ga u jednom malom selu svetom misom. Odslužio sam je na verandi male privremene kapelice sjedeći na hasuri uz mali oltar oko kojega su se smjestili naši katekumeni. Bilo je priprosto, ali od srca. Uistinu je bilo lijepo. Molite da bih do smrti ostao vjeran Isusu i dušama. Tolike duše čekaju još na naše molitve i žrtve. Koja li je sreća u ovom radu privađanja ljudskih srdaca Božjemu Srcu!

O kad bi to shvatili svi svećenici i redovnici i redovnice! Ali taj nesretni takozvani »moderni« duh tolikima je zavrtio glavama. Neprestano traže nešto novo. Redovnici i redovnice traže neko novo tumačenje svetih zavjeta. Jadnici i jadnice, zabasali su na tom novom putu. Izvukoše tri čavla svojih svetih zavjeta i — padoše s križa... Molimo se da samostane ponovo ispuni prava redovnička vjernost i revnost.

Ovdje je sve više posla. Nova se sela javljaju. Nova se misijska postaja polako diže. U početku to traži mnogo žrtava i žrtvica, no to i jest lijepo. To čovjeka neprestano podržava mladim i poletnim.

Krov se kapelice već diže. Sad je dosta teško raditi jer su počele tropske kiše. Ja, međutim, stanujem u jednoj napola srušenoj kući. Nije loše, moglo bi biti i gore. Bar donekle smo na suhom. Oko nas je sve pod vodom, napose rižina polja. No ima tu i mnogo zmija jer i one žele biti na suhom. Stoga sad ima mnogo slučajeva uboda zmija, pa sestre Majke Terezije imaju obilje posla. Međutim, hvala Bogu, sestre su sve unesrećene spasile. One imaju nekakav »crni kamen«. Razrežu mjesto zmijskog uboda te u tu ranu stave taj mali kamen. On se odmah sam od sebe prilijepi uz ranu, a kad je otrov isisan, on sam spadne iz rane. Nakon toga sestre ga stave u mlijeko, pa ga ponovo mogu upotrebljavati.

TIJEKOM SVOG SVEĆENIČKOG ŽIVOTA MNOGE JE POKRSTIO, NO I MNOGE JE OPREMIO ZA VJEČNOST. OVDJE KLEČI KRAJ JEDNOG UMIRUĆEG

Već sam prije pisao da smo ovdje oko te nove misijske postaje i u spomenutoj ruševnoj kući ubili dosta otrovnica. Ipak ih je još nekoliko ostalo po rupama. Neka sad na njih paze anđeli čuvari. Valja i njima ostaviti nešto posla...

Sad su mi najveća briga naši katekumeni, posebno njihova pouka u vjeri. A to je i najteža stvar, jer najveća većina ne zna ni čitati ni pisati, pa sve treba toliko puta ponavljati dok uspiju zapamtiti pojedine vjerske istine i glavne molitve.

Hvala dragom Bogu, imamo lijep broj duhovnih zvanja ovdje u ovoj našoj maloj župi. U Isusovački novicijat otišla su četiri mladića. I lijep broj djevojaka odlazi u novicijat raznih redovničkih zajednica. To nam je velika utjeha.

Ovdje vlada velika bijeda. Mnogi ljudi gladuju. Mi im nastojimo pomoći koliko god možemo. Nastojimo im posebno pomoći raznim poslovima. Ljudi žele raditi da tako zasluže ono što im je potrebno za život. No više puta nema posla, jer i ovdje vlada nezaposlenost, kao i drugdje u svijetu.

Pomolite se malo za te naše siromahe, za naše katekumene i za našu novu misijsku postaju, a i za oca Antu. Hvala svima koji su mi čestitali moj zlatni redovnički jubilej!

O. Ante GABRIĆ

Uz 50. godišnjicu misijskog rada

Naše misionarke u Indiji: sestra Silvina Mužić, sestra Ivana Stakor i sestra Emerika Šumak 9. studenog ove godine slave 50. godišnjicu svog misionarskog života i rada. O njihovu odlasku u misije i o prvim doživljajima u Indiji pisali smo prigodom njihove 50. godišnjice redovništva lani u ožujskom broju Glasnika. Stoga sad ne namjeravamo ponavljati što smo onda objavili. Odlučili smo se da objavimo crtice iz prvih godina misionarskog života sestre Silvine, koja je prvih 18 godina kao misionarka provela u našoj misiji Bošontiju. Stoga nije ništa čudno da se ona češće u mislima vraća u te prve godine svog misijskog rada. O tim svojim uspomenama napisala nam je mnogo crtica, a o njima pripovijeda tako živo kao da su se jučer dogodile. Pa evo jedne od njih!

SKUPINA MISIONARKI KOJE SU KRENULE U INDIJU 9. STUDENOG 1933. MEĐU NJIMA SU I S. SILVINA, S. IVANA I S. EMERIKA

ZAPOČINJE ŠKOLA U BOŠONTIJU

Ovdje u Bošontiju otvorile smo 8. lipnja 1934. godine školu za žensku djecu. Kiša je padala, ali to nije ništa smetalo djevojčice. Dolazile su sa svih strana, i to velike i male djevojke. A sve mokre do kože. Neke od njih već su navršile i 15 godina, a sve su došle da započnu prvi razred.

Naše prve udovice imale su puno posla jer nije bila šala skuhati riže za preko stotinu školske djece, za njihove mame i manju braću.

Kad su se, međutim, svi dosita najeli, nastala je prava parada. Majke su počele svlačiti svoju djecu ponavljajući: »To je moj sari, to je moja haljina, to su bracine hlačice. . .« I djeca su nam ostala upravo gola po kutovima. Otišla sam poglavarici pa sam joj rekla što se dogodilo i upitala je što ćemo sad i gdje ćemo naći tolika odijela da svu tu djecu obučemo. Kad je ona to vidjela, uzviknula je: »Takvo nešto još nisam doživjela!« A bila je već više godina u Indiji.

Ja sam brzo napisala ceduljicu našim misionarima ocu Mesariću i Vizjaku: »Što ćemo s djecom? Sva su gola i mokra u školi, a mi nemamo nikakvih odijela!«

Oni su došli i donijeli preko stotinu komada sarija. Tako smo napokon mogle obući tu jadnu sirotinju.

U POTRAZI ZA HRANOM

Svaki početak je težak, pa je i nama tako bilo u Bošontiju. Prvo zbog neznanja bengalskog jezika; a drugo zbog velikog siromaštva. Uza sve to bile smo vesele. A ja, kako sam po naravi bila uvijek živa, uvijek sam bila spremna na kakvu avanturu.

Jednog dana reče mi poglavarica: »Danas nemamo ništa što bismo skuhali za ručak, a nemamo ni drva za loženje!« Ja sam joj odmah odgovorila: »Majko, nemojte se zbog toga ništa uznemirivati. Ja sam u selu vidjela kako ljudi lože vatru travom i kravskom balegom. Ja ću poći s djecom u polje brati travu i suhu balegu. Manja će djeca hvatati ribe po močvarama, dok ću ja s većim djevojkama tra-

SESTRA SILVINA MEĐU VJERNICIMA PRED CRKVOM U BOŠONTIJU. NA TOJ MISIJSKOJ POSTAJI SESTRA JE PROBORAVILA 18 GODINA

žiti korijenje močvarnih biljaka. To je slično krumpirima, samo ima nešto drukčiji okus.«

Poglavarica mi se nasmijala govoreći mi: »Dobro, dobro, idite!« Ja sam uzela nekoliko djece i svoju dragu pratilicu Sabinu i veselo smo se uputile u polje natječući se tko će više nabrati i korijenja i trave za loženje. Manje djevojčice nahvatale su mnogo riba, a mi smo uspjele nabrati lijepog korijenja i trave i kravske suhe balege. Tad sam rekla djeci: »Hajdmo, djeco, kući! Danas ćemo imati lijep ručak!«

Kad smo došli kući, naša nam se poglavarica smijala tako da su joj od smijeha suze tekle niz lice.

No tom zgodom mogla sam ja i stradati. Naišla sam na lisičje leglo u kojem se nalazilo nekih desetak mladih lisica. Još nikad nisam tako izbliza vidjela lisice. Bile su uistinu krasne. Kad smo naišle do njih, počele su pred nama bježati. A ja sam potrčala za njima da bar jednu uhvatim. Sabina je vikala za mnom da to ne činim, ali ja nisam slušala. I kad sam već jednu lisicu gotovo uhvatila, noga mi se zaplela u travu i pala sam. Tad Sabina poviče: »Hvala Bogu! Oh, sestro, što vi to radite? Znate li, da ste uhvatili lisicu, ona bi vas ugrizla i nakon nekoliko dana umrli biste od tog ujeda. Vi ne znate kako su te životinje opasne.« Tad sam obećala sebi i njoj da ću ubuduće biti razboritija.

POŽAR

Godine 1935. dogodila nam se velika nesreća. U mjesecu siječnju kupile smo nešto više riže da nas bar nekoliko mjeseci ne pohodi glad. U to vrijeme riža je jeftinija. Kupljenu rižu spremile smo u spremište koje se nalazilo između dječje kuhinje i kuće za udovice. U to vrijeme imale smo kod sebe već 17 udovica. Naš otac Mesarić doveo nam je svaku sirotu koju je našao dok je obilazio pojedina sela naše misije.

Mi smo htjele učiti naše djevojke da budu marljive i čiste domaćice. Stoga su svaki tjedan morale opkuhavati svoje rublje. U ožujku su one jednog dana naložile vatru da opet to učine. No kako nismo imale ni drva ni ugljena, uvijek smo za to upotrebljavale suhu travu i svakojako smeće. Odjednom je počeo puhati jak vetar i odnio nešto goruće trave na krov koji je bio od slame. Začas je planula cijela kuća. U kratko vrijeme sve nam je izgorjelo. I riža nam je stradala. Bila je sva crna i pečena. Tako smo u jednom času opet ostale sirote. Morale smo iz dana u dan tražiti što ćemo jesti.

Eto, Kćeri Križa ne mogu biti bez križa.

POHODILA NAS JE KOLERA

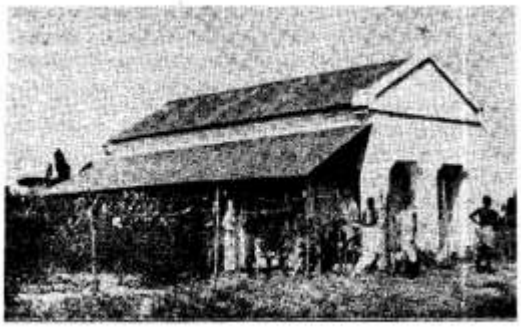
Iste te godine pohodila nas je epidemija kolere. Ljudi su od nje padali kao što pada lišće u jesen.

Jednog poslijepodneva u ožujku bila sam veoma umorna, pa sam se htjela malo odmoriti u svojoj sobi. No tek što sam se spremila da malo legnem, pokuca mi na vrata jedna naša sestra i reče mi: »Donijeli su jednog čovjeka koji je obolio od kolere. Dođite brzo!« Budući da je to bio moj prvi bolesnik koji je obolio od kolere, strašno sam se prepala. Već prije sam mnogo čula o toj strašnoj bolesti kako je opasna. Od straha su mi čak i koljena drhtala. No nema druge, treba poći u ime Božje.

Tom čovjeku moglo je biti oko 30 godina, po zanimanju je bio stolar, a po vjeri bio je hindu. Ljudi koji su ga doveli odmah su pobjegli, a njega ostavili sama. Hajde, Silvina, prihvati se posla! Dala sam mu ono što sam imala za tu bolest najbolje, lijek »Hycol«. Nakon što sam mu dala taj lijek, prestao je povraćati i grčevi su mu popustili. Bilo mu je mnogo bolje. Ali sad bi ga trebalo pomalo hraniti, no on kao hindu neće uzimati našu hranu, a od njegovih nema nikoga blizu. Nastojala sam mu rastumačiti da će umrijeti ako neće od nas uzeti nikakve hrane. On mi je odgovorio: »Ma, pričekajte do sutra. Možda će netko od mojih doći.« Međutim, nije nitko došao. Kad sam iduće jutro došla, vidjela sam da taj jadnik neće dugo živjeti, »oprala sam mu glavu« i spremila ga za sretan put u vječnost. Još sam ga upitala: »Hoćeš li jednu šalicu kave?« Odgovorio mi je: »Donesite!« No kad sam se vratila, njegove su oči bile već ukočene. Samo mi se nasmiješio i izdahnuo.

Budući da nismo mogle dobiti nikoga od njegovih, to smo mi same ponijele njegovo tijelo do rijeke Gangesa i spustile ga u vodu. Ganges je, naime, hindusima sveta rijeka.

Od tog dana više se nisam bojala kolere. Svaki dan sam obilazila bolesnike po se-

DISPANZER SESTRE SILVINE U BOSONTIJU

lima i dijelila im lijek i davala im injekcije te ih tješila i hrabrila.

Međutim, jedne noći iznenada sam se probudila osjetivši strašne grčeve u nogama i rukama i želucu. Tad si reknem: »Silvino, to ti je kolera! Ona je, eto, i tebe našla!« Što ću sad? Nekako se izvučem iz kreveta, pogledam na sat. Bio je jedan sat poslije ponoći. Pomislim: ako zovem svoje sestre, one će se uplašiti. Hoću li moći sama dolje po stubama da ne padnem? Na kraju sam odlučila da odem bosa posve tiho da nikoga ne probudim. Dolje pod stubama je spavao naš dobri stari kuhar Pavao. On se probudio i uplašio, kleknuo je na svom krevetu i počeo glasno moliti. Nisam mislila da se on uplašio mene, pa sam tiho prešla preko u našu sobu, uzela sam veliku čašu Hycola, najbolji i najsigurniji lijek protiv kolere. Onda sam uzela još jednu čašu tog lijeka sa sobom ako bi mi slučajno trebao, i onda sam se vratila u svoju sobu. Naš Pavao se još uvijek molio. Tad sam pomislila: uistinu je to dobar vjernik! Legla sam u krevet, grčevi su posve popustili, i ja sam zaspala i spavala sam sve dok nije ujutro zvono dalo znak da treba ustati. Otvorila sam oči, osjećala sam se posve dobro. Hvala Bogu, još sam živa!

O tome što mi se u noći dogodilo nisam htjela ništa reći da se sestre ne bi uplašile. Ali naš Pavao počeo je pripovijedati

Od tog vremena postala sam glasovita »Ma«, majka, koja liječi sve bolesti. I sve u većem broju dolazili su u moju ambulantu bolesnici sa svih strana i tražili moju pomoć i moj blagoslov. A ja sam im pružala jedno i drugo koliko sam više mogla.

S. Silvina MUŽIĆ

Poslovi br. Ilije

Uza svu skupoću i uza sve teže pronalaženje građevnog materijala brat Ilija Dilber ima toliko posla da je prisiljen započinjati graditi nove objekte još prije negoli je dospio dovršiti prijašnje. To traži nagli razvoj zambijske Crkve. O tome nam on piše i u ovom svom pismu.

Kako iz dana u dan broj vjernika raste, tako raste i potreba za novim crkvama, novim župnim centrima. A s brojem vjernika naglo raste i broj duhovnih zvanja i svećeničkih i redovničkih. Dva bogoslovna sjemeništa već su prepuna. Bogoslovno sjemenište u Lusaki, koje je otvoreno tek prije nekoliko godina, treba dograđivati i proširivati. Ove godine treba doći 18 novih bogoslova, a mjesta je još samo za 12 njih.

Zambijski su biskupi odlučili da mladi bogoslovski kandidati dobiju što dublju duhovnu podlogu. Stoga žele da uvedu između filozofskih i teoloških nauka godinu dana posebne duhovne izgradnje. Stoga su dali izraditi plan za taj duhovni centar. Meni su već nekoliko puta nudili da preuzmem gradnju tog centra, ali nisam se usudio prihvatiti taj posao. Smatram da je to prevelik pothvat za moje radnike. Savjetovao sam da to povjere jednom većem građevinskom poduzeću.

I redovnička se zvanja množe pa domaće redovnice preuzimaju sve više apostolskih poslova. One redovnice kojima smo prošle godine sagradili samostan i novicijat u mjestu Kasisi, a zovu se »Služavke Bl. Dj. Marije«, u prva četiri mjeseca ove godine preuzele su tri nova područja svog apostolata. Pošle su na sjever Zambije i preuzele su tri župe u biskupiji Mbala. Za njih smo počeli priprave za gradnju samostana u predgrađu grada Kabwe zvanom Lukanga. Uz taj samostan podignut ćemo i kapelu koja će služiti ne samo njima nego i okolnim vjernicima.

Za spomenuti duhovni centar za duhovnu izgradnju bogoslova obećao sam da ću se pobrinuti za vodu. Stoga moram najprije pronaći gdje se nalazi voda pod zemljom, pa ćemo onda tu bušiti, zatim ćemo postaviti pumpe i načiniti rezervoare za vodu.

Kako vidite, Iliji ne manjka posla. Sjetite ga se u molitvi da mu Gospodin dade snage da sve to mogne izvršiti.

Ilija DILBER

Lažna kulminacija sreće

Da, svi su protiv mene, svi.

A jučer? Još jučer sve je bilo lijepo i sve je bilo drago. Ponekad sam bila vesela, radosna, ali nikada do kraja zadovoljna. I dok sam nečujno padala u predivan, već poznati miris proljeća, doživjela sam vrhunac lažne sreće. Vjetar mi je mrsio kosu i svirajući dragu mi melodiju, vraćao me staroj zvijezdi života. Duša mi je zatreperila, srce jače zakucalo. Osjetila sam kako se u meni nešto slomilo.

Korak po korak, kroz maglu sjećanja vraćala sam se u prošlost. Iako me tada nitko nije volio, i uvijek sam bila sama, posve sama, bila sam ipak sretna.

Pusti, pusti me sad, hoću jedan trenutak, samo jedan tren, da se bacim u zagrljaj davno izgubljene sreće. Rađa se novo sunce, novi dan. Osjećam Nekog kraj sebe. Nečija me ruka nježno hvata i vodi dalje niz rijeku života ... Oh, da! Isuse, to si Ti! Hvala Ti! Oprosti mi, molim Te, oprosti! Ja sam bila umrla, a sada sam oživjela. Ja sam uvenula i ponovo procvjetala. Ugasla, i opet se razbuktala.

Spoznala sam što je istina. O Ti, Svjetioniče mog života, Ti zlatna Zvijezdo moga neba!

Tražila sam Te u oceanu svoje svijesti. Dugo su me zapljuskivali valovi tamni kao sumnja i blještavi poput snijega. Tražila sam Te u blještavilu lažnih obećanja i u svojim idealima nestalim poput valova. A Ti, jedini Ideal, bio si tu kraj mene, uza me, u meni, a nisam Te zapazila. Oprosti!

Mene nitko ne voli! Ni mekana travka, ni šareni leptir, ni lagana pahuljica. Ne, nitko me ne voli!

Travka se savija pod mojim koracima, leptir se plaši mog dolaska, a pahuljica se na mom dlanu pretvara u suzu. Ne, nitko me ne voli!

Hoće li me ikad isto upitati: »Zašto si tužna? Odakle suze u tvom oku? Zašto je veo žalosti prekrio tvoje lice?«

Potonule su moje lađe. Svi me ostaviše. Gdje su sada moji prijatelji, moji davni drugovi?

I nježni bijeli i ružičasti pupoljci otvaraju se i šapuću mi: »O Jeleno, pa proljeće ne traje vječno!«

Bol i suze, patnja i rug, to su moje druge.

Ne! Postoji NETKO tko me voli više od tebe, travko mekana, leptiru šareni i pahuljice lagana! Postoji NETKO tko me voli više od vas, prijatelji i drugovi!

I dok ptice pjevaju, i dok se budi novo proljeće, i dok vjetar obavija moje umorno tijelo, i dok me miris cvijeća opija, ja se ponovo predajem Tebi, sreće moja!

Lepeza sreće i ljubavi širi se blještavim sjajem nad mojim ponovo rođenim životom. Kroz žile mi radost struji. Opijena zanosom proljeća, bacam se u Tvoj vječni zagrljaj, Bože! A miris, taj divan miris cvijeća i proljeća, vuče me natrag, natrag u vrijeme koje teče i odmiče.

Ponekad zastanem u toj bučnoj vrevi života i pitam se što sam i kamo idem? Vlak života juri, a ja, ja sam samo jedan putnik na peronu. Živim u svijetu neostvarenih snova, u svijetu svojih ideala života i ljubavi.

Živim sad, da se ponovo rodim!

Voljela bih da se poslije smrti pojavim kao ptica laganih krila, kao cvijet mekih latica, kao kap rose na listu. Voljela bih da nepoznata promatram čovjeka, čovjeka, čovjeka ... sve ljude.

I dok bi mi se jedni divili, drugi bi me prezirali. I opet bih morala čas da se smijem, a čas da plačem. Opet bih morala trpjeti, opet bi mi bol kidala srce.

Kristalna suza zablješti u mom oku. O, čovječe, zašto si tako okrutan, tako tvrd? Zašto u tebi uvijek mržnja nadvlada ljubav? Zašto? Zašto ti je srce tako nemirno, glas tako tmuran? Čovječe, ti treba da si čovjek, čovjek koji voli ...!

Ne, neću više vjerovati u ta lažna, prazna prijateljska obećanja! Neću da me više zavede ta luda igra mladosti, pa da Ti opet okrenem leđa, već želim, Bože, opet biti tvoja, vječno tvoja, jer ja sam samo putnik sa perona, jadni mali putnik u prolazu.

Da li se mogu vratiti oni izgubljeni dani? Mogu li se opet probuditi sva ona srebrna proljeća što su zaspala duboko u meni?

Jelena Ž.

Oglasi

KNJIGE

ŽELIM SE PROMIJENITI, Christa Meves, dvobojni omot, cijena 150 d, tvrdi uvez 250 d. U knjizi popularna njemačka spisateljica govori o potrebnoj promjeni da se pomogne oboljelom od infarkta. Kao psiholog i praktična kršćanka stvar prožima bogatom psihologijom i življenom vjerom.

SVJETLO PLANINA, Franz Weiser. Novo izdanje. Trobojni omot. Cijena 120 d. — Jedna od najljepših knjiga za mladež.

SVEĆENIK KRVAVE HALJINE, Raoul de Navéry. Novo izdanje. Dvobojni omot. — Jedna od najčitanijih knjiga u nas. — Narudžba za ove knjige: Knjižnica U PRAVI TRENUTAK, Strossmayerov trg 5, 54400 Đakovo.

Kod KRŠĆANSKE SADAŠNJOSTI, Marulićev trg 14, ZAGREB, pp 434 možete naručiti slijedeće četiri knjige.

Ivan Golub: **JURAJ KRIŽANIĆ,** Sabrana građa (fototipski pretisak). Cijena 1.500 d.

IZABRANA PITANJA KRISTOLOGIJE, Papinska međunarodna teološka komisija, Biblioteka Dokumenti, br. 66. Cijena 60 d.

JONA NA RASKRŠĆU, Mak Srdanac, Biblioteka Metanoja br. 67. Cijena 220 d.

U ZEMLJI ŽIVIH, Ljiljana Matković-Vlašić. S ilustracijama Ivana Lackovića-Croate. Knjiga sadrži 26 eseja iz autoričinih iskustava vjere kroz susrete i putovanja po velikom dijelu svijeta. Broširano, strana 108, cijena 200 d.

BOŽIĆNI I DRUGI IGROKAZI, Ivan Zirdum. Igrokaza ima 25, a umnoženi su ciklo-strojem. Cijena pojedinom igrokazu je 60 d., a svima zajedno uvezanim u četiri sveska 1500 d. — Narudžbe: Ivan Zirdum, 54415 Đ. Selci.

DANICA, HRVATSKI KATOLIČKI KALENDAR za 1984. godinu. — Izdavač: Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, Trg Kralja Tomislava 21, ZAGREB.

Tko želi u društvu svetaca provesti mjesec studeni neka nabavi knjigu **S DUHOVNIM VELIKANIMA KROZ STUDENI.** Cijena je 200 din.

Štovateljima Srca Isusova preporučujemo **životopis SVETE MARGARETE ALACOQUE,** po kojoj je Isus objavio svoje Srce svijetu i obećao preobilne milosti. Cijena je 70 din.

Svakome će mnogo pomoći da si predstavi mjesta i okolnosti u kojima je živio, javno djelovao i umro na križu Gospodin Isus ako pročita knjigu **PORUKA SVETIH MJESTA I DOGAĐAJA.** Cijena 70 din.

Mladima i vjeroučiteljima toplo preporučujemo knjigu Jurja Gusića koja je izašla iz tiska ovog ljeta pod naslovom **MLADI NA KRISTOVU PUTU.** U njoj je na lak način prikazano kako će mladi u svom životu ostvariti obećanje svoga krštenja. Knjiga je prikladna i za vjeronauk za mlade od 15. godina naviše. Ima oko 400 stranica, 14 slika u tekstu i četverobojni omot. Cijena je 400 din.

Djevojke, koje još nisu pročitale knjigu Jurja Gusića **DJEVOJKO, ZNAŠ LI LJUBITI?** u njoj će naći smjernice kako će sačuvati čisto srce i pomalo se pripraviti na brak po Božjem zakonu. Cijena je 100 din.

Svima će veoma dobro doći moderan molitvenik **SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE,** koji je dosad doživio 11 izdanja. Cijena mu je 200 din.

Za one koji slabije vide i starije osobe postoji molitvenik **SRCE ISUSOVO UFANJE NAŠE,** tiskan velikim slovima i veoma ukusno uređen. Cijena je 150 din.

Sve ove knjige naručuju se na adresu: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Tko naručuje poštom uz cijenu knjige treba doplatiti i poštarinu.

DUHOVNE VJEŽBE ZA ODRASLE

Na Fratrovcu 38 (u Zagrebu iza Mirogoja) do kraja ove 1983. godine predviđena su još dva tečaja duhovnih vježba za odrasle prema slijedećem rasporedu:
Od 11. do 13. studenog (za sudionike preko 50 godina).
Od 2. do 4. prosinca (za sudionike ispod 50 godina).

Koji žele obaviti duhovne vježbe, neka se unaprijed jave na adresu: Stjepan Kuzmić — Fratrovac 38 - 41000 ZAGREB

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...sv. Antunu i bl. Leopoldu na primljenim milostima. — Marica Katić, Frkljevci

...za sve milosti. — Ana Matijašević, Bajčići

...i Gospi od brze pomoći na pomoći u velikoj opasnosti. — Guštek Prugovečki, Bedenica

...i Petru Barbariću za uslišane molitve. — S. M., Veprinac

...i svima svetima što mi je unuk spašen u teškoj prometnoj nesreći. — Baka

...za zdravlje kao i za kćerkino zaposlenje. — Eva B., Privlaka

...Isusovim ranama i Gospi Lurdskoj za ozdravljenje neizlječive bolesti. — Baka, Ljubeščica

...Gospi od brze pomoći i bl. Leopoldu što sam izbjegla operaciju te na ukazanim milostima. — Eva Vranić, Retkovci

...Gospi Karmelskoj za mnoge milosti. — I. D., Orlovac

...i bl. Leopoldu za poboljšanje zdravlja. — M. H., Varaždin

...Gospi Sinjskoj i bl. Leopoldu za unukovo ozdravljenje. — S. M., Feričanci

...Gospi od brze pomoći, sv. Josipu i Ivanu Mertzu što mi je unuk dobio zaposlenje. — Baka, Piškorevci

...i svima svetima na sretnoj operaciji uz preporuku za čitavu familiju. — Marija Sedej, Biškupci

...Gospi Lurdskoj, sv. Roku i Petru Barbariću za sretno uspjelu operaciju.

...i sv. Anti na primljenoj milosti. — Zora Stuparić, Njemačka

...sv. Antunu i sv. Nikoli Taveliću za zdravlje i za dobar uspjeh kćerke u školi. — Ž.K.Š.

...Majci Božjoj Bistričkoj, sv. Antunu i svima svetima za ozdravljenje očiju. — N. P.A.

...i sv. Josipu za brzu pomoć. — M.F., Zagreb

...i Kraljici Mira Međugorskoj za sretnu, a vrlo tešku operaciju moga nećaka. — M. Hulenić, Zagreb

...Gospi iz Međugorja i sv. Antunu što mi je zacijelila rana na licu. — Matija Šimudvarac, Beč

...Gospi od kamenitih vrata i sv. Antunu za muževo zdravlje. — M.K., Majkovi

...uz preporuku sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Nikoli Taveliću da se živ i zdrav vratim u domovinu i da dobijem invalidsku penziju. — Franjo Jovanovac, Stammheim

...Majci Božjoj Međugorskoj, bl. Leopoldu i o Vendelinu za muževo ozdravljenje. — Dragana Šćulac, Turan

...i Predr. Krvi Isusovoj na velikoj milosti. — J. Pavišić, Vel. Gorica

...i Majci Božjoj što je štujemo po raznim prošteništima za ozdravljenje iza četiri teške operacije. — M.R.B.

...za primljene milosti. — H. Lj., Virje

...za sinovo zdravlje kao i za sve milosti što sam ih primila kroz 73 godine života. — Vlatka Janeš, Gerovo

...i sv. Antunu što sam našla izgubljenu stvar. — Pavao i Barica Cuvaj, Strizivojna

...i Gospi od brze pomoći za ozdravljenje i za mnoge milosti. — J.R., Sikirevci

...sv. Josipu, sv. Antunu i sv. Nikoli Taveliću za ozdravljenje moga sina. — Kata Petrić, Sl. Šamac

...i Ivanu Merzu za uslišanu molitvu, za sretno položen diplomski ispit i za nađeno zaposlenje za sina te za moje zdravlje. — Marica Zerec, Sv. Ivan Zelina

...za sretno nađenu izgubljenu stvar. — Ana Bočkaj Kutjevo

ZAHVALNICE MAJCI KLAUDIJI

...za riješenje nekih obiteljskih problema. — Baka

...za mir i slogu u obitelji. — Dominka Pokupec, Varaždin

...za ozdravljenje moje majke. — Eva Kovačev, Dubovica

...i biskupu Langu što mi se sestra nakon 20. g. ispovijedila. — N. N., Dubrava

...što sam uslišena u molbi za jedno zvanje. — S. Mirjam Šurjan, Varaždin

...i bl. Leopoldu za ozdravljenje bez operacije. — R. i A. L., Rijeka

...za utjehu iza sestrine smrti. — Anika Sekulić-Bauer, Francuska

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Josip Engling

Piše: Izidor JEDVAJ

»Ovome bi bolje bilo da je pošao za seoskog slugu, nego što je došao u gimnaziju.« Tako se izrazio jedan đak gledajući svog kolegu iz razreda, 14-godišnjeg Josipa Englinga koji je morao poći da na ploči ispiše svoje ime i prezime koje profesor nije mogao razumjeti zbog Josipovog lošeg izgovora. Kad je želio govoriti, jezik mu se zamrsio kao zauzlani konci njegova oca, seoskog krojača. Visok, tanak, izobličenih grudiju i leđa, Josip nikoga nije privlačio. Bolest iz ranog djetinstva ostavila je na njemu previše tragova. Samo pronicavo oko vještog i pobožnog odgojitelja o. J. Kentenicha zapazilo je u nezgrapnom dječaku veoma plemenitu dušu sklonu velikim idealima. Njemu se Josip povjerio i očitovao mu da želi stupiti u red Palotinaca, svršiti škole, postati svećenik i poći kao misionar u Afriku. Malo je bilo nade za te planove, ali će vrijeme pokazati kamo milost zove tog dječaka.

Josip je samoizgradnju shvatio veoma ozbiljno. U njegovoj bilježnici nalazimo što je zapisano pod duhovnim vježbama 1915: »Ja želim postati svet! Želim radije umrijeti nego ikad Boga grijehom uvrijediti. Želim biti savjestan u svemu do zadnjih sitnica. Želim postati svima sve i potpuno Marijino vlasništvo!«

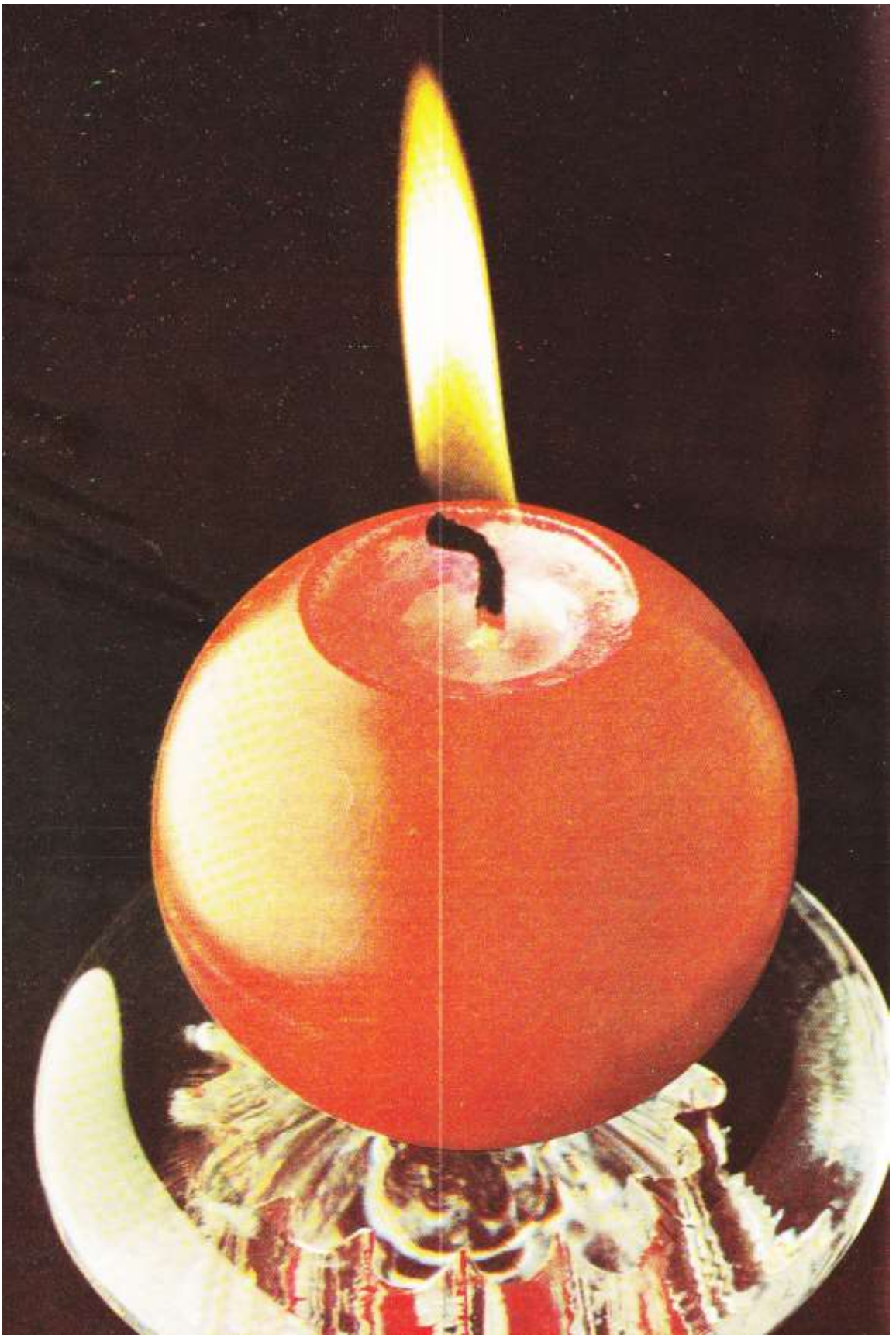
Nije to bio samo mladenački zanos za nečim lijepim. Iza tih odlukao stajao je Josip svojim uvjerenjem i životnim nastojanjem. Njegovo osnovno pitanje te životne dobi je bilo: »Što mi je činiti da bih došao u nebo?« Sam je sebi odgovarao: »Ustrajan samoodgoj, neprestano samosvladavanje, odupiranje strasti, jačanje volje, dnevno ispitivanje savjesti . . .« Zar itko od nas ima bolji i uspješniji način?

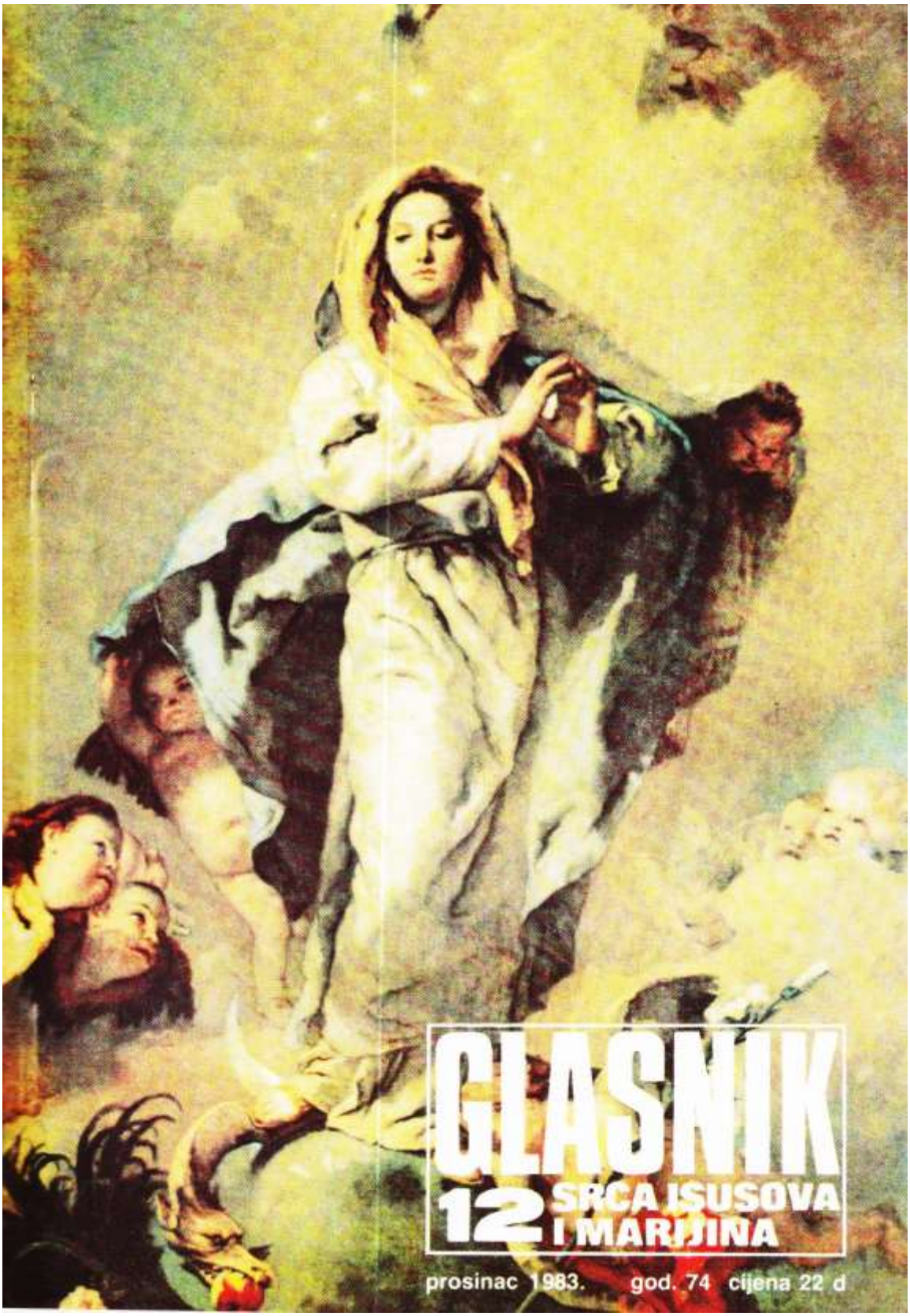
Da mu planovi ne bi ostali samo na papiru, izabire za svoju voditeljicu, zaštitnicu i savjetnicu upravo Mariju, Majku Božju, koju jednostavno naziva Majčica.

Evropom je bjesnio dotad najstrašniji rat, Prvi svjetski. I Josip je morao obući uniformu. U vojsci je obavljao bolničarsku službu. Ranjenike je spasavao uz najveću opasnost za vlastiti život i toliko se kao bolničar odlikovao da je dobio i medalju za priznanje hrabrosti.

U tim stravičnim danima, kad su frontom sijevale granate i klalo se u rovovima, Josip vodi svoj dnevnik. Iz njega vidimo kako njegova duša sazrijeva. Više nema ni traga izrazima: ja, hoću, moram, . . . Do izražaja dolazi sve više nježna molitva i duboka povezanost s Isusom i Gospom. Mariji se posve predaje i od Nje sve očekuje. Ona ga je vodila takvim putem da će se moći junački suočiti sa smrću. Njegov kolega priča o zadnjem razgovoru s njim: »Sjedio je pokraj mene. Na groblju su upravo kopali grobove za pale vojnike. On pokaže onamo rukom i reče: 'Evo, tamo kopaju grob upravo za mene. Ove noći Majka će Božja primiti i moju žrtvu!' rekao je posve mirno. Te iste večeri pao je u paljbi engleskih topova prilazeći jednom ranjeniku da ga spasi.

GLASNIK

12 SRCA ISUSOVA I MARIJINA

prosinac 1983. god. 74 cijena 22 d

Na naslovnoj strani:

BEZGRJEŠNA (Naslikao: TIEPOLO, 1686—1770)

Na zadnjoj strani:

LJEPOTA STVORENJA GOVORI O LJEPOTI I MUDROSTI NJIHOVA STVORITELJA

Naša nada

Ti si, o Marijo, naša Majka bez grijeha, u tebe polažemo svu svoju nadu.

Ti si bez grijeha jer je grijeh nas zarobio.

Ti si puna milosti jer smo mi bez milosti.

Ti si majka Spasiteljeva jer je nama potrebno spasenje.

Ti si naša Odvjetnica i Posrednica jer se mi zbog grijeha ne usuđujemo stati pred Božje Veličanstvo.

O Marijo, ne zaboravi da te Bog stvorio velikom zbog naše slabosti.

Spasi nas!

Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje: Hrvatska pokrajina Družbe Isusove. — Glavni i odgovorni urednik Valentin Miklobušec. — Uredničko vijeće: Josip Antolović, Pero Bulat, Juraj Gusić, Miro Jurić, Stjepan Kuzmić, Valentin Miklobušec i Mato Rusan. — Likovno-grafička oprema: Ivo Vrtarić. — Tehnički urednik: Miro Jurić. — Adresa uredništva i uprave: Palmotićeva 31, 41001 Zagreb, pp 699, telefon (041) 441-636. — Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod. — Cijena pojedinog broja 22 d. — Godišnja pretplata 264 d. — Skupne narudžbe od deset primjeraka naviše dobivaju 10 posto popusta. — Pretplatu šaljite poštanskom uputnicom na adresu: Uprava Glasnika, 41001 Zagreb, pp. 699. — Poštarina je plaćena u gotovom. — Rukopise ne vraćamo.

Urednikova riječ

Dani su sve kraći. Večeri dolaze brzo i traju sve dulje, osobito kad nam bude isključena struja. Djeca si tada mogu lakše dočarati prošlost svojih prabaka koje su za dugih zimskih večeri prele kod petrolejke, a oko njih su se prićale priče i dosjetke. Obitelj je bila na okupu uz toplu peć. Nisu ni te večeri uvijek bile ni lijepe ni idilične, pogotovo kad je bio rat, harala bolest, vladala glad. Čovjek je s mukom stvorio bolje uvjete života i osvijetljen dom, ali se svaki dan može uvjeriti da to nije dosta. Ako mu srce nije rasvijetljeno vjerom, ožareno ljubavlju, utvrđeno nadom, svaki se čas možemo vratiti u špiljske uvjete života, gdje je čovjek čovjeku vuk a ne brat. Zar nam o tom ne svjedoči i građanski rat u Libanonu?

Čemu se možemo nadati uz život mladih o kakvom nam pišu čitaoci Glasnika, uz atomsko oružje koje se gomila na sve strane, uz alkoholizam koji nam razara generaciju za generacijom? Čovjek je uistinu zarobljenik grijeha od kojega ga može izbaviti samo Krist. On zato i dolazi. S Njime nam sviće nova zora, budi se nova nada. Nama Ga je čekati ustrajući u molitvi s Marijom, Majkom njegovom, bezgrješnom, poniznom i vjernom. Ona nam je spremna brzo priteći u pomoć. O svemu tome u ovom broju Glasnika.

A sada još nešto o Glasniku: s ovim brojem navršava se 74. godina njegova izlaženja, 91. kako se kao Glasnik Kristove ljubavi pojavio u Hrvatskom narodu. Mnogi su s njime rasli i po njemu u Krista urasli. To, i samo to, želi Glasnik i danas i uvijek. Svima koji su i ove godine na tome radili i u tome suradivali, iskreno hvala.

Nadamo se da ćete nas shvatiti kad vam javimo da će Glasnik u slijedećoj godini biti skuplji. Pojedinačni primjerak stajat će 30 dinara, a godišnja pretplata 360 dinara. Zbog velikih tiskarskih i poštanskih poskupljenja cijena ne može biti niža. Na kraju vam želimo plodnu pripravu za Božić, kada ćete opet dobiti novi broj, božićni Glasnik.

GLASNIK SRCA ISUSOVA I MARIJINA

GOD. 74. • PROSINAC 1983. BR. 12

SADRŽAJ

SVIĆE NOVA ZORA, V. Miklobušec — — — — — — 402
SRCE ISUSOVO OBEĆAJE MILOST SKRUŠENE SMRTI, S. Cetinić — — — — — — 404
BISERI SRCA MARIJINA: BEZGRJEŠNOST — SVETOST, A. Katalinić — — — — — 405
IŠČEKIVANJE I NADA, R. Grgec 406
DOKIDANJE ATOMSKOG ORUŽJA, J. Antolović — — — — 407
U MOLITVI USTRAJTE!, F. Kuharić — — — — — — 408
SJEMENIŠTARCI I NJIHOVO ZVANJE, S. Kuzmić — — — 410
ALKOHOL JE TREĆI, ALI ..., U. G. — — — — — — 412
NAŠA SEOSKA RASPELA, J. Kolar — — — — — — 413
NAŠ KARDINAL KOD GOSPE OD BRZE POMOĆI, Miro — — — 414
KAKO POMOĆI ŽENI MUŽA PIJANCA?, I. Fuček — — — 416
PO EUHARISTIJI DO HEROJSKE SMRTI, P. Ribinski — — — 418
BISER MOGA ŽIVOTA, M. Grozaj — — — — — — 419
POSJET GOSPI OD SUZA, S. Kušan — — — — — — 420
PETRU DIMITRIU O PAPI, S. Bošnjak — — — — — 421
RADNICI U TREĆEM SVIJETU, M. Rusan — — — — — 422
IZMEĐU MARIA POLLIJA I ĐIŠU POLLIJA, A. Gabrić — — — 423
ČESTITKE OCU ANTI ZA NJEGOV ZLATNI JUBILEJ — — 424
DOBRI GOSPAR IVES, V. Pribanić — — — — — — 428
BORAC I POBJEDNIK, I. Jedvaj 431

Hvala na pismu

DOPIS BEZ POTPISA

Vi ćete razumjeti zašto moram ostati anonimna. Mi prosvjetari, kako nas danas zovu, imamo svakakva iskustva, pogotovo mi iz malih mjesta gdje se na lice navlače tri maske.

Čekajući svog sina na izlazu iz škole (sada ide drugi srednje u gradu!), zgrozila sam se nad prizorom koji sam gledala iz auta i slušala kroz otvorena vrata. Pa to su još djeca! Jedva su pregazili šesnaestu. Razumijem galamu i đačku radost. Tà, petak je navečer! Ali tako krčmarski zagrljeni dječaci i curice na izlazu iz škole! Takav rječnik, takvi prosti izrazi, psovke, tako slobodno (razuzdano!) ponašanje među njima, takva bliskost kao da se poznaju već godinama . . .

Nemojte misliti da sam ja nekakva bogomoljka koja ne može čuti nijednu »slanjiu«. Ni govora! Ja, nažalost, ne idem u crkvu i mnogo sam toga zanemarila što bih morala činiti, ali ovome se nisam nadala!

Možda ja previše idealiziram završne osnovce s kojima najviše radim? Vidim u njima dobru djecu koja rastu. Ali ako će i oni za jednu godinu prerasti u takve fakine i fakinke, onda smo i mi prosvjetari negdje teško zatajili. Ili to mora tako biti? Ne, samo to mi nemojte reći! To ne mogu vjerovati!...

Imam dojam da je Crkva stoput više u pravu sa svojim strogim zahtjevima u odgoju, negoli sve naše teorije o slobodnom odgoju . . .

Nema sumnje da će se svaki imalo kulturan i etičan čovjek zgroziti nad koječim što vidi kod današnje mladeži, pa i djece. No, pazimo dobro. I oni koje ste vi, gospođo, promatrala na izlazu iz škole svoga sina, već petnaest godina su pod utjecajem svojih roditelja. Bile su s njima i »tete« u vrtiću. Već desetu godinu utječu na njih nastavnici, knjige, filmovi, stripovi, ulica, društvo...

Jeste li igdje među silnim plakatima i parolama koje »rese« naše fasade zapazili onu na kojoj piše: »Psovka je izraz nekulture!« »Hoćemo rječnik dostojan čovjeka!« »Ne zagađuj zrak prostim izrazima!« Nema takvih plakata ni parola. Nitko se ne usuđuje poći u »eko-patrolu« da upozori na smrad psovke na javnim mjestima.

Na televiziji se reklamira ovakva i onakva kozmetika: za vitak stas, za lijepu frizuru, za zdrave zube, za ugodan dah, da ostanemo svježi zimi, da brzo pocrnimo ljeti . . . Ali, kako vidite, najbrže nam pocrni obraz!

Nikad još niste čuli da je netko na televiziji makar i u zabuni rekao: »Mladost je lijepa kad je čestita, čista!« »Poštena mladost jamči časnu starost!« »Toliko vrijediš, koliko ti duša vrijedi!« ili nešto slično. Znam ja da se reklame skupo plaćaju. A što mislite, bi li ovakve reklame isticali, pa da im i skuplje platite? Ne, takva je reklama nezamisliva, nedopustiva, skoro kažnjiva! To bi već bilo »popovanje«, mračnjaštvo, natražnjaštvo, srednji vijek... To bi bila opasna propaganda, uznemirivanje građana, napad na osobnu slobodu . . .

Dalje misao dovršite sami. Vidjet ćete da je današnja mladež još dobra prema onom što vidi, čuje, doživljava . . . Vidjet ćete da baš tako mora biti, odnosno, dok su odrasli takvi kakvi su, ni mladi ne mogu biti drugačiji.

Urednik

UNUKA POSRAMILA SVOJU NONU

Imam unuku od dvanaest godina, zove se Anamarija. Ljetne praznike provodi uglavnom kod mene na moru s ostalim unucima koji su još mlađi od nje. Oni mlađi ostanu kod mene samo jedan mjesec, dok Anamarija ostane cijelo ljeto. Kad su malci ljetos otišli, povela sam Anumariju jedne večeri u kino. Iz naslova nisam mogla naslutiti o čemu se radi, a nisam mogla ni vjerovati da se naša kinematografija toliko srozala da prikazuje takve seksualne blezgarije. Nisam znala što da učinim. Počela sam se vrpoljiti na sjedalu. Obraz mi je, što no se veli, pao pod noge. Razmišljala sam kako da

izađem iz te situacije. Bilo me je stid i strah da me netko ne prepozna, pogotovu što sam dovela i unuku.

Kino je bilo puno mladih i djece. Odjednom me iz moga razmišljanja trgne unuka šapćući: »None, ajdemo doma! Ja neću dalje gledati ovakav gad!« Bila sam zatečena. Odmah smo napustile ljetni kino.

Na putu kući sam šutjela kao zalivena. Bilo me je stid pred malom, a ujedno sam se ponosila što je tako odvažna.

Postavljam pitanje: »Što misle naši distributeri filmova? Znaju li roditelji kakve filmove gledaju njihova djeca?«

NONE iz Dubrovnika

Na vaše pitanje trebali bi odgovoriti distributeri filmova i roditelji. Ja ću iznijeti samo svoje razmišljanje o tom problemu, očekujući da se jave i oni kojima je pitanje postavljeno.

Činjenica je da filmove zamišljaju, proizvode, kupuju, prikazuju... uvijek samo odrasli. Kad bi te iste filmove počeli prikazivati mladunci neovisno od »starih«, brzo bi ovi digli glas o tobožnjoj pokvarenosti mladih. Kod cjelokupnog bavljenja filmom ima se pred očima i neki cilj. Ako je to samo zabava mladih, onda je to žalosno. Ako je posrijedi samo financijska dobit, onda je to zločin. Kako to da se progoni droga, a ne progoni se seksualna zavodljivost, i to javna?

Kakav je duhovni i etički profil odraslih koji takve filmove prave, prodaju, kupuju, prikazuju...? Što mogu odrasli očekivati od mladih kojima tako katastrofalno zagaduju duhovni i etički okoliš? Zar možda mogu očekivati poštovanje? To je isključeno! Čemu se može nadati društvo koje dopušta da mu se truju mladice na kojima se gradi budućnost?

Kako to da prosvjetni radnici moraju sazivati roditeljske sastanke da roditeljima objasne što se radi s djecom, i kako se radi, a da nabavljači i prikazivači filmova nikad ne osjećaju takvu potrebu? Jest, da su to različite stvari, ali su uvijek jednako u pitanju djeca!

Za razvoj kulture doprinose sami roditelji, a nikad ih se ne pita kakvu kulturu žele dati svojoj djeci. Za njihov »kulturni novac« djeci se daje takva gruba nekultura! Uostalom, ne pamtim da je itko zato polagao račun pred bilo kim!

Zna se da su mladi radoznali, i još puno više od toga. Ali se ipak nijedan roditelj neće pohvaliti da je svojoj djeci savjetovao da u seksualnim stvarima zadovoljava svoju radoznalost. Možda to ipak čine šutke kad se prave da ne vide i ne znaju što im djeca gledaju u mraku kinodvorane. Sami ipak neće ići sa svojom djecom na takve predstave. Nije li posrijedi možda dvostruki moral odraslih?

Urednik

ZLATNI JUBILEJ

U srijedu 24. kolovoza 1983. proslavili su u Županji, u crkvi Sv. Ivana Glavosijeka, 50. obljetnicu braka Vidan i Marta Janjić. Misno slavlje je predvodio župnik iz Oštre Luke Mato Ivkić-Vidić, a propovijedao je kapelan iz Borova, fra Vjekoslav Janjić.

U skladnom braku slavljenika rođeno je jedanaestero djece od kojih je još sedmero živih. Najmlađi sin je kod kuće kao i jedna kćerka, redovnica Družbe sv. Križa u Đakovu, dok su sva druga djeca u Americi i Australiji.

Slavljenici potječu iz Vidovica u Bosanskoj Posavini. U Županju su se doselili 1950. Obadvoje su poznati kao veliki veseljaci uvijek spremni na šalu. Za Vidana kažu prijatelji da je prošao više na biciklu nego neki autom. Nije bilo Mlade Mise ili nekog slavljenja patrona u okolici Županje, a da Vidan nije sudjelovao. Bio je on prisutan i na pokopima mnogim crkvenim i društvenim velikodostojnicima.

Slavljenici su revni štovatelji Srca Isusova koje je njihov kućni patron.

TUNJO

VIDAN I MARTA JANJIĆ NE SJEDAJU RADO PRED FOTOGRAFA. OVAKO ĆILI BILI SU PRED 20 GODINA. NADAMO SE DA IM JE SRCE I DANAS MLADO

Sviće nova zora

S DALEKOG OBZORJA ODSIJEVA NOVA ZORA NADE I OBASJAVA VALOVE LJUDSKOG OCAJA

Majka Terezija pripovijeda kako je jednom posjetila u Melbournu nekog starca za kojeg skoro nitko nije znao ni da postoji.

— Vidjela sam da živi u sobi koja zaista pobuđuje samilost, pa sam mu je htjela malo urediti, ali mi to nije dopustio. 'Meni je i ovako sasvim dobro' — rekao je. Ja mu to nisam osporavala, nego sam ga polako navela na razgovor. Na kraju mi je ipak dopustio da mu uredim sobu.

Imao je prekrasnu lampu, ali je bila sva u prašini. Pitala sam ga zašto ovu lampu nikad ne upali? 'Za koga? — rekao je? — Mene nikad nitko ne posjećuje! Meni ona uopće nije potrebna.' — Da li biste je zapalili ako vas posjete moje sestre? — 'Da budem li čuo u svojoj sobi ljudski glas, zapalit ću je'!

Nedavno mi je rekao: 'Recite svojim sestrama, mojim prijateljicama, da lampa koju su upalile u mojem životu, otada stalno gori'! —

Njihova je dobrota rasvijetlila njihov život, ožarila ga novom snagom.

SVIJET U NOĆI SRCA

Mnogi ljudi žive u noći, dugoj noći svoga srca, i čeznu za zorom. Kada li će svanuti? Umorni su od vječitih tjeskoba, i njihov vapaj za oslobođenjem i mirom diže se do neba.

Radnik koji ujutro još neispavan mora na posao da bi se uvečer još umorniji vratio, i tako živi dan na dan. Majka koju je muž ostavio s djecom i velikim kreditima u tuđem stanu, a takva nije samo jedna. Stranac na kolodvoru industrijskog velegrada bez novca da se vrati iz tuđine koja ga zebe u srcu, a tuđina je upravo za Božić najhladnija. Uznik čami u podzemnoj betonskoj samici samo zato što je »glasno sanjao« o poštenom čovjeku u slobodnom svijetu, a mnogima je to jedina krivnja. Dijete koje ne zna za svoje korijene, jer ga je majka ostavila u hladnoj veži stare, vlažne zgradurine, a dijete bez majčine ljubavi je kao cvijet bez mirisa. Žena koja ne smije kući, jer joj se muž pijanac zaprijetio nožem, potvrđujući da alkohol mnoge mlade lavove pretvori u svinje. Djevojka koja je skupo platila svoju lakoumnost, a susjedi si sada nešto došaptavaju njoj iza leđa, premda je Isus rekao: »Tko je od vas bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!« Mladić bez posla koji je posegao za drogom, zaboravljajući da se izgubljeno vrijeme i narušeno zdravlje nikad ne vraća. Učenjak koji se pred suton svoga života našao bez Boga u duši, a duša bez Boga je kao

ocean bez vode, postaje dolina smrti.

Tko će ikada izbrojiti sve noći srdaca pod ovim suncem! Kada će svanuti zora?

OBEZVRIJEĐEN ČOVJEK

Vele da su ljudi današnjice najsretniji kad mogu jedni drugima napakostiti, jedni drugima ubiti nadu u bolje sutra. Svijet bezobzirno srlja naprijed u potrazi za vlašću nad drugima, za razuzdanim užitkom u grijehu, za judinskom kesom novca, a na kraju nalazi samo razočaranje i smrt.

Suvremeni je čovjek obezvrijedio grad u kojem živi, kulturu koju je sagradio, ljubav za koju je stvoren, ženu za kojom žudi, dijete koje sam podiže, naciju iz koje je ponikao, obitelj u kojoj se odnjihao, i samog sebe. Uspio je, dapače, obezvrijediti i ono što je na ovom svijetu najteže obezvrijediti, a to je smrt. Ona mu više nije prag prema vječnosti, nego samo neizbježna spoznaja vlastite nemoći od koje je cijeli život bježao, a ona ga na kraju ipak nemilosrdno pogađa i razara.

Kada će ovom svijetu svanuti zora i razagnati noć ljudskih gluposti i okrutnosti?!

OBEĆANO JE SPASENJE

»Tješite, tješite moj narod, govori Bog vaš. Govorite srcu Jeruzalema, vičite mu, da mu se ropstvo okonča, da mu je krivnja okajana, jer iz Jahvine ruke primi dvostruko za svoje grijehe.

Pripravite Jahvi put kroz pustinju. Poravnajte u stepi stazu Bogu našemu. Nek se povisi svaka dolina, neka se spusti svaka gora i brežuljak. Što je neravno neka se poravna, strmine neka postanu ravni ... Podigni snažno svoj glas, glasniče radosne vijesti ... reci judejskim gradovima: Evo Boga vašega!«

SVIĆE NOVA ZORA

Zagledajmo se dobro u svoju noć. Vidjet ćemo da s dalekog obzorja odsijeva nova zora nade nad valovljem ljudsog očaja. Novo Sunce odsijeva u ruci pruženoj na pomirenje, u pogledu punom prijateljstva, u duši koja se osvješćuje, u čežnji za izgubljenom Božjom blizinom. Sam Bog dolazi da probudi čovjeka iz smrti u starim grijesima.

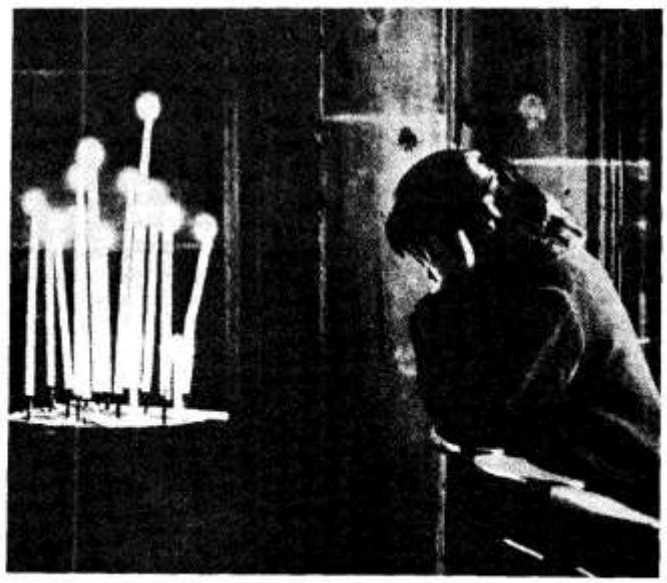
Nova zora sviće po ljudima koji su bez nasilja prihvatili borbu s nasiljem, po rukama koje se sklapaju na molitvu da zaštite siromaha i na put vrate zalutale, po koracima duha koji je krenuo u potragu za istjeranim Bogom.

Nova zora sviće po glasu čovjeka koji naviješta slobodu, i na njegov blagi glas (koji ne buči po trgovima!) dršću zemaljski moćnici, a nadom trepere ponizni i pogaženi.

Nova zora je duša u kojoj se Bog nastanio, i ona gori pred čovjekom kao vatra koja grije, kao baklja koja razgoni mrak. To su duše svetih ožarene Bogom, to je krv nevinih mučenika koja je zarumenila zemaljske putove.

Nova zora je Onaj koji silazi pod srce Djevice, dolazi u jaslice, uspinje se na križ, svojom smrću ubija grijeh i smrt, da bi osvanuo kao jedino Sunce Pravde i sigurna nada našega opravdanja. To je Onaj kojega čekamo, i On sigurno dolazi. Otvorimo mu svoje srce!

Valentin MIKLOBUŠEC

DA BISMO DRUGIMA MOGLI BITI KRISTOVO SVJETLO, MORAMO SE ZAPALITI U MOLITVI, U INTIMNOM DOZIVLJAJU KRISTA

Srce Isusovo obećaje milost skrušene smrti

Piše: Srećko CETINIĆ

»SVIMA KOJI SE BUDU PRIČESTILI NA PRVI PETAK KROZ DEVET MJESECI UZASTOPCE, OBEĆAJEM MILOST POKORE NA SMRTI . . .« (12. obećanje)

»Blještavilo opačine zasjenjuje dobro, i vihor požude izopačuje dobru dušu«, uvjerava nas Knjiga Mudrosti. Tko je na vlastitoj koži osjetio istinitost ove tvrdnje, taj će ozbiljno razmišljati o svemu onome što je Krist povjerio Margareti Mariji dok mu je ona zahvaljivala na daru sv. Pričesti. »Obećajem ti u neizrecivom milosrđu svoga Srca, da će moja svemoguća ljubav podijeliti milost skrušene smrti svima onima koji se budu pričestili kroz devet prvih petaka uzastopce. Oni neće umrijeti u mojoj nemilosti, jer će im se moje Srce u tom času ukazati sigurnim utočištem.«

Ovo obećanje redovito nazivaju velikim obećanjem Kristova Srca. I s pravom, jer je sve u njemu veliko: Božje milosrđe, ljubav i vjernost s jedne strane, i naša bijeda i naša vječna sreća s druge strane. Veliko je i to što nas Isus zove na doživljavanje intimnog prijateljstva. To ćemo prijateljstvo najmanje devet puta zavedom potvrditi osobnim pristupanjem sakramentima pomirenja i Euharistije i tako zajamčiti neraskidivost našeg prijateljstva. Uistinu, Krist će sa svoje strane to prijateljstvo i očuvati: »On ostaje vjeran! Ne može se odreći samog sebe«, uvjerava nas Apostol Pavao.

Mi, nažalost, sa svoje strane, možemo postati i nevjerni i nakon obavljene »devetnice spasa«. Može nam se dogoditi da »neraskidivi savez ljubavi« zanemarimo i zaboravimo, da ga, dapače, obeščastimo i zatajimo. Može nam se dogoditi da vlastitu savjest trujemo najrazličitijim otrovima suvremenih skretanja s evanđeoskog puta. Uza sve to, zbog Kristove vječne vjernosti zadanoj riječi, ne možemo svoju savjest ničim tako zatrovati da ne bismo barem u času smrti bili iskreno i zahvalno osjetljivi na sva očitovanja Kristove božanske i ljudske ljubavi, ako smo jednoć iskreno i bez sebične računice obavili »veliku devetnicu spasa«.

Velika je to utjeha kad znamo da će u času smrti, kada se ovdje na zemlji dijelimo od svega i svih, na nas sigurno misliti Isus Krist, Bog i Gospodin naš, jedini i najvjerniji prijatelj. Kad nas sve napusti, jedini On dolazi da bude naš Emanuel, da se za nas zauzme. Možemo biti uvjereni da će tijekom devetomjesečnog povjerljivog prijateljstva s utjelovljenim Sinom Božjim u nama rasti doživljaj, snaga i iskustvo pomirenja i sjedinjenja s Bogom. Sakramenat pomirenja i Pričesti djelovat će u nama kao zalog i jamstvo našeg uskrsnuća i vječnog života. Uostalom, kako možemo sumnjati da On ne bi nagradio našu devetmjesečnu vjernost primanju sakramenata koje je za nas ustanovio i koje nam nudi, kad za Njim težimo uza sve naše brige svakodnevnog života.

Biseri Srca Marijina: bezgrješnost - svetost

Piše: **Ante KATALINIĆ**

»SVA SI LIJEPA, O MARIJO, I LJAGE ISTOČNE NEMA NA TEBI!« (Bezgrješno Začeće, 8. prosinca)

Razne knjige, časopisi i novine, kazališne predstave i filmovi, televizija u stanovima, plakati po zidovima, reklame po trgovinama, ulično dovikivanje i privatni razgovori, sve je preplavljeno moralnom pokvarenošću, osobito pornografijom.

Ima li na ovoj zemlji uopće nešto čisto, sveto i neokaljano? Da li postoji barem jedna stvorena osoba, jedno ljudsko stvorenje, koje je moralno savršeno čisto, savršeno bezgrješno; stvorenje, u čiju bismo neokaljanost mogli uprijeti pogled uma i očiju bez straha da ćemo susresti ogavnost grijeha? Da li postoji stvorenje na kojem bi se ono najuzvišenije u nama, naša spoznaja i naša ljubav, mogli konačno zaustaviti i počinuti u zanosu mira i sigurnosti, bez straha da će naići ma i na sjenku moralne krivnje? Da li postoji stvorena ljudska osoba savršeno bez grijeha, savršeno čista?

Postoji. To je Marija!

Marija, svjetlo u tmini! Marija koja posjeduje majčinsko srce, srce ražareno toplinom i ljubavlju prema nama ljudima, a u isto vrijeme srce iz kojega je u potpunosti isključeno sve što je grješno.

Polovicom prošlog stoljeća (1854.) papa Pijo IX. je na najsvečaniji način proglasio: **»Blažena Djevica Marija bila je u prvom času svog začeća osobitim Božjim privilegijem, zbog predviđenih Kristovih zasluga, unaprijed sačuvana od svake ljage istočnoga grijeha.«** To je svečana definicija članka vjere koji se odnosi na Marijinu bezgrešnost u času kad je bila začeta.

Davno prije toga proglašenja, Crkva je na Tridentskom koncilu (1547.) svečano definirala da Marija nije nikada u svom životu ni lakim grijehom uvrijedila Boga: **»Nijedan čovjek ne može u čitavom životu izbjeći sve lake grijehe, osim po specijalnom Božjem privilegiju, kako to Crkva naučava o Blaženoj Djevici.«**

I najnoviji crkveni dokumenti tu Marijinu bezgrješnost uvijek iznova potvrđuju. Drugi vatikanski sabor godine 1964. piše: **»Bogorodicu su (sv. Oci) nazivali svu svetom i slobodnom od svake grješne ljage ... Urešena već od prvog časa svog začeća sjajem sasvim osobite svetosti, nazaretska je Djevica po Božjoj zapovijedi bila pozdravljena anđelovim navještenjem kao 'milosti puna'« (L. G. VIII, 56).**

Papa Pavao VI, u svom apostolskom poticanju »Marijansko štovanje«, godine 1974. piše o Mariji: **»Njezina je svetost potpuna već od njezina neokaljanog začeća« (br. 56).**

Srce nam poigrava od svetog ponosa i radosti kad pred sobom gledamo jednu stvorenu ljudsku osobu, potpuno bezgrješnu i savršeno čistu, a to je **MARIJA!**

Iščekivanje i nada

Piše: prof. Radovan GRGEC

U adventsko vrijeme mislimo posebno na prvi i drugi Kristov dolazak. To je vrijeme iščekivanja i nade. Iščekivani Mesija rodio se kao malo dijete u jaslama i umro kao zločinac na križu. Njegov posljednji dolazak bit će drugačiji: u sjaju i slavi. Iščekivanje dolaska našega Spasitelja i Otkupitelja izdiže se kao svijetla vertikala u sivilu naše horizontalne egzistencije. Kao da nam Netko drag i blizak dovikuje: »Gore srca!«

U nekim jezicima, kao npr. u španjolskom, isti glagol znači i »čekati« i »nadati se«. Naša su očekivanja ispunjena ne samo tjeskobom nego i nadom. Subote i vigilije uoči nedjelja i svetkovina katkada su i najradosniji trenuci našega života. Očekivanje konačnog dolaska Spasitelja jest naziranje svjetla čija zraka prodire u tunel mračne svagdašnjice. Osoba Isusa Krista, Gospodara povijesti i svemira, ne može se odvojiti od njegove božanske svemogućnosti i otkupiteljske ljubavi prema čitavom čovječanstvu i prema svakom čovjeku napose.

Oni koji su strpljivi i ustrajni u svom čekanju dobivaju konačnu nagradu jer Onaj koji dolazi nije tlapnja ni varka, poput Beckettova Godota, ili pustinjske fatamorgane, nego Otkupitelj čovjeka i čovječanstva. Otkupljenja, pak, ne bi bilo bez Utjelovljenja, bez Božića. Čekajući Božić, svi mi, i djeca i odrasli, ispunjeni smo radošću i nadom.

Dobro je da se svega toga sjetimo u ovoj Svetoj godini Otkupljenja, koja će završiti raznim jubilarnim manifestacijama u ožujku 1984. U tim manifestacijama, nadamo se, sudjelovat će i predstavnici hrvatskih svećenika, redovnika i laika.

Događaj koji ćemo proslaviti ne podsjeća nas samo na Otkupljenje i oprost od grijeha nego i na ulazak Boga u našu povijest i u naš život. Onaj koji je postao jedan od nas, trpeći i podnoseći oskudicu od prvog časa svojega zemaljskog života, unio je u sve naše tjeskobe i iščekivanja, u naše zime i mrakove, toplinu i svjetlost oslobođenja i nade.

Danas, u vremenu opće sumnje i nesigurnosti, iščekivanje Spasitelja i Osloboditelja jest »vjerovanje u nadu protiv nade«. Ta je vjera za mnoge nalik na pustu tlapnju ili mračni fanatizam. I vjernike čujemo kako vape: »Gospodine, vjerujem, pomozi mojemu nevjerovanju!«

Pa ipak, vjerujući u nadu protiv nade i očekujući dolazak Spasitelja, nevjerni Tome postaju mučenici i svjedoci Božje milosti, a razni Savli i progonitelji vjere, taknuti istom milošću, postaju Pavli i sveci Božji.

Jedan suvremeni »sumnjač« i podrugljivac, iznerviran kritičkim primjedbama nekog pučanina, uzviknuo je ljutito: »Pa zar želite da počnem vjerovati u tlapnju, da postanem fanatik kao i vi?!«

»Upravo to, veleučeni«, odgovorio mu je »pučanin«.

DA BI SE OSTVARILO POSVEMAŠNJE DOKINUĆE SVEG ATOMSKOG ORUŽJA

Dokidanje atomskog oružja

Zalihe atomskog oružja u svijetu su tolike da ono postaje opasnost za sveukupno čovječanstvo i sav život na zemlji. To je zapravo već odavno poznata činjenica. Poznato je također da ono može doći u ruke osobama koje se ne mogu kontrolirati. Crkva pred tom prijetećom strahotom ne može ostati ravnodušna, zato kao »Majka i Učiteljica« poziva sve odgovorne na ispit savjesti.

U svom povijesnom govoru pred Organizacijom ujedinjenih naroda 2. listopada 1979. Ivan Pavao II. je izrekao ove riječi: »Neprestane ratne pripreme, koje se u nekim zemljama očituju u sve većoj proizvodnji sve snažnijeg i razornijeg oružja, pokazuje da one žele biti što spremnije za rat, a spremnost nije daleko od izazova rata . . .«

Rat je uvijek bio veliko zlo za čovječanstvo. Danas je to zlo tim veće, što čovjeku, kao nikad u povijesti, stoji na raspolaganju najstrašnije oružje, koje učas može učiniti kraj svemu životu na našoj planeti. Bog, koji je čovjeku darovao život, nije ga ovlastio da taj dar samovoljno uništi. Zato je mogući suvremeni atomski rat i nemoralan, jer se protivi samoj ljudskoj naravi.

Kad se Sv. Otac Ivan Pavao II. nalazio na svom apostolskom putovanju po Japanu, po zemlji koja je prva iskusila strahotu atomskog razaranja, rekao je u Hirošimi ovo: »Dozivati uspomenu na prošlost, znači zalagati se za budućnost . . . Polazeći od grada Hirošime, te događaja koji nam to ime doziva u pamet, počela se buditi jedna nova svijest i savjest protiv rata, i živa odluka da se radi za mir u svijetu.«

U prosincu kad slavimo Božić, najodličniji blagdan mira, mi kršćani pojačajmo svoje molitve Kralju mira i ljudskih srdaca da probudi i pokrene ljudske savjesti, osobito savjesti onih koji raspolažu tim strašnim naoružanjem. Moliti za mir znači i stvarati mir, a tvorce mira Krist naziva »Božjim sinovima«.

Sve žrtve svih ratova prošlosti, žrtve svih nasilja protiv pojedinaca i naroda, predstavljaju vapaj za mirom. Ali, nažalost, toga nasilja ima i danas još napretek, jer postoje ideologije čiji bi nosioci bili spremni na sve, pa i na rat, samo da pobijede. Zato je Ivan Pavao II. pred spomenikom mira u Hirošimi ovako molio Boga: »O Stvoritelju prirode i čovjeka, istine i ljepote, čuj moj glas, kad Te molim da u srca svih ljudi udahneš mudrost mira, snagu pravde i radost prijateljstva. Usliši moj glas kad Ti govorim u ime mnoštava koja u svim zemljama i u svim razdobljima povijesti ne žele rat nego mir, te su i spremna ići putovima mira. Usliši moj glas, i daj nam da znamo uvijek odgovarati: na mržnju — ljubavlju, na nepravdu — potpunim zalaganjem za pravednost, na bijedu — solidarnošću, na rat — mirom. O Bože, čuj moj glas i podijeli svijetu svoj mir zauvijek!«

Toj žarkoj molitvi Kristova namjesnika na zemlji pridružimo se i mi u ovom mjesecu, a osobito u božićnim danima kad budemo klečali pred jaslicama.

Josip ANTOLOVIĆ

Ustrajte u molitvi!

U »Službenom Vjesniku« Zagrebačke nadbiskupije (7/ /1983.) kardinal Franjo Kuharić iznosi svoje misli za razmatranje u kojem možemo ostati dugo i plodonosno. Pavlov poticaj: »U molitvi ustrajte« (Kol 4,2) vrijedi uvijek i za svako »danas«.

Na toliko mjesta u Svetom pismu Crkvi je upućen poziv Božji na molitvu. Okupljajmo se oko Majke Isusove i molimo! Tako su učinili apostoli na početku života Crkve. Duh Sveti je darovan molitvenoj zajednici, sabranoj oko blagoslovljene Majke Otkupiteljeve (usp. Dj 1,14). To je poruka i nama u ove naše dane.

NAŠE DANAS

To naše DANAS! Nabijeno prijetnjama i napeto! Danas, tako puno velikih mogućnosti u korist čovjeka; tako strašno zbog mnogostrukih opasnosti za propast čovjeka i čovječanstva. Da li uočavamo to naše »danas« u njegovim dometima dobra i zla? Otkrivamo li u svjetlu Riječi Božje uzroke zala? Nalazimo li u mudrosti Duha Svetoga izvore dobra? Da li biblijski čitamo značenje događaja? Razumijemo li znakove vremena? Može li se povijest roda ljudskoga razumjeti samo racionalističkim i materijalističkim tumačenjem zbivanja i procesa? Može li se sam čovjek protumačiti u svom biću i u svojoj egzistenciji samo biokemijskim formulama? Što nam te formule mogu reći o ljudskim mislima, savjesti, odlukama? Tajna ljudske duše nadilazi te formule; izmiče im svojim dubinama gdje se začinju opredjeljenja, odluke, riječi, misli i djela. Iz tih duhovnih dubina izvire povijest čovjekova. U tim se pak dubinama odlučuje sudbina egzistencije u neizbježivoj metafizičkoj odluci: Hoću li živjeti zajedno s Bogom ili bez njega? S njim ili protiv njega? Zbivanja povijesti velikim dijelom izviru iz tih sudbonosnih odluka. Biblija od prve do posljednje stranice tumači misterij povijesti. Daje nam uvid u te dubine i te tajne. Sve je rečeno. Sve je proročeno. »... Nikada proroštvo ne bi ljudskom voljom doneseno, nego su nam, Duhom Svetim poneseni, ljudi od Boga govorili«. (2 Pt 1,21).

MI DANAS BIRAMO ŽIVOT ILI SMRT

Uvijek su suvremene riječi Božje iz knjige Ponovljenog zakona, makar su davno rečene izabranom starozavjetnom Božjem narodu: »Uzimam danas za svjedoke protiv vas nebo i zemlju da pred vas stavljam: život i smrt, blagoslov i prokletstvo. Život, dakle, biraj, ljubeći Gospoda, Boga svoga, slušajući njegov glas, prianjajuć uz njega, da živiš ti i tvoje potomstvo« (Pnz 30, 19-20).

Te iste Božje riječi odjekuju istom snagom u završnoj poruci Propovijedi na gori, koju je objavio Bogočovjek Isus Krist, Otkupitelj čovjeka: »Stoga, tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih, prispodobit će se mudru čovjeku koji sagradi kuću na stijeni... Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, prispodobit će se ludu čovjeku koji sagradi kuću na pijesku« (Mt 7,24; 26).

NAŠE DANAS NOSI APOKALIPTIČKE OZNAKE

Ruski pisac Aleksandar Solženjicyn primio je 10. svibnja ove godine u Londonu, u Guild Hall-u nagradu Templeton. U svečanom govoru analizirao je dramu suvremenog svijeta. Rekao je slijedeće: »Ako bi me tko zapitao da sažeto odredim glavno obilježje XX. stoljeća u cjelini, ne bih mogao reći ništa iscrpnije ni točnije od ove tvrdnje: Ljudi su zaboravili Boga! (Operare, br. 2, 1983.) Međutim, mogli bismo reći još nešto mnogo teže. »Zaboraviti Boga« još ne izriče dovoljno snažno pravi grijeh učinjen u odnosu prema Bogu. Čovjek je navijestio Bogu otvorenu borbu. Čovjek aktivno progoni Boga, tjera ga iz svoje savjesti, iz svojih misli, iz svoga života. Organizirano, u planetarnim razmjerima, ubija se u milijunima duša svaka misao na Boga. To je već apokaliptička borba duhova.

Zar ne dosižu već apokaliptičke brojke sredstva koja se ulažu u sveopće naoružanje cijeloga svijeta? Nisu li ta sredstva za uništenje roda ljudskoga apokaliptički moćna? Ljudi mogu izvršiti generalnu probu sudnjega dana.

Zar nisu već brojevi pobijenih u ovom dvadesetom stoljeću dosegli apokaliptička mnoštva? Ubijeni u ratovima, bunama, nasiljima svih vrsta dosižu strašne cifre. Ako im pribrojimo još one milijune koji se ubijaju u krilu žene, onda vidimo kako je apokaliptički jahač smrti već na djelu. A što tek skrivaju vojni arsenali? Sve su moralne brane razorene. Na taj način je dopušteno što Bog zabranjuje. Nije li to apokaliptička apostazija? Tako su obzorja suvremenosti sve mračnija.

NISMO SAMI, S NAMA JE BOG I MARIJA

Međutim, mi vjernici znamo da nismo sami u našoj povijesti. Bog djeluje u dušama koje se otvore Otkupljenju. Otkupitelj je prisutan u ovom i ovakvom svijetu. Isus Krist ostaje Svjetlo u svim vremenima povijesti. On je svemoć koja može pomoći ljudskoj nemoći, ako čovjek otvori srce toj ljubavi. Isus Krist je Istina. On je Izlaz iz grijeha u Život; iz tame u svjetlost. U ovoj Svetoj godini Otkupljenja, molimo s Marijom da se ljudi zamisle, skruše i obrate. Marija je također s nama prisutna u povijesti i u našoj suvremenosti; aktivno je prisutna. Svjedoči da Nebo nije ravnodušno prema zbivanjima u ljudskoj povijesti. Ona poziva odlutale sinove i kćeri k Otkupitelju. To je njezina materinska služba: darivati Otkupitelja; prizivati k Otkupitelju; okupljati oko njega njegovu Crkvu da moli za spasenje svijeta.

MOLITVOM MOŽEMO UTJECATI NA POVIJEST ČOVJEČANSTVA

Ponizni molitelji mogu utjecati na povijest čovječanstva. Oni pripremaju putove Božjem spasiteljskom silasku u svijet. Dijete s krunicom u ruci Božji je borac za spasenje svijeta. Starica s krunicom u ruci ima u Božjim nacrtima tajanstvenu uspješnost da popravlja stanje u svijetu. Zajednica koja moli pomaže da prevaga bude na strani dobra a ne zla.

O, kad bi cijela Crkva bila jednodušni, skrušeni i ustrajni molitelj! Proširila bi u svijetu prostore za Božje zahvate, jer Bog djeluje u suradnji s ljudskom slobodom! Otvorila bi vrata tolikih srdaca dolasku Duha Svetoga koji jedini može promijeniti lice Zemlje. I ljudi bi nalazili izlaze iz nemira u mir; iz mržnje u ljubav; iz razdora u slogu; iz ropstva u slobodu; iz grijeha u milost. Problemi su tako složeni i zgusnuti da im ljudska mudrost ne nalazi rješenja. Krize su tako duboke da ljudsko znanje ne nalazi izlaza. Mnogi kažu da su ovo vremena Božje odsutnosti. Ali i to su vremena Božje blizine, Božje prisutnosti, spasiteljske prisutnosti, ali potrebno je otvoriti vrata Otkupitelju.

Otvorimo ih! Molimo s Marijinim Bezgrešnim Srcem! Ozbiljna, potresna vremena traže jake i ustrajne molitelje!

Franjo Kard. Kuharić,
nadbiskup

Molitva našoj Gospi

Gospo naša BEZGRJEŠNA,
u Tebi i po Tebi
Bog nam govori:
Daj nam jednostavno srce,
dušu punu radosti.
O Djevice,
koja si Bogu rekla »Fiat!«
svim svojim bićem
klicala »Magnificat«,
izmoli nam čisto srce,
kao što je tvoje bezgrješno.

Gospo naša PONIZNA,
nezapažena u mnoštvu,
prekrivena tajnom,
pomozi nam da svijetu
objavimo Radosnu Vijest,
pomozi nam da utonemo
u Otajstvo Krista
i iz Njegove dubine
saopćimo nešto braći,
ostajući uvijek ponizni.

Gospo naša VJERNA,
Ti, koja si uvijek
»tražila Lice Gospodnje«,
koja si spremno prihvatila
Otajstvo Isusa Krista,
o Njemu uvijek razmišljala
u dubini svoga srca,
koja si uvijek živjela
skladno sa svojom vjerom,
koja si tako postala
uzor prave postojanosti
jednaka u kušnji i slavi,
pomozi nam da ustrajemo
u svojim dužnostima
kao dobri i vjerni sluge,
do zadnjega daha života.

Molimo Te, Gospo naša,
za duhovna zvanja Crkve;
za svetost svećenika,
za revnost redovnika,
za životnu snagu Crkve.

Ivan Pavao II.
(Slobodan prijevod: TINO)

Sjemeništarci i njihovo zvanje (II)

Priredio: Stjepan KUZMIĆ

OD SNOVA DO SVIJESTI

Još u djetinjstvu pomišljao sam da ću biti svećenik i drugima sam o tome govorio. Znao sam i cijelu Misu napamet. No to su bila samo dječja razmišljanja, ugodna za uho roditelja i rodbine. S takvom mišlju pošao sam i na prve duhovne vježbe na kojima se ta moja želja još više utvrdila.

Nakon drugih duhovnih vježbi sasvim sam promijenio mišljenje. Zaključio sam da to nije za mene. Tračak nade ipak je ostao i svijetlio, ali sam ga ja jedva primjećivao. Odlučio sam poći u poljoprivrednu školu jer me poljoprivreda uvijek privlačila, a i danas me privlači.

Jedan svećenik, isusovac, često me pitao što mislim o svom budućem zvanju, a ja sam mu uvijek odgovarao da se kolebam između sjemeništa i neke druge škole, iako sam bio »siguran« da neću u sjemenište.

Jedne nedjelje, prije svete Mise, postavio sam sebi to pitanje posve svjesno: »Zašto ne?« Tada sam u tom kratkom vremenu počeo munjevito razmišljati: »Zašto ne bih ostavio sve zemaljske stvari i posvetio se drugima? Kako je to samo lijepo i uzvišeno! Da, to želim!« Nakon tih razmišljanja stvorio sam čvrstu odluku koja me je držala do sada, i želio bih da me nikad ne napusti!

Ne znam zašto dugo nisam govorio roditeljima da ću u sjemenište. Bilo mi je nekako teško reći im, premda sam se odmah javio u Isusovačko sjemenište na Fratrovcu u Zagrebu. Svoje svećeničko zvanje želim ostvariti upravo u isusovačkoj redovničkoj zajednici, i sada sam već drugu godinu u sjemeništu, na početku ostvarivanja svog zvanja.

ČUO SAM U SVOM SRCU

Kako sam došao u sjemenište, ne znam zrapravo ni sam. Radi se o Božjoj milosti koja me je nevidljivom rukom vodila i dovela ovamo. Bog se pobrinuo da mi život od malih nogu bude usmjeren prema tom zvanju. Ono se razvijalo kroz ministriranje, lijep kršćanski odgoj, kroz duhovne vježbe, a sve uz pratnju majčine molitve.

Bog me je pozvao na jedan način, vlastit samo Njemu. Taj poziv nije do mene dopro odnekud izvana, iz moje okoline, nego iz mojega srca.

Svaki je čovjek hram Božji. Dakle, Bog koji je u meni, zvao me da Ga izbliza slijedim. Krenuo sam a da nisam ni znao kako mi je tim pozivom udijeljena velika čast, a nisam bio ni svjestan odgovornosti koja je s tim zvanjem spojena. Jedino što sam znao, to je, da je najljepše živjeti za Boga.

KRIST JE POSIJAO SJEME MOGA ZVANJA

Bilo je to davno, još nisam išao ni u školu. Mama mi je dala »Ilustriranu Bibliju mladih«. Listao sam je i pregledavao. Gledajući slike o muci Isusovoj tako sam zaplakao da me mama jedva smirila. Mislim da je tada Isus prošao pored mene i u moje srce posijao sjeme koje je niklo, raslo iz dana u dan i dovelo me u Sjemenište gdje sam već drugu godinu. Vjerujem da će mi Sjemenište pomoći u uzgajanju tog davno posijanog sjemena. Htio bih da se ono razvije u lijep cvijet na ponos cijelom Nebu.

U PRVIM DUHOVNIM VJEŽBAMA

Želja da pođem za Kristom probudila se u meni u prvim duhovnim vježbama. Bilo mi je teško odgonetnuti taj unutarnji glas. Gospodin me zvao. Ipak su se sve do dolaska u Sjemenište javljale i sumnje u vezi s mojim zvanjem. Uz pomoć svojih odgojitelja ja sam svoje zvanje bolje upoznao i učvrstio se u odluci da ga i ostvarim.

Osjećam se ugodno i nije mi žao prinesenih žrtava. One su potrebne za ostvarenje mog cilja. Moja je obitelj zadovoljna mojim izborom, iako bih njima i te kako trebao, jer smo već davno bez oca. Želja da postanem svećenik u meni stalno gori i ja se moram brinuti da ona nikad ne malakše.

RAZMIŠLJAM OD SVOG DJETINJSTVA

Još u djetinstvu sam razmišljao o svojoj budućnosti, a Bog mi se u pravi čas javio svojim pozivom. Nakon duhovnih vježbi u Zagrebu svi su oko mene primjetili da sam neobično veseo. Bio sam stvarno oduševljen onim što sam čuo i ponesen onim što se odvijalo u mojoj duši. Nekako sam posebno zavolio Sjemenište i odlučio u njemu nastaviti svoje školovanje. Rastanak od kuće je bio težak, ali je u meni i u svima oko mene bila prisutna i velika radost, jer svi moji cijene svećenički poziv. U Sjemeništu sam tek prvu godinu i mogu reći da sam veoma zadovoljan. Molim Gospodina da me čuva u svojoj ljubavi i prati svojom snagom na putu kojim sam krenuo. Želim ići za Njim do kraja i ostvariti želju koju u srcu nosim od djetinstva.

Ovaj niz svjedočanstava sjemeništaraca o njihovu zvanju završit ćemo izvacima iz pisama jednog srednjoškolca koji se je nakon završenog trećeg razreda srednje škole odlučio slijediti Gospodina, pa je i on sada u Sjemeništu.

»Sada sam (nakon duhovnih vježbi koje je obavio u Zagrebu!) potpuno nova osoba. Dosta mi je besmislenog i beznačajnog života. Mnogo mi je pomogao onaj razgovor. Da smo na srećom imali prije, ne bih se siguno upisivao u polioprivredni smjer škole. Bio bih sada sretniji nego što jesam, da sam već tada poznavao pravu vrijednost života. No, tko bi mi je tada otkrio?«

»Utješila me, i danas me još tješi, piše u slijedećem pismu, iskrena molitva upućena Isusu Kristu. Mnogo sam molio i osjećam da mi je molitva uslišana. Volim biti sam, razgovarati s Isusom. Osjećam da me Isus zavolio i jako mi pomaže u trenucima slabosti . . .«

Nikakvo čudo da se nakon takvog iskustva u njemu javila želja da pođe u sjemenište. Ali on ne želi biti polovičan. Tada bi radije otišao drugim putem: »S jedne strane stoji 'raj' u kojem se gledam radosno, uspravno i ponosno, sretan — u bogosloviji, a s druge strane stojim kao zamišljen usamljenik, potišten, s malo sreće, ali ipak u bogosloviji. U svakom slučaju bogoslovija, ali ona prva mogućnost koja se ostvaruje potpunim predanjem Kristu, mene ipak više privlači.«

Gospodin uvijek nalazi načina kako će doći do mladih srdaca koja će mu cijeli život i sve svoje snage predati na službu za ostvarenje Kraljevstva Ljubavi, Istine i Pravde. Svojom molitvom pomozimo mlade da ustraju u velikodušnosti i onda kad se ona mora skupo platiti žrtvom, svjesni da uvijek više primamo nego dajemo.

Alkohol je treći, ali...

U Francuskoj je infarkt na prvom mjestu kao uzrok smrtnosti, rak na drugom, alkohol na trećem. U Parizu je od 20. do 23. travnja 1983. godine održan Nacionalni kongres o alkoholizmu. Ministar zdravlja Edmond Hervé je otvarajući taj kongres rekao da u Francuskoj ima gotovo 2 milijuna alkoholičara, a još barem 3 milijuna stanovnika neumjerno troši alkohol. Poznato je da od bolesnika koji dolaze u bolnice, njih 40% dolazi s problemima »alkoporijekla«. Od ovih 55% dolazi na psihijatrijsko liječenje. Računa se da se 41 — 45% nesreća na autocestama događa zbog prekomjernog uživanja alkohola. Od zločina i raznih prekršaja 69% ih proizlazi iz alkoholiziranog stanja.

I među ženskima se alkohol puno troši, jer ima gotovo 700 tisuća alkoholičarki. Ženski je organizam puno osjetljiviji na alkohol nego muški. Mladež se isto veoma rano počinje opijati, bilo u obitelji, bilo u svom mladenačkom društvu.

Razlozi za alkoholizam su veoma različiti. Ponekad su to velike životne poteškoće kojima čovjek nije dorastao, razočaranja, ali i snobizam. Neki piju samo zato da se pokažu »junacima«, neki zato da ih kolege ne proglase škrcima. To je posve krivo, jer drugo je štediša koji ne troši ludo, a drugo je škrtac koji ne pravi izdataka ni za najnužnije, samo da mu ostane novac u džepu. Preveliki obziri su mnoge odveli u gostionice, a iz gostionice u bolnice.

Alkohol veoma štetno djeluje na mozak i cijeli živčani sustav, uništava jetru, i mlade ljude onesposobljuje za život i rad, tako da mnogi padaju na teret svoje obitelji ili društva.

Alkoholizam je »zelena bolest« i naših krajeva bez iznimke. Puno se troše žestoka pića. Jedva da postoji statistički podatak o tome koliko je obitelji i pojedinaca upropašteno upravo zbog neumjerenosti u uživanju alkohola. Podaju mu se često i ljudi koji bi druge morali odvraćati. Piju svi; muško i žensko, stari i mladi, dapače i djeca. Najbolnije je gledati mladež u cvijetu svog rasta i razvoja kako se zaljeva otrovom koji će ih oštetiti za cijeli život. Kao da je sramota ne biti alkoholičar, pušač, psovač, drogeraš, flirtaš . . .! A najgluplja je ona bahatost kad se čuje: »Tko mi što može!« Sami se rušimo, a htjeli bismo živjeti. Sami se trujemo, a htjeli bismo zdravlje. Kad izgledamo najgluplje, htjeli bismo da nas drugi smatraju mudrima. Kakva ironija od života! A ono što je najčudnije, smišljene borbe protiv toga zla ne vodi nitko. Kao da nikome nije stalo do čovjeka. Oštetite li čiji auto, platit ćete kaznu. Oštetite li svoje zdravlje, nikom ništa. Kako smo malo vrijedni! A sv. Pavao nam govori:

»Nasljedujte Boga, budući da ste ljubljena djeca, i živite u ljubavi kao što je i Krist ljubio vas i predao samoga sebe za vas . . . A bludnost i svaka vrsta nečistoće ili požude neka se i ne spominje među vama . . . Ni prostaštvo, ni ludorije, ni dvosmislene šale . . . Jer ovo znajte dobro: nijedan bludnik, nijedan nečisti, nijedan lakomac . . . neće imati udjela u Kraljevstvu Božjemu!... zbog ovih mana dolazi srdžba Božja na neposlušne ljude!« (Ef 5, 1—6). Uostalom, i narod kaže: »Tko je lud, ne budi mu drug«!

U. G.

ALKOHOLIZAM JE »ZELENA BOLEST« NASIH KRAJEVA BEZ IZNIMKE. NISTA SE NE MOŽE NI PROSLAVITI NI OPLAKATI BEZ ALKOHOLA. KRAJNJI REZULTAT NEUMJERNOG TROSENJA ALKOHOLA JE NEMOĆ POJEDINCA, RASULO OBITELJI, PROPAST NARODA

Naša seoska raspela

OKO RASPELA U KOLARIJI VEC 65 GODINA SKUPLJA SE ZA SVIBANJSKIH VECERI STARO I MLADO NA MOLITVU, NA KRUNICU. NA SVRSETKU SVIBNJA SLAVIMO ONDJE I SVETU MISU

Ima još pokoji svjedok o strahotama prvog svjetskog rata, s daleke fronte negdje u Galiciji, Bukovini ili Italiji. Jezovite su to priče od kojih se kosa ježi. Mnoga imena palih vojnika još su u sjećanju, a mnogima se ne zna ni ime, kao što im se ne zna ni za grob. Neki od preživjelih podigli su dugotrajan spomen na trenutke kad su visjeli između života i smrti.

Moj rođak, Stjepan Vrhovski, bio je na položaju kod Udina u Italiji. Meci su mu tako ispresijecali odijelo da su samo dronjci visjeli na njemu, a tijelo mu je ostalo nepovrijeđeno. A nije on jedini bio takav. Samo ih je Bog mogao sačuvati od smrti!

Bilo je tada mnogo žive vjere i u onih kod kuće i u onih na ratištu. Mnogi su sinovi pošli u vojsku praćeni zagovorom svojih roditelja, očevi zagovorom svojih žena i djece, mladići zagovorom svojih zaručnica. Odlazili su »u pakao« s Gospinom medaljicom o vratu i molitvenikom Srca Isusova u džepu. I danas je, više nego samo pohvalan običaj, da se mladići pred odlazak u vojsku ispovjede i pričeste.

Tada su i na samom ratištu u najtežim časovima bili prisutni i naši svećenici kao vojni kapelani. Neka pripovijeda tko šta hoće, ali oni su neumorno hrabrili i tješili, u vjeri poučavali, o Bogu govorili, ranjene obilazili, sakramente dijelili, za nebo spremali.

Moj spomenuti rođak Štef pripovijeda: »Jednom nam je zgodom došao posebni misionar, isusovac iz Zagreba. Održao nam je veoma uzbudljivu propovijed. I vojnici i oficiri su prosuzili od ganuća.«

Isti im je misionar podijelio knjižice o štovanju Presvetog Srca Isusova s pripadnim molitvama. Još im je predložio da se pojedinačno zavjetuju Presvetom Srcu za zaštitu svojih života. Tada su pale mnoge odluke i obećanja o podizanju raspela, kapelica i drugih vjerskih spomenika na rodnoj grudi, ako se sretno vrate. Nakon rata, ovdje na našim zagorskim putovima i raskršćima, podignuta su mnoga raspela. Tako je došlo i do raspela koje danas stoji u središtu sela Kolarije kod Pregrade, a podignuto je 1918. godine. Oko tog raspela već 65 godina skuplja se za svibanjskih večeri staro i mlado na molitvu, na krunicu. Na svršetku mjeseca dođe nam i župnik i zajedno slavimo svetu Misu. Tada se posebno molimo za sve znane i neznane vojnike iz onih davnih kao i novijih ratova, koji su svoje kosti prosuli po tuđim brazdama. Sjećamo se onih čijim zagovorom su podignuta takva raspela, a nadasve molimo da više ne bude rata.

Josip KOLAR

NAŠ KARDINAL K OD POMOĆI U SLA

ISPRUŽENIH RUKU ISUS PREKO RUKE SVOJE MAJKE DIJELI MILOSTI. LIK GOSPE OD BRZE POMOĆI IZRADILA JE NAŠA POZNATA UMJETNICA PROF. LOJZIKA ULMAN, VINKOVČANKA.

ASISTENCIJA ZA VRIJEME KONCELEBRACIJE. OLTAR SE NALAZIO NA KRASNO UREĐENOJ TRIBINI. NA POZADINI, UZ KRIŽ I KARDINALOV GRB, BIO JE NATPIS: »OTKUPITELJU PO MARIJI S KARDINALOM«

SREDIŠTE POBOŽNOSTI PREMA GOSPI USMJERENO JE NA POMIRENJE I SUSRET S GOSPODINOM. IZ OVIH KALEŽA I CIBORIJA POKRAJ OLTARA ISUS ĆE, KAO NEKOĆ U PUSTINJI, NAHRANITI VELIKO MNOŠTVO

Jedva se u kojem časopisu toliko puta spominje Gospa od brze pomoći kao u Glasniku. U svakom broju među zahvalnicama naći ćete ovaj Gospin naziv po više puta.

Sv. Otac Pijo IX. dao je dopuštenje da se svetkovina Gospe od brze pomoći slavi 8. siječnja u New Orleansu. Bilo je to 27. rujna 1851. Kod nas je žarište ove pobožnosti župna crkva sv. Stjepana Kralja u Slavonskom Brodu. Godine 1977., dopuštenjem Sv. Stolice, župa je dobila novi naslov: Gospe od brze pomoći. Veliku zaslugu za širenje ove pobožnosti imaju župnik preč. g. msgr. Vid Mihaljek i vrijedne sestre uršulinke, koje su ovu pobožnost počele širiti u Slavonskom Brodu.

Svaki 8. dan u mjesecu je pravi blagdan, kada se skupi i do desetak tisuća hodočasnika, od kojih velik broj pristupi sv. ispovijedi i Pričesti. U pomoć dolaze okolni župnici i svećenici s drugih strana. Osobito su brojna hodočašća za Malu Gospu i na 8. siječnja, za Gospin blagdan.

Nekima ne odgovara ovaj Gospin naslov. Oni mogu, ako žele, izabrati koji drugi Gospin naslov koji će više

KOD GOSPE OD BRZE NA VONSKOM BRODU

S VELIKIM ODUŠEVLJENJEM GOSPINI ŠTOVATELJI DOČEKALI SU SVOGA KARDINALA, KOJI JE DOŠAO DA IH UTVRDI U VJERI I OHRABRI U POUZDANJU U MARIJIN ZAGOVOR

odgovarati njihovoj pobožnosti. A velikom broju Gospinih štovatelja, koji su bili uslišani u svojim molitvama, taj naslov ne smeta, pogotovo kad je pomoć brzo stigla.

Naš uzoriti Kardinal pokazao se kao pravi Gospin štovatelj, kada je, uz velik napor, došao da počasti Gospu i njezine štovatelje. Tog istog dana morao se je vratiti u Zagreb i proslijediti na Krk zbog tamošnjeg Dijecezanskog euharistijskog kongresa.

Proslavi je prisustvovao i zagrebački pomoćni biskup o. Mijo Škvorc, i sam štovatelj Gospe od brze pomoći. Završit ćemo ovaj mali izvještaj njegovim riječima što ih je onomadne napisao u našem Glasniku: »Ne morate u Brod. Unesite Gospu od brze pomoći u svoj dom. U svoju dušu. I kad god vas dohvati nevolja, recite Joj mirno, djetinje odano i svim srcem: 'Naša Gospo od brze pomoći, pohiti da nam pomogneš!' I vaša će zahvalnica ući u anale, i vaša će intimnost prema Majci Dobrote porasti. I drugima ćete o tome govoriti, jer je o Dobroj Majci teško šutjeti«. (Glasnik 1965. br. 5, str. 149.)

Miro

PREMDA JE BILA »RADNA SUBOTA«, PROSTRANO ŽUPNO DVORIŠTE ISPUNILO JE PREKO DESET TISUĆA GOSPINIH ŠTOVATELJA. ISPRED VJERNIKA, PRED SAMOM TRIBINOM, VIDI SE DIO SVEĆENIKA U KONCELEBRACIJI

NA PRIKAZANJE SU VJERNICI U LIJEPIM I BOGATIM NARODNIM NOSNJAMA PRINIJELI PLODOVE ŠIROKE SLAVONSKE RAVNICE: KRUH, VINO, JABUKE, KRUŠKE I GROŽĐE. NEDALEKO OD BRODA JE POZNATI VOĆNJAK »JASINJE«, A MALO DALJE SU BORINCI

Udala sam se prije dvadeset godina. Puno sam prepatila a i sada patim zbog svoga muža koji je često pijan. Ne žalim više sebe, nego mi je žao djece koju mi je Bog dao. Teško mi je što djeca toliko pate zbog pijanstva svoga oca. Kad je pijan, govorim i radim kako mu je draže, samo da bude mir, ali sada ni to više ne pomaže. Mnogo se molim da smanji piće i da nikoga ne vrijeđa ni na nebu ni na zemlji. Imam tvrdu vjeru da će Bog po zagovoru drage Gospe dati da manje pije . . .

Molim vas da mi pomognete u ovoj nevolji, a molim i sve čitaoce Glasnika da izmole jedan Očenaš i Zdravomarijo da moj muž manje pije. Pomozite mi, pa će Bog pomoći vama i meni.

S. L., kod Gruda

Kako pomoći ženi muža pijanca?

Piše: Ivan FUČEK

U malo riječi rekli ste mnogo. Muž je pijanac. S njim ste »puno prepatili« kroz »dvadeset godina braka«. Znači, on trajno pije. Možda ne uvijek u jednakoj mjeri, ali pije »često«. Prilike u braku i u obitelji su »često« na rubu podnosivosti, kritične ili veoma kritične. U pijanstvu se ponaša samovoljno, pa ste ga nastojali privoditi pameti čak i tim da u takvom stanju ne reagirate, da popustite njegovim željama, samo da ne bude većeg grijeha. Ali »sad ni to više ne pomaže«. Dakle, on ne prestaje piti, a možda pije još češće i u većim količinama.

Ne govorite izričito da pije sve do gubitka razuma, ali kad kažete da se molite da »ne vrijeđa nikoga ni na nebu ni na zemlji«, možemo zaključiti da u takvom stanju psuje, grdi, grubo se ponaša, da je svadljiv, a možda čak i napada, tuče, razbija. Najviše patite vi, mada veoma plemenito kažete: »Ne žalim više sebe nego mi je žao djece . . .« A da djeca zaista mnogo pate posve kratko kažete slijedećom rečenicom: »Teško mi je što djeca toliko pate zbog pijanstva svoga oca«. To »piće«, prema tome, nije nevino. Ono je agresivno, rušilačko, razara obiteljsko gnijezdo, uništava radost kućnog ognjišta, zagorčava cvijet mladosti i slobodan rast i razvoj vaše djece.

Nažalost, opisani slučaj je tipičan za tolike naše obitelji. Ne treba naglašavati da je taj porok u našem narodu prečest, da je kao zeleni demon pružio svoje krake u tolike naše krajeve, nagriza, pritišće i ubija kao teška mora.

U nekom našem selu, kroz prošlih deset godina, u pijanstvu se objesilo 12 muževa zrele dobi, pošto su napatili žene, djecu i susjede, nanijeli sramotu cijelom narodu. Koliki zbog pijanstva stradaju u prometnoj nesreći, kod teškog rada! Koliki su otpušteni s posla zbog alkohola i tako ostali na grbači slabih žena.

A prije nego krenemo na posljedice alkohola, recimo nekoliko riječi o njegovim uzrocima.

Što je vašeg muža natjeralo na pijanstvo? Nasljeđe od roditelja? Neko razočaranje ili neki izvanjski uzrok? Nije uspio na poslu? Odbačen među kolegama? Propao mu novac ili neki plan? Nije se uspio afirmirati u javnom životu? Nije uspio u braku? Razočarala ga djeca? To posljednje jedva, jer u ispuštenom dijelu vašeg pisma lijepo govorite o djeci. Pogodila ga je bolest koju nije bio kadar mirno primiti? Osjetio se osamljen ili odbačen zbog ovog ili onog razloga? Nisu ga shvatili u njegovim plemenitim nastojanjima? Takvi, i tisuću sličnih razloga, mogu utjecati na slaba čovjeka da se u svojoj nevolji utekne pretjeranom pušenju, pretjeranom zatvaranju u sebe, odlaženju od kuće. Želi pobjeći od onoga što ga tuče i muči, pa se utekne piću. Obično se počne s malo, a zatim na više i češće, dok ne postane pijanac iz navike. Bude to više-manje, uvijek u društvu

nevaljalih kolega, u krčmi, u nekoj zadimljenoj i alkoholom prožetoj prostoriji.

Takvi pijanci se međusobno »tješe« ispijajući čašu za čašom. Ispijaju svoj novac, imanje, radost, mir duše i savjesti, ispijaju život i krv onima s kojima žive i borave. Pijanac se redovito ne obazire ni na koga. On misli samo na sebe na svoju strast za čašom i teži da ovu strast utaži. On zna što čini. Svjestan je da pretjeruje, ali je zarobljen svojim porokom ne samo do djelomičnog, nego nerijetko i do potpunog gubitka razuma. On se pri tome ne obazire na svoje zdravlje koje teško narušava, na gubitak svojeg dostojanstva koje ima kao čovjek, muž i otac, ne misli na poštenje koje mu više ne svijetli s obraza. Alkoholu za volju gazi vrijednosti braka, ljubav žene, ljepotu obitelji, privrženost djece koja se od njega sve više otuđuju. On ne misli da time u temeljima ruši odgoj djece jer im pokazuje zao primjer i na sramotu je djeci koja zbog toga trpe.

Ali tu smo već na posljedicama alkohola. Ukratko, pijanac razara vlastitu sreću baš onda kad je u čaši želi naći. Razara sreću svih koji s njim žive, daje poticaj drugima da i oni jednako čine, pa se na taj način stvara krug zloq mentaliteta: stvara se ozračje pijanaca tako da nerijetko nailazimo na čitavo selo pijanaca, na cijeli kraj zaražen alkoholom, gdje se više ne živi nego životari do bijedne smrti.

Alkoholičar nije pijanstvom nikad oslobođen svoje nevolje zbog koje pije, osim kad mu razum više ne funkcionira. Ne postaje sretniji nego, naprotiv, razoren u sebi, kao i svi koji uzimaju drogu i druga narkotična sredstva. Ta je »sreća« u intervalima delirija, bijedna sreća. S godinama redovito postaju sve tuplji, gube smisao za moralne vrijednosti, postaju grubi i drzoviti egoisti. Nerijetko gube vjeru, jer su već prije tisuće puta pogazili savjest, pa se ona više ni ne javlja, osim ponekad, kad bljesne, kao izdaleki grom.

Žena alkoholičara je redovito robinja. Sva je kuća na njoj. Muči se kako će spojiti kraj s krajem. Ono što teškom mukom zaradi, to muž-pijanac potroši. Nju drži, ako je vjernica, samo obećanje dano pred oltarom i dobro djece. Inače bi svisnula od boli.

A djeca? Djeca se redovito zbog oca pijanca osjećaju među vršnjacima i u društvu manje vrijedna i bezvrijedna. Nerijetko nose u sebi teška iskustva, sve od prvih godina djetinjstva: svađe između oca i majke, psovke, pogrde, galame, nered u kući.

Takav otac redovito nije sposoban bilo što privrijediti. Kuća se razlikuje od drugih siromaštinom, neurednošću, nedovršenošću stvari, bijednim namještajem, slabom ishranom obitelji i oskudnim odjevnim predmetima. Djeca sve to bolno doživljavaju. Nikome se ne mogu potužiti, izjadati, nego pečat oca pijanca nose na svom licu zajedno s majkom.

Što je još tragičnije, djeca alkoholičara sama brzo posižu za pićem. Ona, koja su začeta u pijanstvu, redovito u sebi nose jaku sklonost na alkohol, kao i na druge zle sklonosti: na srdžbu, neurozu, bijes, histeriju i neurasteniju, malodušnost i melankoliju. Sklona su raznim seksualnim porocima, a nerijetko zločinima, ubojstvu, drogi, terorizmu. Djeca alkoholičara-psovača redovito i sama postaju psovači. Svim tim se stvara vrzino kolo bijede, nekulture, grijeha, grubog materijalističkog života, nevjere ili ateizma. Stoga i kaže Sveto pismo: »... koji tako što čine, kraljevstva Božjega neće baštiniti« (Gal 5,21), jer »ni kradljivci, ni lakomci, ni pijanice, ni psovači, ni razbojnici neće baštiniti kraljevstva Božjega« (Rim 6,10). Nema, dakle, sumnje, da je takvo pijanstvo grijeh, težak grijeh koji isključuje iz kraljevstva Božjeg.

Kako da se pijanci izliječe? Da za pijance molimo, postimo, žrtvujemo se? Sigurno da i to treba! Ali kako pokrenuti njihovu volju i odcijepiti ih od strasti kojoj su poklonili zdravlje i život? To može svakako Bog. Dogodilo se da jedan pijanac, Mac Talbot, Irac, potaknut milošću, baca konačno bocu kroz prozor, obraća se i postaje pokornik i svetac.

Ali pomaže i medicina, bolnica, lijekovi, uz to da treba ojačati volju i prožeti je dobrim: alkoholičar kao i narkotičar mora osjetiti da je bez čaše drugi život, da je to oslobođenje — kako su se na TV izrazili oni iz Crne Gore prije nekoliko mjeseci, pošto su se oslobodili alkohola. Treba htjeti početi živjeti bez čaše, u tome izdržati tjedan dana, mjesec dana, godinu dana, i napokon trajno i potpuno. Drugih »legalnijih« načina nema. Ali taj se napor, da se ispliva i oslobodi, dotičnome neizmjerno nagrađuje. Tada istom on upozna pravi život.

Po Euharistiji do herojske smrti

Priredio: Petar RIBINSKI

Poznat nam je mučenik za Presv. Euharistiju iz trećeg stoljeća sveti Tarzicije. Za njega svjedoči papa Damas: »Nosio je Tajne Kristove (tj. posvećene hostije), kad neka zločinačka ruka htjede da ih obeščasti. On se radije dao ubiti nego da preda divljim psima Tijelo Spasiteljevo«.

No nije on jedini. U povijesti Crkve bilo je više mučenika koji su za Presv. Euharistiju dali svoj život. Bili su to od reda ljudi koji su se redovito hranili i jačali Tijelom Kristovim u sv. Pričesti. Navest ćemo neke od njih.

SVETI WERNER. Rodio se g. 1273. u Bacharachu blizu današnjeg grada Koblenza u Njemačkoj. Na Veliki četvrtak, 19. travnja 1287., kad se vraćao sa svetih obreda kod kojih se je pričestio, napala ga je skupina Židova i silila da izbaci svetu Hostiju. Werner ni da čuje. Nato su ga zlostavljali na razne načine, a onda mu prerezali žile, zbog čega je umro. Da prikriju zločin, mučitelji su ga bacili u neku jamu. Tijelo je nađeno i sahranjeno u crkvi sv. Kuniberta u Bacharachu. Kako su se na mučenikovu grobu događala čudesa, preneseni su njegovi ostaci g. 1428. u novu crkvu, sagrađenu njemu u čast.

HOLANDSKI MUČENICI. Mučeni su od protestanata 9. srpnja 1572. g. u Briellu (Južna Holandija). Pripadali su raznim katoličkim redovima. S njima su bila i 4 svještovna svećenika. Svih zajedno 19. Protestanti su neke od njih posebno nagovarali da se odreknu vjere u stvarnu prisutnost Kristovu u Euharistiji. Najmlađega među njima, župnika Gorkuma Nikolu Jansena, pitali su s uperenim pištoljem: »Jesi li pripravan dati život za tu nauku?« On odgovori bez okolišanja: »Da, rado ću umrijeti za katoličku vjeru, a prije svega u potvrdu da se Tijelo i Krv Gospodina Isusa Krista uistinu nalazi u časnom Sakramentu (Euharistije) pod prilikama kruha i vina«.

Dvojicu redovnika premostratenza, **Andriju Jansena** i **Jakoba Lakopsa,** župnika i kapelana u Monsteru blizu Briella, također su ispitivali o sakramentu Euharistije. Posvjedočili su vjeru katoličke Crkve. Heretici su im govorili da se kod Gospodnje Večere prima, u stvari, običan kruh. Na to im mučenici odgovoriše riječima svetoga Pavla: »Tko god jede kruh ili pije čašu Gospodnju nedostojno, bit će krivac Tijela i Krvi Gospodnje (1 kor 11, 27).

Nakon svakojakog zlostavljanja svi su devetnaestorica umrli mučeničkom smrću. Pijo IX. proglasio ih je na 29. lipnja 1867. svetima.

JAKOB SALÈS I VILIM SAULTEMOUCHE. Ubili su ih heretici hugenoti 7. veljače 1593. u gradu Aubenas u Francuskoj. Oba su mučenika bili veliki štovatelji Presv. Euharistije. Jakob je bio svećenik, isusovac i napisao je knjižicu o Euharistiji, a Vilim je bio brat redovnik, isusovac. On bi znao duge sate proklečati pred Svetohraništem.

Uhvaćeni 6. veljače 1593., bili su više puta suočeni s protestantskim vjerskim službenicima koji su ih nastojali odvratiti od katoličke vjere. Rasprave su se posebno vodile o dogmi stvarne prisutnosti Kristove u Euharistiji. Kad ih nisu mogli nikako slomiti, odlučili su heretici da ih udave. No vojnici nisu htjeli poslušati. Onda su ih izbacili jedne nedjelje na ulicu i prepustili razbješnjeloj svjetini koja ih je na okrutan način ubila. Pijo XI. proglasio ih je blaženima 6. lipnja 1926.

JOSIP MARCHAND. Rodom je iz Passavanta u Francuskoj i svećenik je Reda Misionara za vanjske misije u Parizu. Radio je pet godina kao misionar u današnjoj Koreji. 8. rujna 1835., kad je završavao sv. Misu i nakon pričesti, uhvaćen je i bačen u tamnicu u Sajgonu, a zatim odveden u Hué gdje su ga mandarini ispitivali. Optužili su ga, začudo, optužbom koju su proti kršćanima iznosili pogani u prva kršćanska vremena: »Kruh koji dajete kršćanima, načinjen je pomoću čarolija«. Uz mučenje usijanim kliještima pitali su Misionara: »Ne činite li vi na vašim svečanostima zlodjela?« — »Ne! Među nama se ne čine nikakva zlodjela«, protestirao je mučenik. »Ali — pitao je dalje mandarin — kakav je to kruh koji dajete onima koji su se ispovjedili i koji ih tako čvrsto veže uz njihovu vjeru?«

Uslijedilo je daljnje mučenje. Zahvaljujući snazi koju je dobio od Euharistije koju je pod misom primio, taj mladi mučenik od 32 godine života, koga su živog raskomadali, junački je ustrajao do kraja. Leon XIII. proglasio ga je blaženim 1900. godine.

JAKOB-ANTUN CESIDIO. Godine 1900. pokret tako zvanih »boksera« u Kini poubijao je radi katoličke vjere mnoge kršćane. Od njih 1418, za koje je pokrenut proces za proglašenje blaženima, Pijo XII. proglasio je blaženima njih 29. Među njima je i franjevac o. Jakob-Antun Cesidio mučenik za Presv. Euharistiju. O. Cesidio koji je rođen u Fossi u Italiji 30. kolovoza 1873., u to vrijeme nalazio se u Hengčov-fou u Hou-nanu u Kini, s još jednim misionarom. Kad su bokseri provalili u kuću, oci su uspjeli pobjeći. No na bijegu se o. Cesidio sjetio da je u svetohraništu ostao Presveti Sakramenat, pa se vratio da spasi posvećene čestice. No napadači ga opaze, uhvate i nasmrt izrane. Zatim ga poliju petrolejem i zapale. Tako je o. Cesidio, kao i nekoć sv. Tarzicije, dao svoj mladi život da spasi od obečašćenja Euharistiju. Crkva ga slavi s ostalim mučenicima *na 9. srpnja.*

I tako to ide sve do najnovijih vremena. Kad god bi gdje nastao progon vjere, bilo je među mučenicima i onih koje su mučili zbog Presv. Euharistije. S dubokom vjerom u Kristovu prisutnost u Euharistiji, jačajući se Tijelom Kristovim u sv. Pričesti, svete i velike duše davale su i svoj život za Krista prisutnog u Euharistiji.

Biser mog života

Tiha je noć. Veliko carstvo tišine . . .

Obasjava me nasmijani mladi mjesec, miluje me lahor. Zadivljena gledam oči baršunastog neba, djelo Božjih ruku. *Hvala Ti, svemnožni Stvoritelju!* Nalazim Te u buđenju novog dana, u žaru podnevnog sunca, u srebrnoj kapi kiše, u šumu trave i lišća, u morskom valu i tihom sutonu, u treptaju zvijezda i bijeloj pahuljici snijega. Neka Te hvali i uzvisuje cijeli svijet!

Gospodine, ja nisam dostojna da gledam Tvoju ljepotu! Ti prebivaš u sjaju i slavi, a sa mnom si kad me sunce cjeliva, sa mnom si kad mi suza ore brazdu na licu. Ova bujna zemlja i modrina neba govore mi o Tebi, o Tvojoj ljubavi. Moja Te ruka dodiruje, moj Te vapaj doziva: »Dođi Gospodine, dođi!«

Osluškujem ritam svoga srca, osjećam kako pored mene Tvoja noga koraca. Poklanjam Ti svoju pjesmu, uzdam se u Te i ne bojim se, jer Ti si moja snaga, moj Bog i moj Spasitelj. Poklanjam Ti svoje rascvjetano proljeće, dajem Ti svako svitanje zore, primi žar moje ljubavi koju samo Tebi poklanjam.

Gledam taj čaroban svijet, zlato i sjaj na Tvom bisernom plaštu. Hvala Ti za sjaj zvijezda, za svitanje zore, za život i smrt. Hvala Ti za ljubav koju od Tebe primam i drugima opet darujem. Hvala Ti za ljude, za dio sunca i sreće, slobodu i radost. Hvala Ti za majku i oca, za braću i sestre, za svećenika — mog najboljeg prijatelja. Njegove me riječi duhovno hrane, njegov mi život kazuje put.

Slavi Te leptir na cvijetu i pčela u letu, i Sunce i Mjesec i Svemir. Tebi mirišu ruže i ptice pjevaju, Tebi vjetrovi pušu i kiše lijevaju. Tebi sviću zore i potoci žubore, *sve nek Te časti i slavi.* I ja Ti pjevam sa zvijezdama oko Tvog čela, jer Ti si moj Emanuel, ružo moja bijela! Ti si biser mog života, aleluja, Gospodine!

Marija GROZAJ

Posjet Gospi od suza

Piše: Stjepan KUŠAN, senior

Na putu u Maltu na šesnaesti međunarodni marijanski kongres 1983. godine, naš se brod »Ambasador« zaustavio na otoku Siciliji. U luci grada Catanije su nas dočekala tri udobna autobusa i vrlo brzo nas pjeskovitom obalom južne Sicilije odvezli u nedaleku Siracusu, grad sv. Lucije i »Gospe od suza«. Taj prastari grad je sagrađen na otočiću Ortigiji koji je već u 8. stoljeću prije Krista bio mostom povezan sa Sicilijom.

Siracusa je nekad bila velegrad i sjedište raznih vladara i tirana. Od ovih potonjih najpoznatiji je Dionizije Sirakuški, pa smo posjetili i njegovu »špilju užeta«. Iznad špilje je otvor zvan »Dionizijevo uho«. Kroz taj bi otvor Dionizije prisluškivao što o njemu govore zarobljenici. Ako bi govorili nešto loše, dao bi ih objesiti na užeta u samoj špilji. Odatle i naziv »špilja užeta«.

Inače je Siracusa poznata i po starom istraživaču mehanike i fizike Arhimedu, i njegov zakon iz mehanike moraju i danas učiti đaci u svim školama svijeta.

Po dolasku u grad, najprije smo ipak posjetili gradsku katedralu Krista Spasitelja, nekoć hram božice Atene. Potom smo razgledali baziliku sv. Lucije, rimski amfiteatar, grčko kazalište, Arhimedov grob, i katakombe sv. Ivana Evanđeliste. U njima se nalazi i mala kapela na mjestu gdje je sv. Pavao tri dana propovijedao, zaustavivši se na putu u Rim. Potom smo otišli u svetište »Majke Božje od suza«, gdje smo nas 22 svećenika u prisutnosti 137 naših vjernika koncelebrirali sv. Misu u kripti buduće bazilike. Gornji dio još nije izgrađen. Zamišljen je u obliku stošca, a izvana će imati izgled pčelinjeg saća. Kad bazilika bude gotova, bit će to jedno od najljepših i najmodernijih svetišta Majke Božje na svijetu.

Na sredini svetišta je suvremeni oltar iza kojega se diže zid obložen drvom. Na zidu visi originalan reljef Srca Marijina napravljen od gipsa. Taj je gipsani reljef 29. kolovoza 1953. u 8,20 prije podne prosuzio. Bio je tada iznad bračnog kreveta u sobi obitelji Antonija Giuste.

Gospa je prosuzila, proplakala! Htjela je da njezine suze koje je u Lurdu mogla vidjeti samo Bernardica, a u Fatimi samo troje djece, sada vide svi koji hoće i u Siracusi. Kao da je Gospa htjela reći da plače nad nevjerom Antonija Giuste i svih »nevjernih Toma« cijelog svijeta, koji svojim grijesima vrijeđaju Isusa Krista.

Tada, kao i uvijek kod sličnih pojava, htjelo se to protumačiti kao trik kojim Crkva, tobože, zavodi svijet. Najviše su se o tome raspisale komunističke novine, napadajući Crkvu i svećenstvo da samo žele svijet ponovo upregnuti u kapitalistička kola.

Čudo »Gospinih suza« uzela je u svoje ruke policija, jer su ateisti pravili velik pritisak. Reljef je prenesen u policijsku stanicu i postavljena je jaka straža. Budući da se od početka »pojave suza« tvrdilo da je u reljef sigurno uštrcana voda, bio je temeljito ispitan, pa se pokazalo da su te tvrdnje bile bez ikakva temelja. Reljef je i dalje suzio.

Budući da su se počela događati razna čudesa i narod se sve više skupljao pred policijskom zgradom, vlasti su osnovale komisiju koja će stručno ispitati kemijski sastav suza iz gipsanog reljefa. Komisiju su sačinjavala četiri stručnjaka, na čelu sa zadrtim ateistom profesorom Cassoneom. Nakon laboratorijskog ispitivanja, komisija je ustanovila da između suza s reljefa, i suza jednog mladića, jednog djeteta i jedne starice, koje su uzeli radi uspoređivanja, nema nikakve kemijske razlike. Kemijskom analizom je ustanovljeno da je sastav suza s reljefa istovjetan pravim ljudskim suzama.

Nakon što je profesor Cassone kao predsjednik komisije na konferenciji za tisak objavio da on nije vjernik i

da ne vjeruje u čudesa, ali da mora priznati da su suze s reljefa prave suze u kemijskom smislu, reljef je prestao »plakati«, i do danas nije više nikad prosuzio. Crkva se nije žurila s donošenjem suda o toj pojavi, kao što se i inače ne žuri i takvim slučajevima. Ona uvijek čeka da se »po plodovima« raspozna je li posrijedi nadnaravna pojava ili nešto drugo. Tako je bilo i s »Gospom od suza«.

Budući da su se za vrijeme »plača Reljefa«, a i poslije, događala mnoga čudesa, a i Sv. Stolica je dopustila da se te »čudotvorne suze« mogu častiti, kardinal Ruffini je kao nadbiskup Palerma dozvolio da se počne s gradnjom bazilike pod nazivom »Gospe od suza«. Do sada je sagrađena samo kripta.

Od svih »čudesa« koja su se s tim u vezi dogodila, najveće je valjda obraćenje samog ateiste profesora Cassonea. On, doduše, ni pred smrt nije htio primiti svećenika, ali je zamolio da mu donesu relikvijar s »čudotvornim suzama«. Uprava svetišta se bojala da ga ne razbije pa se u početku kolebala. No bolesnik je to uporno zahtijevao i obećao da neće učiniti ništa na štetu relikvijara. Nakon nadbiskupove dozvole, relikvijar mu je donesen u bolesničku sobu. Prisutni su se još više pobojali za relikvijar kad je Cassone tražio da svi izađu iz sobe. Ipak su nekako pristali i izišli.

Kad su nakon pola sata ponovo ušli u sobu, profesor je bio mrtav s relikvijarom na grudima. Kao da je Bezgrješno Srce Marijino dalo naslutiti da mu je otvorilo put do Isusova Srca.

Petru Dimitriu o Papi

U današnjem svijetu je zavladala tolika moralna pokvarenost i takva drska ravnodušnost prema dobru i zlu, da ljudi odbijaju i vidjeti, a kamoli priznati što je dobro, a što zlo.

U svom sam životu dočekao i to da bar na televiziji gledam »velikane« poput Hitlera, Staljina, Mussolinija, Roosvelta, Churchilla, De Gaula, Mao Ce Donga, Ho Ši Minha, Fidela Castra i mnoge druge. Ali što? Svijet ih je smatrao velikima dok su bili živi bojeći se priznati da su to kukavne veličine. Poslije smrti su mnogi proglašeni zločincima od onih istih koji su im se za života klanjali.

De Gaule je bio velik, ali preponosan! Hitler, Staljin, Mussolini, »Führer«, »Vožd« i »Duce«, prolili su rijeke tuđe, nevine krvi, mnoge zavili u crno. Svijet im se klanjao, da bi ih na kraju prokleo. Roosvelt je bio veliki Amerikanac, ali je mislio samo na Ameriku. Churchill je bio veliki Englez koji je svoju veličinu sagradio na žrtvama drugih, a Mao, Ho Ši Minh i Fidel Castro neće biti nikako drugačije upisani u povijesti. Kakav preokret!

Vidio sam u svom životu i jednog nesebičnog čovjeka, vidio sam Papu Ivana Pavla II. I pred tim nesebičnim čovjekom neki su se u Parizu usudili razviti zastavu s natpisom: »Ne želimo ni Boga ni cara!« Sramota!

Govorim sebi i drugima, svima koji me žele čuti: Ne gledajte na ove i ovakve! Ovi s tom zastavom su »Führeri« i »voždi«. Gledajte čovjeka koji nevin nosi u svom tijelu tragove revolverskih hitaca, koji se moli Bogu i Djevici Mariji, koji moli, živi i radi za sav svijet. Nikoga ne prezire, nikoga ne odbacuje! Najviše se zauzima za prezrene i odbačene.

Zapadnjaci to uglavnom ne vide ili neće vidjeti. Možda će jednoga dana ipak pogledati i naći smisao svog života, ukloniti lažne ideale. Kršćanski je humanizam jedini pravi humanizam, jer se temelji na ljubavi prema Bogu i čovjeku. Ljubiti Boga i bližnjega svoga, ljubiti sve ljude, to je jedini pravi humanizam!

Svako ljudsko biće ima neka neotuđiva ljudska prava koja svi moraju poštivati. Tko ih gazi, gazi Boga. To iznosi Ivan Pavao II. Taj kršćanin u svojoj srži, taj otac u svome srcu, taj župnik u svojoj srdačnosti, taj rimski biskup u svojoj otvorenosti, taj Biskup i Otac svega svijeta, to je jedini veliki čovjek kojeg sam do sada sreo! Neka ga Bog poživi i blagoslovi . . .

Priredio: Srećko BOŠNJAK

Uređuje: Juraj GUSIĆ

MISIJSKA NAKANA APOSTOLATA MOLITVE

ZA POŠTIVANJE RADNIKA U TREĆEM SVIJETU

Radnici u trećem svijetu

U bolnici se mnogo govori o zdravlju — kojega nema, u zatvoru o slobodi — koje nema. Tako se u današnjem svijetu mnogo govori o pravima čovjeka, valjda također zato što se ta prava krše do te mjere te često izgleda da ih ni nema... Tako se ističu i prava radnika. Međutim, ta se prava gaze ne samo u krajevima »Trećega svijeta«, zvanim nekad pa i danas »misije«, nego i u starom svijetu, u Evropi i Americi. Sjetimo se npr. samo obespravljenih deset milijuna radnika, članova Solidarnosti u Poljskoj!

Papina nam molitvena nakana posebno svraća pozornost na radnike tzv. Trećeg svijeta, jer su upravo oni najviše obespravljeni: moraju obavljati prenaporne poslove, žene su opterećene radovima, mnogi ne mogu naći zaposlenje, predugo je radno vrijeme, plaće su nedostatne, i djeca moraju biti radnici...

Deklaracija za prava djeteta ističe da djeca ne smiju biti prerano uključena u proizvodnu djelatnost, da se ne bave poslovima koji škode njihovu zdravlju ili izobrazbi, koji koče njihov fizički, duševni ili moralni razvitak. Međutim, u više krajeva svijeta djeca, da bi mogla kako-tako preživjeti, moraju biti i jesu teški fizički radnici.

Evo primjera kako se ruši dostojanstvo žene — a sličnih je i previše. Osamnaestgodišnja živahna Raihana Bibi u Bangladešu, nasred ulice i po žarkom suncu, razbija i kreše kamenje za gradnju puta. I to 12—13 sati dnevno. A time za 15 dana zaradi samo koja tri dolara (nešto preko 300 dinara). O udaji može samo snatriti — jer je, veli, tamne kože i presiromašna. Očit primjer, kako neka ljudska bića nemaju osnovnih ljudskih prava, kako se gazi njihovo ljudsko dostojanstvo.

O dostojanstvu rada i radnika, o poštivanju radnika, govorio je Sv. Otac više puta na svojim apostolskim putovanjima. Tako je održao značajan govor Indijancima u Meksiku: »Radnik po čijem obrazu teče znoj, s pravom očekuje da se potpuno i djelotvorno prizna njegovo dostojanstvo, koje nije niže nego na bilo kojem drugom društvenom području. On ima pravo da ga se poštuje«, a ne da ga se izrabljuje i lišava mogućnosti da napreduje. »On ima pravo na uspješnu pomoć, koja ne smije biti ni milostinja ni mrvice pravde — da se može razvijati kako traži njegovo dostojanstvo čovjeka i djeteta Božjega.«

Te su riječi kao sažetak onoga što je Papa kasnije iznio opširnije u značajnoj enciklici o radu. U njoj posebno govori o radnicima koji podnose teške napore i trajan umor (u rudnicima, kamenolomima, na gradilištima, uz visoke peći itd.); naglašuje dostojanstvo rada i radnika i njihova prava.

Papina nakana nas poziva da suosjećamo s tolikim obespravljenima i prema mogućnostima im pomognemo; da cijenimo dostojanstvo čovjeka u bratu radniku. A kao kršćani da gledamo i Krista u čovjeku-radniku-patniku. I to u duhu Papine molitve na svršetku govora u siromašnoj četvrti na Filipinima: »Isuse... Nauči me da moje oči otkriju istinu: da tebe, Gospodine, prepoznam u malešnosti, u skromnom čovjeku koga vidim.«

O. Mato RUSAN

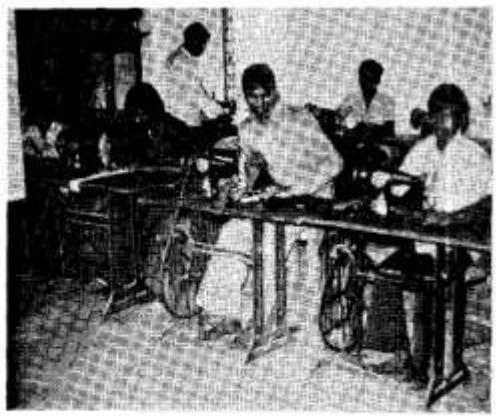
Između Maria Pollija i Đišu Pollija

Otac Ante Gabrić sad provodi svoje apostolske dane u dvostrukim brigama: u brizi za župu Maria Polli, od koje se još nije oprostio, i u brizi oko osnivanja i izgradnje nove postaje Đišu Polli. Stoga nije čudno da govori sad o prvoj, sad o drugoj postaji, sad opet o obje. Ako naiđemo, dakle, na neke nejasnoće o kojoj postaji zapravo govori, onda radije shvatimo to da je riječ u isto vrijeme o jednoj i drugoj, jer ih on u svom srcu još nije uspio odijeliti. Pa, evo, što nam piše!

POMALO SE DIŽE NOVA POSTAJA

Već sam vam javio da se pomalo diže nova postaja Đišu Polli, Isusovo selo. Uselili smo se tamo privremeno i podigli smo privremenu crkvicu. Za veću crkvu morat ćemo još malo pričekati dok ne dobijemo potreban materijal za njezinu izgradnju.

Otvorili smo malu tkalačku školu za mladiće i šivaću za djevojke. U obje škole poučavaju mladići koji su izučili te zanate kod nas u Maria Polliju. Time su državne vlasti veoma zadovoljne, pa će nam pomoći da tu školu proširimo.

ŠIVAĆA ŠKOLA U MARIA POLLIU, GDJE SE NAŠI MLADI SPREMAJU ZA ŽIVOT

PRIVREMENA MISIJSKA POSTAJA U NOVOJ ŽUPI ĐIŠU POLLI U SELU BORO TUSKHALI

Uredili smo i vrt i zasadili smo mnogo stabala, i to ne samo na našem zemljištu, nego i po selu, pa čak i oko državne škole. Uredili smo i nogometno igralište. Uz nas su i seoski učitelji i seoski glavari. Molimo se da takva sloga među nama i ostane.

Odgoj naših mladića i djevojaka veoma lijepo napreduje. Sad već beremo plodove. U novicijat Družbe Isusove stupilo je pred blagdan sv. Ignacija, 30. srpnja, pet naših mladića. Jedan mladić stupio je u salezijansku družbu, a nekoliko ih je otišlo u biskupsko sjemenište.

I djevojke se revno odazivlju Isusovu pozivu. Stupile su u razne redovničke družbe koje ovdje djeluju.

Ne zaboravite na nas u svojim molitvama i žrtvama!

JUTARNJA MOLITVA UZ RIJEKU GANGES

Otac Ante voli svoje osjećaje često izreći pjesmom gangeških lađara. Te su pjesme obično veoma misaone i pune vjere u Boga i u Božju providnost. I u ovom svom člančiću progovara nam takvim stihovima.

Dragi Isuse, sjedim uz rijeku Ganges. Mimo je jutro nakon olujne noći. Na Gangesu su razasute ribarske lađice sve tamo do Atapura i Monipura, prema sunderbanskim džunglama.

Kao jeka s onog svijeta dopire da mene jutarnja molitva s ribarske lađice. Pjeva mladenačko grlo, mladenačka duša i srce.

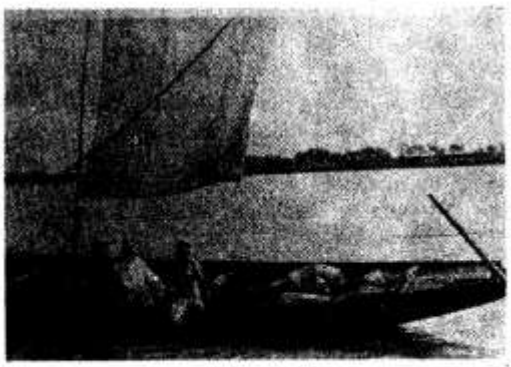
— Tomar ašiš ad amake dao...
Danas mi blagoslov svoj daj!

Mrmor valova navješćuje Tvoju ljubav;
oni su Tvoj dar i Tvoja ljubav!
Daj i meni blagoslov!
I ovaj tihi jutarnji povjetarac
ljubav je Tvoja!
I cvjetovi i cvjetići raznih boja i
raznih mirisa
ljubav su Tvoja, blagoslov Tvoj!
Daj i meni blagoslov!
I leptiri svojom ljepotom i svojim
tihim letom
ljubav su Tvoja, blagoslov Tvoj!
O, i meni ljubav svoju i blagoslov daj!
Tomar ašiš ad amake dao...!
Svoj blagoslov danas mi daj!

Isuse, mrmor Gangesovih valova eto složio se s tim jutarnjim psalmima u divan vječni matutin.

Tu, evo, sjedim sam i gledam, gledam dolje prema džunglama, prema onim udaljenim selima, i molim Te, Isuse, daj ovaj dar svoje ljubavi svima, svima — tim milijunima koji Te još ne poznaju! Sjeti se da si i Ti, gledajući na palestinska pšenična polja, zrela za žetvu, izrekao onu vječno divnu misijsku molitvu: »Žetva je velika, a poslenika je malo. Molite, dakle, Gospodara žetve da pošalje poslenike u svoju žetvu!« Molimo Te, pošalji ih na obale Gangesa, u dragu Bengaliju, u Afriku, po čitavom svijetu! Sjeti se da si, gledajući ono mnoštvo, rekao onaj božanski: »Misereor super turbam! — Žao mi je naroda!« I sjeti se da si raširenim, probodenim rukama grlio čitav svijet, da si žeđao, a i još žeđaš za dušama! Dobri Isuse, daj nam snage i jakosti da utažimo tu žeđ Tvoga Srca! Dođi Kraljevstvo Tvoje!

O. Ante GABRIĆ

SPREMNI SMO DA POĐEMO U POHODE BROJNIM SELIMA NOVOOBRAĆENIKA

Čestitke ocu

Otac Ante Gabrić proslavio je svoju pedesetu godišnjicu veoma skromno; tako skromno da skromnije nije mogao. Pohodio je jedno selo novoobraćenika koji su još katekumeni, tj. pripravnici za krštenje, i tu je — kako nam piše — na verandi privremene i još nedovršene kapelice, sjedeći na hasuri i okružen tim svojim novim vjernicima, odslužio svetu misu. Nije bilo ni čestitanja, ni pjevanja, ni svečanog ručka, ni vijenaca.

Međutim, tog njegovog jubileja sjetili su se mnogi njegovi prijatelji i poglavari i poslali su mu pismene čestitke. Do nekih od njih uspjeli smo doći, pa ih ovdje objavljujemo, jer nam svaka od njih otkriva koliko je poznat i on i njegov apostolski rad.

ČESTITKA OCA PAVLA DEZZE, PAPINSKOG DELEGATA ZA DRUŽBU ISUSOVU

Kurija Generala Družbe Isusove
6. srpnja 1983.

Dragi Oče Gabriću! Mir Kristov!

30. srpnja ove godine imat će posebno značenje za Vas, jer će se toga dana napuniti 50 godina Vašeg života u Družbi. Veoma se radujem što mogu jednom prokušanom misionaru čestitati prigodom njegova Zlatnog jubileja redovničkog života i sjediniti se s Vašom subraćom i prijateljima kod čestitanja i kod zahvale Bogu za sve milosti kojima Vas je obasuo, a preko Vas i mnoge druge kroz sve te godine.

Čitavog svog života bili ste neustrašiv misionar koji odlazi među najsiromašnije od siromašnih; koji živi u najudaljenijim zakucima 24. parganasa. Kako li je bilo prostrano Vaše misijsko polje i kako su brojni bili ljudi kojima ste predali Kristovu poruku ljubavi, milosti i oslobođenja! Kamo god ste stigli, ubrzo ste izgradili kršćansku zajednicu. Doslovno tisuće duguju svoju kršćansku vjeru Vašem propovijedanju.

Vi ste, doista, bili misionar u najpotpunijem smislu te riječi, koji uvijek radi za razvoj čitavog čovjeka, njegova tijela i njegove duše, koji prevrne svaki kamen da donese poruku Kristova Otkupljenja srcu čovjeka pomažući mu i tjelesno. Vaše nebrojene

Anti za njegov zlatni jubilej

UCITELJ SIMPSON, KOJI JE KAO SIROCE ODGOJEN KOD NAS NA MISIJSKOJ POSTAJI, POUCAVA NASE MLADE U SIVANJU

socijalne usluge: prehrana gladnih, zaodijevanje golih, gradnja koliba za beskućnike, kopanje bunara, gradnja putova i mostova, pribavljanje lijekova bolesnicima, podsjećaju me na Jobove riječi (Job 29. 11—17):

> »Tko god me slušao, blaženim se zvao,
> hvalilo me oko kad bi me vidjelo.
> Jer izbavljah bijednika kad je kukao,
> i sirotu ostavljenu bez pomoći.
> Na meni bijaše blagoslov izgubljenih,
> srcu udovice ja vraćah veselje.
> Pravdom se ja kao haljinom odjenuh,
> nepristranost bje mi plaštem i povezom.
> Bjeh oči slijepcu i noge bogalju,
> otac ubogima, zastupnik stranoima.
> Kršio sam zube čovjeku opaku.
> plijen sam čupao iz njegovih čeljusti!«

No ne samo da ste Vi misionar, nego ste strogošću svoga života, svojom simpatijom, sućuti i očinskom ljubavlju za sve, svojom pristupačnošću, svojim neobičnim optimizmom i oduševljenjem, svojim jedinstvenim načinom saobraćanja — člancima, govorima, pismima — Vi ste nadahnuli i druge u Indiji i izvan nje svojim duhom, svojom ljubavlju prema dušama i pouzdanjem u Boga.

I sada, na sadašnjem Vašem polju djelovanja, u Kumrokhaliju, koji ste Vi okrstili imenom Maria Polli, uspješno otvarate nova središta i planirate da pođete i u udaljenija područja. Družba se Vama ponosi, dragi Oče Gabriću, i ovom prigodom Vašeg jubileja želim Vam se u ime Družbe zahvaliti i izraziti poštovanje za sve ono što jeste i što činite. Kao zalog tog cijenjenja i te zahvalnosti dajem da se na Vaše naknade odsluži 50 sv. misa.

Dao Vam Bog još mnogo godina u Njegovoj službi! Uz ponovne čestitke, preporučujem Vašim molitvama i sv. misama Družbu i slijedeću Generalnu Kongregaciju.

Sjećajući se godina u Gallareteu, iskreno i srdačno Vas pozdravlja u Kristu

Paolo Dezza
Delegat Svetoga Oca

PISMO KALKUTSKOG NADBISKUPA KARDINALA PICACHYA

Kalkuta, 12. srpnja 1983.

Dragi Oče Gabrić!

Šaljem Vam svoje pozdrave i molitve za veliki dan Vašeg Zlatnog jubileja 30. srpnja. Sjetit ću Vas se posebno za vrijeme svete mise.

Moji raniji pohodi 24. parganasa i moj sretni boravak u Bošontiju s Vama ostat će mi uvijek u cijenjenoj uspomeni.

Bengalska misija je veoma zahvalna za herojske usluge hrvatskih i slovenskih otaca, braće i sestara. S nama je još malo tih

PRIJE NEKIH OSAM GODINA KALKUTSKI JE NADBISKUP LORENS PICACHY UVEO SVECANO OCA ANTU U NOVOOSNOVANU MISIJSKU POSTAJU MARIA POLLI

velikih pionira. Neka naš Gospodin blagoslovi svakoga od njih i dadne im dobro zdravlje za godine koje dolaze.

Osobno Vam se zahvaljujem za sve što ste učinili i što još činite u 24. parganasu. Vaše stado bit će »Vaša kruna i Vaša slava«. Bio 30. srpnja spomena vrijedan dan za Vas!

Povezan s Vama u molitvi. Uz srdačne pozdrave, iskreno Vas pozdravlja

u našem Gospodinu
Lorens kardinal Picachy, SI

DOBRE ŽELJE KALKUTSKOG PROVINCIJALA

Kalkuta, 29. srpnja 1983.

Dragi moj Oče Gabrić!

Sutra, 30. srpnja, velik je dan za Vas, dan duboke zahvalnosti i hvale Bogu za Njegove bezbrojne milosti udijeljene Vam tijekom ovih prošlih 50 godina — 50 Zlatnih godina — u Družbi Isusovoj. Sjedinjujem se s Vama u zahvaljivanju Bogu i u hvali Bogu. Primite moje srdačne molitve pune čestitke! Ovih dana, posebno sutra i 31. srpnja, Vi ćete biti u mojim posebnim molitvama preko dana, a napose u sv. misi. Neka bi Vas Bog nastavio obilno blagoslivljati!

PO BENGALSKOM OBIČAJU OTAC ANTE BLAGOSLOVIO JE NOVU RIŽU I NJOM NAJPRIJE HRANI JEDNOG MALIŠA

OTAC ANTE S ČETVORICOM MLADIĆA KOJI SU SE PO NJEGOVU PRIMJERU PREDALI BOGU U DRUŽBI ISUSOVOJ

U ime Kalkutske provincije ja Vam se od srca zahvaljujem za Vaš uzoran redovnički život, život duboke molitve i mrtvenja, život žrtve i teškog rada. Mnogi ljudi, koji Vas poznaju, nazivaju Vas bengalskim svetim Franjom Ksaverom. Svojom dubokom ljubavlju prema Bogu i prema Njegovu narodu Vi ste bili sposobni da privedete tisuće ljudi Njegovoj Crkvi. Neka bi Vas Bog i nadalje blagoslivljao i vodio! To je moja iskrena molitva za Vas prigodom Vašeg Zlatnog jubileja u Vašem redovničkom životu, a i uvijek. Uz bratske pozdrave u našem Gospodinu,

Alphouse D'Souza, SI

ČESTITKA OCA PROVINCIJALA HRVATSKE PROVINCIJE

Zagreb, 21. srpnja 1983.

Dragi Oče Ante!

Radujem se s Vama Vašem zlatnom jubileju u Družbi Isusovoj koji ćete uskoro proslaviti daleko od domovine iz koje Vas je Gospodin izveo kao nekoć Abrahama, i odveo Vas u daleku Bengaliju u kojoj ste postali mnogima blagoslov. Vi živite u srcima naših vjernika koji Vas se sjećaju i svoju ljubav potvrđuju svakim danom svojim ne baš malim darovima. Neka i ta veza uveća Vašu radost prigodom 50. obljetnice bogata života u Družbi Isusovoj. S Vama ćemo zahvaliti Gospodinu što Vas je pozvao u službu Evanđelja milosti Božje kojim ste usrećili mnogu dušu.

Nadam se da ćete se tog dana na poseban način sjetiti Hrvatske pokrajine Družbe Isusove koja Vas je velikodušno dala Indiji da Gospodin nagradi tu velikodušnost novim zvanjima. To će biti najljepša hvala dragoj Vam Provinciji i vjernicima koji Vas vole.

Rado Vas se sjeća, voli i preporučuje u Gospodinu čestitajući Vam zlatni jubilej Družbe u godini milosti Gospodnje

Vaš O. Marko Matić, DI

PISMO JEDNOG MLAĐEG SUBRATA

Kalkuta, 22. kolovoza 1983.

Dragi Oče Gabriću! Mir Kristov!

Želim dodati moje duboke i sredačne čestitke čestitkama mnogih što ste ih već primili prigodom svog Zlatnog jubileja u Družbi. Pročitao sam Vaše pismo u Kalkutskim vijestima i bio sam duboko ganut njegovim sadržajem. Posebno se sjećam onih šest mjeseci što sam ih proveo s Vama kao mladi skolastik u Morapaju, gdje ste nas uveli u zahtjeve, ohrabrenja i utjehe misionarskog života. I ondje sam ja odbacio mnogo od svoga dječaštva i postao istinski čovjek. Vaša nepokolebiva revnost i predanost Kristu i službi za Njegov narod pridonijele su ljudsku i duhovnu dimenziju mom životu, čega ću se uvijek s ponosom sjećati. U Morapaju su se moja duhovna osvjedočenja potpuno ustalila i na njima sam gradio uvijek nakon toga.

Nikakva osobna sviđanja ili nesviđanja nisu se našla na putu Vaše poslušnosti i predanja u Božju volju. Nikada niste postavljali pitanja na traženja koja su Vam bila postavljena dok ste kroz tako mnogo godina lutali uzduž i poprijeko 24. parganasa, donoseći radost, nadu, ljubav i očekivanje tako mnogim milijunima ljudi. Vi ćete služiti kao baklja života bezbrojnima koji će ići Vašim stopama. Bog je smatrao prikladnim da Vi trošite svoju neograničenu energiju odgajajući mlade dijecezanske svećenike koji će nastaviti ići Vašim stopama.

Mi ovdje u Kolegiju imamo različitu službu, i fizički i emocionalno udaljeni od mnogih tereta s kojima ste Vi suočeni. Pa ipak, Vi ste nam poticaj i nadahnuće. Mnogi Vaši dječaci prošli su kroz vrata i hodnike Kolegija, i tako mi zajedno nastavljamo izgradnju Crkve.

PRINOŠENJE DAROVA NA PRIKAZANJE KOD SVETE MISE U MARIA POLLIU

Završavam ovo pismo s notom cijenjenja i molbe. Mi znamo da je Vaša nesuzdržljiva revnost i stalno prikazivanje u molitvi i blizina Bogu neprocjenjiva služba nama u našem radu. Mi mladi isusovci obraćamo se Vama za više nego što je apostolska smjernica. Mi Vas smatramo čovjekom kakvi bismo mi morali postati: ljudi, čiji je smisao života Isus, i ništa drugo. Ima tako mnogo zapreka. Mi tako često želimo mjeriti dokle dopire naša velikodušnost. Mi i nadalje ovisimo o Vašoj ljubavi i molitvama kako bismo se zajedno s Vama kretali sve dubljim razinama službe i ljubavi, znajući da je ovo svjetlo ovdje na zemlji, Vaš rad — Božje, i samo Božje djelo.

Obećajem sve svoje molitve, kako biste nas i nadalje nadahnjivali i vodili. A molim isto i za sve nas koji se bavimo zadatkom izgrađivanja bolje sutrašnjice.

Uz ljubav i molitve

Vaš subrat-svećenik, sljedbenik

Patrick Walsh, SI

Kolegij sv. Franje Ksaverskog

PRED CRKVOM U MARIA POLLIU POSLIJE SVETE MISE

Dobri gospar Ives

Ove godine, 9. prosinca, navršava se deset godina otkako je ugledan dubrovački gospar Ives Bogdanović ovaj svijet zamijenio boljim. Zaslužio je da ga se sjetimo kojim retkom.

DALEKO OD SVAKOG MITA

Porijeklom je Hercegovac, ali se on rodio u Gružu, 28. kolovoza 1904. Svršivši trgovačku akademiju, dugo godina je bio voditelj kancelarije u Općini Dubrovnik, uvijek spreman na svaku uslugu. Gospođa Danica Kiri koja je u uredu radila s njim 10 godina, ovako svjedoči: »Bio je vrlo uslužan i uljudan. Sve što je mogao učiniti bilo kojoj stranci sve je učinio, poznavao je ili ne. Daleko je bio od svakog podmićivanja.«

Kasnije je kao umirovljenik radio u Konzervatorskom zavodu.

Njegova žena Tonina koja je umrla nekoliko godina poslije njega, rado je pričala o Ivesovoj nesebičnoj dobroti. Kad mu je rekla da jedna građanka, Kata Dumac, nema nigdje ništa i da živi od milostinje, Ives je uz velike žrtve prikupio sve njezine podatke i isposlovao joj mirovinu. Tko da izbroji sve Ivesove korake kojima je slijedio Onoga koji je »prošao zemljom čineći dobro«!

KONCILSKI PODUZETAN

Na Ivesov poticaj i uz njegovu pomoć, obnovljena je na Lokrumu kapelica Marijina Navještenja, u kojoj se počela slaviti nedjeljna Misa u turističkoj sezoni. Skupa s gospođom bi dolazio i na »lokrumsku« Misu, iako bi već ujutro bili na Misi u Gradu.

Koju godinu prije smrti, baš u preduskrsno vrijeme, našao se Ives sa svojom gospođom u dubrovačkoj bolnici. Njima je bilo jasno što im je činiti. On na svom odjeljenju, a gospođa na svom, pripravili su 23 bolesnika na svete sakramente. »Evo vam uskrsnih pilića«, rekao je Ives zadovoljno fra Pavelinu koji je došao da tim bolesnicima podijeli svete Sakramente.

»MRVIČAK VIŠE ZA HAJDUK«

Ives je rado dolazio u Dubrovačko sjemenište i obilno ga darivao. »Svom je dušom bio za Crkvu i svećenstvo. Sve bi katoličko pozlatio«, tvrdi njegova već spomenuta kolegica iz ureda, Danica Kiri. A s pravom se može dodati: »Pozlatio bi on i sve pošteno ljudsko«.

Volio je sport. Suosnivač je GOŠK-a. Rado je preko televizije pratio nogometne utakmice, a navijao je za Dinamo i Hajduk. »Mrvičak više za Hajduk«, govori njegov veliki prijatelj i dobar poznavaoc don Slavko Grubišić.

ODAKLE MU DOBROTA?

Svoju dobrotu crpio je Ives iz Spasiteljevih rana. Dnevno se pričešćivao! Bio je uzoran član Bratstva Presvetog Sakramenta i Apostolata molitve. »Upravo je trčao na propovijed«, spomenu netko. Kad bi na Isusovačkoj crkvi sv. Ignacija zazvonilo zvono na Gospin pozdrav, u 5,45 ujutro, dvoje Bogdanovića bi se dizalo na razgovor sa Srcem Isusovim i Marijinim. Rado su molili i za beatifikaciju sluge božjeg Petra Barbarića, Naizmjence su dnevno čitali Evanđelje. Taj život na zemlji zaustavio je srčani udar, ali smo uvjereni da se u još ljepšem obliku nastavlja na nebu, jer Gospodin je sigurno uslišio vapaj njegove dobre supruge koja se ovako oprostila od njega na grobu: »Isuse, primi ga u svoj zagrljaj!«

Vladimir PRIBANIĆ

GOSPAR IVES BOGDANOVIĆ CRPIO JE SNAGU ZA USLUŽNOST IZ SPASITELJEVIH RANA. BIO JE VJERAN ČLAN APOSTOLATA MOLITVE

Oglasi

KNJIGE

SPOMENICA ŽUPA DREŽNIK-GRADA, VAGANCA I KORENICE, priredio Josip Bogović. Knjiga ima 134 stranice i 36 stranica ilustracija. Obrađuje povijest triju župa što se nalaze uz Plitvička jezera. Krug čitatelja kojima je namijenjena primit će je s oduševljenjem. Poradi vrijednih podataka zanimati će i znanstvene radnike. Cijena je 500 d. Naručuje se na adresu: Josip Bogović, župni ured, 47246 DREŽNIK-GRAD.

DJEVOJKA S BISERIMA, H. R. Haggard (Roman iz doba prvih kršćana), 296 stranica, cijena 300 d. — tvrdi uvez 400 d.

OSLUŠKIVANJA, N. Bakoš (Priče za djecu — ilustrirano), 56 stranica, cijena 60 d. Narudžbe: Knjižnica U PRAVI TRENUTAK, Strossmayerov trg 5 — 54400 ĐAKOVO.

Traži se KIP SRCA ISUSOVA visine oko 150 cm za crkvu. — Adresa u uredništvu.

Štovatelji Srca Isusova rado će pročitati životopis **SVETE MARGARETE MARIJE ALACOQUE,** preko koje je sam Isus pozvao sve plemenite duše da mu se predaju. Cijena je 70 din.

Onima koji uživaju u pjesmama i žele moliti u stihovima kojima Crkva slavi Boga, preporučujemo **CRKVENE HIMNE** što ih je na hrvatski preveo naš pjesnik isusovac Milan Pavelić. Cijena im je 100 dinara.

Želite li upoznati povijest Crkve, pročitajte **POVIJEST KRISTOVA KRALJEVSTVA** III. dio (cijena 120 din)

Molitvenik **SRCE ISUSOVO SPASENJE NAŠE** s brojnim molitvama, s misom u čast Srca Isusova i sa sve četiri euharistijske molitve, veoma ukusno uređen, stoji 200 dinara.

Za starije osobe i za one koji slabo vide dobro će doći molitvenik s velikim slovima **SRCE ISUSOVO UFANJE NAŠE.** I u njemu se nalazi misa Srca Isusova. Molitvenik je veoma lijep, a stoji 150 dinara.

Katehetama i mladima preporučujemo knjige Franje Šipušića **MOJA VJERA** i **DEKALOG.** To su kateheze .Prva govori o vjerskim istinama, a druga o našem moralnom životu. Cijena svakoj knjizi je 120 dinara.

Koga zanima početak Družbe Isusove i život njezina utemeljitelja sv. Ignacija Lojolskog, neka pročita knjigu **PRVI ISUSOVCI.** Cijena 120 dinara.

I mladima i starijima preporučujemo životopis sv. Alojzija pod naslovom **PRINC GONZAGA** (cijena 120 din); zatim **BLAŽENI KLAUDIJE KOLOMBIJER;** on je bio duhovni vođa sv. Margarete Alacoque. Cijena 30 din. Kratak životopis sv. Edmunda Campiona pod naslovom **DVA PUT OKOM U OKO** (cijena 25 din). Onda **MUČENIK CRVENOG OTOKA.** To je opis života i mučeništva bl. Jakova Berthieua, misionara na otoku Madagskaru. Cijena je 40 din. **'OD KOVAČA DO MISIONARA.** životopis je našeg zambijskog misionara pokojnog brata Benedikta Fostača (cijena 55 din). Danas se češće čuje ime engleskog mučenika sv. Tome Morea. I o njemu možete nabaviti životopis pod naslovom **THOMAS MORE — ENGLESKI SOKRAT** (cijena 180 din).

Uz naznačenu cijenu treba dodati i za poštarinu za svaku knjigu.

Narudžbe prima: Franjo Ereiz, 41001 Zagreb, pp. 699, Palmotićeva 31.

Cijena Glasnika u 1984:
Pojedini broj: 30 d.
Godišnja pretplata: 360 d.

SKUPNE NARUDŽBE OD DESET PRIMJERAKA NAVIŠE DOBIVAJU 10 POSTO POPUSTA

Zahvalnice

ZAHVALJUJEMO PRESVETOM SRCU ISUSOVU, BEZGR. SRCU MARIJINU

...i Ivanu Merzu za sretno uspjele dvije operacije. — Stipe Serdarušić, Kaštel Kambelovac

...i svima svetima za muževo zdravlje kao i za sve milosti u našem životu. — Ivanka Skrobot, Zrinski Topolovac

...i Majci Božjoj Bistričkoj za primljene milosti za sina i za snahu, uz preporuku za zdravlje kćerke i unuka i za mir u obitelji. — N. N., Međimurje

...na uslišanoj molbi. — Katica Kesić, Sarajevo

...i Isusu u presv. oltarskom Sakramentu što sam mogla više godina u polutami i samoći tri puta dnevno se klanjati Isusu u svetohraništu. — A. G. K. — zvonarica

...Majci Božjoj Bistričkoj i sv. Antunu za uslišanu molbu. — Marija Vukelić, Dragićevac

...za unukov sretno izučen zanat i svršenu školu, kao i za unukovo zdravlje. — Marija Serci, Landshut

...Bezgr. Začeću, sv. Antunu i dušama u čistilištu za sve milosti i zaštitu u čitavom životu, uz preporuku za djecu i unučad za budućnost. — M. M. Hrib

...i sv. Nikoli Taveliću za sretnu operaciju i za ozdravljenje. — Roko Tivanovac, Lacići

...i sv. Josipu na vidljivoj pomoći. — Franjica Ladišić

...sv. Ani i sv. Antunu za sretnu operaciju kćerke. — E. G., Podravina

...Kraljici Mira i sv. Josipu na brzom i potpunom ozdravljenju našeg sinčića od neugodne i dugotrajne bolesti, te na sretnom rješenju stambenog problema. — Mirjana i Teo S., Osijek

...Mariji Pomoćnici, sv. Ivanu Bosku i bl. Leopoldu za primljene milosti. — M.A.

...i sv. Judi Tadeju za uslišanu molbu i za ozdravljenje. — Tonka Bašić, Kaštel Novi

...Duhu Svetomu i Gospi od brze pomoći i bl. Leopolu što mi je sin sretno položio ispite i na svim primljenim milostima. — Jelka Žagar, Delnice

...Gospi Žalosnoj i sv. Antunu za sreću i zdravlje jedne obitelji. — Obitelj iz Podravskih Sesveta

...Gospi od brze pomoći, sv. Tadeju i o. Vendelinu na mnogim milostima. — Z.R., Varaždin

...sv. Anti i svim zaštitnicima na primljenoj milosti. — P.M., Prelog

...Gospi od brze pomoći, i bl. Leopoldu na ozdravljenju i na svim primljenim milostima. — A. L., Jastrebarsko

...i Gospi od Karmela za sve primljene milosti. — Antonija Franulić, Nerezišća

...Gospi Karmelskoj, sv. Josipu i sv. Antunu na svim primljenim milostima, a posebno za ozdravljenje djeteta. — Mara Hladuvka, Lovrečina Grad

...i bl. Leopoldu za ozdravljenje. — Sonja Markov, Zenica

...i Ivanu Merzu za pomoć u nekim poteškoćama uz preporuku za zdravlje očiju. — Mercedes Budau, Kamnik

...sv. Obitelji i sv. Anti što mi je kćer dobila posao uz preporuku za mir i sreću u obitelji. — S.L.

...za sve primljene milosti. — Čitateljica iz Čazme

...što mi je sin položio prijemni ispit. — Majka iz Suhopolja

...i sv. Antunu za primljene milosti. — A.P., Mrkopalj

...Duhu Svetome i sv. Josipu za primljene milosti. — J.S., Mrkopalj

...za uspjelu operaciju. — M.J., Zagreb

...Gospi od brze pomoći, svima svetima i o. Vendelinu za mnoge milosti a napose što mi je sin odlučio poći na liječenje od alkohola. — Roditelji i baka, S. Brod

...sv. Obitelji i sv. Anti što mi je kći primljena na posao uz preporuku za sreću u obitelji. — S.L.

...za pomoć u bolima i patnjama uz preporuku za sretno putovanje. — Marija Puškarić, Njemačka

...za sretnu operaciju kćeri, za sretne porođaje snahe i kćerke te što mi je sin dva puta sretno prošao u opasnostima. — Z.M.

...i sv. Leopoldu za uspješnu operaciju moga sina. — Jure Kapović, Opuzen

PREPORUČUJEMO SE I NADALJE NJIHOVOJ ZAŠTITI

Borac i pobjednik

Piše: Izidor JEDVAJ

Povijest svjedoči da tjelesna požuda i oholost imaju uvijek svojih poklonika, ali engleski kralj Henrik VIII. bio im je pravi rob. Njega je tjelesna požuda i oholost dovela do otpada od Katoličke Crkve, da bi potom iz njezina krila otrgnuo i cijelo svoje kraljevstvo. Zemlju je natopio nevinom krvlju, a nebo napunio mučeničkim palmama.

Istim stopama krenula mu je i vjerolomna kći kraljica Elizabeta. Tako to biva. Kad je moć i oholost na prijestolju, istina je u lancima. Upravo u takvim vremenima rodio se jednom londonskom knjigoveži sin. Kad je ponarastao, vidjelo se da je to veoma pametan dječak, ali pravi vragoljan. Budući da očeva zarada nije mogla dotećí za potrebe obitelji i školovanje sina, zauzme se za dječaka londonski ceh trgovaca povrćem. Ugledni ceh odluči dečku platiti sve troškove školovanja, i tako se Edmund Campion nađe u školskim klupama. Nađe se tamo s engleskim prijestolonasljednikom Eduardom VI. U školi, međutim, nije kraljevao princ, nego najbolji učenik Edmund Campion. Za vrijednog učenika saznao je i lord White, kancelar kraljevstva, pa mu pomogne da ode na glasovito Oksfordsko sveučilište. Campion uskoro postaje prva zvijezda Oksforda.

Kad je jednom kraljica Elizabeta posjetila Oksford, Campion bude izabran da je pozdravi. On je to i učinio tako biranim riječima i s toliko govorničke vještine, da je zanio i samu kraljicu. Kad ga je kasnije još vidjela kako u svečanoj raspravi sjajno brani filozofske teze, nije mogla a da mu ne pruži ruku i ne čestita: »Čestitam vam na uspjehu!« Pokrovitelju sveučilišta lordu Dudleyu reče: »Mylord, ovog mladića stavljam pod vašu osobnu zaštitu. Čuvajte ga kao dragulj moje kraljevske krune!« Cijelo je kraljevstvo izgovaralo samo jedno ime: Edmund Campion.

Slava je zagolicala knjigovežina sina. Još samo da kraljici položi zakletvu vjernosti, što ujedno znači da je priznaje glavom engleske Crkve, i sjajna budućnost mu je osigurana. I Campion posta izdajnik. Dade se, dapače, zarediti i za anglikanskog đakona.

Ipak je Edmund bio »izabrana posuda Kristova«, i Krist će mu pokazati kako se postaje pravi campion, borac i pobjednik. Na londonskom stratištu vješali su uglednog starca Sroreya, a on je bio sav sretan što može umrijeti za papu i Katoličku Crkvu, kojih se Edmund odrekao. Junačka starčeva smrt potresla je mladićevu savjest kao orkan. Spoznao je svoj kukavičluk. Bježi u Flandriju da bi se vratio u krilo Crkve i nastavio studije. Na rubovima knjiga često ispisuje: »Katolička Crkva je vrijedna da ju se brani krvlju!« Edmund odlučuje stupiti u mladi i dinamični isusovački red koji je u prvim redovima za obranu Crkve. Da ga doušnici ne nađu, odlazi u Brno i Prag, gdje postaje svećenik i briljantan isusovački profesor. Čežnja ga, međutim, stalno vuče u pomoć Crkvi u Engleskoj.

Prerušen u trgovca vraća se u domovinu. Potajno obilazi sela i gradove, tješi, poučava, krijepi, potiče na vjernost Katoličkoj Crkvi. Kraljici je trebala cijela četa Judina sjemena da ga otkriju. Kad je napokon uhvaćen, reče: »Blagoslovljen budi Bog!« Znao je što ga čeka. Obećanja ga više nisu prevarila, muke ga nisu slomile. Odao nije nikoga. Svojom će krvlju isprati ljagu sa svoga imena i judinski poljubac što ga je utisnuo u Kristovo lice. Postao je dragulj Kristove kraljevske krune. Crkva ga slavi kao mučenika, pravog borca i pobjednika.

